

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia 1868-2021

per A. Munné-Jordà

(L'objectiu és registrar les obres de ciència-ficció; també en ocasions les més significatives de fantasia i de terror fantàstic. Hi són ressenyades les obres unitàries, i també els llibres de contes que en tenen algun de ciència-ficció, i els contes apareguts en publicacions periòdiques. Les reedicions hi són si són en una altra col·lecció o editorial, com a llibre quasi nou.)

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1868

Conte original dins publicació periòdica

-T. de C.D. [Francesc Pelai **Briz** (Barcelona, 1836-1889)], «La perera de Misèria». «Lo Gay Saber», XVI, Barcelona, 15-X-1868, pàgs. 2[122]-4[124]. (Reedició a *La panolla*, 1873.) [Al núm. XXXIX de «Lo Gay Saber», 10-XI-1869, a la «Taula d'autors ab los títols de sas composicions» dels números anteriors, es qualifica de traducció d'autor anònim. Rondalla meravellosa ja coneguda, tradicional arreu, sobre la vella que captura la mort i fa que li prometi que no se l'endurà, i per això al món sempre hi haurà misèria: hi ha una descripció apocalíptica i en un to propi de les distopies de la idea que durant trenta anys no es morís ningú al món.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1869

Conte original dins publicació periòdica

-B. [Francesc Pelai **Briz** (Barcelona, 1836-1889)], «La napa de Prats», signat T. de C.D. «Lo Gay Saber», XXXV, Barcelona, 20-VIII-1869, pàgs. 2[274]-4[276], i XXXVII, 30-IX-1869, pàgs. 2[290]-4[292]. (Reedició a *La panolla*, 1873.) [Al núm. XXXIX de «Lo Gay Saber», 10-XI-1869, a la «Taula d'autors ab los títols de sas composicions» dels números anteriors, es qualifica d'obra de Francesc Pelai Briz. Rondalla meravellosa ja coneguda, de terror i bruixeria, a partir d'una referència al conte d'Erckmann-Chatrian «La lladre de criatures», hi ha descripció de canibalisme i quasi vampirisme.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1872

Teatre original

[Josep **Coll** i Britapaja (Arecibo, Puerto Rico, 1840 – Barcelona, 1904) (Al llibre imprès no surt el nom de l'autor)], *De Sant Pol al Polo Nord. Viatje còmich-lírich-gimnástich*. Imprenta de Salvador Manero, Barcelona, 1872. [En Xarau, de Sant Pol, rere un desengany amorós i a la cerca d'un oncle desaparegut, s'embarca «en lo gran projecte / de descubrí 'l Polo Nort, / tot buscant lo moviment / continuo, la direcció / dels globos, y tot alló / de que s'ocupa 'l talent»; a les terres glaçades troba l'oncle, que és l'alcalde dels esquimals; la dona amb qui tenia el conflicte amorós i la seva germana, que també han anat al pol, naufraguen, queden congelades sota el glaç, i amb el desglaç es recuperen, i després van al pol, on tots són capturats pel rei de la Força Bruta, que regna damunt un poble d'atletes forçuts i mata tots els qui arriben al pol, però tot acaba mig bé, amb una invocació a Verne: «Y si seguint lo carril / fins á Paris arribesin / y á Julio Verne trobesin / alegre y gras y tranquil, / li dirán que l'home 's pert / cuant diu cosas al asart.»]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1873

Conte original

-Francesc Pelai **Briz** (Barcelona, 1836-1889), *La panolla. Col·lecció de cuentos, rondallas y novelas*. Estampa de Lo Porvenir, Barcelona, 1873. [Són bàsicament rondalles meravelloses ja conegudes; a «La perera de Misèria», tradicional, sobre la vella que captura la mort, hi ha una descripció apocalíptica i en un to propi de les distopies de la idea que durant trenta anys no es morís ningú al món —el conte ja havia aparegut a «Lo Gay Saber», 1868—; a «La napa de Prats», de terror i bruixeria, a partir d'una referència al conte d'Erckmann-Chatrian «La lladre de criatures», hi ha descripció de canibalisme i quasi vampirisme —el conte ja havia aparegut a «Lo Gay Saber», 1869.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1874

Teatre original

-Narcís **Campmany** y Pahissa (Barcelona, 1837-1886), *Lo metje de'ls gegants*. Sarsuela en un acte (música de Cosme Ribera). Arxiu central líric-dramàtic de Rafel Ribas, Barcelona, 1874. [Comedieta intranscendent entorn d'un manescal, Crispí Llonsa i Pastera, que s'empesca la «músico-patia», «ma maravillosa ciencia [...] jo que al progrés he donat un'altra empena, descobrint lo invent mes gran desde qu'existeix la terra», i vol guarir les malalties amb música.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1875

Conte original dins publicació periòdica

-Joaquim M. **Bartrina** (Reus, 1850 – Barcelona, 1880), «Delirium tremens». «La Renaixensa», 8, Barcelona, 6-II-1875, pàgs. 285-287. (Reedició al *Llibre de la Renaixensa*, La Renaixensa, Barcelona, 1888, pàgs. 53-55. Recollit dins *Obras en prosa y verso*. Escogidas y coleccionadas por J. Sardà, Texidó y Parera, Barcelona-Madrid, 1881, pàgs. 173-176.) [Fantasia al·lucinada, en un moment en què «ma rahó passés comptes á ma imaginació», la natura es trabuca, el riu flueix amunt, les plantes s'expressen parlant i un cap de mort revela què s'experimenta després del traspàs.]

-S. **Lloret** (Joan **Sardà** i Lloret, Sant Quintí de Mediona, 1851 – Barcelona, 1898), «La darrera paraula de la ciencia». «La Renaixensa», 20, any V, vol. 2, Barcelona, 31-VII-1875, pàgs. 176-179. (Reedició dins Joan **Sardà**, *Art i veritat*, a cura d'Antònia Tayadella. «Lectures de literatura catalana», 4, Curial Edicions catalanes, Barcelona, 1997.) [Paròdia de *Frankenstein*. El narrador ha aconseguit animar la matèria morta, però quan la criatura es desperta li fa llengotes. I tot ha estat un malson produït per lectures de ciència seriosa.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1876

Conte original

-Francesc Pelai **Briz** (Barcelona, 1836-1889), *La roja*. Estampa de Lo Porvenir, Barcelona, 1876. [Són bàsicament rondalles meravelloses ja conegudes; a «El falçó d'or», de terror a partir del mite del comte Arnau, hi ha elements de vampirisme i de zombis.]

Teatre original

-Rossend **Arús** i Arderiu (Barcelona, 1845-1891), *La llanterna màgica. Viatge imaginari en tres actes dividits en tretze quadros, en vers català i un grapat d'idiomes*. (Inèdita fins a l'edició de Magí Sunyer, *Teatre complet II, 1874-1877*, 2020.) [Datada del 10 al 23 de maig de 1876, segons Joan Rocamora se'n va anunciar l'estrena al teatre del Bon Retiro el juny i el juliol, i a l'agost diuen que ho deixen per a la temporada següent, però no en consta l'estrena professional. Per convèncer en Bernat que accepti un gendre no prou ric i reconegui la dona, li munten un viatge extraordinari a partir de Verne —«Figuri's que jo li porto / per provar si així'l distrech / una obra d'en Julio Verne, / que me la pren, la llegeix. / Va d'un cap de món a l'altre / travessa tot l'univers, / passa'ls mars y las montanyas, / navega pel firmament, / y se'n puja á veure'l sol / y á la lluna de regrés»—, «per medi d'un aparato / que lo porta en un moment / allá hont vulgui el pensament»; la màquina és «una especie de garita ab alas, punxaguda y ab una ancora al costat, te rodas», en Bernat la compara a l'*Ictineu* de Monturiol, i cada cop que s'hi tanca figura que va a un lloc diferent.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1877

Poesia èpica

-Jacint **Verdaguer** (Folgueroles, 1845 – Barcelona, 1902), *L'Atlàntida (Premi ofert per la Excma. Diputació Provincial de Barcelona, Núm. XIII, L'Atlàntida, de D. Jascinto Verdaguer, Pbre.)*, dins el volum dels «Jochs Florals de Barcelona», any XIX de llur restauració, MDCCCLXXVII. Estampa de la Renaixensa, Barcelona, 1877. (Reedició versió definitiva *L'Atlàntida, poema de Jascinto Verdaguer; ab la traducció castellana per Melcior de Palau*. Estampa de Jaume Jepús, Barcelona, 1878, i innumbrables reedicions.) [Precedent de la fantasia èpica. Després d'una batalla naval entre genovesos i venecians, el naufrag Colom arriba a terra i és acollit per un vell savi que li explica la història d'aquelles aigües, quan la Terra era poblada per éssers superiors primigenis. Gerió ha encès el Pirineu i Hèrcules en rescata la reina Pirene, que mor. En la venjança, Hèrcules obre l'estret de Gibraltar, amb què el Mediterrani inunda l'Atlàntida, que més endavant serà engolida, i alhora, amb la baixada de nivell del mar, sorgeixen les illes gregues.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1878

Conte original

-Antoni **Careta** i Vidal (Gràcia, 1843 – Barcelona, 1924), *Brosta. Qüentos, escenas de costums, tradicions, novelas, fantasias*. Barcelona, Joan Roca y Bros, 1878. (Reedició del conte «Lo moviment continu» dins *Quadres i costums urbans del vuit-cents*, a cura d'Enric Cassany, «El Garbell», 23, Edicions 62, Barcelona, setembre 1987.) [Hi ha «Lo mohiment continuu», sàtira de la dèria pels nous invents, en què un mecànic arruïnarà la família per aconseguir l'invent del segle, el motor sense combustible; «Viatge tenebrós», conte de terror nocturn d'un que es queda adormit a l'església sentint predicar en castellà.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1879

Conte traduït

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Noveletas escullidas de Edgart Poe y Bret Harte*. [Tr. Pere Sacases (?).] Traduhidas expressament pera lo Diari Catalá. «Diari Catalá», Barcelona, deu plecs del 19-VIII-1879 al 19-VIII-1880. (Lo present volúm se dona als subscriptors del Diari Catalá de mes á mes, y servirá com indemnissació dels números que no ha publicat mentres ha degut sofrir la condemna que li fou imposada per lo Tribunal d'Imprenta.) [De Poe hi ha

«L'home-girafa», mítica situada a Babilònia, i «Lo gat negre», de terror; també, «Lo corb. Génessis d'un poema. Método de la composició», amb el poema traduït en prosa. El primer Poe en català.]

Teatre original

-Narcís **Campmany** (Barcelona, 1837-1886) i Joan **Molas** (Barcelona, 1854-1904), *De la Terra al Sol. Viatje fantàstich, inverosímil, bufo y de gran espectacle en 3 actes y 11 cuadros, en prosa y vers, escrit baix idea de Julio Verne*. Impremta de Jaume Jepús, Barcelona, 1879. [Rere la inspiració de Verne, un canó instal·lat a la Barceloneta impulsa els viatgers fins a la Lluna, i després hauran d'anar fins al Sol amb el carro de l'aurora per solucionar el conflicte amorós amb la reina i la princesa de la Lluna.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1880

Conte original dins publicació periòdica

-Antoni de **Bofarull** (Reus, 1821 – Barcelona, 1892), «Lo mercat de Calaf. (Assumpto pera una novela de Juli Verne)». «La Llumanera de Nova York», 66, Nova York, octubre 1880, pàg. 3. [Per a explicar científicament l'origen tradicional de la dita «Sembla el mercat de Calaf» l'autor explica que ve d'un dia que hi va fer tant fred, cent sota zero si hi hagués hagut termòmetres, que es van gelar les paraules tal com sortien de la boca, i es va haver de dissoldre el mercat.]

-Narcís **Oller** (Valls, 1846 – Barcelona, 1930), «Lo radiòmetro. (Un qüento d'en Bartrina)». «La Renaixensa», any X, vol. 2, Barcelona, 15-X-1880, pàgs. 297-304. (Reedició *Notes de color*, 1883; *Obres completes*, 1985; i dins Víctor Martínez-Gil, *Els altres mons de la literatura catalana*, Galàxia Gutenberg i Cercle de Lectors, Barcelona, 2004.) [Un modest savi andalús visita, acompanyat de la jove filla, un important savi francès. Quan la noia mira el radiòmetre, l'aparell comença a girar sense que hi toqui el sol. El savi francès no ho entén, fins que s'adona de la causa: «Mr. Shanawart no havia vist encara els ulls d'una andalusa.» El conte l'havia explicat Bartrina en un homenatge a Comerma, va morir sense haver-lo escrit, i Oller en va heretar l'argument.]

-**Thales** (Valentí **Almirall**, Barcelona, 1841-1904), «Un manuscrit de sabi ó de boix». «Diari Català», Any II, núm. 490, Barcelona, dijous 16-XII-1880, pàgs. 2-3. (Reedició *Cultura i societat*, a cura de J.M. Figueres, «L'alzina», 5, Edicions 62, Barcelona, 1985.) [El narrador troba als Encants entre els llibres d'un alemany un manuscrit que pot traduir parcialment. Relata una mena de viatge astral en què l'autor transcendeix els sentits corporals i el temps i l'espai i presència l'evolució de l'univers i de l'espècie humana fins que torna a «son origen per medi de la selecció negativa», i la descomposició del planeta, fins que la seva matèria passa a «formar part de mons nous y de formas novas».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1882

Conte original dins publicació periòdica

-Francesc **Maspons** i Labrós (Granollers, 1840 – Bigues, 1901), «Lo vi de la mort». «Calendari Català», Barcelona, 1882, pàgs. 53-58. (Reedició dins «La Renaixensa», 12, Barcelona, 1882, i dins *Fantasies i tradicions*, «Lectura popular. Biblioteca d'autors catalans», Il·lustració Catalana, Barcelona, vers 1920.) [Conte de terror: una parella beu vi de la vinya del fosser, tenen premonició de la mort, i després en la visita al·lucinada al cementiri, perseguits, acabaran caient a la fossa comuna.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1883

Conte original

-C. Gumà (Juli F. Guibernau, Barcelona, 1856-1927), *Buscant la felicitat. Cuento fantàstich*. Llibreria Espanyola de J. López, Editor, Barcelona, març 1883. [Dues ànimes baixen a la Terra a incorporar-se en dos nadons, i per a triar es volen informar abans i s'incorporen a dos morts al camp de batalla, un militar i un capellà.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1886

Poesia èpica

-Jacint Verdaguer (Folgueroles, 1845 – Barcelona, 1902), *Canigó. Llegendes pirenenques del temps de la Reconquesta*. Llibreria catòlica, Barcelona, 1886. (L'edició és de final de 1885, amb data 1886. Nombroses reedicions.) [Del final del temps fabulós i inici de l'històric, o final del paganisme i triomf del cristianisme. Gentil, fill del comte Tallaferro i nebot del comte Guifré, és armat cavaller i obligat a renunciar a l'amor de la pastora Griselda. L'envien a defensar un castell, i al Canigó coneix la reina de les fades, Flordeneu, que el convenç que és Griselda i ell es queda amb ella i no acut en socors del pare i l'oncle, que és derrotat; Guifré mata Gentil, i el tercer germà, Oliba, en expiació li fa construir un monestir, i així la creu venç el regne de les fades.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1890

Teatre original

-C. Gumà (Juli F. Guibernau, Barcelona, 1856-1927), *Quinze dies a la Lluna. Gatada semi-sèria, en vers*. Llibreria Espanyola de López, Editor, Barcelona, sd. [1890?] [Sàtira de costums, amb l'excusa d'una estada a la Lluna sense explicar-ne el mètode de transport —«De quin modo vaig anarhi, / es secret que no dech dir»—, i descripció d'una societat utòpica futurista, amb cases mòbils i membres artificials desmuntables. «No pinto ni crech saberne, / ni abrigo la pretensió / de embastá una relació / pél istil de Juli Verne.»]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1891

Conte original

-Emili Vilanova (Barcelona, 1840-1905), *Plorant y rient. Colecció de cuadros de costums y estudis*. Imprenta La Renaixensa, Barcelona, 1891. [Hi ha «Falòrnies», text d'anticipació, suposada crònica de diari del 5 de maig de 1950. L'ambaixador de la Monarquia castellana visita Barcelona, capital d'un estat independent. Per acords protocol·laris, s'adrecen les salutacions en llatí. L'exèrcit català no duu corretjam de lluïment ni botons brillants que no corden res, i té prohibit dir procacitats a les minyones, i les forces ciutadanes van desarmades. Catalunya té una flota de submarins Ictineus. El grau de refinament enlluerna els castellans.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1892

Conte traduït dins publicació periòdica

-Guy de Maupassant (Tourville-sur-Arques, 1850 – París, 1893), *Lo Horlà*. Tr. C. Bosch de la

Trinxeria. Folletí de *La Renaixensa* [*Novelas catalanas y extranjeras publicadas en lo folletí de La Renaixensa*, any 1892, pàgs. 291-306], Barcelona, 1892. [Terror nocturn en què a la Terra hi ha éssers que no coneixem i que succeiran als humans; a la presentació el traductor informa que és una obsessió real i que l'autor, que considera més interessant que Poe, està internat al manicomi.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1893

Teatre original

-Ramon **Bordas** i Estragués (Castelló d'Empúries, 1837 – Barcelona, 1908), *Lo mohiment continuu*. Imprenta y llibrería de Pacia Torres, Girona, 1893. (Estrenada al Teatre Romea de Barcelona el 6-XII-1892.) [No és de ciència-ficció ni de fantasia, però testimonia la popularitat del mite del motor sense combustible: davant l'assetjament d'un pretendent ric i influent, una noia diu que només es casarà amb qui obtingui el moviment continu; el pretendent pensa que «faré dibuixar una màquina ben grossa i extravagant», però al final, com que la noia està enamorada d'un militar, proposa que el traslladin a les Canàries, i després a un altre punt i a un altre: «No volia mohiment continuu? Doncs, ja el té aquí».]

-Miquel **Figuerola** Aldofreu (Barcelona, 1861-1913), *L'any 13.000. Fantasia còmica, lírica, burlesca y ballable*. López editor, Barcelona, sd. [febrer 1893]. [La nit del 31 de desembre de l'any 12999 es tem la destrucció de l'univers quan arribarà l'any 13000, i els savis que assessoren el president universal ressusciten un individu del segle XIX, que assistirà al final de la Terra i l'evacuació a Venus amb aparells voladors.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1894

Conte traduït en publicació periòdica

-Adalbert de **Chamisso** (Château Boncourt, 1781 – Berlín, 1838), *Historia maravillosa d'en Pere Schlemihl*. Tr. C.B. [Casimir Brugués.] Folletí de *La Renaixensa* [*Novelas catalanas y extranjeras publicadas en lo folletí de La Renaixensa*, any 1894, pàgs. 2-36], Barcelona, 1894. [És la història de l'home que ven l'ombra, a canvi de riqueses, a un misteriós personatge, «una mena de sabi, de físich, que [...] no té altra paga en aquest mon que'l gust que troba en sos experiments»; posteriorment penedit, es dedicarà a explorar el món per a estudiar la geografia de les plantes, i posteriorment la fauna.]

-Nikolai **Gógol** (Sorótxinsti, 1809 – Moscou, 1852), «Lo nas». Tr. C.B. [Casimir Brugués: Novela humorística traduïda del rus al alemany per Juli Meixner y del alemany al català per C.B.] Folletí de *La Renaixensa* [*Novelas catalanas y extranjeras publicadas en lo folletí de La Renaixensa*, any 1894, pàgs. 567-583], Barcelona, 1894. [Un barber, després d'una nit de borratxera, es troba un nas dins el pa, l'identifica amb el d'un funcionari i passa moltes trifulgues per desfer-se'n; el funcionari es desperta sense nas, surt a cercar-lo, després veu que va uniformat i el segueix fins a un hotel on hi ha gent sense ulls; finalment l'endemà es despertarà amb el nas a lloc i el barber el ve a afaitar.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1895

Conte original dins publicació periòdica

-Pau **Veritats** (Josep **Llunas** i Pujals, Reus, 1852 – Barcelona, 1905), «Amoria». «La Tramontana. Almanac del any 1896», «La Tramontana», Barcelona, desembre 1895, pàgs. 4-6. (Reedició, Josep Llunas i Pujals, *La Revolució i Amoria*, a cura de Jordi Martí Font, Emboscall, Vic, abril 2017.) [El vaixell «Malthus», que duu els colonitzadors d'una illa de la Polinèsia, naufraga a l'oceà Índic. Entre els supervivents en una illa deserta hi ha les futures autoritats i una massa d'obrers. Aviat els

obriers plantegen que tots han de ser iguals i treballar de la mateixa manera, sense classes ni distincions. Només el capellà no ho accepta i, superada la resistència inicial de la resta d'autoritats, tots plegats construeixen una societat igualitària, Amoria, que amb el temps esdevé pròspera i modèlica. Conte pioner de la narrativa utòpica catalana. L'1-XII-1902 Anselmo Lorenzo en va publicar a «La Revista Blanca» la traducció al castellà, signant-la com a obra pròpia.]

Conte traduït dins publicació periòdica

-Hermine **Villinger** (Friburg de Brisgòvia, 1849 – Karlsruhe, 1917), *Leodegar, lo pastor estudiant*. Tr. C.B. [Casimir Brugués: Traducció directa del alemany de C.B.]. Folletí de *La Renaixensa* [*Novelas catalanas y extrangeras publicadas en lo fulletí de La Renaixensa*, any 1895, pàgs. 227-249], Barcelona, 1895. [Esquema de melodrama romàntic, però el protagonista és un pastor inquiet que esdevé inventor i primer inventa un elixir que suposadament ressuscita els morts, després una pasta d'enllustrar metalls, que un competidor li copia, i es fa pròsper comerciant un raspall que ha inventat.]

Teatre original

-Àngel **Guimerà** (Santa Cruz de Tenerife, 1845 – Barcelona, 1924), *Las monjas de Sant Ayman*. Impremta La Renaixensa, Barcelona, 1895. (Reedició, Àngel Guimerà, *Obres completes*, volum II, *Les monges de Sant Aimant*. «Biblioteca Perenne», 6 bis, Editorial Selecta, Barcelona, 1948.) [Estrenada al Teatre Novetats de Barcelona el 25-IV-1895. Llegendra dramàtica relacionada amb el mite del comte Arnau. Tema clàssic potser del segle XVI, abans de l'època de la cronologia dins el Romanticisme l'havien tractat, entre d'altres, Marian Aguiló, 1844, Milà i Fontanals, 1853, Víctor Balaguer, 1858. Narra els obstacles per a l'amor entre el comte Roger i Euda d'Uriac, per l'oposició del germà de la noia. Quan els dos nois lluiten, el malvat Renat apunyala Roger, i Euda es refugia al convent de Sant Aimant. La bruixa Urilda, mare d'una noia morta per l'amor no correspost de Roger, amb altres bruixots el ressuscita amb arts diabòliques: «Li salvo el cos per a matar-li l'ànima.» A partir d'aquí entrarà al tema del comte Arnau i el convent. Però finalment a les croades Roger es redimirà en ser ferit de mort a Jerusalem, i l'Euda morirà d'amor amb ell.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1896

Text original dins publicació periòdica

-Marian **Vayreda** (Olot, 1853 – Barcelona, 1903), «Les batalles del pervenir. Carta desclosa a don Josep Berga». «L'Olotí», 457, Olot, 30-VIII-1896, pàgs. 410-413. (Reedició dins *El roure dels penjats*, edició literària d'Albert Mestres, Lapislàtzuli editorial, Blanes, març 2016.) [Datada a Olot, 25 d'agost de 1896, l'autor l'envia al seu amic el pintor Berga i Boix, desencisats després de les proves dels nous fusells Mauser que es faran servir a Cuba, que ja no fan el soroll i el fum dels fusells de les guerres carlines, i elucubra sobre les guerres del futur, cada vegada a més distància, amb més precisió, ja sense veure l'enemic, i amb projectils més llargs i prims: «nostres fills potser tiraran agulles».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1899

Conte original dins publicació periòdica

-Joaquim **Ruyra** (Girona, 1858 – Barcelona, 1939), «La xucladora». «La Renaixensa», any XXIX, Barcelona, 8-X-1899. (Reedició a *Marines i boscatges*, Joventut, Barcelona, 1903, i dins Víctor Martínez-Gil, *Els altres mons de la literatura catalana*, Galàxia Gutenberg i Cercle de Lectors, Barcelona, 2004.) [Narració de terror fantàstic sobre dones d'aigua amb aire vampíric.]

-Marian **Vayreda** (Olot, 1853-1903), «El roure dels penjats. Cuento fantàstich». «La Veu de Catalunya», any I, núm. 324, Barcelona, dimecres 22-XI-1899, pàg. 1. (Reedició *El roure dels*

penjats, Lapislàtzuli editorial, Blanes, 2016.) [Explicitament subtitulat «cuento fantàstic», descriu la venjança dels pagesos contra set germans bandolers, que van penjar d'un roure. Dos-cents anys després, el narrador els torna a veure enmig d'una tempesta.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1900

Poesia original dins publicació periòdica

-Joan **Maragall** (Barcelona, 1860-1911), «El comte Arnau». «Catalònia. Periòdic nacionalista liberal», 2a sèrie, núm. 1, Barcelona, 6-I-1900, pàgs. 11-12. [Primera part del poema sobre el no-mort o ànima en pena. De matinada el comte, de tornada d'una orgia, va a cavall a cercar l'abadessa Adalaisa, però no se la pot endur perquè ella tria el Crist. A la nit, quan ella dorm, ell consuma el rapte, diu que vol ser immortal, i les veus de la terra li diuen que serà ànima en pena. Ella queda prenyada i mor, el comte vaga per sempre a cavall, i dies després les monges troben la morta fora del sot on l'havien enterrada.]

Teatre original

-Frederic **Soler** (Barcelona, 1839-1895), *Lo comte l'Arnau*. Llegenda dramàtica en un pròlech y dos actes. Obra pòstuma. Llibreria d'Eudalt Puig, Barcelona, 1900. [Estrenada al Teatre Romea el 8-I-1900. És un dramàtic romàntic, amb el comte com un cruel feudal que n'ha fet de totes i arrabassa la núvia a l'heroi, que resulta que és un seu fill natural. Cap al final inclou en forma dialogada el romanç clàssic de la muller lleial, i al castell a més hi ha un fantasma que no se sap ben bé quin paper hi té.]

Reedició poesia original

-Joan **Maragall** (Barcelona, 1860-1911), *Visions & cants*. Tipografia L'Avenç, Barcelona, 1900. [Hi ha la primera part del poema «El comte Arnau», sobre el no-mort o ànima en pena. De matinada el comte, de tornada d'una orgia, va a cavall a cercar l'abadessa Adalaisa, però no se la pot endur perquè ella tria el Crist. A la nit, quan ella dorm, ell consuma el rapte, diu que vol ser immortal, i les veus de la terra li diuen que serà ànima en pena. Ella queda prenyada i mor, el comte vaga per sempre a cavall, i dies després les monges troben la morta fora del sot on l'havien enterrada.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1901

Poesia original

-Jacint **Verdaguer** (Folgueroles, 1845 – Barcelona, 1902), *Ayres del Montseny*. «Publicació Joventut», Joventut, Barcelona, 1901. [Hi ha «Lo comte Arnau», que té un cavall negre i un cavall blanc. Contra el consell de l'esposa, Arnau pren el cavall negre, que el duu cap «on hi ha nines que perdre / i pobres per escanyar». Vola pels cims, seguit pels llops, s'endinsa en un avenc del Montgrony, i en surt tres nits després, cavalcant el cavall negre, que és el diable.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1903

Novel·la traduïda

-Camil **Flammarion** (Nicolas-Camille **Flammarion**, Montigny-le-Roi, 1842 – Juvisy-sur-Orge, 1925), *Urània*. Tr. Rafael Patxot i Jubert. «Biblioteca Popular de L'Avenç», 12, Llibreria L'Avenç, Barcelona, 1903. [Dut en somnis per la musa Urània, el narrador fa un viatge pel cosmos; a la segona part, la història del científic que mor en l'intent d'observació de l'aurora boreal amb globus.]

Conte original dins publicació periòdica

-Frederic **Pujulà** i Vallès (Palamós, 1877 – Bargemon, 1963), «El metge nou. En Telm Palau». «Joventut», IV, 158, Barcelona, 9-II-1903, pàgs. 126-132. (Reedició *El metge nou*, «Lectura popular. Biblioteca d'autors catalans», 307, Il·lustració catalana, Barcelona, sd. [1920? 1921?].) [El jove metge Telm Palau reflexiona sobre el poder que té sobre la vida i la mort i té l'ocasió de vèncer la natura amb la ciència.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1904

Conte original dins publicació periòdica

-Arnau **Martínez** i Serrià (Barcelona, 1880-1910), «La reencarnació de Torquemada». «Joventut», 210, Barcelona, 18-II-1904, pàgs. 113-115. [Al·legoria política en forma de descripció còsmica: davant el desgavell liberal i positivista del món, les forces vives del Cel, presidides per Vicenç Ferrer, que expulsa de l'assemblea els mitges tintes, envien a la Terra l'inquisidor Torquemada reencarnat; l'inquisidor passa pel Sol, Mart i la Lluna i a la Terra aterra a la plaça de Catalunya de Barcelona.]

-Frederic **Pujulà** i Vallès (Palamós, 1877 – Bargemon, 1963), «El codi de la no-llei o el radical doctor Pastetes i el sopar de la marquesa intel·lectual». «Joventut», 207, Barcelona, 28-I-1904, pàgs. 65-67. (Reedició dins *Homes artificials*, «Ciència-ficció», 23, Pagès editors, Lleida, desembre 2009.) [El doctor estén per Girona un gas que destrueix la roba i el cuir, de manera que tothom queda despullat, sense uniformes ni corretjam, i fan la revolució igualitària, però passat l'efecte del gas tornen al sistema classista.]

-M. **Servet** (a) Raves (Ramon **Miquel** i Planas, Barcelona, 1874-1950), «El descobriment de Madrid per el doctor Schulze-Pfalz». «Joventut», 207, Barcelona, 28-I-1904, pàgs. 59-61. (Reedició dins *Els altres mons de la literatura catalana*, Víctor Martínez-Gil, Galàxia Gutemberg, Cercle de Lectors, Barcelona, 2004.) [Suposada ressenya, feta al segle XXII, del llibre que explica la troballa de restes arqueològiques de la capital castellana, abandonada al segle XX.]

-Rafel **Vallès** i Roderich (Frederic **Pujulà** i Vallès?, Palamós, 1877 – Bargemon, 1963), «La fi de la segona República espanyola». «Joventut», 209, Barcelona, 11-II-1904, pàgs. 94-95. [El 1906 Salmeron ha tornat a proclamar la república, els carlins es rebel·len i fan una mortaldat, els americans bombardegen Barcelona per venjar un nord-americà mort i Salmeron fuig.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1905

Conte original

-Antoni **Careta** i Vidal (Gràcia, 1843 – Barcelona, 1924), *Narracions estranyes*. Il·lustració Catalana, Barcelona, 1905. (Reedició *L'ull acusador*, «Quaderns literaris», 83, Novel·les i novel·listes, Josep Janés, Barcelona, 1935. «L'ambaixada de la mort» a *Los tres toms*, «Lectura popular», 65, Il·lustració catalana, Barcelona, 1919.) [Hi ha «L'ull acusador», superxeria pseudocientífica fent veure que es pot saber l'autor d'un crim revelant fotogràficament la nineta del mort, per a positivament l'última visió; també «L'ambaixada de la mort», amb aparent missatge d'ultratomba que resulta una facècia.]

Conte original dins publicació periòdica

-Rafel **Vallès** i Roderich (Frederic **Pujulà** i Vallès?, Palamós, 1877 – Bargemon, 1963), «Trista profecia o la despoblació de Barcelona». «Joventut», 284, Barcelona, 20-VII-1905, pàgs. 464-465. [El savi anglès Jhon Puck profetitza la despoblació de Barcelona perquè Castella l'empobrirà i després prohibirà la mendicitat, i els pobres, la majoria, se n'hauran d'anar.]

Conte traduït dins publicació periòdica

-Edgar **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), «El diable dalt del cloquer». Tr. Emili Vallés. «Catalunya», revista quinzenal, Barcelona, 15-IV-1905, pàgs. 17-26. [Segona traducció de conte de Poe. En un tranquil poble holandès, ordenat i puntual, on tothom viu de cara al rellotge del campanar, arriba un ésser diabòlic que ataca el campaner i toca les hores desordenades.]

Teatre original

-Santiago **Rusiñol** (Barcelona, 1861 – Aranjuez, 1931), *L'escudellòmetre*. Tipografia de L'Avenç, Barcelona, 1905. (Reedició *Monòlegs*, «La escena catalana», 433, Llibreria Bonavia, Barcelona, 1936; Víctor Martínez-Gil, *Els altres mons de la literatura catalana*, Galàxia Gutenberg i Cercle de Lectors, Barcelona, 2004.) [Al·lucinació anticipativa adreçada a l'alimentació universal mitjançant una màquina immensa de fer escudella.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1906

Conte traduït

-Oscar **Wilde** (Dublín, 1854 – París, 1900), *Noveletes*. Tr. Manuel de Montoliu. Biblioteca de «El poble català», Fidel Giró impressor, Barcelona, 1906. [A «El fantasma de Canterville» el 1890 el ministre nord-americà Mr. Otis compra el castell anglès Canterville Chase, que té un fantasma de tres-cents anys, i s'hi instal·la amb la família, que amb el seu practicisme amarga la vida del fantasma. Cop final a la narrativa gòtica de terror de fantasmes vuitcentista. A «El crim de Lord Artur Savile» un quiromàntic pronostica a Savile que cometrà un crim, i ell decideix enllestir-lo aviat per a poder continuar fent via. Altres, com «El príncep feliç», «El rossinyol i la rosa» i «El gegant egoista», de fantàstic meravellós.]

Conte original dins publicació periòdica

-Manuel de **Montoliu** (Barcelona, 1877-1961), «Un somni». «El Poble Català», 262, Barcelona, 1-XI-1906, pàg. 1. (Reedició per Josep Murgades i Víctor Martínez-Gil a «Els Marges», 96, Hivern [febrer] 2012.) [Somia que han passat vuit-cents anys i és al 2706, Barcelona s'estén més enllà del Besòs i el Llobregat. Al segle XXIV Castella va conquerir la Lluna, va monopolitzar un nou mineral, i ha conquerit definitivament Catalunya, on només es parla castellà.]

Poesia original

-Joan **Maragall** (Barcelona, 1860-1911), *Enllà*. Tipografia L'Avenç, Barcelona, 1906. [Hi ha la segona part del poema «El comte Arnau», sobre el no-mort o ànima en pena. Fa mil anys que corre el comte cercant la seva ànima i la troba en la cançó que narra la visita a la muller lleial, viudeta igual. Ell li demana la redempció, i ella diu que hi seria en l'amor que li tenia ella, però no en el d'ell. El comte es retroba amb Adalaisa, encara prenyada i sense saber si és viva o morta. També les filles i els mossos li reclamen la redempció. Al final Adalaisa demana ajut al Poeta.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1907

Conte traduït

-Anatoli **France** (Anatole France, François-Anatole Thibault, París, 1844 – Saint-Cyr-sur-Loire, 1924), *Contes y narracions*. Tr. M.M. (Manuel de Montoliu). Biblioteca de «El poble català», E. Domenech impressor, Barcelona, 1907. [Hi ha «La missa de les ombres», fantasia d'ultratomba amb morts que s'apleguen; «Adriana Buquet», amb fantasma que s'apareix al moment del suïcidi; «Leslie Wood», d'espiritisme; «El soldadet de plom», fantasia amb joguines que prenen vida; «El jutjar de la Mare de Déu», meravellós miraculós.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1908

Novel·la traduïda

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *L'home que no's veu*. Novela escrita en anglès per H.J. Wells y traduïda expressament pera «La Veu de Catalunya» per V.O.H. Fulletó dins «La Veu de Catalunya», any XVIII, del núm. 3342 al 3402, Barcelona, 11-VIII-1908 a 10-X-1908. [Primera traducció catalana de Wells, publicada amb interrupcions en una faixa de sis columnes al final de la pàg. 4 del diari.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *Els primers visitants de la Lluna*. Novela escrita en anglès per H.J. Wells y traduïda expressament pera «La Veu de Catalunya» per V.O.H. Fulletó dins «La Veu de Catalunya», del núm. 3406, any XVIII, al 3686, any XIX, Barcelona, 13-X-1908 a 11-VIII-1909. [Segona traducció catalana de Wells, publicada amb moltíssimes interrupcions en una faixa de sis columnes a l'última pàgina del diari, la 4, o la 6 als més llargs, el primer a l'edició del vespre i l'últim a la del matí.]

Novel·la original dins publicació periòdica

-Francesc **Pujols** (Barcelona, 1882 – Martorell, 1962), *La tardor barcelonina*. «Papitu», 1, 2, 3, 5, 7-13, Barcelona, 25-XI-1908 – 17-II-1909. (Reedició Llibres de l'Índex, Barcelona, 2005.) [Fantasia surrealista, el narrador crema la masia amb la dona dintre, fuig disfressat de dona i al tren troba una altra dona que li diu que és germana de la morta, després estableix que és ella mateixa, torna al poble i en confirma la mort, quan torna a Barcelona a buscar-la ella s'ha suïcidat i després ell també ho fa, però després de mort encara explica com en recullen el cadàver.]

Conte original

-Diego **Ruiz** (Màlaga, 1881 – Tolosa de Llenguadoc, 1959), *Contes d'un filòsof*. Biblioteca Joventut, Barcelona, 1908. (Reedició *Contes d'un filòsof. Contes de glòria i d'infern*, Cossetània edicions, Valls, gener 2009.) [«La veu de Madame Ricard», comprovació científica i racional d'un fenomen d'ultratomba; «L'ànima d'un vaixell», explicació científica d'un fet meravellós; «72, carrer d'Entenza», la destrucció real d'una casa després d'haver escrit un text destructiu; «Una resurrecció a París», l'experiment científic de fer batejar el cor d'un mort pels sentiments que havia experimentat; «Una agonia al Cimone», el temps fora del temps abans de la mort definitiva; «Com em vaig quedar cec», el científic que s'aplica l'autovivisecció.]

Conte traduït

-**Eckmann-Chatrian** (Emili **Eckmann**, Phalsbury, 1822 – Luneville, 1899; Alexandre **Chatrian**, Soldatenhal, 1826 – Raincy, 1890), *Rondalles de poble*. Tr. J. Ruyra. «Biblioteca popular de L'Avenç», 83, Llibreria L'Avenç, Barcelona, 1908. (Reedició amb el mateix títol i dos contes més a «Biblioteca literària», 80, Editorial Catalana, Barcelona, 1924.) [Contes més aviat fantàstics i de terror, hi ha «El burgmestre dins la botella», en què el raïm que creix vora la tomba trasllada al vi l'esperit del mort, i el qui n'ha estat posseït se n'allibera i l'hi torna orinant damunt la tomba; «L'ull invisible», amb bruixeria recolzada en la llei natural; «Messire Tempus», amb la terrible condemna de tres pretendents; «La trena negra», que fa reviure una pena d'amor; «El rèquiem del corb», amb el compositor que identifica l'ocell amb un dimoni malèfic; «El somni de l'Aloius», somni fantàstic alliçonador.]

-Nathaniel **Hawthorne** (Salem, 1804 – Plymouth, 1864), *Contes extranyos*. Tr. M.M. [Manuel de Montoliu]. «Biblioteca d'El Poble Català», XI, Imp. de J. Vives, Barcelona, 1908. (Reedició parcial a *La gran cara de pedra*, Josep Janés i Olivé, 1935.) [Hi ha «La taca de naixença», amb el científic que no accepta la imperfecció de la natura i per a llevar la taca de la cara de la dona la mata; «La filla de Rappaccini», que només pot viure dins el jardí de flors verinoses que li ha bastit el pare com a experiment; «L'estàtua de neu», feta per dos nens i que cobra vida; «La gran cara de pedra», sobre una profecia índia; «Els retrats profètics», amb el pintor que copsa l'expressió futura.]

Conte original dins publicació periòdica

-Diego **Ruiz** (Màlaga, 1881 – Tolosa de Llenguadoc, 1959), «El manuscrit d'un home honrat». «Papitu», 5, Barcelona, 23-XII-1908, pàgs. 77-78. (Reedició *La veu de Madame Ricard i altres narracions*, «L'arcà», 77, Laertes, Barcelona, setembre 1999.) [Testament d'un premi Nobel que llega diners per a afavorir la substitució de la transfusió de sang per la injecció arterial de llet tèbia, i les investigacions sobre la dissolució del carbó per a fabricar diamants.]

-**S.P.Q.R.** (pseudònim, ?), «La ciutat futura». «Papitu», 5, Barcelona, 23-XII-1908, pàgs. 79-80. [Simple visió descriptiva d'anticipació de Barcelona el 1920, plenament noucentista: els arbres han estat substituïts per peces de ferro, la catedral ha estat aterrada i substituïda per un edifici en forma de guitarra i al Tibidabo hi ha una estàtua enorme de Tomasita Aspasia; Prat de la Riba és governador civil i Cambó alcalde; Alomar arriba de Mallorca amb un Pegàs de filferro i li fan una gran rebuda; Pujulà i Vallès és el portaveu dels vegetarians.]

Teatre traduït

-**Erckmann-Chatrian** (Emili **Erckmann**, Phalsbury, 1822 – Luneville, 1899; Alexandre **Chatrian**, Soldatenhal, 1826 – Raincy, 1890), *Els picarols*. Rondalla alsaciana en tres actes. Tr. Salvador Vilaregut. Biblioteca «De tots colors», Bartomeu Baxarias editor, Barcelona, 1908. [El burgmestre i hostaler d'un poble ha fet la fortuna després d'haver assassinat un jueu polonès; les actuacions d'un magnetitzador el terroritzen per la possibilitat que el faci confessar, té al·lucinacions de la tornada del jueu, fins que mor de por després d'haver somiat el seu judici. A la reedició de *Rondalles de poble*, 1924, aplec de contes dels alsacians, Joaquim Ruyra la torna a traduir amb el títol «El jueu polonès».]

-Gerhart **Hauptmann** (Silèsia, 1862-1946), *La campana submergida*. Tr. Salvador Vilaregut. «De tots colors», Bartomeu Baxarias, Editor, Barcelona, 1908. [Estrenada privadament el 12-VI-1902 i públicament el 28-II-1908 pel Teatre Íntim d'Adrià Gual. Al temps i l'espai de la lluita entre els esperits i els homes, mestre Enric fa una campana per a l'església de la muntanya i el faune del bosc la fa estimbar al llac.]

-Edgar **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Cor delator*. Tr. A. Albert Torrelles. «Biblioteca de tots colors», Barcelona, 7-VIII-1908. Narració extraordinària, adaptada a la escena en forma de monòlech, per A. Albert Torrelles. [Adaptació teatral del conte de Poe. «Es fresch encara l'èxit expontani que va obtenir al Teatre Català (Romea), interpretada per en Ramon Tor.»]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1909

Conte original dins publicació periòdica

-Pompeu **Gener** (Barcelona, 1846-1920), «Una profecia espatarrant». «Papitu», 9, Barcelona, 20-I-1909, pàg. 142. [Primera versió esquemàtica d'«Un somni futurista espatarrant»: el narrador ha tingut un somni en què hi ha una revolució còsmica en el futur, que proposa d'anar a comprovar amb la màquina d'explorar el temps.]

-**Letta** (Ramon **Reventós**, Barcelona, 1881-1924), «Història d'un grill qu'era baríton». «Papitu», 7, Barcelona, 5-I-1909, pàgs. 107-108. [Un savi es dedica a resoldre les absurdes qüestions que es planteja, tant en el camp de les matemàtiques com els àmbits vegetal i animal: els grills són tenors, i aconsegueix que un es faci baríton.]

-**Moni** (Ramon **Reventós**, Barcelona, 1881-1924), «L'últim centaure». «Papitu», 13, Barcelona, 17-II-1909, pàg. 205. (Reedició Ramon Reventós, *Proses*, «Biblioteca selecta», 138, Editorial Selecta, Barcelona, 1953.) [Afeccionat a les lletres clàssiques i ric hereu, l'autor adquireix l'últim centaure, acabat de néixer al Pireu, i el porta a l'Empordà.]

-Lluís **Vidal** (?), «Els somnis escullits d'en Pompeu Gener». «Papitu», 16, Barcelona, 10-III-1909, pàgs. 258-259. [«En Pompeyus Gener somnia qu'està malalt», i a partir d'aquí l'ingressen a la clínica, on hi ha tota mena d'escenes surrealistes: a uns pacients els posen una aixeta al fetge i en treuen oli de fetge de bacallà; una dona bellíssima l'obren de dalt a baix, per dins és com un estoig i en treuen bombons, i a ell l'obren i li treuen els budells, els deixen en una taula, entra un gat i se'ls

menja, i aleshores es desperta.]

Teatre original

-Pompeu **Gener** (Barcelona, 1846-1920), *Doctor Stumper*. «Biblioteca Teatralia», Publicacions Teatralia, Barcelona, 1909. (Reedició «Lectura popular. Biblioteca d'autors catalans», 93, Il·lustració Catalana, Barcelona, sd. [1910].) [Sàtira de la badoqueria davant la ciència, el doctor és un català impostor establert a Nova York.]

-Apeles **Mestres** (Barcelona, 1854-1936), *Gaziel. Drama líric en un acte*. «De tots colors», Bartomeu Baxarias, Barcelona, 1909. [Adaptació del poema de 1891. Estrenat al Teatre Principal de Barcelona el 27-X-1906. El dimoni Gaziel presenta al poeta la glòria, l'amor i la riquesa, però l'obra del poeta serà més real.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1910

Novel·la traduïda

-Charles **Dickens** (Landport, 1812 – Gadshill Place, 1870), *Cantic de Nadal*. Tr. F. Girbal Jaume. «Biblioteca d'El Poble Català», XVIII, Tipografia L'Avenç, Barcelona, 1910. [L'espectre del difunt Marley, soci de Scrooge, compareix per Nadal per provocar un canvi d'actitud en el vell avar, i per aconseguir-ho el visiten els esperits del Nadal passat, del Nadal present i del Nadal futur.]

Conte original

-Pompeu **Gener** (Barcelona, 1846-1920), *Monòlegs extravagants*. «Vària», 1, Llibreria Millà, Barcelona, 1910. (Reedició *Futurs imperfectes*, «Educació 62», 81, Edicions 62, Barcelona, juny 2013.) [Hi ha la versió completa d'«Un somni futurista espatarrant»: el narrador ha tingut un somni en què hi ha una revolució còsmica en el futur, que proposa d'anar a comprovar amb la màquina d'explorar el temps.]

Reedició teatre original

-Pompeu **Gener** (Barcelona, 1846-1920), *El patró Pere March. Doctor Stumper*. «Lectura popular. Biblioteca d'autors catalans», 93, Il·lustració Catalana, Barcelona, sd. [1910].) [*El doctor Stumper*, sàtira de la badoqueria davant la ciència, el doctor és un català impostor establert a Nova York.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1911

Novel·la original

-Josep M. **Folch i Torres** (Barcelona, 1880-1950), *El gegant dels aires*. «Biblioteca Patufet», XI, J. Baguñà, editor i llibreter, Barcelona, 1911. [En una novel·la d'aventures vernianes, ambientada en la guerra dels bòers, l'inventor d'un motor sense combustible l'adapta a l'esquelet d'un pterodàctil i en fa un giny volador.]

Conte original

-Alfons **Maseras** (Sant Jaume dels Domenys, 1884 – Tolosa de Llenguadoc, 1939), *Contes fatídics*. L'Avenç, Barcelona, 1911. [Hi ha «Metoposcopia», conte filosòfic de pseudociència fisiognomònica fantàstica amb la presència del doble; «A l'hora baixa» homenatge Vinyes i té un ressò de *Josafat*, i «Fra Perot» té un ressò d'*Els sots feréstecs*; tots tenen un cert to predeterminista fatalista.]

-Diego **Ruiz** (Màlaga, 1881 – Tolosa de Llenguadoc, 1959), *Contes de glòria i d'infern, seguits dels diàlegs i màximes del Súper-Crist*. Biblioteca Joventut, Barcelona, 1911. (Reedició *Contes d'un filòsof. Contes de glòria i d'infern*, Cossetània edicions, Valls, gener 2009.) [«El suïcidi de Miss Manry», oposició de ciència i poesia utilitzant l'evolucionisme; «Praga daurada», descripció

pseudocientífica d'una conversió; «Lassa», explicació racional de les revelacions dels somnis; a l'apartat del «Súper-Crist», textos que podríem qualificar de «teocronies», reinterpretacions crítiques de temes bíblics, com «Una nit a Palestina», viatge pel temps amb el recurs del somni; «Jesús fou Satan», aparició sobrenatural raonada lògicament; «La filla de Crist», aparició provocada per un estat d'esperit; «L'enuig del Messies contra el Pare Etern», amb aplicació de la lògica a la tradició religiosa.]

Conte original dins publicació periòdica

-**Moni** (Ramon **Reventós**, Barcelona, 1881-1924), «El diluvi a l'inrevés». «Papitu», 121, Barcelona, 22-III-1911, pàgs. 194-195. (Reedició *Antologia de contistes catalans 1850-1950*, a cura de Joan Triadú, «Biblioteca excelsa», 8, Editorial Selecta, Barcelona, 1950; Ramon Reventós, *Proses*, «Biblioteca selecta», 138, Editorial Selecta, Barcelona, 1953.) [Davant la degradació social, el nou càstig diví del futur serà, al contrari del diluvi, una gran secada, que el nou Noè haurà de solucionar amb botes de vi.]

Poesia original

-Joan **Maragall** (Barcelona, 1860-1911), *Seqüències*. Tipografia L'Avenç, Barcelona, 1911. (Reedició completa a Joan Maragall, *El comte Arnau*, «Antologia catalana», 71, Edicions 62, Barcelona, febrer 1974.) [Hi ha la tercera part del poema «El comte Arnau», sobre el no-mort o ànima en pena: «La fi del comte Arnau». El comte, amb el seguici de la muller i l'aimada, amb els fills i els mossos, clama al cel i sent el pes de l'amor degut i no pagat i es desespera perquè vol dir-lo i no el sap dir. Fins que una pastora cantant la cançó del comte Arnau se'l va estimant, va mudant la tonada de l'ànima damnada i així redimeix el pecador.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1912

Novel·la original

-Frederic **Pujulà** i Vallès (Palamós, 1877 – Bargemon, 1963), *Homes artificials*. Biblioteca Joventut, Barcelona, 1912. (Reedició a cura de Joaquim Martí, «Ciència-ficció», 23, Pagès editors, Lleida, desembre 2009.) [El doctor Pericard conclou que la humanitat no pot ser reformada, i ha de ser creada de nou, i així crea uns homínids al laboratori, però no podrà evitar que siguin contaminats pels vicis externs.]

Novel·la traduïda

-Thomas **Morus** (Thomas More, Londres, 1477-1535), *Utopia*. Tr. J. Pin i Soler. Tip. L'Avenç, Barcelona, 1912. [Base de tot un subgènere literari, l'illa d'Utopia és un paradís de tolerància i d'igualtat.]

Conte original dins publicació periòdica

-Joan **Draper** (Arenys de Mar, 1889 – Barcelona, 1970), «Ombres». «De tots colors», 246, Barcelona, 20-IX-1912, pàgs. 3-7. [Narració a la manera de Poe: una antiga víctima s'adreça a un ferrer mort, li retreu els seus crims, i els ossos del mort es remouen per a fugir de l'acusació.]

-Miquel S. **Oliver** (Campanet, 1864 – Barcelona, 1920), «Les converses del pedrís». «Il·lustració Catalana», revista setmanal il·lustrada, any X, núm. 479, Barcelona, 11-VIII-1912, i núm. 485, 22-IX-1912, pàgs. 2-3. (Reedició, *L'Hostal de la Bolla i altres narracions*, «Les illes d'or», 19, Mallorca, 1941.) [Reflexió antiutòpica i confrontació entre progrés i tradició a la manera de Morris. A la posta de sol un dia de juny de 1871, durant la Comuna de París, un estrany meteor és interpretat positivament com una aurora boreal o com un avís celestial; alhora es comenta que «El mal va néixer quan Watt ideà la seva màquina, quan Fulton oferí la seva, quan un mecànic intel·ligent perfeccionava el torn de filar acabant amb la filosa de les nostres àvies».]

Conte traduït dins publicació periòdica

-Eugeni **Brieux** (París, 1858 – Niça, 1932), «El frè de l'Hipòlit». Tr. (no consta). «De tots colors», 249, Barcelona, 11-X-1912, pàgs. 3-9. [Un empleat retirat d'una línia de transport agafa la mania dels invents; commogut per l'esforç que han de fer els cavalls per retenir el carruatge quan frenen i estirar-lo quan arrenquen, inventa el fre recuperador, que acumula la força de la frenada i la utilitza per a l'arrencada; aconsegueix un mecenes i una fortuna, però això li suposa la desgràcia.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1913

Novel·la original

-Josep M. **Folch** i Torres (Barcelona, 1880-1950), *La família del capità Delmar*. «Biblioteca Patufet», J. Baguñà, editor i llibreter, Barcelona, 1913. [Primer volum de la novel·la d'aventures i viatges extraordinaris vernians, amb nous ginys mecànics, a la manera dels *Fills del capità Grant*.]

Novel·la traduïda

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Viatges de Gulliver a diverses nacions del món. Primera part*. Tr. Lluís Deztany [Lluís Faraudo de Saint-Germain]. «Biblioteca popular de L'Avenç», 131, L'Avenç, Barcelona, 1913. [Primera part: Viatge a Lil·liput. No consta traductor, però el pròleg el signa Lluís Deztany, que s'interpreta que el signa com a traductor. És l'últim llibre de L'Avenç que van editar sense normalitzar, però en un full encartat anunciaven l'aparició de les normes de l'Institut i que els llibres següents s'hi adaptaran.]

Conte original dins publicació periòdica

-Josep M. **Folch** i Torres (Barcelona, 1880-1950), *Les invencions maravelloses del sabi doctor Garlamolt*. «En Patufet», 469 a 489, Baguñà, Barcelona, del 4-I-1913 al 24-V-1913. [Relats de les maravelloses invencions de l'il·lustre home de ciència, el gran i eminent doctor Garlamolt.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1914

Novel·la original

-Josep M. **Folch** i Torres (Barcelona, 1880-1950), *Els fills del capità Delmar al pol*. «Biblioteca Patufet», XX, J. Baguñà, editor i llibreter, Barcelona, 1914. [Continuació de *La família del capità Delmar*, amb l'intent d'arribar a descobrir el pol Nord.]

Teatre adaptat

-Salvador **Vilaregut** (Barcelona, 1872-1937), *La mà de mico*. Adaptació d'un cuento de W.W. **Jacobs** (Wapping, 1863 – Islington, 1943). Biblioteca «Teatro mundial», Sociedad de Autores Españoles, Madrid [Barcelona], 1914. [El fill dels White ha mort trossejat per una màquina. Una mà de mico momificada i embruixada concedeix el que se li demana. Després de l'enterrament, la mare demana que torni el fill, però quan truquen a la porta el pare li recorda que la màquina el va trossejar i el que hi ha a l'altra banda és un monstre deforme.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1915

Conte original

-Joan **Santamaria** Monné (Lleida, 1884 – Barcelona, 1955), *Narracions extraordinàries*. Imp. Fills de Domingo Casanovas, Barcelona, 1915. (Reedició corregida, Llibreria Verdager, Barcelona, 1938.) [Onze contes fantàstics i de terror, influïts per Poe: «L'organista», «La Reina», «La meva mort», «L'atac de Nissanci», «La sang de Crist», «La professó», «La desconeguda fortuna», «La força més alta», «La petita», «Cinc boques» i «Jah! jah! jah...!».]

Conte traduït

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Històries extraordinàries. Primera sèrie*. Tr. Carles Riba. Volum XIX, Societat Catalana d'Edicions, Barcelona, 1915. [«Ligeia», «Eleonora», «Berenice», «Morella», «La caiguda de la casa Usher», «El retrat oval», «William Wilson», «La màscara de la mort roja», «El rei Pesta», «El pou i el pèndol».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1916

Conte traduït

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Històries extraordinàries. Segona sèrie*. Tr. Carles Riba. Volum XXX, Societat Catalana d'Edicions, Barcelona, 1916. [«El gat negre», «El cor delator», «El barril d'amentillado», «Hop-Frog», «Metzengerstein», «Ombrà», «Silenci», «Els fets en el cas de M. Valdemar», «L'illa de la fada», «El poder de les paraules», «Conversa d'Eiros i Charmion», «Col·loqui de Monos i Una», «Uns quants mots amb una mòmia».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1918

Novel·la traduïda

-William **Morris** (Walthamstow, 1834 – Londres, 1896), *Extracte de la novel·la utopista News from Nowhere (Noves d'enlloc)*. Tr. J.E. «Minerva. Col·lecció popular de literatura moderna», II, Ricard Duran i Alsina, Barcelona, 1918. [Amb el recurs del somni, després d'una discussió sobre com serà la vida després de la revolució socialista, el narrador del llibre, publicat el 1890, visita el món utòpic de la segona meitat del XX.]

-François **Rabelais** (La Devinière, 1494 – París, 1553), *La joventut de Pantagruel i L'educació de Gargantua*. Tr. Lluís Deztany [Lluís Faraudo de Saint-Germain]. «Minerva. Col·lecció popular de literatura moderna», I, Ricard Duran i Alsina, Barcelona, 1918. [Extractes de la sàtira social de crítica de l'ascetisme i la superstició i confiança en el progrés. Aventures del gegant Gargantua, afeccionat als jocs, i el seu fill Pantagruel, afeccionat a la bona taula.]

Conte original

-Alfons **Maseras** (Sant Jaume dels Domenys, 1884 – Tolosa de Llenguadoc, 1939), *Contes a l'atzar*. Societat catalana d'edicions, volum XI, Barcelona, abril 1918. [«La forastera», en què una nit de Tots Sants, a la Tarragona d'ara, el narrador es troba una forastera que a Roma havia estat feta cremar per Neró, però es va salvar i va anar a Tàrraco, i ell potser la crema quan crema l'estable on han passat la nit. També hi ha «El col·lotge d'Eva i el serpent», però és més exegesi que teocronia.]

Conte traduït

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Els assassinats del carrer Morgue*. Tr. Carles Riba. «Biblioteca literària», Editorial Catalana, Barcelona, 1918. (Reedició «Quaderns literaris», 27, 1934.) [«Els assassinats del carrer de la Morgue», «El misteri de Maria Roget», «La lletra robada», «Un conte de les Ragget Mountains», «El sistema del doctor Quitrà i del professor Ploma», «Una davallada al Maelström».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1919

Novel·la original

-Eduard **Girbal** Jaume (Girona, 1881 – Barcelona, 1947), *La estrella ab cua*. Il·lustració catalana, Barcelona, 1919. (Reedició, Edicions de 1984, Barcelona, 2005.) [Primer volum de la sèrie «L'agre de la terra», de costumisme rural i supersticions respecte als meteors, té referències a ciència i científics, com quan passa el cometa: «Si jo fos Monsieur Camille Flammarion —novel·lista sideral, que Déu l'hagi perdonat—, o el Senyor Comas y Solà —pacient i casolà cronista astronòmic, que Déu ens el mantingui—, podria fer-ne una bella descripció, amb tots els ets i uts, en justa i adequada terminologia» (Quan es va publicar, Flammarion encara era viu).]

Conte original

-Joaquim **Ruyra** (Girona, 1858 – Barcelona, 1939), *La parada*. «Biblioteca literària», Editorial Catalana, Barcelona, 1919. [Hi ha «La fi del món a Girona»: influït per un llibre de pretensions profètiques que anuncia la vinguda de tres dies de tenebres, l'autor s'obsedeix fins que en un somni viu la fi del món, a Girona cauen cases, torres i muralles, i hi ha la plaga dels entenebrats en una visió apocalíptica.]

-Joan **Santamaria** Monné (Lleida, 1884 – Barcelona, 1955), *Narracions extraordinàries*. Segona sèrie. Imp. Fills de Domingo Casanovas, Barcelona, juny 1919. (Reedició de «Com va caure la Marta Clarissa», dins *Narracions i retrats*, a cura de Miquel Viladegut, «Biblioteca literària de Ponent», 12, Universitat de Lleida, Lleida, 2002; la mateixa i 4 més dins *Narracions extraordinàries*, a cura de Víctor Martínez-Gil, Més llibres, Barcelona, 2017.) [Vuit contes fantàstics i de terror. Hi ha «Com va caure la Marta Clarissa», de ciència-ficció, amb l'invent d'un giny antigravitori, que permet caminar per l'aire com damunt la terra; i «La tia morta», «Una vegada era un rei...», «La Róssa», «Les Violes», «L'esposa que torna», «El predestinat» i «L'estranya aventura».]

Conte traduït

-**Erckmann-Chatrian** (Emili **Erckmann**, Phalsbury, 1822 – Luneville, 1899; Alexandre **Chatrian**, Soldatenhal, 1826 – Raincy, 1890), *El tresor del vell cavaller*. Tr. Joan Sitjar [Josep Carner]. «Biblioteca literària», 24, Editorial Catalana, Barcelona, sd [1919]. [«El tresor del vell cavaller», amb somnis premonitoris; «Huc el Llop», de licanthropia.]

-**Villiers** de l'Isle Adam, C. [comte] (Saint-Brieuc, 1830 – París, 1889), *Contes cruels*. Tr. Joaquim Folguera i Josep Carner. «Biblioteca Literària», 19, Editorial Catalana, Barcelona, 1919. (Reedició Edicions de la Magrana, 1995.) [Deu relats, alguns de terror i premonicions o inexplicables. «Sylvabel», «La recepta de la impunitat», «Els “Brigdants”», «Duc de Portland», «L'amor de les coses naturals», «L'elegit dels somnis», «L'entresenya», «Misser Pied», «La Inconeguda», «El dinar més bell del món». Al pròleg Carner explica que els van encarregar a Folguera, que volia traduir tots els contes de Villiers, però es va morir havent traduït només els tres primers; el contingut, que no s'ajusta a les edicions franceses, l'havien comentat tots dos.]

Reedició conte original

-Antoni **Careta** i Vidal (Gràcia, 1843 – Barcelona, 1924), *Los tres toms*, «Lectura popular», 65, Il·lustració catalana, Barcelona, 1919.) [Hi ha «L'ambaixada de la mort», amb aparent missatge d'ultratomba que resulta una facècia.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1920

Novel·la original

-Ramon **Miquel** i Planas (Barcelona, 1874-1950), *El purgatori del bibliòfil*. La Renaixença, Barcelona, 1920. (Segona edició, Il·lustració Catalana, Barcelona, 1921.) [Pamflet fantàstic antinormatiu sobretot contra Pompeu Fabra, amb l'anticipació de les malvestats que passaran si s'imposa la reforma gramatical, que inclou uns capítols en una vall aïllada on està prohibida l'escriptura.]

Reedició conte original

-Francesc **Maspons** i Labrós (Granollers, 1840 – Bigues, 1901), *Fantasies i tradicions*. «Lectura popular. Biblioteca d'autors catalans», Il·lustració Catalana, Barcelona, sd. [vers 1920]. [«Lo vi de la mort», conte de terror: una parella beu vi de la vinya del fosser, tenen premonició de la mort, i després en la visita al·lucinada al cementiri, perseguits, acabaran caient a la fossa comuna.]

-Frederic **Pujulà** (Palamós, 1877 – Bargemon, 1963), *El metge nou*, «Lectura popular. Biblioteca d'autors catalans», 307, Il·lustració catalana, Barcelona, sd. [1920? 1921?]. [El jove metge Telm Palau reflexiona sobre el poder que té sobre la vida i la mort i té l'ocasió de vèncer la natura amb la ciència.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1921

Conte original

-Joan **Santamaria** Monné (Lleida, 1884 – Barcelona, 1955), *Narracions extraordinàries*. Tercera sèrie. Impremta de Francesc X. Aliés i Alabart, Barcelona, 1921. (Reedició d'«El cascavell» i «El carro dels morts», dins *Narracions i retrats*, a cura de Miquel Viladegut, «Biblioteca literària de Ponent», 12, Universitat de Lleida, Lleida, 2002; «L'estudiant de Tolosa» i «El carro dels morts» dins *Narracions extraordinàries*, a cura de Víctor Martínez-Gil, Més llibres, Barcelona, 2017.) [«Opera omnia», «El cascavell», «L'estudiant de Tolosa», «L'aprenent de bruixot», «El carro dels morts», contes fantàstics i de terror a la manera de Poe.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1922

Novel·la original

-Josep M. **Folch** i Torres (Barcelona, 1880-1950), *L'extraordinària expedició d'en Jep Ganàpia*. «En Patufet», 965 a 1016, Baguñà, Barcelona, del 30-IX-1922 al 22-IX-1923. (Edició en llibre, «El nus», 3, Laia, Barcelona, 1979. Després L'Albí, Berga, abril 2010.) [Sàtira verniana d'invents i viatges amb un inventor que cerca d'automatitzar-ho tot, fins que els ginyes automàtics arribaran a prescindir dels humans.]

Novel·la traduïda

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Viatges de Gulliver*. Adaptació de Jordi Català [Xavier Bonfill i Trias]. «Virolet», 20 a 40, Barcelona, del 20-V-1922 al 7-X-1922. [«A Liliput, país dels nanos» i «A Brobdinyac, país dels gegants».]

Conte original

-Alfons **Maseras** (Sant Jaume dels Domenys, 1884 – Tolosa de Llenguadoc, 1939), *Setze contes*. «Biblioteca literària», Editorial Catalana, Barcelona, 1922. [«Les experiències del Doctor Roman», amb l'experiment científic de psicologia aplicada per a destruir l'ideal d'amor romàntic; «La finestra màgica», des d'on el grec intemporal Filemó observa els defectes de la humanitat; «L'ombra del Comte L'Arnau», amb l'evocació del comte que fa un català en conversa amb el doctor Faust i Don Joan.]

Reedició conte original

-Francesc P. **Briz** (Barcelona, 1836-1889), *La panolla*. «Biblioteca catalana», Editorial Catalana, Barcelona, 1922. [Reedició d'una tria de *La panolla*, 1873, i *La roja*, 1876.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1923

Novel·la traduïda

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Viatges de Gulliver*. Tr. J. Farran i Mayoral. «Biblioteca literària», 64, Editorial Catalana, Barcelona, 1923. (Reedició «Quaderns literaris» 1934.) [Nova traducció, ara dels dos primers viatges: *Viatge a Lil·liput*, la terra dels nans, i *Viatge a Brobdingnac*, la terra dels gegants.]

Conte original

-C.A. **Jordana** (Barcelona, 1893 – Santiago de Xile, 1958), *Quatre venjances*. Llibreria Nacional Catalana, Barcelona, 1923. [A «La venjança del Sol» l'Elena, que viu a les fosques, coneix l'Enric, d'una civilització que viuen sota terra, construeix una nau voladora i s'escapen de nit al desert, però quan surt el Sol mor l'Enric, es fon mig teclat de comandament i l'Elena només pot ascendir cap al Sol, on es fondrà amb la seva ardència. A «La venjança del frare» en Pau troba al mar una ampolla amb la història de dos descreguts assetjats per un frare obsessiu que els vol convertir; un el combat redactant «Fragments bíblics» satírics, teocronies com «Diari de Noè», «Els afers de Sodoma», «Les filles de Lot», «Proverbis», «Josuè i el Sol», en què quan Josuè vol deturar el Sol aquest li respon que pari la Terra, que és la que roda, i «Jueus al forn», desmitificació del tema de Daniel amb trucatge escenogràfic. «La venjança de l'home seriós» i «La venjança de la verge» són costumistes.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1924

Novel·la original

-Gaston A. **Màntua** (Gastó Alonso **Manaut**, Barcelona, 1878-1947), *La caràtula*. «La novel·la d'ara», L'Avenç gràfic, Barcelona, 1924. [Fantasia en què un actor que es posa una màscara teatral romana del museu arqueològic de Tarragona es transporta a la Tàrraco imperial.]

Conte original

-Àngel **Ferran** (Palafrugell, 1892 – Tolosa de Llenguadoc, 1971), «Juli Verne», també «El parc de Toronto» i «La calor». «Els contistes catalans», 9, Barcelona, 10-IV-1924. (Reedició *Big Jack, el sanguinari*. «Els altres clàssics», 1, A Contra vent editors, Barcelona, novembre 2008.) [A «Juli Verne», el naufragi d'un vaixell futurista, que quan s'ensorra es desmunta en compartiments autosuficients; l'hidalgo portuguès i el seu fill a qui correspon un gussi s'inspiren en *L'illa misteriosa* de Verne. «El parc de Toronto», amb bèsties mutants, com la sirena amb combinació de lluç i el calamars Watterman que escriu amb tinta blava i negra; «La calor», anticipació del canvi climàtic narrat l'agost al pol Nord amb una Esquimala Sudorífica.]

-Ernest **Martínez Ferrando** (València, 1891-1965), *Històries i fantasies*. Editorial Catalana, Barcelona, 1924. (Reedició parcial, *Remor de veus al cementiri*, «Quaderns literaris», 119, Edicions de la rosa dels vents, Barcelona, 1936.) [«L'Arca de Noè, SA», estafa entorn d'una suposada agència americana que prepararia una nova arca davant l'apocalipsi d'un imminent diluvi universal; «Remor de veus al cementiri», sobre les converses i els diàlegs impossibles dels morts; «El misteri de la catedral», amb el recurs del somni un ésser fantàstic entra al món real.]

Conte traduït

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *La contrada dels orbs*. Tr. Vicenç Garcia. «La novel·la estrangera», IX, Antoni López, impressor, Barcelona, 1924. (Reedició dins *Pollock i l'indígena de Porroh*, «Quaderns literaris», 75, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1935.) [Una vall isolada on tots han perdut la vista i han creat una societat adaptada i neguen l'existència del sentit de la vista.]

Reedició conte traduït

-**Erckmann-Chatrian** (Emili **Erckmann**, Phalsbury, 1822 – Luneville, 1899; Alexandre

Chatrian, Soldatenhal, 1826 – Raincy, 1890), *Rondalles de poble*. Tr. Joaquim Ruyra. «Biblioteca literària», 80, Editorial Catalana, Barcelona, 1924. (Reedició *L'ull invisible o l'Hostal dels Tres Penjats*. «Quaderns literaris», 45, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1935.) [Contes més aviat fantàstics i de terror, hi ha «El burgmestre dins la botella», en què el raïm que creix vora la tomba trasllada al vi l'esperit del mort, i el qui n'ha estat posseït se n'allibera i l'hi torna orinant damunt la tomba; «L'ull invisible», amb bruixeria recolzada en la llei natural; «Messire Tempus», amb la terrible condemna de tres pretendents; «La trena negra», que fa reviure una pena d'amor; «El rèquim del corb», amb el compositor que identifica l'ocell amb un dimoni malèfic; «El somni de l'Aloius», somni fantàstic alliçonador. La reedició afegeix «El corn de l'oncle Bernat», que representa la consciència, i la peça teatral «El jueu polonès», amb al·lucinacions i hipnotitzador, que el 1908 Salvador Vilaregut havia traduït com *Els picarols*.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1925

Novel·la original

-Clovis **Eimeric** (Lluís **Almeric** Sellarès, Barcelona, 1882-1952), *La vida del món*. Publicada per episodis dins «Violet», del núm. 194 (19-IX-1925) al 207 (19-XII-1925). [El doctor Arquimbau cerca obtenir l'or sintètic. El seu fill, l'Oràngel, descobreix que la llum solar conté or en suspensió. Fa una expedició al Sol, però en treure'n matèria l'afebleix i s'esdevenen catàstrofes a la Terra amb milions de morts.]

-Joan **Santamaria** (Lleida, 1884 – Barcelona, 1955), *Ma vida en doina (Memòries del doctor Verdós)*. Edicions Diana, Barcelona, 1925. [Hi ha el capítol «L'Eudald», víctima d'una secta que apunyala amb una fulla que té uns forats adaptats al pas de les venes, que permet la normal circulació de la sang sempre que no t'arrenquis el punyal.]

Novel·la traduïda

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *L'home invisible*. Tr. Just Cabot. «Biblioteca Univers», VIII, Llibreria Catalònia, Barcelona, sd [1925]. [Un foraster tapat de cap a peus arriba a l'hostal d'Iping i es tanca a treballar febrilment, fins que en una baralla mostra que és invisible.]

Conte original

-Alexandre **Plana** (Lleida, 1889 – Banyuls de la Marenda, 1940), *El mirall imaginari*. «Biblioteca Catalònia», 1, Llibreria Catalònia, Barcelona, 1925. [Proses poètiques fantasioses quasi sense acció. A l'apartat «Somnis» hi ha «El viatge a mitja nit», que diu provocat per un film fantasiós, amb una diligència conduïda per la mort; «Don Joan», desmitificador; «Anna Maria», amb una noia inquietant i premonitòria que no pot sortir de la masia; «L'armadura», que ha conservat un bocí de l'ànima del cavaller que la portava.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1926

Novel·la original

-Joan **Santamaria** (Lleida, 1884 – Barcelona, 1955), *Quatre titelles i un ninot*. «Biblioteca Catalònia», 7, Llibreria Catalònia, Barcelona, 1926. [Novel·la de conflictes sentimentals, però protagonitzada per uns andròides que l'autor rep a casa.]

Novel·la traduïda

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La volta al món en vuitanta dies*. Tr. C.E. (Clovis Eimeric). Editorial Mentora, SA, Barcelona, novembre 1926. (Reedició, Joventud 1979.) [No és ciència-ficció ni fantasia, però és el primer Verne en català.]

Teatre original

-Ambrosi **Carrion** (Barcelona, 1888 – Cornellà de Conflent, 1973) i Enric **Lluells** (Barcelona, 1885 – Tolosa de Llenguadoc, 1943), *Temps ençà... temps enllà*. «La escena catalana», 195, Llibreria Bonavia, Barcelona, 16-I-1926. [Farsa de viatges en el temps en dues èpoques, la Barcelona futurista i la terra de Canà bíblica, amb els mateixos personatges continuant les mateixes accions.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1927

Novel·la original

-Onofre **Parés** (Manresa, 1891 – Vilafranca del Penedès, 1976), *L'illa del gran experiment. Reportatges de l'any 2000*. Llibreria Catalònia, Barcelona, 1927. (Reedició Matriu/Matràs, Tiana, 1999.) [L'any 1950 els idealistes s'han reclòs a Austràlia per a dur a terme el seu experiment social, i l'any 2000 una delegació occidental els visita per a conèixer els seus progressos, amb avenços de tota mena, inclosa la terraformació de la Lluna.]

Novel·la traduïda

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La illa misteriosa*. Tr. J.R.E. Editorial Mentora, SA, Barcelona, 1927. [Uns naufrags són ajudats per un misteriós benefactor, que és el capità Nemo en la seva última aventura.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1928

Conte original

-Agustí **Esclasans** (Barcelona, 1895-1967), *Històries de la carn i de la sang*. Edicions La Mirada, Sabadell, 1928. (Reedició, «Les ales esteses», 11, Tipografia Emporium, Barcelona, 1930.) [«L'home-rellotge», «experiment organitzat per les puixances del més enllà»; «Les sagetes de fusta», de suplantació dels humans per les creacions artificials; «L'art de comptar les estrelles», de contraposició de ciència i poesia; «El lector del seti quinze», de desdoblament i emmirallament; «L'escarabat blanc i negre», síntesi fantàstica; «Pau i guerra», fantasia al·legòrica amb combustió espontània, com «L'home de foc».]

-Àngel **Ferran** (Palamós, 1892 – Tolosa de Llenguadoc, 1971), «La Gaffe». «Almanac de Catalunya, 1929», A. Serrano-Victorí, Impremta Ràfols, Barcelona, 1928. (Reedició *Big Jack, el sanguinari*. «Els altres clàssics», 1, A Contra vent editors, Barcelona, novembre 2008.) [Paròdia de l'especialització científica: «la perfecció arribarà quan hi haurà un metge per cada malaltia de cada malalt», amb un metge que es dedica a certificar científicament les guaricions miraculoses d'un balneari.]

Poesia original

-Josep M. de **Sagarra** (Barcelona, 1894-1961), *El Comte Arnau. Poema*. Llibreria Catalònia, Barcelona, 1928. (Reedició revisada dins *Obra poètica (1912-1937)*, Selecta, Barcelona, 1947.) [Després d'un primer intent, *El mal caçador* (1915), l'autor va fer un gran poema narratiu. Als cinc primers cants, de to realista, el comte és viu, exerceix un domini cruel com un Vlad l'Empalador, té l'episodi amb l'abadessa Adelaïs, que el traeix, i només hi ha dos elements fantàstics: un diable en forma de cavaller que tempta la muller, Elvira, i un corb, missatger de la mort; a partir del sisè és una ànima en pena sense repòs, s'estenen tota mena de contalles, visita la viuda i recreen el diàleg del romanç tradicional; va a un aquellarre i una bruixa li diu que només tindrà pau quan conegui l'amor de debò: ni en Adelaïs ni en el fill no el troba, només l'entén quan torna al convent i veu la filla, Margarida, que ara és l'abadessa, i el mort i viu torna a cavalcar eternament.]

Teatre traduït

-Karel **Txapek** (Karel Čapek, Malé Svatonovice, 1890 – Praga, 1938), *RUR. Comèdia en un pròleg i tres actes*. Tr. A.V. Bejeck i Carles Capdevila. Estrenada pel Teatre Íntim d'Adrià Gual al Teatre Català Romea de Barcelona el 27-I-1928. (Còpia mecanografiada del Pròleg, Còpies F. Lliteras, Barcelona, 1928. Reedició de Francesc Foguet i Boreu, «Llengua & Literatura», 14, IEC, Barcelona, 2003.) [Rossum construeix una màquina que és un obrer, un robot, que quan és perfeccionat i fabricat en diversos models ja no pot ser dominat i reproduïx el mite del pecat original.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1929

Conte original

-Cèsar-August **Jordana** (Barcelona, 1893 – Santiago de Xile, 1958), *Tot de contes*. Edicions La Mirada, Sabadell, 1929. (Reedició parcial a *L'atemptat*, a cura de Maria Campillo, «El nus», 80, Editorial Laia, Barcelona, 1989.) [Hi ha «No se'n recordava», amb elements de terror i desenllaç de bogeria; «El sacrifici», de desplegament invers: inici de bogeria i final de terror, una astracanada que acaba malament.]

Conte traduït

-**Fontenelle** (Bernard Le **Bovier** de, Rouen, 1657 – París, 1757), *Diàlegs dels morts*. Tr. J. Farran i Mayoral. «Biblioteca Univers», XI, Llibreria Catalònia, Barcelona, 1929. [Amb esperit científic, sis diàlegs dels morts antics i dotze dels morts antics amb els moderns: diàlegs inventats, n'hi ha un d'Artemisa amb Ramon Llull, Paracels i Molière, Apici i Galileu...]

Conte original dins publicació periòdica

-**Birosta** (Valentí **Castanys**, Barcelona, 1898-1965), «Dos mil anys després». «Cinòpolis», 8, Barcelona, 16-III-1929, pàg. 3. (Reedició dins *Barcelona-Hollywood (Radio-cinema sonor)*, Societat General Espanyola de Llibreria, 1935; i *Quaderns Crema*, 2019.) [Sàtira dels films futuristes alemanys, estil *Metròpolis*: en un futur, Mart topa amb la Terra i els marcians l'envaeixen, i un savi inventa l'explosiu definitiu.]

-R. **Bir** (Ramon **Blasi** i Rabassa, la Selva del Camp, 1901 – Barcelona, 1980), «L'home que es volia penjar». «En Patufet», 1293, Barcelona, 12-I-1929. [Com a «El moviment continu» de Careta, l'inventor que vol fer el motor sense combustible, com que li falten diners per a comprar un fognon, decideix suïcidar-se.]

-Cèsar-August **Jordana** (Barcelona, 1893 – Santiago de Xile, 1958), «La pastilla de sabó». «Mirador», 29, Barcelona, 15-VIII-1929, pàg. 4. (Reedició a *L'atemptat*, a cura de Maria Campillo, «El nus», 80, Editorial Laia, Barcelona, 1989.) [Després de moltes generacions d'encreuaments entre fabricants de sabó, neix la Pastilla, una nena que es nodreix de sabó líquid i no es pot mullar sense desfer-se en sabonera.]

-**Mac Hassum Ronda** (pseudònim), «Una producció alemanya». «Cinòpolis», 8, Barcelona, 16-III-1929, pàgs. 6-7. [Sàtira dels films alemanys de savis malèvolos, com Caligari i Mabuse: després de vint-i-cinc anys d'invents diabòlics, un savi boig inventa una màquina que pot fer parar el somriure de tantes persones com desitgi.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, anys vint

Novel·la original

-Joaquim **Ruyra** (Girona, 1858 – Barcelona, 1939), «L'any trenta mil trenta». *Obres completes*, «Biblioteca perenne», 10, Editorial Selecta, Barcelona, 1949, pàgs. 598-602. [Inici de novel·la d'anticipació, sense datar, memòries del periodista Ceutí Guasc, nascut l'any 29995, que dona

notícia d'un futur món utòpic en què conviuen les explotacions rurals familiars, nodrides d'energia per les torres dels motors de vent, i les autopistes automàtiques que duen el viatger a la destinació preestablerta.]

-Joaquim **Ruyra** (Girona, 1858 – Barcelona, 1939), «Viatges interplanetaris». *Dotze relats i altres textos*, «Trivium», 38, Edicions de la el·la geminada, Girona, març 2023, pàgs. 259-263. [Edició i introducció a cura de Lluïsa Julià. La curadora explica que és un relat escrit a llapis, que forma part de la documentació personal i literària adquirida per la BC l'any 2020, i situa tots dos textos escrits els anys 1920. Potser és un altre capítol del text anterior: l'autor llegeix una nova edició reconstruïda d'una novel·la de Verne escrita més de mil anys enrere i traduïda «a la nostra llengua anglo-catalana»; es refereix a *De la Terra a la Lluna* i ho aprofita per criticar l'esperit bel·licós d'aquella època.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1930

Conte original dins publicació periòdica

-Ramon **Casanova** i Danés (Campdevàrol, 1892 – Barcelona, 1968), «Un document molt estrany». «El Martinet», any III, núm. extraordinari 57+58, Campdevàrol, 20-IX-1930. [Troben una carta datada el 1995, potser caiguda d'un avió que volarà en aquell futur, sembla que escrita amb un sistema que transcriu directament el pensament; l'autora diu que l'escriu davant el Psicògraf, i explica una conferència d'un japonès que ha descobert l'existència de velocitats infinites que possibilitaran veure les imatges emeses en qualsevol temps, i compara la seva vida amb la de 1930. Reeditat per Lluç Casals Perpinyà i Víctor Martínez-Gil a «Els Marges», 134, Barcelona, tardor 2024, pàgs. 104-118.]

Novel·la traduïda

-Adalbert de **Chamisso** (Château Boncourt, 1781 – Berlín, 1838), *La meravellosa història de Pere Schlémil*. Tr. Gustau Llobet. «Col·lecció popular», 17, Les ales esteses, Barcelona, 1930. [Subtitulada «novel·la fantàstica», és la història de l'home que ven l'ombra, a canvi de riqueses, a un misteriós personatge, «una barreja de savi i de físic, [...] un home qui no té altre goig en la terra que aquell que li produeixen els seus experiments»; posteriorment penedit, es dedicarà a explorar el món per a estudiar la geografia de les plantes, i posteriorment la fauna. Ja s'havia traduït a *La Renaixensa*, 1894]

-Teòfil **Gautier** (Tarba, 1811 – Neuilly-sur-Seine, 1872), *Avatar*. Tr. Josep Carbonell. «Biblioteca literària», 125, Llibreria Catalònia, Barcelona, 1930. (Reedició «Els llibres de butxaca», 32, Edicions de la Magrana, Barcelona, novembre 1997.) [El doctor Charbonneau, tornat de l'Índia, fa bescanviar l'ànima d'Octavi de Saville, enamorat de Prascòvia, amb la del marit.]

-Oscar **Wilde** (Dublín, 1854 – París, 1900), *El retrat de Dorian Gray*. Tr. Rafael Tasis i Marca. «A tot vent», 23, Edicions Proa, Badalona, 1930. [Terroritzat per la idea d'envellir, Gray pacta amb el diable que el seu retrat experimentarà el procés de corrupció que viu ell, que mentrestant conserva la bellesa i la joventut.]

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Miquel Strogoff o el correu del tsar*. Tr. J. Bigordà. «Biblioteca popular catalana», 1, Societat General Espanyola de Llibreria, Barcelona, 1930. [No és ciència-ficció, però és dels primers Verne en català i inaugura la col·lecció popular.]

Teatre original

-Ambrosi **Carrion** (Barcelona, 1888 – Cornellà de Conflent, 1973), *Molock i l'inventor*. «La escena catalana», 309, Llibreria Bonavia, Barcelona, 1930. (Estrenada el Teatre Romea de Barcelona el 19-II-1930.) [A la manera d'*Un enemic del poble* d'Ibsen, l'enginyer Harden ha inventat un sistema de controlar els explosius que pot ser una arma omnipotent, i per evitar-ne el mal ús es nega a cedir-la a l'estat, que controla la indústria on treballa; els obrers, veient amenaçada la feina, es rebel·laran contra l'enginyer.]

Reedició conte original

-Agustí **Esclasans** (Barcelona, 1895-1967), *Històries de la carn i de la sang*. «Les ales esteses», 11, Tipografia Emporium, Barcelona, 1930. [«L'home-rellotge», «experiment organitzat per les puixances del més enllà»; «Les sagetes de fusta», de suplantació dels humans per les creacions artificials; «L'art de comptar les estrelles», de contraposició de ciència i poesia; «El lector del seti quinze», de desdoblament i emmirallament; «L'escarabat blanc i negre», síntesi fantàstica; «Pau i guerra», fantasia al·legòrica amb combustió espontània, com «L'home de foc».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1931

Novel·la traduïda

-H. Rider **Haggard** (Bradenham, 1856 – Londres, 1925), *Ella*. Tr. Millàs Raurell (volum I) i Carles Riba (volum II). «Biblioteca literària», 130, Llibreria Catalònia, Barcelona, 1931. [Una sacerdotessa de l'antic Egipte encara regna damunt un poble etiòpic i argumenta que no fa màgia, sinó que aprofita les forces naturals i el coneixement.]

Conte original

-Carles **Sindreu** (Barcelona, 1900 – la Garriga, 1974), *La klaxon i el camí*. Edicions Proa, Badalona, juny 1931. [A la sobrecoberta diu «claxon». Radiacions, aforismes, retrats, poemes i contes. Hi ha «En Miquelet», violador de gallines fins que la rossa comença a engreixar-se, aparentment prenyada, i «La Venus ortopèdica», en què l'espectre de la Sunny es desmaterialitza en desfer-se dels afegitons artificials que la fan desitjable.]

-Enric **Valor** (Castalla, 1911 – València, 2000), «L'experiment de Strolowickz». El camí, València, 1931. (Reedició *Obra completa* III, Fernando Torres editor, València, 1982; *Narracions perennes*, Gregal llibres, València, 1988) [Primer conte de Valor. Intriga terrorífica d'intercanvi de cossos i esperits, a la manera d'*Avatar* de Théophile Gautier.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1932

Novel·la traduïda

-Sant **Agustí** (Aureli **Agustí**, Tagaste, 354 – Hipona, 430), *La ciutat de Déu*. Tr. Xavier d'Olot. «Col·lecció Sant Jordi», 29-30, Editorial Barcino, Barcelona, 1932. [Després de refutar les objeccions dels pagans, elabora una concepció teocràtica que va inspirar utopies com les de Bacon, Campanella i Moro. La traducció, «Volum I», només és de la primera part.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1933

Novel·la original

-Joan **Oller** i Rabassa (Barcelona, 1882-1971), *La barca d'Isis*. Imp. P.C.B., Barcelona, 1933. (Reedició Editorial Males Herbes, Barcelona, 2014.) [Fris costumista, entorn de l'espiritisme, que mostra la pugna entre esoterisme i ciència: Feliu Soter, burgès barceloní, després de la mort del fill i l'abandonament de la dona, entra dins el cercle esotèric de Donís Ribera i s'obsessiona amb la idea de creure's la reencarnació del bucaner Braç de Foc.]

Conte original

-Agustí **Esclasans** (Barcelona, 1895-1967), *Miquel Àngel i altres proses*. «Clàssics i moderns», 3, Llibreria Catalònia, Barcelona, 1933. (Reedició *Antologia de contes (1925-1960)*, «Biblioteca Selecta», 297, Editorial Selecta, Barcelona, 1960.) [«El cas de l'home decapitat», de terror i

aparicions; «Yuki», amb la Mort i fantasmes en un circ; «L'oratge dalt de l'escala», amb una tempesta centrada en una sola casa; «La mort il·luminada», amb mort miraculós.]

Teatre original

-Prudenci **Bertrana** (Tordera, 1867 – Barcelona, 1941), *El fantasma de Montcorb*. «Catalunya teatral», 29, Llibreria Millà, Barcelona, 15-V-1933. [Adaptació del conte de Wilde «El fantasma de Canterville»: a l'època que la burgesia s'enriqueix i la noblesa s'arruïna, una família catalana, enriquida als Estats Units, torna i compra el vell castell de Montcorb, amb el servei i el fantasma inclosos.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1934

Novel·la original

-Josep M. **Folch** i Torres (Barcelona, 1880-1950), *Les formidables aventures de Pere Fi*. «Biblioteca Patufet», Josep Baguñà, editor, Barcelona, 1934. [Novel·la humorística d'aventures; en Pere Fi comença a treballar a la fàbrica i magatzem de l'inventor Palanca, que comercialitza el seu invent d'un tap automàtic, un tap que es destapa ell mateix, per mitjà d'un sistema de grapes i manetes, «article que estava destinat a causar una veritable revolució a la indústria tapera»; en un capítol dedicat a descriure el complicat mecanisme, l'autor mateix explica que tot això del tap no té «res a veure, absolutament, amb la història» d'en Pere Fi; en una illa del Pacífic troba tomàquets grossos com síndries i plàtans de dos metres, i n'aprofita la pela d'un, assecada al sol, per a fer-ne una piragua.]

Novel·la traduïda

-**Cyrano** de Bergerac (París, 1619-1655), *Viatge a la Lluna*. Tr. Martí de Riquer. «Quaderns literaris», 25, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1934. [Història del viatge a la Lluna i les aventures amb els llunàtics.]

-R.L. **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *El cas misteriós del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*. Tr. Josep J. Margaret [Josep Janés i Olivé]. «Quaderns literaris», 4, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1934. [L'honorable doctor Jekyll descobreix la fórmula que li permet transgredir les lleis morals sense assumir remordiments, descarregats en l'abominable mister Hyde.]

Conte original

-Joan **Sacs** (Feliu **Elias**, Barcelona, 1878-1948), *El cel i altres coses*. «Quaderns literaris», 26, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1934. [«L'home que agafà una estrella»: influït per les tècniques d'autoconvenciment de Marden, i invocant la quarta dimensió, un home arriba a fer caure una estrella, fet que voldran que certifiqui l'astrònom Comas i Solà.]

Conte traduït

-Gerard de **Nerval** (París, 1808-1855), *Sílvia i Aurèlia*. Tr. Feliu Elias («Sílvia») i Josep Janés i Olivé («Aurèlia»). «Quaderns literaris», 24, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1934. [«Aurèlia» proclama que «El somni és una segona vida» i relata «la dilatació del somni en la vida real»: reflectint episodis autobiogràfics de bogeria i d'estades al manicomí, en l'al·lucinació viatja pel temps i per l'espai, descriu races extingides i futures, l'inici de l'univers i l'evolució de la Terra.]

Reedició novel·la traduïda

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Els viatges de Gulliver*. Tr. J. Farran i Mayoral. «Quaderns literaris», 28, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1934. [Viatge a Lil·liput, la terra dels nans, i Viatge a Brobdingnag, la terra dels gegants.]

Reedició conte traduït

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Els assassinats del carrer Morgue*. Tr. Carles

Riba. «Quaderns literaris», 27, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1934. [Reedició del volum de 1918: «Els assassinats del carrer Morgue», «El misteri de Maria Roget» i «La lletra robada», sense els altres tres.]

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *La màscara de la mort roja*. Tr. Carles Riba. «Quaderns literaris», 8, Josep Janés i Olivé, Barcelona, sd [1934]. [«La màscara de la mort roja», «El pou i el pèndol», «El gat negre», «El retrat oval», «William Wilson», «El barril d'amentillado», «El cas de M. Valdemar», «Metzengerstein», trets d'*Històries extraordinàries*, 1915 i 1916.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1935

Novel·la traduïda

-Charles **Nodier** (Besançon, 1780 – París, 1844), *Inés de las Sierras*. Tr. Josep Janés i Olivé. «Quaderns literaris», 60, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1935. [Novel·la d'aparicions d'ultratomba, amb una recargolada explicació racional que va irritar Alexandre Dumas.]

Conte original

-J. **Cortés** Buhigas (1899? – Barcelona, 1969), *Contes de vius i de morts*. Edicions Proa, Badalona-Barcelona, 1935. [Hi ha «Tres cops», de terror fantàstic, amb la dona que truca i apareix morta al jardí just quan ha mort en una altra ciutat, i «L'amic Botarell», de fantasia, amb un químic que té un mocador prodigiós que domina l'Univers i diu que és el que va fer servir Déu per a crear el món.]

-Joaquim M. de **Nadal** (Barcelona, 1883-1972), *Novel·la extravagant*. Llibreria Catalònia, Barcelona, 1935. (Reedició *Narracions de ciència-ficció. Antologia*. «El garbell», 18, Edicions 62, Barcelona, desembre 1985, i *Futurs imperfectes*, «Educació 62», 81, Edicions 62, Barcelona, juny 2013.) [Presentada com una novel·la que aplega «Els dossiers d'en Lluís Pi», en realitat és un recull de narracions: «El llamp blau» presenta l'inventor d'una arma terrorífica, inventada a les envistes de la primera guerra mundial, i les pressions de diverses potències per a obtenir-la.]

Conte traduït

-Massimo **Bontempelli** (Como, 1878 – Roma, 1960), *La dona dels meus somnis*. Tr. Daniel M. Brusés. «Quaderns literaris», 70, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1935. [Iniciador de l'anomenat realisme màgic, tots tenen aquest to: els més fantàstics, «Quasi d'amor», amb l'experiment d'actuar damunt la realitat mitjançant la imatge reflectida; «El bon vent», amb una descoberta química que serveix per a realitzar les imatges mentals; «Pintura sobre crani», amb el pintor que pretén posseir la tècnica d'extreure el crani i substituir-lo per un de fictici; «Màscara de Beethoven», amb els fets terrorífics que provoca; també, «Jo a l'Àfrica», amb el personatge que sempre encerta el número guanyador de la ruleta; «El fenc i la palla», sobre la superstició; «Màquina de contemplar», sobre la identificació espiritual d'un ascensorista amb la seva màquina; «Mirall», de personatges que s'emmirallen; «La dona dels meus somnis», en què el record de l'estimada és substituït per la imatge en un mirall deformador.]

-Gerard de **Nerval** (París, 1808-1855), *La mà encantada – Emília*. Tr. Josep Janés i Olivé. «Quaderns literaris», 66, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1935. [Un pacífic botiguer de roba es veu embolicat en un duel, un mag li tracta la mà amb una ciència aprofundida de la màgia blanca que ja coneixia Ramon Llull, després de guanyar el duel el draper no paga el deute i la mà continua fent de les seves independentment de la voluntat de l'amo.]

-Charles **Nodier** (Besançon, 1780 – París, 1844), *La vall de l'home mort*. Tr. Felip Cavestany. «Quaderns literaris», 84, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1935. [«Joan-Francesc les mitges-blaves», un noi que percep l'enlairament de les ànimes dels que moren i confia comunicar-se amb els habitants d'altres planetes; «La vall de l'home mort», de terror diabòlic.]

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *L'escarabat d'or*. Tr. Carles Capdevila. «Biblioteca Univers», 34, Llibreria Catalònia, Barcelona, sd (1935?). (Reedició, «L'esparver», 21, Edicions de la Magrana, 1982.) [També hi ha «El misteri de Maria Roget»; no són contes fantàstics ni de ciència-ficció, sinó més aviat de deducció, però són dels primers Poe traduïts.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *Pollock i l'indígena de Porroh*. Tr. Vicenç Garcia. «Quaderns literaris», 75, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1935. [Reedició de «La contrada dels orbs», 1924, una vall isolada on tots han perdut la vista i han creat una societat adaptada i neguen l'existència del sentit de la vista; de novetats hi ha «El difunt Mr. Elvisham», l'inventor que fa una droga per la qual el seu esperit, quan és vell, passa a un jove.]

Conte original dins publicació periòdica

-Xavier **Bonfill** (Girona, 1888 – Sant Boi de Llobregat, 1938), «Les aigües meravelloses». «En Patufet», 1627, Barcelona, 8-VI-1935. [El savi Korolok inventa uns líquids que tenen la virtut de fer créixer o decreïxer el volum de les persones; una de les escenes fa pensar en *L'incroyable homme minvant*; Bonfill sovint signava «Jordi Català».]

Teatre original

-Lluís **Masriera** (Barcelona, 1872-1958), *Les gàrgoles de la Seu*. «El nostre teatre», 43, Tallers gràfics Irandez, Barcelona, desembre 1935. [En tres temps, les gàrgoles de la catedral de Barcelona presencien escenes en temps de Pere III, de la guerra dels Segadors i una d'anticipació amb ressons del *Món feliç*.]

Reedició novel·la original

-Josep M. **Folch** i Torres (Barcelona, 1880-1950), *La família del capità Delmar*. «Biblioteca Patufet», Josep Baguñà, editor, Barcelona, 1935. [Reedició en un volum de les dues parts publicades el 1913 i el 1914.]

Reedició conte original

-Antoni **Careta** i Vidal (Gràcia, 1843 – Barcelona, 1924), *L'ull acusador*. «Quaderns literaris», 83, Josep Janés, Barcelona, 1935. [Hi ha «L'ull acusador», superxeria pseudocientífica fent veure que es pot saber l'autor d'un crim revelant fotogràficament la nineta del mort, per positivat-ne l'última visió; també «L'ambaixada de la mort», amb aparent missatge d'ultratomba que resulta una facècia.]

-Valentí **Castanys** (Barcelona, 1898-1965), «Dos mil anys després». Reedició dins *Barcelona-Hollywood (Radio-cinema sonor)*, Societat General Espanyola de Llibreria, 1935. (Reedició Quaderns Crema, Barcelona, 2019.) [Sàtira dels films futuristes alemanys, estil *Metròpolis*: en un futur, Mart topa amb la Terra i els marcians l'envaeixen, i un savi inventa l'explosiu definitiu.]

Reedició conte traduït

-**Erckmann-Chatrian** (Emili **Erckmann**, Phalsbury, 1822 – Luneville, 1899; Alexandre **Chatrian**, Soldatenhal, 1826 – Raincy, 1890), *L'ull invisible o l'Hostal dels Tres Penjats*. Tr. Joaquim Ruyra. «Quaderns literaris», 45, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1935. (N'hi ha dues edicions, una amb la coberta dibuixada per Commeleran i una en paper més gruixut i sense dibuix.) [Reedició de *Rondalles de poble*, 1924, sense l'obra teatral. Contes més aviat fantàstics i de terror: «El burgmestre dins la botella», en què el raïm que creix vora la tomba trasllada al vi l'esperit del mort, i el qui n'ha estat posseït se n'allibera i l'hi torna orinant damunt la tomba; «L'ull invisible», amb bruixeria recolzada en la llei natural; «Messire Tempus», amb la terrible condemna de tres pretendents; «La trena negra», que fa revivre una pena d'amor; «El rèquim del corb», amb el compositor que identifica l'ocell amb un dimoni malèfic; «El somni de l'Aloius», somni fantàstic al·lisonador; «El corn de l'oncle Bernat», que representa la consciència.]

-Nathaniel **Hawthorne** (Salem, 1804 – Plymouth, 1864), *La gran cara de pedra*. Tr. Manuel de Montoliu. «Quaderns literaris», 58, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1935. [Reedició parcial de *Contes extranyys* de 1908. «La filla de Rappaccini», que només pot viure dins el jardí de flors verinoses que li ha bastit el pare com a experiment; «L'estàtua de neu», feta per dos nens i que cobra vida; «La gran cara de pedra», sobre una profecia índia; «Els retrats profètics», amb el pintor que copsa l'expressió futura.]

-Oscar **Wilde** (Dublín, 1854 – París, 1900), *El fantasma de Canterville – El crim de Lord Artur*

Savile. Tr. Manuel de Montoliu. «Quaderns literaris», 55, Josep Janés Olivé, Barcelona, 1935. [Dos contes del volum *Noveletes* de 1906. A «El fantasma de Canterville» el 1890 el ministre nord-americà Mr. Otis compra el castell anglès Canterville Chase, que té un fantasma de tres-cents anys, i s'hi instal·la amb la família, que amb el seu practicisme amarga la vida del fantasma. Cop final a la narrativa gòtica de terror de fantasmes vuitcentista. A «El crim de Lord Artur Savile» un quiromàntic pronostica a Savile que cometrà un crim, i ell decideix enllestir-lo aviat per a poder continuar fent via.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1936

Novel·la original

-Josep M. **Francès** (Lleida, 1891 – Mèxic, 1966), *Retorn al sol. Novel·la de fantasia i de sàtira*. Edicions Mediterrània, Barcelona, sd. [abril 1936]. (Reedició a cura de Jordi Solé i Camardons, «Biblioteca literària de Ponent», 7, Universitat de Lleida, Lleida, 1998.) [Anticipa una guerra mundial amb una arma de destrucció massiva capaç de despoblar la Terra per congelació, i mostra la societat que haurien creat els supervivents a Subolesa, sota la muntanya de Montserrat.]

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *Crim*. «Quaderns literaris», 123-124, Edicions de la rosa dels vents, Barcelona [agost], 1936. (Reedició, *Obra de joventut*, Fundació Mercè Rodoreda, 2015.) [Sàtira de novel·la policíaca, quan fa referència científica també cita caricaturescament Comas i Solà: Camp Gimpoma (el prehistoriador Bosch Gimpera) explica que en una expedició a Egipte l'acompanya «el gran astrònom català Punt i Sola, membre honorari del Mutuality Newton and Metereology, amic de la pluralitat dels mons i, per tant, admirador incondicional de Flammarion, teòsof a estones, bona persona sempre».]

Novel·la traduïda

-Vernon **Lee** (Violet **Paget**, Boulogne-sur-mer, 1856 – San Gervasio Bresciano, 1935), *El fantasma enamorat*. Tr. Josep Climent. «Quaderns literaris», 117, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1936. [Amb aparença de novel·la gòtica de fantasmes, de fet és més aviat d'obsessió, de la dona que es creu reencarnació de l'avantpassada i el marit engelosit de l'espectre de l'amant.]

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Viatge de Gulliver al país dels cavalls*. Tr. J. Farran i Mayoral. «Quaderns literaris», 105, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1936. [Continuació dels dos viatges, a Lil·liput i a Brobdingnac, publicats el 1923 i el 1934.]

-[Jules **Verne**] (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *De la Terra a la Lluna*. Tr. no consta; tampoc l'autor. Blocs Manelic, R. Duran fundador, gener-juny 1936. [Volum relligat per a ús particular per l'enquadrador Josep Capafons. «Literatura per a infants. Novel·la refosa expressament per al Bloc Manelic», publicada al darrere dels fulls diaris del calendari de 1936, en trenta-set lliuraments, del dijous 23 de gener al dimarts 23 de juny, saltant alguns dies, 58 pàgs. sense numerar.]

Conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *El primer arlequí*. «Quaderns literaris», 110, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1936. (Reedició *Tots els contes*, Llibres de Sinera, Barcelona, 1968.) [«La meva estada al centre de la Terra», amb l'entrada dins un globus gegantí construït amb finalitats científiques; «Pista fantasmal», sobre l'ordenació del temps.]

-Elvira Augusta **Lewi** (Barcelona, 1910-1970?), *Els habitants del pis 200*. «Quaderns literaris», 107, Josep Janés Olivé, Barcelona, 1936. [«Els habitants del pis 200», en un temps futur, un grup de desenganyats comparteixen un club al pis 200 d'un gratacel novaïorquès; «Quan la mort s'enamora», amb una metgessa seduïda per la mort, més confortadora que els vius; «L'extraordinari Pau», amb l'escultor que fa cas del que li dicta la seva obra, que pren la vida que ell li dona; «L'home de cristall», amb homes sorgits de la roca.]

Conte traduït

-Azorín (Josep **Martínez** Ruiz, Monòver, 1873 – Madrid, 1967), «La prehistòria». «En Patufet»,

1703, Baguñà, Barcelona, 4-XII-1936, pàgs. 1398-1399. [Encapçalat per una citació de Wells, un estudiós d'una espècie futura narra el període de l'electricitat, el darrer estat evolutiu de l'home primitiu.]

Teatre original

-Joan **Oliver** (Sabadell, 1899 – Barcelona, 1986), *Allò que tal vegada s'esdevingué*. «Quaderns literaris», 138, Edicions de la rosa dels vents, Barcelona, novembre 1936. (Reedició dins *4 comèdies en un acte*, Aymà, 1970, i *Teatre original*, Edicions Proa, Barcelona, 1977.) [Teocronia escrita l'estiu de 1933. Expulsats del paradís, conviuen Adam, Eva, Caín, Abel i Nara. Satan «acaba d'inventar un procediment que simplifica la tasca de temptar multiplicant-ne l'eficàcia», i així fa que Caín caci el colom que forma part de la persona de Jahvè i després que mati Abel.]

-Ramon **Vinyes** (Berga, 1882 – Barcelona, 1952), *Ball de titelles. Titellada en tres actes*. «El nostre teatre», 66, Tallers Gràfics Irandez, Barcelona, 1936. [Seguint la idea de Wells a *La visita meravellosa*, un àngel, confós amb un ocellot, és abatut per un tret i cau a la Terra; no és un àngel celestial, sinó propi de la literatura d'imaginació i al·legòrica.]

Reedició conte original

-Ernest **Martínez Ferrando** (València, 1891-1965), *Remor de veus al cementiri*. «Quaderns literaris», 119, Edicions de la rosa dels vents, Barcelona, 1936. [Reedició parcial d'*Històries i fantasies*, 1924. «Remor de veus al cementiri», sobre les converses i els diàlegs impossibles dels morts; «El misteri de la catedral», amb el recurs del somni un ésser fantàstic entra al món real.]

Reedició teatre original

-Santiago **Rusiñol** (Barcelona, 1861 – Aranjuez, 1931), *Monòlegs*, «La escena catalana», 433, Llibreria Bonavia, Barcelona, 1936. [Hi ha «L'escudellòmetre», al·lucinació anticipativa adreçada a l'alimentació universal mitjançant una màquina immensa de fer escudella.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1937

Conte original

-Joan **Oliver** (Sabadell, 1899 – Barcelona, 1986), *Contraban*. «Biblioteca de la rosa dels vents», 9, Edicions de la rosa dels vents, Barcelona, 1937. (Reedició dins *Biografia de Lot i altres proses*, Editorial Fontanella, Barcelona, 1963.) [Hi ha «La planeta d'Ada», crònica d'aire joycià sobre una noia moderna morta per la caiguda d'un aeròlit de més de cinc quilos, i «Visitant», prosa surrealista que transgredeix temps i espai.]

Conte traduït

-Alfons **Nadal** (Barbastre, 1888 – Barcelona, 1943), *La dona de l'aigua*. «Biblioteca de la rosa dels vents», 16, Edicions de la rosa dels vents, Barcelona, 1937. [Hi ha contes originals catalans, però «Nit de difunts», de terror, és traduït del castellà per Miquel Llor.]

-Washington **Irving** (Nova York, 1783-1859), *Rip Van Winkle i El nuvi fantasma*. Tr. S. Hernández. «Biblioteca la rosa dels vents», 28, Edicions de la rosa dels vents, Barcelona, 1937. [«Rip Van Winkle» viu un viatge en el temps, amb vint anys passats en una nit; «El nuvi fantasma» és un fals espectre a partir d'un mort real.]

Teatre original

-Agustí **Esclasans** (Barcelona, 1895-1967), *La mort i la donzella*. «Biblioteca de la rosa dels vents», 54, Edicions de la rosa dels vents, Barcelona, 1937. [Subtitulada «escenificació del lied de Schubert» —sobre el poema de Matthias Claudius—, la mort, la donzella, l'àngel de la llum i l'àngel de la tenebra, el pare, la mare, el promès i l'amiga executen un diàleg fantàstic fins que la donzella mor.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1938

Novel·la traduïda

-E.T.A. **Hoffmann** (Königsberg, 1776 – Berlín, 1822), *L'olla d'or*. Tr. M. Teresa Pujol i L. Ferran de Pol. «A tot vent», 92, Edicions Proa, Badalona, 1938. [Traducció datada «Barcelona – Arenys de Mar, 28 d'abril del 1935». L'estudiant Anselm es debat entre l'amor fantàstic de Serpentina, encarnada en una serp verda d'ulls blaus, i Verònica, burgesa filla d'un passant, en una novel·la de fantasia descordada, amb bruixes, invocacions demoniaques i combats èpics entre forces sobrenaturals amb el contrapunt de les explicacions prosaiques sobre el deliri enfebrat i l'embriaguesa.]

Conte original dins publicació periòdica

-Francesc **Trabal** (Sabadell, 1899 – Santiago de Xile, 1957), «Tres arguments». «Revista de Catalunya», 86, Barcelona, 15-V-1938. (Reedició *Contes, arguments i estirabots*, «Ragtime», 6, Fundació La Mirada, Sabadell, abril 2003.) [«Dagobert als llimbs» presenta un argument catastrofista, en què un meteorit cau a la Terra; «Leonora, o quan mataven pels carrers» presenta un tanc que és una tanca que sedueix els enemics, a la manera d'algunes fantasies posteriors de Stanislaw Lem; «Tirolienne» és una fantasia tràgica circense estripada amb ressons de *Freaks*.]

Reedició conte original

-Joan **Santamaria** Monné (Lleida, 1884 – Barcelona, 1955), *Narracions extraordinàries*. I. Segona edició corregida per l'autor. Llibreria Verdager, Barcelona, 1938. [Onze contes fantàstics i de terror, influïts per Poe: «L'organista», «La Reina», «La meva mort», «L'atac de Nissanci», «La sang de Crist», «La processó», «La desconeguda fortuna», «La força més alta», «La petita», «Cinc boques» i «Jah! Jah! Jah...!»].]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1941

Reedició conte original

-Miquel S. **Oliver** (Campanet, 1864 – Barcelona, 1920), *L'Hostal de la Bolla i altres narracions*. «Les illes d'or», 19, Mallorca, 1941. [Hi ha «Les converses del pedrís», de 1912, reflexió antiutòpica i confrontació entre progrés i tradició a la manera de Morris. A la posta de sol un dia de juny de 1871, durant la Comuna de París, un estrany meteor és interpretat positivament com una aurora boreal o com un avís celestial; alhora es comenta que «El mal va néixer quan Watt ideà la seva màquina, quan Fulton oferí la seva, quan un mecànic intel·ligent perfeccionava el torn de filar acabant amb la filosa de les nostres àvies»].]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1942

Conte original dins publicació periòdica

-Ramon **Vinyes** (Berga, 1882 – Barcelona, 1952), «Conte d'una casa de veïnat». «Catalunya, revista d'informació i expansió catalana», any XIII, núm. 145, Buenos Aires, desembre 1942. [Conte fantàstic amb «màgia científica»].]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1945

Conte original dins publicació periòdica

-Joan **Oliver** (Sabadell, 1899 – Barcelona, 1986), «Nadal de suïcida». «Germanor. Revista dels catalans de Xile», Centre Català, Santiago de Xile, 1945. (Reedició dins *Biografia de Lot i altres proses*, Editorial Fontanella, Barcelona, 1963.) [L'Oriol se suïcida la vigília de Nadal i tot i que el seu esperit es desfà de qualsevol aspecte sensorial, atès que el Senyor Déu té altíssims vincles de família amb la festa, fa que les ànimes participin de les sensacions de l'àpat.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1946

Conte original

-Ramon **Vinyes** (Berga, 1882 – Barcelona, 1952), *A la boca dels núvols*. «Col·lecció Catalònia», 11, Imprentas LDSA [Avel·lí Artís i Balaguer, editor], Mèxic, 1946. [Hi ha contes fantàstics com «L'Albí», amb les fantasies entorn del monstre, aquí en versió escapçada; «L'home de les quatre ombres», sàtira actualitzada del conte de Chamisso; «El noi de Bagà» i «El gos de Mlle. Martineau», amb animals prodigiosos; «El llac d'Atitlán», amb sospita de ressuscitat; «Un interview», amb viatge al cel a entrevistar sant Vladimir; «El pastisser Hess», que materialitza records, i «Molt ben casat a Amèrica!», amb invents estrambòtics.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1947

Conte original dins publicació periòdica

-Joan **Oliver** (Sabadell, 1899 – Barcelona, 1986), «Confidències sobre l'AMSPICU». «Germanor. Revista dels catalans de Xile», 517, maig-juny, Centre Català, Santiago de Xile, 1947. [Després de la guerra mundial un català que treballa al Bureau Internacional de Classificació i Anàlisi d'Utopies, convençut que el negoci de l'època és la venda i la permuta de geografies, per a salvar Catalunya prepara l'intercanvi de la població amb l'Uruguai per mitjà de l'Associació Mixta Secreta Pro Intercanvi Catalano-Uruguaià.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1952

Conte traduït dins publicació periòdica

-Franz **Kafka** (Praga, 1883 – Viena, 1924), «Un metge de poble». Tr. Maria Dolors Orriols. Presentació J. Mettra. «Aplec», 1, Club de divulgació literària, Barcelona, abril 1952, pàgs. 5-7. [Al metge se li ha mort el cavall; reclamat perquè atengui un moribund, se li apareix amb dos cavalls un palafrener sobrenatural, que li viola la minyona.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1953

Conte original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *El premi literari i més coses*, «Biblioteca Selecta», 121, Editorial Selecta, Barcelona, 1953. (Reedició *Contes i narracions I*, 1974.) [Contes de 1938 a 1951: «Transformació de la ciutat» (1947), amb el personatge que té el poder de canviar la realitat de carrers i edificis movent-los damunt el plànol.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Diana i la mar Morta*. Atzavara, Barcelona [abril] 1953. [Al límit de la realitat entre el conte i el poema en prosa. «Els homes invisibles», entre el fantàstic i l'al·legoria; «Suivez-moi, chéri», entre el mite i el poema.]

-Antoni **Ribera** (Barcelona, 1920 – Sant Feliu de Codines, 2001), *Llibre dels set somnis*. «Col·lecció Lletres», 1, Editorial Mediterrània, Barcelona, març 1953. (Reedició, «Nova col·lecció lletres», 01, Albertí, Editor, Barcelona, setembre 1955.) [Set viatges pel temps amb el recurs del somni, com «La nau cretenca», amb una Atlàntida euscalduna, i el conte «El malson», que trasllada l'episodi homèric de Nausica al 2785 amb un soldat del futur.]

Reedició conte original

-Ramon **Reventós** (Barcelona, 1881-1924), *Proses*. «Biblioteca Selecta», 138, Editorial Selecta, Barcelona, 1953. [«El diluvi a l'inrevés»: davant la degradació social, el nou càstig diví del futur serà, al contrari del diluvi, una gran secada, que el nou Noè haurà de solucionar amb bótes de vi; «L'últim centaure»: afeccionat a les lletres clàssiques i ric hereu, l'autor adquireix l'últim centaure, acabat de néixer al Pireu, i el porta a l'Empordà.]

Reedició conte traduït

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Els assassinats del carrer de la Morgue*. Tr. Carles Riba. «Biblioteca Selecta universal», 8, Editorial Selecta, Barcelona, 1953. [Reedició completa del volum de 1918: «Els assassinats del carrer de la Morgue», «El misteri de Maria Roget», «La lletra robada», «Un conte de les Ragget Mountains», «El sistema del doctor Quitrà i del professor Ploma» i «Una davallada al Maelström», amb el títol esmenat.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1954

Novel·la original

-Nicolau M. **Rubió** i Tudurí (Maó, 1891 – Barcelona, 1981), *Cacera en el no-res*. «Nova col·lecció lletres», 4, Grases, Editor, Barcelona, juliol 1954. [Segons Albert Manent, primer la va escriure en francès. Un racionalista professor de matemàtiques que viu a París es troba un dia que no viu al segon pis, com sempre, sinó al tercer, i al segon hi viu un bruixot africà, i un dia es desperta al divan del negre; un amic li explica que no tota la realitat es clou dins la civilització científica, i que els africans accepten l'existència del doble, i tot es reordenarà en una cacera a la selva africana.]

Conte original

-Jordi **Sarsanedas** (Barcelona, 1924-2006), *Mites*. «Biblioteca Selecta», 142, Editorial Selecta, Barcelona, 1954. Premi Víctor Català 1953. [Quinze relats més simbòlics i onírics que fantàstics, escrits entre gener de 1947 i febrer de 1953, que tracten de la comunicació sentimental («Mite en un jardí», «Mite del mariner», «Mite d'Anna-Clara a disset anys», «Mite de la noia de les trenes» i «Mite del monstre gentil»), l'hostilitat del món («Mite del doblatge», «Mite del Samarcanda», «Mite d'una gosseta entre altres coses» i «Mite del dispensari») i la cerca de l'ideal («Mite del cigne i la vinya», «Mite dels americans», «Mite del drac», «Mite del faraó Joan», «Mite ran de mar» i «Mite dels ocells»), generalment arrenquen d'una situació realista fins a fer el salt a l'escena onírica i simbòlica.]

Reedició novel·la traduïda

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Viatges de Gulliver*. *Viatge a Lil·liput*. Tr. J. Farran i Mayoral. «Biblioteca Selecta universal», 16, Editorial Selecta, Barcelona, 1954. (Reedició parcial de l'edició en un sol volum a «Biblioteca literària», 64, Llibreria Catalònia, Barcelona, 1923, i a «Quaderns literaris», 28, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1934.) [Viatge a Lil·liput, la terra dels nans.]

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Viatges de Gulliver*. *Viatge a Brobdingnag (el país dels gegants)*. Tr. J. Farran i Mayoral. «Biblioteca Selecta universal», 17, Editorial Selecta, Barcelona, 1954. (Reedició parcial de l'edició en un sol volum a «Biblioteca literària», 64, Llibreria Catalònia, Barcelona, 1923, i a «Quaderns literaris», 28, Josep Janés i Olivé, Barcelona, 1934.) [Viatge a Brobdingnag, la terra dels gegants.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1955

Novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mister Chase, podeu sortir*. «Nova col·lecció lletres», 10, Albertí, Editor, Barcelona, març 1955. [Un hotel on van a parar els que han mort quan no tocava, mentre esperen el destí futur o el no-res.]

Conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Cròniques de la veritat oculta*. «Biblioteca Selecta», 170, Editorial Selecta, Barcelona, gener 1955. Premi Víctor Català 1954. [Contes de 1936 a 1949, alguns publicats en revistes, i posteriors sense datar, inèdits, en tres blocs, «La imprevista certesa», «Ver, però inexplicable» i «L'escenari desconcertant»; hi ha contes significatius com «La ratlla i el desig», amb realitat duplicada, «L'home i l'ofici», sobre el desdoblament del que s'observa des de fora, «O ell o jo», sobre el doble.]

Reedició conte original

-Antoni **Ribera** (Barcelona, 1920 – Sant Feliu de Codines, 2001), *Llibre dels set somnis*. «Nova col·lecció lletres», 01, Albertí, Editor, Barcelona, setembre 1955. [Set viatges pel temps amb el recurs del somni, com «La nau cretenca», amb una Atlàntida euscalduna, i el conte «El malson», que trasllada l'episodi homèric de Nausica al 2785 amb un soldat del futur.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1956

Conte original

-Fèlix **Cucurull** (Arenys de Mar, 1919-1996), «Clovis Atlant». «Els autors de l'ocell de paper», IV, Editex, Barcelona, 1956. [Cercant la saviesa, Clovis Atlant al Tibet entra en contacte amb un ésser que li transmet la gràcia d'entendre totes les llengües, però no es pot comunicar amb cap.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Un món per a tothom*. «Nova col·lecció lletres», 21, Albertí, Editor, Barcelona, agost 1956. (Reedició *Contes i narracions* 2, 1974.) [«Temps simultanis», cinc històries simultànies que qüestionen la realitat.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Amb la tècnica de Lovecraft*. «Quaderns d'atzavara», Barcelona [febrer] 1956. [Dedicat «A la memòria de Lovecraft, escriptor de “science fiction”, que morí perseguit pels éssers invisibles», és una creació d'ambients irreal, en més d'un espai i amb presències inquietants i citacions de llibres inexistents, «Com una al·lucinació de Lovecraft», com diu al final.]

Conte original dins publicació periòdica

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), «L'espiral». «El Pont», 1, Miquel Arimany, Barcelona, 1956. (Segon número 1, després que el 1952 en prohibissin la continuació.) [Sàtira antiarmamentista anticipativa en què l'excés de control duu a l'extermini humà.]

Poesia original

-Màrius **Lleget** (Granollers, 1917 – Barcelona, 1988), «Talment nous argonautes». «Els autors de l'ocell de paper», VIII, Editex, 1956. [Començant «Astronaus en forma d'àmfora / ens obriran inèdits horitzons», compara l'aventura espacial a les gestes dels antics i es planteja l'encontre «Si hi ha altres homes en els mons / que llisquen silencis per l'ample espai».]

Teatre original

-Antoni **Ribera** (Barcelona, 1920 – Sant Feliu de Codines, 2001), «Glaucos». «Els autors de l'ocell

de paper», VI, Editex, Barcelona, 1956. (Reedició dins *Llibre dels retorns*, Moll, 1957.) [Eduard Admetlla i altres bussadors pesquen prop de Tossa el semidéu tritó Glaucos.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1957

Novel·la original

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Llibre de cavalleries*. «El dofí», Edicions Destino, Barcelona, 1957. [Un enginyer rep un estrany encàrrec, que el fa anar de comissionat de la cancelleria medieval dels comtes-reis a l'Aràbia del petroli, en un viatge amb salts temporals.]

-Jaume **Uyà** i Morera (Sant Sadurní d'Anoia, 1913 – Barcelona, 1972?), *Pst!... Sintetitzem*. «Biblioteca Selecta», 230, Editorial Selecta, Barcelona, 1957. Premi de novel·la humorística Santiago Rusiñol. [Petroni, un noi amb una intel·ligència característica que el fa un geni en les fraccions a la dreta de la coma, amb la dèria de sintetitzar, introdueix la idea i la pràctica de fabricar comprimits de síntesis alimentàries.]

Conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Gent de l'alta vall*. «Nova col·lecció lletres», 35, Albertí Editor, Barcelona, octubre 1957. [Inclou «Tres reportatges especials, on hi ha «Reportatge del dia repetit», amb alteració temporal.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Crèdits humans*. «Biblioteca Selecta», 228-229, Editorial Selecta, Barcelona, 1957. Premi Víctor Català 1956. [Hi ha «Les civilitzacions són mortals», amb la desaparició dels carrers i el noi i la noia que fugen a fundar un nou món; també «Les solucions finals», «La terra promesa» i «Liquidació».]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Violació de límits*. «Nova col·lecció lletres», 27, Albertí, Editor, Barcelona, 1957. (Reedició *Contes i narracions 2*, 1974.) [«El camí», un camí inacabable que crea noves coordenades espacials.]

Teatre original

-Antoni **Ribera** (Barcelona, 1920 – Sant Feliu de Codines, 2001), *Llibre dels retorns*. «Raixa», 21, Editorial Moll, Palma, juliol 1957. [Vuit textos teatrals ucrònics, amb personatges desplaçats en el temps, i un conte, «Un pitecantrop erecte», també amb desplaçament temporal; inclou «Glaucos», publicat el 1956.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1958

Novel·la traduïda

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La volta al món en vuitanta dies*. Tr. Rosa Elias. «Col·lecció Sant Jordi», 1, Editorial Miquel Arimany, Barcelona, 1958. [No és ciència-ficció ni fantasia, però és el primer Verne en català (1926), i aquí el primer de la postguerra i el primer de la col·lecció. Edició esporgada per a joves.]

Conte original dins publicació periòdica

-Màrius **Lleget** (Granollers, 1917 – Barcelona, 1988), «Eva se'n va a la Lluna». «El Pont», 12, Editorial Miquel Arimany, Barcelona, 1958. [La primera astronauta que ha trepitjat la Lluna és una anglesa, miss Dorothy, disposada a conquerir el cosmos.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1959

Novel·la traduïda

-Antoine de **Saint-Exupéry** (Lió, 1900 – Mediterrani, 1944), *El petit príncep*. Tr. Joan Xancó. Editorial Estela, Barcelona, 1959. [Un aviador, caigut al desert, troba el petit príncep, provinent d'un asteroide.]

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Viatge al centre de la Terra*. Tr. Rosa Elias. «Col·lecció Sant Jordi», 3, Editorial Miquel Arimany, Barcelona, 1959. [El professor Lindenbrock descobreix el camí cap al centre de la Terra, que havia trobat un islandès del segle XVI. Edició esporgada per a joves.]

Conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Demà, a les tres de la matinada*. «Nova col·lecció lletres», 48, Albertí Editor, Barcelona, març 1959. [El conte «Demà, a les tres de la matinada» narra una expedició casolana a la Lluna.]

Text original dins publicació periòdica

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), «Les històries naturals». «Germinabit», 64, Montserrat, VII-1959. [Primer capítol de la novel·la que sortirà l'any següent. Història d'un vampir català, Onofre de Dip, contaminat en temps de Jaume I i eliminat per l'erudit Antoni de Montpalau durant les guerres carlines.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1960

Novel·la original

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Les històries naturals*. «El dofí», Edicions Destino, Barcelona, desembre 1960. [Història d'un vampir català, Onofre de Dip, contaminat en temps de Jaume I i eliminat per l'erudit Antoni de Montpalau durant les guerres carlines.]

Novel·la traduïda

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *De la Terra a la Lluna*. Tr. Jordi Ribot i Rius. «Biblioteca Selecta», 288, Editorial Selecta, Barcelona, 1960. (Reedició Club de butxaca, 1985.) [Després de la guerra civil americana, els membres del Gun-Club volen desplegar la tècnica balística utilitzant-la per a arribar a la Lluna.]

Conte original

-Josep A. **Baixeras** (Tarragona, 1927-2008), *Calipso*. «Raixa», 46, Editorial Moll, Palma, 1960. [Res de ciència-ficció, però al conte «La muntanya màgica» fa l'acudit d'inventar una màquina de ballar sardanes amb robots.]

Teatre original

-Ventura **Porta** i Rosés (Barcelona, 1917-1983), *L'àmfora*. Editorial Millà, Barcelona, 1960. (Estrena, Teatre Romea, Barcelona, 29-IX-1960.) Premi Joan Santamaria 1960. [Un bussador del segle XX troba una àmfora romana plena de vi, adulterat amb un filtre amorós, i el personatge contemporani que en beu connecta amb una dona de la Tàrraco imperial.]

Teatre traduït

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *El cor delator*. Versió de Lluís Bosch. Representat per l'ADB, el 27 i el 28 de febrer de 1960, al Cercle artístic de sant Lluç, Barcelona, amb direcció de Lluís Bosch. [Un criminal se sent delatat pel que percep com a obsessiu batec del cor de la víctima.]

Reedició conte original

-Agustí **Esclasans** (Barcelona, 1895-1967), *Antologia de contes (1925-1960)*. «Biblioteca selecta»,

297, Editorial Selecta, Barcelona, 1960. [Recull els dos volums *Històries de la carn i de la sang*, 1928, i *Miquel Àngel i altres proses*, 1933.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1961

Novel·la traduïda

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *De la Terra a la Lluna*. Tr. Rosa Elias. «Col·lecció Sant Jordi», Editorial Miquel Arimany, Barcelona, 1961. [Després de la guerra civil americana, els membres del Gun-Club volen desplegar la tècnica balística utilitzant-la per a arribar a la Lluna. Edició esporgada per a joves.]

Conte original

-**Abel** (Joaquim **Cusí** Fortunat, Llers, 1879 – Barcelona, 1968), *Fantasies i contes per a gent jove*. Dibuixos d'Elvira Elias. Gràfics Marina, Barcelona, 1961. [«Història d'un àtom», des del planeta incandescent fins que va al cervell d'un home, i desitja transcendir la condició humana; «Un viatge a l'imperi dels astres», el naixement d'una estrella dona peu a un viatge d'iniciació astronòmica.]

-**Sebastià Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *Una guerra civil*. [Casa del llibre], Barcelona, 1961. [«El retrocronol», un aparell que permet veure el passat; «Frigosant», la proposta d'un cementiri amb congeladors; «Panxa Friends Insurances», l'asseguradora que juga amb la previsió del canvi alimentari; «L'emigrant», una parella que emprèn el viatge interplanetari reclutada per un extraterrestre; «Debat a l'ONU», amb la visita d'un viatger de l'espai.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1962

Novel·la traduïda

-**Albert Camus** (Dréan, 1913 – Villeblevin, 1960), *La pesta*. Tr. Joan Fuster. «Col·lecció Isard», 1, Editorial Vergara, Barcelona, 1962. [En un plantejament distòpic, a Orà es declara la pesta, la ciutat és aïllada completament, la situació va degenerant i la gent es va ensalvatgint.]

Conte original

-**Ferran Canyameres** (Terrassa, 1898 – Barcelona, 1964), *Món, dimoni i carn*. «Raixa», 60, Editorial Moll, Palma, 1962. [«El misteri de Clara», amb la dona que queda embarassada després de la mort del marit, per l'experiment del doctor Pastallé, que havia preservat semen del mort, avança d'anys la fecundació *in vitro*.]

Teatre original

-**Alfred Badia** (Barcelona, 1912-1994), *Calpúrnia*. «Quaderns de teatre ADB», 6, Joaquim Horta, Editor, Barcelona, 1962. (Estrena ADB, Barcelona, 28-II-1962.) [Per encàrrec del servei d'espionatge dels EUA, Fitzgerald, del departament de cibernetica, construeix Calpúrnia, un robot que ha de ser l'espia perfecte, i demana al novel·lista Sire que li inculqui sentit de l'humor, però tots dos quedaran seduïts per la dona elèctrica.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1963

Novel·la traduïda

-**Aldous Huxley** (Godalming, 1894 – Surrey, 1963), *Un món feliç*. Tr. Joan Climent (Ramon Folch i Camarasa). «La rosa dels vents», Plaza & Janés, Barcelona, 1963. [Després de la guerra dels Nou Anys i el gran col·lapse econòmic, el nou govern mundial, després d'haver assajat la repressió

cruenta, decideix elaborar genèticament una nova humanitat, pobladora del món feliç.]

Conte original

-Joan **Oliver** (Sabadell, 1899 – Barcelona, 1986), *Biografia de Lot i altres proses*. «Col·lecció Perspectives. Sèrie Lletres», 4, Editorial Fontanella, Barcelona, 1963. [«Biografia de Lot», de 1960, teocronia sobre el personatge doblement incestuós, amb incisos anacrònics. També reedita els contes de *Contraban*, de 1937, i «Nadal de suïcida», de 1945.]

Conte traduït

-Reiner **Zimnik** (Bytorn, Polònia, 1930 – Munic, 2021), *Els timbalers*. Tr. Ricard Torrents. Lumen, Barcelona gener 1963. [Hi ha el conte «La màquina»: en un futur no gaire llunyà, en un món que gaudeix de totes les màquines inventades per Juli M. Board, l'inventor construeix «La màquina», una mena de monument a totes les invencions que, incontrolada, devora tot el metall.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1964

Novel·la original

-Antoni **Muset** (Igualada, 1890 – Valls, 1968), *La gesta d'en Pamoressi*. Editorial Miquel Arimany, Barcelona, 1964. [L'enginyer August Pamoressi obté del govern de l'Equador la concessió d'un quilòmetre quadrat de terra, que perfora verticalment vers el centre del planeta; en l'expedició entra en contacte amb una civilització subterrània.]

Novel·la traduïda

-Ian **Fleming** (Londres, 1908 – Canterbury, 1964), *Des de Rússia, amb amor*. Tr. Fermí Vergés. «Enjòlit», 1, Aymà SA Editora, Barcelona, 1964. [Primer títol de la col·lecció de l'agent 007, que inclou ginyes tecnològics de ciència-ficció: després vindran *Casino Royale* (2, 1965), *Goldfinger* (3, 1965), *El doctor No* (4, 1965), *Viure i deixar morir* (5, 1965), *Operació Tromba* (6, 1965), *Al servei secret de sa majestat* (8, 1965), *Sabotatge* (9, 1966), *Diamants eterns* (11, 1966), *Només es viu dues vegades* (13, 1966), *L'home de la pistola d'or* (1967), *L'espia que m'estimava* (1967).]

-George **Orwell** (Mothiri, 1903 – Londres, 1950), *La revolta dels animals*. Tr. E. Cardona i J. Ferrer Mallol. «Col·lecció Isard», 16 N 11, Editorial Vergara, Barcelona, 1964. [Al·legoria de l'estat totalitari mitjançant la revolta dels animals, que expulsen els humans però cauen en una nova dictadura.]

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Vint mil llegües de viatge submarí*. Tr. Jordi Vila. «Col·lecció Històries», 6, Editorial Bruguera, Barcelona, 1964. [Edició escapçada. Perseguint un estrany objecte marítim, el professor Aronnax, Consell i Ned Land són capturats pel capità Nemo.]

Teatre original

-**Sempronio** (Andreu-Avel·lí **Artís** i Tomàs, Barcelona, 1908 – Sitges, 2006), *Els fugitius de la plaça Reial*. Estrena, teatre Candilejas, Barcelona, 1964. [Sembla que no s'ha publicat mai. El mecanoscrit és a la biblioteca de l'IT. Una parella d'enamorats ha deturat el temps al seu pis de la plaça Reial; el sortilegi es trencarà quan un dependent que els porta les provisions sedueixi la noia.]

Reedició conte original

-Sebastià **Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *Una guerra civil*. «Biblioteca Selecta», 361, Editorial Selecta, Barcelona, 1964. [«El retrocronol», un aparell que permet veure el passat; «Frigosant», la proposta d'un cementiri amb congeladors; «Panxa Friends Insurances», l'asseguradora que juga amb la previsió del canvi alimentari; «L'emigrant», una parella que emprèn el viatge interplanetari reclutada per un extraterrestre; «Debat a l'ONU», amb la visita d'un viatger de l'espai.]

Reedició conte traduït

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Narracions extraordinàries*. Tr. Carles Riba. «Biblioteca Selecta», 355, Traduccions XXIX, Editorial Selecta, Barcelona, 1964. [«Metzengerstein», «Berenice», «Morella», «El rei Pesta», «Ombra», «Silenci», «Ligeia», «La caiguda de la casa Usher», «William Wilson», «Eleonora», «El retrat oval», «La màscara de la mort roja», «El pou i el pèndol», «El cor delator», «El gat negre», «El poder de les paraules», «Els fets en el cas de M. Valdemar», «El barril d'amentillado», «Hop-Frog»; revisats de l'edició de 1915-1916; hi falten «L'illa de la fada», «Conversa d'Eiros i Charmion», «Col·loqui de Monos i Una», «Uns quants mots amb una mòmia».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1965

Novel·la traduïda

-Italo **Calvino** (L'Havana, 1923 – Siena, 1985), *El baró rampant*. Tr. Maria-Aurèlia Capmany. «El balanci», 7, Edicions 62, Barcelona, 1965. [Cosimo, d'una família aristocràtica en decadència, per una baralla amb el pare decideix enfilar-se a un arbre i fer-hi vida sempre més; el germà, Biaggio, en narrarà la història i les aventures dalt dels arbres.]

-George **Orwell** (Mothari, 1903 – Londres, 1950), *Mil nou-cents vuitanta-quatre*. Tr. Joan Vinyes. «Col·lecció Isard», 29 N 21, Editorial Vergara, Barcelona, 1965. [Distopia situada en un estat totalitari en què el Gran Germà controla la població fins i tot a casa, mitjançant les telepantalles, i cerca l'anorreament de la individualitat.]

-Mark **Twain** (Florida, 1835 – Connecticut, 1910), *Un ianqui a la cort del rei Artur*. Tr. Jaume Vivó. «Col·lecció Històries», 17, Editorial Bruguera, Barcelona, 1965. [Edició escapçada. Hank Morgan, ianqui de Connecticut, mecànic i supervisor d'una fàbrica, en un viatge pel temps sense màquines es desperta a l'Anglaterra del segle VI i contrasta els dos mons tan oposats.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Al voltant de la Lluna*. Tr. Jordi Ribot i Rius. «Biblioteca Selecta», 382, Editorial Selecta, Barcelona, 1965. (Reedició Club de butxaca, 1986.) [Barbicane i els membres del Gun-Club que tripulen l'obús circumden la Lluna i tornen a la Terra.]

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Un capità de quinze anys*. «Col·lecció Històries», 12, Editorial Bruguera, Barcelona, 1965. [Adaptació juvenil escapçada. En Dick s'embarca amb rumb a Amèrica; pel camí, rescaten uns negres naufragats i després el capità del vaixell mor intentant caçar una balena, amb què en Dick esdevé el capità de quinze anys, que després naufragarà a la costa africana. No és ciència-ficció, però és dels primers Verne de postguerra en edició popular.]

Conte original

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Roses, diables i somriures*. «El dofí», Edicions Destino, Barcelona, 1965. [Proses i narracions de gènere fantàstic; inclou *Diana i la mar morta*, de 1953, «Amb la tècnica de Lovecraft», de 1956, i «Je lui parle chapeau bas», en català, i alguns textos traduïts del castellà, publicats abans a «Destino» i «La Vanguardia».]

-Nicolau M. **Rubió** i Tudurí (Maó, 1891 – Barcelona, 1981), *Un crim abstracte o el jardiner assassinat*. Editorial Barna, Barcelona, abril 1965. [Hi ha «La gran sotragada», explicació dels fets que haurien dut la humanitat al caire de la destrucció total el 31 de desembre de 1987, i «Gzwrrawtzicxm», amb una curiosa societat espiritual aïllada a la selva amazònica.]

-Estanislau **Torres** (Barcelona, 1926-2021), *Narracions d'avui*. Amb Jaume Reixach, Joaquim Carbó i Carles Macià. «Edicions d'aportació catalana», XVIII, Mediterrània edicions, Barcelona, 1965. [«El verd i el negre», al·legoria política d'anticipació; també del mateix to, anunciada a l'índex però no inclosa per prohibició, «L'annexió», afegida ciclostilada.]

Còmic traduït

-**Hergé** (Georges **Rémi**, Etterbeek, 1907 – Brussel·les, 1983), *L'estel misteriós*. Tr. Joaquim Ventalló. «Les aventures de Tintín», Editorial Joventut, Barcelona, 1965. [Un meteorit passa prop de la Terra i se'n desprèn un fragment, constituït per un material desconegut.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1966

Novel·la original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Ronda naval sota la boira*. «Biblioteca Selecta», 384, Editorial Selecta, Barcelona, 1966. [El «Panoràmic», transatlàntic que experimenta un sistema de propulsió de la marina de guerra, queda a la deriva amb una via d'aigua i a més és sotmès a la boira que l'embolcalla i a un corrent circular.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *El cronomòbil*. «El trapezi», 11, Edicions 62, Barcelona, novembre 1966. [L'Ubiquet descobreix un cronomòbil dins un vell armari, que li permet viatjar pel temps. El text adapta el del còmic publicat a «Midi Libre» de Perpinyà el 1965, amb dibuix de Roger Taillade.]

Novel·la traduïda

-Sebastià **Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *Alarma al cosmòdrom*. Tr. Albert Jané. «Jamboree», 1, Editorial Ferma, Barcelona, 1966. [Dos nens i dues nenes, fills de científics de la base Packel de llançament de coets espacials, participen en la descoberta d'un cosmòdrom antediluvià i la desarticulació d'un pla que compromet el futur de la humanitat. Versió catalana de la novel·la juvenil publicada primer en castellà dins la seva sèrie d'«alarmes».]

-William **Golding** (Saint Columb, 1911 – Falmouth, 1993), *Senyor de les mosques*. Tr. Manuel de Pedrolo. «El balanci», 16, Edicions 62, Barcelona, març 1966. [Un accident de l'avió que transportava un grup d'alumnes d'una escola, evacuats d'una guerra que suposem devastadora, fa que quedin sols en una illa. Sense adults, els infants s'han d'organitzar sols i comença la divisió entre els qui voldrien mantenir la civilització i els qui inicien un ensalvatgiment violent i destructiu.]

-Franz **Kafka** (Praga, 1883 – Viena, 1924), *El procés*. Tr. Gabriel Ferraté. «A tot vent», 119, Edicions Proa, Barcelona, 1966. [Novel·la inacabada, amb diversos apèndixs. Joseph K és detingut per un crim que ignora i s'enfronta a una justícia inaccessible.]

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Els fills del capità Grant*. Tr. Carles J. Guardiola. «Col·lecció Històries», 19, Editorial Bruguera, Barcelona, 1966. [Adaptació juvenil escapçada. Un lord escocès troba una ampolla amb un missatge, en què el capità Grant dos anys abans havia narrat el naufragi del «Britannia»; amb els fills del capità, lord Glenarvan munta una expedició per a trobar-lo. No és ciència-ficció, però és dels primers Verne de postguerra.]

-John **Wyndham** (Warwickshire, 1903 – Hampshire, 1969), *El dia dels trifids*. Tr. Ramon Folch i Camarasa. «El trapezi», 9, Edicions 62, Barcelona, juliol 1966. [Unes llums al cel, probablement un cometa, provoquen la ceguesa en els que les han mirades; la catàstrofe s'afegeix a la propagació d'unes plantes inquietants, els trifids.]

Novel·la juvenil original

-Joaquim **Carbó** (Caldes de Malavella, 1932), *La casa sota la sorra*. «El nus», 3, Editorial Estela, Barcelona, març 1966. [Un continuador dels nazis té una base subterrània, la ciutat de Ti, sota la sorra del desert; inici d'una sèrie de novel·les juvenils amb els mateixos protagonistes, entre altres *La casa sobre el gel* (1982), *La casa sobre el mar* (1989), *La casa sota la lona* (1992), *La casa sota les estrelles* (1996) i *La casa sobre les mines* (1998).]

-Sebastià **Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *Més enllà no hi ha fronteres*. «El nus», 4, Editorial Estela, Barcelona, juliol 1966. (Reedició «El nus», 4, Editorial Laia, Barcelona, abril 1972.) [Han desaparegut set astronautes, els nois Raymond, Sigfrid i Tanina en la recerca trobaran una ciutat submergida, mentre les grans potències des de les bases de la Lluna es preparen a bombardejar-se.]

Conte original

-Estanislau **Torres** (Barcelona, 1926-2021), *El foc i la cua*. «Actituds», 9, Editorial Nova Terra, Barcelona, març 1966. [Hi ha «L'estratègia dels fils dominants», giny dissenyat pel poder totalitari

per a detectar moviments subversius.]

Conte original dins publicació periòdica

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), «Àtoms per a la pau». «Tele/estel», 12, Barcelona, 7-X-1966. [Al laboratori d'una fàbrica de sopa de sobre, l'Enric fa experiments atòmics amb un ciclotró portàtil.]

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), «La “Nemours 88”». «Tele/estel», 20, Barcelona, 2-XII-1966. [La introducció de la computadora Nemours 88 altera una companyia d'assegurances.]

-Antoni **Ribera** (Barcelona, 1920 – Sant Feliu de Codines, 2001), «Sòsia». «Tele/estel», 11, Barcelona, 30-IX-1966. [Una expedició aterra en un món bessó del nostre.]

Teatre original

-Joan **Oliver** (Sabadell, 1899 – Barcelona, 1986), *Noè al port d'Hamburg*, «Plagi amb excrescències d'un article de Mark Twain», 1966. Estrena a la Cova del drac, 18-X-1966. [Teocronia farsesca: Noè, que encara espera el diluvi, arriba amb l'arca al port d'Hamburg a l'època contemporània, i és retigit amb la companya pel funcionari.]

Còmic original

-Miquel-Àngel **Sayrach** (Barcelona, 1927-1993), *La gran guerra*. Mediterrà, Barcelona, 1966. [Primer episodi de les aventures de les formigues Bibi i Tobi, publicades a «L'infantil», que utilitzen la tecnologia anticipativa en la lluita per a defensar-se de les vespes.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1967

Novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Totes les bèsties de càrrega*. «El balanci», 29, Edicions 62, Barcelona, març 1967. [Distopia antitotalitària, al·legòrica de l'opressió nacional i social. Un home innominat, i per extensió tot un poble, és sotmès a un procés anorreador de la seva identitat. Dins aquest món distòpic també encaixen *La mà contra l'horitzó*, *A cavall de dos cavalls*, *Hem posat les mans a la crònica*, *Anònims* i *Exemplar d'arxiu*.]

Novel·la traduïda

-Italo **Calvino** (L'Havana, 1923 – Siena, 1985), *El cavaller inexistent*. Tr. Francesc Vallverdú. «El balanci», 25, Edicions 62, Barcelona, 1967. [El problema del valent cavaller Agilulf dels Guildiverns és que, malgrat la seva disciplina militar, dins la seva armadura no hi ha res, és buida, ell no existeix.]

Conte original

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *La meva Cristina i altres contes*. «Antologia catalana», 31, Edicions 62, Barcelona, maig 1967. [Hi ha contes de fantasia amb metamorfosi com «El riu i la barca», en què el protagonista esdevé peix, «La salamandra», amb la metamorfosi de la noia cremada acusada de bruixa, o «La meva Cristina», amb el mariner naufrag a la manera del Gordon Pym de Poe com un Jonàs que dins la balena queda recobert de perla; «Una fulla de gerani blanc», més acostat al Poe terrorífic; «El senyor i la lluna», amb una connexió amb la Lluna des del jardí, i «Una carta», d'al·lucinació o que certament compleix els desigs amb bruixeria.]

Conte original dins publicació periòdica

-Lluís **Busquets** i Grabulosa (Olot, 1947), «La “tele” del passat». «Tele/estel», 44, Barcelona, 19-V-1967 (després dins *(Qu)eixalades*, 1982). [L'invent d'una màquina de veure el passat.]

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), «Zero a Malthus». «Tele/estel», 73, Barcelona, 8-XII-1967. [Un futur amb l'eutanàsia voluntària per a solucionar més d'un problema.]

-Màrius **Lleget** (Granollers, 1917 – Barcelona, 1988), «El marcià poeta». «Tele/estel», 57,

Barcelona, 18-VIII-1967. [Un marcià establert a la Terra és desautoritzat per un editor de ciència-ficció.]

-J. **Ministral** Masià (Girona, 1914 – Barcelona, 1982), «El senyor Quimet, home de l'espai». «Tele/estel», 42, Barcelona, 5-V-1967. [Un extraterrestre que viu entre nosaltres, la colla del bar se'l pren en broma, ningú no se'l creu, fins que se'n va.]

-Antoni **Ribera** (Barcelona, 1920 – Sant Feliu de Codines, 2001), «Viatge pel temps». «Tele/estel», 36, Barcelona, 24-III-1967. [Una màquina del temps que és una habitació sencera va a les ruïnes de la Barcelona del futur.]

-Antoni **Ribera** (Barcelona, 1920 – Sant Feliu de Codines, 2001), «Ranvespre». «Tele/estel», 70, Barcelona, 17-XI-1967. [El darrer humà, d'aparença prehistòrica, mor davant l'Apol·lo de Belvedere.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), «La vedellada de mr. Bigmoney». «Tele/estel», 51, Barcelona, 7-VII-1967. [L'explotació despietada dels habitants d'un planeta colonitzat.]

Còmic traduït

-**Hergé** (Georges **Rémi**, Etterbeek, 1907 – Brussel·les, 1983), *L'afar Tornassol*. Tr. Joaquim Ventalló. «Les aventures de Tintín», Editorial Joventut, Barcelona, 1967. [El professor Tornassol inventa un aparell que amb ultrasons trenca vidres, i dues potències enfrontades s'hi interessen per a aplicar-lo a la destrucció de sòlids.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1968

Novel·la original

-Avel·lí **Artís-Gener** (Barcelona, 1912-2000), *Paraules d'Opoton el vell*. «Sèrie novel·la», 3, Editorial Cadí, Barcelona, 1968. [Contracrònica de la descoberta d'Amèrica, en aquest cas l'anterior descoberta d'Europa per uns indígenes mexicans.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Entrada en blanc*. «Sèrie novel·la», 2, Editorial Cadí, Barcelona, 1968. [Un grup de persones viatja en un tren que no poden abandonar i no saben on va.]

-Marçal **Trilla** (Mataró, 1887-1967), *El basar màgic*. «El club dels novel·listes», LI, Club editor, Barcelona, 1968. [Situada a Londres amb referències i homenatges a H.G. Wells, acaba sent més d'intriga que de fantasia.]

Novel·la juvenil original

-Emili **Teixidor** (Roda de Ter, 1934 – Barcelona, 2012), *Les rates malaltes*. «El nus», 9, Editorial Estela, Barcelona, novembre 1968. (Reedició «El nus», 9, Editorial Laia, Barcelona, 1976.) [Intriga entorn d'una suposada invasió alienígena.]

Conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Tots els contes (1936-1967)*. «El temps obert», 1, Llibres de Sinera, Barcelona, 1968. [*El primer arlequí* (1936), *Cròniques de la veritat oculta* (1955), *Gent de l'alta vall* (1957), *Demà a les tres de la matinada* (1959), i en els «contes diversos», «L'espiral» d'«El Pont» (1956), «La Nemours 88» i «Àtoms per a la pau» de «Tele/estel» (1966), i «Explorador celeste a la deriva», que sortirà a «Cavall Fort» (1970).]

-Ramon-Terenci **Moix** (Barcelona, 1942-2003), *La torre dels vicis capitals*. «Biblioteca selecta», 410, Editorial Selecta, Barcelona, 1968. Premi Víctor Català 1967. [A «El dimoni», situada a l'època de la pesta negra, un acusat de bruixot ha inventat una mena de projector cinematogràfic, una bombeta que fa llum i diverses medecines; a «Somniatruïtes Le-Fay» hi ha un suposat atac extraterrestre; «Màrius Byron» explica que viu transmutacions en personatges literaris de diverses èpoques i contrades; a «Pastitx d'estiu» un noi d'ara es perd a Empúries i és retrobat en forma d'escultura romana.]

Conte traduït

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Aparicions i fantasmes*. Tr. Albert Jané. «Centpeus», 2, Editorial Tàber, Barcelona, 1968. [Relats de gènere fantàstic, la majoria proses i articles publicats abans en castellà a «Destino» i que amb diferent ordenació van formar el llibre *Nicéforas y el grifo* (1968).]

Conte original dins publicació periòdica

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), «El millor amic». «Tele/estel», 116, Barcelona, 4-X-1968. [Un boletaire troba un extraterrestre hostil als gossos.]

-Màrius **Lleget** (Granollers, 1917 – Barcelona, 1988), «Miniliteratura». «Tele/estel», 112, Barcelona, 6-IX-1968. [Introducció i epíleg sobre Ulisses-bis, mort el 2068; «L'ànima d'una flor», amb l'astronauta que troba una flor en un planeta; «Esperit sense nom», en què els robots prenen l'esperit als homes; «Guspira en l'eternitat», la Terra i la Lluna es fonen.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), «Un problema pelut». «Tele/estel», 84, Barcelona, 23-II-1968. [Un vestit fet d'un teixit que va creixent amb qui el porta.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), «Pavel Nasdevitx». «Tele/estel», 124, Barcelona, 29-XI-1968. [Cau a l'estepa russa un satèl·lit artificial, aparentment nord-americà, però tripulat per un nadó aparentment extraterrestre.]

Poesia original dins publicació periòdica

-Alfred **Badia** (Barcelona, 1912-1994), «Història-ficció». «Tele/estel», 88, Barcelona, 22-III-1968. [Poema d'anticipació situat d'aquí a dos mil anys.]

Teatre original

-Miquel **Arimany** (Barcelona, 1920-1996), *El comte Arnau*. «La roda», 1, Editorial Miquel Arimany, Barcelona, 1968. [Els dos primers actes són realistes: el cruel comte exerceix el mal ús, la núvia es llança per la finestra, el nuvi s'ha rebel·lat i el comte decreta que l'esquarterin; la dona del comte va al convent de Sant Joan a demanar a l'abadessa Adelaisa que demani pietat a Arnau, que finalment la sedueix. Al tercer acte, quinze anys després de la mort del comte, la filla Margarida és l'abadessa, Adelaisa ha tornat al convent a purgar el sacrilegi i va donar el fill que va tenir d'Arnau, el qual no pot tenir descans fins que el trobi, però Margarida crema el paper on constava on va anar a parar, i Arnau no tindrà descans fins que un descendent el reconegui com a antecendent.]

Còmic original

-Joaquim **Carbó** (guió, Caldes de Malavella, 1932) i Josep M. **Madorell** (dibuix, Molins de Rei, 1923-2004), *La casa sota la sorra*. Llibres Anxaneta, Barcelona, 1968. [Un continuador dels nazis té una base subterrània, la ciutat de Ti, sota la sorra del desert. Inici de la sèrie d'àlbums de còmic basats en les novel·les juvenils amb els mateixos protagonistes.]

-Emili **Teixidor** (guió, Roda de Ter, 1934 – Barcelona, 2012) i Enric **Sió** (dibuix, Badalona, 1942 – Barcelona, 1998), «Lavínia 2016 o la guerra dels poetes». «Oriflama», del 68 al 76, Barcelona, de gener a octubre 1968. [A Lavínia el 2016 les paraules estan prohibides, els poetes són a la presó, només Pedrolo s'ha escapat.]

Còmic traduït

-**Hergé** (Georges **Rémi**, Etterbeek, 1907 – Brussel·les, 1983), *Objectiu: la Lluna*. Tr. Joaquim Ventalló. «Les aventures de Tintín», Editorial Joventut, Barcelona, 1968. [El professor Tornassol se n'ha anat a una base atòmica de Sildàvia, on prepara un coet per a anar a la Lluna; després de moltes peripècies, el coet s'enlaira amb Tornassol, el seu auxiliar Wolff, Haddock, Tintín, i Milú.]

-**Hergé** (Georges **Rémi**, Etterbeek, 1907 – Brussel·les, 1983), *Hem caminat damunt la Lluna*. Tr. Joaquim Ventalló. «Les aventures de Tintín», Editorial Joventut, Barcelona, 1968. [Dins el coet també s'han embarcat d'amagat Dupont i Dupont, i quan ja són a la Lluna apareix Jorgen, l'antic coronel Boris, que vol apoderar-se del coet amb la complicitat de Wolff.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1969

Novel·la original

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *El mirall de protozous*. «El trapezi», 20, Edicions 62, Barcelona, desembre, 1969. (Reedició «Ciència-ficció», 11, Pagès editors, Lleida, maig 2003.) [Un personatge domina la plasticitat molecular, amb què pot anar canviant d'aspecte i de densitat.]

Novel·la juvenil original

-Emili **Teixidor** (Roda de Ter, 1934 – Barcelona, 2012), *Dídac, Berta i la màquina de lligar boira*. «Els grumets de la Galera», La Galera, Barcelona, abril 1969. [Aventura entorn de l'ambivalència del progrés tecnològic.]

Conte original dins publicació periòdica

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), «Del verd a l'absurd seguint per tota la gamma». «Tele/estel», 153, Barcelona, 26-IX-1969. [El cel es veu verd i el prat blau, i els savis dictaminen que és un episodi de bogeria col·lectiva perquè el pol·len d'una flor que els astronautes havien portat de Saturn havia trastornat la vista dels humans.]

-Sebastià **Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *Manpat*. «Patufet», des del núm. 14, 6-VI-1969, Bagunyà, Barcelona, 1969. [Sèrie sobre un noi que es diu Manfred, però enamorat de la revista «Patufet» s'hi combina el nom; fill d'un ric inventor d'una computadora que li inoculara tot el saber universal. Com a mínim set episodis dins la revista el 1969.]

-Màrius **Lleget** (Granollers, 1917 – Barcelona, 1988), «Lluís el descobridor. Allò que va dir-me W. von Braun». «L'infantil», 83, Barcelona, primera quinzena de febrer 1969. [Divulgació de l'astronàutica en forma narrativa.]

-J.B. **Xuriguera** (Menàrguens, 1908 – Barcelona, 1987), «La píndola vital». «Tele/estel», 129, Barcelona, 3-I-1969. [Una píndola que dona conformisme i uniformitat.]

-J.B. **Xuriguera** (Menàrguens, 1908 – Barcelona, 1987), «El darrer habitant de la Lluna». «Tele/estel», 149, Barcelona, 23-V-1969. [Un astronauta de l'Apol·lo XI coneix el darrer selenita, que li explica com van destruir el seu planeta fins que només en va quedar aquest tros.]

Assaig traduït

-Aldous **Huxley** (Godalming, 1894 – Surrey, 1963), *El món feliç tornat a visitar*. Tr. Maria de Quadras. «La roda», Editorial Miquel Arimany, Barcelona, 1969. [El 1958, vint-i-set anys després d'*Un món feliç* i després de les bombes atòmiques i l'Sputnik, Huxley es planteja que la seva distopia és més possible que la de 1984: és més efectiu manipular amb recompenses que reprimir amb càstigs; i planteja alternatives.]

Còmic traduït

-**Hergé** (Georges **Rémi**, Etterbeek, 1907 – Brussel·les, 1983), *Vol 714 a Sidney*. Tr. Joaquim Ventalló. «Les aventures de Tintín», Editorial Joventut, Barcelona, 1969. [Tintín, Milú, Haddock i el professor Tornassol van a un congrés internacional d'astronàutica a Sidney. El milionari Carreidas els convida al seu jet, que és segrestat i desviat a una illa que té una base subterrània d'aterratament de plats voladors extraterrestres.]

Música original

-Josep M. **Espinàs** (Barcelona, 1927-2023) i Xavier **Montsalvatge**, «*Viatge a la Lluna*». Orquestra Ciutat de Barcelona, dirigida per A. Ros Marbà; veu: Josep M. Espinàs. Amb «Cançons de Jaques-Dalcroze» a la segona cara. «Discoteca Cavall Fort», 10, Concèntric, Barcelona, Stereo 5708-STL, 1969. [La colla dels Ferms fa un coet i se'n va a la Lluna, on troben gent més bona, alegre i franca.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1970

Novel·la traduïda

-Lawrence **Durrell** (Jalandhar, 1912 – Someire, 1990), *Tunc*. Tr. Manuel de Pedrolo. «El balanci», 62, Edicions 62, Barcelona, abril 1970. [L'inventor Felix Charlock, encalçat per l'empresa Merlin, es dedica a inventar i perfeccionar la computadora Abel, que conté totes les solucions de tot.]

-Aldous **Huxley** (Godalming, 1894 – Surrey, 1963), *Illa*. Tr. Ramon Folch i Camarasa. «A tot vent», 151, Edicions Proa, Barcelona, 1970. [Will, periodista aventurer, va a l'illa de Pala, on es practica l'amor lliure, el control de natalitat i tot allò que Huxley predica a *Un món feliç tornat a visitar* com a remei contra *Un món feliç*.]

Novel·la juvenil original

-Sebastià **Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *Més enllà del misteri*. «El nus», 10, Editorial Estela, Barcelona, febrer 1970. (Reedició «El nus», 10, Editorial Laia, Barcelona, 1978.) [Noves aventures dels personatges de *Més enllà no hi ha fronteres*. Els germans Tanina i Sigfrid i el seu amic Raimon s'enfronten al projecte de Slavek, que reanima Àtila, Alexandre i Napoleó i crea el supercervell, per a dominar l'univers.]

Conte original dins publicació periòdica

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), «Explorador celeste a la deriva». «Cavall Fort», 58, 1970. (Havia sortit dins *Tots els contes*, «El temps obert», 1, Llibres de Sinera, Barcelona, 1968.) [Un nen troba entre les figuretes del pessebre un extraterrestre, que li demana gas de l'encenedor del pare per a recarregar la nau.]

-Llorenç **Villalonga** (Palma, 1897-1980), «L'illa engolida». «Lluc», Palma, 1970. (Reedició dins *Narracions*, «Pinya de rosa», 14, Dopesa, Barcelona, abril 1974, i *Julieta Récamier i altres narracions*, a cura de Glòria Bordons, «El garbell», 3, Edicions 62, Barcelona, desembre 1980.) [Una vella profecia diu que l'illa de Mallorca s'enfonsarà l'any 2000, però les potestats que governen l'univers decideixen fer-ho abans.]

Teatre original

-Jaume **Picas** (Barcelona, 1921-1976), *Tot enlaire*. Inèdita. Estrenada al teatre Romea, a Barcelona, el 21-V-1970. [A-1, una espia galàctica, és enviada a la Terra per compte de la Suprema Noció Abstracta de les Galàxies Unides amb la missió de robar la fórmula del Luxium, suposadament descobert pel professor Lux, empresa en què ha de competir amb altres organitzacions d'espionatge.]

Còmic traduït

-Enric **Sió** (Badalona, 1942 – Barcelona, 1998), «Gholó». «Serra d'Or», del 124 al 135, Barcelona, del gener al desembre 1970. [A partir del conte «El Gholó» de Joan Perucho, publicat en castellà el 1969 a *Botànica oculta o el falso Paracelso*: un estrany vegetal format a partir de la condensació dels gasos dels tubs d'escapament dels vehicles ataca les persones. El còmic havia sortit en italià a «Linus» el 1969.]

Reedició teatre original

-Joan **Oliver** (Sabadell, 1899 – Barcelona, 1986), *4 comèdies en un acte*. «Quaderns de teatre ADB», 23, Aymà, Barcelona, 1970. [Hi ha *Allò que tal vegada s'esdevingué*, teocronia escrita l'estiu de 1933. Expulsats del paradís, conviuen Adam, Eva, Caín, Abel i Nara. Satan «acaba d'inventar un procediment que simplifica la tasca de temptar mutiplicant-ne l'eficàcia», i així fa que Caín caci el colom que forma part de la persona de Jahvè i després que mati Abel.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1971

Novel·la original

-Aurora **Bertrana** (Girona, 1892 – Berga, 1974), *La ciutat dels joves*. «Llibre de butxaca», 41, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1971. [Un periodista de la Ciutat dels vells fa un reportatge, per al setmanari «Ara o mai», de la ciutat alternativa que han construït els joves, on no deixen entrar els més grans de quaranta anys. Els capítols són entrevistes amb els delegats dels diferents sectors, inclosa la botiga d'òrgans humans artificials.]

-Maria-Aurèlia **Capmany** (Barcelona, 1918-1991), *Quim/Quima*. «El nus gordià», 13, Editorial Estela, Barcelona, abril 1971. [Seguint *Orlando* de Virginia Woolf, un personatge de l'any mil, que canviant de sexe arriba fins a 1938.]

-Emili **Eroles** (Tàrraga, 1895 – Barcelona, 1983), *Memòries d'un llibre vell*. «Memòries», 9, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1971. [Memòries d'un llibre de cent anys que pensa i escriu, de fet les anècdotes aplegades pel llibreter de vell Eroles; el capítol XXXIV, «Ciència-ficció», és un somni d'anticipació, en un futur en què «Els llibres no existien, ja que no calien. Si hom volia llegir una novel·la, no havia de fer altra cosa que tocar un botó i d'una pantalla sortia la narració».]

-Terenci **Moix** (Barcelona, 1942-2003), *Món mascle*. «Tròpics», Aymà, SA, Barcelona, abril 1971. [Un cantant pop bretó, ídol de les masses, és segrestat a Mínia, Egipte, i traslladat a Món mascle, una civilització utòpica masclista, on és preparat per a ser la reencarnació periòdica de la divinitat.]

Novel·la traduïda

-Alan **Garner** (Congleton, 1934), *Elidor*. Tr. Manuel de Pedrolo. «El nus a la cua», 12, Editorial Estela, Barcelona, abril 1971. [Una església mig enrunada als afores de Manchester és la porta que connecta amb el món d'Elidor. Quatre germans hi van a parar accidentalment.]

-Franz **Kafka** (Praga, 1883 – Viena, 1924), *El castell*. Tr. Lluís Solà. «A tot vent», 155, Edicions Proa, Barcelona, 1971. [Novel·la inacabada, inclou variants i fragments no incorporats. K arriba a un poble dominat per un castell, i s'esforça en va per dur a terme la seva comesa.]

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La llum de la fi del món*. Tr. Francesc Perich. «Col·lecció Sant Jordi», 10, Editorial Miquel Arimany, Barcelona, 1971. [No és ciència-ficció, però és dels Verne històrics, publicat el mateix any del film rodat al cap de Creus. Uns pirates assalten el far del cap d'Hornos per apagar-lo i fer naufragar vaixells i espoliar-los. Edició esporgada per a joves.]

Conte original dins publicació periòdica

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), «La calor». «El pont», 52, Editorial Miquel Arimany, Barcelona, abril 1971. [L'autor escriu que amb la calor raja sang de la dutxa, i al mecanògraf que li passa el conte a màquina li passa de debò.]

-Emili **Teixidor** (Roda de Ter, 1934 – Barcelona, 2012), «Aeroport». «L'infantil», 144, Barcelona, 1-X-1971. [Els viatgers que esperen per embarcar-se, paralitzats per uns extraterrestres, vencen la invasió pensant sense por.]

-Joan **Vila-Casas** (Sabadell, 1920 – Barcelona, 2007), «Els marciàns». «Contes per a nois i noies», 3, Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, Barcelona, 1971. (Contes ja publicats a «Cavall Fort».) [Referències a literatura de contactes extraterrestres, visitants per parelles que suggestionen un escultor que, com Vila-Casas mateix, elabora una sèrie anomenada «els marciàns».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1972

Novel·la original

-Maria-Antònia **Oliver** (Manacor, 1946 – Sencelles, 2022), *Cròniques de la molt anomenada ciutat de Montcarrà*. «El balanci», Edicions 62, Barcelona, gener 1972. [Les peripècies d'una nissaga familiar de Montcarrà al llarg del temps, fins a la visió d'una hipotètica destrucció de l'illa, amb una feble llum d'esperança.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Introducció a l'ombra*. Edicions Proa,

Barcelona, 1972. [Un home entra sobtadament en una dimensió desconeguda dins casa seva mateix, i queda aïllat del seu món habitual.]

Novel·la juvenil original

-Sebastià **Sorribas** (Barcelona, 1928-2007), *Els astronautes del «Mussol»*. «Els grumets», La Galera, Barcelona, abril 1972. [Tres noies i tres nois, cadets d'un centre d'ensinistrament d'exploradors astronautes, es posen en contacte amb una nau que transporta dos milions de centaurs que fugen de la destrucció del seu planeta.]

Conte original dins publicació periòdica

-Antoni **Seva** (Alacant, 1942), «Llúria V». «Serra d'Or», 156, Barcelona, setembre 1972. [En un futur en què els viatges espacials són habituals, la «Llúria V» s'envola a la plaça de Catalunya rumb a Plutó, amb els astronautes Pujol, veterà, i Pujal, novell, que es planteja no tornar.]

Conte traduït dins publicació periòdica

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), «Lapidari portàtil». «Serra d'Or», 152, Barcelona, maig 1972, pàgs. 30-31. [No ho diu, però són catorze entrades, traduïdes al català per ell mateix, del «Lapidari portàtil» que Perucho havia publicat en castellà a «La Vanguardia» la primavera i l'estiu de 1970.]

Còmic original

-Florenci **Clavé** (Barcelona, 1936 – Madrid, 1998), *Les aventures del doctor Calbot, el savi de Vallvidrera. De Vallvidrera a la Lluna*. «L'ocell de paper», 21, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 1972. [Esperonat per la lectura de Verne, el doctor Calbot prepara el coet, que després de moltes provatures cobreix la primera etapa, de Vallvidrera a Sant Cugat.]

-Victor **Mora** (guió, Barcelona, 1931-2016) i Carlos **Giménez** (dibuix, Madrid, 1941), «Dani Futur». «L'infantil», del 159 al 167, Barcelona, del 15-V-1972 al 15-IX-1972. [Aventures interplanetàries. El 1969 havien ofert l'original català a «L'infantil», que no en va poder afrontar el cost. Un cop publicat en castellà en van llogar els fotolits i hi van introduir el text original català.]

-Miquel-Àngel **Sayrach** (Barcelona, 1927-1993), *Missió I.X.2*. «L'ocell de paper», 16, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 1972. [Segon episodi de les aventures de les formigues Bibi i Tobi, publicades a «L'infantil», en què el savi Sinforet inventa un coet que envia a la Lluna els capitosts de les mosques, per desfer-se'n.]

-Miquel-Àngel **Sayrach** (Barcelona, 1927-1993), *Al país de les cuques de llum*. «L'ocell de paper», 18, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 1972. [Tercer episodi de les aventures de les formigues Bibi i Tobi, publicades a «L'infantil», en què utilitzen un enginyós invent tecnològic en la lluita contra els que sabotegen el país de les cuques de llum.]

Reedició novel·la original

-Avel·lí **Artís-Gener** (Barcelona, 1912-2000), *Paraules d'Opoton el vell*. Grup del Llibre (sobrecoberta), Barcelona, 1972. [Contracrònica de la descoberta d'Amèrica, en aquest cas l'anterior descoberta d'Europa per uns indígenes mexicans.]

Reedició novel·la juvenil original

-Sebastià **Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *Més enllà no hi ha fronteres*. «El nus», 4, Editorial Laia, Barcelona, abril 1972. [Han desaparegut set astronautes, els nois Raymond, Sigfrid i Tanina en la recerca trobaran una ciutat submergida, mentre les grans potències des de les bases de la Lluna es preparen a bombardejar-se.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1973

Novel·la original

-Avel·lí **Artís-Gener** (Barcelona, 1912-2000), *L'enquesta del canal 4*. «A tot vent», 163, Edicions Proa, Barcelona, 1973. Premi Sant Jordi 1972. [La història d'un moviment subversiu que lluita fins a enderrocar el gegantí edifici del Leviatan, l'estudi de televisió que simbolitza el poder.]

Conte original

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), *Les parets de l'insomni*. «Biblioteca selecta», 463, Editorial Selecta, Barcelona, 1973. Premi Víctor Català 1972. [«Com un vampir» té un sentit metafòric, tot i que el protagonista se suïcida clavant-se una estaca al cor, convençut que «Sóc un vampir. He de deslliurar el món de la meva amenaça»; després Albanell continuarà utilitzant mites terrorífics en sentit metafòric, com *Tractat de vampirologia* (1975) o «Mirall de licanthropia» («Serra d'Or», 1977) dins *L'amor ens retratava la nuesa* (1980).]

-Ramon **Pérez-Pujol** (Barcelona, 1916-1984), *Històries de ciència-emoció*. Torrell de Reus, Barcelona, octubre 1973. [«L'astronauta de la Manxa», un descendent de Don Quixot que torna amb plat volador; «Somriure amarg», astronauta perdut en el viatge a Mart; «La gran assemblea de Pedranegra», aplec de les bruixes que dominen el món; «El diàleg lluminós», Europa estableix contacte amb el Nucli del Sol; «Els fracassos de l'Olimp», l'administració de la Terra i del Cosmos; «Nadal de pescador», una pesca miraculosa; «La Societat de Promoció i Desenvolupament», invents d'anticipació; «Els misteris de l'Índia», poder d'endevinació; «El judici», pòstum amb computadora; «El sistema Togosoku», de venda de vanitat; «Un dia de l'any 2000», utopia postindustrial; «L'últim fox-lent a Madrid», trasplantament d'hormones; «El pòquer de la mort», revolució igualitària amb pedres de la Lluna; «Els missatges misteriosos», el creador s'emporta els escollits a una nova Terra de promissió.]

Conte original dins publicació periòdica

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), «Darrer comunicat de la Terra». «Almanac Serra d'Or 1974», Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Montserrat, 1973. [L'únic almanac que va fer «Serra d'Or». Al conte, el darrer sobrevivent explica el catastròfic viatge en el temps per a salvar els humans.]

-Antoni **Ribera** (Barcelona, 1920 – Sant Feliu de Codines, 2001), «Cyrano a la Lluna». «El Pont», 62, Miquel Arimany, Barcelona, [1973]. [Peça teatral, dins l'esquema del *Llibre dels retorns*, Cyrano visita Von Braun a l'estació de llançament.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1974

Novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. «El trapezi», 24, Edicions 62, Barcelona, novembre 1974. [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

-Jaume **Vidal** Alcover (Manacor, 1923 – Barcelona, 1991), *Visca la revolució*. «Raixa», 97, Editorial Moll, Palma, 1974. [La preparació d'una revolució tan meticulosament que al capdavant resulta decebedora perquè no hi ha ningú al carrer ni res per tocar.]

-Llorenç **Villalonga** (Palma, 1897-1980), *Andrea Victrix*. «El dofí», Edicions Destino, Barcelona, març 1974. Premi Josep Pla 1973. [Distopia d'una Mallorca de l'any 2050, decadent, ja anomenada Turclub i amb aires del *Món feliç*.]

Conte original

-Jaume **Cabré** (Barcelona, 1947), *Faules de mal desar*. «Biblioteca Selecta», 473, Editorial Selecta, Barcelona, 1974. Premi Víctor Català 1973. [«Còpia de l'esborrany del document A 327-01», conferència marciana sobre l'origen de la humanitat futura; «País», distopia en un país absurd; «Una incerta ferum d'allà», d'esperits i ciència, amb esment a Onofre de Dip; «La ciutat de les set rescloses», amb la notícia de la catàstrofe llegida al diari de demà passat; «L'oncle Ros o el somni

de Gaurot», d'un pintor que aconsegueix suplir la realitat; «El Port Vell», on només s'accedeix de nit sense proposar-s'ho; «El tipògraf», al·legoria amb un tipògraf que esdevé un munt de lletres.]

-Maria-Aurèlia **Capmany** (Barcelona, 1918-1991), «Àngela i els vuit mil policies». Dins Emili Teixidor (ed.), *Quinze són quinze*. «El nus gordià», 18, Editorial Laia, Barcelona, setembre 1974. (Reedició «La barca», 3, Editorial Laia, Barcelona, abril 1981.) [En un futur, narren la lluita d'Àngela Davis, en un passat en què hi havia discriminació racial.]

-Anna **Murià** (Barcelona, 1904 – Terrassa, 2002), *La finestra de gel*. «Col·lecció Premis literaris de la Colla Excursionista Cassanenca», Gràfiques Sant, Girona, 1974. (Reeditat dins *El país de les fonts*, 1978.) [L'Anneta, d'excursió als Alps amb el marit, és sepultada per una allau i la revifen tres segles més tard, el 2280, quan tot el seu món és mort.]

Conte traduït

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Històries apòcrifes*. «Cara i creu», 20, Edicions 62, Barcelona, març 1974. [Inclou molts textos d'*Aparicions i fantasmes*, 1968, entre els quals l'anticipació de les aventures del cavaller Kosmas, i contes publicats en castellà a *Galería de espejos sin fondo* (1963) i *Rosas, diablos y sonrisas* (1970).]

Conte original dins publicació periòdica

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), «Semblava de seda». «Els marges», 1, Curial edicions catalanes, Barcelona, maig 1974, pàgs. 75-80. (Reedició *Semblava de seda i altres contes*, «Antologia catalana», 92, Edicions 62, Barcelona, juliol 1978.) [Relat fantàstic ambientat en un cementiri en què la narradora entra en contacte amb l'àngel de la mort i en queda empresonada.]

Reedició novel·la traduïda

-R.L. **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *El cas misteriós del Dr. Jekyll i Mr. Hyde i tres històries curtes*. Tr. J.J.M. [Josep J. Margaret: Josep Janés i Olivé]. «Grup del Llibre», Club del Llibre, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1974. [Reedició de la de 1934. També hi ha «Markheim», de crim i penediment, i «El geni de l'ampolla», amb el geni que ho pot concedir tot, tots dos de fantasia, tr. C.A.J. (Cèsar-August Jordana), i «El lladre de cadàvers», tr. Roger Alier (no reedició), de terror sobre ressurreccionisme.]

Reedició conte original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Contes i narracions, I, 1938-1954*. «Clàssics catalans del segle XX», Edicions 62, Barcelona, març 1974. [A *El premi literari i més coses* (1953) afegeix dos contes inèdits; un, «El bosc» (1951), amb uns arbres que es nodreixen de la sang de les donzelles de la ciutat, pot acostar-se als psicòmits d'Ursula K. Le Guin, com «Els que se'n van d'Omelas» (1973).]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Contes i narracions, 2, 1954-1955*. «Clàssics catalans del segle XX», Edicions 62, Barcelona, desembre 1974. [Hi ha *Un món per a tothom*, amb «Temps simultanis», publicat el 1956; *Violació de límits*, amb «El camí», publicat el 1957, i *International Setting*, amb «L'origen de les coses» (els viatgers que, perduts i impossibilitats de trobar la ruta, funden una nova civilització), de 1955, inèdit fins a l'obra completa.]

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *La meva Cristina i altres contes*. «El cangur», 6, Edicions 62, Barcelona, novembre 1974. [Hi ha contes de fantasia amb metamorfosi com «El riu i la barca», en què el protagonista esdevé peix, «La salamandra», amb la metamorfosi de la noia cremada acusada de bruixa, o «La meva Cristina», amb el mariner naufrag a la manera del Gordon Pym de Poe com un Jonàs que dins la balena queda recobert de perla; «Una fulla de gerani blanc», més acostat al Poe terrorífic; «El senyor i la lluna», amb una connexió amb la Lluna des del jardí, i «Una carta», d'al·lucinació o que certament compleix els desigs amb bruixeria.]

-Llorenç **Villalonga** (Palma, 1897-1980). *Narracions*, «Pinya de rosa», 14, Dopesa, Barcelona, abril 1974, a cura de Damià Ferrà-Pons. [Hi ha «L'illa engolida»: una vella profecia diu que l'illa de Mallorca s'enfonsarà l'any 2000, però les potestats que governen l'univers decideixen fer-ho abans.]

Redició poesia original

-Joan **Maragall** (Barcelona, 1860-1911), *El comte Arnau*, «Antologia catalana», 71, Edicions 62, Barcelona, febrer 1974.) [Les tres parts del poema sobre el no-mort o ànima en pena: I, De matinada el comte, de tornada d'una orgia, va a cavall a cercar l'abadessa Adalaisa, però no se la pot endur perquè ella tria el Crist. A la nit, quan ella dorm, ell consuma el rapte, diu que vol ser immortal, i les veus de la terra li diuen que serà ànima en pena. Ella queda prenyada i mor, el comte vaga per sempre a cavall, i dies després les monges troben la morta fora del sot on l'havien enterrada. II, Fa mil anys que corre el comte cercant la seva ànima i la troba en la cançó que narra la visita a la muller lleial, viudeta igual. Ell li demana la redempció, i ella diu que hi seria en l'amor que li tenia ella, però no en el d'ell. El comte es retroba amb Adalaisa, encara prenyada i sense saber si és viva o morta. També les filles i els mossos li reclamen la redempció. Al final Adalaisa demana ajut al Poeta. III, «La fi del comte Arnau». El comte, amb el seguici de la muller i l'aimada, amb els fills i els mossos, clama al cel i sent el pes de l'amor degut i no pagat i es desespera perquè vol dir-lo i no el sap dir. Fins que una pastora cantant la cançó del comte Arnau se'l va estimant, va mudant la tonada de l'ànima damnada i així redimeix el pecador.]

Reedició còmic original

-Miquel-Àngel **Sayrach** (Barcelona, 1927-1993), *La roda*. «L'ocell de paper», 25, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 1974. [Reedició, amb un títol menys bel·licós, del primer episodi de les aventures de les formigues Bibi i Tobi, que utilitzen la tecnologia anticipativa en la lluita per a defensar-se de les vespes.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1975

Novel·la original

-Miquel **Ferrà** i Martorell (Sóller, 1940), *El fabulós viatge del Minerva*. «Llorer», 1, Lluís Ripoll editor, Palma, 1975. [L'any 3000, després que amb un dic a Gibraltar han dessecat el Mediterrani, personatges històrics com Verne, l'arxiduc, George Sand, Jovellanos i Aragó, i ficticis del rondallaire mallorquí, van amb un globus fins a una Mallorca poblada d'andrides.]

-Montserrat **Julió** (Mataró, 1929 – Madrid, 2017), *Memòries d'un futur bàrbar*. «El trapezi», 25, Edicions 62, Barcelona, novembre 1975. [Relat d'un dels supervivents quan la humanitat degenera i s'extingeix perquè no es pot reproduir.]

Conte original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Trajecte final*. Dins *Contes i narracions*, 3 [1956-1974], «Clàssics catalans del segle XX», Edicions 62, Barcelona, octubre 1975. (Reedició «El cangur», 39, Edicions 62, Barcelona, març 1978.) [«El cens total», de personatges repetits; «Un món distant i veí», d'exiliats interplanetaris; «Servei oficial», del control burocràtic; «Cadàvers», de robots programats; «Urn, de Djlnl», d'extinció de les espècies; «La noia que venia del futur», de relació intemporal; «El regressiu», de regressió en el temps.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *La vedellada de Mister Bigmoney i altres contes*. Éditions du Castillet, Perpinyà, tercer trimestre 1975. [Inclou «La vedellada de Mister Bigmoney», «Un problema pelut» i «Pavel Nasdevitx», publicats a «Tele/estel» el 1967 i el 1968, a més de «L'accelerador», «A can Serra se sent fressa», etc.]

Conte traduït

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Els balnearis*. «El dofi», Edicions Destino, Barcelona, octubre 1975. [Els textos d'*Historias secretas de balnearios*, en castellà 1972, de contes ja publicats a «La Vanguardia».]

Conte original dins publicació periòdica

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), «El cens total». «El Pont», 70, Miquel Arimany, Barcelona, 1975 (principi, o final de 1974). [El primer conte de *Trajecte final*, en què el cens secret revela que els morts reapareixen en nous vius.]

Reedició conte original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Contes fora recull* (dins *Contes i narracions*, 3 [1956-1974], «Clàssics catalans del segle XX», Edicions 62, Barcelona, octubre 1975. [Hi ha «Darrer comunicat de la Terra», de 1973.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1976

Novel·la original

-Victor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), *Whisky amb napalm*. «Les eines», 22, Editorial Laia, Barcelona, 1976. [Explícitament i militantment de política-ficció, com reivindica l'autor al pròleg, Buenaventura Ribaldo, el Salvador Patrio, és un dictador d'un indret imaginari de les Antilles, triomfador d'una sagnant guerra civil contra l'exèrcit popular dels camperols.]

-Maria-Antònia **Oliver** (Manacor, 1946 – Sencelles, 2022), *El vaixell d'Iràs i no Tornaràs*. «Les eines», Laia, Barcelona, abril 1976. [Novel·la d'aventures fantàstiques, amb personatges del rondallaire, arran de les rondalles mallorquines.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Procés de contradicció suficient*. «El balancí», 99, Edicions 62, Barcelona, abril 1976. [Un pintor va a Garum a intentar vendre algunes obres, i és temptat per un diable multiforme femení que li ofereix fama i riquesa.]

-Toni **Turull** (Barcelona, 1993 – Bristol, 1990), *Crònica d'Isambard*. «Tròpics», Aymà SA editora, Barcelona, abril 1976. [Política-ficció: Isambard, escriptor de trenta-cinc anys, fa la crònica del seu estrany temps, fins que entra a l'Associació mundial d'antropoterapeutes, que injectant àcid desoxiribonucleic intervingut cerca la reforma de la humanitat. En una entrevista («Avui», 13-XI-1984) diu que en té enllestida la continuació, *Segadors i cívics*.]

Conte original

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), *Qualsevol-cosa-ficció*. «Narrativa», 7, Edicions de la Magrana, Barcelona, desembre 1976. [Recull de contes fantàstics, de terror i ciència-ficció, a partir de les noves denominacions del gènere, de l'especulatiu a la nova onada; dels més de ciència-ficció: «L'edifici», distopia sobre l'edificació on neixen i són formats els qui arribats a l'edat adequada en són foragitats perquè reparin les deficiències del sistema, text que recuperarà posteriorment amb el títol «L'implacable naufragi de la pols»; «El forat», aparegut espontàniament i que comunica universos; «L'altre carril», que enfronta al doble; «La marciana», broma sexual a un astronauta; «A Io», amb astronauta encongit en terra de dones gegants; «Sobre el temps», amb viatge en el temps que espatlla el temps real; «Esturçons», al límit amb el terror; «La gènia», tocant al fantàstic meravellós.]

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), *Si fa no fa, fals*. «Cristalls», 6, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1976. [Hi ha «L'home que volia volar», amb el pobletà que raona que si s'ho proposa podrà volar com els ocells, i ho aconsegueix una vegada; «La calor», amb l'autor que escriu que amb la calor raja sang de la dutxa, i al mecanògraf que li passa el conte a màquina li passa; «Mans com ocells», conte cruel amb els alumnes que maten el professor en el context d'una guerra total; «Del verd a l'absurd seguint per tota la gamma», en què el cel es veu verd i el prat blau, i els savis dictaminen que és un episodi de bogeria col·lectiva perquè el pol·len d'una flor que els astronautes havien portat de Saturn havia trastornat la vista dels humans.]

-Joan **Crexell** (Barcelona, 1946-1994), *Sons i malsons d'un hivern passat*. Nadala, autoedició, Barcelona, desembre 1976. [Hi ha «2046 b.c.», en què la nau de Piotr Johnson desintegra el planeta Trr i continua la seva cacera de carnassa intel·ligent.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Monstruari fantàstic*. «Narrativa», 6, Galba Edicions, Barcelona, novembre 1976. [Zoologia fantàstica. Inclou la recollida a *La zoologia fantàstica a*

Catalunya en la cultura de la Il·lustració, 1976, i n'afegeix més, de publicats en castellà a «Destino» del 16-X-1975 al 5-III-1976.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *La zoologia fantàstica a Catalunya en la cultura de la Il·lustració*. Discurs d'ingrés llegit el dia 14 de març de 1976 a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, 1976. [Plec de 48 pàgines amb el discurs i la contestació de Guillem Díaz-Plaja. Informació folklòrica amb molta creació imaginativa.]

-Jordi **Sarsanedas** (Barcelona, 1924-2006), *L'Eduard el mariner i el país de sota l'aigua*. «La xarxa», 5, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, juny 1976. [Recull de contes, que es podria considerar una novel·la, sobre les aventurades navegacions d'Eduard el Mariner, que sempre torna per contar a la neboda Martineta els encontres amb personatges com el Pop Gegant, la Balena Gran i la Xica i la Tortuga Remeiera.]

Conte traduït

-Howard **Fast** (Nova York, 1914 – Connecticut, 2003), *Des del futur*. Tr. Josep Verdura. «Les eines», 16, Laia, Barcelona, abril 1976. [Set contes: «Els primers homes», «La formiga gegant», «Que tracta del temps dels gats», «Cató, el marcià», «L'afer Kovac», «La botiga marciana», «La visió del paradís».]

Teatre original

-Josep M. **Benet** i Jornet (Barcelona, 1940-2020), *Taller de fantasia. Supertot*. «Els llibres de l'escorpí. Teatre. El galliner», 34, Edicions 62, Barcelona, novembre 1976 (estrenades el 1971 i el 1974). [*Taller de fantasia* presenta en diversos quadres l'activitat de les joguines de nit, quan els humans dormen: hi ha «El planeta dels homes de marbre», d'exploració espacial, i en apèndix «Una caverna molt prehistòrica», ucrònica. *Supertot* parodia un Superman a qui els poders arriben d'un anell inventat pel científic Jones.]

-Josep M. **Gonzàlez Cúber** (Borriana, 1908 – Barcelona, 1979), *L'abominable home de la Neus*. «Catalunya teatral», 2a. ep., 136, Editorial Millà, Barcelona, 1976. [Trasplanten el cervell d'en Joan, marit de la Neus, mort, al cos d'en Ramon, que torna amb ella quan està a punt de casar-se amb un altre.]

Reedició novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. «El cangur», 23, Edicions 62, Barcelona, juny 1976. [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

Reedició novel·la traduïda

-Oscar **Wilde** (Dublín, 1854 – París, 1900), *El retrat de Dorian Gray*. Tr. Rafael Tasis i Marca. «A tot vent», 174, Edicions Proa, Barcelona, abril 1976. [Terroritzat per la idea d'envellir, Gray pacta amb el diable que el seu retrat experimentarà el procés de corrupció que viu ell, que mentrestant conserva la bellesa i la joventut.]

Reedició novel·la juvenil original

-Emili **Teixidor** (1934-2012), *Les rates malaltes*. «El nus», 9, Editorial Laia, Barcelona, 1976. [Intriga entorn d'una suposada invasió alienígena.]

Reedició conte traduït

-Franz **Kafka** (Praga, 1883 – Viena, 1924), *Franz Kafka en els seus millors escrits*. A cura d'Albert Tugues. «Els dies i els homes», 6, Editorial Miquel Arimany, Barcelona, 1976. [El conte de 1956 en tr. de Maria Dolors Orriols; fragments de la tr. de Gabriel Ferrater d'*El procés*, 1966, i de Lluís Solà d'*El castell*, 1971; a més del dietari i cartes.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1977

Novel·la juvenil original

-Joles **Sennell** (Josep Albanell, Vic, 1945), *La guia fantàstica*. «La xarxa», 10, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, octubre 1977. [Un llibre en blanc per a molts, però que narra aventures apassionants a qui té prou imaginació per a entrar-hi.]

Conte original

-Jaume **Cabré** (Barcelona, 1947), *Toquen a morts*. Edicions de la Magrana, Barcelona, 1977. [Contes de diversos gèneres, entre els quals «Balneari», de vampirs, llavor d'altres del mateix tema.]

-Robert **Saladrigas** (Barcelona, 1940-2018), *Històries a mig camí*. «La xarxa», 8, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, març 1977. [Deu contes d'arrencada realista que desemboquen en altres dimensions.]

Teatre original

-Joan **Barceló** i Cullerés (Menàrguens, 1955 – Barcelona, 1980), *Científicament s'ha demostrat*. «Teatre edebé», 7, Edicions Don Bosco, Barcelona, 1977. [El sobirà Babalà, que tot ho sap ordenar, implanta una dictadura unificadora de mentalitats i colors, assessorat per una comissió de savis que ho demostren tot científicament.]

-Josep M. **Benet** i Jornet (Barcelona, 1940-2020), *Helena a l'illa del baró Zodiac*. Edicions Robrenyo, Mataró, 1977 (estrenada el 1975). [El baró Zodiac, que té una illa mecànica artificial amb què es vol fer l'amo del món, enfonsa el transatlàntic en què viatgen Helena i el seu pare, el professor Prats, per posar-lo al seu servei.]

-Josep M. **Benet** i Jornet (Barcelona, 1940-2020), *La nau*. «Els llibres de l'escorpí. Teatre. El galliner», 40, Edicions 62, Barcelona, octubre 1977 (estrenada al teatre Romea, a Barcelona, l'1-VI-1970, la segona estrena de Benet). [Els habitants d'un món clos es rebel·len i cerquen dominar-lo, fins que descobreixen que són dins una nau espacial on s'han succeït les generacions.]

-Joan **Oliver** (Sabadell, 1899 – Barcelona, 1986), *Teatre original*. «Obres completes de Joan Oliver», 2, Edicions Proa, Barcelona, març 1977. [Inclou 4 teocronies: *Allò que tal vegada s'esdevingué*, 1936, amb un canvi significatiu respecte a les edicions anteriors: Caïm no caça el colom, sinó que pren una pera de l'arbre de la Vida; *El roig i el blau*, 1956, estrena al teatre Grec 19-VIII-1985, amb tres morts que pugen al judici, i un és ressuscitat i tornat a la Terra; *Noè al port d'Hamburg*, «Plagi amb excrescències d'un article de Mark Twain», 1966, estrena a la Cova del drac 18-X-1966, amb Noè, que encara espera el diluvi, que arriba amb l'arca al port d'Hamburg a l'època contemporània i és retingut amb la companya pel funcionari; *Conferència a la vall*, monòleg segurament de mitjan anys seixanta, anunciant la immediata fi del món.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1978

Novel·la original

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), *Ventada de morts (Habitants de la nit)*. «Pinya de rosa», 34, Dopesa, Barcelona, maig 1978. [Entre la novel·la rural més aspra, l'apropiacionisme textualista i la novel·la fantàstica.]

Novel·la traduïda

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *El castell dels Càrpats*. Tr. Maria-Antònia Oliver. «L'esperver», 1, Edicions 7x7, Barcelona, 1978. (Reedició Edicions de la Magrana, 1981.) [Damunt el poble de Wertz, a Transsilvània, hi ha el castell del baró de Gortz, que fa cinc anys que va desaparèixer i l'envolta un terror supersticiós; el comte de Telek, enamorat de la difunta cantant Stilla, la veu dalt la torre i hi vol entrar; el baró, ajudat pel savi Orfanik, havia enregistrarat la seva

veu i amb un sistema de miralls en projecta la imatge.]

Conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Invasió subtil i altres contes*. «Antologia catalana», 93, Edicions 62, Barcelona, novembre 1978. [Els més de ciència-ficció: «Un trau a l'infinit»; «El millor amic» i «Zero a Malthus», publicats a «Tele/estel»; «La rebel·lió de les coses» i «La societat consumida».]

-Oriol **Pi** de Cabanyes (Vilanova i la Geltrú, 1950), *Novenari d'ànimes*. «El balanci», 110, Edicions 62, Barcelona, març 1978. [Nou contes, alguns a la manera del fantàstic vuitcentista: «Saba, saba, pell de cabra», amb una demostració de mesmerisme; «Transmigració», fantàstic del doble i la premonició de la mort; «Invocació», d'espiritisme i reencarnació; «Rondalla», de fantàstic meravellós; «L'enigma d'Aderró», de fantasmes.]

-Joan **Rendé** (l'Espluga de Francolí, 1943), *Sumari d'homicida*. «Antílop», 18, Editorial Selecta, Barcelona, abril 1978. Premi Víctor Català 1977. [Hi ha «Notícia succinta d'assaig de la fi del món»: una secta l'anuncia, la gent s'aboca a cardar, i nou mesos després el món no pot afrontar l'explosió demogràfica.]

Conte traduït

-Franz **Kafka** (Praga, 1883 – Viena, 1924), *La transformació*. Tr. Jordi Llovet. «A tot vent», 180, Edicions Proa, Barcelona, 1978. [Gregori Samsa es desperta transformat en insecte.]

Teatre original

-**Dagoll Dagom**, *Antaviana*. A partir de contes de Pere Calders. Estrena Sala Villarroel, Barcelona, 27-IX-1978. [Més aviat abocat al fantàstic meravellós.]

-**Joglars**, *M-7 Catalònia*. Estrena Teatre Romea, Barcelona, 27-XI-1978. [Uns conferenciants del futur, basats en l'informe Wallace Müller que alerta sobre l'estandardització mundial, proposen recuperar cultures del passat, en aquest cas, dins les del voltant del Mediterrani, la M-7, i en presenten els últims espècimens.]

Reedició novel·la juvenil original

-Sebastià **Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *Més enllà del misteri*. «El nus», 10, Editorial Laia, Barcelona, 1978. [Noves aventures dels personatges de *Més enllà no hi ha fronteres*. Els germans Tanina i Sigfrid i el seu amic Raimon s'enfronten al projecte de Slavek, que reanima Àtila, Alexandre i Napoleó i crea el supercervell, per a dominar l'univers.]

Reedició conte original

-Anna **Murià** (Barcelona, 1904 – Terrassa, 2002), *El país de les fonts*. «Ausias March», 13, Vosgos, Barcelona, 1978. [Hi ha «La finestra de gel»: l'Annetta, d'excursió als Alps amb el marit, és sepultada per una allau i la revifen tres segles més tard, el 2280, quan tot el seu món és mort.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Trajecte final*. «El cangur», 39, Edicions 62, Barcelona, març 1978. [«El cens total», de personatges repetits; «Un món distant i veí», d'exiliats interplanetaris; «Servei oficial», del control burocràtic; «Cadàvers», de robots programats; «Urn, de Djlnl», d'extinció de les espècies; «La noia que venia del futur», de relació intemporal; «El regressiu», de regressió en el temps.]

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *Semblava de seda i altres contes*, «Antologia catalana», 92, Edicions 62, Barcelona, juliol 1978. [«Semblava de seda», relat fantàstic ambientat en un cementiri en què la narradora entra en contacte amb l'àngel de la mort i en queda empresonada.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1979

Novel·la original

-Joan **Barceló** i Cullerés (Menàrguens, 1955 – Barcelona, 1980), *Viatge enllunat*. «La xarxa», 23, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, setembre 1979. [En Nicèforas, un xicot que tira per artista però no és prou disciplinat per a seguir cap ensenyament, s'embarca en un vol pintoresc i, a partir d'un accident en plena travessia, va descobrint mons fantàstics i personatges meravellosos.]

-Joaquim **Carbó** (Caldes de Malavella, 1932), *Calidoscopi de l'aigua i del sol*. «Els llibres amb cua», 9, Grup promotor, Sant Boi de Llobregat, abril 1979. [Història apocalíptica sobre la destrucció ambiental per l'abús tecnològic i la reconstrucció amb criteris ecologistes.]

-Pau **Faner** (Ciutadella, 1949), *Potser només la fosca*. «A tot vent», 186, Edicions Proa, Barcelona, 1979. [Història mítica i èpica i irònica de la raça precedent de la humanitat actual, amb referències als mites clàssics, la Bíblia i la història dels Països Catalans.]

Novel·la traduïda

-Gérard de **Nerval** (París, 1808-1855), *Aurélia*. Tr. Alfred Sargatal. «Sèrie nova de narrativa», 6, Edicions Robrenyo, Mataró, juliol 1979. [Nova traducció, anotada. Aurélia proclama que «El somni és una segona vida» i relata «la dilatació del somni en la vida real»: reflectint episodis autobiogràfics de bogeria i d'estades al manicomí, en l'al·lucinació viatja pel temps i per l'espai, descriu races extingides i futures, l'inici de l'univers i l'evolució de la Terra.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *L'etern Adam* Tr. Jaume Creus. «El nus», 24, Laia, Barcelona, desembre 1979. (Reedició La guineu, 2005.) [És un conte, però publicat en llibre solt com una novel·la. Sembla que en realitat és escrit pel fill de Verne, Michael. En Sofr-Aï-Sr, historiador i arqueòleg d'un temps molt futur, reflexiona sobre el procés que ha dut el seu poble a la supervivència després de guerres inacabables i sobre el procés mateix de la seva espècie; una troballa arqueològica l'enfronta a la revelació que prèviament al seu món ja hi havia hagut una civilització florent, la de l'home contemporani, que va quedar anorreada. Reflexió sobre l'etern retorn i la fragilitat de la civilització.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Vint mil llegües de viatge submarí*. Traducció Jaume Creus. «L'esperver», 3.1 i 3.2, 7x7 edicions, Barcelona, 1979 (Reedició en un volum, Edicions de la Magrana, 1983). [Es detecta una cosa estranya al mar, un vaixell surt a perseguir-la i el professor Aronnax, el criat Consell i l'arponer Ned Land hi cauen i són capturats; és el «Nautilus» del capità Nemo que en menys de deu mesos els portarà vint mil llegües sota el mar.]

Conte original

-Guillem **Viladot** (Agramunt, 1922 – Barcelona, 1999), *La llei de pedra i altres històries*. «El brot», 1, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1979. [«La llei de pedra», teocronia a l'edat de pedra, reviu el mite del paradís, amb Lilith; «Una ciutat a l'altra banda del barranc», també teocronia del paradís, amb un Déu bondadós i tolerant; «Conferència», anticipació postindustrial; «Les badielles», fantasia sideral.]

-Maria-Antònia **Oliver** (Manacor, 1946 – Sencelles, 2022), *Figues d'un altre paner*. «Raixa», 117, Editorial Moll, Palma, 1979. [Hi ha «M'han florit ametllers a les butxaques», datat març-abril 1970, que és la llavor de les *Cròniques de la molt anomenada ciutat de Montcarrà*: Mallorca va sent ocupada pel turisme, s'abandona camps i fàbriques, i un dia van desapareixent els turistes, i després van fugint els mallorquins i només queda el narrador —al temps anterior, els sabaters d'Inca fins i tot treballaven per als altres mons.]

-Miquel Àngel **Riera** (Manacor, 1930 – Palma, 1996), *La rara anatomia dels centaures*. «Raixa», 116, Editorial Moll, Palma, 1979. [«La rara anatomia dels centaures», amb el projecte de captura i cria en granja d'aquests éssers mitològics; «La segona mort», impressions d'un executat després de la mort; «L'idealista», amb una gran empresa immobiliària que ha comprat ajuntaments, empreses de transport i convents de monges; «Prohibit pensar», amb un dictador que introdueix elèctrodes al cervell dels ciutadans; «Primavera total», amb la venjança d'una heura esporgada; «Sortir amb la dona», protagonitzat per un taxidermista; «La gàbia de vidre», amb el miratge d'un reflex inabastable copsat a la paret reflectant d'un restaurant; «La capsxa xinesa», dins l'espai d'un somni dins un somni dins un somni.]

Teatre original

-Agustí **Bartra** (Barcelona, 1908 – Terrassa, 1982), *El tren de cristall*. «Edicions Robrenyo de teatre de tots els temps», 17, Edicions Robrenyo, Mataró, febrer 1979. [Adaptació teatral de «La metamorfosi» de Kafka, datada a Mèxic, 1963.]

Reedició novel·la original

-Avel·lí **Artís-Gener** (Barcelona, 1912-2000), *Paraules d'Opoton el vell*. «El cangur», 46, Edicions 62, Barcelona, maig 1979. [Contracrònica de la descoberta d'Amèrica, en aquest cas l'anterior descoberta d'Europa per uns indígenes mexicans.]

-Josep M. **Folch** i Torres (Jim Fit) (Barcelona, 1880-1950), *L'extraordinària expedició d'en Jep Ganàpia*. (Primera edició en llibre; abans dins «En Patufet», 1922-1923.) «El nus», 3, Editorial Laia, Barcelona, maig 1979. [Sàtira verniana d'invents i viatges amb un inventor que cerca d'automatitzar-ho tot, fins que els ginyes automàtics arribaran a prescindir dels humans.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *El cronomòbil*. «El cangur», 50, Edicions 62, Barcelona, desembre 1979. [L'Ubiquet descobreix un cronomòbil dins un vell armari, que li permet viatjar pel temps. El text adapta el del còmic publicat a «Midi Libre» de Perpinyà el 1965, amb dibuix de Roger Taillade.]

Reedició novel·la traduïda

-Juli **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La volta al món en vuitanta dies*. Tr. no consta (Clovis Eimeric). Editorial Juventud, Barcelona, 1979. [No és ciència-ficció, però és reedició del primer Verne en català, de 1926.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1980

Novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Aquesta matinada i potser per sempre*. Galba edicions, Barcelona, gener 1980. [El 1991 un drapaire, tip de veure aparèixer i desaparèixer periòdicament un individu, li clava una forca, per saber si és real, i l'altre desapareix; el professor Marc Bega explica que hi ha una escletxa temporal que ens posa en contacte amb un altre univers, d'on ve la criatura; una fundació compra el solar i n'espera la nova vinguda.]

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *Quanta, quanta guerra...* «El club dels novel·listes», 85, Club editor, Barcelona, desembre 1980. [Sota l'impuls del *Manuscrit trobat a Saragossa*, fantasia al·legòrica, simbòlica, onírica i esotèrica entorn de l'aventura de l'Adrià Guinart des que fuig de casa per a anar a la guerra, de la qual també fugirà i, després d'encontres amb personatges suggestius, quan s'ha acabat a guerra, voldrà tornar a casa.]

Novel·la juvenil original

-M. Dolors **Alibés** (Vidrà, 1941 – Sant Pau de Segúries, 2009), *Màquines d'empaquetar fum i altres invents*. «Els grumets de la Galera», 39, La Galera, Barcelona, abril 1980. [La Cati, una petita inventora, amb els amics vol arreglar el món i proposa els seus invents al batlle de Vila-xiroia, que s'hi engresca.]

-Estanislau **Torres** (Barcelona, 1926-2021), *Les coves de Postojna*. «Els llibres amb cua», 12, Edicions del Mall, Sant Boi de Llobregat, febrer 1980. [L'escriptor Lluís Llebot queda atrapat dins una editorial ultramoderna. S'adorm i viurà una aventura en diversos escenaris, potser en somnis, però després rebrà una carta referida al pas per Postojna.]

-Oriol **Vergés** (Barcelona, 1939), *El superordinador*. «El nus», 25, Editorial Laia, Barcelona, març 1980. [Un general encapçala una empresa que domina mig món i amb un superordinador es proposa crear una nova humanitat d'éssers superintel·ligents però tots iguals, i l'heroï ho contraresta amb l'ajut d'uns extraterrestres que ja han patit idees semblants. Autoqualificada com a «novel·la científic-biocibernètic-espacial», segueix la sèrie *El superexecutiu* (1978) i *El superfenomen* (1979).]

Conte original

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), *L'amor ens retratava la nuesa*. «Les eines», 59, Laia, Barcelona, març 1980. [La segona part és «Mirall de licanthropia», amb sis contes sobre l'home-llop, text avançat a «Serra d'Or» el 1977.]

-Joan **Crexell**, *Nit de Sant Joan i altres històries*. Nadala, autoedició, Barcelona, desembre 1980. [De ciència-ficció hi ha «Promesa», «Eslavó», «Nemo», «Històries», «999», «Informe», «Xafarder», «Final», «Estel fugaç», «19-III-79» i «Vellaparla», amb robots, extraterrestres i etern retorn, entre altres emblemes.]

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *Viatges i flors*. «El balanci», 121, Edicions 62, Barcelona, juny 1980. [«Flors de debò», escrit a Ginebra, són descripcions de flors imaginàries, també insectes, sovint simbòliques o al·legòriques, de vegades amb imatges torturades; «Viatges a uns quants pobles», escrit posteriorment a Romanyà, són viatges més descriptius i fantasiosos a pobles imaginaris: «Viatge al poble de les dones abandonades», el més llarg i que introdueix el relat següent, evoca l'aire de *La mort i la primavera*.]

-Robert **Saladrigas** (Barcelona, 1940-2018), *Sota la volta del temps*. «El brot», 3, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1980. [«Dorm, dorm, ciutadà!», amb un personatge que ja ha estat detingut i torturat, que es desperta paralitzat en un llit d'una mena d'hospital; «Joc/rebel·lió», amb les lletres que fugen del paper i ataquen un escriptor, mentre la màquina no deixa de reproduir-ne.]

Conte traduït

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Botànica oculta o el fals Paracels*. «El dofi», Edicions Destino, Barcelona, juny 1980. [Els textos del llibre homònim en castellà de 1969, de relats ja publicats a «La Vanguardia», i completats amb algun de «Destino».]

Conte original dins publicació periòdica

-Avel·lí **Artís-Gener** (Barcelona, 1912-2000), «Domesticació de la memòria». «Ciència», 2, Barcelona, setembre 1980 (després a *El boà taronja*, 1986). [Regressió a l'inici de l'evolució mitjançant elaborats químics.]

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), «El planeta In». «Ciència», 4, Barcelona, novembre 1980. [En una expedició a Mart, el tinent Ferragut va a parar a l'hipotètic planeta que hi hauria entre Mart i Júpiter.]

-Josep **Elias** (París, 1941 – Cadaqués, 1982), «El tren». «Ciència», 3, Barcelona, octubre 1980. [Dins un ambient irreal, de final d'un món i començament d'un altre, un tren està a punt de partir.]

-Esteve **Freixa** (Barcelona, 1951), «Cabòries (Memòries d'una rata de Skinner)». «Ciència», 1, Barcelona, juliol-agost 1980. [Les rates de laboratori especulen sobre si hi ha un món més enllà del seu.]

-Joles **Sennell** (Josep **Albanell**, Vic, 1945), «La màquina de la música vivent». «Tretzevents», Barcelona, gener 1980. [La màquina que transforma les peces musicals en éssers vivents.]

-Eduard **Vinyamata** (?), «Quan caiguin els estels...». «Kandama», 1, Sant Cugat, hivern 1980. [Un satèl·lit que experimentava les alteracions d'una comunitat en òrbita es perd i els tripulants van a parar a un altre planeta, on funden una comunitat amb l'únic objectiu de construir la nau que els portarà a la Terra, però quan estan a punt d'aconseguir-ho conclouen que són d'on han nascut.]

Conte juvenil original

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), *A la vora de l'estufa*. «Els llibres amb cua», Edicions del Mall, Sant Boi de Llobregat, febrer 1980. [Molts publicats a «Cavall Fort» i «Rodamón». Hi ha «El terratrèmol», distopia sobre un periodista que se'n va a informar sobre un moviment de terres al país més pobre del món.]

-Miquel **Obiols** (Roda de Ter, 1945), *El misteri de Buster Keaton*. «La xarxa», 29, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, maig 1980. [Tretze contes de fantasia surrealista descordada, amb un cal·ligrama, «Senyor Gànguill».]

-Miquel **Obiols** (Roda de Ter, 1945), *Tatrebill en contes uns*. «La xarxa», 32, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, setembre 1980. [Set contes dins la pràctica de l'autor, descordats i surrealistes, aquí amb inclusió de jocs visuals, dibuixos, còmic, lletres remarcades dins

el text, i el darrer, «Tatrebill», que s'ha de llegir amb un mirall.]

Conte juvenil traduït

-M. **González Haba**, *Agenor, el robot*. Tr. Jordi Jané. Juventud, Barcelona, desembre 1980. [Artur Arnolfini, fabricant de robots, mira de fer-los cada vegada millors; quan fa l'Agenor, li ensenya a fer versos, i el robot va acentuant pel seu compte la sensibilitat per les coses boniques. L'Ugolí, un altre constructor de robots, el vol utilitzar per al mal.]

Teatre original

-**Joglars**, *Laetius*. Estrena, 1980. «Espectacle sobre un residu de vida postnuclear.» [Després del cataclisme nuclear neix una nova forma de vida, relativament similar a l'home: Laetius.]

Teatre traduït

-Marguerite **Duras** (Saigon, 1914 – París, 1996), *Yes, potser*. Tr. Jaume Melendres. Estrena, Teatre Regina, Barcelona, 1980. [En un món postnuclear, A i B parlen en un llenguatge que ha perdut el «jo» i el «vosaltres». També hi ha un soldat automatitzat que no parla.]

Reedició novel·la traduïda

-Alan **Garner** (Congleton, 1934), *Elidor*. Tr. Manuel de Pedrolo. «El nus», 12, Editorial Laia, Barcelona, abril 1980. [Una església mig enrunada als afores de Manchester és la porta que connecta amb el món d'Elidor. Quatre germans hi van a parar accidentalment.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *L'home invisible*. Tr. Just Cabot. «L'esperver», 7, Edicions de la Magrana, Barcelona, setembre 1980. [Reedició de la de la Llibreria Catalònia. Un foraster tapat de cap a peus arriba a l'hostal d'Iping i es tanca a treballar febrilment, fins que en una baralla mostra que és invisible.]

Reedició conte original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *7 relats d'intriga i ficció*. «Lectures de l'estudiant», 1, L'Atzar edicions, Barcelona, abril 1980. [Set contes de reculls anteriors, quatre de ciència-ficció: «L'origen de les coses», d'*International Setting*, 1955, dins *Contes i narracions* 2, 1974; «Transformació de la ciutat», d'*El premi literari i més coses*, 1953; «Les civilitzacions són mortals, de Crèdits humans, 1957; «El cens total» de *Trajecte final*, *Contes i narracions* 3, 1975.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1981

Novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Successimultani*. «Les eines», 67, Editorial Laia, Barcelona, gener 1981. [La Jordina ha estat iniciada pel pare en el viatge en el temps, només possible a un passat anterior a la naixença, i ella hi introdueix en Damià, que es perdrà en el passat esmenant-lo.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Les aventures del cavaller Kosmas*. «Col·lecció Ramon Llull. Sèrie novel·la», 4, Editorial Planeta, Barcelona, maig 1981. [Kosmas, recaptador d'impostos bizantí arribat de Mallorca, fa un periple des de Cartagena fins a Barcelona, passant per Toledo, el nord d'Àfrica i Bizanci, acompanyat dels autòmats que fabrica i el serveixen i perseguit pel diable tartamut Arnulf; arrenca del text «San Simeón estilista y el caballero Kosmas» publicat a «Destino», 1324, el 22-XII-1962, pàgs. 96-97.]

-Ignasi **Riera** (Barcelona, 1940), *Honorable mister R*. «La unitat», 56, Eliseu Climent, editor, València, abril 1981. Premi Andròmina 1980. [Política-ficció, al temps en què, «arran del cop d'estat, J.L. Núñez fou nomenat governador civil de Barcelona i, tres mesos més tard, el segon virrei de Catalunya».]

Novel·la traduïda

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Les aventures d'Arthur Gordon Pym*. Tr. Francesc Parcerisas. «L'esperver», 8, Edicions de la Magrana, Barcelona, abril 1981. [L'única novel·la de Poe, amb la relació de Pym interrompuda amb la misteriosa troballa d'una figura fantàstica i un crit enigmàtic prop del pol Sud, que continuaran Verne i Lovecraft.]

Novel·la juvenil original

-Agustí **Alcoverro** (Pals, 1958), *El secret del doctor Givert*. «L'esperver», 12, Edicions de la Magrana, Barcelona, 1981. [Arran del segrest d'un neuròleg famós, dos estudiants s'endinsen en una trama que els mena fins a un constructor de robots adreçats a suplantar persones.]

-M. Dolors **Alibés** (Vidrà, 1941 – Sant Pau de Segúries, 2009), *La Principal del Poble Moll any 2590*. «Els grumets de la Galera», La Galera, Barcelona, 1981. [Per accident, l'autocar que duu els components d'una cobla surt de l'autopista per un lloc que no ha trepitjat mai ningú i que els mena al segle XXVI.]

-Lluís **Busquets** i Grabulosa (Olot, 1947), *Viatge fantàstic*. «Els llibres amb cua», 14, Grup promotor, Barcelona, març 1981. [Quan surt de la biblioteca, la Griselda és enlluernada i abduïda per un plat volador que la duu a la Lluna, on entra en contacte amb una civilització subterrània avançadíssima, i també amb una descendent dels almogàvers.]

-Raimon **Esplugafreda** (Jesús **Bonals**, Balsareny, 1943), *Hem nedat a l'estany amb la lluna plena*. «El nus», 28, Editorial Laia, Barcelona, abril 1981. [Prop d'Andorra hi ha Dòsia, un país que per a mantenir-se en secret reté per sempre qui el descobreix i ha constituït una societat adreçada a crear una raça de superhumans.]

Conte original

-Joan **Barceló** i Cullerés (Menàrguens, 1955 – Barcelona, 1980), *Miracles i espectres*. «Raixa», 124, Editorial Moll, Palma, 1981. [Contes de fantasia surreal i màgia; a «La redempció», un àngel neix del coit del rector amb una feligresa, el tenen tancat a les golfes, i quan s'escapa el mata un caçador: idea final recurrent de Wells a Vinyes. Amb el mateix títol, hi ha la reedició del volum que inclou a més tots els contes, el 1998.]

-Ofèlia **Dracs**, *Lovecraft, Lovecraft!* «El balanci», 135, Edicions 62, Barcelona, setembre 1981. [Josep Albanell («La invasió»), Jaume Cabré («Sang de violí»), Joaquim Carbó («Eutanàsia»), Joana Escobedo, Jaume Fuster («La cançó de l'enfadós»), Isidre Grau, Maria-Antònia Oliver, Josep-Lluís Seguí, Joan Rendé i Quim Soler («RIP Ona Lliure») fan deu contes de terror en què surt l'expressió «Lovecraft!, Lovecraft!».]

-Victor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), *Mozzarella i Gorgonzola i altres contes*. «Les eines», 68, Editorial Laia, Barcelona, març 1981. [Hi ha «La computadora incriminada», amb diversos ordinadors que preparen la guerra definitiva per a exterminar els humans, i «L'hora de la veritat», amb catàstrofe nuclear a Vandellòs.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Gàbia per a petits animals feliços*. «Biblioteca mínima», 4 Quaderns Crema, Barcelona, 1981. [Contes amb il·lustracions de Sofia Peruchó.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Museu d'ombres*. «El balanci», 126, Edicions 62, Barcelona, gener, 1981. [Tres seccions de proses fantàstiques, presentades com «Un dietari enigmàtic d'Octavi de Romeu», pseudònim d'Eugeni d'Ors en textos sobre art, com si fos un personatge autònom.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Petit museu de monstres marins*. «El conte del diumenge», 16, Editorial Prometeo, València, 1981. [Amb el seu mètode científic, Peruchó descriu diverses criatures marines, sirenes i balenes, el frare de mar i el peix bisbe, el peix Nicolau i la serp de mar, i acaba amb el calamar gegant amb una referència a Verne.]

-Joan **Rendé** i Masdeu (l'Espluga de Francolí, 1943), *Llibre de figuracions*. «Sèrie oberta», Edicions del Mall, Sant Boi de Llobregat, novembre 1981. [Hi ha «De nits en triple setge», sobre bèsties mutants; «Un cas biològic», amb el quèfir que es menja l'amo, i «Qui d'amor naufraga no té conhort», sobre els amors d'un bus i un peix.]

Conte original en publicació periòdica

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), «Fragmentària». «Ciència», 7, Barcelona,

juliol 1981. [Informe fragmentat de l'eclipsi de la civilització, ensalvatgida i decadent, que experimenta envelliment i regressions.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «En el centenari de Valerià Cabrera i Prats». «Ciència», 12, Barcelona, desembre 1981. [Falsa biografia d'un suposat inventor i descobridor.]

Conte traduït en publicació periòdica

-M. **Rogers**, «Eclipsi total». Traducció. «Ciència», 11, Barcelona, novembre 1981. [Acabat al número 13, de febrer de 1982.]

Teatre original

-**Joglars**, *Olympic Man Movement*. Estrena, 1981. [En contra de la decadència moral i estètica, la llibertat utòpica i l'especulació intel·lectual, es propugna l'home esportiu del futur, l'olympic man, en una obra humorística que vol ser la vacuna contra el feixisme.]

Còmic original

-Francesc **Bofill** (Barcelona, 1947-2014) i Pere **Virgili**, *El barret de l'avi*. «La capsa dels jocs», 1, Hymasa, Barcelona, 1981. [Aventures fantàstiques simbòliques: l'avi d'en Dant, Teseo Odisei, fent jocs de mans cau dins el barret; el noi emprèn l'expedició de trobar-lo, en un univers dominat pels reis de les cartes i amb les regles del joc de l'oca.]

Reedició novel·la traduïda

-Camille **Flammarion** (Montigny-le-Roi, 1842 – Juvisy-sur-Orge, 1925), *Urània*. Tr. Rafael Patxot i Jubert. «Ciència», 9, Barcelona, setembre 1981. [Fragment inicial, reedició de 1903. Dut en somnis per la musa Urània, el narrador fa un viatge pel cosmos.]

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Viatges de Gulliver*. Tr. J. Farran i Mayoral. «Les millors obres de la literatura universal», 5, Edicions 62 i la Caixa, Barcelona, juliol 1981. [Hi ha *Viatge a Lil·liput* i *Viatge a Brobdingnag*, traduïts per Farran i Mayoral el 1923, *Viatge de Gulliver al país dels cavalls (dels Huyhnhms)*, publicat el 1936; els textos estaven escapçats, «per raons de bon gust»; aquí estan restituïts per Maria-Antònia Oliver, Joan Costa i Carreras i Francesc Vallverdú.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *El castell dels Càrpats*. Tr. Maria-Antònia Oliver. «L'esparver», 1, Edicions de la Magrana, Barcelona, 1981. [Damunt el poble de Wertz, a Transsilvània, hi ha el castell del baró de Gortz, que fa cinc anys que va desaparèixer i l'envolta un terror supersticiós; el comte de Telek, enamorat de la difunta cantant Stilla, la veu dalt la torre i hi vol entrar; el baró, ajudat pel savi Orfanik, havia enregistrat la seva veu i amb un sistema de miralls en projecta la imatge.]

Reedició conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Invasió subtil i altres contes*. «El cangur», 58, Edicions 62, Barcelona, febrer 1981. [Els més de ciència-ficció: «Un trau a l'infinit»; «El millor amic» i «Zero a Malthus», publicats a «Tele/estel»; «La rebel·lió de les coses» i «La societat consumida».]

-Maria-Aurèlia **Capmany** (1918-1991), *Àngela i els vuit mil policies*. «La barca», 3, Editorial Laia, Barcelona, abril 1981. [En un futur, narren la lluita d'Àngela Davis, en un passat en què hi havia discriminació racial.]

-Pompeu **Gener** (Barcelona, 1846-1920), «Un somni futurista espaterrant». «Ciència», 8, Barcelona, agost 1981. [Reedició de 1910: el narrador ha tingut un somni en què hi ha una revolució còsmica en el futur, que proposa d'anar a comprovar amb la màquina d'explorar el temps.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1982

Novel·la original

-Margarida **Aritzeta** (Valls, 1953), *Grafèmia*. «El nus», 38, Editorial Laia, Barcelona, maig 1982.

[Amb la tècnica del cop d'estat, les autoritats aïllen els pobles i n'eliminen llibres, motlles d'impremta i tot el que es refereix a l'escriptura i la lectura, amb l'argument de la grafèmia una malaltia que afectaria els lectors.]

-Frederic **Corominas** (Banyoles, 1910-2014), *Qualsevol pot tenir un descuit*. «Falstaff», 6, ER Edicions catalanes, Sant Cugat del Vallès, 1982. [La troballa d'un missatge dins una ampolla revela l'expedició fallida d'una missió a la Lluna, d'un català i una russa per compte d'una empresa, per recollir-ne minerals, però al viatge de tornada no van collar bé el remolc i el mineral es va perdre per l'espai.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Exemplar d'arxiu: únicament persones autoritzades*. «Les ales esteses», 11, Edicions de la Magrana, Barcelona, desembre 1982. [Adscribible a la sèrie distòpica de *Totes les bèsties de càrrega*, narra l'altra cara: les proves a què és sotmès un aspirant a funcionari, que també són presentades com un experiment sobre la resistència humana a la pressió sense rebel·lar-se.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *Nadina bis*. «Nova Terra», 18, Hogar del libro, Barcelona, gener 1982. [Amb la duplicació dels cromosomes per a obtenir una doble.]

-Oriol **Vergés**, *Supervicari versus superbanquer*. «El nus», 34, Editorial Laia, Barcelona, octubre 1982. [El neocapitalista negoci que emprenen la parròquia de Sant Paconi i el Cosmical Bank of USA, per a portar espectacle a l'església.]

Novel·la traduïda

-Robert Louis **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *El cas misteriós del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*. Tr. J.J. Margarit [Sic: és Josep J. Margaret (pseudònim de Josep Janés i Olivé)], revisada per Francesc Parcerisas. «L'esperver», 20, Edicions de la Magrana, Barcelona, juny 1982. (Revisió o refeta de la de 1934.) [L'honorable doctor Jekyll descobreix la fórmula que li permet transgredir les lleis morals sense assumir remordiments, descarregats en l'abominable mister Hyde.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *El viatge al centre de la Terra*. Tr. Joan Valls. «Lectures de l'estudiant», 13, L'atzar edicions, Barcelona, 1982. [El professor Lindenbrock descobreix el camí cap al centre de la Terra, que havia trobat un islandès del segle XVI.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *L'illa del doctor Moreau*. Tr. Josep Miquel Sobré. «L'esperver», 24, Edicions de la Magrana, Barcelona, novembre 1982. [El naufrag Edward Prendick, que ha estudiat biologia amb Huxley, va a parar a l'illa del doctor Moreau, fisiòleg expulsat de Londres, que per mitjà de trasplantaments, empelts i hipnotisme ha fet evolucionar animals fins a fer-los mig humans.]

Novel·la juvenil traduïda

-Mary **Rodgers** (Nova York, 1931-2014), *Quin dia tan bèstia!* Tr. Maria-Antònia Oliver. «L'esperver», 13, Edicions de la Magrana, Barcelona, gener 1982. [L'Annabel, cansada de ser nena dirigida, considera que la vida de la mare és millor; la mare fa que un dia ella es desperti convertida en la mare.]

-Rolf **Ulrici** (Berlín, 1922 – Prien am Chiemsee, 1997), *Vol secret*. Tr. Benvingut Moya. «Col·lecció Meteor», 1, Juventud, Barcelona, 1982. [Aventures amb divulgació i vocabulari tècnic. Continua a 2, *Persecució a l'espai còsmic*; 3, «Meteor» cap a la ciutat submarina; 4, *Sense notícies del «Meteor»*.]

Conte original

-Lluís **Busquets** i Grabulosa (Olot, 1947), *(Qu)eixalades*. «Sèrie oberta», 6, Llibres del Mall, Sant Boi de Llobregat, setembre 1982. [Hi ha «La tele del passat», de ciència-ficció, publicat a «Tele/estel» el 1967; «La generació dels patacs» i «Com un guant», sàtires d'anticipació sobre l'extermini dels vells i sobre la localització física del subconscient; «CO2», de política-ficció, amb un català que coacciona russos i americans, i també de política-ficció crítica «arribant-fàbrica-ciment-carril-esquerre-señalizado».]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Incredulitats i devocions*. «El balanci», 147, Edicions 62, Barcelona, desembre 1982. [Articles diversos, molts ja publicats, que com d'habitud sovint prenen forma de narració: n'hi ha un sobre els vampirs, que n'analitza les característiques, i un a partir de

Fahrenheit 451.]

-Robert **Saladrigas** (Barcelona, 1940-2018), *Visions de cada hora*. «Centaure», Editorial Barcanova, Barcelona, abril 1982. [Dotze contes, amb el lligam de l'últim, «A les dotze, mentre dormia», amb un personatge que vol dominar els somnis per explotar-los escrivint: algun de realista o al límit, però la majoria fantàstics, mítics, meravellosos o d'anomalies de la natura.]

-Guillem **Viladot** (Agramunt, 1922 – Barcelona, 1999), *Professor Fluss, el televisor vivent*. «La gavina», La Galera, Barcelona, 1982. [De resultes d'un constipat mal curat, Fluss sent la ràdio per l'orella i, quan se li destapa, se li encén una pantalla de televisor al front; quan vol exhibir-se al circ, li passa tot.]

Conte traduït

-Karel **Čapek** (Malé Svatonovice, 1890 – Praga, 1938), *Contes d'una butxaca*. Tr. Monika Zgustová. «Sèrie oberta», 3, Llibres del Mall, Sant Boi de Llobregat, març 1982. [Els primers, de grafologia, suggestió, fenòmens psicològics, subscient..., en la línia dels primitius especuladors científics.]

-E.T.A. **Hoffmann** (Königsberg, 1776 – Berlín, 1822), *Tres contes fantàstics*. Tr. Joan Valls. «Sèrie oberta», Llibres del Mall, Sant Boi de Llobregat, març 1982. [Hi ha «L'home de la sorra», d'autòmats: Nathanael és seduït per Olímpia, la noia que porta Coppelius, l'home de la sorra, però només és un autòmat que el menarà a la perdició.]

-Franz **Kafka** (Praga, 1883 – Viena, 1924), *A la colònia penitenciària i altres narracions*. Tr. Josep Murgades. «Mínima de butxaca», 11, Quaderns Crema, Barcelona, 1982. [Hi ha set contes fantàstics.]

-Franz **Kafka** (Praga, 1883 – Viena, 1924), *Narracions completes I, II*. Tr. Josep Murgades. «Biblioteca Mínima», 5, 6. Quaderns Crema, Barcelona, 1982. [Volum I, les narracions publicades; volum II, les narracions pòstumes.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Discurs d'Aquitània i altres refinades perversitats*. «Mínima de butxaca», 7, Quaderns Crema, Barcelona, 1982. [Textos de gastronomia publicats en castellà a «Destino», amb introducció d'informacions fantasioses.]

Conte original dins publicació periòdica

-Joles **Sennell** (Josep **Albanell**, Vic, 1945), «L'estraperlista del temps». «Cavall Fort», 473-474, Barcelona, abril 1982, pàgs. 42-43. [Amb l'inventor d'una màquina del temps que l'aprofita per a treballar en una època i viure en una altra.]

-Roser **Cardús** (Barcelona, 1921-1974), «La droga». «El pont», 88, Miquel Arimany, Barcelona, 1982. [A la manera de *La taronja mecànica*, un doctor inventa una droga que elimina els instints agressius, amb què pacifica una presó; denunciat i tancat, serà víctima del motí dels presos. Cardús va deixar inèdit «La tolerància», sobre una transgressió espontània de la llei de la gravetat.]

-Jaume **Puigbò** (?), «Entrevista amb un extraterrestre». «Ciència», 20, Barcelona, octubre 1982. [Entrevista d'un periodista novell, arran d'una polèmica a la revista mateix.]

Reedició novel·la traduïda

-Aldous **Huxley** (Godalming, 1894 – Surrey, 1963), *Un món feliç*. Tr. Ramon Folch i Camarasa. «Nova Terra», 19, Hogar del libro, Barcelona, febrer 1982. [Després de la guerra dels Nou Anys i el gran col·lapse econòmic, el nou govern mundial, després d'haver assajat la repressió cruenta, decideix elaborar genèticament una nova humanitat, pobladora del món feliç.]

-John **Wyndham** (Warwickshire, 1903 – Hampshire, 1969), *El dia dels trífids*. Tr. Ramon Folch i Camarasa. «L'esperver», 16, Edicions de la Magrana, Barcelona, febrer 1982. [Unes llums al cel, probablement un cometa, provoquen la ceguesa en els que les han mirades; la catàstrofe s'afegeix a la propagació d'unes plantes inquietants, els trífids.]

Reedició conte original

-Antoni **Careta** i Vidal (Gràcia, 1843 – Barcelona, 1924), «L'ull acusador». «Ciència», 17, Barcelona, juny 1982, i 18, juliol-agost 1982. [Reedició de 1905, superxeria pseudocientífica fent veure que es pot saber l'autor d'un crim revelant fotogràficament la nineta del mort.]

-Onofre **Parés** (Manresa, 1891 – Vilafranca del Penedès, 1976), *L'illa del gran experiment. Reportatges de l'any 2000*. «Ciència», 14, Barcelona, març 1982, i 15, abril 1982. [Inici de la novel·la de 1927. L'any 1950 els idealistes s'han reclòs a Austràlia per a dur a terme el seu experiment social, i l'any 2000 una delegació occidental els visita per conèixer els seus progressos.]

-Enric **Valor** (Castalla, 1911 – València, 2000), *Obra literària completa*, III, Fernando Torres, editor, València, 1982. [«L'experiment de Strolowickz», intriga terrorífica d'intercanvi de cossos i esperits, a la manera d'*Avatar* de Théophile Gautier.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1983

Novel·la original

-Joan **Barat** (Barcelona, 1918-1996), *Històries de la terra de tot temps*. «La xarxa», 63, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, setembre 1983. [Novel·leta de fantasia vagament tolkiniana, fins i tot amb mapa, amb éssers fantàstics clàssics, com bruixes, sirenes, homes-llop i bestioles que parlen.]

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), *El turó de les forques*. «El brot», 17, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1983. [A la primera part, després de veure tres generacions de dones, la tercera ha emigrat espai enllà amb un amant galàctic, ocell o peix.]

-Pau **Faner** (Ciutadella, 1949), *La vall d'Adam*. «Nova Terra», 29, La llar del llibre, Barcelona, 1983. [Amb un tractament màgic d'elements de la ciència-ficció, i elements de les rondalles i les narracions bíbliques, viatges pel temps i per l'espai, la terra, el cel, l'infern i el purgatori, amb el vehicle de la imaginació.]

-Miquel **Ferrà** (Sóller, 1940), *Memòries secretes de Cristòfor Colom*. «Les ales esteses», 14, Edicions de la Magrana, Barcelona, abril 1983. [De fet, biografia novel·lada amb documentació històrica, a la manera de les ficcions històriques de l'autor, però aquí presentada com a inspirada per l'esperit del navegant el 1992.]

-Josep **Franco** (Sueca, 1955), *La molt estranya vida de Pere Milà*. «Papers inicials», El cingle, València, novembre 1983. [Pere Milà, després d'haver-se injectat el Sueromicon que ha inventat, amb hormones de mico, en un dels viatges astrals descobreix que el món s'acabarà del 21-VIII-1953, i en un altre viatge veu com els avions americans impedeixen als àngels del judici final arribar a la Terra.]

-Jaume **Fuster** (Barcelona, 1945-1998), *L'illa de les tres taronges*. «Ramon Llull. Sèrie novel·la», 12, Planeta, Barcelona, maig 1983. Finalista premi de novel·la Ramon Llull 1983. [Primer volum de la trilogia tolkiniana. Al final de l'època fosca, a Adià es coneixen el soldat de fortuna Roger, el seu criat Poncet i el poeta Guiamon; un viatger misteriós vol convèncer Roger que es posi al servei del rei Flocart per vèncer els pagesos agermanats de l'illa i recuperar l'estendard màgic.]

-Carles **Pastrana** i Icart (Tarragona, 1952) i Francesc **Valls** i Calzada (Santa Coloma de Queralt, 1956), *Estic morta, saps?* «El prestatge amagat», 1, Edicions de la llibreria de la Rambla, Tarragona, 1983. [En un 1983 en què els Països Catalans són independents, un cas de parapsicologia, amb transposició del temps i situació en un poble fantasma, on fan cap els morts.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Pamela*. «Ramon Llull. Novel·la», 9, Editorial Planeta, Barcelona febrer 1983. [Novel·la sobretot d'espionatge i ucronia, arrenca d'un text d'*Aparicions i fantasmes* (1968).]

-Joaquim **Soler** i Ferret (Barcelona, 1940-1993), *Una furtiva llàgrima*. «Raixa», 131, Editorial Moll, Palma, 1983. Premi Ciutat de Palma 1982. [Carles Hebdomi, inventor d'una màquina del temps, per accident va a parar al dors de la setmana, allà on hi ha els qui han mort mentre somiaven.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *L'altra ribera*. «El brot», 16, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1983. [Hi ha la novel·la, amb un periodista que experimenta hemorràgies inquietants, relacionades amb una experiència d'allargament de la vida, i els contes «Minihomes», amb un planeta en què els homes són una mena de cucs amb funció eròtica i reproductiva, i «D'on vingueren els cometes?», de joc científic de canvi d'escala còsmica.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *Quaranta-sis quilos d'aigua*. «Centaure», Barcanova, Barcelona, 1983. [Tot comença amb la troballa d'una peça de metall extraordinàriament lleugera, que anirà portant a una experimentació despietada que pot afectar la humanitat.]

Novel·la traduïda

-Margaret **Oliphant** (Wallyford, 1828 – Wimbledon, 1897), *La porta oberta*. Tr. Elisenda Franquesa. «L'arcà», 1, Laertes, Barcelona, desembre 1983. [Una família benestant escocesa es trasllada a un poble prop d'Edimburg, on el fill connecta amb una ànima en pena; el pare ho investiga, amb l'oposició d'un científic i d'un capellà.]

-Mary W. **Shelley** (Londres, 1797-1851), *Frankenstein*. Tr. Quim Monzó. «L'esperver», 25, Edicions de la Magrana, Barcelona, febrer 1983. (Reedició, «Les ales esteses», 2000.) [Màxim precedent de la ciència-ficció. El doctor Frankenstein reïx a donar vida a la matèria morta, però no és capaç d'assumir la seva realització i rebutja la seva criatura, que el durà a un desenllaç fatal.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *El Hobbit*. Tr. Francesc Parcerisas. «L'esperver», 26, Edicions de la Magrana, abril 1983. (Reedició Edicions de la Magrana, 2001.) [Precedent del *Senyor dels anells*, entre la caiguda de les fades i el domini dels homes, explica l'aventura d'en Bilbo Saquet, amb l'ajut de nans i el mag Gandalf, per aconseguir el tresor guardat pel drac Smaug.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Dos anys de vacances*. Tr. Joan Valls. «L'esperver», 28, Edicions de la Magrana, Barcelona, juny 1983. [Catorze nens de vuit a quinze anys, alumnes d'un col·legi de Nova Zelanda, han d'emprendre un creuer pel Pacífic; abans que pugi la tripulació, el vaixell trenca amarres fins que naufraguen en una illa prop de la Patagònia; els nens s'organitzen i sobreviuen dos anys, fins que ajuden a recuperar un vaixell embarrancat amb la tripulació amotinada i tornen a casa.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *L'estrella del sud*. Tr. Joan Valls Royo. «El nus», 42, Laia, Barcelona, octubre 1983. [Subtitulada «el país dels diamants», se situa al Transvaal abans de la guerra dels bòers; troben un diamant tan excepcionalment gros i brillant, que l'anomenen «l'estrella del sud», però un dia desapareix, juntament amb un servent negre, i així començarà una persecució aferrissada, fins a l'extraordinària reaparició del diamant.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *L'illa misteriosa*. Tr. Joan Valls Royo. «El blat tendre», 6, Pòrtic, Barcelona, novembre 1983. [Dos volums. Uns naufrags són ajudats per un misteriós benefactor, que és el capità Nemo en la seva última aventura.]

Conte original

-Pep **Albanell** (Vic, 1945), *Animal de competició*. «El brot», 17, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1983. [Novel·la curta que dona títol al volum, i contes, alguns fantàstics o de ciència-ficció, com «L'incomprès», que inventa la solució dràstica per als problemes de trànsit a Barcelona, i «El pornògraf», que recuperarà a *L'implacable naufragi de la pols* (1986) com «El pornòfil», en què en un futur és un espectacle pornogràfic mirar com una parella mengen en una taula aliments de debò.]

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), *Joc de miralls i llunes*. «El mirall», Laia, Barcelona, abril 1983. [És un conjunt de proses sense títol, entre surrealistes i poètiques, sense lligam, que parteixen d'imatges interiors i exteriors, moltes d'aire fantàstic i irreal, des del fantàstic meravellós fins a la referència lovecraftiana, passant per la reencarnació.]

-Pere **Calders**, *Tot s'aprofita*. «El balanci», 155, Edicions 62, Barcelona, juny 1983. [Acostats a la ciència-ficció: «El planeta In», publicat a «Ciència» el 1980; «Assaig general», «Coses que passen», «Incredulitat» i «Cibernètica»; també, poc o molt, «Accident de treball», «La mosca» i «Pedagogia aplicada».]

-Joaquim **Carbó** (Caldes de Malavella, 1932), *Un xicot de sort*. «El blat tendre», 5, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1983. [Hi ha «La nit dels barrufets», una mena de somni en què els barrufets han vingut d'un altre planeta, i «Guaites de l'espai», de divulgació de l'exploració espacial.]

-**Diversos** autors, *Mostra recull de contes ecològics*. «L'aplec», El llamp, Barcelona, febrer 1983. Mostra convocada per la revista «La fullaraca», de Girona. [Carles **Molins**, «Dos-cents divuit», conte datat abril 1981: 218 és un robot que explora un poble devastat i en mata els supervivents, dubta davant el rostre d'un nen, l'eliminen, i en la caiguda l'esclafa; Jaume **Serrasolses**, «Arribada

al planeta blau», datat a Aiguaviva, novembre 1981, dos astronautes exploren la galàxia buscant planetes habitats, arriben al tercer planeta del sistema solar, on els habitants els informen que antigament hi havia els éssers humans, que es van destruir amb la guerra final, l'escalfor va fondre els pols i inundar el planeta, i els habitants actuals, que n'han heretat la tecnologia, són descendents dels dofins; Antoni **Strubell**, «L'estranya "reconversió" d'en Moratalla», datat Hondarribia 1-XII-1981, en Moratalla, de Flix, és un mutant a causa de les radiacions d'Ascó, i quan esclata la central els polítics es refugien sota Sant Llorenç, però en Moratalla obre la porta que els salvava.]

-Miquel **Fañanàs** (Girona, 1948), *Susqueda i altres narracions*. «El pèl de punta», 1, Edicions del pèl, Salt, abril 1983. [Hi ha el conte «Susqueda», que narra l'hipotètic enfonsament de la presa i, emès per ràdio, va provocar l'alarma a Girona.]

-Josep **Palau** i Fabre (Barcelona, 1917-2008), *Contes despullats*. «Sèrie oberta», Edicions del Mall, Sant Boi de Llobregat, abril 1983. [Hi ha «Vacances a Venècia», escrit el 1979: l'any 2036 Venècia ja és del tot sota l'aigua, els museus es poden visitar, els quadres són emparats per caixes transparents hermètiques i els turistes hi van amb escafandre, i el protagonista a setanta anys hi té un encontre amorós dins el dormitori de la ca d'Oro.]

-Josep **Palau** i Fabre (Barcelona, 1917-2008), *La tesi doctoral del diable*. «Sèrie oberta», Edicions del Mall, Sant Boi de Llobregat, març 1983. [Deu contes, alguns d'aire entre surrealista i fantàstic, o d'anticipació, com «El dia que el mar va arribar a París».]

-Vicent **Partal** i Montesinos (Bétera, 1960), *Projecte Sedna*. Comissió de Cultura, Ajuntament de Canals, 1983. I premis literaris Vila de Canals 1983. [Tongar i la resta de diminuts habitants del subsol constaten l'existència d'éssers gegantins a l'exterior: Eva i Joan.]

-Valentí **Puig** (Palma, 1949), *Dones que fumen*. «Mínima de butxaca», 13, Quaderns Crema, Barcelona, 1983. [Hi ha «Hotel Olduvai», anticipació de política-ficció: un comissari i el psiquatre del grup Contraterror diagnostiquen l'atac d'un grup de quinze japonesos contra un hotel.]

-Leandre **Terol** (Barcelona, 1959), «La gènesi teòrica de Grosbe». Dins *Fulls impermeables I*, «Col·lecció impermeable», 1, Associació de Joves escriptors / Edicions del Mall, Barcelona, 1983. [Un escriptor compon el text amb un videocomputràfic, un ordinador que es resisteix a acceptar situacions que no encaixin dins el programa establert.]

-Jordi **Viader** (Barcelona, 1954), *La coixinera Steppen i altres narracions*. «El brot», 19, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1983. Premi El brot 1983. [Hi ha «Amor de mare», amb fecundació artificial; «La primera mentida», d'autòmats en què els coloms de Barcelona són mecànics; «La coixinera Steppen», d'anticipació, que proporciona somnis eròtics al·lucinants.]

Conte traduït

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Les cròniques marcianes*. Tr. Quim Monzó. «Els llibres del mirador», 1131.3, Editorial Bruguera, Barcelona, desembre 1983. [Ordenació dels contes que narren la conquesta de Mart i la decadència de la seva civilització i la de la Terra.]

-Joan Manuel **Gisbert** (Barcelona, 1949), *Escenaris fantàstics*. Tr. l'autor? «El nus», 43, Laia, Barcelona, novembre 1983. [Tres contes de fantasia i ciència-ficció, continuació l'un de l'altre i titulats amb minúscules: «jardins del dirigible», amb captura de miratge; «la dansa de les imatges gegants» i «el parc d'atraccions de l'arc de sant martí», continuacions.]

Conte original dins publicació periòdica

-Francesca **Blasco** (?), «Les dotze llunes». «Tretzevents», 431, Barcelona, 27-X-1983. [Una nena de Júpiter va de vacances a la Terra; enyorada de les dotze llunes, va a una discoteca perquè sap que encenen llums dins la foscor.]

-Jaume **Cabré** (Barcelona, 1947), «Entre la boira». «Avui del jovent», Barcelona, 3-IV-1983. [En Quico, després d'anar a dormir cada 29 de febrer, es desperta un 30 de febrer diferent. Quan té quaranta anys, compareix al seu barri quan en tenia onze, va a casa seva, s'entrevista amb els pares i ell mateix a onze anys, i quan surt es troba ell mateix a vuitanta anys i s'aconsella de no pujar a veure'ls, perquè han quedat una mica atabalats.]

-David **Cirici** (Barcelona, 1954), «L'altra Sílvia». «Crònica», 11, Barcelona, 1983. [Una noia obtinguda amb una màquina del desig comprada de vell a un drapaire d'Hostafrancs.]

- Miquel **Desclot** (Miquel **Muñoz** i Creus, Barcelona, 1952), «Una altra de crancs, si us plau». «Avui del jovent», Barcelona, 7-VIII-1983. [En Joanic va néixer amb vuitanta anys i va vivint a repel rejuvenint, quan en té seixanta comença a treballar de rellotger i fa rellotges que avancen al revés, i quan retrocedeix a embrió se l'empassa una cigonya que anava cap a París.]
- Esteve **Freixa** (Barcelona, 1951), «Mutatis mutandis». «Ciència», 23, Barcelona, gener 1983. [Especulacions de les formigues sobre la possible existència d'éssers superiors intel·ligents.]
- Marc Antoni **Moreno** i Garcia (Reus, deu anys), «Viatge pel cos humà». «Avui del jovent», Barcelona, 14-VIII-1983. 2n certamen de narrativa i poesia homenatge de JV Foix. [Un químic es redueix i es fica dins una taronja per investigar uns virus a Barcelona, se'l menja un veí i ell fa tot el recorregut fins a ser expulsat per un pet.]
- A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «Estimada Marta (variació)». «Gra de fajol», 8è de la 2a època, Olot, abril 1983. [Viatge en el temps a partir de manipular el text d'*Estimada Marta* de Martí i Pol.]
- Joaquim **Soler** i Ferret (Barcelona, 1940-1993), «Un amor pistonut». «Avui del jovent», Barcelona, 22-V-1983. [Situat deu anys en el futur, el 1993, l'autor vol canviar el cotxe vell per un model futurista que ha sortit, que es pot dirigir parlant-hi, però quan el prova el cotxe li diu «Hable en castellano, no le entiendo».]
- Josep **Torroella** (Peratallada, 1954), «Andranova». «Canigó», 802, suplement Papers, 1983. [Dos cosmonautes espacials fan observacions sobre la Terra, anomenada per ells Andranova.]
- Antònia **Vicens** (Santanyí, 1941), «A la ciutat d'ET, o?». «Avui del jovent», Barcelona, 25-IX-1983. [No és cf: ET com a excusa per a un anhel de sortir de la frustració.]

Redició novel·la original

- Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Les històries naturals*. «El cangur», 69, Edicions 62, Barcelona, gener 1983. [Història d'un vampir català, Onofre de Dip, contaminat en temps de Jaume I i eliminat per l'erudit Antoni de Montpalau durant les guerres carlines.]

Reedició novel·la traduïda

- Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Vint mil llegües de viatge submarí*. Traducció Jaume Creus. «L'esperver», 3, Edicions de la Magrana, Barcelona, 1983. [Es detecta una cosa estranya al mar, un vaixell surt a perseguir-la i el professor Aronnax, el criat Consell i l'arponer Ned Land hi cauen i són capturats; és el «Nautilus» del capità Nemo que en menys de deu mesos els portarà vint mil llegües sota el mar.]

Reedició conte original

- Joan **Oliver** (Sabadell, 1899 – Barcelona, 1986), *Biografia de Lot i altres proses*. «Les ales esteses», 13, Edicions de la Magrana, Barcelona, març 1983. [«Biografia de Lot», de 1960, teocronia sobre el personatge doblement incestuós, amb incisos anacrònics. També reedita els contes de *Contraban*, de 1937, i «Nadal de suïcida», de 1945.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1984

Novel·la original

- Xavier **Borràs** (Barcelona, 1956), *Manduca atòmica*. «El nus», Editorial Laia, Barcelona, novembre 1984. [L'estat ha prohibit el menjar natural, tothom ha de prendre pastilles, i una xarxa clandestina, en col·laboració amb el professor Alabern, que ha inventat la fotocopidora de sòlids, empenen la lluita contra l'estat.]
- Xavier **Coromina** (Torelló, 1962), *Per a qui es baten els ous?* «El pèl de punta», 2, Edicions del pèl, Salt, 1984. Finalista premi Prudenci Bertrana. [En Mateu, periodista, és avisat per un confident que l'alcalde té una reunió d'amagat amb les màximes autoritats policials i militars al cementiri; a partir d'aquí Girona serà envaïda pels cucs del cementiri, que han experimentat una revolució genètica i han augmentat en una quantitat desmesurada i, afamats, evolucionen des de fugir de la

sang fins a atacar i devorar la gent que cau a terra.]

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), *Embrió humà ultracongelat núm. F-77*. «El brot», 27, Editorial Pòrtic, Barcelona, octubre 1984. [L'estranya relació entre la persona que viu vint-i-cinc anys, producte d'una fecundació in vitro, i el seu embrió bessó, que passa ultracongelat aquests vint-i-cinc anys.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *P.H.1A Copèrnic*. «El nus», Editorial Laia, Barcelona, novembre 1984. [Els astronautes que arriben a Copèrnic perden el contacte amb la nau que els menava, posen pau entre els nadius, s'hi integren i impedeixen que hi arribi la nau de rescat, perquè no hi porti els mals de la Terra.]

-Jordi **Querol** (Antoni **Royo**, Castelló de la Plana, 1959) i Moisès **Mercé** (Rubèn **Montañès**, Castelló de la Plana, 1963), *Abans moros que catalans!* «La unitat», 89, Edicions tres i quatre, València, octubre 1984. [Ficció sobre com seria la societat valenciana si no s'hagués expulsat els moriscs, amb un altre grup social amb trets ètnics diferenciats en el conflicte de blaveros, catalanistes, moros i espanyols.]

-Ignasi **Riera** (Barcelona, 1940), *No arrenqueu els geranis*. «Sèrie oberta», Edicions del Mall, Sant Boi de Llobregat, març 1984. [Anticipació de política-ficció en la línia d'*Honorable mister R*, més refinada.]

-Joaquim **Soler** (Barcelona, 1940-1993), *Laberint sense*. «El mirall i el temps», Editorial Laia, Barcelona, juny 1984. Premi Prudenci Bertrana 1984. [Un laberint que és tot un univers generador de noves realitats; al final hi ha referències a *París-bis*.]

-Isa **Tròlec** (Joan Baptista **Mengual** Lull, Sanet i els Negrals, 1945 – València, 1992), *7x7=49*. «La unitat», 82, Editorial tres i quatre, València, març 1984. [A partir del cap d'any del 2000 es passa directament al 2003 i Gaiané pareix en escena Nina, una criatura programada; ciència-ficció de nova onada, amb rerefons eròtic antimasclista i de reivindicació homosexual i feminista.]

-Santiago **Vilanova** (Olot, 1947), *Acció paral·lela*. «Les ales esteses», 22, Edicions de la Magrana, Barcelona, novembre 1984. [Un govern paral·lel i dictatorial menat pels informàtics i l'actuació de l'escamot Acció paral·lela per a boicotejar-lo, amb la culminació del caos produït per la rebel·lió de les computadores induïda pel tècnic subversiu.]

Novel·la traduïda

-Gottfried August **Bürger** (Molmerswende, 1747 – Göttingen, 1794), *Les aventures del baró de Münchhausen*. Tr. Joan Fontcuberta. «L'esperver», 36, Edicions de la Magrana, Barcelona, juny 1984. [Aventures fantàstiques que inclouen dos viatges a la Lluna.]

-Anthony **Burgess** (Manchester, 1917 – Londres, 1993), *La taronja mecànica*. Tr. Jordi Arbonès. «A tot vent», 214, Edicions Proa, Barcelona, 1984. [En un futur proper, l'Alex i la seva colla de drugs han triat el mal i la violència com a manera de sentir-se vius.]

-John **Donovan** (Massachusetts, 1928 – Nova York, 1992), *La darrera experiència*. Tr. Jem Cabanes. «Cronos», 5, La Galera, Barcelona, novembre 1984. [Quatre micos s'escapen d'un laboratori, després que n'hagin desaparegut dos, víctimes dels experiments dels humans.]

-Arthur Conan **Doyle** (Edimburg, 1859 – Crowborough, 1930), *El món perdut*. Tr. Joan Fontcuberta. «L'esperver», 32, Edicions de la Magrana, Barcelona, febrer 1984. [El professor Challenger i els seus acompanyants arriben a la terra de Maple White on es conserven les relíquies del món perdut. N'hi ha més traduccions posteriors.]

-Joseph Sheridan Le **Fanu** (Dublín, 1814-1873), *Carmilla*. Tr. Roser Berdagué Costa. «L'arcà», 6, Laertes, Barcelona, juny 1984. [Laura explica com es va alterar la seva vida amb l'arribada de l'enigmàtica Carmilla al seu castell. Precedent de la narrativa de vampirs.]

-Frederick **Marryat** (Londres, 1792 – Langham, 1848), *La lloba que fou*. Tr. Silvia Aymerich. «L'arcà», 4, Laertes, Barcelona, abril 1984. [Remet el mite de l'home-llop a la demonologia precristiana: en un bosc maleït es materialitza un licàntrop, a partir d'un llop que és la transfiguració d'una figura humana que és l'encarnació d'una figura malèfica del bosc.]

-Prosper de **Mérimée** (París, 1803 – Canes, 1870), *Lokis*. Tr. Julià Guillamon. «L'arcà», 7, Laertes, Barcelona, octubre 1984. [A Lituània, mentre participa en una cacera, una dona és capturada per un ós, embogeix, i més endavant dona llum a un noi ben plantat; quan el noi es casa, la nit de noces, mata la núvia d'una mossegada.]

-Joanna **Russ** (Nova York, 1937 – Tucson, 2011), *L'home femella*. Tr. Maria Sara Fons i Fleming. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 2, Pleniluni, Alella, desembre 1984. [Janet Evanson va alternant mons alternatius segons la situació que enfronta, i així viu humiliacions de dona i alhora situacions alternatives en què s'hi pot tornar.]

-Bram **Stoker** (Dublín, 1847 – Londres, 1912), *Dràcula*. Tr. Sílvia Aymerich. «L'arcà», 8, Laertes, Barcelona, desembre 1984. [L'advocat Jonathan Harker va a Transsilvània a arranjar la compra d'algunes propietats que vol fer a Londres el comte Dràcula; durant l'estada al castell, Harker descobreix que el comte no menja, es despenja per les parets arrapat amb les ungles i dorm dins un taüt, i finalment veu que ell és presoner dins el castell, a mercè de tres vampiresses; el comte es trasllada a Londres, i Harker decideix fugir encara que li costi la vida.]

Novel·la juvenil original

-Avel·lí **Artís-Gener** (Barcelona, 1912-2000), *L'invent més gran del segle vint*. «Centaure», Barcanova, Barcelona, 1984. [L'Oriol Pujades, amb el pla Esparver Zeta-Iota, inventa el sistema de recuperació de l'aigua marina que forniria energia elèctrica neta i eliminaria la contaminació.]

-Enric **Larreula** (Barcelona, 1941), *L'aventura sideral del rei Titó*. «Els grumets de la Galera», La Galera, Barcelona, 1984. [Novel·leta infantil, amb un tractament seriós de temes de ciència-ficció, sobre un viatge per l'espai que acaba sent un viatge pel temps.]

-Andreu **Sotorra** (Reus, 1950), *Els patafis d'un patagó*. «Lectures Moby Dick», 7, La Gaya ciència, Barcelona, maig 1984. [Tot comença quan desapareix un dels gegants de Patagonya, en una història en què en Fulc coincidirà amb gent com el cavaller Tirant lo Blanc i míster Darwin.]

-Guillem **Viladot** (Agramunt, 1922 – Barcelona, 1999), *Autostop a la ciutat submergida*. «Centaure», Barcanova, Barcelona, 1984. [Viatge al·lucinant en autoestop dins un vehicle amfibi, volant i submergible; al fons del mar, Dris i Bert troben la ciutat submergida d'Omicró, habitada per Egina, cansada d'estar sola, però quan la portin a terra morirà malgrat els esforços per a adaptar-la.]

Novel·la juvenil traduïda

-B.B. **Hiller** (Nova York, 1946), *El viatge de la nau espacial Astra*. Tr. Fina Marfà. «Tu ets l'autor», 1, Aquari, Barcelona, 1984. [L'any 2020, quatre passatgers dins la nau Astra es dirigeixen al planeta Muttar. Novel·leta dins l'esquema de «tria la teva aventura», en què a cada capítol decideixes la continuació.]

-Megan **Stine** (n.1950) i H. William **Stine** (n.1946), *Cursa vers el passat*. Tr. Marta Mirabent i Sala. «Tu ets l'autor», 2, Aquari, Barcelona, 1984. [Arrenques el cotxe, corres tant que trenques la barrera del temps i et plantes al 1915. Novel·leta dins l'esquema de «tria la teva aventura», en què a cada capítol decideixes la continuació.]

Conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *De teves a meves*. «El mirall i el temps», Editorial Laia, Barcelona, desembre 1984. [Contes inèdits i publicats, com «Àtoms per a la pau», publicat a «Tele/estel».]

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Tres per cinc, quinze*. «Lectures Moby Dick», La Gaya ciència, Barcelona, novembre 1984. [Contes ja publicats: 5 d'infantils, 5 de butxaca i 5 de fantàstics: «Reportatge del dia repetit», «Demà a les tres de la matinada», «L'espiral», «La Nemours 88» i «Invasió subtil».]

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Tria personal*. «Llibres a mà», 2, Edicions 62, Barcelona, abril 1984. [De fet és reedició, perquè és una tria de l'autor de vint-i-vuit contes ja publicats en altres llibres, com explicita el pròleg de Calders.]

-Miquel **López-Crespí** (Sa Pobla, 1946), *Històries per a no anar mai a l'escola*. «El nus», 49, Laia, Barcelona, desembre 1984. [Vint-i-una narracions fantàstiques, moltes amb temes de ciència-ficció.]

-Jordi **Viader** (Barcelona, 1954), «El missatge». Dins el volum de la novel·la *Tarda de reis... tarda de crim*. «El brot», 24, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1983. [Novel·la. Completen el volum dos contes, el primer dels quals, «El missatge», tracta de la troballa d'una ampolla de coca-cola amb un

missatge enviat per un astronauta en missió secreta.]

-**Victor** i Vicens (Valentí **Rourich** Angelergués, Barcelona, ?), *Tres narracions*. ER edicions catalanes, Sant Cugat del Vallès, 1984. [Hi ha «La comèdia dels visitants de l'espai»: al final d'un seguit d'escenes grotesques compareixen entre tots els personatges dos extraterrestres, ocupants d'una nau que s'acaba d'espallar, una explosió de gas liquida l'escena i els visitants se'n van desconcertats. El 1982 s'havia publicat solt dins la col·lecció «Falstaff».]

Conte traduït

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *Jo, robot*. Tr. Joaquim Martí i Antoni Ibarz. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 1, Pleniluni, Alella, desembre 1984. [En forma de reportatge sobre la doctora Susan Calvin, les tres lleis de la robòtica i les paradoxes que poden desencadenar en històries de diferents robots.]

-Charles **Dickens** (Landport, 1812 – Gadshill Place, 1870), *Per a llegir quan es fa fosc*. Tr. Roser Berdagué. «L'arcà», 2, Laertes, Barcelona, 1984. [Set contes de por i de fantasmes: «La història del viatjant», «La història de l'oncle del viatjant», «Confessió trobada en una presó en temps de Carles II», «Per a llegir quan es fa fosc», «El passeig del fantasma», «Per a tastar-ho, no per a empassar-s'ho», «El guardaagulles».]

-Guy de **Maupassant** (Tourville-sur-Arques, 1850 – París, 1893), *L'horlà*. Tr. Xavier Aleixandre. «L'arcà», 3, Laertes, Barcelona, març 1984. [Segona traducció de «L'horlà», terror nocturn en què a la Terra hi ha éssers que no coneixem i que succeiran als humans. El 1892 ja s'havia traduït en fulletí de La Renaixensa.]

-Gerard de **Nerval** (París, 1808-1855), *La mà encantada*. Tr. Alfred Sargatal. «L'arcà», 12, Laertes, Barcelona, 1984. [Ja l'havia traduït Josep Janés el 1935. Un pacífic botiguer de roba es veu embolicat en un duel, un mag li tracta la mà amb una ciència aprofundida de la màgia blanca que ja coneixia Ramon Llull, després de guanyar el duel el draper no paga el deute i la mà continua fent de les seves independentment de la voluntat de l'amo.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Les delícies de l'oci*. «El mirall», Editorial Laia, Barcelona, abril 1984. [Bàsicament és la versió catalana de *La sonrisa de Eros*, 1968, d'articles amanits amb imaginació sobre temes de cultura popular, que n'inclou sobre la ciència-ficció, els còmics, Poe i Lovecraft.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Un viatge amb espectres*. «Biblioteca mínima», 9, Quaderns Crema, Barcelona, 1984. [Articles i narracions que havien sortit en castellà a «ABC» i «La Vanguardia», a partir del viatge a Turquia.]

Conte original dins publicació periòdica

-Maria C. **Bellmunt** (autora jove debutant?), «L'extraterrestre novell». «Hortavui», 28 Barcelona, 6-7-VIII-1984. [Encontre d'en Xavier, un pastor de tretze anys, amb el platet volador d'un extraterrestre representant d'un planeta en què estan preocupats per la invasió espacial dels terrícoles.]

-Renada **Mathieu** (Arles, 1928), «L'home núvol». «Avui del jovent», Barcelona, 17-VI-1984. [En Nasi es menja les figues de la figuera d'en Tascó, que per protegir-les les ruixa amb un producte que feia créixer les patateres; en Nasi troba les figues amargants, però se les menja igualment, i a partir d'aleshores comença a créixer fins a tornar-se un gegant, i després les cèl·lules se li separen, el vent hi penetra, i ell es torna núvol.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «La dreuera». «Tretzevents», 437, Barcelona, 26-I-1984. [Dreuera en el temps a partir de la singularitat de l'espai del cràter de Santa Margarida, proposada arrencada d'una sèrie que no va continuar.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), «Asèl·lia». «Avui del jovent», Barcelona, 12-VIII-1984. [Asèl·lia rep la visita d'en Damiel, d'un planeta que s'extingeix i ell es dedica a voltar mons cercant espècies semblants per poder-s'hi aparellar i tenir fills que repoblaran el món caduc.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), «El Golem». «Avui del jovent», Barcelona, 29-V-1984. [A partir d'una suposada investigació sobre Joaquim Bastús, personatge tanmateix existent, Perucho el relaciona amb el rabí de Praga, Puiggari i Verdaguer, en la cerca a Terra Santa de la paraula que

desarmaria l'androide.]

-Pius **Pujades** (Girona, 1938), «Aquest matí, amb la meua llanterna». «Avui del jovent», Barcelona, 25-III-1984. [En Robert ha bescanviat la llanterna amb un aparell que li han donat uns extraterrestres, i amb el raig que llança pot moure les coses a distància, però al final es desinfla tot amb el recurs del possible somni.]

Teatre original

-Assumpta **González** (Borriana, 1917 – Barcelona, 2003), *El món a fer punyetes...!* «Catalunya teatral», 199, Editorial Millà, Barcelona, 1984. [Els supervivents d'una suposada hecatombe nuclear surten del refugi en un món desolat, però només ha estat un terratrèmol, i entremig dos extraterrestres hi estableixen contacte.]

-Oriol **Vergés** (Barcelona, 1939) i Joan Saura, *El catalanoscopi*. «La xarxa», 76, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, desembre 1984. [Una màquina que permet veure tota la història catalana, en forma de teatre musical.]

Còmic original

-Francesc **Bofill** (Barcelona, 1947-2014) i Pere **Virgili**, text de Salvador **Serra**, *L'illa encantada*. «La capsula dels jocs», 2, Hymasa, Barcelona, abril 1984. [Aventures fantàstiques d'ambientació medieval: a partir de la cançó d'un trobador que narra el rapte de la filla del rei, l'expedició del jove cavaller que la rescatarà, després de passar per mons submarins, aeris i de foc.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. Volum 1. Il·lustracions Isidre Monés i Pons. «Tires de còmic», 3, L'Atzar edicions, Barcelona, abril 1984. [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

Reedició novel·la original

-Joaquim **Carbó** (Caldes de Malavella, 1932), *Calidoscopi de l'aigua i del sol*. «L'esperver», 39, Edicions de la Magrana, Barcelona, octubre 1984. [Història apocalíptica sobre la destrucció ambiental per l'abús tecnològic i la reconstrucció amb criteris ecologistes.]

Reedició novel·la traduïda

-William **Golding** (Saint Columb, 1911 – Falmouth, 1993), *Senyor de les mosques*. Tr. Manuel de Pedrolo. Edició especial per a la Caixa de Catalunya, Edicions 62, Barcelona, abril 1984. [Un accident de l'avió que transportava un grup d'alumnes d'una escola, evacuats d'una guerra que suposem devastadora, fa que quedin sols en una illa. Sense adults, els infants s'han d'organitzar sols i comença la divisió entre els que voldrien mantenir la civilització i els que inicien un ensalvatgiment violent i destructiu.]

-George **Orwell** (Mothiari, 1903 – Londres, 1950), *Mil nou-cents vuitanta-quatre*. Tr. Joan Vinyes. «Llibres a mà», 1, Edicions Destino, Barcelona, març 1984. [Distopia situada en un estat totalitari en què el Gran Germà controla la població fins i tot a casa, mitjançant les telepantalles, i en cerca l'anorreament de la individualitat.]

-George **Orwell** (Mothiari, 1903 – Londres, 1950), *La revolta dels animals*. Tr. E. Cardona i J. Ferrer Mallol. «Llibres a mà», 7, Edicions Destino, Barcelona, juliol 1984. [Al·legoria de l'estat totalitari mitjançant la revolta dels animals, que expulsen els humans però cauen en una nova dictadura.]

Reedició conte original

-Ramon **Vinyes** (Berga, 1882 – Barcelona, 1952), *A la boca dels núvols*. «Els llibres del mirador», 5, Editorial Bruguera, Barcelona, 1984. [Hi ha contes fantàstics com «L'Albí», amb les fantasies entorn del monstre, ja en versió completa; «L'home de les quatre ombres», sàtira actualitzada del conte de Chamisso; «El noi de Bagà» i «El gos de Mlle. Martineau», amb animals prodigiosos; «El llac d'Atitlán», amb sospita de ressuscitat; «Un interview», amb viatge al cel a entrevistar sant Vladimir; «El pastisser Hess», que materialitza records, i «Molt ben casat a Amèrica!», amb invents estrambòtics.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1985

Novel·la original

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), *Pel camí de l'arbre de la vida*. «El brot», 36, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1985. [Alhora que a vint-i-cinc anys moria la Judit d'*Embrió humà*, era implantat el seu embrió bessó, el F-77, i també el que la Judit havia concebut, i oncle i neboda neixen alhora; també es trasplanten òrgans de la morta, que viuen en altres persones.]

-Jaume **Fuster** (Barcelona, 1945-1998), *L'anell de ferro*. «Ramon Llull. Sèrie novel·la», 17, Planeta, Barcelona, abril 1985. [Segon volum de la trilogia tolkiniana. Amb altres elements fabulosos com el capità Acab o la dona d'aigua, de tornada de l'illa s'enfrontaran a la guerra de Ponent, amb la presència dels forjadors nans de les caveres.]

-Maria-Antònia **Oliver** (Manacor, 1946 – Sencelles, 2022), *Crineres de foc*. «El mirall i el temps», Editorial Laia, Barcelona, març 1985. [Entorn del Claper, a la vora del Casal, gent vinguda de tots els punts de la Rosa dels Vents construeixen un poble, Bessó; abans, després del temps dels gegants, en la lluita entre els Fucs malèfics i les Guimes, benèfiques, les vencedores han llegat el casal a una nissaga; novel·la mítica i fantàstica.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Múltiples notícies de l'edèn*. «El cangur», 86, Edicions 62, Barcelona, setembre 1985. [Dos dossiers, sobre Lilith i sobre Eva i la temptació sexual que va provocar l'expulsió, arriben potser per acció de la immortal Lilith, amb proposta de lectura especulativa de gènere d'«aquelles altres» històries.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *Axon*. «L'esperver», 41, Edicions de la Magrana, Barcelona, gener 1985. [Un professor experimenta una estranya acceleració, i un alumne també, i mor; el professor es fa mirar el cas, se sent espiat, fins que descobreix la causa en el professor de biologia, antic investigador separat del seu projecte.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *La dent de coral*. «El brot», 35, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1985. [Un mestre i periodista nota que li han canviat les sabates, el color dels cabells de la dona, algun detall de l'entorn; hi ha un possible intercanvi d'universos paral·lels, que provoquen algunes alteracions que els cauzics, responsables de l'equilibri, intenten arranjar.]

-Toni **Vinyes-M** i Gassó (Anglès, 1947), *El poder del «Robí negre»*. «El blat tendre», 8, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1985. [El principal agent de TOT ha d'ajudar a recuperar el robí negre, un meteorit que en ser travessat per la llum actua sobre la gravitació, i que és en poder d'una secta birmana.]

Novel·la traduïda

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *Fins i tot els déus*. Tr. Jordi Pineda i Fortuny. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 6, Pleniluni, Alella, 1985. [Procedent d'un univers paral·lel, arriba una energia neta i inestroncable que produeix un benestar aparentment definitiu.]

-Mikhaïl **Bulgàkov** (Kíev, 1891 – Moscou, 1940), *El mestre i Margarida*. Tr. Manuel de Seabra. «Venècies», 3, Edicions de la Magrana / Edicions 62, Barcelona, desembre 1985. [Al Moscou de 1930 es presenta un estranger que es fa anomenar Volland, professor de màgia negra, que en realitat és el diable i capgira la vida dels escriptors amb qui es relaciona.]

-Italo **Calvino** (L'Havana, 1923 – Siena, 1985), *Les ciutats invisibles*. Tr. Francesc Sales. «Narrativa», 30, Empúries, Barcelona, desembre 1985. [Llarga conversa entre Marco Polo i Khubilai Khan, en què el venecià descriu les ciutats fantàstiques que ha visitat.]

-Arthur C. **Clarke** (Minehead, 1917 – Colombo, 2008), *Encontre amb Rama*. Tr. Josep Maria Olivella i Ferret. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 5, Pleniluni, Alella, desembre 1985. [Exhaurits els noms grecs i romans, els cossos celestes són batejats amb noms hindús. Rama és un cas insòlit, que es desplaça a una velocitat inversemblant cap al Sol.]

-Lawrence **Durrell** (Jalandhar, 1912 – Someire, 1990), *Nunquam*. Tr. Manuel de Pedrolo. «El balancí», 173, Edicions 62, Barcelona, abril 1985. [Continuació i conclusió de *Tunc*. L'inventor Felix Charlock, encara sotmès a en Julian, ara s'ha de dedicar a replicar l'actriu atenesa Iolanthe,

que construeix i programa.]

-Jack **London** (John **Griffith**, San Francisco, 1876 – Glen Ellen, 1916), *El taló de ferro*. Tr. Oriol Carbonell i Curell. «Temps maleïts», 2, Edicions de 1984, Barcelona, març 1985. [Distopia que és una mena de tractat de marxisme primitiu. Edició d'un manuscrit sobre un líder socialista de 1912 a 1932 (la novel·la és publicada el 1907) anotat set-cents anys després (més o menys el 2500), que descriu el pas del capitalisme a les oligarquies, preveient la revolució proletària.]

-H.P. **Lovecraft** (Providence, 1890-1937), *A les muntanyes de la follia*. Tr. Roser Berdagué. «L'arcà», 13, Laertes, Barcelona, 1985. [El protagonista, tornat de l'Antàrtida, explica els horrors que hi ha vist, com a continuació del *Gordon Pym* de Poe, perquè no hi vagi ningú més: els Primordials, d'aparença terrible, són reivindicats com a humanitat primigènia, davant un horror superior, els shoggoths.]

-H.P. **Lovecraft** (Providence, 1890-1937), *El cas de Charles Dexter Ward*. Tr. Alfred Bosch. «Sèrie oberta», 22, Llibres del Mall, Sant Boi de Llobregat, novembre 1985. [Charles Ward fa comparèixer l'avantpassat que al capdavant el destrueix.]

-Gianni **Padoan** (Velletri, 1927 – Lecco, 1995), *ONU, Assemblea Extraordinària*. Tr. Oriol Gil. «Cronos», 6, La Galera, Barcelona, 1985. [En un futur proper en què la Terra va exhaurint l'oxigen i no elimina l'anhidric carbònic, per excés de motors i manca de vegetals, un exastronauta i un científic van a la cerca d'una gran bombolla d'oxigen que hauria quedat empresonada dins una muntanya.]

-Jean **Potocki** (Pikow, Polònia, 1761 – Uladivka, 1815), *El manuscrit trobat a Saragossa*. Tr. Helena Jürgens. «L'arcà», 10, Laertes, Barcelona, abril 1985. [Alfons von Worden, oficial de la guàrdia valona, se'n va a Madrid per a posar-se al servei del rei; en travessar la Sierra Morena troba tota mena de personatges pintorescos o fantàstics, des de gitanos fins a endimoniats, incloent-hi el jueu errant, tots al servei del xeic dels Gomélez, que el vol sotmetre a una prova iniciàtica.]

-Robert **Silverberg** (Nova York, 1935), *La porta dels mons*. Tr. Carme Geronès i Carles Urritz. «El nus», 55, Laia, Barcelona, desembre 1985. [El bruixot Quequex, personatge influent de la cort asteca de Moctezuma XII, al final del segle XX explica a en Dan, que anirà a Europa, que si la pesta negra de 1348 no hagués mort vuit de cada deu europeus els turcs no l'haurien ocupada, Shakespeare no hauria escrit en turc i els europeus haurien arribat a les Hespèrides al segle XV; cada vegada que passa alguna cosa, trevessem la porta dels mons.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Els 500 milions de la princesa índia*. Tr. Joan Valls i Royo. «Lectures de l'estudiant», 27, L'Atzar edicions, Barcelona, febrer 1985. [L'herència d'una princesa índia va a parar a dos parents enfrontats: el metge francès Sarrasin, que construeix una moderna ciutat utòpica, higiènica i ordenada, i el químic alemany Schultze, que construeix una ciutat fortalesa plena de secrets, que produeix tota mena d'armes innovadores per a la potència que les pugui pagar.]

-Virginia **Woolf** (Londres, 1882 – Lewes, 1941), *Orlando*. Tr. Maria-Antònia Oliver. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, desembre 1985. [Paròdia de biografia d'un personatge que viu cinc segles, des de l'època elisabetiana, durant els quals va canviant de sexe.]

Novel·la juvenil original

-Avel·lí **Artís-Gener** (Barcelona, 1912-2000), *L'arriscada expedició dels pitecantrops del Montgrony*. «La xarxa», 82, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, octubre 1985. [Expedició des de Vi-la-Trejú fins a la terra dels Mont-Grins menada pel cap Xaf i narrada pel fill, Guau, aprenent de bruixot i apassionat per les noves tecnologies.]

-David **Cirici** (Barcelona, 1954), *Robòtia*. «El nus», 53, Editorial Laia, Barcelona, setembre 1985. [S'ha exhaurit el planeta al qual es va enviar una nau poblada de màquines programades per a extreure'n mineral i enviar-lo a la Terra, i les màquines, fidels al programa, envaeixen i espolien els planetes del voltant.]

-Josep **Franco** (Sueca, 1955), *El misteri de l'aigua*. «Gregal juvenil», 4, Gregal llibres, València, 1985. [Fantasia tolkiniana en què Laia, amb dos companys fabulosos, viatja per trobar l'antídot que tornarà pures les aigües de la font d'on neixen els tres rius del món de les set races.]

-Joan **Pla** (Artana, 1942 – Borriana, 2024), *La màquina infernal*. «Gregal juvenil», 7, Gregal llibres, València, 1985. [L'Oscar ha inventat un brunzidor que espanta les mosques i causa

malestar, i un company l'hi roba i el farà servir per a espantar els turistes de Benidorm i fer que vagin a la Vilajoiosa.]

-Oriol **Vergés** (Barcelona, 1939), *Els herois a les galàxies*. Editorial Joventut, Barcelona, febrer 1985. [Continua la sèrie *Les trifulgues dels herois* i *Els herois a la selva*. Les vacances espacials dels herois literaris, des dels de les rondalles fins a Superman, de Blancaneu a James Bond, que fugen amb un coet robat i s'enfronten al drac que devora princeses estel·lars i van al planeta d'ET.]

-Anna **Vilar** (Barcelona, 1956), *I un dia serà demà*. «Els grumets de la Galera», La Galera, març 1985. [En un futur dominat per la informàtica i el consumisme, els companys de l'Adriana s'hi solidaritzen en una primera vaga escolar, que els prepararà per al dia que serà demà.]

Novel·la juvenil traduïda

-Roald **Dahl** (Cardiff, 1916 – Oxford, 1990), *Charlie i la fàbrica de xocolata*. Tr. Núria Roig. «El petit esparver», 10, Edicions de la Magrana, Barcelona, setembre 1985. [En Charlie troba dins la xocolata els tiquets que permetran accedir al control de la fàbrica. Presentació dels personatges i aparició dels éssers de la fàbrica.]

-Erich **Kästner** (Dresden, 1899 – Munic, 1974), *El 35 de maig*. Tr. Tomàs Escuder. «Gregaral juvenil», Gregal, València, 1985. [Konrad, ajudat per l'oncle i un cavall, fa el viatge que li permetrà escriure la redacció que li han manat a l'escola, sobre l'oceà Pacífic; pel camí, passa per Electròpolis, una ciutat futurista.]

-R.A. **Montgomery** (Greenwich, EUA, 1936 – Warren, EUA, 2014), *El teu robot particular*. «Tria la teva aventura, globus blau», 3, Timun Mas, Barcelona, 1985. [Associat amb **Packard**, Montgomery va començar a escriure llibres interactius: ja tens el teu robot, i ara hauràs de triar quines coses podrà fer.]

-Edward **Packard** (Huntington, 1931), *T'estàs encongint*. Tr. Roger Alier i Aixelà. «Tria la teva aventura, globus blau», 4, Timun Mas, Barcelona, 1985. [Packard és l'inventor del model «Tria la teva aventura», amb continuacions alternatives. Aquí el lector troba una ampolla amb líquid encongidor, perduda per l'inventor.]

-Raymond **Plante** (Montreal, 1947-2006), *La màquina de la bellesa*. Tr. Àlvar Valls. «Els grumets de mar enllà», La Galera, Barcelona, 1985. [L'Arseni Tornavis ha inventat la màquina que, quan un es troba lleig, s'hi fica i en surt canviat. La Cati Cop d'Ull és una fotògrafa que està tipa que tothom es queixi que no surten prou afavorits, i se li acut utilitzar la màquina.]

-Mary **Rodgers** (Nova York, 1931-2014), *La tele boja*. Tr. Neus Arqués i Maria-Antònia Oliver. «L'esparver», 46, Edicions de la Magrana, Barcelona, desembre 1985. [Continuant *Quin dia tan bèstia!*, en Boris ven a Cara de Mico un televisor espatllat que, arreglat per en Mico, permet veure el futur, perquè va un dia avançat.]

Conte original

-Maria-Rosa **Barrera** (Barcelona, 1924-2006), *El capgirell*. «Llibres del Sol de la Lluna», 28, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, març 1985. [En un planeta que sempre ofereix la mateixa cara al Sol, els de la cara fosca i els de la solana fan intercanvis però tenen tensions fins que al moment de l'enfrontament el planeta fa un capgirament i els dos hemisferis s'intercanvien i han de tornar a començar.]

-Josep **Bras** (Premià de Mar, 1963), *La mosca al nas*. «El balanci», 176, Edicions 62, Barcelona, juny 1985. [Contes d'humor, hi ha «Una senzilla història tridimensional», en què surt un autor de novel·les de ciència-ficció; «Carebe, Carebe!», diari futurista d'una guerra al tombant dels segles XX-XXI, i sobretot «El tercer camal», en què l'Enric quan es desperta després de llegir un llibre de ciència-ficció troba vora el llit tres espardenyas, els seus pantalons tenen tres camals, i creu que en algun lloc hi ha éssers amb dues cames.]

-Jaume **Cabré** (Barcelona, 1947), *Llibre de preludis*. «El balanci», 171, Edicions 62, Barcelona, març 1985. [Relats com «Luvowski o la desraó», de vampirs, i «Sang de violí», de terror fantàstic, ja publicat a *Lovecraft! Lovecraft!* (1981).]

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Un estrany al jardí*. «Les ales esteses», 26, Edicions de la Magrana, Barcelona, octubre 1985. [Hi ha «Tecnologia al galop», amb un vidu que compra un robot per substituir la difunta i a base d'anar-hi incorporant accessoris que li donin caràcter ella acaba

fent-lo fora i demanant el divorci; «El miracle de l'ànima», amb els miralls Kasugue que provoquen efectes positius sobre la psicologia, i «Triangle màgic», amb un jardí que és el punt de cita de les ànimes.]

-Mercè **Canela** (Sant Guim de Freixenet, 1956), *El planeta dels set sols*. «Col·lecció Rialles», 4, Xarxa de Biblioteques Soler i Palet i Caixa d'Estalvis de Terrassa, Terrassa, abril 1985. Premi Lola Anglada, 1984. [Són sis contes infantils, de fantàstic meravellós, però el primer i l'últim relacionats i amb referència explícita a la ciència-ficció: «El planeta dels set sols», situat en un planeta que orbita al voltant de set astres, que un cop cada 11.560 anys durant set dies surten i es ponen alhora, els habitants s'amaguen horroritzats i només un noi i una noia es queden a l'exterior i es transfiguren; a «Van arribar amb globus» aquesta parella, expulsats del seu planeta, arriben a la Terra.]

-**Diversos** autors, *Narracions de ciència-ficció. Antologia*. «El garbell», 18, Edicions 62, Barcelona, desembre 1985. [Presentació de la ciència-ficció catalana, original i traduïda, fins a 1984: Pompeu Gener («Un somni futurista espaterrant»), J.M. de Nadal («El llamp blau»), A. Ribera («El malson»), P. Calders («L'espiral»), S. Estradé («Debat a l'ONU»), P. Verdager («La vedellada de míster Bigmoney»), M. Lleget («El marcià poeta»), M. de Pedrolo («Darrer comunicat de la Terra»), L. Busquets («La tele del passat»), R. Cardús («La droga»), E. Freixa («Cabòries»), A. Artís-Gener («Domesticació de la memòria»), J. Crexell («Històries»), V. Mora («La computadora incriminada»)].

-Ofèlia **Dracs**, *Essa efa*. «El mirall i el temps», Editorial Laia, Barcelona, abril 1985. [Dotze contes de ciència-ficció, amb un pròleg que els lliga: «La matèria dels somnis» (Jaume Fuster), amb la possibilitat de substituir l'escriptor per un ordinador que se'n nodreix; «Crivella» (Maria-Antònia Oliver), amb la fissura de l'espai-temps que provoca repeticions; «Suïcidi d'estat» (Josep Albanell), amb experiment de telebiologia; «Els deltatresos», epopeia de l'espai descrita per un extraterrestre; «Fou un imperi?», amb la mutació de les formigues de sota una central nuclear; «Els éssers finals» (Joaquim Carbó), amb una generació futura amb els membres atrofiats i el cap superdesenvolupat; «El sentit de la memòria» (Josep-Lluís Seguí), amb un govern que esborra la memòria dels ciutadans; «La fi de Medusa-3» (Margarida Aritzeta), amb la descoberta del sexe compartit; «Imagineu-vos els uns als altres com jo us he imaginat» (Joaquim Soler), amb l'imaginador professional que imagina la història futura; «Rellòs, 2084» (Antoni Serra), amb una humanitat que fa vida sota terra; «La revolta dels quarts», amb una nau que cerca planeta: «Matèria del Planastre», fantasia èpica dels fugitius de la Terra.]

-Pere **Fons** (Colònia Palà de Torroella, 1955), *L'home pedra*. «El balanci», 175, Edicions 62, Barcelona, abril 1985. [«L'home pedra», una pedra al ronyó feta home a base d'operacions; «El clon», idèntic a vint-i-dos anys més; «L'apartament», especulació dels nínxols del futur; «Un món a mida», una nau instal·lada en una era; «Congelat», a Cuba són congelats els antisocials; «Dossier», sàtira de l'ajut americà al tercer món; «Parcel·les», empresari que les ven a l'espai; «El casament», que els convidats segueixen per televisió; «Jack Gilet», terroritza les dones però és una capsula programada; «Elegia còsmica», viatge de la parella dibuixada per Sagan al «Pioneer» i retorn a la Terra destruïda; «La cambra blanca», científic que elimina el substrat material de la memòria.]

-Enric **Larreula** (Barcelona, 1941), *Sol i Lluna*. «Llibres del Sol i de la Lluna», 31, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, novembre 1985. [El Sol del planeta Futur viu sense problemes fins que un capvespre albira la Lluna, desitja veure-la més, fins que decideix sortir molt a poc a poc al matí per no fer-la fugir.]

-Enric **Larreula** (Barcelona, 1941), *Tiberi galàctic*. «La gavina», La Galera, Barcelona, octubre 1985. [A conseqüència de l'aventura del rei Titó, al planeta Homènica, on els homenets encara vivien a l'edat de pedra, quan descobreixen el foc i inicien el progrés i obren restaurants, aviat s'adonen que no els queda temps per a divertir-se.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Caus a cada cantonada*. «Cara i creu», 43, Edicions 62, Barcelona, 1985. [Inclou «Fragmentària», publicat a «Ciència», 7, Barcelona, juliol 1981, informe fragmentat de l'eclipsi de la civilització, ensalvatgida i decadent, que experimenta envelliment i regressions.]

-Jordi **Viader** (Barcelona, 1954), *Quan van dir-m'ho, no m'ho creia*. Premis ciutat de Benidorm, Fundació Juan Gil Alberch, Ajuntament de Benidorm, 1985. [«Quan van dir-m'ho, no m'ho creia»,

amb una torreta que, en un temps en què és obligatori, no té tanques publicitàries; «Aproximació a l'estudi del jaciment de Garraf per Arthur Steppen», informe, fet al segle XXV, de l'estudi arqueològic de l'abocador de Garraf, que permet interpretar humorísticament la vida dels barcelonins abans del gran desastre.]

-Ramon **Vinyes** (Berga, 1882 – Barcelona, 1952), *Entre sambes i bananes*. «Els llibres del mirador», 17, Editorial Bruguera, Barcelona, 1985. [Hi ha contes fantàstics com «Venus Calípiga», que evoca la de Mérimée, amb la venjança de la deessa; «El conte d'una casa de veïnat», amb màgia científica; «El malson d'un carrer de Tolosa», amb una casa fantàstica, i «Un caballo en la alcoba», en castellà, fantasia dedicada a García Márquez i publicada abans a «Crònica», 13, Barranquilla, 22-VII-1950.]

-Olga **Xirinacs** (Tarragona, 1936), *La mostela africana i altres contes*. «El dofi», 239, Edicions Destino, Barcelona, setembre 1985. [Contes publicats a «El Correo Catalán» i un a l'«Avui»: de proto-ciència-ficció, «Mòmies», en què volent revertir la momificació la resina impregna l'experimentador; de terror fantàstic i lovecraftià, «Tomba marina», amb terratrèmol que obre un cementiri marí; «Hi ha algú al soterrani?», amb l'esquerda per on penetra un batec submarí; «La mostela africana», amb la peça de pell que ataca; «El cementiri de Trinity Church», amb misteri dins la tomba; «Carpanta», d'aparicions fantasmals; «La invocació», d'apareguts; «Terra pantanosa», amb revifament de zombis; «La rialla que sortí de l'ombra», amb terror fingit, com a «Novembre»; «Elles», d'esperit d'objectes inanimats; «Ossos de vidre», fantàstic inexplicable amb metamorfosi; i les sèries fantàstiques del capità Eixarc, «Les navegacions del capità Eixarc», «Les ulleres del capità Eixarc», «Les últimes botes», «Bon vent i barca nova», «Un Nadal a Kokkola» i «L'home del llac d'Inari», aquesta publicada a l'«Avui» aquest mateix any, i la de Jaume Rius, habitant subterrani de Tarragona, a «La terra contra Jaume Rius», «La partida de Mah Jongg» i «Darrera el mur».]

Conte traduït

-Philip José **Farmer** (Indiana, 1918 – Illinois, 2009), *Relacions estranyes*. Tr. Antoni Ibarz i Joaquim Martí. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 4, Pleniluni, Alella, juliol 1985. [Cinc narracions de relacions: «Mare», cosmonauta que amb la mare cau en un planeta on els éssers són mares immòbils i envelopants; «Filla», amb les filles d'aquestes mares i el cosmonauta; «El germà de la meva germana», astronauta perdut a Mart contacta amb ésser provinent d'un planeta on tots són dones; «Fill», un ianqui capturat per un submarí femella; «Pare», semideu mascle que organitza un planeta de femelles.]

-Nathaniel **Hawthorne** (Salem, 1804 – Plymouth, 1864), *Relats desconcertants*. «Lectures Moby Dick», 14, Ediciones Juan Granica, Barcelona, gener 1985. [Hi ha «La taca de naixença», amb el científic que no accepta la imperfecció de la natura i per a llevar la taca de la cara de la dona la mata, i «La filla de Rappaccini», que només pot viure dins el jardí de flors verinoses que li ha bastit el pare com a experiment, ja traduïts.]

-E.T.A. **Hoffmann** (Königsberg, 1776 – Berlín, 1822), *Contes de magnetisme i hipnosi*. Tr. Joan Valls. «Sèrie oberta», Llibres del Mall, Sant Boi de Llobregat, octubre 1985. [«La casa deserta», «El magnetitzador» i «L'hoste de mal averany»: el primer, més de bruixeria; els altres, sobre hipnotisme i les malifetes del magnetitzador tractats científicament.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *Les dotze direccions del vent*. Tr. Alfred Bosch i Pascual. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 3, Pleniluni, Alella, abril 1985. [Dotze contes triats i prologats per l'autora.]

-Jack **London** (John **Griffith**, San Francisco, 1876 – Glen Ellen, 1916), *L'ombra i el llamp*. Tr. Elisenda Puig i Anna Pujol. «Lectures de l'estudiant», 29, L'Atzar edicions, Barcelona, març 1985. [Dos contes. «L'ombra i el llamp», amb la rivalitat entre dos científics que inventen la invisibilitat, l'un assolint el negre absolut i l'altre la transparència.]

-Guy de **Maupassant** (Tourville-sur-Arques, 1850 – París, 1893), *Contes de bogeria i obsessió*. Tr. Josep M. Sala-Valladura. «Sèrie oberta», 24, Llibres del Mall, Sant Boi de Llobregat, octubre 1985. (Reeditat a *Qui sap?*, Edicions de la Magrana, 1994.) [Dotze contes de fantasia i horror; hi ha la segona versió de «L'horlà», de 1887, en què a la Terra hi ha éssers que no coneixem i que succeiran als humans, i «Conte de Nadal» (1882), amb un ou misteriós vingut de no se sap on.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *El país dels cecs*. Tr. Carme Manuel. «Gregal juvenil», 6, Gregal llibres, València, desembre 1985. [Conte publicat en llibret solt. Nova traducció de «La contrada dels orbs». En una vall aïllada dels Andes tots han quedat cecs i, amb els anys, no creuen que pugui existir la visió; l'explorador que hi cau es debat entre integrar-se deixant-se encegar o fugir.]

Conte original dins publicació periòdica

-Maria-Dolors **Alibés** (Vidrà, 1941 – Sant Pau de Segúries, 2009), «Andersen visita l'escola Andersen». «Avui del jovent», Barcelona, 30-VI-1985. [Andersen s'escapa de l'Enciclopèdia i se'n va a l'escola del seu nom, a Vic; una màquina del temps el farà tornar on toca.]

-Maria-Dolors **Alibés** (Vidrà, 1941 – Sant Pau de Segúries, 2009), «Màquines d'aplaudir». «Tretzevents», 462, Barcelona, 14-II-1985. [Anècdota infantil.]

-Elisenda **Avedaño** Solà (catorze anys), «Els dies més divertits». «Avui del jovent», 47, Barcelona, 3-XI-1985. [Dins el II concurs de contes per a nois i noies. Una nena que feia tard a l'escola, en arribar-hi, inexplicablement travessa la porta; el mateix dia experimenta el mateix fenomen en diverses ocasions, però l'endemà ja no pot, fins que descobrirà que només ho pot fer en dies d'eclipsi.]

-Joaquim **Carbó** (Caldes de Malavella, 1932), «El nou ús d'una masia». «Avui del jovent», 31, Barcelona, 14-VII-1985. [Uns ricatxos instal·len un refugi antiatòmic en una masia, davant la perplexitat irònica dels pobletans.]

-Christian **Costa** Woith (15 anys), «Amb els peus socarrimats». «Avui del jovent», 51, Barcelona, 1-XII-1985. [Viatge en el temps amb el recurs del somni: s'adorm a l'ascensor de l'ajuntament i es pensa que es desperta a la plaça de Sant Jaume al temps de la inquisició.]

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), «Encara tenia ninetes». «Avui del jovent», 15, Barcelona, 10-III-1985. [Uns infants clons sense ninetes, programats per a veure allò que els han de fer veure, troben un gos silvestre que encara té ninetes.]

-Jordi **Font** i Agustí (Badalona, 1955), «High Level File». «Ciència», 46, Barcelona, desembre 1985. [En Joan Coromines, perit de Granollers, fa un curs d'informàtica, la feina del futur, i entra en una empresa americana, puja d'estrat social, fins que l'empresa, que també fa míssils, per seguretat se'n torna als Estats Units i acomiada tot el personal.]

-Isidre **Grau** (Sabadell, 1945), «Si Juli Cèsar l'hagués entès». «Avui del jovent», 10, Barcelona, 3-II-1985. [Un alumne en viatge escolar a Roma amb el professor de llatí entra al túnel de la història i va a parar al palau del senat de Roma just abans que matin Cèsar, a qui inútilment vol advertir cridant en català.]

-Enric **Larreula** (Barcelona, 1941), «La vall». «Tretzevents», 461, Barcelona, segona quinzena de gener 1985 (30-I-1985). [Ciència-ficció amb missatge ecologista.]

-Antoni **Miralles** i Marsà (Tàrraga, disset anys), «Catalans d'ultramar». «Avui del jovent», 50, Barcelona, 24-XI-1985. [Història-ficció: els negres de l'illa de Tundra, davant la costa de Mauritània, parlarien català d'ençà que hi haurien naufragat uns cenetistes fugitius de Primo de Rivera.]

-Miquel **Oriol** Segura (Barcelona, 16 anys), «Barcelona 2038». «Avui del jovent», 48, Barcelona, 10-XI-1985. [Aquell any un adolescent es vol suïcidar, per una decepció sentimental, i el seu robot Roby el salva enganyant-lo.]

-Salvador **Prat** i Armengol (Barcelona, jove), «El futur zoòleg». «Avui del jovent», 38, Barcelona, 1-IX-1985. [En Daniel serà zoòleg l'any 2000 i construirà un unicorn.]

-Montserrat **Viza** (Mataró, 1940), «El venedor de totxos». «Avui del jovent», 22, Barcelona, 22-IV-1985. [Paràbola d'anticipació anticonsumista: el millor venedor d'una fàbrica de totxos, a la ciutat amb més edificis, cotxes i electrodomèstics, és premiat amb unes vacances a l'altre cap de món, on té ocasió de reflexionar.]

-Olga **Xirinacs** (Tarragona, 1936), «L'home del llac d'Inari». «Avui del jovent», 11, Barcelona, 10-II-1985. [Un vaixell de càrrega que va a cercar fusta a Finlàndia ho aprofita per a transportar clandestinament un exemplar de Ye Ren, una espècie d'homes gegantins que han estat vistos en llacs amagats de la Xina i el Tibet.]

Teatre original

-Albert **Boadella** (Barcelona, 1943), *M-7 Catalònia i Operació Ubú*. «Cara i creu», 46, Edicions 62, Barcelona, desembre 1985 (estrena *M-7 Catalònia*, 1978). [A *M-7 Catalònia* uns conferencians del futur, basats en l'informe Wallace Müller que alerta sobre l'estandardització mundial, proposen recuperar cultures del passat, en aquest cas, dins les del voltant del Mediterrani, la M-7, i en presenten els últims espècimens. No es va publicar l'anunciat volum següent amb *Laetius* i *La torna*, també a cura de Francesc Castells i signat per Boadella. Els Joglars van demandar Boadella per apropiat-se de l'autoria col·lectiva.]

-Jaume **Serra** i Fontelles (Manresa, 1946), *Moundhomes*. Estrena Sala Villarroel, Barcelona, 13-XI-1985. [Dins un refugi nuclear, quatre generals i un soldat són aparentment els únics supervivents, desaparegudes Europa i les dues superpotències; però potser tot plegat és un simulacre?]

Còmic original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. Volum 2. Il·lustracions Isidre Monés i Pons. «Tires de còmic», 4, L'Atzar edicions, Barcelona, abril 1985. [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

Reedició novel·la original

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Llibre de cavalleries*. «El cangur», 88, Edicions 62, Barcelona, novembre 1985. [Un enginyer rep un estrany encàrrec, que el fa anar de comissionat de la cancelleria medieval dels comtes-reis a l'Aràbia del petroli, en un viatge amb salts temporals.]

Reedició novel·la traduïda

-Gérard de **Nerval** (París, 1808-1855), *Aurèlia*. Tr. Alfred Sargatal. «Columna», 34, Columna, Barcelona, 1985. [Reedició de l'edició de 1979, amb un pròleg de Joan Peruchó. Aurèlia proclama que «El somni és una segona vida» i relata «la dilatació del somni en la vida real»: reflectint episodis autobiogràfics de bogeria i d'estades al manicomí, en l'al·lucinació viatja pel temps i per l'espai, descriu races extingides i futures, l'inici de l'univers i l'evolució de la Terra.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *De la Terra a la Lluna*. Tr. Jordi Ribot i Rius. «Club de butxaca», 23, Editorial Selecta, Barcelona, 1985. [Després de la guerra civil americana, els membres del Gun-Club volen desplegar la tècnica balística utilitzant-la per a arribar a la Lluna.]

Reedició conte original

-Màrius **Lleget** (Granollers, 1917 – Barcelona, 1988), «L'ànima d'una flor». «Tretzevents», 463, Barcelona, segona quinzena de febrer 1985. [És una de les peces de «Miniliteratura» de «Tele/estel», 112, Barcelona, 6-IX-1968, amb l'astronauta que troba una flor en un planeta.]

-Miquel Àngel **Riera** (Manacor, 1930 – Palma, 1996), *La rara anatomia dels centaures*. «El cangur», 83, Edicions 62, Barcelona, març 1985. [«La rara anatomia dels centaures», amb el projecte de captura i cria en granja d'aquests éssers mitològics; «La segona mort», impressions d'un executat després de la mort; «L'idealista», amb una gran empresa immobiliària que ha comprat ajuntaments, empreses de transport i convents de monges; «Prohibit pensar», amb un dictador que introdueix elèctrodes al cervell dels ciutadans; «Primavera total», amb la venjança d'una heura esporgada; «Sortir amb la dona», protagonitzat per un taxidermista; «La gàbia de vidre», amb el miratge d'un reflex inabastable copsat a la paret reflectant d'un restaurant; «La capsxa xinesa», dins l'espai d'un somni dins un somni dins un somni.]

Reedició conte traduït

-Franz **Kafka** (Praga, 1883 – Viena, 1924), *La metamorfosi*. Tr. Jordi Llovet. «A tot vent», 180, Edicions Proa, Barcelona, 1985. [Gregori Samsa es desperta transformat en insecte. És el text de 1978, *La transformació*, amb canvi de títol.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1986

Novel·la original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Gaeli i l'home déu*. «El balanci», 180, Edicions 62, Barcelona, 1986. Premi Joan Crexells de novel·la catalana 1986, premi Ciutat de Barcelona de narrativa catalana 1987. [Inèdita des de 1938. Joan Gaeli, aliat amb el miracler Miquel Gorienko, vol industrialitzar els miracles.]

-Lluís **Martí Ragué** (Barcelona, 1942), *El temps dels savis ignorats*. «L'arcà», 25, Laertes, Barcelona, 1986. [El 1990 un cubà explica a l'Alexis, advocat barceloní, la trama mundial en què està embolicat, i aleshores arriba el gran col·lapse, l'explosió de la contralògica modernista, de resultats semblants a l'holocaust nuclear.]

-D. **Pastor Petit** (Domènec Pastor, l'Hospitalet de Llobregat, 1927 – Barcelona, 2014), *Objectiu: entrevistar Jesús*. «El brot», 38, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1986. [Damià Berenguer i Gelabert, filòleg, antropòleg, geògraf i historiador barceloní, l'any 2286 és enviat a Terra Santa per entrevistar Jesús i plantejar-li qüestions que preocupen els creients del seu temps, cosa que aconsegueix després de moltes peripècies; narrativa històrica d'aventures, amb anticipació i ciència-ficció pel viatge en el temps, no explicat. L'autor deixà inèdit *Els creatius terroristes: 2214*.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Crucifeminació*. «El balanci», 189, Edicions 62, Barcelona, desembre 1986. [Uns documents suposadament de l'any 2081 narren com una verge crucificada infanta l'enviat d'un déu.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *La guerra de la Cotxinxina*. «El balanci», 182, Edicions 62, Barcelona, abril 1986. [L'agent secret Alfred Darnell ha de dur a terme una perillosa missió, guiat per un cap tallat i amb l'ajut d'un pterodàctil, que al principi fuig del professor Challenger, com al final d'*El món perdut*, també hi surt el monstre del llac Ness, i al final troben Phileas Fogg, que fa la volta al món en vuitanta dies.]

-Valentí **Puig** (Palma, 1949), *Complot*. «El balanci», 187, Edicions 62, Barcelona, octubre 1986. [Política-ficció: sàtira sobre la mort del vell mariscal dictador de Cactània, el 1975, i el procés de transició cap a la democràcia.]

-Ignasi **Riera** (Barcelona, 1940), *Esposa al forn (amb cebes)*. «Tros de paper», 16, Empúries, Barcelona, febrer 1986. [Dins la línia de la *Modesta proposició* de Swift, la periodista Berta Padró, al futur, fa la crònica del seu passat en què per a resoldre el problema de la fam es va recórrer al canibalisme de rostre humà.]

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *La mort i la primavera*. «El club dels novel·listes», 86, Club editor, Barcelona, març 1986. [No donada per definitiva per l'autora, l'edició inclou un final i alguns capítols alternatius; narració fantàstica i mítica, de tot l'imaginari d'un poble, amb els ritus d'iniciació i de mort.]

-Andreu **Sotorra** (Reus, 1950), *Carboni 14*. «Escornalbou», 4, Òmnium Cultural Baix Camp, Reus, abril 1986. Premi Ciutat d'Olot 1985. [Aplec de contes no de ciència-ficció, però presentats com un microfilm retrobat després de l'hecatombe atòmica i que recolliria enregistraments radiofònics d'emissores lliures de FM, al temps del combat contra les emissores il·legals.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *La gosseta de Sírius*. «Raixa», 140, Editorial Moll, Palma, 1986. [La canícula és especialment ardent aquell any, una onada de calor que obliga a l'exili nord enllà i fon el tel de civilització, tothom va a la seva, fins que el temps es restablirà i la humanitat s'haurà enfrontat a les seves mancances.]

Novel·la traduïda

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *La Fundació*. Tr. Sílvia Aymerich. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 11, Pleniluni, Alella, desembre 1986. [Després que Hari Seldon, el fundador de la psicotècnica, hagi pronosticat la fi de l'imperi galàctic, és desterrat al planeta Terminus.]

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Fahrenheit 451*. Tr. Jaume Subirana. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, desembre 1986. [En un futur proper, la televisió és l'únic mitjà d'evasió; els llibres han estat prohibits, per l'acció de la censura i la pressió dels diversos integristes. Guy Montag, bomber cremador de llibres, té una crisi que el durà a enfrontar-se al

sistema.]

-Roald **Dahl** (Cardiff, 1916 – Oxford, 1990), *La meravellosa medecina d'en Jordi*. Tr. Albert Folch i Folch. «L'Odissea», 17, Empúries, Barcelona, desembre 1986. [Abans d'inventar altres fórmules, en Jordi inventa una medecina per a la seva àvia, més de mig bruixa, i en resulta una poció que fa créixer.]

-Robert A. **Heinlein** (Missouri, 1907 – Califòrnia, 1988), *L'home que va vendre la Lluna*. Tr. Helena Valentí. «El nus», 62, Laia, Barcelona, octubre 1986. [Harriman munta una empresa que involucra pràcticament tots els països del món, per poder anar a la Lluna; els interessos dels socis li ho impedeixen, fins que ja és molt vell i s'hi pot escapar.]

-George **Langelan** (París, 1908-1972), *La mosca*. Tr. Maria Escorihuela. «Gregal juvenil», 12, Gregal llibres, València, 1986. [Conte publicat com a llibre solt. Un investigador que aconsegueix desintegrar la matèria i reintegrar-la en un lloc diferent ho experimenta en ell mateix, i dins la cabina entra una mosca.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *La mà esquerra de la foscor*. Tr. Sílvia Aymerich. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 7, Pleniluni, Alella, març 1986. [L'any 93 del cicle d'Haini, Genly Ai, mòbil de l'Ekumene, es trasllada al planeta Hivern per mirar d'incorporar-lo a la lliga de l'Ekumene.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *Un mag de Terramar. Els llibres de Terramar, I*. Tr. Madeleine Cases. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, juny 1986. [Ged, dit l'Esparver, ja de nen mostra predisposició per la màgia. Esdevingut fetiller a l'escola de mags, obre per error el camí a una ombra.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *Les tombes d'Atuan. Els llibres de Terramar, II*. Tr. Madeleine Cases. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, juny 1986. [Ged penetra dins el laberint subterrani sota les tombes d'Atuan, i la gran sacerdotessa Arha, de nom vertader Tènar, l'ajuda i fuig amb ell.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *La costa més llunyana. Els llibres de Terramar, III*. Tr. Madeleine Cases. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, setembre 1986. [El jove príncep Arren se'n va a trobar l'arquemag Ged, perquè la màgia s'acaba al món; junts se'n van fins a la costa més llunyana.]

-Prosper **Mérimée** (París, 1803 – Canes, 1870), *La Venus d'Illa*. Tr. Julià Guillamon. «L'arcà», 14, Laertes, Barcelona, 1986. [Un antiquari troba una Venus romana de bronze; el seu fill, el dia que es casa, li posa l'anell i l'estàtua no se'l deixa treure, i a la nit va a la cambra del nuvi.]

-A.S. **Neill** (Alexander-Sutherland Neill, Forfar, Escòcia, 1883 – Aldeburgh, 1973), *L'últim supervivent*. Tr. Ramon Folch i Camarasa. «Nova Terra», 60, La llar del llibre, Barcelona, juny 1986. [Neill, director del centre Summerhill, va explicant als alumnes, tres noies i cinc nois, la història en què ells nou i l'amic Pyecraft, de Chicago, mentre baten el rècord mundial d'altitud a bord d'una aerinau, veuen passar per sota un núvol verd que elimina tots els humans i els transforma en estàtues de pedra, i com miren de sobreviure en un món en extinció.]

-Isaac Bashevis **Singer** (Polònia, 1902 – Florida, 1991), *El gòlem*. Tr. Ferran Toutain. «L'Odissea», 13, Empúries, Barcelona, octubre 1986. [Al segle XVI, en un moment de dificultats per als jueus, un misteriós viatger indica al rabí que faci un gòlem de fang i li escrigui al front el nom de Déu; de primer el gòlem obeeix, però més endavant s'indisciplina.]

-Arkadi (Batumi, 1925 – Moscou, 1991) i Boris (Leningrad, 1933 – Sant Petersburg, 2012) **Strugatski**, *Pícnic a la vora del camí (Stalker)*. Tr. Monika Zgustová. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 9, Pleniluni, Alella, octubre 1986. [Cinc zones de la Terra han rebut la visita d'una supercivilització, els llocs són plens de les seves deixalles, zones interdites; els stalkers es juguen la pell per entrar-hi, rampinyar-hi i vendre's el botí; Redrick Shuhart, stalker, arribarà al lloc on es compleixen els desitjos i prendrà consciència.]

-Patrick **Süskind** (Baviera, 1949), *El perfum*. Tr. Judith Vilar. Seix Barral, Barcelona, setembre 1986. [Jean-Baptiste Grenouille, al segle XVIII, té un olfacte prodigiós per a destriar olors; per destil·lar un perfum que atragui irresistiblement l'afecte de tothom, mata vint-i-cinc verges i n'extreu l'olor; desesperat perquè ell no té cap olor pròpia, se'l tira tot al damunt i els perdularis del voltant el devoren per amor.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *El senyor*

dels anells. Primera part. La germandat de l'anell. Tr. Francesc Parcerisas. Editorial Vicens Vives, Barcelona, 1986. [Frodo, hereu d'en Bilbo Saquet, el hòbbit que va trobar l'anell màgic a *El hòbbit*, és assabentat pel mag Gandalf del poder malèfic de l'anell del senyor de la foscor, i assumeix la tasca d'anar-lo a llençar al foc de Mòrdor, on va ser forjat; amb vuit companys més formen la germandat de l'anell; al final del llibre en Frodo només amb en Sam se'n va vers el regne del mal.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Un capità de quinze anys*. Tr. Miquel Martines. «Drac», 4, Edicions del Drac, Barcelona, febrer 1986. [Adaptació juvenil escapçada. En Dick s'embarca amb rumb a Amèrica; pel camí, rescaten uns negres naufragats i després el capità del vaixell mor intentant caçar una balena, amb què en Dick esdevé el capità de quinze anys, que després naufragarà a la costa africana.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *L'illa misteriosa*. Tr. Maria Lluïsa Cunillera. «Drac literatura», 7, Edicions del drac, Barcelona, novembre 1986. [Adaptació juvenil escapçada. Uns naufragats són ajudats per un misteriós benefactor, que és el capità Nemo en la seva última aventura.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Viatge al centre de la Terra*. Tr. Montserrat Benet i Vidal. «Drac literatura», 2, Edicions del drac, Barcelona, febrer 1986. [Adaptació juvenil escapçada. El professor Lindenbrock descobreix el camí cap al centre de la Terra, que havia trobat un islandès del segle XVI.]

-Will **Vesper** (Wuppertal, 1882 – Gifhorn, 1962), *L'antiga saga de Gudrun*. Tr. Albert Jané. «Lectures Moby Dick», 28, Ediciones Juan Granica, Barcelona, setembre 1986. [Recreació d'una saga del segle XIII, posterior a la dels Nibelungs i amb arrels anteriors: l'heroi Hagen, segrestat per un griu i que mata un monstre fabulós, la filla Hilde, i la neta Gudrun, raptada per un rei normand.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *La guerra dels mons*. Tr. Joan Ayala. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 10, Pleniluni, Alella, desembre 1986. [Els marcians ataquen la Terra, aterren prop de Londres i causen el terror, perquè semblen indestructibles.]

Novel·la juvenil original

-Maria-Dolors **Alibés** (Vidrà, 1941 – Sant Pau de Segúries, 2009), *Si vols un androide, truca'm*. «La xarxa», 91, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, novembre 1986. [El japonès Nishuchi regala a l'Enriqueta l'androide Enric, amb aparença d'un nen japonès de vuit anys, que es perd a la frontera de la Jonquera.]

-Xavier **Borràs** (Barcelona, 1956), *Transfutur*. Il. Montse Fransoy. «Originals», El Llamp, Barcelona, febrer 1986. [En Max, fugit de casa, amb altres amics s'alia amb el científic Juli Pous, que ha inventat un sistema de rejuveniment, amb la intenció de tornar jove la gent gran perquè entengui el jovent.]

-David **Cirici** (Barcelona, 1954), *L'esquelet de la balena*. «L'Odissea», 14, Empúries, Barcelona, novembre 1986. Premi Ramon Muntaner 1986. [Cent dotze nois fan vida en una escola aïllada que funciona automàticament amb professors hologràfics; quan alguna cosa comença a fallar investiguen com funcionava, intenten establir contacte amb l'escola de noies de l'altra vall, i han d'afrontar l'atac d'adults famolencs.]

-Vicent **Pascual** (Silla, 1944), *L'últim guerrer*. «Gregal juvenil», 13, Gregal llibres, València, 1986. [Fantasia heroica tolkiniana, d'espases i bruixeria: Karim és l'últim guerrer del poble que guarda l'espasa Irune, l'arma protectora contra el poder malèfic de Mogul, i que només pot utilitzar Aleth, filla de l'última maga i enamorada de Karim.]

-Joan **Pla** (Artana, 1942 – Borriana, 2024), *L'ordinador màgic*. «Gregal juvenil», 16, Gregal llibres, València, 1986. [El pare dels protagonistes fa videoclips amb ordinador i crea l'Ulisses, presentador virtual; en Roger el materialitza i la Betlem se n'enamora, i l'Ulisses, corporitzat però invisible, es quedarà amb ella.]

-Isabel-Clara **Simó** (Alcoi, 1943 – Barcelona, 2020), *El secret d'en Toni Trull*. «Centaure», Barcanova, Barcelona, 1986. [Fill d'un científic mort en accident, en Toni té la llibreta on és anotada la fórmula del conductor que no s'escalfa i que no havia volgut vendre, i s'estima més viure pobrament que traïr la confiança del pare.]

-Ivan **Tubau** (Barcelona, 1937-2016), *Abans que no arribi l'hivern*. «El nus», 60, Editorial Laia, Barcelona, abril 1986. [Una arma biològica provoca la mort de la gent gran i de mica en mica, reduint edats, matarà tota la humanitat; alhora, un núvol de mort elimina la vida vegetal i animal;

per salvar la humanitat, seleccionen dos-cents homes i dues-centes dones, que aniran a reproduir-se a la Lluna, i després de cent anys els seus descendents tornaran.]

-Josep **Vallverdú** (Lleida, 1923), *Nàufrags a l'espai*. «Cronos», 15, La Galera, Barcelona, 1986. [Dues parelles són els tripulants d'una expedició a Hebe, planeta similar a la Terra; quan arriben el mòdul s'estavella, i més endavant una parella mor; els altres, instal·lats en un matriarcat nòmada, ensenyen els nadius a fondre el ferro, a fer rodes, s'hi queden i tindran un fill: són els vinguts de les estrelles que impulsen la civilització.]

Novel·la juvenil traduïda

-Gianni **Rodari** (Omegna, 1920 – Roma, 1980), *El pastís caigut del cel*. Tr. Àlvar Valls. «Els grumets de mar enllà», La Galera, Barcelona, 1986. [Al Trullo, un raval de Roma, apareix un estrany objecte volador, que s'atura dalt d'un coll. Els militars l'assetgen, però dos germans s'hi acosten i descobreixen que és un pastís que un savi nuclear ha construït per error.]

-Mary **Rodgers** (Nova York, 1931-2014), *Un estiu capgirat*. Tr. Neus Arqués. «L'esperver», 53, Edicions de la Magrana, Barcelona, novembre 1986. [Dins la sèrie de *Quin dia tan bèstia* i *La tele boja*, ja traduïts, i amb els mateixos personatges, ara són Cara de Mico i el pare els qui intercanvien la personalitat.]

Conte original

-Avel·lí **Artís-Gener** (Barcelona, 1912-2000), *El boà taronja*. «Les ales esteses», 33, Edicions de la Magrana, Barcelona, octubre 1986. [Hi ha «Domesticació de la memòria», reedició del conte de 1980.]

-**Diversos** autors, *Dotze relats de joves escriptors*, «Lectures de l'estudiant», 34, L'Atzar edicions, Barcelona, abril 1986. Narracions guanyadores dels I i II premis Mecanoscrit, 1984 i 1985. [Alfons **González** Quesada (Barcelona, 1963), «Trajectes»: una viuda dona una carta a un capellà que ve d'oficiar l'enterrament d'un assassinat i d'atendre'n la viuda, que li ha donat un llibre, el capellà llegeix tots dos textos, que expliquen els fets i reflecteixen un temps repetit; Vicent **Monsonís** i Andreu (Borriana, 1968), «Les paral·leles tridimensionals», aventura fantàstica a Brobdingnag, el país dels gegants, quan les paral·leles, que veien il·limitadament paral·leles, veuen que s'ajunten al final; Antoni **Magaña** Nieto (Terrassa, jove), «Ell (o ella)», dins el breu recull «El Porsche»: un extraterrestre baixa del plat volador per preguntar per on es va al Canadà; Jordi **Mata** Viadiu (Barcelona, 1966), «La biblioteca dels Gimó», conte fantàstic sobre el poder de fer animar les històries dels llibres.]

-Josep **Franco** (Sueca, 1955), *Antropologia parcial*. «La unitat», 108, Edicions 3i4, València, abril 1986. [Cròniques urbanes contemporànies: a «Ovnis» una parella compra un aparell per a rebre senyals extraterrestres, quan la nit de Sant Joan els avisen que tindran un contacte a la muntanya hi van, els roben el cotxe, i quan tornen es troben buit el pis.]

-Jaume **Fuster** (Barcelona, 1945-1998), *La matèria dels somnis*. «Els llibres de butxaca», 22, Edicions de la Magrana, Barcelona, febrer 1986. [Hi ha els publicats amb Ofèlia Dracs, com «La matèria dels somnis», amb la possibilitat de substituir l'escriptor per un ordinador que se'n nodreix.]

-Sergi **Pàmies** (París, 1960), *T'hauria de caure la cara de vergonya*. «Mínima minor», 21, Quaderns Crema, Barcelona, 1986. [Hi ha «Fetus», amb un home que se'n va a la guerra, acaricia el ventre de la dona prenyada i li diu no neixis fins que no torni, i efectivament neix anys més tard; «Aniversari», amb el protagonista que tanca els ulls i formula un desig quan bufa la candela i quan els obre és en un altre lloc a punt de repetir l'operació; fantàstic per la via de l'absurd.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Patologies diversament obscures*. «Les ales esteses», 31, Edicions de la Magrana, Barcelona, març 1986. [Hi ha «Asèl·lia», seduïda per l'extraterrestre que la fecunda, que havia sortit a l'«Avui» l'agost de 1984, i «La doble plaça de les donzelles», situada en una societat futura, sobre un edifici que uns veuen i altres no, potser per una transgressió del temps.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Els miralls*. «Cotlliure», 2, Edicions de la Magrana, Barcelona, novembre 1986. [Textos publicats a l'«Avui», i anteriors, bàsicament evocacions de persones, però hi filtra elements fantasiosos.]

-Lluís **Racionero** i Grau (la Seu d'Urgell, 1940 – Barcelona, 2020), *Els àngels quàntics*. «El mirall i el temps», Editorial Laia, Barcelona, octubre 1986. [Tretze contes, dels quals «Els àngels quàntics», «Estels panspèrmics» i algun altre, dins la línia de les *Cosmicòmiques* de Calvino, tracten d'avançaments científics com a acció d'àngels trapelles que volen donar varietat a la creació.]

-Jordi **Viader** (Barcelona, 1954), *Ni una gota de sang xarnega*. «El balanci», 181, Edicions 62, Barcelona, abril 1986. [«Servir la pàtria», en què un científic nord-americà ha de destruir els col·legues meteoròlegs soviètics a l'Antàrtida després de l'holocaust nuclear; «Flor del Pirineu», crònica dels darrers balladors de sardanes.]

Conte traduït

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *Cau la nit*. Tr. Carme Manuel. «Gregal juvenil», 9, Gregal llibres, València, 1986. [Conte en llibre solt. Un planeta amb sis sols, on sempre és de dia, cada dos mil cinc-cents anys es produeix la foscor, per un eclipsi, i aleshores la gent aterrida ho crema tot per tenir llum.]

-Arthur C. **Clarke** (Minehead, 1917 – Colombo, 2008), «La més llarga història de SF mai explicada». Tr. A. Munné-Jordà. Inclòsa dins el text «Reflex» dins l'exposició «Reflex» de Carles Pujol, sala de la Caixa, Barcelona, 29-XI-1986 a 4-I-1987, en un plafó de sis metres a la paret i en un desplegable al catàleg. [La resposta enfadada d'un editor a un autor que inclou el text del relat en un circuit inacabable.]

-Italo **Calvino** (L'Havana, 1923 – Siena, 1985), *Les cosmicòmiques*. Tr. Francesc Miravittles. «Venècies», 7, Edicions de la Magrana, Barcelona, desembre 1986. [Dotze capítols explicats per Qfwfq, etern i multiforme, reflexions sobre temes científics, des dels orígens de la matèria fins a l'expansió de l'univers.]

-Arthur Conan **Doyle** (Edimburg, 1859 – Crowborough, 1930), *La mòmia*. Tr. Carles Urritz i Carme Geronès. «L'arcà», 26, Laertes, Barcelona, novembre 1986. [Dos contes fantàstics relacionats, «La mòmia» i «L'anell de Thot».]

-M.R. **James** (Goodnestone, Regne Unit, 1862 – Eton, 1936), *Històries de fantasmes d'un arqueòleg*. Tr. Josep-Miquel Molina. «L'arcà», 23, Laertes, Barcelona, setembre 1986. [Vuit contes: «El llibre de retalls del canonge Alberic», «Els sense cor», «La mezzotinta», «El freixe», «El número 13», «El comte Magnus», «O, estimat, xiula i vindré amb tu», «El tresor de l'abat Thomas».]

-Jack **London** (John **Griffith**, San Francisco, 1876 – Glen Ellen, 1916), *Ganes de viure i altres relats*. Tr. Josep Vallverdú. «Centaure», Barcanova, Barcelona, 1986. [Cinc contes de supervivència en condicions extremes. «Ganes de viure», amb els científics que observen un supervivent; «La pesta escarlata», que el 2013 pràcticament anorrea la humanitat i la torna a la foscor primitiva.]

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Descens al Maelstrom i altres relats*. Tr. Josep Vallverdú. «Centaure», Barcanova, Barcelona, 1986. [Hi ha, a més, «El pou i el pèndol», «El barril d'Amontillat», «El retrat oval», «La carta robada», ja traduïts per Riba, i «El manuscrit trobat dins una ampolla».]

Conte original dins publicació periòdica

-Maria-Dolors **Alibés** (Vidrà, 1941 – Sant Pau de Segúries, 2009), «Satèl·lit estacionat». «Tretzevents», 487, Barcelona, 27-II-1986. [Un possible satèl·lit estacionat davant la finestra, d'on surt una família extraterrestre, i que al matí esdevindrà un contenidor de vidre.]

-Joan **Barat** (Barcelona, 1918-1996), «El malefici de Vega». «Tretzevents», 496, Barcelona, 16-VII-1986. [En Josy explica a l'amic James que el seu pare va els caps de setmana a Vega i en porta vidres brillants que floten a l'espai, però resultarà que és un contrabandista de diamants que va a Las Vegas.]

-Maria-Rosa **Barrera** (Barcelona, 1924-2006), «El qui no s'ho vulgui creure...». «Avui del jovent», 59, Barcelona, 26-I-1986. [Un home que fa un tomb pel bosc es troba un extraterrestre, que hi va a morir; els del seu planeta tenen dos nassos, que els permeten «ensumar el bé i el mal».]

-Maria-Rosa **Barrera** (Barcelona, 1924-2006), «Una experiència nova». «Tretzevents», 490-491,

Barcelona, 21-IV-1986. [Un matí en lloc de sortir el Sol surt la Lluna, i a la nit surt el Sol, i així va passant fins a complir els vint-i-vuit dies del cicle lunar, en què es recupera la normalitat.]

-Joaquim **Carbó** (Caldes de Malavella, 1932), «Els caps de setmana del futur». «Tretzevents», 494, Barcelona, 13-VI-1986. [La gent s'ha establert als pobles, on viuen i treballen, i tenen la segona residència a la ciutat, on van els caps de setmana.]

-Montserrat **Cornet** (Barcelona, 1934), «Assemblea general». «Avui del jovent», Barcelona, 4-V-1986. [L'any 2044, havent estat exterminats els animals del mar i els de la terra, per guerres i contaminacions, els ocells s'asfixien en un cel contaminat i decideixen plantar cara introduint-se a les turbines dels avions.]

-**Diversos** autors, «Quaderns de folklore», 25, recull de contes de la 1a edició del premi Fila d'or 1984. Col·lectiu folklòric de Ciutadella, abril 1986. [Autors de vuit a dotze anys: «El país dels teixits», amb dos pobles, el d'estiu i el d'hivern, que al final s'uneixen; «Les primeres llàgrimes tristes», na Rosalegria surt a explorar la galàxia de la imaginació amb una nau de cartró; «El sistema solar» (Sandra Saura Huguet), somni fantàstic per tot el sistema; «El gran progrés», en Roquet va fent invents, en un altre planeta on viuen a l'edat de pedra.]

-Carme **Escala**s (catorze anys), «Aquell poble». «Avui del jovent», Barcelona, 15-VI-1986. [Pessic era un poble de quatre famílies, un dia hi arriba un extraterrestre que els concedeix la immortalitat i que no estiguin sols, i neix la vall d'Àneu.]

-Mercè **Escardó** i Bas (Barcelona, 1948), «Bit, bit, bit, bib, bib, bib». «Avui del jovent», Barcelona, 10-VIII-1986. [Un ordinador que no sap què són els llibres és portat a una biblioteca.]

-Maria **Ginesti** i Rosell (dotze anys), «De vacances». «Avui del jovent», Barcelona, 1-VI-1986. [Un quilòmetre de carretera, amb cases i paisatge, se n'ha anat de vacances i l'indret ha desaparegut.]

-Josep M. **Illà** i Monné (Valls, 1928-2012), «Després de Txernòbyl». «Avui del jovent», Barcelona, 14-XII-1986. [Només per la referència, conte humorístic d'una família que es compra una torre amb refugi atòmic subterrani i, quan el proven, perden la clau i viuen l'alarma de sentir-s'hi tancats.]

-Jordi G. **Inglès** i Mas (jove), «Quarks». «Carrer dels arbres», 47-48, Badalona, juny 1986. [Un investigador descobreix que dins els quarks hi ha galàxies, estels i planetes, se'n podria treure energia provocant supernoves, però això destruiria possibles mons habitats.]

-Joan-Josep **Isern** (Barcelona, 1950), «Adéu, Halley». «Avui del jovent», 63, Barcelona, 23-II-1986. [Només referència, com *L'estrella amb cua*: la Clara, de nou anys, explica que ha vist el cometa de Halley, i la besàvia, que tenia nou anys el 1910, evoca quan el va veure.]

-Oriol **Malló** Vilaplana (Barcelona, 1967), «L'agent A. Martínez provoca l'escissió del PCUS». «Avui del jovent», Barcelona, 3-VIII-1986. [E. Martínez pot transformar en corporis objectes dibuixats, A. Martínez pot traslladar edificis, els Martínez tenen poders especials?]

-Carles **Molins** (?), «Ep bòfia, toca el tres». «Avui del jovent», Barcelona, 18-V-1986. [Un policia del futur ha de trobar una fada que concedeix favors, i quan ho aconsegueix està en companyia d'uns nans que ha estomacat abans, i que el transformen en granota.]

-A. **Munné**-Jordà (Barcelona, 1948), «El blau i el roig». «Tretzevents», 505-506, Barcelona, 24-XII-1986. (Després, dins *Les paraules del futur* de Jordi Solé Camardons, València, 1995, i *Els altres mons de la literatura catalana* de Víctor Martínez-Gil, Barcelona, 2004). [Uns astronautes només saben trobar pedres en un planeta, unes pedres que tampoc no saben trobar vida al planeta dels astronautes.]

-Maria **Oleart** (Barcelona, 1929-1996), «La màquina vident». «Avui del jovent», 68, Barcelona, 30-III-1986. [A la narradora li agraden les coses velles i remena el contenidor que cada mes instal·la l'ajuntament: després de trobar-hi coses fantàsiques, com una escombra de bruixa, un dia hi troba una màquina de retratar que fotografia el passat, el futur, o tot alhora, i després d'algunes proves la torna al contenidor, perquè li agrada la realitat, no les fantasies.]

-Miquel **Oriol** Segura (Barcelona, 16 anys), «Barcelona 2038». «Avui del jovent», Barcelona, 27-VII-1986. [Arran de l'experiment del doctor Gilbert, sis mesos abans de néixer li havien col·locat un micròfon a través del qual li arribava informació cultural i motora, que li permet ser conscient del moment del naixement i evitar que ningú es pugui aprofitar de la seva innocència.]

-Vicent **Pardo** (Vinalesa, 1997), «El meu germà és... (com ho diria?), un indi!». «Camacuc», 21-22, València, VI-VII-1986. [Datat a Paiporta 2062, explica que en un planeta artificial veuen amb un televisor temporal un poblat indi de 1870, quan els ataquen els blancs l'Albano s'hi llança a ajudar-

los, i cinquanta anys després troben la manera d'atraure les imatges i rescaten el xiquet perdut amb deu mil indis.]

Conte traduït dins publicació periòdica

-Arthur C. **Clarke** (Minehead, 1917 – Colombo, 2008), «Viatge al cometa». Tr. no consta. «Ciència», 49, Barcelona, setembre 1986. [L'arribada d'un cometa espectacular origina l'expedició d'un Challenger al seu nucli; amb la computadora espatllada, el net d'una japonesa constreix un àbac per a resoldre els càlculs.]

-Lester del **Rey** (Saratoga, 1915 – Nova York, 1993), «L'instint». Tr. no consta. «Ciència», 47, Barcelona, gener 1986. [Vint mil anys després de l'extermini de la humanitat per una guerra biològica, els robots intenten recrear éssers humans per trobar la resposta a l'instint de fugir del perill encara no conegut.]

Conte juvenil original

-Joan **Barceló** i Cullerès (Menàrguens, 1955 – Barcelona, 1980), *Recull de contes*. «La xarxa», 90, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, novembre 1986. [Recull pòstum, de vint-i-dos contes publicats en revistes o inèdits escrits per a la ràdio: contes de l'estada als Estats Units, contes rurals i contes barcelonins, en general de fantàstic meravellós o surreal; hi ha «Els marcianets», amb cosificació i animació d'emblemes inanimats.]

-Antoni **Cuadrench** (n. 1936), *En Tonet, el fil i l'aranya*. «La sirena», 2, La Galera, Barcelona, 1986. [En Tonet somia anar a la Lluna, i com que li falta molt per a poder ser astronauta, demana a una aranya que fila si l'hi pot portar.]

Conte juvenil traduït

-M. **González Haba**, *Quadricula*. Tr. Xavier Rello. Juventud, Barcelona, 1986. [Continuació d'Agenor (1980): l'Ugolí fabrica Quadricula, un robot monstrosos i amb finalitats pràctiques, i planeja apoderar-se de l'Agenor; per la seva banda, Quadricula pensa organitzar un món de robots.]

Reedició novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. Edicions 62, Barcelona, abril 1986 (edició especial per a la Caixa). [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la. Transcriu la primera edició, censurada, de 1974.]

-Frederic **Pujulà** i Vallès (Palamós, 1877 – Bargemon, 1963), *Homes artificials*. Edició de Joaquim Martí. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 8, Edicions Pleniluni, Alella, octubre 1986. [El doctor Pericard conclou que la humanitat no pot ser reformada, i ha de ser creada de nou, i així crea uns homínids al laboratori, però no podrà evitar que siguin contaminats pels vicis externs, fins que els haurà de destruir.]

Reedició novel·la traduïda

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *Els llibres de Terramar*. Tr. Madeleine Cases. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, 1986. [Reedició dels tres llibres en un sol volum.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Al voltant de la Lluna*. Tr. Jordi Ribot i Rius. «Club de butxaca», 38, Editorial Selecta, Barcelona, juny 1986. [Barbicane i els membres del Gun-Club que tripulen l'obús circumden la Lluna i tornen a la Terra.]

Reedició conte original

-Ernest **Martínez Ferrando** (València, 1891-1965), *L'arca de Noé, SA (Fantasies)*. Edició a cura de Josep Piera. «Gregal juvenil», 10, Gregal Llibres, València, 1986. [Estafa entorn d'una suposada agència americana que prepararia una nova arca davant un imminent diluvi universal.]

Reedició conte traduït

-Howard **Fast** (Nova York, 1914 – Connecticut, 2003), *Des del futur*. Tr. Josep Verdura. «El nus», 56, Laia, Barcelona, gener 1986. [Set contes: «Els primers homes», «La formiga gegant», «Que

tracta del temps dels gats», «Cató, el marcià», «L'afer Kovac», «La botiga marciana», «La visió del paradís».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1987

Novel·la original

-Joan **Basté** (Barcelona, 1920 – Susqueda, 1997), *El Gran Amuntegament*. Pròleg de Joan Oró. Edicions del Bassegoda, Olot, 1987. [Al final del franquisme construeixen vora Madrid un zoològic a la muntanya, que és una tapadora d'investigacions de la guerra química.]

-Jaume **Collell** (Manlleu, 1956), *La corona impossible*. «El mirall i el temps», Editorial Laia, Barcelona, desembre 1987. [A l'era postindustrial i avantnuclear, amb vols a Júpiter però amb cotxes de cavalls a la Terra, els Puigvert són cridats a grans responsabilitats, com ara encapçalar la monarquia de Catalunya.]

-Jaume **Fuster** (Barcelona, 1945-1998), *Per quan vingui un altre juny*. «Ramon Llull. Sèrie novel·la», 25, Planeta, Barcelona, setembre 1987. [En una Catalunya alternativa surt un grup armat independentista, amb una líder que es cobreix amb un mocador palestí, diuen que és filla d'un intel·lectual prestigiós, però tots són manipulats per la Cia, que els fa preparar un atemptat contra el Borbó a Mallorca, per a demostrar que la col·laboració amb els americans és imprescindible i no s'han de tancar les bases militars.]

-Pau Joan **Hernàndez** (Barcelona, 1967), *Porta falsa*. «L'Odissea», 24, Empúries, Barcelona, setembre 1987. [Un professor d'institut té somnis en què surt una alumna estranya que, després d'investigacions parapsicològiques, resulta que és una fada del bosc; fantasia i parapsicologia.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *La creació de la realitat, punt i seguit*. «El balanci», 201, Edicions 62, Barcelona, novembre 1987. [La Federació i la Confederació s'han apoderat de la Terra i només consenten una faixa de Països associats, que els evita el contacte directe, i estableixen un projecte que és només l'advertiment que ha escrit el novel·lista Arry Person, que tanmateix inspira els dominants.]

-Pau **Riba** (Palma, 1948), *Ena*. «Biblioteca mínima», 14, Quaderns crema, Barcelona, 1987. [El iai Nostal, Nostre Nost, gairebé centenari, embarca els companys de tertúlia, vells com ell, en un viatge a la infància, que acaba sent el viatge a l'inici i al final; amb elements de gènere fantàstic i referència a *L'Atlàntida* de Verdaguer.]

-Màrius **Serra** (Barcelona, 1963), *Amnèsia*. «El brot», 51, Editorial Pòrtic, Barcelona, desembre 1987. [Documents editats dins l'època Amnèsica, després de l'Abisme produït possiblement el 2014 pC, després de l'època del Reeiximent, que és l'estudiat, en una sàtira del present des de l'anticipació en forma de paròdia de tesi doctoral.]

Novel·la traduïda

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *Fundació i Imperi*. Tr. Silvia Aymerich. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 13, Pleniluni, Alella, març 1987. [Continuació del cicle de Trantor. A la primera part, l'intent de l'Imperi per conquerir la Fundació; a la segona, un mutant conquereix Imperi i Fundació.]

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *La segona Fundació*. Tr. Silvia Aymerich. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 14, Pleniluni, Alella, setembre 1987. [Tercer llibre del cicle de Trantor. El Mul cerca la segona Fundació per destruir-la; a la segona part els membres de la Fundació de Terminus també cerquen la segona Fundació; tot està previst per Seldon.]

-Wilkie **Collins** (Londres, 1824-1889), *L'hotel encantat*. Tr. Roser Berdagué. «L'arcà», 20, Laertes, Barcelona, juny 1987. [Dins la línia de Collins, de resoldre afers aparentment fantàstics amb mètodes racionals, aquí hi ha l'aparició sobrenatural del fantasma del cap de l'assassinat.]

-Barry **Faville** (Nova Zelanda, 1939), *El supervivent*. Tr. Víctor A. Oroval. «L'espurna», 2, Edicions Bromera, Alzira, febrer 1989. [En una Terra postnuclear un poblat de Nova Zelanda fa vida primitiva; en Michael lluita per destruir un dipòsit d'armes que provocarien nous enfrontaments.]

-Daniele del **Giudice** (Roma, 1949), *Atlas occidental*. Tr. Francesc Miravittles. «El balanci», 196, Edicions 62, Barcelona, juny 1987. [Diàleg entre un físic que treballa a l'accelerador de partícules i un escriptor que està a punt d'aconseguir el Nobel: tots dos veuen partícules i sentiments, allò que no es veu al món material.]

-H.P. **Lovecraft** (Providence, 1890-1937), *L'ombra sobre Innsmouth*. Tr. Montserrat Canyameres i Casals. «L'arcà», 33, Laertes, Barcelona, 1987. [De camí a Arkham, un estudiós es detura a Innsmouth, poble mariner en ruïnes on viuen els descendents del capità Obed Marsh, que va tenir contactes amb bèsties del mar.]

-Jan **Mark** (Welwyn Garden City, 1943 – Oxford, 2006), *L'Ennèade*. Tr. Fàtima Miralles. «L'Odissea», 23 Empúries, Barcelona, juliol 1987. [L'Ennèade és un sistema de nou planetes. A Èrato hi ha una societat jeràrquica de miners puritans. Antiutopia antiautoritària.]

-Frederik **Pohl** (Nova York, 1919 – Palatine, 2013) i C.M. **Kornbluth** (Nova York, 1923 – Levittown, 1958), *Els mercaders de l'espai*. Tr. Vimala Devi. «Pòrtic aventures», 1, Pòrtic, Barcelona, novembre 1987. [Mitchell Courtenay, redactor d'una agència de publicitat, treballa en el projecte de vendre Venus i fer-hi embarcar la gent; sorprenentment implicat amb els rebels ecologistes, al capdavant s'hi embarcarà amb ells.]

-Salman **Rushdie** (Bombai, 1947), *Els fills de la mitjanit*. Tr. Joan Sallent. «A tot vent», Edicions Proa, Barcelona, juny 1987. [Com la resta de la seva producció, barreja el realisme descriptiu amb el llegendari meravellós tradicional hindú; és la història d'un nen que té poders paranormals, nascut la mitjanit del 15 d'agost de 1947, al moment exacte de la proclamació de la independència de l'Índia.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *El senyor dels anells. Segona part. Les dues torres*. Tr. Francesc Parcerisas. Editorial Vicens Vives, Barcelona, 1987. [A partir que en Frodo i en Sam s'han separat de la resta, al llibre tercer seguim els altres des de la mort d'en Boròdomir fins que es retroben amb Gàndalf i vencen Sàruman; al llibre quart, els altres dos hòbbits, amb en Gòl·lum, entren a Mòrdor, en Frodo és capturat i en Sam li ha salvat l'anell.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Amo del món*. Tr. Juli Camarasa. «A la lluna de València», 2, Edicions Bromera, Alzira, agost 1987. [Es produeix una estranya erupció volcànica i veuen un cotxe i un vaixell que avancen a velocitats impossibles; tots els governs del món rivalitzen per aconseguir els secrets d'aquest ginys.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Cinc setmanes amb globus*. Tr. Ramon Farrés. «L'esperver», 56, Edicions de la Magrana, Barcelona, març 1987. [Subtitulada «Viatge de descobriments a l'Àfrica per tres anglesos», narra el viatge del doctor Samuel Fergusson, el seu amic Dick Kennedy i el criat Joe, de banda a banda de l'Àfrica, per trobar les fonts del Nil i unificar totes les exploracions que s'hi han fet; planteja innovacions per a la tècnica aerostàtica.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Keraban l'entossudit*. Tr. Joan Valls Royo. «Pòrtic aventures», 4, Pòrtic, Barcelona, novembre 1987. [Aventures exòtiques, no és ciència-ficció. Entossudit a no pagar l'impost de travessar el Bòsfor, per a tornar a casa en Keraban fa la volta a la mar Negra en quaranta-cinc dies.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *El petit naufrag del Cynthia*. Tr. Joan Valls i Royo. «El nus», 63, Laia, Barcelona, gener 1987. [Uns pescadors noruecs rescaten del mar glaçat un nadó amb el bressol lligat a una boia que duu el nom d'un vaixell naufragat, «Cynthia», i l'adopten. No ciència-ficció.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *Els primers homes a la Lluna*. Tr. Maria-Antònia Oliver. «L'Odissea», 20, Empúries, Barcelona, setembre 1987. [Fugint dels creditors, en Bedford coneix en Cavor, que ha inventat la cavorita, que venç la gravetat, i així poden anar a la Lluna; en Bedford en fuig i quan torna escriu el llibre; després arriben missatges d'en Cavor, que no podrà tornar.]

Novel·la juvenil original

-Joaquim **Abarca** (València, 1958) i Lluís C. **Jiménez**, *El viatge*. «Gregal juvenil», 19, Gregal llibres, València, 1987. [Els passatgers d'un vaixell arriben en una illa mediterrània ancorada a la cultura romana.]

-Maite **Carranza** (Barcelona, 1958), *La revolta dels lactants*. «Els grumets de la Galera», La Galera, Barcelona, 1987. [El pediatre Oriol Tupí investiga el llenguatge dels nadons, la cangur Alicia els entén i el pàrvul Gil a més entén l'idioma de les bèsties, i tots plegats es proposen alliberar els lactants de la dictadura dels adults.]

-Empar de **Lanuza** (València, 1950), *El llarg viatge dels habitants de Bòbila-Bòbila*. «Baldufa», 13, col·lecció Graó, Editorial Teide, Barcelona, 1987. [Les hortalisses de Bòbila-Bòbila són trasbalsades per l'arribada de l'exòtic Kiwi i acabaran arribant a Venus, on els savis aeronàutics havien plantat magnòlies a tall d'experiment.]

-Andreu **Martín** (Barcelona, 1949), *El cau dels mil dimonis*. «L'esparger», 59, Edicions de la Magrana, Barcelona, juny 1987. [A Menorca, una cova accessible sota l'aigua i per un pou conté «una mena de gran generador natural, una descomunal font d'energia mil vegades superior a qualsevol central nuclear»; hi ha tresors dels càtars i dels templers dipositats en ofrena a Isis; els dos nois i la noia protagonistes hi viuen una aventura iniciàtica.]

-Joles **Sennell** (Josep **Albanell**, Vic, 1945), *L'habitant del no-res*. «Els lleons», 4, Edebé, Barcelona, 1987. Il. Montserrat Ginesta. (Reedició a «El petit esparger», 36, 1991.) [Un detectiu investiga la desaparició del pintor Emili Noucents: l'inventor Absaló Sensecorda ha inventat una pintura que converteix en quadres els objectes i els fa desaparèixer de la realitat, i al final l'Emili s'ha fet un autoretrat.]

Novel·la juvenil traduïda

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992) i Janet **Asimov** (Ashland, 1926 – Nova York, 2019), *Norby*. Tr. Rosa Moreno i Roger. «Les increïbles aventures d'en Norby», Molino, Barcelona, 1987. [Sèrie de novel·letes juvenils, en Norby és un robot construït per una raça antiga i amb uns cadets de l'espai defensa la Terra: 1, *Norby i els invasors*; 2, *Norby i la princesa desapareguda*; 3, *L'altre secret d'en Norby*; 4, *Un robot especial*. Continuen l'any següent.]

-Stefano **Benni** (Bolonya, 1947), *Els meravellosos animals de Terrastranya*. Tr. Albert Jané. «Aliorna jove», 4, Aliorna, Barcelona, 1987. [Relacionable amb *El món perdut*, uns científics que van naufragar fa vuitanta anys expliquen al seu diari la fauna i el clima de Terrastranya.]

-Roald **Dahl** (Cardiff, 1916 – Oxford, 1990), *Charlie i el gran ascensor de vidre*. Tr. Joan Fontcuberta i Gel. «El petit esparger», 21, Edicions de la Magrana, Barcelona, febrer 1987. [Continuació de *Charlie i la fàbrica de xocolata*: Charlie, ja no amo de la fàbrica, se'n va amb el senyor Wonka i la família a conèixer les seves possessions i té aventures espacials i subterrànies.]

Conte original

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), *L'implacable naufragi de la pols*. «Lectures Moby Dick», 29, Ediciones Juan Granica, Barcelona, 1987. [Recuperats: «La invasió» de *Lovecraft! Lovecraft!*, «Suïcidi d'estat» d'*Essa-efa*, «L'implacable naufragi de la pols» de *Qualsevol-cosa-ficció*, «El pornòfil» d'*Animal de competició*; inèdits, «Gòfies galàctiques», amb marciàns vulnerables a la sal; «El gran lament», sàtira de crítica literària; «L'inútil salt de la bèstia», d'holocaust nuclear.]

-Pere **Calders**, *El barret fort i altres inèdits*. Edicions 62, Barcelona, desembre 1987. [Llibre objecte amb dibuixos de Manolo Valdés; tots d'aire fantàstic.]

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *La revolta al terrat i altres contes*. «El nus», 70, Laia, Barcelona, desembre 1987. [Reedició de contes ja publicats, com «L'espiral».]

-Antoni **Cuadrench** (n. 1936), *El rellotge d'en Tomeu*. «La gavina», La Galera, Barcelona, 1987. [Obsedit per l'exactitud de l'hora, en Tomeu fa totes les comprovacions possibles amb el seu nou rellotge de quars, fins que estableix que la Terra no gira regularment, sinó sincopadament, descoberta que el fa famós i el posa en perill.]

-**Diversos** autors, *Crema de Maga*. Laia, Barcelona, abril 1987. [Hi ha «Gresca a la llibreria» de Joaquim **Carbó**, «Fuga de personatges» d'Anton Carrera, de fantasia, i cap a la ciència-ficció «Quin doll d'aigua a la font...» d'Ignasi Farinyes i Gasalla, «El talismà» de Jaume **Fuster**, únic lliurament de la prevista novel·la *El país de Bar*, que havia d'oferir diversos futurs de Barcelona: aquí els Pobs de la banda del Guinardó baixen a la pla de cat on els Ams controlen les entrades al món del met, on hi ha escalfor (el talismà que conquereix l'heroi és una guia de Barcelona on hi ha marcades les entrades al metro); «Crema de Maga» de Joan Josep Isern (paròdia de Superman) i «El

planeta encallat» de Maria-Antònia **Oliver** (homenatge a Bradbury, en un planeta sense energia, on la protagonista descobreix la memorització del llibre, que no necessita energia).]

-**Diversos** autors, *Sis temps*. Premi Quarta dimensió. «2001, Pleniluni ciència-ficció», 15, Pleniluni, Alella, juny 1987. [Santi Mas, «El corrector»; Jaume de Marcos, «El camí de Tebes»; Eduard Castanyo, «Titellaires»; Joan Capdevila, «Ad infinitum»; Lluís Hernández i Sonali, «Encara tinc temps»; Carles Molins, «I. Crim»; Manuel de Pedrolo, introducció, epíleg i lligam entre els contes.].

-Teresa **Duran** (Barcelona, 1949), *Carta de la Lluna*. Dibuixos de Víctor Batallé. «Llibres del Sol i de la Lluna», 40, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, octubre 1987. [El savi Hopkins, que s'ha establert a Ferrerons, rep un paquet d'Amèrica, i al poble s'altera la meteorologia: era una pedra de la Lluna, portada pels astronautes, i en Hopkins descobreix que és la que feia créixer i decreixer la Lluna.]

-Empar de **Lanuza** (València, 1950), *L'escletxa assassina*. «Gregal juvenil», 17, Gregal llibres, València, 1987. [Set contes de terror fantàstic.]

-Jordi **Viader** (Barcelona, 1954), *Ni Espanya, ni França, País Italià*. «El brot», 48, Editorial Pòrtic, Barcelona, setembre 1987. [«El mal ve de França», sàtira sobre la moda de la petanca; «Quan van dir-m'ho, no m'ho creia», amb una torreta que, en un temps en què és obligatori, no té tanques publicitàries, ja publicat el 1985; «El conservador universal», refugi antiatòmic per a preservar les obres d'art; «Ni Espanya ni França, País Italià», anticipació de política-ficció en què els terrenys catalans de l'Estat espanyol són repartits entre altres estats.]

Conte traduït

-J.B. **Ballard** (Xangai, 1930 – Londres, 2009), *Sorres rogenques*. Tr. Laura Santamaria. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 12, Pleniluni, Alella, febrer 1987. [«Els escultors de núvols de Coral D», planadors acrobàtics que fan figures amb núvols; «Prima Belladona», un venedor de plantes musicals; «El joc de les pantalles», la dona que allibera Charles de la mare en resta presonera; «Les estàtues musicals», amb l'artista desplaçat per l'obra; «Crit d'esperança, crit de furor», transició de l'oda del vell mariner a l'holandès errant; «Venus somriu», amb estàtua sònica que creix; «Digues adéu al vent», amb teixits biològics; «Estudi 5, les Estrelles», sobre la tecnificació de l'art; «Els somnis de Stellavista», casa psicòtrope que recull estats d'ànim.]

-Ambrose **Bierce** (Ohio, 1842 – Mèxic?, 1914?), *Escac i mat!* Tr. Xavier Aleixandre. «L'arcà», 32, Laertes, Barcelona, 1987. [«La cosa maleïda», amb un monstre invisible que es dedueix que té un color més enllà de l'escala cromàtica perceptible; «Un habitant de Carcosa», que mort es desperta en un futur llunyà; «Escac i mat!», amb un robot jugador d'escacs.]

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Les daurades pomes del sol*. Tr. Jordi Ferrando. «2001 Pleniluni ciència-ficció», 16, Pleniluni, Alella, novembre 1987. [Vint-i-un contes: vuit de ciència-ficció i dos de bruixes, la resta del realisme poètic de l'autor. «La sirena», amb dinosaure supervivent; «El vianant», «L'assassí», «El brodat», «L'escombriaire», d'anticipació sociològica; «El so d'un tro», cacera en el passat; «Hola i adéu-siau», de temps individual alentit; «Les daurades pomes del sol», viatge espacial; «La central elèctrica», més màgic; «La màquina voladora» i «El gran partit», reflexius; «La bruixa d'abril» i «El nen invisible», de bruixes; «El prat», el més assimilable dels altres.]

-Rudyard **Kipling** (Bombai, 1865 – Londres, 1936), *L'estigma de la bèstia*. Tr. Joan Godó. «L'arcà», 30, Laertes, Barcelona, 1987. [Cinc contes terror i fantasmes: «L'estigma de la bèstia», «El retorn de l'Imray», «Ells», «El meu verídric conte de fantasmes» i «Al final de la travessia».]

-Cristina **Lastrego** i Francesco **Testa** (Torí), *Benvingut, Wilko*. Tr. Josep Cabré. Editorial Joventut, Barcelona, 1987. [La Bàrbara i en Marco veuen un estel amb cua que resulta que és la nau d'en Wilko, extraterrestre que passarà una nit i un dia amb ells. Conte infantil de l'estudi Lastrego-Testa.]

-Gianni **Rodari** (Omegna, 1920 – Roma, 1980), *Contes escrits a màquina*. Tr. Francesc Sales. «L'Odissea», 15, Empúries, Barcelona, gener 1987. [Contes de fantasia, també de ciència-ficció com «Estranys esdeveniments a la torre de Pisa», en què els extraterrestres es presenten a endur-se la torre perquè una dona l'ha guanyada en un concurs, i «Miss univers d'ulls color verd Venus», amb una ventafocs de l'espai (tots dos també a *En Gip dins el televisor i altres històries en òrbita*).]

-Hazel **Towson** (sense dades), *Perill d'invasió*. Tr. Montserrat Vancells. «Rocabruna», 4, Pirene,

Barcelona, setembre, 1987. [Novel·leta d'ecologia i ciència: per eliminar la brutícia, el senyor Verger inventa la Delatabrossa, una planta que creix allà on algú llença deixalles.]

-Boris **Vian** (Ville-d'Avray, 1920 – París, 1959), *L'home llop*. Tr. Joan-Antoni Martínez. Columna Barcelona, gener 1987. [Hi ha un bon conte de ciència-ficció: «El perill dels clàssics», amb el constructor d'un ordinador autoconscient; «L'home llop», amb un llop bondadós mossegat per un home malèfic; «L'amor és cec», amb una boira impenetrable i afrodisíaca que fa invisibles els habitants de la ciutat; «Una història trista», anecdòticament amb l'inventor d'un parany de paraules, i «Un cor d'or», amb l'assassí que arrabassa el cor d'or d'un bon home.]

-Forrest **Wilson** (escocès de Renfrew), *La superiaia*. Tr. Elisabet Abeyà. «Aliorna jove», 6, Aliorna, Barcelona, febrer 1987. [Al parc, la iaia Smith rep superpoders per l'acció d'un raig que ha engegat el malvat que ha robat la màquina; amb el seu net i el fill de l'inventor, la Superiaia mirarà de recuperar-la. Continua amb *Superiaia, tot va bé* i *Superiaia superstar*, números següents de la col·lecció, 7 i 8, de la mateixa data.]

Conte original dins publicació periòdica

-Maria-Dolors **Alibés** (Vidrà, 1941 – Sant Pau de Segúries, 2009), «El dia que va ser nit». «Tretzevents», 515, Barcelona, 15-V-1987. [L'eix de la Terra es queda travat, fins que un drapaire troba que l'última vegada que el van greixar va ser l'any 999; l'untén, i tot torna a funcionar.]

-Joan **Barat** (Barcelona, 1918-1996), «L'home-màquina». «Tretzevents», 528, Barcelona, 27-XI-1987. [Un noi que des de petit somia ser una màquina, des que li regalen una bicicleta no en baixa més, té un accident al circ i experimenta una mutació biològica que el metal·litzà.]

-Josep M. **Barbat** i Arribas (Barcelona, 16 anys), «Una meravella de la tècnica». «Avui», 496, Barcelona, 30-VIII-1987. [Un nou televisor de l'últim model pateix una crisi de personalitat i acaba tirant-se per la finestra.]

-Maria-Rosa **Barrera** (Barcelona, 1924-2006), «Ell sí que ho sabia tot». «Tretzevents», 518, 26-VI-1987. [L'ordinador domèstic va prenent nota mental de les converses sobre futbol, i així amb la informació acumulada pot ajudar el noi de la casa a resoldre un concurs.]

-Eva **Borràs** i Balcells (12 anys), «L'acudit». «Avui», Barcelona, 2-VIII-1987. [La Míriam explica un acudit i el seu androide riu, perquè al taller on el reparaven ha vist riure l'operari quan un company l'hi ha explicat.]

-Alfred **Bosch** (Barcelona, 1961), «Quan et fan ballar el cap». «Conte del divendres», «Avui», Barcelona, 6-III-1987. [Un científic explica que el cervell acusa les sensacions i, doncs, aplicant-hi estimuladors elèctrics no caldrien els sentits per a rebre-les.]

-Teresa **Duran** (Barcelona, 1949), «Hi ha vida als altres planetes». «Cavall Fort», 596, Barcelona, maig 1987. [La narradora explica que anant pel bosc ha estat abduïda per un extraterrestre, juntament amb muntanyes i animals, i transportada a un altre planeta.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «Una visió desconcertant». «Tretzevents», 513-514, Barcelona, 23-IV-1987. [Dues astrònoms observen una nau misteriosa tripulada per un ésser fantàstic.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «Un curs a l'espai exterior». «Tretzevents», 521-522, Barcelona, 20-VIII-1987. [Els estudiants preparen el curs a l'espai exterior i en Guim tria Venus perquè hi ha excursions a cada sortida del Sol, sense comptar que un dia venusità té vuit mesos.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «Conte d'hivern». «Tretzevents», 529-530, Barcelona, 24-XII-1987. [Un televisor passat de moda és abandonat, però ha conservat per a sobreviure una dosi d'energia que pot ser letal per als humans.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), «El bon ciutadà (versió A)». «Avui. Cultura», Barcelona, 15-XI-1987. [Un ciutadà observa que del mur de la presó, on no hi ha cap obertura, en surt una mà, i complidor ho comunica al director, que castiga el pres per un excés d'imaginació.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), «Un dia com un altre». «2012, demà Països Catalans», suplement de l'«Avui», Barcelona, 23-IV-1987. [Ressenya del mode de vida automatitzat el dia de Sant Jordi de 2012.]

Teatre original

-**Joglars**, *Bye, Bye, Beethoven*. Estrena Teatre Condal, Barcelona, 1-X-1987. [Síntesi de *Laetius*, 1980, ampliada amb numerets afegits.]

Teatre traduït

-Howard **Ashman** (Baltimore, 1950 – Nova York, 1991), *La botiga dels horrors*. Tr. Quim Monzó. Companyia Teatre Victòria, direcció Joan-Lluís Bozzo, estrena Barcelona, Teatre grec de Montjuïc, 29-VII-1987. [Una planta extraterrestre aterra en una floristeria i creix devorant qui pot.]

Reedició novel·la juvenil original

-Estanislau **Torres** (Barcelona, 1926-2021), *Les coves de Postojna*. «La xarxa», 94, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, març 1987. [L'escriptor Lluís Llebot queda atrapat dins una editorial ultramoderna. S'adorm i viurà una aventura en diversos escenaris, potser en somnis, però després rebrà una carta referida al pas per Postojna.]

Reedició novel·la traduïda

-Vernon **Lee** (Violet **Paget**, Boulogne-sur-mer, 1856 – San Gervasio Bresciano, 1935), *El fantasma enamorat*. Tr. Josep Climent. «L'arcà», 31, Laertes, Barcelona, 1987. [Reedició de la traducció de «Quaderns literaris» de 1936. Amb aparença de novel·la gòtica de fantasmes, de fet és més aviat d'obsessió, de la dona que es creu reencarnació de l'avantpassada i el marit engelosit de l'espectre de l'amant.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *El castell dels Càrpats*. Tr. Maria-Antònia Oliver. Diari «Avui», Barcelona del 6-VII-1987 al 30-VIII 1987, quaranta-quatre episodis. Reproducció de la traducció de La Magrana. [Damunt el poble de Wertz, a Transsilvània, hi ha el castell del baró de Gortz, que fa cinc anys que va desaparèixer i l'envolta un terror supersticiós; el comte de Telek, enamorat de la difunta cantant Stilla, la veu dalt la torre i hi vol entrar; el baró, ajudat pel savi Orfanik, havia enregistrat la seva veu i amb un sistema de miralls en projecta la imatge.]

Reedició conte original

-Enric **Cassany**, curador, *Quadres i costums urbans del vuit-cents*. «El Garbell», 23, Edicions 62, Barcelona, setembre 1987. Hi ha Antoni **Careta** i Vidal (Gràcia, 1843 – Barcelona, 1924), «Lo moviment continu», sàtira de la dèria pels nous invents, en què un mecànic arruïnarà la família per aconseguir l'invent del segle, el motor sense combustible.

-Ernest **Martínez Ferrando** (València, 1891-1965), «L'arca de Noè, SA». «Contes del segle XX», «Avui», Barcelona, 12-IV-1987. [Estafa entorn d'una suposada agència americana que prepararia una nova arca davant un imminent diluvi universal.]

Reedició conte traduït

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Les cròniques marcianes*. Tr. Quim Monzó. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, 1987. [Ordenació dels contes que narren la conquesta de Mart i la decadència de la seva civilització i la de la Terra.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1988

Novel·la original

-Xavier **Borràs** (Barcelona, 1956), *Mare màquina*. «El nus», 74, Laia, Barcelona, setembre 1988. [L'any 2115 en Bruc, que sempre ha estat dòcil al sistema Mare, que el controla per mitjà de pantalles distribuïdes arreu, entra en contacte amb els marginats il·legals, que li fan conèixer uns éssers ben semblants anomenats dones.]

-Antoni **Coll** (Ivars d'Urgell, 1943), *L'illa dels animals*. La llar del llibre, Barcelona, maig 1988. [En forma de faula orwel·liana, una anàlisi de la convivència amb el conte d'uns animals habitants d'una illa solitària que evidencien les contradiccions de la conducta humana.]

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), *La capellana*. «Pinzellades», Elfos, Barcelona,

abril 1988. [De sociologia-ficció, o anticipació: en un futur en què hi ha capellanes, la Rosa és una rectora de poble que acull un fugitiu de la justícia.]

-Assumpció **Maresma** (Arenys de Mar, 1956), *El complot dels anells*. «La negra», 16, Edicions de la Magrana, Barcelona, febrer 1988. [Anticipació, a partir del guió de Ferran Torrent i Francesc Bellmunt, amb variants: des de la mort del president de la Generalitat, poc abans dels Jocs de 1992, fins a l'obtenció del càrrec per un diputat independentista, i atemptat final.]

-**Sempronio** (Andreu Avel·lí **Artís** i Tomàs, Barcelona, 1908 – Sitges, 2006), *El mur*. «Lletres catalanes», Plaza & Janés, Barcelona, març 1988. [Política-ficció: en un futur proper, presideix la Generalitat de Catalunya una maniquí, model publicitària i capdavantera de l'Aliança de dones objecte, turmentada per dos enigmes: què s'ha fet del seu home i qui és el pare del seu fill, que la repta en tot.]

Novel·la traduïda

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *La fi de l'Eternitat*. Tr. Marta Bes Oliva. «L'esparver», 65, Edicions de la Magrana, Barcelona, abril 1988. [L'Eternitat és una organització que introdueix els canvis que amb les seves conseqüències donaran els resultats que consideren beneficiosos per a la humanitat.]

-Pierre **Benoit** (Albí, 1886 – Ziburu, 1962), *L'Atlàntida*. Tr. Joan Valls i Royo. «Pòrtic aventures», 7, Pòrtic, Barcelona, setembre 1988. [Un capità i un tinent francesos arriben al cor del Hoggar, on Antinea, descendent dels atlants, manté el seu imperi al mig del desert.]

-Arthur C. **Clarke** (Minehead, 1917 – Colombo, 2008), *La fi de la infantesa*. Tr. Eduard Castanyo i Montserrat. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 18, Pleniluni, Alella, març 1988. [Quan està a punt d'iniciar-se l'era espacial, arriben els grans senyors, els dimonis bíblics, amb la missió d'encarrilar la humanitat cap a la seva finalitat.]

-J.M. **Coetze** (Ciutat del Cap, 1940), *Esperant els bàrbars*. Tr. Xavier Rello Andreu. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, 1988. [Crònica des de la fontera de l'imperi esperant els bàrbars, dins un ambient mig històric mig futurista, no lligat a cap lloc concret.]

-William **Gibson** (Conway, EUA, 1948), *Neuromàntic*. Tr. Joan Fontcuberta i Gel. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 17, Pleniluni, Alella, març 1988. [Case, cauboi informàtic mutilat pels amos que havia estafat, es veu obligat a executar el projecte Mut-d'hivern, una intel·ligència artificial paral·lela a Neuromàntic.]

-Robert A. **Heinlein** (Missouri, 1907 – Califòrnia, 1988), *Tropes de l'espai*. Tr. Eduard Castanyo. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 19, Pleniluni, Alella, novembre 1988. [Les aventures del filipí Rico, des que s'allista a l'exèrcit per a obtenir la plena ciutadania i el dret de vot fins a l'ascens a oficial i les guerres interplanetàries.]

-Stephen **King** (Portland, 1947), *Carrie*. Tr. Andrew Langdom-Davies. «L'arcà», 39, Laertes, Barcelona, octubre 1988. [Carrie és només una noia estranya, amb el poder de la telecinesi, fins que les burles dels companys i la pressió de la mare fan esclatar la violència i l'horror.]

-Stanislaw **Lem** (Lvov, 1912 – Cracòvia, 2006), *El fracàs*. Tr. Joan Ayala. «El mirall i el temps», Laia, Barcelona, setembre 1988. [Un planeta llunyà emet senyals i hi envien una nau amb un pilot ressuscitat que no pot saber qui és; el planeta desconegut està col·lapsat per una guerra total.]

-Stanislaw **Lem** (Lvov, 1912 – Cracòvia, 2006), *Solaris*. Tr. Agata Siemwierska. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 20, Pleniluni, Alella, novembre 1988. [El planeta Solaris és cobert per una mena d'oceà gelatinós de matèria viva, que potser és una mena de gran cervell. A l'estació d'observació prenen vida els desigs amagats dels exploradors terrestres.]

-Richard **Matheson** (Nova Jersey, 1926 – Califòrnia, 2013), *Sóc llegenda*. Tr. Carles Urritz i Carme Geronès. «L'arcà», 29, Laertes, Barcelona, 1988. [El gener de 1976, després d'una guerra total, comença la invasió dels vampirs morts. Robert Neville és l'últim home que lluita contra la plaga.]

-Frederik **Pohl** (Nova York, 1919 – Palatine, 2013), *La guerra dels mercaders*. Tr. Vimala Devi. «Pòrtic aventures», 8, Pòrtic, Barcelona, desembre 1988. [Trenta anys després de *La guerra dels mercaders* i l'expedició a Venus, un altre redactor publicitari, Tennison Tarb, viu ara una nova aventura iniciàtica des de l'abisme dels consumidors addictes fins a la rebel·lia anticonsumista dels venusians.]

-H.F. **Saint** (Nova York, 1941), *Memòries d'un home invisible*. Tr. Carme Geronès i Andrew

Langdon-Davies. Columna, Barcelona, maig 1988. [Nick Halloway es queda dins l'edifici de MicroMagnetics quan s'hi produeix una catàstrofe, i ell i edifici esdevenen invisibles; David Jenkins i el seu equip es dedican a encalçar-lo.]

-Robert L. **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *L'estranya història del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*. Tr. Andrew Langdom-Davis. «L'arcà», 36, Laertes, Barcelona, 1988. [L'honorable doctor Jekyll descobreix la fórmula que li permet transgredir les lleis morals sense assumir remordiments, descarregats en l'abominable mister Hyde.]

-Robert **Swindells** (Bradford, Regne Unit, 1938), *Germà de la Terra*. Tr. Laura Santamaria. «L'esparver», 64, Edicions de la Magrana, Barcelona, març 1988. [La Gran Bretanya és destruïda en la guerra nuclear entre blocs, els supervivents s'ensalvatgeixen, els soldats eliminen vells i criatures i malalts i fan camps de concentració; en Danny, que jugava dins un búnquer al moment de la desgràcia, s'uneix als resistents.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *El senyor dels anells. Tercera part. El retorn del rei*. Tr. Francesc Parcerisas. Editorial Vicens Vives, Barcelona, 1988. [Els dos darrers llibres, cinquè i sisè. En Frodo i en Sam continuen el camí cap al volcà on han de destruir l'anell, que tornaria a en Sàuron el poder malèfic; en Gàndalf aconsella l'Àragorn que repti en Sàuron al centre mateix del seu regne, perquè triomfi la coalició d'elfs, nans, hòbbits i homes contra el poder del senyor fosc.]

-Reverend Hugues **Venables** (pseudònim de Stewart **Cowley**, 1947), *Els diaris de Frankenstein*. Tr. Carles Urritz i Carme Geronès. «L'arcà», 40, Laertes, Barcelona, 1988. [En forma de diari trobat juntament amb il·lustracions i altres documents, nova versió de *Frankenstein*, amb la criatura malèvola, tot dins el castell de Schwarzsstein.]

-Joan D. **Vinge** (Maryland, EUA, 1948), *L'urpa del gat*. Tr. Eduard Castanyo. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 24, Pleniluni, Alella, març 1990. [L'any 2420 Gat, mestís que ha viscut als nivells més baixos i pot llegir el pensament, és reclutat per força perquè faci de guardaespalles d'Elnear, d'una família que domina la Federació; Gat descobreix que els atemptats que semblen contra ella, en realitat són contra un altre membre de la família.]

-Kurt **Vonnegut** (Indianapolis, 1922 – Nova York, 2007), *Escorxadors-5*. Tr. Manuel de Seabra. «El brot», 54, Pòrtic, Barcelona, juliol 1988. (Reedició Proa, 2007.) [Billy Pilgrim, ianqui fet presoner pels nazis i tancat a Dresden quan hi ha el bombardeig aliat, fa viatges en el temps i acaba capturat pels tralfamadurosos i exhibit en una mena de zoo de races interplanetàries.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *La màquina del temps*. Tr. Albert Folch i Folch. «L'Odissea», 35, Empúries, Barcelona, gener 1988. [El Viatger del Temps, que ha inventat la màquina, viatja a l'any 802701: els elois, classe ociosa, pastura a la superfície, i els morlocks treballen sota terra i de nit cacen elois per menjar-se'ls; fugint-ne, va més endavant, quan hi ha crancs gegants, i més al futur, quan el Sol s'extingeix i la Terra es detura.]

-Jeanette **Winterson** (Manchester, 1959), *La passió*. Tr. Dolors Udina. Columna, Barcelona, febrer 1988. [Una veneciana filla d'un barquer, amb els peus palmats i que pot caminar damunt l'aigua, i un francès que s'enrola a l'exèrcit seduït per Napoleó, viuen les respectives passions en una Venècia fantàstica.]

Novel·la juvenil original

-Maria-Dolors **Alibés** (Vidrà, 1941 – Sant Pau de Segúries, 2009), *El planeta Mo*. «El vaixell de vapor», 60, Editorial Cruïlla, Barcelona, 1988. [Visita a un planeta sorprenent, on els diners són animals bellugadissos que s'escapen de les butxaques.]

-Maite **Carranza** (Barcelona, 1958), *Prohibit de ploure els dissabtes*. «El petit esparver», 31, Edicions de la Magrana, Barcelona, juliol 1988. [L'Eric, avorrit perquè plou a bots i barrals i no pot sortir a jugar, pensa que haria d'estar prohibit que plugués el dissabte.]

-Raimon **Esplugafreda** (Jesús **Bonals**, Balsareny, 1943), *Viatge a l'interior d'un gra d'arena*. «El nus», 73, Editorial Laia, Barcelona, octubre 1988. [Partint de l'antiga assimilació d'un àtom a un sistema solar, l'Andreu viatja repetidament a l'electró EPSt005, cinquè electró d'un àtom de silici, on viu diverses aventures amb un repertori de temes de ciència-ficció.]

-Lluís **Garay** (?), *Orlina*. «El brot jove», 6, Pòrtic, Barcelona, maig 1988. [Orlina és una noia-peix que introdueix al seu àmbit la Soledat, quan fa tretze anys; al·legoria de la fi de la infantesa en

forma de fantasia màgica.]

-Laura **Julian** (?), *El cavaller galàctic*. «El vaixell de vapor», 51, Editorial Cruïlla, Barcelona, març 1988. [En ple segle XI cau a la Terra un ésser d'un altre planeta, el robot domèstic PP-7, i es veu empès a convertir-se en cavaller medieval.]

-Ramon **Martí** i Comes (Tortosa, 1950), *Roderic*. «El vaixell de vapor», 53, Ediciones SM, Barcelona, març 1988. [Roderic, un noi de tretze anys, amb el gos Ketty, d'un planeta ultraavançat on els habitants es limiten a controlar els robots cada cinc hores, és enviat a la Terra per trobar els set savis que li ensenyin com es combat l'avorriment.]

-Josep **Masats** (Sant Fost de Capsentelles, 1953), *Trapelleries galàctiques*. «Gregaral juvenil», 22, Gregal llibres, València, 1988. [Un extraterrestre regala a en Roger un botó màgic que fa realitat tots els desigs.]

-Fina **Masgrau** i Lourdes Bellver, *El país de la no-memòria*. «Baobab», 36, Aliorna, Barcelona, octubre 1988. [La Tània, que té un gat que és mecànic i es diu Endoll, un dia perd la memòria, i un vell professor, Bombeta, que viu amb el robot Llanda-33, l'ajuda a anar al país on la podrà recuperar.]

-Joan **Pla** (Artana, 1942 – Borriana, 2024), *L'òmicron*. «Gregaral juvenil», 24, Gregal llibres, València, 1988. [Uns nois veuen arribar quatre ovnis i sortir de la terra uns éssers monstruosos, perquè dins la muntanya hi ha l'òmicron, que equilibra l'univers i guarda la memòria de tots els temps.]

Novel·la juvenil traduïda

-Ricardo **Alcántara**, *Quin invent*. Tr. Josep Lluch. «La sirena», 21, La Galera, Barcelona, 1988. [Un inventor inventa un rellotge que altera la marxa del temps, segons les necessitats de l'usuari.]

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992) i Janet **Asimov** (Ashland, 1926 – Nova York, 2019), *Norby*. Tr. Rosa Moreno i Roger. «Les increïbles aventures d'en Norby», Molino, Barcelona, 1988. [Continuació de la sèrie de novel·letes juvenils de l'any anterior: 5, *Norby i el collaret de la reina*; 6, *Norby salva l'univers*; 7, *Norby retorna a la Terra*; 8, *La gran aventura d'en Norby*.]

-Michèle **Kahn** (Niça, 1940), *Un ordinador gens ordinari*. Tr. Núria Fabrès. Alfaguara, Grup Promotor, Barcelona, 1988. [En Frank passa uns dies a ca l'oncle Pierre, que experimenta amb el Tetraclac, l'ordinador que l'ajuda en les tasques domèstiques però també causa conflictes.]

Conte original

-**Diversos** autors, *Un primer vol*. 6è certamen literari Sant Jordi, homenatge a Marià Manent. «Lectures Moby Dick», 39, Juan Granica, Barcelona, maig 1988. [Albert **Calls**, «Aquarius»: les explosions nuclears han causat mutacions en els ous de les sardines, que es vengen dels pescadors.]

-Carles **Mengual** (Barcelona, 1961), *Coca-Cola i Julieta*. «Les ales esteses», 40, Edicions de la Magrana, Barcelona, octubre 1988. [El conte del títol, paràbola de ciència-ficció, amb l'amor boig d'una noia per la Coca-cola.]

-Xavier **Sans** (Terrassa, 1961) i Miguel **Tatay** (Apucarana, Brasil, 1958), *La prova*. «L'Odissea», 38, Empúries, Barcelona, octubre 1988. [De contes de fantasia, màgia i misteri.]

-Olga **Xirinacs** (Tarragona, 1936), *Relats de mort i altres matèries*. «El dofi», Edicions Destino, Barcelona, octubre 1988. [Contes i relats sobre enterrats vius, aparicions i fantasmes.]

Conte traduït

-Isaac **Asimov**, Martin H. **Greenberg** i Charles G. **Waugh** (antòlegs), *Joves fantasmies*. Tr. Vimala Devi. «L'esperver», 68, Edicions de la Magrana, Barcelona, novembre 1988. [Contes de fantasmies joves. James, «Cors perduts»; Middleton, «A la carretera de Brighton»; L'Engle, «Pobre petit dissabte»; **Bradbury**, «El llac»; Quiller-Couch, «Un parell de mans»; **Matheson**, «Vells amagatalls»; Mitchell, «Un espectre poc comú»; White, «La casa del malson»; Glasgow, «La revenja de l'ombra»; Brinsmead, «La carretera del crepuscle»; Goldsmith, «Les veus d'El Dorado»; Serling, «El canvi de guàrdia».]

-Arthur Conan **Doyle** (Edimburg, 1859 – Crowborough, 1930), *El paràsit*. Tr. Enric Casasses. «El grill», 3, 3i4, València, desembre 1988. [A «L'horror de les altures» Joyce-Armstrong amb el seu

avió ha pujat fins a 12.600 metres cercant la jungla de l'espai, un àmbit de bellesa i d'horror amb monstres flotants. També hi ha «El paràsit», amb pretensió científica, sobre mesmerisme i magnetisme.]

-Umberto **Eco** (Alessandria, 1923 – Milà, 2016), *Alfa-22, escrits d'una màquina d'escriure*. Isabel Jiménez i Torroella, Carme Martín i Manzano i Dolors Ruiz i Benito. Llibre de lectura, EGB, 2n curs. «Pas a pas», Vicens Vives, Barcelona, 1988. [«Els tres astronautes»: un ianqui, un rus i un negre arriben a Mart per separat i recelosos l'un de l'altre; la visió d'un marcià, suposadament enemic comú perquè és diferent, els uneix, però quan constaten que té sentiments es fan amics i decideixen tornar junts.]

-E. Allan **Poe**, *Ciència ficció*. Tr. Isabel Robles i Jaume Pérez Muntaner. «13/19», 7, Edicions del Bullent, València, 1988. [«La innocentada del globus», «El conte mil i dos de Schéhérazade», «Paraules amb una mòmia» i «Els fets en el cas del sr. Valdemar»; els dos últims eren traduïts per Riba, però no recuperats a les edicions de postguerra.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *El ferrer de Wootton Major i «La fulla» d'en Niggle*. Tr. Jordi Arbonès. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, abril 1988. (Reedició Proa, 1999.) [Dos contes ambientats en mons màgics, sobre la imaginació i la fantasia.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *Gil, el pagès de Ham*. Tr. Carles Llorach. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, gener 1988. (Reedició Proa, 1995.) [Per casualitat en Gil fa fugir el gegant i a partir d'aquí esdevé heroi per força; tanmateix després de vèncer el drac plantarà cara al rei i serà el nou líder del poble.]

Conte original dins publicació periòdica

-Alfred **Badia** (Barcelona, 1912-1994), «Un altre món feliç». «Avui. Cultura», Barcelona, 11-VII-1988. [Sense estructura de conte, descripció utopista d'una futura Arcàdia sense tensions, que duria a un ensopiment còsmic.]

-Joan **Barat** (Barcelona, 1918-1996), «L'ull invisible». «Avui. Cultura», Barcelona, 28-VIII-1988. [Dins «Tres històries de transeünts», amb la utilització de mosques mecàniques per a tasques d'espionatge entre dues potències.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «Un projecte ultrasecret». «Tretzevents», 552, segona quinzena de novembre 1988. [Un ximpanzé ha estat ensinistrat per a una prova espacial de bombardeig de partícules.]

-Joan de Déu **Prats** (Barcelona, 1962), «La dictadura dels grassos». «Avui. Cultura», Barcelona, 27-III-1988. [Els grassos assoleixen el poder i implanten la seva dictadura: aboleixen l'esport i obliguen a engreixar-se, malgrat la resistència, amb vagues de fam i fins i tot accions armades.]

Text traduït dins publicació periòdica

-Stanislaw **Lem** (Lvov, 1912 – Cracòvia, 2006), *El fracàs*. Tr. Joan Ayala. «El temps», 221, València, 12-19 setembre 1988. [Fragment publicat a la revista abans que sortís el llibre, el mateix mes.]

Teatre original

-Nicasi **Camps** i Pinós (Terrassa, 1931 – Barcelona, 2024), *Si els morts poguéssim parlar*. «Amarantos-teatre», Editorial Amarantos, Barcelona, juny 1988. [De fet és una traducció, perquè l'autor la va escriure en castellà i després la va traduir. L'acció té lloc a l'indret «que ocupa una ànima un cop mort el cos, esperant el moment del seu judici», i els personatges han mort d'un accident de tren. Més acte sacramental que obra fantàstica.]

Còmic traduït

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *El coet*. Guió Jacob Mai, dibuix Marc Mateu. Dins «Cavall Fort», 624, Barcelona, juliol 1988. [Adaptació del conte: una família humil simula un viatge en coet dins una maqueta, sense moure's de lloc.]

Reedició conte original

-Enric **Valor** (Castalla, 1911 – València, 2000), *Narracions perennes*. Gregal Llibres, València, maig 1988. [«L'experiment de Strolowickz», intriga terrorífica d'intercanvi de cossos i esperits, a la manera d'*Avatar* de Théophile Gautier.]

Reedició teatre original

-Josep M. **Benet** i Jornet (Barcelona, 1940-2020), *Helena a l'illa del baró Zodiàc*. «Catalunya teatral», 229, Editorial Millà, Barcelona, 1988. [El baró Zodiàc, que té una illa mecànica artificial amb què es vol fer l'amo del món, enfonsa el transatlàntic en què viatgen Helena i el seu pare, el professor Prats, per posar-lo al seu servei.]

-Ramon **Vinyes** (Berga, 1882 – Barcelona, 1952), *Teatre*. «Biblioteca Escriptors del Berguedà», 5, Edicions de L'Albí, Berga, 1988. [Hi ha *Ball de titelles*, seguint la idea de Wells a *La visita meravellosa*, un àngel, confós amb un ocellot, és abatut per un tret i cau a la Terra; no és un àngel celestial, sinó propi de la literatura d'imaginació i al·legòrica.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1989

Novel·la original

-Miquel de **Palol** (Barcelona, 1953), *El jardí dels set crepuscles. I, Frixus el boig; II, Googol; III, La joia retrobada*. «A tot vent», 273, 274, 275, Edicions Proa, Barcelona, març 1989. [Després de les quatre guerres nuclears d'entreteniment (2025-2113), s'edita el manuscrit, escrit entre 2018 i 2030, que narra com, refugiats de la guerra en un castell del Pirineu, uns quants personatges influents s'expliquen històries que emmascaren la clau del funcionament del món, sota el símbol d'una joia.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Els emperadors d'Abissínia*. «El balanci», 217, Edicions 62, Barcelona, març 1989. [Viatge de Samuel Johnson i James Boswell, alterat per un kraken, dins l'estil de l'autor, amb erudició deformada.]

-Carles **Recio** (Elda, 1965), *Mater desertorum*. «Col·lecció unitària», 6, L'esquer, Tavernes Blanques, maig 1989. Premi de narrativa VII certamen literari Vila de Puçol. [Un matí la Mare de Déu dels Desemparats ha desaparegut del seu altar a València, i l'Empar es passeja pels barris marginats, entre pobres i punkies, amb texans i samarreta.]

Novel·la traduïda

-J.B. **Ballard** (Xangai, 1930 – Londres, 2009), *L'illa de ciment*. Tr. Jordi Boixadós. «El brot», 63, Pòrtic, Barcelona, setembre 1989. [Robert Maitland, tornant a casa a Londres, té un accident a l'autopista i cau al fons d'un encreuament de vies, un solar enclotat des d'on no pot pujar i on troba gent que hi fa vida robinsoniana.]

-Philip K. **Dick** (Chicago, 1928 – Califòrnia, 1982), *Blade Runner*. Tr. Manuel de Seabra. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 23, Pleniluni, Alella, desembre 1989. [Rick Deckard ha de retirar els andròides rebels, però té problemes d'identificació i sospites dels col·laboradors.]

-Frank **Herbert** (Washington, 1920 – Wiscosin, 1986), *Duna*. Tr. Manuel de Seabra. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 21, Pleniluni, Alella, abril 1989. [Les sacerdotesses han adaptat el mite de la redempció i, quan el duc és assassinat i el planeta arrasat, el nen és salvat i dut a Duna, el planeta desert, on assumirà el seu destí. Gran epopeia total i coherent, que basteix un sistema ecològic i adapta el sistema mític musulmà.]

-**Plató** (Atenes, 427aC-347aC), *La república*. Tr. Manuel Balasch. «Bernat Metge», 258, 263, 273, Editorial Alpha, Barcelona, setembre 1989-1992. [Volums X (1989), XI (1990) i XII (1992) dels *Diàlegs* de Plató. La ciutat ideal, per al filòsof, inspiració d'utopies posteriors.]

-Robert L. **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *El cas misteriós del doctor Jekyll i el senyor Hyde*. Tr. Josep Franco. «A la lluna de València», 14, Edicions Bromera, Alzira, 1989. [L'honorable doctor Jekyll descobreix la fórmula que li permet transgredir les lleis morals sense assumir remordiments, descarregats en l'abominable mister Hyde.]

-R.L. **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *El Dr. Jekyll i Mr. Hyde*. Tr. Josep Sales. «Diari

de Barcelona», 8, Técnicos editoriales y consultores, Barcelona, 1989. [L'honorable doctor Jekyll descobreix la fórmula que li permet transgredir les lleis morals sense assumir remordiments, descarregats en l'abominable mister Hyde.]

-Jack **Vance** (San Francisco, 1916 – Oakland, 2013), *Els llenguatges de Pao*. Tr. Carme Manuel Cuenca. «El grill», 4, Tres i quatre, València, febrer 1989. [Pao és un planeta pacífic amb un llenguatge neutre; quan són extorsionats, els assessors de Destrucció hi creen llenguatges adequats a guerrers, inventors i comerciants, que configuren maneres de veure el món.]

-**Vercors** (Jean **Bruller**, París, 1902-1991), *Els animals desnaturalitzats*. Tr. Joan Basté. «Lectures Moby Dick», 40, Ediciones Juan Granica, Barcelona, abril 1989. [Una expedició científica a Nova Guinea descobreix uns éssers, els tropis, possible baula perduda entre primats i humans. Davant el projecte d'esclavitzar-los, en Templemore fa inseminar una femella amb esperma seu i mata la criatura quan neix: si el condemnen, voldrà dir que els consideren humans.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Una hivernada als gels*. Tr. Juli Camarasa. «A la lluna de València», 8, Edicions Bromera, Alzira, setembre 1989. [Un vaixell torna a la Bretanya amb el pavelló negre que assenyala que hi ha hagut naufragis; tot seguit s'organitza l'expedició per a cercar-los.]

-Kurt **Vonnegut** (Indianapolis, 1922 – Nova York, 2007), *Esmorzar de champions*. «El mirall i el temps». Tr. Isabel Llansat. Laia, Barcelona, abril 1989. [Crònica des del futur o des de la distància de la vida i les obres de Kilgore Trout, autor de ciència-ficció present sovint en Vonnegut, i Dwayne Hooper, que s'identifica amb un text de Trout i acaba boig del tot.]

-Ian **Watson** (North Shields, Regne Unit, 1943), *El caçador de la mort*. Tr. Eduard Castanyo. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 22, Pleniluni, Alella, maig 1989. [Jim Huntermort, guia d'una casa on preparen la gent a morir, ajuda l'assassí Winberger a construir una gàbia per a la mort, i la segueixen fins als seus dominis; en un altre sistema on no hi ha culte a la mort, en Jim és un capellà.]

Novel·la juvenil original

-Lluís **Busquets** i Grabulosa (Olot, 1947), *El viatge fantàstic de Griselda*. «Lectures Moby Dick», Ediciones Juan Granica, Barcelona, gener 1989. [Reedició de *Viatge fantàstic*, de 1981: Quan surt de la biblioteca, la Griselda és enlluernada i abduïda per un plat volador que la duu a la Lluna, on entra en contacte amb una civilització subterrània avançadíssima, i també amb una descendent dels almogàvers.]

-Oriol **Vergés** (Barcelona, 1939), *Els herois i els fantasmes*. Editorial Joventut, Barcelona, maig 1989. [Uns quants superherois com Super-Sam, Spider-Sam i Frankenstein, passen les vacances al castell escocès de James Rond, ple de fantasmes, en una història desmitificadora i irònica.]

Novel·la juvenil traduïda

-J.F. **Almagro** (José Fabá Almagro, ?), *Tempus*. Tr. Josep Escarré i Marga Moreno. «Calidoscopi», Edicions del 1984, Barcelona, 1989. [Per mitjà d'una esfera màgica, en David va a parar a un univers paral·lel que circula en sentit invers i on ell és en Divad.]

-Pinin **Carpi** (Milà, 1920-2004), *Darrera la porta d'or*. Tr. Ramon Pujades. «Marobert», 33, Ediciones B, Barcelona, novembre 1989. [En Gabriel, un nen solitari, coneix un gnom que necessita el seu ajut per alliberar els pares; junts arribaran a la Lluna quan hi arribin els primers astronautes humans.]

-Jean **Joubert** (Loiret, 1928 – Montpeller, 2015), *Els fills de Noè*. Tr. Àlvar Valls. «Cronos», 31, La Galera, Barcelona, setembre 1989. [El febrer de 2006 una tempesta de neu aïlla la família d'en Simon amb l'aviram i les bèsties domèstiques al xalet dels Alps on viuen; no se sap si la tempesta gegantina és produïda per una arma extraterrestre, una modificació de l'eix de la Terra o experiments termonuclars.]

-Fernando **Lalana** (Saragossa, 1958), *El viatge d'en Trip 2*. Tr. Marta Herrero. «Casals jove», 2, Casals, Barcelona, 1989. [A Xinxó, un asteroide que orbita Venus, tothom s'avorreix, i en Trip 2, que llegeix llibres sobre la Terra, se n'hi va amb el platet volador.]

-Andreu **Martín** (Barcelona, 1949) i Juanjo **Sarto**, *El cas Moby Dick*. Tr. Rita Gómez. «La natura en perill», 6, Molino, Barcelona, 1989. [Intriga juvenil amb fons ecològic i vorejant la ciència-

ficció.]

-M. **Zimmer Bradley** (Albany, 1930 – Berkeley, 1999), *Els colors de l'espai*. Tr. Lluís Roura. «La teranyina», 13, Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 1989. [En un món futur dominat pels Ihari, en Bart cerca el pare, un enginyer espacial desaparegut.]

Conte original

-Mercè **Company** (Barcelona, 1947), *El jardí de l'espai*. Il. Agustí Asensio. «Els llibres d'en Cèsar», Ediciones Àngulo, Barcelona, 1989. [Fantasia infantil. En Gabriel és astronauta i, a més de plantar la bandera, planta llavors del seu jardí al planeta on l'envien, però les flors s'avorriran sense insectes ni ocells.]

-Anna **Llauradó** (Barcelona, 1959), *Plaers*. Columna, Barcelona, març 1989. [Hi ha «Entre 2001 i 2010», història eròtica entre Hal i Halina: Hal vol companya sexual, amb forma humana, i al moment de l'orgasme salven la nau accidentalment.]

-Víctor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), *Barcelona 2080 i altres contes improbables*. «El mirall i el temps», Laia, Barcelona, abril 1989. [Dotze contes: dos amb andròides, «El somriure etern» i «Barcelona 2080», d'aire Fast i Asimov respectivament; «L'infidel», «El rombe negre», «La muralla», «La invitació a la festa», «El darrer dels mohicans», d'estil Fast-Bradbury; «La sorra del temps», «El color de l'adéu» i «El retorn», paradoxes temporals pedrolianes; «La verge d'Arizona», màgic estil Bradbury; «L'estiu fatídic», política-ficció.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Cendres i diamants*. «Àuria», Columna, Barcelona, desembre 1989. [Proses poètiques, impressions, la majoria d'aire fantasmal, de presències secretes o evocacions al fons del mirall.]

Conte traduït

-Isaac **Asimov**, Martin H. **Greenberg** i Charles G. **Waugh** (antòlegs), *Joves monstres*. Tr. Carles Llorach. «L'esperver», 75, Edicions de la Magrana, Barcelona, octubre 1989. [Contes de joves monstres. **Bradbury**, «Retorn a la llar»; MacLennan, «Adéu-siau, senyoreta Patterson»; Yarbrow, «No destorbeu la bella dorment»; Parker, «El nen carretó»; Cogswell, «L'era de cols»; Williamson, «Allò que espera a fora»; Lee, «Vermella com la sang»; Saki, «Gabriel-Ernest»; Beaumont, «Fritzchen»; Bixby, «El petit»; Reynolds, «Il·lusió òptica»; **King**, «La darrera copa»; Yolen, «Angelica»; **Simak**, «La croada del ximplet».]

-Massimo **Bontempelli** (Como, 1878 – Roma, 1960), *L'amant fidel*. Tr. Carme Arenas. «Línia d'ombra», 5, Edicions B, Barcelona, novembre 1989. [Catorze contes i una novel·la curta.]

-Umberto **Eco** (Alessandria, 1923 – Milà, 2016), *Els tres cosmonautes*. Tr. Antoni Vicens. «Apel·les Mestres», Edicions Destino, Barcelona, setembre 1989. [Versió completa del conte publicat l'any anterior amb el títol «Els tres astronautes»: un nord-americà, un rus i un xinès arriben a Mart per separat; la primera nit la por els fa adonar de la identitat comuna; quan troben un marcí estan d'acord a matar-lo, per diferent, però després entenen que és com ells.]

-**Erckmann-Chatrian** (Emili **Erckmann**, Phalsbury, 1822 – Luneville, 1899; Alexandre **Chatrian**, Soldatenhal, 1826 – Raincy, 1890), *Contes*. Tr. Josep Pla i Ferran Meler. «Diari de Barcelona», 10, Técnicos editoriales y consultores, Barcelona, 1989. [«La lladre de criatures» i «El tresor del vell cavaller», rescatats de traduccions de Josep Pla; «El talió», nou.]

-M.R. **James** (Goodnestone, 1862 – Eton, 1936), *El fantasma prim*. Tr. Roser Berdagué. «L'arcà», 42, Laertes, Barcelona, 1989. [Cinc contes de fantasmes, vampirisme i licantria: «La residència de Whitminster», «El diari de Mr. Poynter», «Un episodi de la història de la Catedral», «Història d'una desaparició i d'una aparició», i «Dos metges».]

-E.A. **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Els assassins de la Rue Morgue i El misteri de Marie Roget*. Tr. Josep Sales. «Diari de Barcelona», 1, Técnicos editoriales y consultores, Barcelona, 1989. [Dos contes de deducció ja traduïts.]

-Oscar **Wilde** (Dublín, 1854 – París, 1900), *El crim de Lord Artur Savile – El fantasma de Canterville*. Tr. Josep Sales. «Diari de Barcelona», 12, Técnicos editoriales y consultores, Barcelona, 1989. [Dos contes que havia traduït Manuel Montoliu el 1906. A «El fantasma de Canterville» el 1890 el ministre nord-americà Mr. Otis compra el castell anglès Canterville Chase, que té un fantasma de tres-cents anys, i s'hi instal·la amb la família, que amb el seu practicisme

amarga la vida del fantasma; cop final a la narrativa gòtica de terror de fantasmes vuitcentista. A «El crim de Lord Artur Savile» un quiromàntic pronostica a Savile que cometrà un crim, i ell decideix enllestir-lo aviat per a poder continuar fent via.]

Conte original dins publicació periòdica

-Carme **Abella** (Barcelona, 1957), «Qui busca el passat troba el principi». «Avui. Cultura», Barcelona, 2-9-VII-1989. [Immobilitzats per un accident al mig del desert, la protagonista és conduïda per Quam al país dels homes-formiga, els Tadar, l'any 1539 de l'Hègira; quan torna són al 1409.]

-Víctor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), «Güizylgul o la recerca de l'antimatèria». «Els marges», 39, Barcelona, 1989, pàgs. 55-76. [Segons Mora, del mateix grup del llibre *Barcelona 2080*, aquí de viatges pel temps amb dos científics i un ordinador intuïtiu i místic.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «A l'extrem de la galàxia». «Tretzevents», 568, Barcelona, segona quinzena de juliol 1989. [Tres astronautes inicien l'exploració de l'espai, a l'inici d'una sèrie; un s'afarta de la menja preferida sense que els altres se'n adonin.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «Hologrames». «El Pont», 105, Miquel Arimany, Barcelona [setembre 1989]. [En una Barcelona del futur, sense supervivents, els hologrames poblen la ciutat.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «El planeta misteriós». «Tretzevents», 575, Barcelona, primera quinzena de novembre 1989. [Continuació de la sèrie dels tres astronautes, aquí escapçada definitivament, en una planeta de miratges.]

-Òscar **Pàmies** (Barcelona, 1961), «Els extraterrestres envaeixen». «Avui. Cultura», Barcelona, 29-I-1989. [A manera d'article sobre la vinguda dels extraterrestres, que dormien en contenidors d'escombraries i com que els trinxaven se'n van anar.]

-Josep **Vallverdú** (Lleida, 1923), «La invasió ha començat». «Tretzevents», 557, Barcelona, febrer 1989. [Uns nens juguen a la guerra de les galàxies en una cova, senten sorolls, veuen màquines amenaçadores, però tot plegat és una demostració d'una màquina de recollir escombraries.]

Reedició conte original

-Cèsar-August **Jordana** (Barcelona, 1893 – Santiago de Xile, 1958), *L'atemptat*, a cura de Maria Campillo, «El nus», 80, Editorial Laia, Barcelona, 1989. [Hi ha «La pastilla de sabó», després de moltes generacions d'encreuaments entre fabricants de sabó, neix la Pastilla, una nena que es nodreix de sabó líquid i no es pot mullar sense desfer-se en sabonera; «No se'n recordava», amb elements de terror i desenllaç de bogeria; «El sacrifici», de desplegament invers: inici de bogeria i final de terror, una astracanada que acaba malament.]

Reedició conte traduït

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Els laberints de Bizanci. Un viatge amb espectres*. «El cangur», 114, Edicions 62, Barcelona, 1989. [Recuperació d'*Un viatge amb espectres* de 1984. Articles i narracions que havien sortit en castellà a «ABC» i «La Vanguardia», a partir del viatge a Turquia.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1990

Novel·la original

-J.M. **Llenàs** (Josep M. **Fonalleras**, Girona, 1959, i Miquel **Fañanàs**, Girona, 1948), *El secret de l'arxiu*. «L'Odissea», 55, Empúries, Barcelona, 1990. [L'any 2052 l'encarregat de microfilmear tots els documents escrits de l'Ajuntament de Girona troba, entre els papers de 1931, el dietari d'una estudiant que el 1986 va treballar sobre l'obra del suposat erudit Sebastià de Cardós, un impostor.]

-Vicenç **Villatoro** (Terrassa, 1957), *Titànic*. «A tot vent», 284, Edicions Proa, Barcelona, març 1990. [Un periodista de la TV francesa ve a una Barcelona sotmesa a un pluja continuada que la inunda i és seduït per Lúcia, que diu que la inundació és perquè Barcelona s'enfonsa cridada per les criatures del mar, i ell pensa que ella potser és una sirena que prepara l'enfonsament.]

Novel·la traduïda

-Jack **London** (John **Griffith**, San Francisco, 1876 – Glen Ellen, 1916), *El rodamón de les estrelles*. Tr. Lluís Massanet. «El brot jove», 16, Pòrtic, Barcelona, octubre 1990. [Condemnat a cadena perpètua i confinat en solitari, Standing s'evadeix del cos per mitjà de misterioses tècniques orientals i viu diferents existències en diferents llocs i èpoques.]

-Jess R. **Moransee** (Detroit, 1931–2010), *El homenets verds*. Tr. Carme Saumoy. «L'esperver», 84, Edicions de la Magrana, Barcelona, setembre 1990. [Dos extraterrestres arriben amb la seva màquina per endur-se mostres de terra, de plantes i més tard d'animals; quan les autoritats els encalcen, estan disposats a destruir-se abans que ser capturats.]

-Renato **Pestriniero** (Venècia, 1933), *El niu més enllà de l'ombra*. Tr. Carme Arenas. «L'arcà», 53, Laertes, Barcelona, 1990. [En Sagredo rep un telegrama que el convoca a Venècia, on entrarà en contacte amb una realitat altra i s'involucrarà en una guerra metafísica que té lloc des de l'origen dels temps, en una història entre el fantàstic i el terror.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), ... *en un lloc anomenat Terra*. Tr. M. Àngels Boguñà. «Gran angular», 20, Editorial Cruïlla, Barcelona, 1990. [En un món on conviuen màquines i homes, les màquines són l'espècie dominant. Torna una nau, en què hi ha una màquina desconnectada, morta, i jutgen l'humà que l'acompanyava; però potser s'ha suïcidat després que ha anat a un lloc anomenat Terra.]

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Viatge a Laputa, Balnibarbi, Luggnagg, Glubbudubdrib i Japó*. Tr. Ferran Toutain. «Diari de Barcelona», 36, Tècnics editoriales y consultores, Barcelona, 1990. [Tercera part dels *Viatges de Gulliver*, la crònica d'un naufrag que va a parar a terres remotes que serveix per a reflectir la corrupció política, la ingenuïtat de la fe en el progrés i la presumpció dels científics.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *L'home invisible*. Tr. Jordi Vinyes. «L'arcà», 49, Laertes, Barcelona, 1990. [Subtitulat «El secret de W. Storitz»: a l'original, *Le secret de W. Storitz ou L'invisible*, publicat pòstumament, potser amb intervenció del fill de Verne. Despitat pel rebuig de la família de la noia que volia, Storitz, posseïdor del secret de la invisibilitat, amb un beuratge que es barreja amb la sang, planeja la venjança perquè la noia no es pugui casar amb el germà del narrador.]

Novel·la juvenil original

-Lluís-Anton **Baulenas** (Barcelona, 1958), *Rampoinés/451*. «Columna jove», 11, Columna, Barcelona, maig 1990. [A Gotolàndia està prohibida la lectura, i es persegueix els súbdits que llegeixen clandestinament; Enric Manguta patrulla per evitar transgressions.]

-Maïte **Carranza** (Barcelona, 1958), *La nit dels arutams*. «Columna jove», 12, Columna, Barcelona, 1990. [Aventures extraordinàries d'un esquimal, una anglesa, un mariner i un esperit del glaç que van a parar a la selva amazònica.]

-Josep **Gòrriz** (Sabadell, 1956), *El virus de la revolta*. «El centaure», Barcanova, Barcelona, 1990. [A diferència dels extraterrestres que habiten la ciutat submarina de Tòlia, basada en la saviesa, a la superfície les dues superpotències s'eliminen mútuament i quasi tota la humanitat a cop de virus.]

-Joan **Pla** (Artana, 1942 – Borriana, 2024), *La tornada del cometa Halley*. «Columna jove», 14, Columna, Barcelona, setembre 1990. [Un astrònom descobreix dos cometes bessons, que investiga, n'estableix l'òrbita, i dedueix que es dirigeixen de ple cap a la Terra.]

Novel·la juvenil traduïda

-João **Aniceto** (portuguès, ?), *Els camins mai no acaben*. Tr. Montserrat Solanas. «La teranyina», 11, Editorial Cruïlla, Barcelona, febrer 1990. [La nau «Demòcrit» aterra en un planeta avançat psíquicament però sense civilització tecnològica.]

-João **Aniceto** (portuguès, ?), *El repte*. Tr. Montserrat Solanas. «La teranyina», 12, Editorial Cruïlla, Barcelona, 1990. [La nau «Marco Polo» investiga l'objecte extraterrestre arribat a l'estació orbital permanent.]

-Pilar **Molina** Llorente (Madrid, 1943), *Ut i les estrelles*. Tr. Narcís Sanjaume. «4 vents», 10, Noguer, Barcelona, juny 1990. [Ut representa l'home que mitjançant la capacitat creativa estimula

el progrés i lluita contra la rutina, en una societat primitiva que només valora la força i la violència.]
-Klaus-Peter **Wolf** (Westfàlia, 1954), *La por dels culpables*. Tr. Eduard Bartoll. «Cronos», 32, La Galera, Barcelona, 1990. [Un noi que fuig de casa roba un camió carregat de residus radioactius o matèries tòxiques que s'havien de fer fonedisses il·legalment.]

Conte original

-**Diversos** autors, *El triangle de les set punxes*. «Gàrgola», 1, Tanagra, Barcelona, març 1990. [Set relats de terror de Julià Guillamon, Andreu Martín, Miquel de Palol, Joan Perucho, Pere Rovira, Jordi Sarsanedas i Jaume Subirana.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Disset contes i una excepció*. «El balanci», 232, Edicions 62, Barcelona, juliol 1990. [Inclou les dues versions d'«El bon ciutadà» (la versió A havia sortit a l'«Avui» el 15-XI-1987): un ciutadà observa que del mur de la presó, on no hi ha cap obertura, en surt una mà, i complidor ho comunica al director, que castiga el pres per un excés d'imaginació; a la versió B el director i els funcionaris es mostren amenaçadors contra el ciutadà, el director surt a comprovar-ho, talla la mà i diu que no n'hi ha cap, i fitxa el ciutadà per denúncia falsa.]

Conte traduït

-**Diversos** autors, *Temps al temps. Antologia de contes de ciència-ficció*. Tr. Salut Llonch, Manuel de Seabra, Jordi Fernando, Alfred Bosch, Dorota Szmids. «L'esperver lligir», 20, Edicions de la Magrana, Barcelona, juny 1990. [Hi ha **Asimov**, «L'home bicentenari»; **Bilenkin**, «L'onatge marcià»; **Bradbury**, «El so d'un tro»; **Clarke**, «Trànsit de la terra»; **Dneprov**, «Els crancs passen per l'illa»; **Le Guin**, «Els que se'n van d'Omelas»; **Lem**, «La trampa d'en Gargancià». També hi ha Pedrolo, «Urn, de Djlnl», i Verdaguer, «D'on vingueren els cometes?».]

-F. Marion **Crawford** (Bagni di Lucca, 1854 – Sant'Agnello, 1909), *La calavera que xiscla*. Tr. Emili Olcina. «L'arcà», 47, Laertes, Barcelona, 1990. [«Perquè la sang és vida», «La llitera de dalt» i «La calavera que xiscla», tres relats de terror sobrenatural que Lovecraft considerava acostats a la por còsmica.]

-Arthur Conan **Doyle** (Edimburg, 1859 – Crowborough, 1930), *Les aventures del professor Challenger*. Tr. Montserrat Canyameres i Casals. «L'arcà», 50, Laertes, Barcelona, 1990. [Tres contes, protagonitzats pels protagonistes d'*El món perdut*: «La zona verinosa», sobre el pas de la Terra per una zona enverinada: «El dia que la Terra udolà», amb un pou fins al centre sensible de la Terra; «La màquina desintegradora», amb l'invent d'una arma terrible.]

-Nathaniel **Hawthorne** (Salem, 1804 – Plymouth, 1864), *Wakefield. La filla de Rappacini*. Tr. Joan Sellent i Arús. «Diari de Barcelona», 32, Tècnics editoriales y consultores, Barcelona, 1990. [Hi ha «La filla de Rappacini», que només pot viure dins el jardí de flors verinoses que li ha bastit el pare com a experiment, ja traduïda.]

-E.T.A. **Hoffmann** (Königsberg, 1776 – Berlín, 1822), *L'home de la sorra*. Tr. Manuel Pla. «Diari de Barcelona», 21, Tècnics editoriales y consultores, Barcelona, 1990. [Nathanael és seduït per Olímpia, la noia que porta Coppélius, l'home de la sorra, però només és un autòmat que el menarà a la perdició.]

-Guy de **Maupassant** (Tourville-sur-Arques, 1850 – París, 1893), *Contes*. Tr. Lluís M. Todó. «Diari de Barcelona», 29, Tècnics editoriales y consultores, Barcelona, 1990. (Reeditat amb esmenes a *Vetllant un mort i altres contes*, Columna, 1998.) [De fantasia i horror hi ha «Vetllant un mort» i «La cabellera».]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *El basilisc*. Edicions Destino, Barcelona, gener 1990. [Proses i articles, bàsicament publicats en diaris en castellà —surt també el llibre en castellà—; n'hi ha sobre llibres, bèsties i ciutats inexistents, i també vampirs i monstres domèstics com el Queixalador, habitant de tombes abandonades, i l'Alitraco.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Monstres i erudicions*. «Cara i creu», 56, Edicions 62, Barcelona, 1990. [Contes i articles, inclou bestiari fantàstic, bàsicament publicats en diaris en castellà.]

-Isabel Cristina **Pires** (Pampilhosa, 1953), *El forat negre de Labitur*. Tr. Wladimir Padrós. «La teranyina», 10, Editorial Cruïlla, Barcelona, febrer 1990. Premi Caminho 1987, Lisboa. [Contes de

viatges en el temps i l'espai, vida en altres planetes, mutacions, superpoders, antimatèria i forats negres.]

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Els assassins del carre de la Morgue*. Tr. Antoni Pétrez i Sancho. «Gàlata», 1, Amós Belinchon, editor, València, 1990. [Nova traducció de Poe.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La jornada d'un periodista americà el 2889*. Tr. Antoni Honrubia. «Gàlata», 2, Amós Belinchon, València, 1990. [És un conte curt, tot i que aquí publicat en llibre solt. Possiblement escrit pel fill de Verne, Michel. Sàtira d'anticipació i de la vida americana.]

-**Villiers** de l'Isle Adam (Saint-Brieuc, 1830 – París, 1889), *Contes cruels*. Tr. Albert Mestres. «Línia d'ombra», 7, Ediciones B, Barcelona, març 1990. [Vint-i-vuit contes; hi ha «L'intersigne», de terror i premonicions, i altres contes de terror fantàstic ja traduïts abans de la guerra.]

Conte original dins publicació periòdica

-Quim **Crusellas** (?), «Viatge a la Lluna». «Cavall Fort», 660, gener 1990. [Conte humorístic infantil: uns nens fan un coet amb un armari, l'omplen de pólvora d'un germà trabucaire, i els esclata.]

-Joan **Llumí** (pseudònim?), «Els forats negres». «Ciència», 64, Barcelona, abril 1990, pàg. 58. [Uns cosmonautes penetren dins una cavitat que sembla la conca ocular d'una immensa calavera còsmica.]

-Joan **Llumí** (pseudònim?), «La matèria oculta». «Ciència», 65, Barcelona, juny 1990, pàg. 56. [Assimilant-la a la matèria fosca intergalàctica, el professor Arnau construeix l'aparell que corporifica la matèria oculta entre els objectes del nostre món.]

-Rafael **Vallbona** (Barcelona, 1960), «La terra promesa». «Avui», Barcelona, 11-III-1990, pàg. 20. [Descripció del projecte de la Generalitat de Catalunya d'enviar dos astronautes a la Lluna.]

-Rafael **Vallbona** (Barcelona, 1960), «Vacances en Vespa». «Avui», Barcelona, 16-VIII-1990. [Una parella surten de vacances en Vespa i al Pallars són abduïts per una nau de Venus, que els canta els avantatges d'estiuejar a Venus, des que els marciàns han triat la Terra.]

Teatre original

-Toni **Albà** (Vilanova i la Geltrú, 1961), Pere Romagosa i Pere Casanovas, *Còsmic*. Estrena, Vilanova i la Geltrú, Teatre Principal, 11-XI-1990. [A partir d'una idea d'Albà, Sergi López i Jordi Isern. L'any 2014 un astronauta nord-americà i un de soviètic, després de viatjar quatre anys en solitari, coincideixen per accident en un asteroide de l'òrbita d'Urà.]

-**L'Estaquirot**, *Biòtic*. Estrena, Vilanova i la Geltrú, 1990. [La nau «Konvoyer III» porta del satèl·lit de Saturn Alfa 14 una substància que podria ser la clau de l'inici de la vida al sistema solar, i dona vida animada a tot allò amb què entra en contacte.]

Còmic traduït

-Daniel **Torres** (Teresa de Cofrents, 1958), *Les aventures siderals de Roco Vargas*: «Tritó», «El misteri de Murmuri», «Saxxon» i «L'estrella llunyana». «Els àlbums de Cairo», «El Observador», Barcelona, 30-VI-1990 a 18-VIII-1990. [Vuit blocs. La primera part, «Tritó», que comença el 1982, ja havia sortit a l'«Avui», dins el dominical. «L'Observador» la recupera, en dos blocs. A partir d'aquí treu, també cadascuna en dos blocs, les altres tres parts, en traducció d'Albert Jané. L'última, «L'estrella llunyana», arrenca el 1953 i explica els antecedents de Roco i els altres personatges.]

Reedició novel·la original

-Raimon **Esplugafreda** (Jesús **Bonals**, Balsareny, 1943), *Hem nedit a l'estany amb la lluna plena*. «Columna jove», 6, Columna, Barcelona, 1990. [Prop d'Andorra hi ha Dòsia, un país que per a mantenir-se en secret reté per sempre qui el descobreix i ha constituït una societat adreçada a crear una raça de superhumans.]

Reedició conte original

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Algú, a la nit, respira*. «L'estel», 9, Tres i Quatre,

València, abril 1990. [Amb tria i introducció de Julià Guillamon, contes fantàstics a partir de la narració «Amb la tècnica de Lovecraft».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1991

Novel·la original

-Joaquim **Carbó** (Caldes de Malavella, 1932), *Interfase amb mosca*. «El fil d'Ariadna», 2, Barcanova, Barcelona, 1991. [De terror fantàstic: el protagonista salva una mosca capturada en una teranyina; l'insecte, deturat a la coberta d'un llibre, tria el nom de Lovecraft i de mica en mica va dominant la voluntat de l'autor, valent-se de la memòria fotogràfica que li facilita progressar a la feina, i li va envaint la casa amb la seva descendència.]

-Olga **Xirinacs** (Tarragona, 1936), *Enterraments lleugers*. «El balanci», 239, Edicions 62, Barcelona, abril 1991. [No és de fantasia; història d'una dama i la seva nissaga a base d'escenes impressionistes, que inclouen llibres i films, però un dels films comentats és *El Golem*.]

Novel·la traduïda

-Arthur C. **Clarke** (Minehead, 1917 – Colombo, 2008), *2001, una odissea espacial*. Tr. Eduard Castanyo. «2001. Pleniluni ciència-ficció», 25, Pleniluni, Alella, abril 1991. [Una misteriosa pedra negra va aparèixer entre els primats i va desencadenar l'hominització. Quan el 2001 és trobada a la Lluna, arrenca el viatge a Jàpet, la porta del nou destí de la humanitat.]

-Douglas **Hill** (Brandon, Canadà, 1935 – Londres, 2007), *El caçador*. Tr. Marcel Farran. «La teranyina. Ciència-ficció», 15, Editorial Cruïlla, Barcelona, 1991. (Reedició «Gran angular», 7, Editorial Cruïlla, Barcelona, 1991.) [Cercant els pares desapareguts, el protagonista s'enfronta als esclavitzadors, espècie alienígena que domina la Terra.]

-H.P. **Lovecraft** (Providence, 1890-1937), *L'horror de Dunwich*. Tr. Elisabet Mateo i Vicent Galan. «Tabarca juvenil», 3, Tabarca llibres, València, 1991. [Un viatger arriba a Dunwich, poble opressiu i decadent aparentment per l'endogàmia que ha fet degenerar els habitants.]

-Mary Roberts **Rinehart** (Allegheny, 1876 – Nova York, 1958), *L'escala circular*. Tr. Roser Berdagué. «L'arcà», 46, Laertes, Barcelona, 1991. [Combinació de novel·la gòtica, de fantasmes i detectivesca.]

-Bram **Stoker** (Dublín, 1847 – Londres, 1912), *El catau del cuc blanc*. Tr. Carles Urritz i Carme Geronès. «L'arcà», 55, Laertes, Barcelona, novembre 1991. [El jove australià Adam Salton es trasllada a Anglaterra cridat per un besoncle que el vol fer hereu, en un paratge on també viu una estranya viuda, Arabella March, mestressa d'un gran casalot antiquíssim, de malnom el catau del cuc blanc; el besoncle sospita que Lady Arabella va morir per la mossegada del cuc, que ara habita el seu cos.]

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Gulliver a Lil·liput*. Tr. Víctor A. Oroval. «A la lluna de València», 21, Edicions Bromera, Alzira, novembre 1991. [El capità Lemuel Gulliver conta la seva estada a l'imperi de Lil·liput, un mirall deformat de la humanitat a escala 12:1.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *El Silmaril·lion*. Tr. Dolors Udina. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, gener 1991. (Reedició Proa, 1994.) [Aplec d'històries que donen base a tota la mitologia del *Senyor dels anells* des de la primera Edat i l'origen del poder dels diferents personatges i sobretot la història dels tres Silmarils, tres gemmes creades per Fëanor, l'elf més hàbil, i que van caure en poder de Mòrgoth.]

-John **Wyndham** (Warwickshire, 1903 – Hampshire, 1969), *Les crisàlides*. Tr. Mònica Martín. «L'Odissea», 76, Empúries, Barcelona, novembre 1990. [En un futur postnuclear, una societat ultrapuritana mata o expulsa els qui presenten desviacions físiques; els infants protagonistes són telèpates, mutants d'una nova raça, exiliats al món exterior.]

Novel·la juvenil original

-Xesc **Barceló** (Palma, 1943 – Barcelona, 2022) i Eduard **Cortés**, *L'illa de Saturn*. «El brot més jove», 22, Editorial Pòrtic, Barcelona, desembre 1991. [Fantasia tolkiniana: el capità Groc, del

continent, va amb Ània a l'illa de Saturn a ajudar els homes màgics davant el perill que enfosqueix l'illa.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *L'estrella dels mil cavalls*. «El centaure», 21, Barcanova, Barcelona, 1991. [Un un món futur, quatre personatges que pel nom evoquen temes èpics s'han d'enfrontar a dilemes morals definitius.]

-Dolors **Garcia** Cornellà (Girona, 1956), *Els joves de Bharuland*. «Joves adults», «El brot jove», 20, Pòrtic, Barcelona, juliol 1991. [Els joves que volen construir un país nou s'enfronten als supervivents del país vell, Eskiland.]

-Alegría **Julià** (Barcelona, 1945), *Un romà al segle XX*. «Els grumets de la Galera», 85, La Galera, Barcelona, 1991. [A Moià, per Setmana Santa, mentre té lloc la desfilada dels armats, hi compareix un romà que ha fet el salt en el temps.]

-Enric **Larreula** (Barcelona, 1941), *Homènica, vila olímpica*. «Els grumets de la Galera», 95, La Galera, Barcelona, novembre 1991. [Al planeta Homènica, sortint de l'edat de pedra, s'inventen els jocs olímpics, amb les anelles, una mascota ben lletja i un nou impost municipal, i inicien la urbanització de l'esplanada dels Moixernons.]

-Martí **Masferrer** (Cassà de la Selva, 1960), *Fred negre*. «L'Odissea», 58, Empúries, Barcelona, febrer 1991. [Catastrofisme ecologista, una científica nord-americana estudia el resultat de la catàstrofe esdevinguda a Girona quan ha esclatat un tren que duia residus radioactius de Vandellòs a la central de residus de Marcoule.]

-Víctor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), *Silvià i Dariada*. «El fil d'Ariadna», 8, Barcanova, Barcelona, 1991. [L'any 2992 l'escalfament ha provocat inundacions, s'han establert ciutats orbitals i els terrícoles viuen una edat mitjana entre plantes i animals mutants, Silvià i Dariada són prínceps fills de reis assassinats i han de trobar un dodecaedre que activarà l'energia.]

Novel·la juvenil traduïda

-Margaret J. **Anderson** (Gorebridge, Escòcia, 1931), *En el cercle del temps*. Tr. Dolors Baliellas. «El vaixell de vapor», 39, Editorial Cruïlla, Barcelona, 1991. [Un noi i una noia d'un poble d'Escòcia entren al cercle del temps i van a parar a l'any 2179.]

-Agustín **Fernández** Paz (Vilalba, 1947 – Vigo, 2016), *Les flors radioactives*. Tr. Salvador Pallarès. «El Micalet galàctic», 6, Edicions Bromera, Alzira, abril 1991. [A la zona marítima on diversos països europeus aboquen els residus nuclears es produeix un fenomen estrany.]

-C.S. **Lewis** (Belfast, 1898 – Oxford, 1963), *El nebot del mag*. Tr. Jordi Arbonès. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, març 1991. [Cròniques de Nàrnia, I. La Polly i en Digory viatgen al món on es crea Nàrnia. De la poma que en porten naixerà una pomera que un cop morta servirà per a fer un armari que al llibre següent permetrà tornar a Nàrnia.]

-C.S. **Lewis** (Belfast, 1898 – Oxford, 1963), *El lleó, la bruixa i l'armari*. Tr. Jordi Arbonès. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, abril 1991. [Cròniques de Nàrnia, II. Acol·lits en temps de guerra, els nens s'amaguen a l'armari que els permet accedir a Nàrnia, on col·laboren amb el lleó Aslan a vèncer la bruixa que ha desencadenat l'hivern sense Nadal.]

Conte original

-Maria Àngels **Anglada** (Vic, 1930 – Figueres, 1999), *La daurada parmèlia i altres contes*. «Clàssica», 91, Columna, Barcelona, desembre 1991. [A «L'empelt», un professor holandès del segle XXI especialitzat en català va a Catalunya a veure les ruïnes del que havia estat, amb comunitats clandestines que mantenen i recuperen la llengua.]

-Albert **Calls** i Xart (Cabrera de Mar, 1966), *Contes ràpids*. «Els nostres escriptors», 4, Sírius, Barcelona, 1991. [Contes molt breus, alguns de ciència-ficció.]

-Joan **Cervera** i Batariu (Barcelona, 1926-2024), *La màgia de la muntanya*. «Llibre de motxilla», 42, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, abril 1991. [Dins un recull de contes d'excursionisme, la majoria de ciència-ficció, sovint satírica o d'encontres amb extraterrestres, com «Un escalador en perill», «Operació Boomerang», «L'excursionista retornat», «D'aquí a cinquanta anys», «La màquina del temps», «Els miracles de la mitologia» i «La muralla vençuda».]

-Julià **Guillamon** (Barcelona, 1962), *La fàbrica de fred*. «Tros de paper», 37, Empúries, Barcelona, novembre 1991. [Relats fragmentaris al límit de la realitat, hi torna a publicar «Paradise», d'El

triangle de les set punxes, de contes de terror.]

Conte traduït

-Karel **Čapek** (Malé Svatonovice, 1890 – Praga, 1938), *D'una butxaca i de l'altra*. Tr. Monika Zgustová. «Les millors obres de la literatura universal, segle XX», 59, Edicions 62, Barcelona, 1991. [Bàsicament, repesca dels ja publicats pel Mall el 1982.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Cultura i imatge*. Edicions Destino, Barcelona, 1991. [Contes i articles, bàsicament publicats en diaris en castellà.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Els fantasmes de la calaixera*. «Clàssica», Columna, Barcelona, 1991. [Contes i articles, bàsicament publicats en diaris en castellà.]

-Gianni **Rodari** (Omegna, 1920 – Roma, 1980), *En Gip dins el televisor i altres històries en òrbita*. Tr. Àlvar Valls. «Els grumets de mar enllà», 73, La Galera, Barcelona, octubre 1991. [En Gip, mentre mira la televisió, s'hi sent atret i hi és xuclat; a partir d'aquí viu històries de fantasia com «Estranys esdeveniments a la torre de Pisa», en què els extraterrestres es presenten a endur-se la torre perquè una dona l'ha guanyada en un concurs, i «Miss univers d'ulls color verd Venus», amb una ventafocs de l'espai.]

Conte original dins publicació periòdica

-Joan **Llumí** (pseudònim?), «La gran cacera». «Ciència», 73, Barcelona, març 1991, pàg. 60. [Uns cosmonautes en una missió d'exploració als confins del cosmos assumeixen que no tornaran i que la seva existència està més vinculada a la missió que no a la vida de la Terra.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «El fontaner de Vilanova». «Tretzevents», 617-618, Barcelona, agost 1991. (Revisat en llibre solt, «El conte de Nadal», 11, Ajuntament de Vilanova, desembre 1996.) [Un fontaner és requerit per uns extraterrestres que tenen el planeta inundat.]

Teatre original

-Companyia **Yllana**, *Star Trip*. Elx, Gran Teatre, 1-X-1991. [Quatre astronautes es desperten després d'una hibernació de cinquanta anys, amb la missió de trobar vida intel·ligent i carregar-se-la.]

Reedició novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Successimultani*. «Pleniluni 2001», 26, Edicions Pleniluni, Alella, abril 1991. [La Jordina ha estat iniciada pel pare en el viatge en el temps, només possible a un passat anterior a la naixença, i ella hi introdueix en Damià, que es perdrà en el passat esmenant-lo.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Llibre de cavalleries*. «Clàssics catalans del segle XX», 27, Edicions 62, Edició especial per a «El Observador», Barcelona, 1991. [Un enginyer rep un estrany encàrrec, que el fa anar de comissionat de la cancelleria medieval dels comtes-reis a l'Àrabia del petroli, en un viatge amb salts temporals.]

-Ivan **Tubau** (Barcelona, 1937-2016), *Projecte Snoopy*. «L'esparver», 90, Edicions de la Magrana, Barcelona, abril 1991. [Nou títol d'*Abans que no arribi l'hivern*. Una arma biològica provoca la mort de la gent gran i de mica en mica, reduint edats, matarà tota la humanitat; alhora, un núvol de mort elimina la vida vegetal i animal; per salvar la humanitat, seleccionen dos-cents homes i dues-centes dones, que aniran a reproduir-se a la Lluna, i després de cent anys els seus descendents tornaran.]

Reedició novel·la traduïda

-H.P. **Lovecraft** (Providence, 1890-1937), *El cas de Charles Dexter Ward*. Tr. Alfred Bosch. «Columna jove», 21, Columna, Barcelona, juny 1991. [Charles Ward fa comparèixer l'avantpassat que al capdavant el destrueix.]

Reedició conte original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Contes fora recull*. «Clàssics catalans del segle XX», 49, Edició especial per a «El Observador», Barcelona, 1991. [Hi ha «Darrer comunicat

de la Terra», de 1973.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Trajecte final*. «Clàssics catalans del segle XX», 50, Edició especial per a «El Observador», Barcelona, 1991. [«El cens total», de personatges repetits; «Un món distant i veí», d'exiliats interplanetaris; «Servei oficial», del control burocràtic; «Cadàvers», de robots programats; «Urn, de Djlnl», d'extinció de les espècies; «La noia que venia del futur», de relació intemporal; «El regressiu», de regressió en el temps.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Museu d'ombres*. «Clàssics catalans del segle XX», 26, Edicions 62, Edició especial per a «El Observador», Barcelona, 1991. [Tres seccions de proses fantàstiques. Presentat com «Un dietari enigmàtic d'Octavi de Romeu», pseudònim d'Eugeni d'Ors en textos sobre art, com si fos un personatge autònom.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1992

Novel·la original

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *Arc de Sant Martí*. Editorial Maià, Andorra, agost 1992. [En Carles sofreix un desmai mentre col·lia bolets, i quan es recupera li ha desaparegut el cotxe, al poble no hi ha ningú viu i han passat dies, la Terra sofreix una invasió implacable d'uns extraterrestres que ho destrueixen tot i viviseccionen les persones: són els estudiants iazakos que de viatge de final de curs amb la seva freda ànsia d'estudi quasi destrueixen el planeta.]

-Antoni **Ribera** (Barcelona, 1920 – Sant Feliu de Codines, 2001), *El dia dels mutants*. «El fil d'Ariadna», 12, Barcanova, Barcelona, 1992. [Els nens que neixen tenen nous atributs, són els mutants, l'espècie technicus, que substituiran l'homo sapiens, el poder establert els vol exterminar, i se salvaran fugint a Mart. És una reescriptura actualitzada de *Fin*, publicada en castellà el 1963.]

Novel·la traduïda

-Fina **Casalderrey** (Pontevedra, 1951), *Mutacions genètiques (Els lladres de la ciència)*. Tr. Josep Franco Martínez. «El micalet galàctic», 25, Edicions Bromera, Alzira, novembre 1992. [Novel·la d'aventura juvenil, d'un noi que s'interposa en la cursa fol·la d'un científic pervers.]

-Savinien **Cyrano** de Bergerac (París, 1619-1655), *Viatge a la Lluna*. Tr. Enric Casassas. «Llibres clau», 4, 3i4 edicions, València, 1992. [Nova traducció del viatge traduït per Martí de Riquer abans de la guerra.]

-Tibor **Déry** (Budapest, 1894-1977), *El senyor AG a X*. Tr. Ildikó Szijj amb Balázs Déri i Maria Fradera. «Les millors obres de la literatura universal, segle XX», Edicions 62, Barcelona, 1992. [Antiutopia antiautoritària en un país on ja no hi ha animals ni insectes.]

-Arthur Conan **Doyle** (Edimburg, 1859 – Crowborough, 1930), *L'abisme de Maracot*. Tr. Montserrat Canyameres i Casals. «L'arcà», 56, Laertes, Barcelona, febrer 1992. [El professor Maracot, acompanyat de dos nord-americans, baixa dins un batiscaf a una fossa atlàntica. Trencat el cable, són salvats pels atlàntids.]

Novel·la juvenil original

-Montserrat **Canela** (Sant Guim de Freixenet, 1959), *El cercle d'oroboros*. «L'esperver», 98, Edicions de la Magrana, Barcelona, febrer 1992. [En Wasc i la Lida, fugint dels soldats, s'endinsen en una fantasia tolkiniana boscosa.]

-Maite **Carranza** (Barcelona, 1958), *El ferri de les galàxies*. «L'esperver», 97, Edicions de la Magrana, Barcelona, gener 1992. [Un científic del País del Mig ha descobert que en pocs mesos el planeta Truita es plegarà i es convertirà en una bola: el seu fillol ha de convèncer els truitícoles que cal colonitzar altres planetes per sobreviure.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *El secret del call*. «Ala delta», 48, Baula, Barcelona, febrer 1992. [Un noi de l'actualitat s'embarca en una màquina del temps i va a parar a la Barcelona de l'any 1015.]

-Josep **Gòrriz** (Sabadell, 1956), *Inquietud a l'aula 51*. «Columna jove», Columna, Barcelona, 1992. [L'escola Alfa-1, la més important del planeta, segueix un programa informatitzat que

controla els alumnes, però un dia a l'aula 51 apareix a la pantalla un text antic, que aportarà descobertes als alumnes.]

-Ramon **Guillem** (Catarroja, 1959), *El país dels dos sols*. «El Micalet galàctic», 19, Edicions Bromera, Alzira, setembre 1992. [Bufacampanes, un nan bufanúvols, demana ajut a en Jordi, perquè necessita un noi espavilat i que cregui en el món dels somnis perquè l'ajudi a tornar al seu país.]

-Pau Joan **Hernàndez** (Barcelona, 1967), *Projecte Ictivela*. «El brot jove», 25, Editorial Pòrtic, Barcelona, juliol 1992. [Un grup de joves assumeix el repte de construir un submarí propulsat per energia eòlica i solar i anar des de Vilanova i la Geltrú fins a un port de Finlàndia.]

-Josep **Masats** (Sant Fost de Capsentelles, 1953), *El nostre amic extraterrestre*. «Tabarca juvenil», 4, Tabarca llibres, València, 1992. [L'extraterrestre Axmó i la seva ordinadora Estela es compliquen la vida quan totes les agències d'espionatge i autoritats terrestres se'n volen aprofitar.]

Novel·la juvenil traduïda

-Joyce **Dunbar** (Scunthorpe, 1944), *Software i la hipnosi informàtica*. Tr. Natàlia Guillaumet. «Tucan», Edebé, Barcelona, 1992. [El superllimac Software ha d'ajudar la colònia de cargols amenaçats per un ordinador que hipnotitza els usuaris.]

-Joan Manuel **Gisbert** (Barcelona, 1949), *Històries secretes de l'espai*. Tr. Manuel de Seabra. «Tucan», 11, Edebé, Barcelona, 1992. [El nen Thomas, de deu anys, pot escoltar durant tota una nit les històries secretes que un cop l'any s'expliquen tres astronautes, un rus, un nord-americà i un xinès.]

-Joan Manuel **Gisbert** (Barcelona, 1949), *El talismà de l'Adriàtic*. Tr. Elena O'Callaghan. «El vaixell de vapor», Editorial Cruïlla, Barcelona, abril 1992. [A Croàcia al segle XV un novici benedictí ha de traslladar un producte molt valuós, relacionat amb els alquimistes.]

-C.S. **Lewis** (Belfast, 1898 – Oxford, 1963), *El cavall i el seu noi*. Tr. Jordi Arbonès. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, març 1991. [Cròniques de Nàrnia, III, amb un noi que no és fill de qui es pensava i un cavall que parla.]

Conte original

-Miquel de **Palol** (Barcelona, 1953), *Amb l'olor d'Àfrica*. «A tot vent», 304, Edicions Proa, Barcelona, octubre 1992. [Catorze contes a l'estil de l'autor, els més adscriuïbles al gènere fantàstic «L'acord» i «El somni d'Escipió».]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Els jardins de la malenconia*. «Biografies i memòries», 15, Edicions 62, Barcelona, abril 1992. [Subtitulat «Memòries», el llibre recull textos breus en principi memorialístics, des d'evocacions dels avis, els pares, la infantesa, la guerra, les primeres publicacions, viatges, amb excursos a d'altres comentaris, sovint més imaginatius que fidels i sovint amb presència de fantasmes, reflectits en miralls o interactuant en diferents espais.]

Conte traduït

-Josep-Sebastià **Cid** i Montserrat **Cornelles** (antòlegs), *Somni de sang*. Tr. Judit Romeu, Carles Riba, Alfred Sargatal, Josep-Miquel Molina. «L'esperver llegir», 35, Edicions de la Magrana, Barcelona, març 1992. [Contes de terror. Scott, «La cambra entapissada»; **Polidori**, «El vampir»; **Poe**, «La caiguda de la casa Usher», «Els fets del cas Valdemar»; **Le Fanu**, «El tracte de Sir Dominick»; **Maupassant**, «La mà tallada», «Ell?»; Rhodes, «El comte Magnus»; Saki, «Gabriel-Ernest»; **Lovecraft**, «Herbert West Reanimador»; Bloch, «Els ulls de la mòmia». També hi ha Ofèlia Dracs, «RIP Ona lliure».]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Espectacles i secrets*. «Cara i creu», 60, Edicions 62, Barcelona, 1992. [Contes i articles, bàsicament publicats en diaris en castellà.]

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *El gat negre i altres relats*. Tr. Josep Vallverdú. «Els argonautes», 17, Barcanova, Barcelona, 1992. [Hi ha més reculls, abans i després, amb el mateix títol o semblant i altres traductors: Lluís Busquets, David Aliaga.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *El mirall del futur*. Tr. Mercè Senabre. «Tucan», 18, Edebé, Barcelona, 1992. [Un vell ofereix a en Xavier un mirall on pot veure el seu futur, però el mirall se li trenca i amb un fragment veu el futur anticipat de vint-i-quatre hores.]

-Oscar **Wilde** (Dublín, 1854 – París, 1900), *El príncep feliç i altres contes*. Tr. Lluís Nonell. «La foradada», 1, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, juliol 1992. [A «El fantasma de Canterville» el 1890 el ministre nord-americà Mr. Otis compra el castell anglès Canterville Chase, que té un fantasma de tres-cents anys, i s'hi instal·la amb la família, que amb el seu practicisme amarga la vida del fantasma; cop final a la narrativa gòtica de terror de fantasmes vuitcentista. Altres, com «El príncep feliç», de fantàstic meravellós.]

Reedició novel·la traduïda

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *La segona Fundació*. Tr. Sílvia Aymerich. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, 1992. [Tercer llibre del cicle de Trantor. El Mul cerca la segona Fundació per destruir-la; a la segona part els membres de la Fundació de Terminus també cerquen la segona Fundació; tot està previst per Seldon.]

-George **Orwell** (Mothuari, 1903 – Londres, 1950), *1984*. Tr. Joan Vinyes. «El trident», 8, Edicions Destino, Barcelona, setembre 1992. [Distopia situada en un estat totalitari en què el Gran Germà controla la població fins i tot a casa, mitjançant les telepantalles, i en cerca l'anorreament de la individualitat.]

Reedició conte original

-Ofèlia **Dracs**, *Lovecraft, Lovecraft!* «El cangur», 140, Edicions 62, Barcelona, maig 1992. [Josep Albanell («La invasió»), Jaume Cabré («Sang de violí»), Joaquim Carbó («Eutanàsia»), Joana Escobedo, Jaume Fuster («La cançó de l'enfadós»), Isidre Grau, Maria-Antònia Olivé, Josep-Lluís Seguí, Joan Rendé i Quim Soler («RIP Ona Lliure») fan deu contes de terror en què surt l'expressió «Lovecraft!, Lovecraft!».]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Trajecte final*. «Biblioteca didàctica de literatura catalana», 27, Barcanova, Barcelona, 1992. [«El cens total», de personatges repetits; «Un món distant i veí», d'exiliats interplanetaris; «Servei oficial», del control burocràtic; «Cadàvers», de robots programats; «Urn, de Djlnl», d'extinció de les espècies; «La noia que venia del futur», de relació intemporal; «El regressiu», de regressió en el temps.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1993

Novel·la original

-Jaume **Fuster** (Barcelona, 1945-1998), *El jardí de les palmeres*. «Ramon Llull. Sèrie novel·la», 40, Planeta, Barcelona, setembre 1993. Premi de narrativa Ramon Llull 1993. [Tercera de la trilogia tolkiniana. Roger, establert a l'illa de les tres taronges, ha de tornar a la terra ferma a posar pau, i el seu fill Arís, amb Guiamon i Poncet, van al jardí de les palmeres guiats per un ocell mecànic.]

-Manuel **Joan** i Arinyó (Cullera, 1956), *Nobel*. «La tardor», 5, Els llibres de Camacuc, València, març 1993. [Intriga vorejant la mitologia entorn de les descobertes d'una premi Nobel de medicina.]

-Orland **Monguillot** (Barcelona, 1962), *Més enllà del temps*. Gaumon, Vilafranca del Penedès, 1993. [Sotmesos a l'experimentació d'una civilització extraterrestre que les fa retrocedir trenta anys, en Lander i la Belisa, perduda la memòria, es coneixen, s'agraden, es casen i tenen una filla, que posteriorment, més gran que ells, farà per trobar-los i tornar-los a ajuntar.]

-Joan **Rabasseda** (Santa Coloma de Farners, 1961), *Führer ADN*. «Toc de ficció», 3, Edicions de la campana, Barcelona, febrer 1993. [Un doctor d'enginyeria genètica i biotecnologia investiga sobre l'adn i un periodista segueix les bandes neonazis, que aparentment han extret un fragment d'os de Franco i el poden reproduir.]

Novel·la traduïda

-Edwin A. **Abbot** (Londres, 1838-1926), *Planilàndia*. Tr. Jordi Vidal i Tubau. «L'arcà», 60, Laertes, Barcelona, febrer 1993. [Aventura en un món pla, bidimensional, amb la condemna de qui creu que hi pot haver tres dimensions.]

-Mikhaïl **Bulgàkov** (Kíev, 1891 – Moscou, 1940), *Cor de gos*. Tr. Josep M. de Sagarra. «El club

dels novel·listes», Club editor, Barcelona, maig 1993. [Un professor trasplanta la hipòfisi i els testicles d'un home a un gos, que esdevé humà.]

-Edgar Rice **Burroughs** (Chicago, 1875 – Los Angeles, 1950), *L'odissea bàrbara*. Tr. Montserrat Canyameres. «L'arcà», 62, Laertes, Barcelona, juliol 1993. [Al segle XXII un mariner americà transgredeix la prohibició d'anar més enllà de la longitud 30° i s'endinsa en una Europa ensalvatgida.]

-Michael **Crichton** (Chicago, 1942 – Los Angeles, 2008), *Parc Juràssic*. Tr. Joan Mateu, Ernest Riera i Dolors Udina. Proa-Columna, Barcelona, setembre 1993. [Aventura sobre la recreació dels dinosaures a partir de l'adn conservat en la gota de sang que va xuclar un mosquit, fossilitzat dins l'ambre.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *Tehanu. Els llibres de Terramar, IV*. Tr. Madeleine Cases. «Clàssics moderns», Edhasa, Barcelona, desembre 1993. [Llibre afegit a la trilogia. La màgia ha caigut en la perversió, Tenar, sacerdotessa d'Atuan, demana ajut a Ged per a protegir la nena Therru dels seus perseguidors.]

-Alan **Lightman** (Memphis, 1948), *Els somnis d'Einstein*. Tr. Eduard Castanyo. «Clàssica», 123, Columna, Barcelona, desembre 1993. [L'abril de 1905 Einstein ha enllestit la teoria de la relativitat. En diversos somnis imagina mons amb diverses característiques, un repertori d'idees per a obres de ciència-ficció.]

-Mary **Shelley** (Londres, 1797-1851), *Frankenstein*. Tr. Maria-Antònia Oliver. «Clàssiques», 10, Edicions de l'Eixample, Espai de dones, Barcelona, febrer 1993. (Reedició Vicens Vives 2006.) [Màxim precedent de la ciència-ficció. El doctor Frankenstein reïx a donar vida a la matèria morta, però no és capaç d'assumir la seva realització i rebutja la seva criatura, que el durà a un desenllaç fatal.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *Unitat de plaer*. Tr. no consta. Columna, Barcelona, febrer, 1993. [Les unitats de plaer són cyborgs programats per a satisfer les necessitats sexuals d'astronautes, homes i dones, en els viatges llargs. Però l'astronauta Ió s'enamora de la unitat Xània, que està programada fins i tot per a mentir.]

-Theodore **Sturgeon** (Nova York, 1918 – Oregon, 1985), *Més que humà*. Tr. Eduard Castanyo. «L'arcà», 61, Laertes, Barcelona, març 1993. [Un idiota tractat com un animal, una noia reclosa amb la germana en un casalot per la por del pare a un món hostil, una nena amb poders màgics, dues nenes negres bessones que es comporten com follets i un nen mongòlic formen el nucli dispers que, ajuntats després amb un adolescent, un psicoanalista, un matemàtic i una família també marginal, conformaran una mena d'ésser col·lectiu que representarà el proper pas en l'evolució humana.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *20.000 llegües de viatge submarí*. Tr. del castellà. Adaptació juvenil Pere Costa i Paulí Martí, coordinació versió catalana Lluís Cassany. «Saeta junior», Susaeta ediciones, Madrid, maig 1993. [Escapçada i adaptada. Es detecta una cosa estranya al mar, un vaixell surt a perseguir-la i el professor Aronnax, el ciat Consell i l'arponer Ned Land hi cauen i són capturats; és el «Nautilus» del capità Nemo que en menys de deu mesos els portarà vint mil llegües sota el mar.]

Novel·la juvenil original

-Jesús **Cortés** (Torrent, 1962), *Plom, més que plom!* «L'espurna», 13, Edicions Bromera, Alzira, 1993. [L'Albert 2000, un inventor d'objectes insòlits, ha batejat el seu últim giny com a BAT-2000 i n'espera meravelles.]

-Sebastià **Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *A l'espai no hi volem guerra*. «Casals-jove», 19, Editorial Casals, Barcelona, abril 1993. [Al primer habitacle còsmic amb capacitat per a dos milions de persones, en òrbita entre la Terra i la Lluna, hi ha violència, i els militars que comanden el món els volen substituir per dos milions d'adolescents.]

-Josep **Gòrriz** (Sabadell, 1956), *El doctor Guineu*. «Infantil juvenil», Alfaguara, Grup Promotor, Madrid, 1993. [El doctor Guineu, amb dos metges bessons, arriba a descobrir l'antídot de la son.]

-Josep **Gòrriz** (Sabadell, 1956), *No surtis amb desconeguts*. «La maleïda», Pirene, Barcelona, 1993. [El Grup d'acció directa és una tapadora, al fons hi ha una agència encarregada de seleccionar pares per a produir persones per encàrrec.]

-Jordi **Querol** (Antoni Royo, Castelló de la Plana, 1959), *El planeta perdut*. «Tabarca juvenil», 12, Tabarca llibres, València, 1993. [La confederació humana domina la galàxia, i una de les seves naus, l'Estrella d'Antares, arriba a un planeta acabat de descobrir, i la tinent Branda s'enfronta a un terrible raig destructor.]

Novel·la juvenil traduïda

-Margaret **Mahy** (Nova Zelanda, 1936-2012), *Robots rovellats i oncles eixelebrats*. Tr. Glòria Bohigas i Fina Marfà. «L'esperver», 109, Edicions de la Magrana, Barcelona, maig 1993. [Dos germans bessons, l'un dolent i l'altre bo, tenen tots dos set fills i una filla, que volen que siguin com ells volien; la intervenció de dos robots que suplanten les noies embolica la troca.]

Conte original

-Pep **Albanell** (Vic, 1945), *Fantasies auxiliars administratives*. «L'esperver», 105, Edicions de la Magrana, Barcelona, gener 1993. [Hi ha «El fracàs de l'ocle conco», amb l'inventor que transforma els llibres en animals vius per a aparellar obres i donar naixença a llibres encreuats; «La gran aventura», amb la màquina que escriu novel·les d'aventures que es poden viure a l'interior; «Ni un àngel que baixés expressament», amb l'àngel de l'anunciata despistat que es queda a la Terra; «Benvolgut senyor Benvolgut», amb la simbiosi del treballador i l'ordinador; «Un cas poc corrent», amb l'home a qui surten banyes per un error còsmic; «De com un cóm és com una com», amb l'escriptor que al laboratori aïlla un barbarisme.]

-Carme **Abella** (Barcelona, 1957), «Terra non descoberta». «Quaderns UPCF», 3, Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona, octubre 1993. [El terraquí Anton Demeer s'ha traslladat al planeta Novoquia per a obtenir les llavors d'una droga que proporciona somnis; el novoquians, induint idees mitjançant els somnis, han fet avançar els terraquís, però encara els troben massa primitius.]

-Carles **Bellver** (Castelló de la Plana, 1967), *Allò que és meu*. «Miratges», Edicions del Bullent, Picanya, 1993. [Aplec de relats breus de tots els gèneres, entre les quals alguns de ciència-ficció i de terror.]

-David **Camarós** (Vilanova i la Geltrú, 1963), *El tren del samurai*. «Tros de paper», 41, Empúries, Barcelona, març 1993. [Amb contes surreals com «El tren del samurai», una mena de tren de la bruixa en què un samurai talla el cap dels nens, «De més verdes en maduren», en què en un viatge a l'Àfrica una noia picada per una mosca acaba transformada en planta, hi ha «Contraatac natural», en què quan estan a punt d'urbanitzar un despoblat sorgeix una mena de molsa i la natura desfermada reconquereix Barcelona, els habitants de la qual sobreviuran als túnels del metro i retrocediran al juràssic.]

-Miquel **López-Crespí** (Sa Pobla, 1946), *Crònica de la pesta*. «Què us diré», Llibres del segle, Girona, maig 1993. [Cinc contes, del reportatge a la ciència-ficció.]

-Xavier **Roca-Ferrer** (Barcelona, 1949), *El cap de Penteu*. «L'àncora», 57, Edicions Destino, Barcelona, febrer 1993. Premi Josep Pla 1993. [A «Un miracle maçònic» hi ha fantàstic meravellós religiós, en forma de miracle per a ajudar Mozart, i joc sobre la diversitat dels déus, i a «O-Yanagi» fantàstic tradicional japonès, amb la metamorfosi de la guineu diabòlica, encarnada en una dona malèfica.]

Conte traduït

-Richard **Garnett** (Lichfield, 1835 – Londres, 1906), *El crepuscle dels déus*. Tr. Roser Berdaguer. «L'arcà», 63, Laertes, Barcelona, desembre 1993. [Els 28 relats fantàstics i erudits, 16 de l'edició de 1888 i 12 de la de 1903, de l'autor sobre personatges reals o mítics.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *La gespa contra el cel*. Edicions Destino, Barcelona, 1993. [Contes i articles, bàsicament publicats en diaris en castellà.]

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *La carta robada i altres nou contes*. Tr. Maribel Sánchez i Valero. Aguaclara, Alacant, novembre 1993. [Hi ha «Una davallada al Maelstrom».]

Còmic traduït

-**Fournier** (París, 1943), *El fabricant d'or*. Tr. Alfred Sala. «Espirú i Fantàstic», 33, Edicions Junior, Barcelona, 1993. [Un dels àlbums de la sèrie amb elements de ciència-ficció. Pacomi Xampinyac explica públicament que té el llibre que ensenya com fer or. El segresten i fan la màquina. Hi ha altres àlbums anteriors d'aquesta sèrie també amb temes de ciència-ficció.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1994

Novel·la original

-Marià **Alemaný** (Barcelona, 1946), *El virus de la glòria*. «Toc de ficció», 8, Edicions de la campana, Barcelona, febrer 1994. Premi de novel·la científica 1994. [Dins un laboratori de recerca sobre la demència senil, passions i rivalitats entre investigadors: explícitament vol ser «novel·la científica», no ciència-ficció (no ho és).]

-Xavier **Duran** (Barcelona, 1959), *Traficant d'idees*. «L'Odissea», 81, Empúries, Barcelona, setembre 1994. [Un informàtic i un neurofisiòleg, que treballen en el pla rus d'anar a Mart, s'ofereixen d'espies als Estats Units per evitar l'hegemonia d'una superpotència; la tècnica d'espionatge consisteix a extreure sang de la iugular del cap del projecte, per obtenir la sang que ve del cervell i transporta part de la reserva de memòria, i inocular-se-la l'espia.]

-Vic **Eims** (Vicenç **Betriu**, Barcelona, 1936), *El missatge d'Anduk*. «Viena», 75, Columna, Barcelona, novembre 1994. Premi Fiter Rossell 1993. [Primer publicat, anunciat com a segon de la trilogia Gaia admirabilis; novel·la fantàstica sobre gnoms que habitarien les profunditats: al mil·lenni vinent substituirà l'homo sapiens una nova espècie nascuda de la unió dels gnoms i humans escollits.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Els senyors de la foscor*. «L'Odissea», 82, Empúries, Barcelona, setembre 1994. [Amb inspiració en *Star Wars*, la individualista i materialista Korela, capitana d'una nau mercant, ajuda la princesa Gen San a arribar al tron de Zompal, als mons exteriors.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Navegants*. «El fil d'Ariadna», Barcanova, Barcelona, març 1994. [Élion, oficial de la nau imperial, és degradada per una conxorxa i esdevé pilot d'una nau de càrrega.]

-Josep **Lorman** (Barcelona, 1948), *La dimensió del bosc humit*. «Gran angular», 67, Editorial Cruïlla, Barcelona, juliol 1994. [A partir de la troballa d'una misteriosa esfera maragda, un viatge a la dimensió del bosc humit per a salvar-ne el guardià, Edgron.]

-A. **Munné-Jordà**, *La paciència del mar*. «Miratges», 3, Edicions del Bullent, Picanya, octubre 1994. [Inici de la trilogia de Vilanova: un escriptor arriba a la vila i entra en contacte amb en Marc, personatge quasi immortal, que el fa penetrar dins la vila subterrània i llegendària.]

-A. **Munné-Jordà**, *Llibre de tot*. «Ciència-ficció», 2, Pagès editors, Lleida, novembre 1994. Premi Juli Verne 1993. [Epopèia espacial de retorn a la Terra des d'un futur àgraf.]

-Miquel de **Palol** (Barcelona, 1953), *Ígur Neblí*. «A tot vent», 317, Edicions Proa, Barcelona, abril 1994. [A la manera de l'autor, aventura èpica adreçada a la resolució del gran enigma de l'últim laberint, a càrrec de Neblí, cavaller fidai, investigador i executor.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *El baró de Maldà i les bèsties de l'infern*. Columna, Barcelona, desembre 1994. [A partir de la notícia de la desaparició de les despulles d'Antoni de Capmany i de Montpalau, un text vagament de recreació històrica amb elements fantàstics, com l'homuncle Zoror que surt de l'ou filosofal que aconsegueix el marquès de Ciutadella i que al final envia a la Lluna amb una màquina per a viatjar per l'espai sideral ideada per la ciència aràbiga.]

-Joan **Pla** (Artana, 1942 – Borriana, 2024), *La venjança dels criptosaures*. «Espurna», 14, Edicions Bromera, Alzira, 1994. [Nessie i els seus companys del llac Ness es poden refugiar en un llac veí, per evitar que els exhibeixin com a troballes científiques.]

-Antoni **Soler** (Figueres, 1965), *Pretèrit imperfecte*. «La primera columna», 1, Columna, Barcelona, octubre 1994. [Joaquim Cairó ha inventat la màquina del temps, amb què l'historiador Martí Besalú impedeix la mort de Cèsar, però quan torna no ha nascut la seva dona, ha de retrocedir al segle XVII a evitar que mori un avantpassat d'ella, però ocasiona nous canvis i ha de tornar a Roma a

deixar fluir la història.]

-Josep **Tomàs Cabot** (Manresa, 1930), *L'últim experiment*. «Toc de ficció», 5, Edicions de la campana, Barcelona, 1994. [En un sanatori psiquiàtric suís el director tira endavant un experiment de telepatia i mesmerisme entorn d'un enigmàtica pacient escocesa de divuit anys i dos metges joves que la festegen.]

Novel·la traduïda

-Douglas **Adams** (Cambridge, 1952 – Califòrnia, 2001), *Guia galàctica per a autostopistes*. Tr. Eduard Castanyo. «L'arcà», 65, Laertes, Barcelona, febrer 1994. [Aventures espacials a partir que el protagonista és advertit pel seu amic extraterrestre que la construcció d'una autopista galàctica obligarà a enderrocar la Terra.]

-Vassilis **Alexakis** (Atenes, 1943), *Abans*. Tr. Helena Cots «Toc de ficció», 7, Edicions de la campana, Barcelona, octubre 1994. [El narrador, excavant un túnel que el connectarà amb el metro, descobreix que els morts del cementiri han format una societat subterrània.]

-Jean M. **Auel** (Chicago, 1936), *El clan de l'ós de les cavernes*. Tr. Josep M. Capilla i Raoul Torrents. Columna, Barcelona, març 1994. [Primera novel·la del cicle. Ayla, una nena cromanyó, és recollida per un clan neanderthal; ella és diferent, i al final serà expulsada.]

-Mikhail **Bulgàkov** (Kíev, 1891 – Moscou, 1940), *Ous fatals*. Tr. Manuel de Seabra. «L'esperver», 115, Edicions de la Magrana, Barcelona, gener 1994. [El professor Persikov descobreix un raig que fa que les cèl·lules accelerin en la reproducció i guanyin força, amb què aconsegueix bèsties gegants i voraces.]

-Italo **Calvino** (L'Havana, 1923 – Siena, 1985), *El vescomte migpartit*. Tr. Jaume Pomar. «El balanci», 258, Edicions 62, Barcelona, 1994. [El vescomte Medardo de Terralba rep una canonada dels turcs, que el parteix per la meitat, i cada meitat continua vivint pel seu compte.]

-Stephen **King** (Portland, 1947), *Cementiri d'animals*. Tr. Lluís Miquel Bennàsser. Proa-Columna, Barcelona, abril 1994. [A Ludlow es parla de la llegenda dels indis micmacs sobre el cementiri d'animals que ressusciten amb una ànima diabòlica.]

-Jack **London** (John **Griffith**, San Francisco, 1876 – Glen Ellen, 1916), *La força dels forts*. Tr. Josep Escarré. «Col·lecció de butxaca», 7, Edicions de 1984, Barcelona, octubre 1994. [Un vell troglodita explica als nets com la tribu dels menjapeixos, després de ser atacats pels menjacarn, van abandonar la forma de vida individual i es van agrupar en una única tribu que defensa els valors comuns, en una paràbola de la cooperació social en contra de l'individualisme capitalista.]

-Jack **London** (John **Griffith**, San Francisco, 1876 – Glen Ellen, 1916), *La pesta escarlata*. Tr. Josep Escarré. «Col·lecció de butxaca», 4, Edicions de 1984, Barcelona, octubre 1994. [Aquí publicat com un llibre solt, el conte ja s'havia traduït. La pesta escarlata el 2013 pràcticament anorrea la humanitat i la torna a la foscor primitiva.]

-Boris **Vian** (Ville-d'Avray, 1920 – París, 1959), *Mort als lletjos*. Tr. Baldomer Cerdanyola. «La negra», 55, Edicions de la Magrana, Barcelona, març 1994. [Publicada amb el pseudònim Vernon Sullivan, Jesús Moncada també signa la traducció amb pseudònim. En forma de novel·la negra descordada, la investigació sobre una clínica que fabrica homes artificials amb la pretensió de crear una humanitat perfecta.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Escola de robinsons*. Tr. Carme Geronès i Carles Urritz. «L'esperver», 117, Edicions de la Magrana, Barcelona, març 1994. [El jove Godfrey, nebot d'un ric comerciant nord-americà, decideix viatjar per trobar emocions; amb l'amic i professor de ball Tartelett naufraguen en una illa aparentment deserta; viuen una colla d'aventures, però passats sis mesos l'existència se li fa insuportable, i comencen a aparèixer depredadors i tempestes. Paròdia de *Robinson Crusoe*.]

Novel·la juvenil original

-Maria-Dolors **Alibés** (Vidrà, 1941 – Sant Pau de Segúries, 2009), *El planeta de cristall*. «Tren de corda», 6, L'Arca de Junior, Grijalbo Mondadori, Barcelona, 1994. [Un viatge al planeta transparent Cristal·la, a partir d'un disquet d'ordinador trobat dins una taronja embarassada.]

-Iolanda **Bonet** (Eivissa, 1955), *El meu mestre és una màquina*. «Vell marí», Edicions Cort, Palma, 1994. [La substitució dels mestres per robots és acollida amb entusiasme pels alumnes, que aviat es

desenganyaran davant la tirania de les màquines.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Hug i Adelaisa*. «Ala delta», 77, Baula i Edelvives, Barcelona, 1994. [Continuació d'*El secret del call*, ara és una noia de l'any 1015 la que arriba a la Barcelona actual.]

-Gisela **Pou** (Castellar del Vallès, 1959), *La nit dels noumons*. «Gran angular», Editorial Cruïlla, Barcelona, gener 1994. [Amb l'ajut de la professora de ciències, especialista en animals en perill d'extinció, dos companys descobriren els mirallunys, que a la mitjanit reflecteixen imatges llunyanes, els noumons, pels quals es pot circular.]

-Cèlia **Riba** i Viñas (Madrid, 1957), *El follet de l'ordinador*. «Vell marí», Edicions Cort, Palma, maig 1994. [El follet s'havia iniciat fent malifetes al televisor, i arriba a un pacte amb la Marta i en Pere, de jugar-hi a canvi de deixar de fer malifetes a la mare quan treballa a l'ordinador.]

-Mercè **Viana** (Alfarràs, 1946), *El savi Ciril*. «El Micalet galàctic», 37, Edicions Bromera, Alzira, juny 1994. [Un savi amb un nan d'ajudant vol inventar un sistema perquè la gent sigui feliç i la rialla sigui una font d'energia, invent que interessa el ministre de Benestar social.]

Novel·la juvenil traduïda

-Julia **Jarman** Fabra (? , 1946), *La Georgie i el pirata de l'espai*. Tr. Anna Gasol. «Jets», Timun Mas, Barcelona, 1994. [Uns ordinadors engoleixen nois i quan els volen rescatar s'han d'enfrontar amb els pirates de l'espai.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *La fàbrica de núvols*. Tr. del castellà, no consta. Editorial Cruïlla, Barcelona, 1994. [En un país d'indústria autosuficient, on els núvols són fabricats, davant la crisi no en faran només de blancs, negres i grisos, sinó de colors.]

Conte original

-Pep **Albanell** (Vic, 1945), *Dolor de rosa*. «L'esperver», 33, Edicions de la Magrana, Barcelona, octubre 1994. [Hi ha «L'estraperlista del temps», amb l'inventor d'una màquina del temps que l'aprofita per a treballar en una època i viure en una altra, publicat a «Cavall Fort» el 1982.]

-Jordi **Sarsanedas** (Barcelona, 1924-2006), *De Famagusta a Antofagasta*. «El balanci», 264, Edicions 62, Barcelona, novembre 1994. [Hi ha «La torreta d'Esplugues», de 1951, inèdita fins a 1994: en un futur proper, uns esnobs es reuneixen en una torreta a menjar carn autèntica, una menja del segle XX; quan han fet altres transgressions, el telecustodi de la casa els reprèn, però el càstig no és excessivament greu.]

-Joaquim **Soler** i Ferret (Barcelona, 1940-1993), «*Essa*» de *Dracs*. «Col·lecció de tinta», 5, Ediliber, Barcelona, març 1994. [Hi ha «Imagineu-vos els uns als altres, com jo us he imaginat, d'*Essa efa*; i «Proto-Ofèlia», el seu capítol dins la novel·la inèdita i inacabada del col·lectiu, a més del conte de *Lovecraft*, *Lovecraft!*]

Conte traduït

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *Robbie i altres contes*. Tr. Jesús Bonals. «Aula literària», 6, Editorial Vicens Vives, Barcelona, 1994. [Quatre contes de robots dels anys cinquanta: «Robbie», «Tots els problemes del món», «Sally» i «El sufragi».]

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Relats inquietants*. Tr. Martí Mas. «Gran angular», 6, Editorial Cruïlla, Barcelona, novembre 1994. [Hi ha «La sabana», «El visitant», «La bruixa d'abril» i «La sirena de la boira», el que seria més de ciència-ficció.]

-Roald **Dahl** (Llandaff, 1916 – Oxford, 1990), *Del diari de l'oncle Oswald*. Tr. Eduard Castanyo. «Joies de paper», 3, Editorial Pirène, Barcelona, 1994. [Dos relats del diari d'Oswald Cornelius Hendryks, de la novel·la de 1979 (tr. 2011), que tria el nebot: «El visitant» i «Gossa», en què al segon ha inventat un perfum d'efectes afrodisíacs.]

-E.M. **Forster** (Londres, 1879 – Coventry, 1970), *Tots els contes*. Tr. Manuel de Seabra. «Columna», 146, Columna, Barcelona, desembre 1994. [Hi ha «La màquina para» (1909) amb una humanitat futura que viu sota terra, dominada per la Màquina («És una reacció a un dels primers contes de Wells»); «L'altre costat de la tanca» (1904) amb el pas a una altra dimensió on no regeixen les lleis científiques; «L'amic del prevere» (1907) amb una fauna; «L'òmnibus celestial» (1908) i «L'altre regne» (1909), fantàstics; «La finalitat» (1911), «El senyor Andrews» (1911),

sobre l'altra vida; «Coordinació» (1912), realisme fantàstic; «La història d'una sirena» (1920), fantàstic.]

-Joan **Perucho** (Barcelona» 1920-2003), *L'arc de Sant Martí*. Edicions Destino, Barcelona, 1994. [Contes i articles, bàsicament publicats en diaris en castellà.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *Contes inacabats de Númenor i la Terra Mitjana*. [Tr. Dolors Udina.] «Clàssics Moderns», Edhasa, Barcelona, març 1994. (Reedició Proa, 2003.) [Narracions sobre la història de la Terra Mitjana, des de la primera Edat fins a la guerra de l'Anell.]

Reedició novel·la original

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), *La capellana*. Cercle de lectors, Barcelona, 1994. [De sociologia-ficció, o anticipació: en un futur en què hi ha capellanes, la Rosa és una rectora de poble que acull un fugitiu de la justícia.]

Reedició novel·la traduïda

-Wilkie **Collins** (Londres, 1824-1889), *L'hotel encantat*. Tr. Roser Berdagué. «Clàssica», 138, Columna, Barcelona, juliol 1994. [Dins la línia de Collins, de resoldre afers aparentment fantàstics amb mètodes racionals, aquí hi ha l'aparició sobrenatural del fantasma del cap de l'assassinat.]

-Aldous **Huxley** (Godalming, 1894 – Surrey, 1963), *Un món feliç*. Tr. Ramon Folch i Camarasa. «Columna Proa jove», 89, Columna, Barcelona, octubre 1994. [Després de la guerra dels Nou Anys i el gran col·lapse econòmic, el nou govern mundial, després d'haver assajat la repressió cruenta, decideix elaborar genèticament una nova humanitat, pobladora del món feliç.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *Un mag de Terramar*. Tr. Madeleine Cases. «Clàssics moderns Proa», Edicions Proa, Barcelona, 1994. [Ged, dit l'Esparver, ja de nen mostra predisposició per la màgia. Esdevingut fetiller a l'escola de mags, obre per error el camí a una ombra.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *El Silmaril·lion*. Tr. Dolors Udina. «Clàssics moderns Proa», Edicions Proa, Barcelona, 1994. [Aplec d'històries que donen base a tota la mitologia del *Senyor dels anells* des de la primera Edat i l'origen del poder dels diferents personatges i sobretot la història dels tres Silmarils, tres gemmes creades per Fëanor, l'elf més hàbil, i que van caure en poder de Mòrgoth.]

Reedició conte traduït

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Les cròniques marcianes*. Tr. Quim Monzó. «Clàssics moderns Proa», Edicions Proa, Barcelona, 1994. [Ordenació dels contes que narren la conquesta de Mart i la decadència de la seva civilització i la de la Terra.]

-Guy de **Maupassant** (Tourville-sur-Arques, 1850 – París, 1893), *Qui sap?* Tr. J.M. Sala-Valldaura. «Els llibres de butxaca», 18, Edicions de la Magrana, Barcelona, gener 1994. (Reedició de *Contes de bogeria i obsessió*, Llibres del Mall, 1985.) [Dotze contes de fantasia i horror; hi ha la segona versió de «L'horlà», de 1887, en què a la Terra hi ha éssers que no coneixem i que succeiran als humans, i «Conte de Nadal» (1882), amb un ou misteriós vingut de no se sap on.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1995

Novel·la original

-Margarida **Aritzeta** (Valls, 1953), *Atlàntida*. Columna, Barcelona, març 1995. [Balaig, un antiheroi escuder d'Hèrcules, narra una història de fantasia amb referències a la mitologia.]

-Mercè **Canela** (Sant Guim de Freixenet, 1956), *Les portes del temps*. «Gran angular», 75, Editorial Cruïlla, Barcelona, juliol 1995. [Fantasia amb tocs de ciència-ficció: un mercader català del segle XIV es va endur a la Xina un retrat de l'enamorada que havia robat; s'ha creat un bucle en el temps que no es tancarà fins que en Daniel, un adolescent actual, no torni el retrat a la Magalí, descendent de la dona.]

-David **Cirici** (Barcelona, 1954), *La fàbrica de mentides*. «Narratives», 45, Empúries, Barcelona, febrer 1995. També «L'Odissea», 80, Empúries, Barcelona, setembre 1995. [En una ciutat ombrívola les autoritats escampen la virtuala, un gas al·lucinador que fa viure com a reals els dissenys, mentre es treballa en condicions sòrdides.]

-Daniel **Closa** (Barcelona, 1961), *Tots som parents*. «Toc de ficció», 94, Edicions de la campana, Barcelona febrer 1995. [Novel·la realista divulgadora de la vida de Darwin i les polèmiques del seu temps.]

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), *Francina i la Providència*. «Lo Marraco», 8, Pagès Editors, Lleida, 1995. [Reprent els temes genètics i socioreligiosos, al segle XXI, en què han de néixer dues germanes clòniques activades amb anys de diferència, una biòloga planteja a dues capellanes salvar els embrions no aprofitats.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Somnies, estimada?* «Clip», 22, Columna i La Galera, Barcelona, 1995. [Un enginyer d'andrides s'enamora d'una androide perseguida pels fonamentalistes i que després de ser donada per morta és sotmesa a un canvi d'imatge perquè pugui sobreviure amb un altre aspecte.]

-Maite **García** i Fochs (Sabadell, 1944), *El llarg camí d'Atenea*. «Llibres al sac», 1, Editorial El Clavell, Premià de Mar, novembre 1995. [Un equip d'investigadors d'un hospital sotmeten a estímuls artificials una amnèsica i li fan aflorar records dels avantpassats.]

-Martí **Masferrer** (Cassà de la Selva, 1960), *El retorn d'Aitana Kin*. L'Eix editorial, Girona, maig, 1995. [Una organització misteriosa empaïta l'enigmàtica Aitana, que resulta que és una princesa d'una civilització iucateca de fa cinc-cents anys, i, responsables de la catàstrofe del «Challenger», volen boicotar el llançament de l'«Ariadne» per dominar el secret dels contactes cosmològics de maies i asteques.]

-Víctor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), *Entre silencis d'estels i tombes*. «El balanci», 273, Edicions 62, Barcelona, maig 1995. [Novel·la realista sobre llops financers i traficants d'armes, hi surt el professor Gervasi Foraster, que materialitza un projecte de realitat virtual.]

-Núria **Pradas** (Barcelona, 1954), *L'extraordinària pindola rosa*. «El vaixell de vapor. Sèrie taronja», 67, Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 1995. [La Júlia té mal de coll, la mare, metgessa, té unes extraordinàries pindoles roses, la noia les pren amb Coca-cola i a partir d'aleshores sent que pensa la gent si els mira als ulls, i així descobreix els intrusos que volen prendre uns papers a l'escola.]

-Núria **Pradas** (Barcelona, 1954), *Lior*. «El vaixell de vapor. Sèrie vermella», 67, Editorial Cruïlla, Barcelona, setembre 1995. [Conscienciat pel tutor Ceerk, en un món futur en què només compta l'esport i la gent lliure es refugia en illes, Lior pot fugir i participa en una acció contra un centre de comunicacions.]

-Sergi **Pàmies** (París, 1960), *Sentimental*. «Mínima de butxaca», Quaderns Crema, Barcelona, febrer 1995. [En un seguit de fugues, a la manera de *L'home que es va perdre* de Trabal, al final el protagonista és segrestat per una nau extraterrestre, amb el recurs de la ciència-ficció com a reducció del costumisme a l'absurd.]

-Francesc **Puigpelat** (Balaguer, 1959), *La fletxa d'or*. «L'Odissea», 84, Empúries, Barcelona, setembre 1995. [L'any 1619 després de la gran guerra hi ha un govern unificat, Altaïr, i un idioma únic, omega, però al món salvatge hi ha colònies que abandonen l'omega, i Altaïr engega la missió Aleph per redimir Catalunya i Espanya: els enviats comproven que adquirir un idioma pressuposa un canvi psicològic.]

Novel·la traduïda

-Manuel **Alfonseca** (Madrid, 1946), *L'últim dinosaure*. Tr. Mireia Sánchez. «Periscopi», 22, Edebé, Barcelona, 1995. [La sorprenent descoberta d'un científic.]

-Jean M. **Auel** (Chicago, 1936), *Els caçadors de mamuts*. Tr. Dolors Udina. Columna, Barcelona, 1995. [Tercera novel·la de la sèrie El clan de l'ós de les caveres: l'Ayla arriba a la terra dels caçadors de mamuts, la gent que cercava, i haurà d'escollir company.]

-Jean M. **Auel** (Chicago, 1936), *La vall dels cavalls*. Tr. Glòria Montserrat. Columna, Barcelona, febrer 1995. [Segona de la sèrie: foragitada del clan neanderthal, Aylava va a la vall dels cavalls salvatges i coneix Jondalar.]

-Ginevra **Bompiani** (Milà, 1939), *Via terra*. Tr. Anna Casals. «El vaixell de vapor», 68, Editorial Cruïlla, Barcelona, 1995. [Per mitjà d'un videojoc fantàstic, el protagonista entra dins el secret d'una investigació científica.]

-Fredric **Brown** (Ohio, 1906 – Arizona, 1972), *El crit que venia de lluny*. Tr. Maria Garcia Barris «Seleccions de la cua de palla», 153, Edicions 62, Barcelona, febrer 1995. [Novel·la d'intriga psicològica amb elements més enllà de la realitat, vorejant la ciència-ficció.]

-Joan Manuel **Gisbert** (Barcelona, 1949), *La frontera invisible*. Tr. Emili Rosales. «Gran angular», 11, Editorial Cruïlla, Barcelona, novembre 1995. [El 1899, per esclarir els assassinats, a París la policia fa servir un mitjà que es comunica amb l'esperit de la víctima.]

-**Llucià** (Samòsata, 120 – Egipte, 192), *Històries verídiques*. Tr. Albert Berrio Moran. «L'esperver clàssic», 15, Edicions de la Magrana, Barcelona, juliol 1995. [Inauguració dels viatges imaginaris, amb la descripció d'un viatge a la Lluna.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *París al segle XX*. Tr. Manuel Costa-Pau. Editorial Planeta, Barcelona, març 1995. [Presentada com la segona novel·la de Verne, refusada al seu temps per l'editor, i ara retrobada pel renet. Al París de 1960, un noi afeccionat al llatí es marceix en un món abocat a la tècnica.]

Novel·la juvenil original

-Jordi **Casellas**, *Plini i els mukimukis*. «Alta mar», Bruño, Barcelona, 1995. [Un dia que en Plini no pot sortir a jugar al carrer perquè plou, es veu envoltat d'homenets d'un pam d'alçada.]

-Montse **Ganges** (Malgrat de Mar, 1964), *La nit entra per les orelles*. «Tren de corda», L'arca Grijalbo-Mondadori, Barcelona, octubre 1995. [Un raig de Sol vol conèixer la nit, viatja dins una lot, a tall de nau, i torna a casa per explicar-ho.]

-Fernando **Lalana** (Saragossa, 1958), *L'enigma A.E.E.LL.* Tr. Mireia Sánchez. «Periscopi», 21, Edebé, Barcelona, octubre 1995. [El 31 de desembre de l'any 2000 comença un projecte que en vint anys ha de canviar la societat.]

Novel·la juvenil traduïda

-Joan Manuel **Gisbert** (Barcelona, 1949), *Els miralls venecians*. Tr. Miquel Àngel Gibert. «La llum del far», 1, Baula, Barcelona, 1995. [Intriga juvenil a la Pàdua de 1792 entorn d'una mort misteriosa cent anys abans, amb aparença de narració de fantasmes que es resol amb explicacions racionals i de suggestió i intervenció de tècniques de reflexió de la llum.]

-Gloria **Sánchez** García (Vilagarçia de Arousa, 1958), *Doctor Rus*. Tr. Pau Joan Hernández. «Tucan», 42, Edebé, Barcelona, 1995. [Contes d'animals encadenats per la visita al doctor Rus, que narra casos extraordinaris com el del pop amb cama d'home.]

-Susana **Tamaro** (Trieste, 1957), *El cavaller Cor molsut*. «Tren elèctric. L'arca de Junior», Grijalbo-Mondadori, Barcelona, 1995. [El pare, venedor de cotxes esportius, i la mare, fabricant de vestits de bany, internen en Michele en un institut militar; la coneixença d'un inventor que parla amb els electrodomèstics canvia el noi.]

Conte original

-Josep M. **Argemí** (Barcelona, 1965), *La fúria dels herois*. «El grill», 43, Editorial 3i4, València, octubre 1995. [Entre altres contes, «Halley», amb la desaparició d'un científic l'any 1910 al pas del cometa.]

-Lluís **Busquets** i Grabulosa (Olot, 1947), *Assassinat al pati dels Tarongers*. Columna, Barcelona, 1995. [Contes polítics futuristes; al del títol, l'any 2030, després de la proclamació de la independència, la reacció espanyola aboleix la Generalitat i imposa les prohibicions; un empleat de palau, abans d'exiliar-se, narra la troballa d'un cadàver.]

-**Diversos** autors, *Cronoficcions. Al voltant de la història*. L'Aixernador edicions, Argentona, 1995. [Care Santos (Macarena **Santos**, Mataró, 1970), «Els fills de la desgràcia», fantasia sobre un poble al qual escamotegen i falsegen la memòria històrica; Albert **Calls** i Xart (Cabrera de Mar, 1966), «La partida», sobre un personatge immortal perquè ha guanyat una partida d'escacs a la mort.]

-Eduard **Márquez** (Barcelona, 1960), *Zugzwang*. «Mínima de butxaca», 59, Quaderns Crema, Barcelona, octubre 1995. [Contes amb derivacions al fantàstic.]

-Jordi **Mata** (Barcelona, 1966), *Històries fora de manual*. «Xúquer», 1, Editorial Germania, Alzira, novembre 1995. [Contes de diversos temps, antics i futurs: el darrer, «Fragment inèdit d'un possible evangeli històrico-artístic del segle XXII».]

-Isabel **Olesti** (Reus, 1957), *Dibuix de dona amb ocells blancs*. «L'àncora», Edicions Destino, Barcelona, març 1995. Premi Josep Pla 1995. [Hi ha «Mussara», conte de fantasmes en què un caminant arriba quan fosqueja al poble abandonat de Mussara, entra en una casa ensorrada on troba un bressol, camina pel cementiri, i sent una presència fantasmal que fatalment el manté captiu nodrint-lo amb petons.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Les presències secretes. Història gràfica de l'invisible*. Columna, Barcelona, desembre 1995. [Diccionari il·lustrat de presències visibles i invisibles, amb informacions manipulades imaginativament.]

-Francesc **Puigpelat** (Balaguer, 1959), *El país del fum i altres narracions*. «El Mèdol narrativa», Editorial el Mèdol, Tarragona, agost 1995. [Set contes fantàstics.]

Conte traduït

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *A l'estil marcià*. Tr. Josep Sampere Martí. «Gran angular», 14, Editorial Cruïlla, Barcelona, 1995. [Quatre contes dels anys cinquanta: «A l'estil marcià», la crisi d'una colònia a Mart; «El reclam», amb una colònia que s'ha extingit per una malaltia misteriosa; i «Criatures» i «A les profunditats».]

-**Diversos** autors, *Els esquixos del mar*. Tr. Jordi Vidal Tubau, Carles Urritz, Maria-Antònia Oliver, Emili Olcina. A cura d'Eduard Suàrez. «L'arcà», 69, Laertes, Barcelona, juny, 1995. [Contes de terror marítim. **Poe**, «Una davallada al Maelström»; Melville, «La història de Town-Ho»; **Stevenson**, «El dimoniet a l'ampolla»; Crawford, «La llitera de dalt»; Conrad, «El doble secret»; **Doyle**, «El testimoni de J. Habakuk Jephson»; **Kipling**, «En honor a la veritat»; Hodgson, «El derelict»; Middleton, «El vaixell fantasma», **Lovecraft**, «El vaixell blanc»; Miller, «La cosa d'Outer Shoal».]

-Slawomir **Mrozek** (Borzecin, Polònia, 1930 – Niça, 2013), *La vida difícil*. Tr. Bozena Zaboklicka i Francesc Miravittles. «Biblioteca mínima», 41, Quaderns Crema, Barcelona, maig 1995. [Contes crítics i de l'absurd, dos poden ser de ciència-ficció: «La vida difícil», apocalíptica de l'absurd, en un món poblat per híbrids mutants en Kangoor és fill d'un bolet i d'una premi Nobel de genètica; «La venjança», amb un marit minvant que va empetitint fins a desaparèixer i confondre's amb la pols.]

Reedició novel·la traduïda

-Isaac **Asimov**, *La Fundació*. Tr. Sílvia Aymerich. «Clàssics moderns Proa», Edicions Proa, Barcelona, 1995. [Després que Hari Seldon, el fundador de la psichistòria, hagi pronosticat la fi de l'imperi galàctic, és desterrat al planeta Terminus.]

-Isaac **Asimov**, *La segona Fundació*. Tr. Sílvia Aymerich. «Clàssics moderns Proa», Edicions Proa, Barcelona, Barcelona, 1995. [Tercer llibre del cicle de Trantor. El Mul cerca la segona Fundació per destruir-la; a la segona part els membres de la Fundació de Terminus també cerquen la segona Fundació; tot està previst per Seldon.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *Les tombes d'Atuan* (Els llibres de Terramar, II). Tr. Madeleine Cases. «Clàssics moderns Proa», Edicions Proa, Barcelona, 1995. [Ged penetra dins el laberint subterrani sota les tombes d'Atuan, i la gran sacerdotessa Arha, de nom vertader Tènar, l'ajuda i fuig amb ell.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *La costa més llunyana* (Els llibres de Terramar, III). Tr. Madeleine Cases. «Clàssics moderns Proa», Edicions Proa, Barcelona, 1995. [El jove príncep Arren se'n va a trobar l'arquemag Ged, perquè la màgia s'acaba al món; junts se'n van fins a la costa més llunyana.]

Reedició conte original

-Víctor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), *El somriure etern*. «Petit biblioteca universal», 28, Edicions 62, Barcelona, setembre 1995. [Reedició en volum petit del conte ja publicat el 1989 dins el recull *Barcelona 2080*.]

Reedició conte traduït

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *Gil, el pagès de Ham*. Tr. Carles Llorach. «Clàssics moderns Proa», Edicions Proa, Barcelona, 1995. [Per casualitat en Gil fa fugir el gegant i a partir d'aquí esdevé heroi per força; tanmateix després de vèncer el drac plantarà cara al rei i serà el nou líder del poble.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *Gil, el pagès de Ham. El ferrer de Wooton Major*. Tr. Carles Llorach i Jordi Arbonès. «Aula literària», 8, Editorial Vicens Vives, Barcelona, 1995. [Aplega dos contes publicats separats per Edhasa i Proa. Per casualitat en Gil fa fugir el gegant i a partir d'aquí esdevé heroi per força; tanmateix després de vèncer el drac plantarà cara al rei i serà el nou líder del poble. «El ferrer» va inspirar *La història interminable* d'Ende.]

-**Villiers** de l'Isle Adam (Saint-Brieuc, 1830 – París, 1889), *Contes cruels*. Tr. Josep Carner i Joaquim Folguera. «Els llibres de butxaca», 26, Edicions de la Magrana, Barcelona, octubre 1995. [Reedició de l'edició de 1919. Deu relats, alguns de terror i premonicions o inexplicables. «Sylvabel», «La recepta de la impunitat», «Els "Brigdans"», «Duc de Portland», «L'amor de les coses naturals», «L'elegit dels somnis», «L'entresenya», «Misser Pied», «La Inconeguda», «El dinar més bell del món». Al pròleg Carner explica que els van encarregar a Folguera, que volia traduir tots els contes de Villiers, però es va morir havent traduït només els tres primers; el contingut, que no s'ajusta a les edicions franceses, l'havien comentat tots dos.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1996

Novel·la original

-Víctor **Batallé** (Barcelona, 1947), *Joc de becs*. «Columna jove», 112, Columna, Barcelona, abril 1996. [L'any 2084 una corporació totpoderosa domina Hardlona, dividida en zones habitades per castes i parcialment inundada; l'Ambró, barceloní que fa anys que n'era fora, amb la bruixa Luni i dos nois lluiten per restituir el coneixement individual.]

-David **Duran** (Barcelona, 1963), *Cataconya*. «Humor», 2, Edicions de la Magrana, Barcelona, octubre 1996. [Subtitulada «La via ridiculista d'accés a la independència», la conselleria de Cultura d'un futur estat català explica com el juny de 2001 es va aconseguir la independència després d'un referèndum en què els espanyols consideren els catalans indignes de ser-ho, com a culminació de l'estatègia ridiculista.]

-Sebastià **Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *Quan tornis, porta una mica de pluja*. «La finestra de paper», 5, Castellnou Edicions, Barcelona, desembre 1996. [Al segle XXI un grup de joves que es dedica a repoblar una zona deshabitada en un món malmès topa amb una trepa de traficants de residus tòxics.]

-Josep **Fecúndez** (Premià de Mar, 1949), *Món perdurable*. «Llibres al sac», 4, Editorial El Clavell, Premià de Mar, 1996. [Fantasia utòpica d'idealisme ruralista en una societat dirigida pels artistes i en què hi ha una vacuna contra l'agressivitat.]

-Josep **Franco** (Sueca, 1955), *Anàdia, la ciutat submergida*. «El Micalet galàctic», 43, Edicions Bromera, Alzira, abril 1996. [Després de la tempesta que destrueix Anàdia, Ida es desperta al llit navegant a l'inici del viatge per països fantàstics, per recobrar el món perdut dels humans.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Aterratge d'emergència*. «Periscopi», 23, Edebé, Barcelona, març 1996. [La «Solaris», a càrrec de la comandanta Nessa, ha d'aterrar en un planeta presó, dominat per l'antic comandant de la nau, condemnat a l'exili pel testimoni de la Nessa.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Crit al bosc*. «El vaixell de vapor», 70, Editorial Cruïlla, Barcelona, febrer 1996. [Arran d'un perill d'inundació, una capitana del cos de rescat ha de salvar una colla de nois en un planeta bosc, amb indígenes telepàtics.]

-Nèstor **Luján** (Mataró, 1922 – Barcelona, 1995), *Els fantasmes del Trianon*. «Clàssica», 183, Columna edicions, gener 1996. Premi Sant Jordi 1995. [El 1901 dues turistes angleses tenen una

experiència paranormal amb el fantasma de Maria Antonieta; el 1951 dues angleses il·lustrades volen investigar el cas, tornant-lo a experimentar; la coartada científica són especulacions d'Einstein sobre el temps.]

-Imma **Monsó** (Lleida, 1959), *No se sap mai*. «El balanci», 296, Edicions 62, Barcelona, novembre 1996. [Dos amics troben una ampolla de vi que els permet fer-se un intercanvi d'esperits durant un mes, després del qual no en recordaran res.]

-Abel **Montagut** (Llardecans, 1953), *La gesta d'Utnoa*. «Ciència-ficció», 5, Pagès Editors, Lleida, desembre 1996. [Publicat primer en esperanto, 1993, traduït i adaptat per l'autor mateix, relata el mite de Noè explicat per un extraterrestre: els gobans, exiliats del seu planeta per l'esclat del seu sol, arriben a les envistes de la Terra i veuen que el pas d'un cometa en capgirarà la rotació i provocarà la inundació, i es plantegen si cal permetre l'extinció de la humanitat per substituir-la.]

-Victor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), *El parc del terror*. «Columna jove», 125, Columna, Barcelona, desembre 1996. [L'havia anunciada com *El safari galàctic*: en Roger, fill d'un científic assassinat a l'Antàrtida, coneix el fill de la mestressa d'un parc temàtic, el Parc del terror, i la neboda del constructor dels autòmats, suposadament mort, i junts lluiten contra els que volen estendre una generació de supersoldats autòmats.]

-Vicent **Pardo** (Vinalesa, 1954), *Somnien les flors del camp amb cosiols?* «L'Odissea», 87, Empúries, Barcelona, setembre 1996. Premi Ramon Muntaner 1995. [L'epíleg que mostra que tot és una ficció literària rebla el to dickià, de confusió de límits, en la narració del segrest d'en Pau per un professor que cerca sintetitzar en un xip tots els bons sentiments, i es basa en un còmic que ha escrit en Pau, i al qual domina una entitat creada per ordinador.]

-J. **Solé-Camardons** (Oliana, 1959), *Els silencis d'Eslet*. «Ciència-ficció», 3, Pagès Editors, Lleida, 1996. Premi Juli Verne 1995. [A Eslet, planeta en què els habitants no tenen sistema auditiu, el moviment per la dansa en parella subverteix l'ordre basat en l'estructura triangular.]

-Lluís **Solé** i Perich (Bescanó, 1962), *Terragrís*. Il. d'Imma Pla. «Mascaró de proa», 1, La Galera, Barcelona, 1996. [El viatge dels quatre bruixots que s'uneixen per a liderar una nova societat multicolor instal·lada al planeta Dau.]

Novel·la traduïda

-Jean M. **Auel** (Chicago, 1936), *Les planes misterioses*. Tr. Ernest Riera. Columna, Barcelona, setembre 1996. [Quarta de la sèrie: després de viure a la vall dels cavalls i amb els caçadors de mamuts, Ayla i Jondalar, a cavall i amb el llop domesticat, emprenen el viatge a la recerca dels llocs d'origen.]

-Machado de **Assis** (Rio de Janeiro, 1839-1908), *L'alienista*. Tr. de Xavier Pàmies. «Mínima de butxaca», 66, Quaderns Crema, Barcelona, octubre 1996. [Fantasia vuitcentista contra l'abús de la ciència: el doctor Bacamarte funda un manicomi on reclou els qui s'aparten de la norma; a la vista que són tants, decideix que els alienats són els que observen un capteniment rigorós.]

-Fidel del **Castillo** (Pamplona, 1959), *Els anys postllum*. Tr. Jordi Vidal Tubau. «El corsari», 15, La Galera, Barcelona juliol 1996. [L'any 2243 hi ha tan poca aigua que no es malbarata per a fer-ne corrent i les ciutats esdeven selves fosques; la colla dels Ossos han de sobreviure en un barri on les bandes dominen la nit.]

-Robert Louis **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *El cas misteriós del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*. Tr. Salvador Oliva. «Mínima de butxaca», 61, Quaderns Crema, Barcelona, febrer 1996. [L'honorable doctor Jekyll descobreix la fórmula que li permet transgredir les lleis morals sense assumir remordiments, descarregats en l'abominable mister Hyde.]

-John **Wyndham** (Warwickshire, 1903 – Hampshire, 1969), *Els cucuts de Midwich*. Tr. de Dolors Udina. «Gran angular club», 20, Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 1996. [Quan el matrimoni Gayford torna a Midwich, després d'haver passat un dia a Londres, la carretera està tallada; quan intenten arribar-hi camps a través, la dona cau sense sentits, i després l'home; no són els únics; un dia després tot s'ha normalitzat, però ningú no recorda res, i poc més endavant totes les dones fèrtils s'adonen que estan embarassades.]

Conte original

-Ricard de la **Casa** (Barcelona, 1954), *Sota pressió*. «Ciència-ficció», 4, Pagès editors, Lleida, agost

1996. [La novel·la curta que dona títol al volum, i dos contes curts, «Capvespre» i «Tres segons... eternitat».]
- Josep M. **España** (Barcelona, 1958), *Un diumenge interminable*. «La primera columna», 15, Columna, Barcelona, juny 1996. [«Refrans», amb un extraterrestre descendent d'abduït que parla amb adagis; «Dolça mort», en un futur en què els condemnats són executats en un paroxisme de plaer; «La màquina i el diseg», amb la Transvirtutis que transmet les facultats mentals; «Televisió interactiva», que permet entrar dins l'acció.]
- Andreu **Martín** (Barcelona, 1949), *Fantasmes quotidians*. «Ramon Llull», Planeta, Barcelona, setembre 1996. [Subtitulat «Històries espantoses», són contes de fantasmes i de terror.]
- Víctor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), *Els amants del ciberspai*. Editorial Thassàlia, Barcelona, abril 1996. [Recull de contes, entre el realisme, la política-ficció i l'anticipació: «Els amants del ciberspai», de viatges pel temps amb dos científics i un ordinador intuïtiu i místic, és una nova versió de «Güizylgul», publicat a «Els marges» el 1989.]
- Josep **Palau i Fabre** (Barcelona, 1917-2008), *Les metamorfosis d'Ovídia i altres contes*. «A tot vent», 352, Edicions Proa, Barcelona, octubre 1996. [Hi ha «Les salvatgeries», escrita entre 1988 i 1990, en què el 1999 el govern helvètic, a causa de l'excés de socialibilitat i urbanitat, es planteja legalitzar aquests establiments on els qui s'ho poden permetre van a desfogar la violència i l'agressivitat.]
- Òscar **Pàmies** (Barcelona, 1961), *Com serà la fi del món*. «El balanci», 291, Edicions 62, Barcelona, octubre 1996. [Aplec de relats, dividits en apartats temàtics, de to castastrofista satíric i algun amarg, entorn de la fi del món.]
- Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Obra poètica completa I*. Edició de Xavier García. «Biblioteca de la Suda», 19, Pagès editors, Lleida, octubre 1996. [Dins l'apartat de prosas «Dimensions mentals» (1949-1951), oníriques i d'aire foixià, hi ha «Els grans treballs de la humanitat», amb un que s'assegura uns quants milers d'anys de vida i emprèn una excavació cap al centre de la Terra, n'extreu matèria fins a debilitar la gravetat, i a la superfície poden volar; també hi ha algun text sobre el doble: «L'altra existència», «Despersonalització», «Doble».]
- Xavier **Roca-Ferrer** (Barcelona, 1949), *L'home dels miracles*. «L'àncora», 97, Edicions Destino, Barcelona, novembre 1996. [A «La lletra E», dedicat a Ray Bradbury, el jove T.A. Edison a onze anys llegeix a l'enciclopèdia la seva biografia d'inventor famós; «La nit de l'histrió», amb fantasmes.]
- Sebastià **Roig** (Figueres, 1965) i altres, *Sèrie B*. Santa Perpètua de Mogoda, 1996. VIII premi Santa Perpètua de contes breus. [Cinc textos breus: «Lapsus», amb la teoria de la desaparició dels dinosaures desmentida; «Implants», amb un canvi de cigala; «Picasso visita el planeta dels simis», amb un Picasso cosmonauta; «Les taxes de Moskowitz», amb la privatització de les paraules; «L'alien», amb extraterrestre amb plasticitat molecular que triomfa de transformista.]
- Cèlia **Sánchez-Mústich** (Barcelona, 1954), *Pati de butaques*. «La primera columna», 13, Columna, Barcelona, març 1996. [Dins el recull, hi ha «MAED-1», d'anticipació mèdica, amb la màquina que fa experimentar als estudiants de medicina el dolor que poden infligir; «Un dels últims planetes eròtics», amb l'abducció d'una dona per uns extraterrestres d'un planeta on s'ha perdut el plaer; «L'experiment», amb hipnotisme fan avançar l'experiència de la mort, però un dels pacients avança la reencarnació; «La rodona daurada», també amb reencarnació, d'un home que esdevé nadó, però de gos.]
- Olga **Xirinacs** (Tarragona, 1936), *Sucant el melindro*. «Col·lecció de tinta», 9, Edi-liber, Barcelona, febrer 1996. [Contes variats, majoritàriament publicats a l'«Avui». N'hi ha tres de terror lovecraftià: «Peix fregit», a partir de la construcció d'un nou port esportiu a Tarragona radar i sonar troben una profunditat desconeguda, un obrer mor de por i un investigador desapareix; «La pista Golem», amb un investigador que desapareix al soterrani d'una vella llibreria de París investigant els indicis descoberts per Lovecraft i Meyrink; «Blaps», amb Blaps Mortisaga, micòleg de Berga deixeble de Lovecraft a Providence, arrossegat per un bolet parany al món subterrani del gran miceli que s'estén per tota la Terra.]

Conte traduït

- Isaac **Asimov**, *Relats d'un futur proper*. Tr. Josep Sampere i Martí. «Gran angular club», 15,

Editorial Cruïlla, Barcelona, maig 1996. [Set contes del recull *Nine tomorrows*: «Soc a Port de Mart sense Hilda», «Voltors gentils», «La professió», «Sensació de poder», «Quan mor la nit», «Tots els mals del món» i «El meu nom s'escriu amb essa».]

Infantil i juvenil original

-Isabel **Àlvarez** (?), *L'àlbum de Fàbius*. Il. de Magalí Colomer. «Ala delta», 89, Baula-Edelvives, Barcelona, març 1996. [Amb personatges a qui el cos no accepta l'aigua.]

-Teresa **Duran** (Barcelona, 1949), *L'última moda*. Il. de Max. «Popof i Kocatasca», 3, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, octubre 1996. [Quan el cuiner se'n va a aprendre noves tècniques, la reina Prosàpia encarrega a un robot que li faci el menjar, però l'excés de literalitat del giny ho esguerra tot.]

Adaptació en publicació periòdica

-Robert Louis **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *El doctor Jekyll i el senyor Hyde*. Adaptació Josep Ferrer i Costa. «Cavall Fort», 822, Barcelona, octubre 1996. [Il·lustració de Guillem Cifré. L'honorable doctor Jekyll descobreix la fórmula que li permet transgredir les lleis morals sense assumir remordiments, descarregats en l'abominable mister Hyde.]

Poesia original

-Màrius **Sampere** (Barcelona, 1928-2018), *Demiürgia*. «Col·lecció àuria», 75, Columna, Barcelona, desembre 1996. [Hi ha «L'astronauta», oda que acaba «sàpigues, home / de bona voluntat que, per haver / glorificat el Déu de les altures, / mai més no trobaràs indret de pau / a la terra, seguiràs la ruta / del cel on no hi ha cel, t'enyoraràs, cauràs / —de la ment a les ungles— / en el pitjor dels estimballs: amunt».]

Teatre original

-Manel **Barceló** (Barcelona, 1953), *Un astronauta udola a la lluna*. Teatre Malic, Barcelona, 9-VII-1996. [L'astronauta M-28 ha estat desprogramat dels records i conviu amb un ordinador a l'espai per vigilar els meteorits, fins que arran d'una avaria a la nau es tornarà a humanitzar.]

Teatre traduït

-Alan **Ayckbourn** (Hampstead, 1939), *Portes comunicades*. Estrena Teatre Arnau, Barcelona, 15-XI-1996. [L'any 2016 un prostituta s'assabenta que qui l'ha llogada va assassinar dues dones, i retrocedeix en el temps per a avisar la segona, que retrocedirà a avisar la primera.]

Reedició novel·la original

-David **Cirici** (Barcelona, 1954), *Robòtia*. «L'Odissea», 88, Empúries, Barcelona, 1996. [S'ha exhaurit el planeta al qual es va enviar una nau poblada de màquines programades per a extreure'n mineral i enviar-lo a la Terra, i les màquines, fidels al programa, envaeixen i espolien els planetes del voltant.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. Edició a cura de Carme Ballús Molina. «El cangur plus», 23, Edicions 62, Barcelona, maig 1996. [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Llibre de cavalleries*. «Les millors obres de la literatura catalana», 116, Edicions 62, Barcelona, gener 1996. [Un enginyer rep un estrany encàrrec, que el fa anar de comissionat de la cancelleria medieval dels comtes-reis a l'Aràbia del petroli, en un viatge amb salts temporals.]

Reedició conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *El primer Arlequí*. «Els llibres de butxaca», 27, Edicions de la Magrana, Barcelona, gener 1996. [«La meva estada al centre de la Terra», amb l'entrada dins un globus gegantí construït amb finalitats científiques, i «Pista fantasmal», sobre l'ordenació del temps.]

-Ofèlia **Dracs**, *Essa efa*. «El cangur», 227, Edicions 62, Barcelona, desembre 1996. [Dotze contes de ciència-ficció, amb un pròleg que els lliga: «La matèria dels somnis», amb la possibilitat de substituir l'escriptor per un ordinador que se'n nodreix; «Crivella», amb la fissura de l'espai-temps que provoca repeticions; «Suïcidi d'estat», amb experiment de telebiologia; «Els deltatresos», epopeia de l'espai descrita per un extraterrestre; «Fou un imperi?», amb la mutació de les formigues de sota una central nuclear; «Els éssers finals», amb una generació futura amb els membres atrofiats i el cap superdesenvolupat; «El sentit de la memòria», amb un govern que esborra la memòria dels ciutadans; «La fi de Medusa-3», amb la descoberta del sexe compartit; «Imagineu-vos els uns als altres com jo us he imaginat», amb l'imaginador professional que imagina la història futura; «Rellòs, 2084», amb una humanitat que fa vida sota terra; «La revolta dels quarts», amb una nau que cerca planeta: «Matèria del Planastre», fantasia èpica dels fugitius de la Terra.]

Reedició teatre original

-Josep M. **Benet** i Jornet (Barcelona, 1940-2020), *La nau*. «El cangur. Teatre», 218, Edicions 62, Barcelona, setembre 1996. [Els habitants d'un món clos es rebel·len i cerquen dominar-lo, fins que descobreixen que són dins una nau espacial on s'han succeït les generacions.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1997

Novel·la original

-Juan Miguel **Aguilera** (València, 1960) i Ricardo **Lázaro** (València, 1958), *La llavor del mal*. «Ciència-ficció», 6, Pagès editors, Lleida, 1997. Premi Juli Verne de ciència-ficció 1996. [Dins la nau «Orió» viatja hibernat un grup de nens de dotze anys, cap al planeta promès d'A. Centauri; dels adults només resta el Pare, un foll que els desperta i els instrueix; al planeta estableixen contacte amb una raça alienígena vegetal i animal.]

-Montserrat **Canela** (Sant Guim de Freixenet, 1959), *El mineral 202*. «L'esperver jove», 7, Edicions de la Magrana, Barcelona, 1997. [En un treball universitari, en Ziur analitza una llista de minerals i troba que el 202 és superconductor a alta temperatura, però només n'hi ha en un asteroide que estan a punt de destruir.]

-Josep **Franco** (Sueca, 1955), *L'enviat*. «L'eclèctica», 48, Edicions Bromera, Alzira, març 1997. Premi Enric Valor de novel·la en valencià 1996. [A les envistes de 2033 Déu prepara una aministia general que buidarà l'infern, i per evitar-ho Satanàs envia Voltaire a la Terra perquè compri una ànima cànida i demostrï que cal l'infern.]

-Josep **Gregori** (Alzira, 1959), *Invasió*. «El Micalet galàctic», Edicions Bromera, Alzira, 1997. [El protagonista té problemes per a convèncer les forces militars que uns extraterrestres volen envair la Terra, i quan ho aconsegueix es destapa la realitat.]

-Vicenç **Pagès** (Figueres, 1963 – Torroella de Montgrí, 2022), *Carta a la reina d'Anglaterra*. «Narrativa», 62, Empúries, Barcelona, febrer 1997. Premi Marià Vayreda, ciutat d'Olot de narrativa, 1996. [John Smith, nascut Joan Ferrer a la primeria del mil·lenni, per un pacte amb el diable va obtenir la immortalitat, i ara, empresonat a Anglaterra perquè no pot justificar els ingressos, demana a la reina que l'indulti i li concedeixi una pensió vitalícia, o el condemni a mort, perquè té por que el sotmetin a experiments genètics.]

-Miquel de **Palol** (Barcelona, 1953), *El legislador*. «L'àncora», 101, Edicions Destino, Barcelona, 1997. Premi Josep Pla 1997. [Davant la imminència que en quatre mesos el cometa Frazella-Gröss s'estavelli contra la Terra, el doctor Joan Florestan és convocat a Washington a coordinar la comissió que establirà què s'ha de salvar a la nau-estació Àguila de Troia, però com d'habitud al darrere hi ha els poders fàctics.]

-Vicent **Pardo** (Vinalesa, 1954), *Hiperespai*. «L'Odissea», 94, Empúries, Barcelona, 1997. [Hiperespai és un parc d'atraccions on, per a construir una esfera de jocs virtuals de tres quilòmetres de diàmetre, desfan tot un turó; Anna, filla d'un treballador del parc, participa en un joc virtual que es modifica tal com veu que colpeix el jugador.]

-Jordi **Querol** (Antoni Royo, Castelló de la Plana, 1959), *La secta dels suïcides*. «El grill», 46, Tres

i Quatre, València, 1997. [Anticipació sociològica: la secta promet regenerar d'aquí a cinc-cents anys els qui se suïcidin i que abans hagin llegat a la secta els seus béns, que seran invertits per a fer-los l'elit dominant, però tot plegat és la tapadora de l'orde de Thule.]

-Josep M. **Solà Bonet** (1961), *Llibre de les quatre metamorfosis*. «Clàssica», 243, Columna, Barcelona, 1997. I premi Pere Calders de literatura catalana (per a mestres) 1995. [Mitològica i esotèrica, en quatre parts: a l'Egipte antic, al Jerusalem de les croades, entre els càtars occitans i a la Capadòcia clàssica, amb terminologia científica: «I el nucli del Ba era una singularitat nua perquè la densitat i la curvatura de l'espai-temps que posseïa eren infinites», «El seu camp gravitatori es feu tan intens que la llum del seu interior no en podia fugir» (pàg. 30).]

-Magdalena **Vilalta** Ripoll (Miralcamp, 1947), *Viatge al planeta Venus*. Pagès editors, Lleida, març 1997. [La Maristhar vol emular l'astronauta Valentina Tereskova i per això accepta la invitació del rei de Venus per a anar a visitar el seu planeta, el més càlid del sistema solar, en una novel·la d'aventures juvenils i peripècies interplanetàries.]

Novel·la traduïda

-Eliette **Abécassis**, *Qumran*. Tr. Pau-Joan Hernández. Columna, Barcelona, 1997. [Thriller teològic sobre els manuscrits de Qumran. Només anticipació perquè se situa l'any 1999.]

-Mark **Canter** (Kentucky, 1952), *La filla del sol*. Tr. Marta Trias. Editorial Planeta, Barcelona, novembre 1997. [Un científic indi descobreix el cos d'una neanderthal refrigredada però no congelada, i embarassada, i implanta l'embrió en una mare de lloguer.]

-Arthur C. **Clarke** (Minehead, 1917 – Colombo, 2008), *3001: l'odissea final*. Trad. Ernest Riera. «Èxits 62», 4, Edicions 62, Barcelona, 1997. [El capità de la «Goliath» troba el cos congelat de Frank Poole, mil anys després de l'accident de la «Discovery»; després voldrà tornar a Júpiter, i a Europa entra en contacte amb Hal i Bowman.]

-John **Darnton** (Nova York, 1941), *Neandertal*. Trad. Marta Trias. Editorial Planeta, Barcelona, 1997. [Uns examants alumnes d'un professor desaparegut accepten cercar-lo en un quest que els acosta als orígens de la humanitat.]

-Marie **Darrieussecq** (Baiona, 1969), *Marranades*. Trad. Jordi Puntí. Anagrama/Empúries, Barcelona, 1997. [En un futur proper la protagonista es converteix intermitentment en verrea, sense perdre atractiu sexual.]

-Jostein **Gaarder** (Oslo, 1952), *El misteri de Nadal*. Tr. Alexandra Pujol Skjønhaug. «Narrativa», 72, Empúries, Barcelona, 1997. [En una llibreria de vell Joakim troba un calendari d'advent i, obrint una finestreta cada dia, ressegueix la història d'Elisabet, que va desaparèixer el 1948 i viatja pel temps i l'espai fins al Betlem bíblic.]

-Joan Manuel **Gisbert** (Barcelona, 1949), *Els armaris negres*. Tr. Teresa M. Castanyer. Alfaguara, Grup Promotor, Barcelona, setembre 1997. [Un home i el seu fill s'instal·len en una torre que conté tres misteriosos armaris negres, que esperaven l'oportunitat de ser oberts i escampar la seva influència nefasta.]

-Daniel **Keyes** (Brooklyn, 1927 – Florida, 2014), *Flors per a l'Algernon*. Tr. Josep M. Verger i Fransoy. «Club», 28, Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 1997. [Charlie Gordon, disminuït psíquic de trenta-dos anys, és sotmès a un tractament d'ampliació d'intel·ligència que s'havia experimentat amb el ratolí Algernon.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *L'ull de la garsa*. Tr. Isabel-Clara Simó. «Columna jove», 129, Columna, Barcelona, març 1997. [En un planeta presó, Victòria, han estat enviats primer els criminals, i més tard els pacifistes, que en resten somesos.]

-Christopher **Pike** (Nova York, 1954), *Els extraterrestres*. Tr. Imma Brustenga. «Terrorville», 4, Edicions B, Barcelona, 1997. [A Terrorville, després de tres llibres de terror o fantàstic, en aquest hi ha una història típica d'ovnis: una nit, quan l'Adam i els seus amics són al pantà, veuen unes llums brillants, i la nit següent les naus aterren i els tripulants els forcen a entrar als plats voladors.]

-Mary **Shelley** (Londres, 1797-1851), *Frankenstein*. Tr. Enric Vidal i Pau-Joan Hernández. «Clàssics universals juvenils», 7, Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 1997. [Edició il·lustrada i adaptada. Màxim precedent de la ciència-ficció. El doctor Frankenstein reïx a donar vida a la matèria morta, però no és capaç d'assumir la seva realització i rebutja la seva criatura, que el durà a un desenllaç fatal.]

Novel·la juvenil original

-Xavier **Borràs** (Barcelona, 1956), *Les set fogueres de Sant Joan*. Il. Montse Fransoy. «Rems», 12, La Galera, Barcelona, 1997. [Un dels dimonis més petits que es coneixen, en Netú, descobreix el món gairebé perdut del pagès de muntanya i un altre que es remou constantment a la ciutat.]

Conte original

-Enric **Larreula** (Barcelona, 1941), *Amics de les estrelles*. «Infantil-juvenil», Alfaguara, Grup Promotor, Barcelona, 1997. [Dos contes fantàstics, «El tresor», alhora novel·la de l'oest i conte de ciència-ficció, amb un cercador d'or que dona als extraterrestres el ferro que els manca per a fer anar la nau i ells li obren els sentits a la natura, i «L'obsequi», amb una princesa galàctica que vol fer feliç un terrícola, però ell en té prou amb la seva vida senzilla.]

-Imma **Monsó** (Ileida, 1959), *Si és no és*. «Gran narrativa», 4, El Mèdol, Tarragona, 1997. Premi de narrativa Ribera d'Ebre 1996. [A «La transferència» el protagonista troba dins un paquet de sopa de verdura un homenet que li ofereix transferir la seva integritat física a un objecte inanimat que durarà més que ell.]

-Jaume **Prat** (Barcelona, 1953), *L'immortal*. «Les ales esteses», 75, Edicions de la Magrana, Barcelona, 1997. [«L'immortal», satíric de vampirisme; «Operació FF», satíric de ciència-ficció: la doctora Nati Long aconsegueix la fusió nuclear en fred gràcies a unes sals, però el deteriorament de la relació amb el marit acaba provocant una explosió nuclear.]

-Sebastià **Roig** (Figueres, 1965), *Visiones 1997*. Asociación española de fantasía i ciencia ficción, La Cañada, octubre 1997. [«Picasso visita el planeta dels simis», ja publicat a *Sèrie B*, la primera cosa en català que publiquen.]

Conte traduït

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Més ràpid que l'ull*. Tr. Ferran Toutain. «Clàssics moderns», Edicions Proa, Barcelona, octubre 1997. [Recull de contes, mitja dotzena de fantàstics o acostats a la ciència-ficció, però bàsicament bradburians, amb un bell epíleg en què remarca el gust per la literatura.]

-Agustín **Fernández Paz** (Vilalba, 1947 – Vigo, 2016), *Xiques*. Tr. J.C. Ortega i X.R. Trigo. «La moto», 2, Editorial Tàndem, València, 1997. [Contes de ciència-ficció i de fantasmes.]

-Nathaniel **Hawthorne** (Salem, 1804 – Plymouth, 1864), *L'holocaust de la terra*. Trad. Joan Sellent. «Biblioteca mínima», 49, Quaderns Crema, Barcelona, 1997. [A més de «La filla de Rappaccini», que només pot viure dins el jardí de flors verinoses que li ha bastit el pare com a experiment, i «La gran cara de pedra», sobre una profecia índia, ja traduïdes, hi ha entre altres «L'holocaust de la terra», «en una certa ocasió que pot pertànyer al passat o al futur», en què la humanitat crema tot allò que és inútil: armes i símbols de prerrogatives.]

-Franz **Kafka** (Praga, 1883 – Viena, 1924), *La metamorfosi i altres contes*. Tr. xxx. «Aula de lletres Vicens Vives», 5, «Aula literària Vicens Vives», 13, Vicens Vives, Barcelona, 1997. [Gregori Samsa es desperta transformat en insecte.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *La porta del mur*. Trad. Joan Sellent. «Mínima minor», 71, Quaderns Crema, Barcelona, 1997. [Conte publicat en llibret solt. Quan tenia cinc anys en Lionel Wallace va descobrir la porta verda que dona a un jardí meravellós; sempre més que durant la vida hi ha ensopegat, estava massa apressat per a entrar-hi.]

Conte original dins publicació periòdica

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «Zàping amb una desconeguda». «08800», 1, Ajuntament, Vilanova i la Geltrú, novembre 1997. [Un home connecta amb una desconeguda per mitjà de la pantalla del televisor enmig d'anomalies atmosfèriques.]

-Ferran **Palol** (Bienve **Moya**, Vilanova i la Geltrú, 1944), «L'últim Nadal». «08800», 2, Ajuntament, Vilanova i la Geltrú, desembre 1997. [L'any 4300, en una Terra inhabitable, graven en un bloc de basalt la llegenda d'un nou mite de Nadal sorgit al segle XXI.]

Conte infantil traduït

-Pascale de **Bourgoing**, *Tom i Tim i els extraterrestres*. Il·lustrat per Y. Calarnou. Trad. Xavier Carrasco. «Tom i Tim», 6, La Galera, Barcelona, 1997. [Conte infantil dins una sèrie, en què en aquesta ocasió els personatges contacten amb extraterrestres.]

Teatre original

-**Joglars**, *La increïble història del Dr. Floit & Mr. Pla*. Estrena Teatre Romea, Centre Dramàtic de la Generalitat, Barcelona, 25 d'octubre 1997. [A la manera de Stevenson, un gran empresari català es pren un beuratge i es transforma en Josep Pla.]

-Josep Antoni **Martínez** (Hellín, 1956), *Setze jutges*. «Bromera teatre», Edicions Bromera, Alzira, 1997. [Sàtira crítica d'un judici a en Joan Poquet i Bo, que festeja amb una extraterrestre, i en què el jutge és una màquina cibernètica.]

-Sergi **Pompermayer** (Barcelona, 1967), *Zowie*. «El galliner-Teatre», 160, Edicions 62, Barcelona, 1997. XXV premi de teatre Ciutat d'Alcoi. [Situació mitjanament d'anticipació: l'esquema cinematogràfic del justicier que liquida els qui pensa que no responen al seu esquema de puresa.]

Teatre traduït

-Robert L. **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *L'estrany cas del Dr. Jekyll i Mr. Hyde* (*La confessió*), adaptació de Valeria Bergalli i Jaume Capsada. Teatre Adrià Gual, La cuina, Barcelona, 27 de febrer a 16 de març 1997. [L'honorable doctor Jekyll descobreix la fórmula que li permet transgredir les lleis morals sense assumir remordiments, descarregats en l'abominable mister Hyde.]

Opuscles i revistes

-**Diversos** autors, «Dinamo», núm. 5, «Especial Invasió». Barcelona, octubre 1997. [Joaquim **Carbó**, «La processonària de les antenes»; Emili **Gil**, «L'embriac»; Salvador **Macip**, «Un home com n'hi ha pocs» i «Una victòria fàcil»; A. **Munné-Jordà**, «No tinguis por...»; Òscar **Pàmies**, «Carta oberta a les Nacions extraterrestres»; Sebastià **Roig**, «Ciudadà d'honor».]

-**Diversos** autors, «Mataró'97, Hispancon. Premios concursos Domingo Santos y Manuel de Pedrolo», Patronat de Cultura de Mataró, novembre 1997. [Roger **Fernández** Cunillera (Granollers, estudiant de batxillerat), «La guerra de la vida»: l'any 2515 el Japó i els Estats Units han conquerit un món en extinció i els joves emigren a Mart; Albert **Prous** Martí (Reus, estudiant de batxillerat), «El crític»: diari d'un crític que descobreix que tres dies després que llegeixi un llibre, mor l'autor.]

Música original

-Josep M. **Espinàs** (Barcelona, 1927-2023) i Xavier **Montsalvatge**, «*Viatge a la Lluna*». Amb «Liliana» (Salvador Brotons, Josep Dolcet, Llorenç Caballero i Apel·les Mestres) i «Història de Babar» (Francis Poulenc i Jean de Brunhoff). Joan Manuel Serrat i OBC dirigida per Salvador Brotons. Auvidis Ibèrica, Avi 8010, 1997. [Nova interpretació del tema de 1969. La colla dels Pesquis —a la primera eren els Firms— fa un coet i se'n va a la Lluna, on troben gent més bona, alegre i franca.]

Reedició novel·la original

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Copèrnic, planeta habitable*. (Reedició de *PHIA Copèrnic*, amb canvi de títol.) «Rems», 5, La Galera, Barcelona, 1997. [Els astronautes que arriben a Copèrnic perden el contacte amb la nau que els menava, posen pau entre els nadius, s'hi integren i impedeixen que hi arribi la nau de rescat, perquè no hi porti els mals de la Terra.]

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), *La dama del glaç*. «Lo Marraco», 16, Pagès editors, Lleida, 1997. [Reedició en un volum d'*Embrió humà ultracongelat* núm. F-77 i *Pel camí de l'arbre de la vida*.]

-Llorenç **Villalonga**, *Andrea Victrix*. «L'àncora», 108, Edicions Destino, Barcelona, 1997. Premi Josep Pla 1973. [Distopia d'una Mallorca de l'any 2050, decadent, ja anomenada Turclub i amb aires del *Món feliç*.]

Reedició novel·la traduïda

-Isaac **Asimov**, *Fins i tot els déus*. Trad. J. Pineda Fortuny. «Clàssics moderns», Edicions Proa, Barcelona, 1997. [Procedent d'un univers paral·lel, arriba una energia neta i inestroncable que produeix un benestar aparentment definitiu.]

-Isaac **Asimov**, *Fundació i Imperi*. Trad. Sílvia Aymerich. «Clàssics moderns», Edicions Proa, Barcelona, 1997. [Continuació del cicle de Trantor. A la primera part, l'intent de l'Imperi per conquerir la Fundació; a la segona, un mutant conquereix Imperi i Fundació.]

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Fahrenheit 451*. Amb epíleg i coda. Tr. Jaume Subirana. «Clàssics moderns Proa», Edicions Proa, Barcelona, 1997. [En un futur proper, la televisió és l'únic mitjà d'evasió; els llibres han estat prohibits, per l'acció de la censura i la pressió dels diversos integrismes. Guy Montag, bomber cremador de llibres, té una crisi que el durà a enfrontar-se al sistema.]

-Théophile **Gautier** (Tarbes, 1811 – París, 1872), *Avatar*. Tr. Josep Carbonell, revisada per Marta Giné. «Els llibres de butxaca», 32, Edicions de la Magrana, Barcelona, 1997. [El doctor Charbonneau, tornat de l'Índia, fa bescanviar l'ànima d'Octavi de Saville, enamorat de Prascòvia, amb la del marit.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *La mà esquerra de la foscor*. Trad. Sílvia Aymerich. «Clàssics moderns», Edicions Proa, Barcelona, 1997. [L'any 93 del cicle d'Haini, Genly Ai, mòbil de l'Ekumene, es trasllada al planeta Hivern per mirar d'incorporar-lo a la lliga de l'Ekumene.]

Reedició conte original

-**Diversos** autors, *Futurs imperfectes*. «El cangur», 247, Edicions 62, Barcelona, juliol 1997. [Reedició ampliada de *Narracions de ciència-ficció. Antologia* (1985): Presentació de la ciència-ficció catalana, original i traduïda, fins a 1996: Pompeu Gener («Un somni futurista espaterrant»), J.M. de Nadal («El llamp blau»), A. Ribera («El malson»), P. Calders («L'espiral»), S. Estradé («Debat a l'ONU»), P. Verdaguer («La vedellada de míster Bigmoney»), M. Lleget («El marcià poeta»), M. de Pedrolo («Darrer comunicat de la Terra»), L. Busquets («La tele del passat»), R. Cardús («La droga»), E. Freixa («Cabòries»), A. Artís-Gener («Domesticació de la memòria»), J. Crexell («Històries»), V. Mora («La computadora incriminada»), i afegeix J. Albanell, «Suïcidi d'estat».]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Contes i narracions / 5* (1985-1990). «Clàssics catalans del segle XX», Edicions 62, Barcelona, setembre 1997. [*Caus a cada cantonada*, segons la darrera tria de l'autor, inclou «Fragmentària», publicat a «Ciència», 7 (VII-1981); també els disset contes de *Disset contes i una excepció* (pòstum de 1990, que inclou les dues versions d'«El bon ciutadà» (la versió A havia sortit a l'«Avui» el 15-XI-1987).]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Trajecte final*. «El cangur / Biblioteca Manuel de Pedrolo», 39, Edicions 62, Barcelona, octubre 1997. [«El cens total», de personatges repetits; «Un món distant i veí», d'exiliats interplanetaris; «Servei oficial», del control burocràtic; «Cadàvers», de robots programats; «Urn, de Djlñl», d'extinció de les espècies; «La noia que venia del futur», de relació intemporal; «El regressiu», de regressió en el temps.]

-Joan **Sardà** (Sant Quintí de Mediona, 1851 – Barcelona, 1898), *Art i veritat*. A cura d'Antònia Tayadella. «Lectures de literatura catalana», 4, Curial Edicions catalanes, Barcelona, 1997. [Inclou «La darrera paraula de la ciència», de 1875.]

Reedició conte traduït

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *Jo, robot*. Trad. Joaquim Martí i Antoni Ibarz. «Clàssics moderns», Edicions Proa, Barcelona, 1997. [En forma de reportatge sobre la doctora Susan Calvin, les tres lleis de la robòtica i les paradoxes que poden desencadenar en històries de diferents robots.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *Les dotze direccions del vent*. Trad. Alfred Bosch i Pascual. «Clàssics moderns», Edicions Proa, Barcelona, 1997. [Dotze contes triats i prologats per l'autora.]

Reedició teatre original

-Josep M. **Benet** i Jornet (Barcelona, 1940-2020), *Taller de fantasia i Supertot*. «El cangur», 229, Edicions 62, Barcelona, 1997. [*Taller de fantasia* presenta en diversos quadres l'activitat de les joguines de nit, quan els humans dormen: hi ha «El planeta dels homes de marbre», d'exploració espacial, i en apèndix «Una caverna molt prehistòrica», ucrònica. *Supertot* parodia un Superman a qui els poders arriben d'un anell inventat pel científic Jones.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1998

Novel·la original

-Vicent Enric **Belda** (Agullent, 1962), *L'estirp de l'horror*. «Espurna», Edicions Bromera, Alzira, 1998. [Un mariner noruec traficant de conyac arriba a un mas del País Valencià, s'enamora de la filla i hi deixa la llavor d'una stirp d'homes-llop.]

-Montserrat **Canela** (Sant Guim de Freixenet, 1959), *El laberint del sector D-delta*. Deserts asteroidals, II. «L'esparver jove», 9, Edicions de la Magrana, Barcelona, maig 1998. [Continuació de l'episodi anterior: per a demostrar que la seva hipòtesi és certa, en Kes ha de demostrar que l'asteoride venia d'un altre sector.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *L'altra cara del mirall*. «Gran angular», 94, Editorial Cruïlla, Barcelona, maig 1998. [En un to cyberpunk, al límit entre la realitat i la virtualitat, en Martí i la Courtney es coneixen dins un joc virtual utilitzat per en Xim, amic fatxenda d'en Martí.]

-Eduardo **Gallego** (Cartagena, 1962) i Guillem **Sánchez** (Mataró, 1963), *Nàufrags en la nit*. «Ciència-ficció», 7, Pagès Editors, Lleida, abril 1998. Premi Juli Verne de ciència-ficció 1997. [L'any 3443 de l'era ekumènica es rep un senyal que es pot interpretar com una crida de socors, i surt una expedició cap al primer contacte extraterrestre.]

-Josep Frederic **Pérez** (Reus, 1975), *El quart vent*. «Gran Angular», 95, Editorial Cruïlla, Barcelona, maig 1998. [Fantasia i terror quan torna el vent que anuncia la repetició d'uns fenòmens misteriosos i terribles, en l'avançada d'una rebel·lió de la natura per destruir la humanitat.]

-Andreu **Sotorra** (Reus, 1950), *Castell de nines*. «Clàssica», 277, Columna, Barcelona, abril 1998. Premi de novel·la breu Ciutat de Mollerussa 1997. [L'any 2025 un novaiorquès d'ascendència catalana roda a Castells de Nines, vella baronia a la rodalia de Vila-seca i Salou, un film sobre la seva nissaga, des del besavi indià.]

-Josep **Torrent** (Bellcaire d'Empordà, 1956), *L'estranya desaparició de la Laura*. «Sèrie blava», Alfaguara, Grup Promotor, Barcelona, març 1998. [Els mossos investiguen l'estranya desaparició d'una noia, que ha viatjat enrere pel temps a la cerca dels orígens.]

-Josep **Usó** Mañanós (Vila-real, 1959), *La catifa maleïda*. «El parot», L'Eixam Edicions, Tavernes Blanques, abril 1998. [En Mateu, per provar un vell teler que repara, teixeix una catifa, la duu a casa, el fill s'hi enfila i diu que voli, i la catifa ho fa, però només l'obeirà a ell; a partir d'aquí, les intrigues que provocarà tenen el to racional de la ciència-ficció.]

-Oriol **Vergés** (Barcelona, 1939), *Rentat de cervell*. Alfaguara, Grup Promotor, Barcelona, 1998. [La mare i el germà del protagonista canvien de comportament quan s'adscriuen a una secta que vol crear una nova humanitat mitjançant el clonatge.]

Novel·la traduïda

-K.A. **Applegate** (Michigan, EUA, 1956), *La invasió, El visitant, La trobada, El missatge*. Tr. Jordi Vidal. «Animorphs», 1, 2, 3, 4, Ediciones B, Barcelona, març 1998. [Aventures de cinc amics, advertits que els iecs, extraterrestres en forma de llimacs, s'introdueixen per l'orella i dominen races de la galàxia; amb capacitat de metamorfosi, temporalment, un ultrapassa el temps i queda convertit en falcó.]

-K.A. **Applegate** (Michigan, EUA, 1956), *El predador, La presa*. Tr. Imma Brustenga. «Animorphs», 5 i 6, Ediciones B, Barcelona, abril i maig 1998. [Continuació de la sèrie: els primers tenen grapa, després es fan allargassats i repetitius.]

-Carel **Čapek** (Malé Svatonovice, 1890 – Praga, 1938), *La guerra de les salamandres*. Tr. Núria

Mirabet. «A tot vent», Edicions Proa, Barcelona, març 1998. [El capità Van Toch en una illa d'Indonèsia sent a parlar d'una mena de dimonis, que resulten ser una mena de salamandres intel·ligents que, afavorides per l'home, acabaran dominant el món i destruint els continents.]

-Jostein **Gaarder** (Oslo, 1952), *Que hi ha algú?* Tr. Anne-Lise Cloetta i Anna Casassas. «Narrativa», 82, Empúries, Barcelona, maig 1998. [Joakim, de gran, explica que quan li havia de néixer un germà va rebre la visita de Mika, del planeta Elio, nascut d'un ou.]

-Witold **Gombrowicz** (Maloszyce, Polònia, 1904 – Vença, 1969), *Ferdydurke*. Tr. Anna Rubió i Jerzy Slawomirski. «Biblioteca mínima», 65, Quaderns Crema, Barcelona, setembre 1998. [Kowalski descriu la seva transformació des d'un home a la trentena fins a un adolescent, per a reivindicar la immaduresa com a font de creació.]

-Philip **Kerr** (Edimburg, 1956 – Londres, 2018), *Esau*. Tr. Ernest Riera. «Èxits 62», 5, Edicions 62, Barcelona, febrer 1998. [Furness descobreix en una cova un crani que la paleoantropòloga Swift troba d'una espècie desconeguda i gens antic, i trobaran ietis molt acostats als humans.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *El món de Rocannon*. Tr. Carles Ayuso Hernández. «Espurna», 37, Edicions Bromera, Alzira, novembre 1998. [Rocannon, etnòleg de la Lliga de tots els mons, es desplaça pels planetes viatjant com la llum; quan torna a un planeta on havia deixat establerta una base, troba que els rebels contra la lliga l'han exterminada.]

-C.S. **Lewis** (Belfast, 1898 – Londres, 1963), *El príncep Caspian*. Tr. Jordi Arbonès. «A tot vent», Edicions Proa, Barcelona, octubre 1998. [Cròniques de Nàrnia, IV. El país de Nàrnia està dividit en una guerra civil devastadora.]

-Amin **Maalouf** (Beirut, 1949), *El segle primer després de Béatrice*. Tr. Jaume Creus. «A tot vent», Edicions Proa, Barcelona, febrer 1998. [Arran de l'invent d'una substància que enforteix la virilitat i provoca el naixement de mascles, el món queda trasbalsat. El Nord ho controla, però aviat s'accentua la diferència amb el Sud.]

-Raymond **Milési** (Thionville, 1947), *Atrapat en el futur*. Tr. Núria Losantos i Sistach. «El vaixell de vapor», 84, Editorial Cruïlla, Barcelona, juny 1998. [Quan en Matthias juga amb un joc virtual rep el contacte d'una noia del futur, que resultarà la seva futura filla i ell de gran tindrà memòria d'aquesta visita.]

-Antoine de **Saint-Exupéry** (Lió, 1900 – Mediterrani, 1944), *El petit príncep*. Tr. Anna i Enric Casassas. «L'Odissea», 100, Empúries/Emecé, Barcelona, setembre 1998. [Nova traducció. Un aviador, caigut al desert, troba el petit príncep, provinent d'un asteroide.]

-Daniel **Pennac** (Casablanca, 1944), *Quin un, en Kamo!* Tr. Goretti López. «El vaixell de vapor», 78, Editorial Cruïlla, Barcelona, 1998. [A partir de l'últimàtum de la mare, que no vol més zeros en anglès, en Kamo s'inciu a l'agència Babel, que el posarà en contacte amb la Catherine, que viu al segle XVIII.]

-Daniel **Pennac** (Casablanca, 1944), *Senyors nens*. Tr. Jordi Puntí Garriga. «Narrativa», 76, Empúries, Barcelona, març 1998. [El professor de francès posa per tema de la redacció «Es desperta i s'adona que durant la nit s'ha transformat en adult, i els pares s'han transformat en nens», i així s'esdevé, i el professor també es redueix.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *Roverandom*. Tr. David Carabén. «Narrativa», 84, Empúries, Barcelona, juliol 1998. [El gos Rover mossega els pantalons del mag Artaxerxes, que el converteix en gos de joguina; la dona que el compra el dona al fill, que el perd a la platja; el mag de la sorra l'envia a la Lluna, d'on en torna fet un gos viu.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *La guerra dels mons*. Tr. J.M. Fulquet. «Biblioteca mínima», 62, Quaderns Crema, Barcelona, juliol 1998. [Nova traducció. Els marcians ataquen la Terra, aterren prop de Londres i causen el terror, perquè semblen indestructibles.]

Novel·la juvenil original

-Joles **Sennell** (Josep **Albanell**, Vic, 1945), *El Dinociment*. «El vaixell de vapor», 78, Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 1998. [Els habitants del bosc de Zer temen la sequera, els incendis i el Dinociment, un monstre de ferro, formigó i plàstic.]

-Joles **Sennell** (Josep **Albanell**, Vic, 1945), *El món rar de l'Estrafo*. «Muntanya encantada», Edicions Cadí, Barcelona, desembre 1998. [L'Estrafo neix dins una fruita, en un món fosc i silenciós, viatjarà per molts espais, fins que trobarà la música dels batecs del cor.]

-Jordi **Fusté** (Barcelona, periodista Minoria absoluta), *El laberint dels tres enigmes*. Il. Andrés Cañal. «El vaixell de vapor», Editorial Cruïlla, Barcelona, 1998. [L'avi d'en Pau i l'Anna, antic professor d'arqueologia, entra en un túnel del temps rere un toll en una plaça, troba el seu vell professor i descobreix una ciutat romana per excavar.]

Novel·la juvenil traduïda

-Norton **Juster** (Brooklyn, 1929), *La cabina màgica*. Tr. Maite Alcántara. «Sense límits», Barcanova, Barcelona, 1998. [Una cabina permet en Milo entrar al regne del coneixement i li dona les eines per a adquirir-lo.]

Conte original

-Joan **Barceló** i Cullerés (Menàrguens, 1955 – Barcelona, 1980), *Miracles i espectres*. «Les ales esteses», 81, Edicions de la Magrana, Barcelona, març 1998. [Té el mateix títol que el volum de Raixa de 1981, però aquest a més aplega tots els altres contes de Barceló: «Miracles i espectres», amb «La redempció», en què un àngel neix del coit del rector amb una feligresa, el tenen tancat a les golfes, i quan s'escapa el mata un caçador: idea final recurrent de Wells a Vinyes. I a més les seccions «Retalls d'un vestit ciutadà», «Relats esparsos» i «Contes infantils i juvenils», que són els del volum de «La xarxa» de 1986, com ara «Els marcianets», amb cosificació i animació d'emblemes inanimats. En general, però, són més aviat de fantàstic meravellós.]

-**Diversos** autors, *Antologia de narrativa fantàstica catalana*. Antologia a cura d'Emili Olcina. «L'arcà», 75, Laertes, Barcelona, octubre 1998. [Divuit textos de Martí Genís i Aguilar («Misteris»), Raimon Casellas («Ànimes de l'altre món»), Joaquim Ruyra («La vetlla dels morts»), Diego Ruiz («La veu de Madame Ricard»), Joan Santamaria («L'organista»), Ernest Martínez Ferrando («Historieta de la màquina de cosir»), Joan Duch i Agulló («La tarda del dia de Sant Esteve»), C.A. Jordana («No se'n recordava»), J.V. Foix («El singular viatjant de Déu»), Agustí Escasans («L'escarabat negre-i-blanc»), Ferran Canyameres («El gos udolà a la mort»), Joan Oliver («Nadal de suïcida»), Mercè Rodoreda («Una fulla de gerani blanc»), Pere Calders («La ratlla i el diseg»), Salvador Espriu («Primer i únic encontre amb Zaratà»), Manuel de Pedrolo («Les civilitzacions són mortals»), Joan Perucho («Je lui parle chapeau bas»), Jordi Sarsanedas («Els dos caps de la foradada».)]

-Jordi **Domènech** i Arnau (Mataró, 1952), «Conte de Nadal». Full solt, autoeditat, Barcelona, desembre 1998. [Subtitulat «A la manera de pròleg d'una novel·la encara inèdita», narra un dia de Nadal de l'any 9074 en un món artificial, desconnectat del passat, que cospa música d'un temps oblidat.]

-Jep **Gouzy** (Montalieu-Vercieu, 1933 – Pau, 2018), *Entrada de fosc (Obra narrativa completa II)*. «Viena Columna», 108, Columna, Barcelona, febrer 1998. [Hi ha el «Triptic per a qui passa», amb uns extraterrestres que porten a l'escriptor Gaietà Cardenal un ordinador, que es rebel·larà i provocarà tragèdies en cadena; «Ara que tot és dit», amb anticipació cronològica; «La visita perduda», amb autobusos parlants que tenen inconscient.]

-Eduard **Márquez**, *L'eloqüència del franc tirador*. «Mínima minor», 78, Quaderns Crema, Barcelona, juny 1998. [Contes, alguns al límit de la realitat.]

-Carles **Miralles**, *Escrit a la finestra*. «Clàssica», 287, Columna, Barcelona, juny 1998. [Contes fantàstics amb el tema del doble, la possessió i el desdoblament.]

-Germans **Miranda**, *Aaaaaahhh*. Dotze contes eròtics. «Quiosc», Columna, Barcelona, juliol 1998. [Hi ha el conte «Ingràvida», que passa en una nau a l'espai.]

-Miquel de **Palol** (Barcelona, 1953), *Contes per vells adolescents*. «A tot vent», Edicions Proa, Barcelona, setembre 1998. Premi Vícor Català 1997. [Vint-i-cinc contes, el darrer dels quals, «El quincorn», que anticipa el volum sobre el domini del món.]

-Oscar **Pàmies** (Barcelona, 1961), *72 illes* (Barcelona, 1961). «Narrativa», 91, Empúries, Barcelona, octubre 1998. Premi Marià Vayreda 1998. [Els amics li diuen que ha començat la tercera guerra mundial, ell es refugia en un pati amb els llibres imprescindibles, que inevitablement perd, i es dedica a escriure les setanta-dues obres immortals de la civilització, algunes de ciència-ficció i altres reescrites com si ho fossin.]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *La porta de la identitat*. «Perfils», Edicions Proa,

Barcelona, novembre 1998. [Són articles, ja publicats, sobretot a l'«Avui», alguns de temàtica fantàstica, a la manera de Perucho, i amb elements del gènere, com una petita sèrie entorn d'una estada a Baltimore, en què continua un conte de Poe i fins un corb recita Poe traduït per Marià Manent.]

-*VI premi l'Esparver*, 1998. «L'esparver», 141, Edicions de la Magrana, Barcelona, desembre 1998. [Aleix Barberà, «Bombeta, l'inventor», que inventa un cotxe plegable; Jordi Tena i Galindo, «Afany ferit», amb una futurista Escola d'estudiants professionals.]

Conte traduït

-Roald **Dahl** (Cardiff, 1916 – Oxford, 1990), *El llibre dels fantasmes*. Tr. Roser Berdagué. «Columna clàssica», Columna, Barcelona, febrer 1998. [Antologia de dotze contes clàssics vuitcentistes, no de ciència-ficció sinó d'apareguts i obsessions, d'un recull inicial de vint-i-quatre que havien de fer una sèrie de tv.]

-Sophie **Fatus** (París, 1957), *Tim a la Lluna*. Premi Apel·les Mestres 1998. Edicions Destino, Barcelona, 1998. [El conill Tim veu caure un coet d'on surt el conill blau, Tom; en Tim li repara la nau, i en Tom el convida a la Lluna.]

-Primo **Levi** (Torí, 1919-1987), *El sistema periòdic*. Tr. Xavier Riu. «El balanci», 327, Edicions 62, Barcelona, 1998. [Contes evocadors i al·legòrics a partir dels elements, n'inclou algun de ciència-ficció, com «Mercuri».]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Els secrets de Circe*. «Clàssica», 295, Columna Barcelona, desembre 1998. [Contes i articles, bàsicament publicats en diaris en castellà.]

-Vernon **Lee** (Violet Paget, Boulogne-sur-mer, 1856 – San Gervasio Bresciano, 1935), *La verge dels set punyals. La veu perversa*. Tr. Eulàlia Lledó. «L'arcà», 76, Laertes, Barcelona, setembre 1998. [Un conte de màgia negra sota l'amenaça de la Inquisició, i un sobre l'esquinçament d'un músic entre la vocació i l'atracció fatal.]

Conte original en publicació periòdica

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), «Les aventures espacials de l'Endívia Sacarina. A la base», «Tretzevents», 738, Barcelona, març 1998. «Les aventures espacials de l'Endívia Sacarina. A l'espai», «Tretzevents», 739, Barcelona, abril 1998. «Les aventures espacials de l'Endívia Sacarina. El planeta vermell», «Tretzevents», 740, Barcelona, maig 1998. «Les aventures espacials de l'Endívia Sacarina. Els contrabandistes», «Tretzevents», 741, Barcelona, juny 1998. «Les aventures espacials de l'Endívia Sacarina. Dins la mina», «Tretzevents», 742, Barcelona, juliol 1998. «Les aventures espacials de l'Endívia Sacarina. Tornada a la nau», «Tretzevents», 744, Barcelona, setembre 1998. [Contes amb enigma visual, il·lustrats per Pep i Marc Brocal.]

Poesia original

-Carles **III** (Vilanova i la Geltrú, 1963), *A dues veus*. «Col·lecció de literatura breu», Centre Cultural, Mislata, juliol 1998. [Hi ha un poema sobre Dràcula i un sobre Frankenstein, a partir dels films respectius.]

-Antoni **Prat** i Gelabert (Igualada, 1916-2008), *Homes i robots*. «Estoig vital, Tetralogia de reculls poètics, Llibre quart», Poesia viva, Barcelona, octubre 1998. [Poemes a l'era robòtica en tres parts: Hologrames vius; Cibernètica humana, on hi ha «Realitat virtual» i dos poemes titulats «El nou androide», i El xip personal, amb «Conclusió»; exercicis de formes poètiques.]

Teatre original

-Pasqual **Alapont** (Catarroja, 1963), *Això era i no era*. «Micalet teatre», 10, Edicions Bromera, Alzira, gener 1998. [En Robert i en Guillem entren de nit a la biblioteca a recuperar un anònim que en Guillem ha signat contra la bibliotecària; a dins, en Robert obre alguns llibres i en viu les aventures.]

-**L'Estaquirot**, *La màquina del temps*. Teatre de titelles. Mollet, 5-7-1998. [J.F. Vinyals ha inventat una màquina del temps per a escapar-se de situacions compromeses, com la mili, la llogatera o una pretendent pesada.]

-Joles **Sennell** (Josep **Albanell**, Vic, 1945), *Quatre pecetes i mitja*. Baula, Barcelona, 1998. [Peces

teatral, originals o adaptades. Hi ha *El somni de la música vivent*, en què un noi que llegeix històries de ciència-ficció somia que li encarreguen que faci una màquina que transformi les peces musicals en éssers vivents.]

CD-ROM original

-**Picanyol** (Josep-Lluís **Martínez Picañol**, Moià, 1948), *Noemí i el pilot a l'espai*. «Otijocs», Barcelona multimèdia, Barcelona, 1998. [Aventura espacial multimèdia.]

CD-ROM traduït

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La volta al món en 80 dies*. Ad. Toni Matas i Teresa Duran. «Clàssics multimèdia», Barcelona multimèdia, Barcelona, 1998. [2 CD-Rom. No és ciència-ficció, però és el primer Verne que es va traduir en català, el 1926.]

Reedició novel·la original

-Agustí **Alcoverro**, *El secret del doctor Givert*. «L'esperver jove», 11, Edicions de la Magrana, Barcelona, juliol 1998. [Arran del segrest d'un neuròleg famós, dos estudiants s'endinsen en una trama que els mena fins a un constructor de robots adreçats a suplantar persones.]

-Josep M. **Francès** (1891-1966), *Retorn al sol. Novel·la de fantasia i de sàtira*. Edició de Jordi Solé i Camardons. «Biblioteca literària de ponent», 7, Edicions de la Universitat de Lleida, Lleida, desembre 1998. [Va sortir el 1999. Anticipa una guerra mundial amb una arma de destrucció massiva capaç de despoblar la Terra per congelació, i mostra la societat que haurien creat els supervivents a Subolesa, sota la muntanya de Montserrat.]

-Víctor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), *Whisky amb napalm*. «Narrativa», 5, La busca, Barcelona, abril 1998. [Explícitament i militantment de política-ficció, com reivindica l'autor al pròleg, Buenaventura Ribaldo, el Salvador Patrio, és un dictador d'un indret imaginari de les Antilles, triomfador d'una sagnant guerra civil contra l'exèrcit popular dels camperols.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *Axon*. «L'esperver», 41, 2a. ed., març 1998. 3a, nou format, maig 1998. [Un professor experimenta una estranya acceleració, i un alumne també, i mor; el professor es fa mirar el cas, se sent espiat, fins que descobreix la causa en el professor de biologia, antic investigador separat del seu projecte.]

Reedició novel·la traduïda

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Viatge a Laputa, Balnibarbi, Luggnagg, Glubbudrib i Japó*. Tr. Ferran Toutain. «Columna butxaca», 21, Columna, Barcelona, febrer 1998. (Reedició del volum del «Diari de Barcelona», 1990, amb una nota més i alguna petita esmena.) [Tercera part dels *Viatges de Gulliver*, la crònica d'un naufrag que va a parar a terres remotes que serveix per a reflectir la corrupció política, la ingenuïtat de la fe en el progrés i la presumpció dels científics.]

Reedició conte traduït

-Guy de **Maupassant** (Tourville-sur-Arques, 1850 – París, 1893), *Vetllant un mort i altres contes*. Tr. Lluís M. Todó. «Columna butxaca», Columna, Barcelona, febrer 1998. (Reedició amb esmenes de *Contes*, «Diari de Barcelona», 1990.) [De fantasia i horror hi ha «Vetllant un mort» i «La cabellera».]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 1999

Novel·la original

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), *Zoofilia*. Banc Agrícola i Comercial d'Andorra, 1999. Premi de novel·la curta Manuel Cerqueda Escaler, Cercle de les Arts i de les Lletres, 1998. [La dalai-lamessa Joana Rodona i Santvicenzio, mitjançant l'Asiatic Corporation Enterprises, vol recuperar el programa informàtic que ha fet per a rectificar la conducta dels mascles i escampar-lo pel món.]

-Sebastià **Alzamora** (Llucmajor, 1972), *L'extinció*. «El balancí», 345, Edicions 62, Barcelona,

febrer 1999. [Un personatge metamòrfic en una Mallorca apocalíptica.]

-Lluís **Calvo** (Saragossa, 1963), *Aconitum*. «El balanci», 341, Edicions 62, Barcelona, gener 1999. [Un professor universitari descobreix l'*Aconitum alpinum*, base d'un droga poderosa que desferma la cobejança de màfies, sindicats del crim i traficants entorn del decobridor.]

-Montserrat **Canela** (Sant Guim de Freixenet, 1959), *Al final de l'abisme*. «Nòmades», 8, Edebé, Barcelona, novembre 1999. [En Ced, habitant dels Mons perduts, ha aterrat en un planeta estrany que tanmateix li resulta familiar, i de mica en mica anirà lligant caps.]

-David **Cirici** (Barcelona, 1954), *El baró i la leprosa*. «Narrativa», 104, Empúries, Barcelona, maig 1999. [El 1652 el cirurgià Gabriel de Montcada opera el baró de Torrella, ferit al cap, i li posa el cervell de la Gaireta, una leprosa; més endavant posarà el cervell del leprós a la dona del baró.]

-David **Duran** (Barcelona, 1963), *Generació Z*. «Espurna», 42, Edicions Bromera, Alzira, març 1999 / «L'esperver», 144, Edicions de la Magrana, Barcelona, abril 1999. [L'any 2206 l'Esperança, l'única supervivent de la generació Z, narra el final de l'espècie després de la plaga d'infertilitat.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Estendre les ales*. «La finestra de paper», 9, Castellnou edicions, Barcelona, juliol 1999. [Korela capitaneja una nau de transport d'animals exòtics hibernats, però s'ha d'enfrontar al dilema de rescatar un tripulant o potser restar abandonada en un planeta desconegut.]

-Anna **Grau** (Girona, 1967), *El dia que va morir el president*. «Narrativa», 108, Empúries, Barcelona, juny 1999. [Política-ficció entorn de l'assassinat del president del govern de la Generalitat de Catalunya.]

-Jaume **Martín** (Barcelona, 1948), *Tusitala, el misteri*. «Columna jove», 158, Columna, Barcelona, setembre 1999. [La Júlia fa un viatge fantàstic al món de la literatura d'aventures fantàstiques que havia llegit de més petita.]

-A. **Munné-Jordà**, *L'única mort*. «La Cram», 1, El cep i la nansa, Vilanova i la Geltrú, novembre 1999. [Segona de la trilogia, l'escriu en Marc fa dos mil cinc-cents anys, narra el final de la Cram i la seva llarga vida, i arriba a l'actualitat.]

-Miquel de **Palol** (Barcelona, 1953), *El quincorn*. «A tot vent», Edicions Proa, Barcelona, febrer 1999. Premi Sant Jordi 1998. [Subtitulat «una història romàntica», Pròsper Colomel·la, enamorat de Su Kiang, enigmàtica xinesa relacionada amb una màfia oriental, contribueix a becar l'estudi d'un joc d'escacs tridimensional que inclou la peça del quincorn, i es deixa subornar, entre al·lusions a virtualitat transferida, temps sòlid, dimensions vehicularitzadores, expansió de consciència i altres grimègies marca de la casa.]

-Francesc **Puigpelat** (Balaguer, 1959), *Apocalipsi blanc*. «L'àncora», 125, Destino, Barcelona, març 1999. Premi Josep Pla 1999. [L'any 2010, a les envistes de la tercera guerra mundial, l'orientalista Llorenç Pàmies forma part de la missió de rastrejar al Marroc les proves científiques d'unes pràctiques satàniques i antropòfagues.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *El vol del drac*. «Clàssica», 327, Columna, Barcelona, maig 1999. [L'11 de setembre de 2014 Catalunya ha de votar l'autodeterminació en un referèndum, i un escamot terrorista ocupa Montserrat i amenaça de volar la Moreneta si no se suspèn la consulta. Potser original català?]

Novel·la traduïda

-Michael **Crichton** (Chicago, 1942 – Los Angeles, 2008), *Rescat en el temps*. Tr. Eduard Castanyo. «Ramon Llull. Grans èxits», 10, Planeta, Barcelona, juny 2000. [L'empresa ITC ha desplegat la tecnologia de transferir cossos a universos paral·lels en altres moments: el viatge en el temps.]

-Hans Magnus **Enzensberger** (Kaufbeuren, 1929), *On eres, Robert?* Tr. Beatriu De Haro. «Las tres edades», 6, Barcanova-Siruella, 1999. [En Robert en té prou de veure una imatge per a introduir-se a l'escena que contempla.]

-Agustín **Fernández Paz** (Vilalba, 1947 – Vigo, 2016), *El centre del laberint*. Tr. Pau Joan Hernández. «Antaviana jove», 19, Barcanova, Barcelona, març 1999. [L'any 2054 una doctora d'una organització que regula el destí d'Europa va a Galícia, on el seu fill desapareix.]

-Sandra **Glover** (Manchester, 1953), *Qui és ell?* Tr. Mireia Porta i Arnau. «Columna jove», 157, Columna, Barcelona, setembre 1999. [No se sap d'on ve, en J'hon: no parla, però té un talent sorprenent, és una llumenera en matemàtiques i pot desmuntar i muntar un joc electrònic en

segons.]

-Hubert Ben **Kemoun** (Sidi Bel Abbès, Algèria, 1958), *El guanyador afortunat*. Tr. Àlvar Valls. «L'esparver», 142, Edicions de la Magrana, Barcelona, gener 1999. [Jean Trumel té una vida ordinària, que li capgira el desconegut que la coneix fins al mínim detall: és el guanyador d'un abominable sorteig.]

-Charles **Nodier** (Besançon, 1780 – París, 1844), *Inés de Las Sierras*. Tr. Albert Mestres. «A tot vent», Edicions Proa, Barcelona, gener 1999. [Novel·la d'aparicions d'ultratomba, amb una recargolada explicació racional que va irritar Alexandre Dumas. Ja traduïda el 1935.]

-Anne **Rice** (Nova Orleans, 1941 – Califòrnia, 2021), *Entrevista amb el vampir*. Tr. Joan Mateu i Besançon. «Beta», 2, Proa - Ediciones B, Barcelona, febrer 1999. [Un propietari de la Louisiana del segle XVIII, aïllat en la beguda, coneix en Lestat, un poderós vampir que el pren per deixeble, i així coneixem l'educació d'un vampir, catòlic i seductor, lluny dels cànons tradicionals.]

-Robert Louis **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *El cas misteriós del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*. Tr. Montserrat Canela. «Nòmades del temps», Edebé, Barcelona, 1999. [L'honorable doctor Jekyll descobreix la fórmula que li permet transgredir les lleis morals sense assumir remordiments, descarregats en l'abominable mister Hyde. Nova traducció.]

-Mark **Twain** (Missouri, 1835 – Connecticut, 1910), *Un ianqui a la cort del rei Artús*. Tr. Joan Sellent. «Biblioteca mínima», 67, Quaderns Crema, Barcelona, febrer 1999. [Hank Morgan, ianqui de Connecticut, mecànic i supervisor d'una fàbrica, en un viatge pel temps sense màquines es desperta a l'Anglaterra del segle VI i contrasta els dos mons tan oposats.]

-Gore **Vidal** (West Point, 1925 – Hollywood, 2012), *La institució Smithsonian*. Tr. Cristina Mallol. «A tot vent», 372, Edicions Proa, Barcelona, maig 1999. [En T és portat a la institució perquè solucioni que la reacció en cadena no sigui imparabile; en l'intent d'evitar la segona guerra mundial, en què sap que morirà, impedeix la intervenció americana a la primera, Hitler no puja al poder, Einstein no s'exilia, de manera que, quan els japonesos els ataquin, els americans no podran fer la bomba.]

Novel·la juvenil original

-Margarida **Linuesa** (el Prat de Llobregat, ?), *Cròniques del paradís*. «El corsari», 29, La Galera, Barcelona, març 1999. [Una noia de Barcelona que tripula una nau espacial rep com a herència una capsa d'alumini, que la durà ben lluny.]

-David **Nel·lo**, *La porta prohibida*. «El vaixell de vapor», Editorial Cruïlla, Barcelona, 1999. [Rere la porta que diu ben clar que no s'hi pot entrar, al museu d'Art modern, hi ha un món d'éssers ben estranys.]

-Joles **Sennell** (Josep **Albanell**, Vic, 1945), *El superheroi de la tele*. «Sopa de llibres», 17, Barcanova, Barcelona, 1999. [Mentre en Joan i la Berta miren la televisió, el superheroi d'una sèrie de dibuixos travessa la pantalla per ajudar els infants del món real.]

Novel·la juvenil traduïda

J.K. Rowling (Joanne Katherine Murray, Yate, Regne Unit, 1965), *Harry Potter i la cambra secreta*. Tr. Laura Escorihuela. «Narratives», Empúries, Barcelona, 1999. [Segona de la sèrie.]

J.K. Rowling (Joanne Katherine Murray, Yate, Regne Unit, 1965), *Harry Potter i la pedra filosofal*. Tr. Laura Escorihuela. «Narratives», Empúries, Barcelona, 1999. [Primera de la sèrie. Harry, orfe, és recollit pels oncles, que com el cosí el tracten malament. Però ell és fill d'uns mags assassinats pel malvat Voldemort i passa a l'escola de mags, on impedeix que el mal robi la pedra filosofal.]

Conte original

Josep **Albanell** (Vic 1945), *Una mica de mort*. Banc Internacional – Banca Mora, Andorra, 1999. Premi Sant Carles Borromeu de contes i narracions 1998. [Hi ha «L'àncora», amb el vell que no mor mentre l'antiga amant joveneta el recordi, i «L'olor terrible de la por», amb la immigrant que només deixa aquest alè.]

-Josep **Albanell** (Vic, 1945), *Xamfrà de tardor*. «El balanci», 358, Edicions 62, Barcelona, octubre 1999. [Hi ha «La porta d'Advent», amb la porta meravellosa que duu a una altra realitat més

gratificadora.]

-**Diversos** autors, *L'ovidi i altres narracions. Recull del premi Vent de Port 1999*. «Beta», 24, Edicions Proa, Barcelona, desembre 1999. [Maria Aleu Ponsà, «L'encanteri de l'aigua», de fantasmes; Jordi Bonet Coll, «Croissant», de bogeria i obsessió amb metamorfosi.]

-Vicenç **Pagès** Jordà (Figueres, 1963-1963 – Torroella de Montgrí, 2022), *En companyia de l'altre*. «El balanci», 346, Edicions 62, Barcelona, febrer 1999. Premi Documenta 1998. [Recull de contes, alguns de molt breus, entorn del tema del doble, la metamorfosi i el desdoblament, amb referència als clàssics vuitcentistes.]

-Albert **Roca** (Barcelona, 1971), *Galeries subterrànies*. «Beta», 1, Edicions Proa, Barcelona, febrer 1999. Premi Mercè Rodoreda 1998. [Contes amb situacions insòlites, com una societat closa, a «La ruta», l'alteració de l'òrbita de la Lluna, a «El príncep de Rodènia», un poeta a qui es descomponen els versos, a «Anadiplosi», un sàtir mitològic al present, a «El bramul del sàtir» i «El retorn del sàtir», la solitud d'un monstre urbà, a «L'escalfor de la llar», una metamorfosi, a «Granotes.»]

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *Un cafè i altres narracions*. A cura de Carme Arnau. «Arxiu Mercè Rodoreda», 2, Fundació Mercè Rodoreda, Barcelona, juliol 1999. [A «Un cafè», potser de 1980, el protagonista pensa què faria si fos amo de Barcelona, evoca el temps dels gegants abans dels homes, i planeja traslladar la Sagrada Família al Vallès, després al Pirineu, i al final al cim de l'Everest.]

Conte traduït

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *Amics robots*. Tr. Jesús Bonals. «Cucanya», 5, Editorial Vicens Vives, Barcelona, 1999. [«Robbie» i «Sally», ja publicats el 1994 dins *Robbie i altres contes*, relats amb il·lustracions, notes explicatives i activitats per a escolars.]

-Guy de **Maupassant** (Tourville-sur-Arques, 1850 – París, 1893), *L'horlà*. Tr. Marc Bassets. «Biblioteca mínima», 69, Quaderns Crema, Barcelona, març 1999. [Catorze contes; a més de «L'horlà», també n'hi ha que no són de fantasia, com «Amor», «El forat», «Campaneta», «Una família», «El rodamón», «El marquès del Fumerol».]

-Pilar **Pedraza** (Toledo, 1951), *Els ulls blaus i altres contes inquietants*. Tr. Adolf Beltran. Tàndem, València, 1999. [Deu contes inquietants, a partir del volum *Necròpolis* (1985) i altres de posteriors.]

Conte original en publicació periòdica

-Gemma **Sales** (Barcelona, 1945), «Volia comprar-me unes sabates», dins «08800», 19, Vilanova i la Geltrú, maig 1999. [Una dona de quaranta-cinc anys puja en un autobús que fa un estrany recorregut pel temps, fins que en pot baixar, trenta anys més tard.]

Antologia de fragments

-*La biblioteca de les galàxies*. Antologia temàtica de textos de ciència-ficció. A cura de Montse Cerdà, A. Munné-Jordà i Marta Puig. «L'esperver llegir», 101, Edicions de la Magrana, Barcelona, juliol 1999. [Fragments d'A. Alcoverro, I. Asimov, R. Bradbury, M. Canela, J. Carbó, A. Dneprov, D. Duran, U.K. Le Guin, M. de Pedrolo, R.L. Stevenson, P. Verdager, J. Verne, H.G. Wells, J. Wyndham.]

Assaig original

-Jaume **Clavé** Cinca (Sanaüja, 1947), *La revolució de Mart*. Solsona comunicacions, Solsona, novembre 1999. [Es pot llegir com una obra de ficció. L'autor afirma que aviat la Nasa mostrarà l'evidència que a Mart hi ha restes d'una civilització extingida, amb piràmides, ciutats, la cara de Mart, els canals; també el rostre de la Lluna és de creació artificial; i a la Terra allò que es coneix com la deriva dels continents és en realitat la repartició entre els tres fills de Noè després del diluvi, i muntanyes com Montserrat o el Pedraforca són de creació artificial, fetes pels gegants.]

Art original

-Joan **Fontcuberta** (Barcelona, 1955), *Sputnik*. (Exposició i llibre.) Tr. Josep-Lluís Sotorra. Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona, juny 1999. [Acció artística: Fontcuberta mostra amb

fotografies i documents la sorprenent història d'un suposat astronauta rus, Ivan Istotxnikov (Joan Fontcuberta en rus), perdut a l'espai després d'un contacte extraterrestre. Hi ha opuscle del llibre catàleg en català.]

Òpera traduïda

-Leos **Janacek** (República Txeca, 1854-1928), *El cas Makropoulos*. Tr. Jaume Creus. Gran Teatre del Liceu, Barcelona, novembre 1999. [Adaptació de l'obra teatral de Karel Čapek, que retalla l'original (Čapek no ho va voler fer). Òpera escrita el desembre de 1925 i estrenada el 1926. Emilia Marty és una gran diva de l'òpera, filla d'un alquimista de la cort de Rudolf II, que fa tres-cents anys es va veure obligada a prendre l'elixir que la manté sempre jove, canviant d'identitat, però ja se n'ha cansat.]

Reedició novel·la original

-Onofre **Parés** (Manresa, 1891 – Vilafranca del Penedès, 1976), *L'illa del gran experiment. Reportatges de l'any 2000*. Matriu/Matràs, Tiana, novembre 1999. [L'any 1950 els idealistes s'han reclòs a Austràlia per a dur a terme el seu experiment social, i l'any 2000 una delegació occidental els visita per conèixer els seus progressos, amb avenços de tota mena, inclosa la terraformació de la Lluna.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *El cronomòbil*. «L'Odissea», 105, Empúries, Barcelona, juliol 1999. [L'Ubiquet descobreix un cronomòbil dins un vell armari, que li permet viatjar pel temps. El text adapta el del còmic publicat a «Midi Libre» de Perpinyà el 1965, amb dibuix de Roger Taillade.]

Reedició novel·la traduïda

-Stephen **King** (Portland, 1947), *Carrie*. Tr. Andrew Langdom-Davies. «L'esperver», 145, Edicions de la Magrana, Barcelona, juliol 1999. [Carrie és només una noia estranya, amb el poder de la telecinesi, fins que les burles dels companys i la pressió de la mare fan esclatar la violència i l'horror.]

Reedició conte original

-Maria Àngels **Anglada** (Vic, 1930 – Figueres, 1999), *La daurada parmèlia i altres contes*. «Butxaca 62», 26, Edicions 62, Barcelona, juny 1999. [A «L'empelt», un professor holandès del segle XXI especialitzat en català va a Catalunya a veure les ruïnes del que havia estat, amb comunitats clandestines que mantenen i recuperen la llengua.]

-Diego **Ruiz** (Màlaga, 1881 – Tolosa de Llenguadoc, 1959), *La veu de Madame Ricard i altres narracions*. «L'arcà», 77, Laertes, Barcelona, setembre 1999. [«La veu de Madame Ricard», comprovació científica i racional d'un fenomen d'ultratomba; «Una resurrecció a París», l'experiment científic de fer bategar el cor d'un mort pels sentiments que havia experimentat; «Una agonia al Cimone», el temps fora del temps abans de la mort definitiva; «Com em vaig quedar cec», el científic que s'aplica l'autovivisecció; «El manuscrit d'un home honrat», testament d'un premi Nobel que llega diners per a afavorir la substitució de la transfusió de sang per la injecció arterial de llet tèbia, i les investigacions sobre la dissolució del carbó per a fabricar diamants; «El suïcidi de Miss Manry», oposició de ciència i poesia utilitzant l'evolucionisme; «L'enuig del Messies contra el Pare Etern», amb aplicació de la lògica.]

Reedició conte traduït

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *El ferrer de Wootton Major i «La fulla» d'en Niggle*. Tr. Jordi Arbonès. [Dos contes ambientats en mons màgics, sobre la imaginació i la fantasia.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2000

Novel·la original

-Miquel **Barceló** (Mataró, 1948-2021) i Pedro **Jorge** Romero (Arrecife, 1967), *Testimoni de Narom*. «Ciència-ficció», 4, Pagès editors, Lleida, gener 2000. Premi Juli Verne 1998. [Al planeta Narom els canvis d'estació n'alteren tot el sistema ecològic, i durant el trasbals els colonitzadors s'estan refugiats sota terra, especulant sobre els que han sortit i no han tornat més.]

-David **Cirici** (Barcelona, 1954), *La vida dels altres*. «Ramon Llull. Narrativa», 2, Planeta, Barcelona, febrer 2000. [En una Barcelona contemporània, el protagonista té el poder de veure la vida dels altres com si cap paret no els protegís.]

-Pau Joan **Hernández** (Barcelona, 1967), *Els cosacs de l'autopista*. «L'Odissea», 109, Empúries, Barcelona, setembre 2000. [L'any 2043 un laboratori orbital es precipita damunt la Terra i escampa el bacteri de silici, que dissol els xips i fa acabar l'era electrònica.]

-Ferran **Juste** (Barcelona, 1955) i Carles **Caparrós** (Barcelona, 1967), *La carrossa*. «Lo Marraco», 70, Pagès editors, Lleida, març 2000. [L'any 2007 el president de la república de Catalunya, Àngel Colom, ha d'assistir al referendament de la restauració de la monarquia en la persona de Clàudia I, descendent directa de Jaume I.]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *Tres somnis blaus*. «Clàssica», 415, Columna, Barcelona, octubre 2000. [L'any 2015, Samuel Luesma, expert en explosius, Carlota Fonoll, hidrogeòloga, i Oriol Planoles, arquitecte i enginyer, implicats en un projecte coincident, tenen somnis recurrents relacionats amb el blau.]

-Sebastià **Roig** (Figueres, 1965), *El cogombre sideral*. «L'àncora», 144, Edicions Destino, Barcelona, octubre 2000. [Un jugador de trinquet i la seva xicota són segrestats i transportats a un planeta en forma de cogombre, des d'on la dictadora Addaia vol destruir la Terra.]

-Guillem **Rosselló** (Bunyola, 1959), *L'estranya presència*. «La llum del far», 24, Edicions Baula, Barcelona, novembre 2000. [Una història de recurrència en el temps, amb la pervivència en el present de la presència de la noia del segle XVII.]

-Olga **Xirinacs** (Tarragona, 1936), *L'home que mossegava les dones*. «Clàssica», 377, Columna, Barcelona, febrer 2000. [Sírius Imbert, antiquari i restaurador de la catedral de Tarragona, troba plaer a esmunyir-se per les capelles fosques i mossegar les dones; quan mossega la mà d'una monja, ella creu que és un miracle que li ha reproduït l'estigma de Crist; els elements fantàstics són el llegendari Jaume Rius, habitual de Xirinacs, que viu al subsol de la ciutat, els sants que de nit baixen dels retaules, i les invocacions a Lovecraft.]

Novel·la traduïda

-Italo **Calvino** (L'Havana, 1923 – Siena, 1985), *Els nostres avantpassats*. Tr. Xavier Lloveras. «Les millors obres de la literatura universal (segle XX)», 133, Edicions 62, Barcelona, novembre 2000. [Nova traducció en un volum de la trilogia *El vescomte migpartit*, *El baró rampant* i *El cavaller inexistent*.]

-Doris **Lessing** (Kermanxah, Pèrsia, 1919 – Londres, 2013), *Mara i Dann*. Tr. Carles Miró. «Narrativa», 116, Empúries, Barcelona, febrer 2000. [Dos germans fugen de la sequera que devasta Ífrika (*sic*) i travessen tot el continent cap al nord, en un futur en què una glaciació cobreix Europa.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Hèctor Servadac*. Tr. Xesca Gomila. Di7 edició, Binissalem, 2000. [El pas del cometa Gàl·lia s'emporta fragments de Tunísia i d'Algèria, i Sardenya, Gibraltar, Ceuta i Formentera, on l'astrònom Palmirano Roseta tenia l'observatori; passen dos anys d'òrbita interplanetària, fins a Mercuri i més enllà de Júpiter, fins que poden tornar.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Viatge al centre de la Terra*. Tr. Lluís M. Todó. «Columna jove», Columna, Barcelona, 2000. [El professor Lindenbrock descobreix el camí cap al centre de la Terra, que havia trobat un islandès del segle XVI.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La volta al món en vuitanta dies*. Tr. Jesús Moncada. «L'esparver», Edicions de la Magrana, Barcelona, 2000. [No és ciència-ficció, però és el primer Verne que es va traduir en català, el 1926.]

Novel·la juvenil original

-Rodolfo del **Hoyo** (Barcelona, 1953), *El secret del planeta Moix*. «Sopa de llibres», 39, Barcanova,

Barcelona, novembre 2000. [De l'olla que bullia més del compte, en surt un ésser estrany, l'Oculux, que menarà l'Ariadna fins al planeta Moix.]

-Armand **Matias** Guiu (Barcelona, 1925-2004), *El misteri de la porta tancada*. «Ala delta», 119, Baula, Barcelona, març 2000. [Al pis de dalt no hi viu ningú des que el vell arqueòleg va desaparèixer misteriosament, però una nit l'Adrià comença a sentir que en venen sorolls, i quan hi anirà, amb la Natàlia, els rebrà el vell desaparegut i els menarà a un viatge pel temps i l'espai fins al món ibèric.]

Novel·la juvenil traduïda

-Agustín **Fernández** Paz (Vilalba, 1947 – Vigo, 2016), *El laboratori del doctor Nogueira*. Tr. Pere Comellas. «El vaixell de vapor», Editorial Cruïlla, Barcelona, 2000. [Un científic incomprès oculta la identitat per a poder treballar lliurement contra els problemes que provoquen la infelicitat.]

-J.K. **Rowling** (Joanne Katherine Murray, Yate, Regne Unit, 1965), *Harry Potter i el pres d'Azkaban*. Tr. Laura Escorihuela. «Narratives», Empúries, Barcelona, 2000. [Tercera de la sèrie.]

Conte original

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Nani i els itineraris de la zoologia fantàstica*. Editorial Cruïlla, Barcelona, novembre 2000. [Evocació de Manuel Valls Gorina en forma de conte de fantasia, amb temes recurrents en Perucho.]

-Germanes **Quintana** (pseudònim col·lectiu, 10 autores), *Por*. «Clàssica», 368, Columna, Barcelona, març 2000. [Deu «històries de terror»: «Una veu molt clara i profunda» s'acosta a la ciència-ficció, amb un doctor que segresta cantants per extreure'ls les cordes vocals i trasplantar-les; «Alexei», de vampirs; «Malson», de dona-lloba; «Distorsió», de fantasmes i obsessió; alguna altra, com «Maledicció» i «Retorn al passat», voreja el terror fantàstic.]

-Antoni **Ribera** (Barcelona, 1920 – Sant Feliu de Codines, 2001), *La meva àvia, la planta*. «Ciència-ficció», 7, Pagès editors, Lleida, setembre 2000. [Aplec dels contes de ciència-ficció de Ribera, ja publicats: «La meva àvia, la planta», «Sòsia», «Viatge pel temps», «Un conte per a petits robots», «Premi Nobel de física», «Projecte Mart», «La paràbola del satèl·lit», «Ranvespre», «El planeta mortal», «El malson», «Un pitecantrop erecte».]

-Joan **Soler** (Vilanova i la Geltrú, ?), «El “vissel” meravellós», dins «08800», 31, Vilanova i la Geltrú, maig 2000. [L'any 2439, acabada la gran guerra, l'Alba i en Jaume, el seu fill, troben un personatge misteriós; l'any 1216 un cavaller misteriós arriba a un castell i troba el Grial; l'any 2000, a l'actualitat, compareix el personatge misteriós després del somni del noi.]

Conte traduït

-Angela **Carter** (Eastbourne, Anglaterra, 1940 – Londres, 1992), *La cambra sagnant*. Tr. Cristina Badosa. «Beta», 26, Edicions Proa, Barcelona, febrer 2000. [Contes cruels i terrorífics, sovint a partir de temes tradicionals. «La dama de la casa de l'amor», de vampirisme; «La lloba Àlicia» combina vampirisme caníbal, el mirall d'Àlicia i l'home-llop; «L'àvia llop» i «La companyia dels llops» recrea la Caputxeta i al segon la barreja amb l'home-llop; «La cambra sagnant», «El festeig del senyor Lleó», «La núvia del tigre» i «El Mix en botes» recrea contes tradicionals; «El rei Elf» i «La nena de neu» els dona aire simbòlic.]

-Franz **Kafka** (Praga, 1883 – Viena, 1924), *Narracions*. Tr. Joan Fontcuberta. «Biblioteca mínima», 83, Quaderns Crema, Barcelona, juny 2000. [Nova traducció dels contes que Kafka donava per bons.]

-Guy de **Maupassant** (Tourville-sur-Arques, 1850 – París, 1893), *Contes del dia i de la nit*. Tr. Lourdes Bigorra. «Mirmanda», 7, Edicions de 1984, Barcelona, novembre 2000. [Vint-i-un contes, bàsicament no fantàstics, tot i que no exclouen alguns terrors.]

Teatre original

-Anna Maria **Fité** (Sabadell, 1958), *Estrella Delta*. «Tramoia», 2, La Galera, Barcelona, octubre 2000. [Obreta còmica juvenil de viatges pel temps i per l'espai, amb dues terrícoles i alguns habitants de l'estrella Delta.]

-**Titelles Babi**, *El planeta Siusplau*. Fundació Joan Miró, març 2000. [Als estrambòtics habitants

del planeta Siusplau, situat a la nebulosa Wolf 33, els falta un element imprescindible per a assegurar-se la supervivència, i envien en Byoki a la Terra per a obtenir-lo.]

Poesia original

-David **Jou** (Sitges, 1953), *Els ulls del falcó maltès. Poemes sobre cinema*. «Balenguera», 94, Editorial Moll, Palma, juliol 2000. [A la primera part, Directors, n'hi ha un sobre 2001; a la tercera, Mites, personatges, n'hi ha sobre Tarzan, Dràcula, King Kong, els extraterrestres i la guerra de les galàxies.]

Reedició novel·la original

-Ricard de la **Casa** (Barcelona, 1954), *Més enllà de l'equació QWR*. «Ciència-ficció», 1, Pagès editors, Lleida, gener 2000. Accésit al premi Juli Verne de ciència-ficció 1989. [Retapat dins la col·lecció nova. En un futur en què la Terra ha conquerit més enllà del sistema solar, els terraquüs són esclaus de l'imperi Zrin, que els volen cedir als violents Numen.]

-Abel **Montagut** (Llardecans, 1953), *La gesta d'Utnoa*. «Ciència-ficció», 5, Pagès editors, Lleida, gener 2000. [Retapat dins la col·lecció nova. Publicat primer en esperanto, 1993, traduït i adaptat per l'autor mateix, relata el mite de Noè explicat per un extraterrestre: els gobans, exiliats del seu planeta per l'esclat del seu sol, arriben a les envistes de la Terra i veuen que el pas d'un cometa en capgirarà la rotació i provocarà la inundació, i es plantegen si cal permetre l'extinció de la humanitat per substituir-la.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), *Llibre de tot*. «Ciència-ficció», 2, Pagès editors, Lleida, gener 2000. Premi Juli Verne 1993. [Retapat dins la col·lecció nova. Retorn a la Terra des d'un futur àgraf.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Aquesta matinada i potser per sempre*. «Ciència-ficció», 6, Pagès editors, Lleida, juny 2000. [El 1991 un drapaire, tip de veure aparèixer i desaparèixer periòdicament un individu, li clava una forca, per saber si és real, i l'altre desapareix; el professor Marc Bega explica que hi ha una escletxa temporal que ens posa en contacte amb un altre univers, d'on ve la criatura; una fundació compra el solar i n'espera la nova vinguda.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. «L'Odissea», 101, Empúries, Barcelona, octubre 2000. [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

-Jordi **Solé** i **Camardons** (Oliana, 1959), *Els silencis d'Eslet*. «Ciència-ficció», 3, Pagès editors, Lleida, gener 2000. Premi Juli Verne 1995. [Retapat dins la col·lecció nova. A Eslet, planeta en què els habitants no tenen sistema auditiu, el moviment per la dansa en parella subverteix l'ordre basat en l'estructura triangular.]

Reedició novel·la traduïda

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Fahrenheit 451*. Tr. Jaume Subirana. «Les eines», 5, Edicions Proa, Barcelona, març 2000. [En un futur proper, la televisió és l'únic mitjà d'evasió; els llibres han estat prohibits, per l'acció de la censura i la pressió dels diversos integristes. Guy Montag, bomber cremador de llibres, té una crisi que el durà a enfrontar-se al sistema.]

-Albert **Camus** (Dréan, 1913 – Villeblevin, 1960), *La pesta*. Tr. Joan Fuster. «Butxaca», 47, Edicions 62, Barcelona, octubre 2000. [En un plantejament distòpic, a Orà es declara la pesta, la ciutat és aïllada completament, la situació va degenerant i la gent es va ensalvatgint.]

-Arthur C. **Clarke** (Minehead, 1917 – Colombo, 2008), *2001, una odissea a l'espai*. Tr. Eduard Castanyo. «Les eines», 6, Edicions Proa, Barcelona, juny 2000. [Reedició amb variació en el títol de l'edició de Pleniluni, i introducció de Montserrat Galícia.]

-Mary **Shelley** (Londres, 1797-1851), *Frankenstein*. Tr. Quim Monzó. «Les ales esteses», 94, Edicions de la Magrana, Barcelona, octubre 2000. [Màxim precedent de la ciència-ficció. El doctor Frankenstein reix a donar vida a la matèria morta, però no és capaç d'assumir la seva realització i rebutja la seva criatura, que el durà a un desenllaç fatal.]

Reedició conte original

-Ramon **Vinyes** (Berga, 1882 – Barcelona, 1952), *Tots els contes*. «Clàssica», 386, Columna, Barcelona, març 2000. [Aplega a la boca dels núvols, amb contes fantàstics com «L'Albí», amb les fantasies entorn del monstre; «L'home de les quatre ombres», sàtira actualitzada del conte de Chamisso; «El noi de Bagà» i «El gos de Mlle. Martineau», amb animals prodigiosos; «El llac d'Atitlán», amb sospita de ressuscitat; «Un interview», amb viatge al cel a entrevistar sant Vladimir; «El pastisser Hess», que materialitza records, i «Molt ben casat a Amèrica!», amb invents estrambòtics. I *Entre sambes i bananes*, amb contes fantàstics com «Venus Calípiga», que evoca la de Mérimée, amb la venjança de la deessa; «El conte d'una casa de veïnat», amb màgia científica; «El malson d'un carrer de Tolosa», amb una casa fantàstica, i «Un caballo en la alcoba», en castellà, fantasia dedicada a García Márquez i publicada abans a «Crònica», 13, Barranquilla, 22-VII-1950.]

Reedició conte traduït

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Les cròniques marcianes*. Tr. Quim Monzó. «Proa butxaca», 28, Edicions Proa, Barcelona, març 2000. [Ordenació dels contes que narren la conquesta de Mart i la decadència de la seva civilització i la de la Terra.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2001

Novel·la original

-Octavi **Franch** (Barcelona, 1970), *El regust de l'immortal*. «Lo Marraco», 89, Pagès editors, Lleida, setembre 2001. [L'any 2038 el govern de la república dels Països Catalans controla la natalitat en un món en perill de superpoblació; Robert Barbany, policia d'elit, empaita uns terroristes amb un fill il·legal a les entranyes.]

-Antoni **Galbis** (Agullent, 1937), *Trola 2002. La fi d'un món*. «El tàvec», L'Eixam edicions, València, desembre 2001. [Un món mític llegendari, anterior als humans i que hauria d'acabar l'any 2002.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Quasi déus*. «Espurna», 52, Edicions Bromera, Alzira, febrer 2001. [Reprenent *Navegants*, Élion, pilot d'una nau intergalàctica, acusada de traïció i condemnada a treballar d'extractora de minerals corrosius, ha d'acompanyar un cònsol a un planeta en conflicte en el qual no haurien d'intervenir.]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *Cels taronges*. «Clàssica», 445, Columna, Barcelona, abril 2001. [L'any 2008 en Gerard Planoles, estudiant de bioenginyeria i fill de l'arquitecte i enginyer que construeix les rondes aèries de Barcelona, és segrestat i retingut en una dessaladora.]

-Andreu **Molins** (Barcelona, 1951), *Operació Virolai*. Edi-liber, Barcelona, febrer 2001. [El descobriment de fosfatita en un avenc de sota Montserrat fa plantejar la imminència de la independència de Catalunya, amb intrigues internacionals que fan derivar un plantejament de ciència-ficció en una història de política-ficció.]

-Miquel de **Palol** (Barcelona, 1953), *El Troiacord. I, Tres passos al sud; II, Una altra cosa; III, Les ales egípcies; IV, Leandre no s'hi ha negat; V, El combat amb l'àngel*. Columna, Barcelona, desembre 2001. [Ara cinc volums per a explicar la doble cinta pentagonal a 20 sobre l'eclíptica del dodecaedre.]

-Joakim **Prats** (Barcelona, 1961) i Jordi **Garriga** (Barcelona, 1971), *Cendres de glaç*. «Beta», 87, Edicions Proa, Barcelona, octubre 2001. [Novel·la d'amor i desamor entre un científic i una publicista, que reflexiona sobre les tècniques de fecundació i la clonació i quan se separen acaba en judici a causa de la propietat dels embrions ultracongelats.]

-Francesc **Puigpelat** (Balaguer, 1959), *La màquina de les ànimes*. «L'àncora», 150, Edicions Destino, Barcelona, octubre 2001. [Peter Wentwood ha inventat una màquina que codifica informàticament l'ànima, i suposadament passa la seva al cervell de l'escriptor Gabriel Farrús la nit que mor, però potser en realitat ho ha fet al de Sílvia Massó.]

-Bernat **Puigtobella** (Terrassa, 1968), *Síndrome d'Estocolm*. «El balanci», 395, Edicions 62,

Barcelona, febrer 2001. [Sàtira política i cultural entorn del supòsit que la valenciana Clara Sobirós guanya el premi Nobel de literatura.]

-Jordi **Querol** (Antoni Royo, Castelló de la Plana, 1954), *Dos mons, un planeta*. «El grill», 57, Eliseu Climent, editor, València, abril 2001. [Al planeta Madog la gent viu una existència doble, ignorant la individualitat dels dies parells qui és i què fa els senars, tot plegat producte de l'experiment de Roland Goldber-sin.]

-David **Rabadà** i Vives (Barcelona, 1967), *Un déu per als ignorants*. Editorial Mediterrània, Barcelona, octubre 2001. [L'any 2003 un científic jove descobreix les bases d'una nova explicació de l'origen de l'univers, a partir d'una reflexió sobre l'essència del temps que exclou la idea d'un déu creador, i una gran multinacional li roba la idea i en desplega les conseqüències, cosa que posarà el científic al centre de la controvèrsia entre teistes i ateistes.]

-Guillem **Viladot** (Agramunt, 1922 – Barcelona, 1999), *L'energia*. «Clàssica», 457, Columna, Barcelona, maig 2001. [Un cop mort un empleat de la Campsa, l'energia que el mantenia surt a la cerca d'un nou cos i mentrestant continua observant les reaccions de la família i els visitants del mort i fent un repàs de la seva vida.]

Novel·la traduïda

-Pierre **Boulle** (Avinyó, 1912 – París, 1994), *El planeta dels simis*. Tr. Anna Casassas. «Les ales esteses», 111, Edicions de la Magrana, Barcelona, setembre 2001. [Una parella de vacances troba el missatge errant en què Ulisses Mérou narra com els simis reemplacen l'espècie humana.]

-Stephen **King** (Portland, 1947), *L'atrapasomnis*. Tr. Lluïsa Moreno. «Èxits 62», Edicions 62, Barcelona, febrer 2001. [Quatre amics caçadors van a un refugi de muntanya, a prop hi ha aterrat un ovni i n'han sortit extraterrestres amb uns paràsits que s'introdueixen en els humans fins a devorar-los.]

-José **Saramago** (Azinhaga, 1922 – Lanzarote, 2010), *La caverna*. Tr. Xavier Pàmies. «El balanci», 394, Edicions 62, Barcelona, gener 2001. [El Centre, un immens centre comercial, és quasi un món que tot ho assimila; quan al subsol hi troben la caverna platònica, el sistema el transforma en atracció.]

-Mark **Twain** (Florida, 1835 – Connecticut, 1910), *Un assassinat, un misteri i un casament*. Tr. Ernest Riera. Edicions de la Magrana, Barcelona, novembre 2001. [Tr. del pròleg i l'epíleg, Carles Andreu i Librada Piñero. Un text que Twain va escriure per a proposar que altres escriptors el prenguessin com a punt de partida per a fer-ne versions, projecte que no va tirar endavant, ni es va publicar en vida de Twain. Enmig d'una comunitat rural de Missouri, trasbalsada per assumptes d'herències, enemistats familiars i festejos frustrats, apareix caigut del cel un cavaller francès culte i educat, que sorprèn els nens amb joguines científiques i invents meravellosos.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La volta al món en vuitanta dies*. Tr. Nathalie Bittoun i Josep M. Sala-Valldaura. Vicens Vives, Barcelona, 2001. [No és ciència-ficció, però és el primer Verne que es va traduir en català, el 1926.]

Novel·la juvenil original

-Andreu **Martín** (Barcelona, 1949) i Jaume Ribera (Sabadell, 1953), *El clan dels marcians. 1, El secret de l'astrònom; 2, La piràmide falsa; 3, L'home dels Fritongs; 4, Rentat de cervell; 5, El gas de la ximpleria; 6, Robatori a l'Orient express*. «El clan dels marcians», Editorial Cruïlla, Barcelona, 2001 i 2002. [Els germans Bono i Gras, Jota Jota, Mar, Clara i Àlex, comandats pel ninotaire alienígena Martí de Mart, s'enfronten a diferents reptes enfront dels destructors que volen aniquilar el planeta Terra.]

-Joan de Déu **Prats** (Barcelona, 1962), *Les aventures del megacapità Fonoll*. Barcanova, Barcelona, 2001. [Informe de l'extraterrestre Fonoll que observa els terrícoles i n'explica les malvestat ecològiques i l'explotació dels animals.]

Novel·la juvenil traduïda

-Enrique **Barrios** (Santiago de Xile, 1945), *Ami, el visitant de les estrelles*. Tr. Vicenç Peruga. Set i mig, Benicull, 2001. També, *Ami, nen de les estrelles*. Tr. Daniel Rangil Bruet. Longseller, Buenos Aires, sd. [Un nen terrícola rep el sermó d'Ami, extraterrestre que difon la Llei fonamental de

l'univers.]

-Dav **Pilkey** (Cleveland, 1966), *Les aventures del Capità Calçotets*. Tr. Josep Sampere, «El vaixell de vapor», 97, Editorial Cruïlla, Barcelona, maig 2001. [Uns nens dibuixen un còmic en què l'antipàtic director de l'escola esdevé un superheroï, i un altre nen inventa una fotocopiadora tridimensional que materialitza el conte. Ocurrent, amb grapa i barrejant tècniques de novel·la, còmic i dibuix.]

-Philip **Pullman** (Norwich, Anglaterra, 1946), *La daga. La matèria obscura*, 2. Tr. Albert Torrecasana. «Llibres del cercle màgic», 10, Empúries, Barcelona, desembre 2001. [Llibre segon de la trilogia «La matèria obscura». Reeditat l'octubre de 2007 com *La bruixola daurada*, col·lecció «L'illa del temps».]

-Philip **Pullman** (Norwich, Anglaterra, 1946), *Llums del nord. La matèria obscura*, 1. Tr. Albert Torrecasana. «Llibres del cercle màgic», 5, Empúries, Barcelona, octubre 2001. [Llibre primer de la trilogia «La matèria obscura». Reeditat l'octubre de 2007 com *La bruixola daurada*, «L'illa del temps», 1]

-**J.K. Rowling** (Joanne Katherine Murray, Yate, Regne Unit, 1965), *Harry Potter i el calze de foc*. Tr. Laura Escorihuela i Marc Alcega. «El cercle màgic», 4, Empúries, Barcelona, 2001. [Quarta de la sèrie.]

-**J.K. Rowling** (Joanne Katherine Murray, Yate, Regne Unit, 1965), signant Kennilworthy Whisp, *El Quidditch de totes les èpoques*. Tr. Josep Joan Moral. Empúries, Barcelona, novembre 2001. [Llibret complementari documental de la sèrie de Harry Potter.]

-**J.K. Rowling** (Joanne Katherine Murray, Yate, Regne Unit, 1965), signant Ernest Salamàndric, *Bèsties fantàstiques i on trobar-les*. Tr. Sandra Vivet. Empúries, Barcelona, novembre 2001. [Llibret complementari documental de la sèrie de Harry Potter.]

Conte original

-Albert **Calls** (Cabrera de Mar, 1966), *Sèrie B*. «Lletra llarga», 6, Brosquil edicions, València, 2001. [Recull de contes ja publicats, molt breus, quasi només apunts, majoritàriament de ciència-ficció, com «Punt final», «IRI», «Ulisses», «Transparències» i «Una hora més tard», a la manera del ianqui de Mark Twain; «La forja», «La partida», «L'àngel exterminador» i «Interior de catedral», de fantasia; «El forat», de terror».]

-Ramon **Carbó-Dorca** (Girona, 1940), *Històries d'ultraciència*. Llibres dels quatre cantons, CCG edicions, Girona, març 2001. [Quatre apartats: «Ahir», de ginys de ciència-ficció: «Parfait amour», d'experiment de ciència-superstició; «Alter ego», màquina de la simultaneïtat; «L'assassinat», màquina de mostrar què se sent; «Bor», reprèn el segon amb idea d'Epicur sobre la mort; «Avui», quatre contes de connexió extraterrestre: «La connexió», «Tots els estels del món», «Abducció» i «Conidae»; «Demà», de ciència-ficció clàssica amb orientalisme: «Terraformant», «La joia està en el meu cor» i «Lemúrids»; i «Dins l'espai-temps», amb un sol text, «Surge qui dormis», amb inspiració de Foix, Peruchó i Pla, idea d'Epicur i fantasia lovecraftiana en una Girona mítica.]

-**Diversos** autors, 2001: *l'odissea continua*. «21x21», Edicions Proa, Barcelona, desembre 2001. [Vint-i-un contes, majoritàriament de ciència-ficció, de joves autors de l'AJELC, homenatjant Clarke i Kubrick.]

-**Diversos** autors, *Domèstics i salvatges. Deu contes d'animals*. «Ramon Llull», 32, Editorial Planeta, Barcelona, novembre 2001. [Contes sobre animals, algun de fantàstic amb un simiot a l'església de Llobarca, de B. Porcel, M-A. Oliver, J. Cabré, V. Puig, V. Vidal, M. Domínguez, A. Villaró, J. Llavina, T. Sala i E. Piquer.]

-**Diversos** autors, *SC3001. Històries i relats de Santa Coloma de Gramenet*. Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, maig 2001. [Contes de joves colomencs amb el tema de Santa Coloma el 3001, la majoria en castellà.]

-Emili **Gil** i Pedreño (la Sènia, 1969), *Perfum de tenebres*. «Lletra llarga», 3, Brosquil edicions, València, febrer 2001. [Sis contes tenebrosos i de terror.]

-Teresa **Jassà Casé** (Calaceit, 1928-1999), *L'armariet i altres narracions*. «Lo Trull», 9, Associació cultural del Matarranya, Calaceit, 2001. [Recull dividit en Coses d'abans, Coses d'ara i Coses de demà, aquest tercer apartat té només un relat, «Absència total», visió postapocalíptica de sorra i cendra, després que s'han complert les previsions més pessimistes del Difusor internacional

d'esdeveniments imprevistos.]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *Disseccions*. «Beta», 97, Edicions Proa, Barcelona, desembre 2001. [Dotze contes sobre comportaments humans, alguns sense negligir el component científic i especulatiu.]

-Josep **Melià** (Artà, 1939 – Alcúdia, 2000), *Obra completa. Creació literària*. Edicions Proa, Barcelona, desembre 2001. [«Viatges Cronomòbil, SA», del llibre *Rondalles de picadors*, amb contes bàsicament de 1964 a 1966 i pròleg datat Madrid, maig 1967, inèdit fins al 2001: el 1970 és dolent per al turisme i l'autor amb dos amics proposa a Pere Verdaguer que els faci un cronomòbil adaptat a un autocar per a organitzar viatges al passat, empresa que fracassa perquè no omplen i l'energia costa més que els beneficis.]

-Pau **Riba** (Palma, 1948), *Jisàs de Netzerit o capítol zero de la guerra de les galàxies*. Columna, Barcelona, desembre 2001. [Abans de començar el dinar de Nadal, l'oncle Sam, que treballa a la indústria cinematogràfica, porta d'Amèrica el vídeo del capítol 0 de la Guerra de les galàxies, una adaptació galàctica de l'argument dels pastorets.]

-Albert **Sánchez** [Piñol] (Barcelona, 1965), *Les edats d'or*. «Beta», 81, Edicions Proa, Barcelona, setembre 2001. [Hi ha «El bosc», amb un portal a un altre univers, i altres arran del fantàstic, com «Tristos trànsits», en què un gos explica la reencarnació de tres components d'una família en maniquí, ninot de neu i espantall.]

Conte traduït

-Richmal **Crompton** (Bury, Regne Unit, 1890 – Orpington, 1969), *Boira*. Tr. Jordi Cussà. Columna, Barcelona, maig 2001. [Contes clàssics de fantasmes, de l'autora de l'entremaliat Guillem Brown.]

Conte original en publicació periòdica

-**Diversos** autors, *25 anys de contes*. Suplement del diari «Avui», 23-IV-2001. [Són vint-i-cinc autors que fan cadascun un conte situat vint-i-cinc anys en el futur, el 2026: Baltasar Porcel, «A la Rambla de Catalunya el 2026»; Sergi Pàmies, «El dia d'acció de gràcies»; Valentí Puig, «El bacteri de l'amor»; Teresa Pàmies, «Nazir que ha fet vint-i-cinc anys el 2016»; Josep M. Fonalleras, «Redacció: “Un diumenge amb el meu avi Josep Maria”»; Carme Riera, «Llengües mortes»; Emili Teixidor, «El cas C6 Catalunya»; Joaquim Carbó, «Els supervivents»; Josep Piera, «El món d'ací a 25 anys»; Maria de la Pau Janer, «Vida robada»; Màrius Serra, «El futur»; Olga Xirinacs, «Sisme»; Isabel-Clara Simó, «A cal dentista»; Jaume Cabré, «L'emigrant»; Ada Castells, «Dos i un fan tres»; Martí Domínguez, «Pronòstic de futur»; Maria Mercè Roca, «Cèdula Wonderful Life»; Gabriel Janer Manila, «Margherita i els peixos»; Lluís-Anton Baulenas, «L'últim heroi català»; Joan Rendé, «La pròstata i el factor humà»; Empar Moliner, «La bella dorment»; Isidre Grau, «L'aniversari escocès»; Jordi Coca, «El líder»; Llort, «Camí de la cova s'ha adonat que la vida continua sent el que ha estat sempre»; Òscar Montferrer, «El món feliç».]

Reedició novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. «Biblioteca Manuel de Pedrolo, 1 / El cangur butxaca, 52», Edicions 62, Barcelona, setembre 2001. [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

Reedició novel·la traduïda

-Anthony **Burgess** (Manchester, 1917 – Londres, 1993), *La taronja mecànica*. Tr. Jordi Arbonès. «Proa butxaca», 39, Edicions Proa, Barcelona, juny 2001. [En un futur proper, l'Alex i la seva colla de drugs han triat el mal i la violència com a manera de sentir-se vius.]

-Philip K. **Dick** (Chicago, 1928 – Califòrnia, 1982), *Blade Runner. Els andròides somien xais elèctrics?* Tr. Manuel de Seabra. «Les eines», 16, Edicions Proa, Barcelona, desembre 2001. [Reedició amb introducció de Jordi José. Rick Deckard ha de retirar els andròides rebels, però té problemes d'identificació i sospites dels col·laboradors.]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *El Hobbit*. Tr.

Francesc Parcerisas. «Les ales esteses», La Magrana RBA, octubre 2001. [Precedent del *Senyor dels anells*, entre la caiguda de les fades i el domini dels homes, explica l'aventura d'en Bilbo Saquet, amb l'ajut de nans i el mag Gandalf, per aconseguir el tresor guardat pel drac Smaug.]

Reedició conte original

-Ramon **Vinyes** (Berga, 1882 – Barcelona, 1952), *L'home de les quatre ombres i altres contes*. «Columna jove», 69, Columna, Barcelona, 2001. [«L'home de les quatre ombres», sàtira actualitzada del conte de Chamisso; «L'Albí», amb les fantasies entorn del monstre.]

Reedició conte traduït

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *Jo, robot*. Tr. Antoni Ibarz i Joaquim Martí. «Proa butxaca», 38, Edicions Proa, Barcelona, maig 2001. [Reedició a la col·lecció de butxaca. En forma de reportatge sobre la doctora Susan Calvin, les tres lleis de la robòtica i les paradoxes que poden desencadenar en històries de diferents robots.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2002

Novel·la original

-Andreu **Carranza** (Ascó, 1957), *El que l'herbolària sap*. «Ramon Llull. Sèrie negra», 45, Planeta, Barcelona, maig 2002. [El detectiu Vidreres ha d'aclarir un suïcidi aparent, que el mena a trobar que l'empresa Naturleig no s'interessa només pel jaciment de fòssils i destapa coses que ningú no volia airejar.]

-Jordi **Creus** (Trempe, 1964) i Francesc **Ribera** (Berga, 1967), *Història de Catalunya al revés*. «Orígens», 66, Edicions de la Magrana, Barcelona, abril 2002. [Ucronia, o història alternativa, a partir de la batalla d'Almansa, guanyada pels catalans, ben documentada i reforçada amb documents apòcrifs.]

-Albert **Garcia** i Pascual (Castelló de la Plana, 1967-2022), *Aquell matí era perfecte*. «Tabarca juvenil», 10, Tabarca llibres, València, 2002. [«El rovelló estelar» és una nau galàctica dedicada al comerç amb els mons més externs, i només li cal ensopegar amb els malastrucs mirkonites per a desfermar les situacions més extremades.]

-Jordi **Ortiz** (Barcelona, 1969), *Nigra*. «Antaviana jove», 35, Barcanova, Barcelona, març 2002. [Nigra és una colònia inaugurada a la Lluna l'any 2112, després d'un seguit de lluites pel poder científic i econòmic, atacades des de la Terra, i que han desembocat en un grau important d'independència.]

-Albert **Salvadó** (Andorra la Vella, 1951-2020), *Un vot per l'esperança*. «Narrativa. Rosa dels vents», Plaza & Janés, Barcelona, març 2002. [El nou papa pren el nom de Pere II, que segons la profecia de sant Malaquies serà el nom de l'últim, durant el pontificat del qual tindrà lloc el Judici final, i un seguit d'esdeveniments semblen preparar-lo.]

-Albert **Sánchez** Piñol (Barcelona, 1965), *La pell freda*. «Toc de ficció», 203, Edicions de la campana, Barcelona, octubre 2002. [Un exmilitant de l'Ira se'n va de meteoròleg a una illa on hauria de conviure amb el faroner, que ha mort i és substituït per l'antic meteoròleg; de nit hi pugen criatures marines hostils, que al final veurà que no ho són tant.]

-Màxim **Serranos** i Soler (Vilanova i la Geltrú, 1975), *Incipit vila nova (i la Geltrú)*. «La cram», 4, El cep i la nansa, Vilanova i la Geltrú, novembre 2002. [Dins un volum al·legòric i costumista sobre Vilanova, al text «La Geltrú» narra en clau d'anticipació, en un paisatge de mar infectat i terrenys afectats per un desastre nuclear, la vella llegenda de la fundació de Vilanova per la parella que travessa el torrent de la Pastera.]

Novel·la traduïda

-Jean M. **Auel** (Chicago, 1936), *Els refugis de pedra*. Tr. Esther Roig Jiménez. Ediciones Maeva, Madrid, octubre 2002. [Cinquena de la sèrie: Ayla i Jondalar arriben a una vall de la Dordonya on habita la tribu d'en Jondalar, els zelandoniis.]

-Michael **Crichton** (Chicago, 1942 – Los Angeles, 2008), *Presa*. Tr. Neus Davant. «Narrativa», Rosa dels vents, Random House Mondadori, Barcelona, maig 2003. [La Júlia treballa en un projecte de nanopartícules, mig biològiques mig cibernètiques, que han de treballar coordinades en eixam.]

-Will **Ferguson** (Fort Vermilion, Canadà, 1964), *Felicitat (r)*. Tr. Jordi Cussà. «Clàssica», 521, Columna, Barcelona, octubre 2002. [Un llibre d'autoajuda és tan efectiu que tothom és feliç, amb què es posa en perill l'ordre mundial.]

-Charlotte P. **Gilman** (Hartford, 1860 – Norwich 1935), *Terra d'elles*. Tr. Jordi Vidal Tubau. «L'arcà», 81, Laertes, Barcelona, maig 2002. [Tres exploradors descobreixen una societat exclusivament femenina a l'Amèrica del Sud.]

-Nathaniel **Hawthorne** (Salem, 1804 – Plymouth, 1864), *La casa de les set teulades*. Tr. Anna Fernández i Torné. «Mirmanda», 15, Edicions de 1984, Barcelona, setembre 2002. [La maledicció contra la família del militar que va construir la casa a les terres robades, que beuran sang.]

-José **Saramago** (Azinhaga, 1922 – Lanzarote, 2010), *Assaig sobre la ceguesa*. Tr. Núria Prats Espar. «El balanci», 453, Edicions 62, Barcelona, novembre 2002. [Sobtadament s'estén una passa amb què la majoria de la població esdevé cega, i es capgiren les relacions socials i humanes, fins que de la mateixa manera es capgira la passa.]

-José **Saramago** (Azinhaga, 1922 – Lanzarote, 2010), *L'home duplicat*. Tr. Xavier Pàmies. «El balanci», 457, Edicions 62, Barcelona, desembre 2002. [Un professor d'història, solitari i depressiu, veu un film en què un actor és idèntic a ell; a partir d'aquí s'obsedeix a trobar el seu doble.]

-Robert **Silverberg** (Nova York, 1935), *L'home dins el laberint*. Tr. Caterina Roma. «Ciència-ficció», 10, Pagès editors, Lleida, novembre 2002. [Davant una imparable amenaça extraterrestre, la humanitat confia en Dick Muller, confinat dins el laberint perquè en una expedició anterior va ser sotmès a la transformació que el fa reflectir de la manera més descarnada l'esperit humà.]

-Arkadi (Batumi, 1925 – Moscou, 1991) i Boris (Leningrad, 1933 – Sant Petersburg, 2012) **Strugatski**, *El cargol en el pendent*. Tr. Raquel Ribó. «Ciència-ficció», 8, Pagès editors, Lleida, juliol 2002. [A la primera part, des del punt de vista dels soldats al servei dels poders burocràtics dominadors, la visió del bosc és la d'un lloc inconegut ple de terrors incomprensibles; a la segona part, des del punt de vista dels habitants del bosc, veiem la societat que vol sobreviure en convivència amb les tradicions màgiques.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Clovis Dardentor*. Tr. no consta (pròleg: Joan Manuel Zaldívar Julià). Consell de Mallorca, departament de Cultura, Palma, juny 2002. [Novel·la de viatges, no hi ha elements de ciència-ficció. Narra el viatge de Seta a Orà passant per Palma (recorregut d'una tarda) i tornada. El perpinyanès Clovis acompanya la família Désirandelle; en Jean, que vol allistar-se a l'exèrcit colonial, vol salvar la vida a en Clovis, perquè l'adopti, però en Clovis salva la vida al parisenc. L'interès és la descripció de Mallorca, on Verne no va anar.]

Novel·la juvenil original

-Flavia **Company** (Buenos Aires, 1963), *L'illa animal*. «El vaixell de vapor», Editorial Cruïlla, Barcelona, 2002. [Els avis proposen als nets unes vacances a alta mar, però una tempesta els porta a una illa on sempre és de dia.]

-Mercè **Company** (Barcelona, 1947), *Missió especial*. «L'elefant», 1, Edicions Bromera, Alzira, 2002. [Fantasia juvenil, de la colla que descobreixen un castell abandonat i després entren en contacte amb un ovni d'exploració.]

-Ton **Creus** (Sabadell, 1944-2010), *El Sot del Cavall*. «Columna jove», 182, Columna, Barcelona, desembre 2002. [Aventura medieval juvenil tolkiniana amb mags, homes del bosc i soldats rapinyaires.]

-Eduard **Márquez** (Barcelona, 1960), *L'Aurèlia i el robaombres*. «El vaixell de vapor», 103, Editorial Cruïlla, Barcelona, març 2002. [Encara que comenci robant l'ombra a la fada Clementina, el lladre robaombres no s'està de fer servir maquinària sofisticada.]

-Francesc **Murgadas** i Bardí (Vilanova i la Geltrú, 1948), *Hello, Dolly!* «Projecte solaris», 23, Eumo editorial, Vic, febrer 2002. [Dins el projecte de divulgació científica, novel·la d'assassinats amb referència i recurs a la recerca del genoma i la utilització de l'adn.]

-Jaume **Terradas** (Barcelona, 1943), *El crit del comte Arnau*. «El vaixell de vapor», 116, Editorial Cruïlla, Barcelona, novembre 2002. [En Roger, al segle XV, viu al Ripollès i menysprea les

supersticions sobre el comte Arnau, fins que se'l troba i li demana que l'ajudi a acabar la condemna; en Roger necessita l'ajut d'un ermità per a viatjar un segle enrere i convèncer el comte que es penedeixi.]

Novel·la juvenil traduïda

-Thomas **Brezina** (Viena, 1963), sèrie «Cor de drac». Tr. Lluís Miralles d'Imperial Llobet. Deu volums. Editorial Cruïlla, Barcelona, de setembre 2002 a maig 2004. [En Marc, nou cavaller Cor de drac, amb els seus amics s'enfronta als poders malèfics. Llibres amb enigmes i material auxiliar.]

-Serge **Brussolo** (París, 1951), *La Peggy Sue. Els somnis del geni*. Tr. Mireia Puig. Alfaguara, Grup Promotor, Barcelona, setembre 2002. [Ja havia sortit en altres ocasions. Ara, amb les ulleres màgiques, la Peggy emprèn un viatge cap a un altre univers per defensar els habitants del desert.]

-Georgia **Byng** (Hampshire, 1965), *Molly Moon i l'increïble llibre de l'hipnotisme*. Tr. Josep Sampere. Editorial Cruïlla, Barcelona, setembre 2002. [Història d'una nena, a la manera de Harry Potter, però sense màgia, només amb hipnotisme.]

-Erik l'**Homme** (Grenoble, 1967), *El llibre de les estrelles. Qadehar el bruixot*. Tr. Lluïsa Moreno. «El vaixell de vapor», Editorial Cruïlla, Barcelona, juliol 2002. [Al país d'Ys, entre el món real i el món incert, conviuen cinemes i ordinadors amb cavallers i bruixots; el bruixot Qahedar escull Guillemot, un noi amb poders, perquè recuperi El llibre de les estrelles. Primer volum d'una trilogia.]

-Dav **Pilkey** (Cleveland, 1966), *El Capità Calçotets i l'atac dels vàters parlants*. Tr. Josep Sampere, «El vaixell de vapor», 108, Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 2002. [Noves aventures del capità Calçotets. Uns nens dibuixen un còmic en què l'antipàtic director de l'escola esdevé un superheroi, i un altre nen inventa una fotocopiadora tridimensional que materialitza el conte.]

-Philip **Pullman** (Norwich, Anglaterra, 1946), *El llargavistes d'ambre. La matèria obscura*, 3. Tr. Albert Torrecasana. «Llibres del cercle màgic», 5, Empúries, Barcelona, abril 2002. [Llibre tercer de la trilogia «La matèria obscura». Reeditat l'octubre de 2007 com *La brúixola daurada*, col·lecció «L'illa del temps».]

-Mary **Shelley** (Londres, 1797-1851), *Frankenstein*. Tr. Beatriu Cajal. «Nòmades del temps», 11, Editorial Edebé, Barcelona, 2002. [Adaptació juvenil. Màxim precedent de la ciència-ficció. El doctor Frankenstein reïx a donar vida a la matèria morta, però no és capaç d'assumir la seva realització i rebutja la seva criatura, que el durà a un desenllaç fatal.]

-Bruno **Tognolini** (Càller, 1951), *Lilim. Palestina Quest*. Tr. Carles Sans. «El cercle màgic», Empúries, Barcelona, novembre 2002. [En un futur proper en Lele, un nen expert en videojocs, i el pare Giuseppe, un frare vell que munta pessebres mecànics, descobreixen que estan explicant la mateixa història: la Lilim, una petita rodamon amb poders estranys, viatja dos mil anys enrere a la recerca d'una dona jove que està a punt de donar a llum.]

Conte original

-Carles **Bellver** (Castelló de la Plana, 1967), *El llibre dels tòpics*. «Lletra llarga», 9, Brosquil edicions, València, febrer 2002. [Vint contes fantàstics, de terror i de ciència-ficció, amb la presència des de Lovecraft fins al mític Tombatossals.]

-Àngel **Burgas** (Figueres, 1965), *Adéu*. «Beta», 106, Edicions Proa, Barcelona, febrer 2002. [Contes entorn de l'experiència de la mort, amb presència de morts que es comporten com vius.]

-Salvador **Comelles** (Terrassa, 1959), *Dotze contes*. «Antaviana jove», 46, Barcanova, Barcelona, octubre 2002. [Contes de fantasia quotidiana i surreal.]

-**Diversos** autors, *Cinquè premi Manuel de Pedrolo de ciència-ficció i fantasia*. Patronat Municipal de Cultura, Mataró, 2002. [Guanyador, Jordi Ferrés (Olot, 1962), «La segona oportunitat»: accidentalment es descobreix a Alexandria una placa de bronze i un conjunt de tauletes que expliquen que la va portar Alexandre de l'expedició a orient; estudiada la placa, resulta un traductor universal vingut de l'espai exterior.]

-**Diversos** autors, *Parnassius apollo*. «Beta», 119, Edicions Proa, Barcelona, juny 2002. [Contes al·lusius a la ciència. Hi ha Rosa Fabregat, «Trobada al pla de Nequa», especulació sobre el guariment del càncer a partir de cèl·lules mare, amb intervenció interplanetària; A. Munné-Jordà, «Trasplantats», amb prejudicis religiosos contra la ciència.]

-Emili **Gil** i Pedreño (la Sénia, 1969), *Misteris fascinants*. «Lletra llarga», 18, Brosquil edicions, València, novembre 2002. [Sis contes de terror fantàstic.]

Conte traduït

-Orson Scott **Card** (Richland, 1951), *Retrets i lloances*. Tr. Àfrica Rubiés. «Ciència-ficció», 9, Pagès editors, Lleida, agost 2002. [Set contes significatius («Sepulcre de cançons», «Llevat que l'ànima piqui de mans i canti», «El Passejagossos», «Sonata sense acompanyament», «Ull per ull», «L'Ocell cantaire d'en Mikal», «El joc de l'Ender»), amb pròleg exprés per a l'edició i postil·les.]

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Contes fantàstics*. Tr. Joan Solé. «Biblioteca bàsica d'El Periódico», 8, Columna, Barcelona, 2002. [Vint-i-un contes, extrets de la integral següent.]

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Tots els contes I, II*. Tr. Joan Solé. «Clàssica», 519, 520, Columna, Barcelona, octubre 2002. [Edició anunciada com a integral, tot i que no hi ha «L'home-girafa» traduïda el 1879.]

Teatre original

-Joan Lluís **Bozzo** (Barcelona, 1953), *Poe*. «El galliner/teatre», 191, Edicions 62, Barcelona, octubre 2002 (estrena 25 setembre). [Text del muntatge de Dagoll Dagom, bàsicament a partir de «La caiguda de la casa Usher» farcida amb «El pou i la pèndola», «El barril d'amontillado», «El cas Valdemar» i altres elements.]

-Roser **Castellví**, Dani Martínez Iglesias, *La Via làctia*. Companyia El cau de l'unicorn, estrena Lluïsos de Gràcia, setembre 2002. [Teatre de titelles: al planeta Argos, al centre de la Via Làctia, com més aprenen més els creix el cap, i s'alimenten de llet; quan per una sequera se'ls buiden els magatzems, en Karim ha d'anar a cercar per la galàxia l'estrany animal amb banyes que dona llet. Espectacle musical amb actors, titelles i llum negra.]

-**L'Estenedor**, *Diplo*. Lluïsos de Gràcia, octubre 2002. [Teatre de titelles: història d'amistat entre una nena i un petit dinosaure que surt de l'ou fora d'època i no para de créixer.]

-Eduardo **Zamanillo** (Palència, 1946), *I de sobte... plif!* «Micalet teatre», 22, Edicions Bromera, Alzira, 2002. [La refinada Serpentina s'ha begut un verí que Piojo i Huka han elaborat per error, i la cerca de l'antídot els durà a un món fantàstic.]

Teatre traduït

-Fiodor **Dostoievski** (Moscou, 1821 – Petersburg, 1881), *El somni d'un home ridícul*. Adaptació J.S. Austfjord i Ricard Moya. Dir. Mario Gas. Int. Ricard Moya. Círcol Maldà, Barcelona, 3-29-VII-2002. [Abans d'engegar-se un tret l'home ridícul s'adorm i somia que se suïcida i un cop mort el duen a un planeta utòpic, rèplica de la Terra, que ell altera.]

Reedició novel·la original

-Maria-Antònia **Oliver** (Manacor, 1946 – Sencelles, 2022), *Crineres de foc*. «El balanci» 432, Edicions 62, Barcelona, març 2002. [Entorn del Claper, a la vora del Casal, gent vinguda de tots els punts de la Rosa dels Vents construeixen un poble, Bessó; abans, després del temps dels gegants, en la lluita entre els Fucs malèfics i les Guimes, benèfiques, les vencedores han llegat el casal a una nissaga; novel·la mítica i fantàstica.]

Reedició conte original

-Jaume **Cabré** (Barcelona, 1947), *Llibre de preludis*. «Biblioteca Jaume Cabré», 5, Edicions Proa, Barcelona, 2002. [Relats com «Luvowski o la desraó», de vampirs, i «Sang de violí», de terror fantàstic, de *Lovecraft! Lovecraft!* (1981).]

-Joan **Santamaria** (Lleida, 1884 – Barcelona, 1955), *Narracions i retrats*. Edició de Miquel Viladegut. «Biblioteca literària de ponent», 12, Edicions de la Universitat de Lleida, Lleida, 2002. [Antologia de relats, que inclou «Com va caure la Marta Clarissa», de 1919, amb l'invent d'un giny antigravitori.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2003

Novel·la original

- Hèctor **Bofill** (Badalona, 1973), *L'últim evangeli*. «L'àncora», 169, Edicions Destino, Barcelona, febrer 2003. Premi Josep Pla 2003. [Combina dos temps, el segle XXVI, en què en un món totalitari i descregut estudien l'origen d'uns moviments fanàtics, i un futur proper en què neix la Reformadora, que liquida la religió però dona peu al mite.]
- Octavi **Franch** (Barcelona, 1970), *El darrer tauró*. Edicions Maikalili, Barcelona, 2003. [Després del referèndum de sobirania de 2005, l'any 2011 l'historiador Bernat Sanahuja encapçala la campanya per a detenir el general Quirze Puigdesens, àlies Tauró, l'últim general franquista.]
- Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *Cabells porpres*. «Clàssica», 533, Columna, Barcelona, gener 2003. Premi Pere Calders de literatura catalana 2002. [Intriga policíaca entorn d'una emergent empresa de biotecnologia, Biogènic.]
- Jordi **Navarri** (Barcelona, 1971), *El cinquè oceà*. «Esplai», 28, Edicions del Bullent, Picanya, octubre 2003. [Tres astronautes van a Europa, la lluna de Júpiter, cercant el possible oceà d'aigua líquida que hi hauria sota el glaç i se submergeixen diversos dies sota l'oceà més profund del sistema solar.]
- Glòria **Sales** (Barcelona, 1981), *La triple màscara*. «Els profunds», 3, Editorial Euxina, Barcelona, 2003. [En una vil·la on l'any 1945 es va cometre un misteriós assassinat, ara reconvertida en galeria d'art i residència d'estudiosos, conviuen diversos personatges amb graus diferents d'escepticisme o seducció pel misteri, en un context de transgressions temporals i de la realitat.]
- Jordi **Solé** i Camardons (Oliana, 1959), *La síndrome dels estranys sons*. «El grill», 62, 3i4, València, desembre 2003. [Diversos personatges comencen a emetre sons que aparentment no tenen a veure amb cap idioma conegut i també escriuen una grafia incomprensible, i el fenomen s'estén de manera imparable.]
- Josep **Tomàs** Cabot (Manresa, 1930), *2112*. «L'Albí narrativa», 12, Edicions de L'Albí, Berga, maig 2003. [El 2112 el secretari d'estat del Japó, el gran imperi mundial, s'assabenta que a l'última reserva primitiva, la Patagònia, viu el seu net que va nafragar de petit, el rescata, i el noi arriba a casar-se amb la neta de l'emperador, que ha decretat que l'hereu ha de fer esclatar el món.]

Novel·la traduïda

- Joseph Sheridan Le **Fanu** (Dublín, 1814-1873), *Carmilla*. Tr. Emili Gil. «Terror», 2, Brosquil edicions, València, 2003. [Nova traducció. Laura explica com es va alterar la seva vida amb l'arribada de l'enigmàtica Carmilla al seu castell. Precedent de la narrativa de vampirs.]
- Henry Rider **Haggard** (Bradenham, 1856 – Londres, 1925), *Ella*. Tr. Maria Pueyo. «Els profunds», 2, Editorial Euxina, Barcelona, maig 2003. [Ja traduïda el 1931. Una sacerdotessa de l'antic Egipte encara regna damunt un poble etiòpic i argumenta que no fa màgia, sinó que aprofita les forces naturals i el coneixement.]
- Jules **Verne**, *Viatge al centre de la Terra*. Tr. (del castellà!) Jordi Vidal. «El corsari», 53, La Galera, Barcelona, gener 2003. [El professor Lindenbrock descobreix el camí cap al centre de la Terra, que havia trobat un islandès del segle XVI.]
- Kurt **Vonnegut** (Indianapolis, 1922 – Nova York, 2007), *Esmorzar de champions*. Tr. Daniel Martí. «Narratives», 15, Angle editorial, Manresa-Barcelona, setembre 2003. [Crònica des del futur o des de la distància de la vida i les obres de Kilgore Trout, autor de ciència-ficció present sovint en Vonnegut, i Dwayne Hooper, que s'identifica amb un text de Trout i acaba boig del tot.]
- Kurt **Vonnegut** (Indianapolis, 1922 – Nova York, 2007), *Salt en el temps*. Tr. Irma Triginé. «Narratives», 12, Angle editorial, Manresa-Barcelona, març 2003. [El 13 de febrer de 2001 l'univers es deixa d'expandir, tot retrocedeix deu anys, i continua altra vegada repetint exactament aquests deu anys; Vonnegut va fer una novel·la d'aquest tema, que va fracassar, i ara en recupera els passatges més bons.]

Novel·la juvenil original

- Margarida **Aritzeta** (Valls, 1953), *El castell del cor menjat*. «El vaixell de vapor», 188, Editorial

Cruïlla, Barcelona, març 2003. [La Jordina, en Marcel i en Marc, que han anat a actuar amb la colla castellera a Perpinyà, durant la nit de Sant Joan s'endinsaran en una perillosa aventura a l'època dels trobadors.]

-Antoni **Garcia** Llorca (Barcelona, 1971), *La mala bèstia*. «Joves adults», 4, La Galera, Barcelona, maig 2003. [L'aprenent de llobater ha d'evitar tastar carn humana i emparellar-se amb una lloba, si vol tornar a la humanitat.]

-Rodolfo del **Hoyo** (Barcelona, 1953), *El talismà de l'Ariadna*. «Sopa de lletres», 103, Barcanova, Barcelona, març 2005. [Uns personatges estranys volen apoderar-se del collar de l'Ariadna, que és un talismà del planeta Moix, que li dona poders, i ella recorre a un llibre màgic per a entrar en un altre món.]

-Carme J. **Huertas** (Sant Just Desvern, 1958), *Gent de pedra*. «El corsari», 59, La Galera, Barcelona, març 2003. [Mentre la resta del territori ha iniciat el procés cap al neolític, per a la tribu de la vall tancada la pedra encara ho és tot, protegits pel gran bruixot, fins que un dia arriba un jove intrèpid que ho capgira tot.]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *El beuratge*. Alfaguara, Grup promotor, Barcelona, setembre 2003. [Intriga juvenil entorn d'un objecte i una fórmula que venen d'altre temps.]

-Abel **Montagut** (Llardecans, 1953), *El manuscrit de Jules Verne*. «Antaviana jove», 51, Barcanova, Barcelona, octubre 2003. [Un assassinat entorn de la troballa d'un manuscrit inèdit de Jules Verne.]

-Sebastià **Roig** (Figueres, 1965), *El pla del doctor Bataverda*. «El vaixell de vapor», 129, editorial Cruïlla, Barcelona, gener 2003. [En Duc s'ofereix d'ajudant al Mussol Magnètic, protector de la ciutat, que ha sofert els sabotatges del doctor Bataverda en el seu pla de boicotejar el menjar ràpid.]

-Gabriela **Rubio** (Las Palmas, 1966), *Estrany, jo?* «Pròxima parada», Alfaguara, Grup promotor, Barcelona, 2003. [Quan un marcià troba un monstre, qui és estrany?; un cuc potser els ajudarà a saber-ho.]

Novel·la juvenil traduïda

-Joan Manuel **Gisbert** (Barcelona, 1949), *El palau dels tres ulls*. «Ala delta», Baula, Barcelona, 2003. [Aventura fantàstica a la vall del Silenci; no diu que sigui traduïda, però l'autor sol escriure en castellà, i el llibre també va sortir en castellà.]

-Debi **Giori** (Glasgow, 1959), *Per art d'e-màgia*. Tr. Mar Albacar. Empúries, Barcelona, febrer 2003. [Amb en Titus a l'habitació, la Damp als bolquers, la Pandora feta una fúria, una mare estressada que estudia bruixeria, la requetedesàbia al congelador, una aranya que parla a les golfes i un cocodril al fossat.]

-J.K. **Rowling** (Joanne Katherine Murray, Yate, Regne Unit, 1965), *Harry Potter i l'ordre del fènix*. Tr. Xavier Pàmies. «El cercle màgic», 4, Empúries, Barcelona, 2003. [Cinquena de la sèrie. N'hi ha tres més: *HP i el misteri del príncep*, *HP i les relíquies de la Mort* i *HP i el llegat maleït*. Des del 2001 es van reeditar en tapa dura, col. «El cercle màgic».]

Conte original

-Ramon **Comas** i Maduell (Tarragona, 1935 – Sant Cugat del Vallès, 1978), *Rescat d'ambaixadors*. «Narrativa», 33, Cossetània Edicions, Valls, novembre 2003. [Vint-i-un contes, més el del preludi i el de l'epíleg; sis dedicats a Bradbury, i també citacions de Verne, Calders, etc., i alguns de ciència-ficció.]

-**Diversos** autors, *Aiguaneix*. «Beta», 136, Edicions Proa, Barcelona, maig 2003. [Jordi Font-Agustí, «La remor del Flamicell», projecte en què alteren records i construeixen un passat als immigrants per a integrar-los, embrió de la novel·la *Traficants de llegendes*.]

-**Diversos** autors, *Un cop de sort i altres narracions*. Enciclopèdia Catalana, Proa, Barcelona, gener 2003. [Octavi Franch, «La signatura del demiürg», fantasia pirandelliana; Antoni Ibàñez Ros, «Esborralls de futur», fantasia o realisme màgic.]

-Xavier **Roca-Ferrer** (Barcelona, 1949), *L'art i miss Arkansas*. «Clàssica», 571, Columna, Barcelona, setembre 2003. [Ucronia a «La rosa d'Esfahan», en què la revolució francesa no ha triomfat i l'islam ha derrotat occident; teocronia, a «La venjança catalana», amb un congrés de mags al vaticà i un mag català fa desaparèixer el papa, i «Un mal començament», recreació de

l'episodi d'Eva, Adam i la poma.]

Conte traduït

-**Diversos** autors, *El llit sota la tomba. Antologia de la narrativa de vampirs, de Goethe a Scott Fitzgerald, 1797-1927*. Tr. Emili Olcina i Eduard Escoffet. A cura d'Emili Olcina. «L'arcà», 82, Laertes, Barcelona, febrer 2003. [Deu contes de vampirs: Goethe, «La núvia de Corint»; Polidori, «El vampir»; Gautier, «La morta enamorada»; Tolstoi, «La família del vurdalak»; O'Brien, «Què era allò?»; Crawford, «Perquè la sang és vida»; Stoker, «El convidat de Dràcula»; Lawrence, «La línia fronterera»; Fitzgerald, «Un breu retorn a la llar». També hi ha Ruyra, «La xucladora».]

-Stephen **King** (Portland, 1947), *Tot és definitiu*. Tr. Esther Roig. Edicions 62, Barcelona, 2003. [Catorze contes de terror.]

-Franck **Pavloff** (Nîmes, 1940), *Matí fosc*. Tr. Sergi Pàmies. «Original 62», 2, Edicions 62, Barcelona, octubre 2003. [Conte en format de llibre solt: dos amics indiferents veuen com un nou règim totalitari decreta matar tots els gossos i gats que no siguin bruns, i ells continuen prenent la cervesa i mirant el futbol.]

-Robert Louis **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894) / Jacques **Cazotte** (Dijon, 1719 – París, 1792), *El lladre de cossos i altres contes de terror*. Tr. Maria Pueyo. «Els profunds», 1, Editorial Euxina, Barcelona, febrer 2003. [De Stevenson, «El lladre de cossos», de resurreccionistes a partir d'un cas real de condemna per fornir cossos a metges; «Olalla», de vampirisme amb ressò evolucionista i de teories genètiques, amb la noia que no vol reproduir la degeneració de la seva sang; també de terror «Markheim» i, de Cazotte, «El diable enamorat».]

-Bram **Stoker** (Dublín, 1847 – Londres, 1912), *El convidat de Dràcula*. A cura de Joan Pastor. «El grill», 63, Tres i quatre, València, octubre 2003. [Contes esotèrics i de terror fantàstic: «El convidat de Dràcula», potser text per a pròleg de la novel·la o conte independent; «La dona índia», «El secret de l'or creixent», «El somni de les mans plenes de sang», «La cadena del destí», i «Una profecia gitana».]

-Guillem de **Torroella** (Mallorca, s. XIV) i dos més, *Tres contes meravellosos del segle XIV*. Edició, traducció i comentaris de Lola Badia. «Mínima minor», 92, Quaderns Crema, Barcelona, setembre 2003. [Tres textos d'autors catalans, un mallorquí, un barceloní i un valencià, en vers i en occità: «La faula» de Guillem de Torroella, mallorquí, que és traslladat a l'illa on es migra el rei Artur, dolgut perquè es perden els valors de la cavalleria, vetllat per la germana, la fada Morgana; «Salut d'amor», en què en una visió fantàstica una dama contempla el paradís on van les dames complaents i l'infern on van les que desairen el déu Amor, i «Frare-de-Goig i Sor-de-Plaer», antecedent de la bella dorment, en què el príncep salvador deixa embarassada la dormement, que pareix adormida, i després perdona el violador salvador.]

-**Villiers** de l'Isle Adam (Saint-Brieuc, 1830 – París, 1889), *Véra i altres contes cruels*. Tr. Emili Gil. «Clàssics. Sèrie terror», 3, Brosquil edicions, València, 2003. [Contes de terror fantàstic i premonicions.]

Poesia original

-Miquel **DescLOT** (Miquel Muñoz i Creus, Barcelona, 1952), *Menú d'astronautes*. «Vull llegir! Poesia», Editorial Cruïlla, Barcelona, 2003. [Text mínim rimat per a un àlbum il·lustrat, amb el menú de cada dia de la setmana per a un astronauta.]

Teatre traduït

-Javier **Daulte** (Buenos Aires, 1963), *4D Òptic*. Sala Beckett, Barcelona, 2003. [Sobre el temps i realitats paral·leles, uns científics descobreixen la porta de la quarta dimensió.]

Reedició novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. «El Periódico», 01, Edicions 62, Barcelona, 2003 (edició especial per a «El Periódico»). [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

-Pere **Verdaguer** (Banyoles, 1929 – Perpinyà, 2017), *El mirall de protozous*. «Ciència-ficció», 11,

Pagès editors, Lleida, maig 2003. [Un personatge domina la plasticitat molecular, amb què pot anar canviant d'aspecte i de densitat.]

Reedició novel·la traduïda

-Aldous **Huxley** (Godalming, 1894 – Surrey, 1963), *Un món feliç*. Tr. Ramon Folch i Camarasa. «Joves adults», Proa, La Galera, Barcelona, març 2003. [Després de la guerra dels Nou Anys i el gran col·lapse econòmic, el nou govern mundial, després d'haver assajat la repressió cruenta, decideix elaborar genèticament una nova humanitat, pobladora del món feliç.]

Reedició conte original

-Victor **Mora** (Barcelona, 1931-2016), *Barcelona 2080 i altres contes improbables*. La Busca, Barcelona, juny 2003. [Dotze contes: dos amb andròides, «El somriure etern» i «Barcelona 2080», d'aire Fast i Asimov respectivament; «L'infidel», «El rombe negre», «La muralla», «La invitació a la festa», «El darrer dels mohicans», d'estil Fast-Bradbury; «La sorra del temps», «El color de l'adéu» i «El retorn», paradoxes temporals pedrolianes; «La verge d'Arizona», màgic estil Bradbury; «L'estiu fatídic», política-ficció.]

-Joan **Perucho**, *Diana i la mar Morta*. «El balanç», 458, Edicions 62, Barcelona, gener 2003. [Reedició del volumet de 1953, que després va ser una secció de *Roses, diables i somriures* a Destino. Al límit de la realitat entre el conte i el poema en prosa. «Els homes invisibles», entre el fantàstic i l'al·legoria; «Suivez-moi, chéri», entre el mite i el poema.]

-Francesc **Trabal** (Sabadell, 1899 – Santiago de Xile, 1957), *Contes, arguments i estirabots*. Fundació La Mirada, 6, Sabadell, abril 2003. [Dins «Tres arguments», «Dagobert als llimbs» presenta un argument catastrofista, en què un meteorit cau a la Terra; «Leonora, o quan mataven pels carrers», presenta un tanc que és una tanca que sedueix els enemics, a la manera d'algunes fantasies posteriors de Stanislaw Lem.]

Reedició conte traduït

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Narracions extraordinàries*. Tr. Carles Riba. «Biblioteca mínima», 127, Quaderns Crema, Barcelona, febrer 2003. [Reedició del volum de la Selecta de 1964.]

J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *Contes inacabats de Númenor i la Terra Mitjana*. Tr. Dolors Udina. «A tot vent», 406, Edicions Proa, Barcelona, març 2003. (Reedició a Proa, 2003.) [Narracions sobre la història de la Terra Mitjana, des de la primera Edat fins a la guerra de l'Anell.]

Reedició teatre traduït

-Karel **Txapek** (Karel Čapek, Malé Svatonovice, 1890 – Praga, 1938), *RUR. Comèdia en un pròleg i tres actes*. Tr. A.V. Bejeck i Carles Capdevila. Estrenada pel Teatre Íntim d'Adrià Gual al Teatre Català Romea de Barcelona el 27-I-1928. Còpia mecanografiada del Pròleg, Còpies F. Lliteras, Barcelona, 1928. Introducció i reedició de Francesc Foguet i Boreu, «Llengua & Literatura», 14, IEC, Barcelona, 2003. [Rossum construeix una màquina que és un obrer, un robot, que quan és perfeccionat i fabricat en diversos models ja no pot ser dominat i reproduïx el mite del pecat original.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2004

Novel·la original

-Anna S. **Ayguavives** (Mataró, 1964), *Viatge a Korètzzero*. Primera part. Editorial Mediterrània, Barcelona, desembre 2004. [Pelegrinatge astral: una nit la Clara, que acaba de fer nou anys, rep la visita de l'Hilips, que la convida a visitar el planeta dels klins, Korètzzero.]

-Emili **Bayo** (Lleida, 1961), *L'edat de les paraules*. «Beta», 150, Edicions Proa, Barcelona, maig 2004. Premi Ciutat de Palma de novel·la 2003. [No és ciència-ficció ni fantasia, però fa la biografia

d'un personatge marcat pels llibres, entre els quals còmics de Spiderman o el Capità Amèrica, *Frankenstein*, Poe, *El doctor Jekyll*, *Vint mil llegües de viatge submarí* i *La màquina del temps*.]

-Pep **Blay** (Tarragona, 1966), *Vampiria Sound*. «Narrativa», Rosa dels vents, Barcelona, març 2004. [Cada nit de concert hi ha un assassinat amb un cd i l'arrencada de les cordes vocals de la víctima, en una intriga de caires vampírics.]

-Jordi **Cussà** (Berga, 1961-2021), *Apocalipsi de butxaca*. «Les ales esteses», 173, La Magrana RBA, Barcelona, octubre 2004. [Una xarxa anomenada Godot & Co pretén destruir el món i és darrere tots els atemptats i malvestats.]

-Pau **Faner** (Ciutadella, 1949), *Aetara*. «Els profunds», 4, Editorial Euxina, Barcelona, maig 2004. [Amb l'espai i el temps mítics habituals, i antics foners mallorquins, la vida d'Aetara, marcada des del naixement, fins a la mort i el renaixement posterior per a reunir-se amb l'estimat.]

-Miquel **Figueras** i Xuclà (Monells, 1944), *Un mirall entelat*. «Llibres dels quatre cantons», 17, CCG edicions, Girona, abril 2004. [Un home enriquit per una herència, i que va conèixer la dona quan ja tenia trenta anys, vol aconseguir copular amb ella quan en tenia divuit, i la fa clonar.]

-Jordi **Font-Agustí** (Badalona, 1955), *Traficants de llegendes*. «Ciència-ficció», 14, Pagès editors, Lleida, octubre 2004. Premi de ciència-ficció de la Universitat politècnica de Catalunya 2003. [En un futur en què les corporacions són els nous feudals i els estats els compren les franquícies per a ser sobirans, per a donar un passat fidel als immigrants i als nascuts als laboratoris hi ha escriptors que inventen biografies i empreses que les implanten.]

-**Llort** (Lluís Llort, Alacant, 1966), *Trenta-dos morts i un home cansat*. Rosa dels vents, Barcelona, 2004. [Ambientació d'anticipació en una ciutat violenta.]

-Òscar **Villarroya** (? 1962), *Joc net*. Pagès editors, Lleida, 2004. Premi Ferran Canyameras 2004. [Un especialista en robòtica que treballa en un projecte secret de fabricació d'androides encarregat pel president dels Estats Units desapareix sobtadament, i per trobar-lo parteixen del concepte que algú amb idèntics antecedents es comportarà d'una manera idèntica.]

Novel·la traduïda

-Brian **Aldiss** (Norfolk, 1925 – Oxford, 2017), *Viatge sense final*. Tr. Àfrica Rubiés Mirabet. «Ciència-ficció», 12, Pagès editors, Lleida, juliol 2004. [Els pobladors d'una nau intergeneracional han perdut el record de l'objectiu i han retrocedit en civilització.]

-Dan **Brown** (Exeter, EUA, 1964), *Àngels i dimonis*. Tr. Anna Turró i David Guixeras. «Narrativa», 237, Empúries, Barcelona, novembre 2004. [Complot per a destruir el Vaticà utilitzant antimateria que es fabrica al CERN de Ginebra.]

-E.T.A. **Hoffmann** (Königsberg, 1776 – Berlín, 1822), *Opinions sobre la vida del gat Murr*. Tr. Ramon Monton. Edicions de 1984, Barcelona, 2004. [Obra de fantasia perquè és escrita pel gat al darrere dels fulls de la biografia de Johannes Kreisler, amb què barreja la iniciació a la vida del músic i del gat.]

-Cees **Nooteboom** (La Haia, 1933), *La història següent*. Tr. Mariona Gratacòs. «L'eclèctica», 113, Edicions Bromera, Alzira, novembre 2004. [Un antic professor de llengües clàssiques s'adorm a Amsterdam i es desperta amb la sensació de ser mort a Lisboa, on anys enrere va passar un episodi transcendent.]

-José **Saramago** (Azinhaga, 1922 – Lanzarote, 2010), *Assaig sobre la lucidesa*. Tr. Xavier Pàmies. «El balanci», 521, Edicions 62, Barcelona, abril 2004. [Continuació d'*Assaig sobre la ceguesa*; al mateix país, temps després, es convoquen eleccions i la majoria vota en blanc; reflexió sobre la distància entre poble i poder.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *Schizoid*. Tr. Jordi Vidal i Tubau. «Ciència-ficció», 13, Pagès editors, Lleida, setembre 2004. [Una família lamentable viu dins una casa regida per un ordinador central, que els vol reformar i acaba destruint-los.]

-Bram **Stoker** (Dublín, 1847 – Londres, 1912), *Dràcula*. Tr. Anna Casol Trullols, «Antaviana nova», 56, Barcanova, Barcelona, febrer 2004. [L'advocat Jonathan Harker va a Transsilvània a arranjar la compra d'algunes propietats que vol fer a Londres el comte Dràcula; durant l'estada al castell, Harker descobreix que el comte no menja, es despenja per les parets arrapat amb les ungles i dorm dins un taüt, i finalment veu que ell és presoner dins el castell, a mercè de tres vampiresses; el comte es trasllada a Londres, i Harker decideix fugir encara que li costi la vida.]

-Suso de **Toro** (Santiago de Compostel·la, 1956), *Tretze campanades*. Tr. Josep Franco. «L'ecclèctica», 106, Edicions Bromera, Alzira, març 2004. [Entre la novel·la psicològica i la de terror, indaga en la memòria d'una ciutat sagrada i llegendària, Santiago, entre la realitat i la invenció popular.]

Novel·la juvenil original

-Noemi **Bagés** (Frankfurt, 1974), *Perdoni, a quin segle diu que som?* «Sopa de llibres», 75, Barcanova, Barcelona, 2004. [En una visita escolar al Museu d'Història de Barcelona uns nens manipulen una piràmide que és una màquina del temps, que els transporta per diferents èpoques.]

-Laura **Baix** (Banyoles, 1980), *La pedra encantada*. «Sopa de llibres», Barcanova, Barcelona, 2004. [El bruixot de la Foscor ha congelat els senyors del Temps, encarregats de controlar el dia i la nit.]

-Santi **Baró** (Olesa de Montserrat, 1965), *El noi que tenia mil anys*. «Sopa de llibres», 96, Barcanova, Barcelona, 2004. [Amb una Terra contaminada on els habitants han de viure sota el mar, un noi surt de la cova on ha dormit mil anys.]

-Àngel **Burgas** (Figueres, 1965), *M.A.X.* «El corsari», La Galera, Barcelona, març 2004. Premi Joaquim Ruyra 2003. [L'any 2054 els adolescents juguen amb un ordinador amb programa de realitat virtual; com que la vida real no és prou estimulant, en Max assumeix la personalitat virtual i viu la de l'any 2000.]

-Maria Teresa **Claramunt** (Calaceit, 1961), *Vora el fiord*. «Sopa de lletres», 95, Barcanova, Barcelona, octubre 2004. [L'Olav viu en un poble de Noruega envoltat dels autòmats heretats del besavi rellotger.]

-Lluís **Falp** (Barcelona, 1965), *Uroc, el guerrer*. «Vermella», Alfaguara, Grup Promotor, Barcelona, 2004. [Aventures fantàstiques juvenils: un soldat de l'emperador d'Amatzur emprèn el viatge per a localitzar el savi que li pot desxifrar el somni que li farà conèixer el seu passat, i ha de travessar l'imperi dels homes de vidre, el desert de l'infern, el bosc de l'oblit i el poblat dels homes d'escuma.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Els cent dies del drac*. «Sèrie taronja», Alfaguara, Grup Promotor, Barcelona, agost 2004. [Novel·la de fantasia: a l'illa de Zante no se sap què va passar després del naufragi en què va desaparèixer la reina Areta.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *L'habitació de la Bàrbara*. «Esplai», 29, Edicions del Bullent, Picanya, maig 2004. 23è premi de narrativa juvenil Enric Valor. [La Bàrbara, filla d'un pacifista assassinat, és mobilitzada en una guerra colonial, i la narradora, la germana petita, n'ocupa l'habitació i va prenent consciència de la natura dels conflictes.]

-Pilar **Lozano** Carbayo (Benavente, 1953), *Missatges galàctics*. «Sopa de llibres», Barcanova, Barcelona, 2004. [Els habitants d'altres galàxies es posen en contacte amb el protagonista per mitjà de missatges escrits a la pissarra.]

-Marta **Molas** (Barcelona, 1955), *L'enigma dels nens grisos*. «L'Odissea», 132, Empúries, Barcelona, juny 2004. [Quan porten el nou televisor Marciani XZ-5, l'Eloi està content perquè ja té el que tenen els companys, però el televisor li va xuclant el color, el torna dolent i l'antena repta per la casa i va buidant joiers i moneders.]

-Paco **Moreno** (Polinyà de Xúquer, 1968) i Jordi **Moreno** (Polinyà de Xúquer, 1969), *Les aventures espacials de Ximet i Blai el papagai*. «El Micalet galàctic», 106, Edicions Bromera, Alzira, juny 2004. [En Ximet, afeccionat a l'astronomia, rep la visita del pilot extraterrestre Blai, que el duu per l'espai amb la seva nau.]

-Joan de Déu **Prats** (Barcelona, 1962), *Contes terrorífics de fantasmes*. Timun Mas, Barcelona, 2004. [Àlbum il·lustrat amb les desventures de fantasmes desafortunats: al qui no li roben el castell cau en mans d'uns trapelles o ha d'anar a cal psiquiatre.]

-Josep **Sampere** (Igualada, 1963), *El mar de la tranquil·litat*. «El vaixell de vapor», 129, Editorial Cruïlla, Barcelona, setembre 2004. Premi El vaixell de vapor 2004. [El mar de la Lluna centra una narració que comença entre la boira blanca com el full, dos personatges innominats amb la seva conversa van donant lloc al text fins que adquireixen nom i la missió de trobar l'autor que bastirà la història.]

-Joan **Serra** (Sant Quintí de Mediona, 1963), *Cròniques del vent absent*. «Punt de trobada», Cadí, Barcelona, 2004. [Tres històries que fan conèixer el passat i present: a la primera tenen accés al passat

els que tenen sensibilitat per a accedir-hi; a la segona un professor d'història accedeix a la batalla de Lepant; a la tercera els morts de Sant Quintí de Mediona es revoltent contra els vius actuals que en volen canviar el nom.]

Novel·la juvenil traduïda

-Herbie **Brennan** (Gilford, Irlanda, 1940), *El portal dels elfs*. Tr. Josep Marco. «Esfera», 1, Edicions Bromera, Alzira, 2004. [El príncep Pyrgus vol salvar el regne dels elfs. Fantasia juvenil. Hi ha continuació.]

-Thomas **Brezina** (Viena, 1963), sèrie «El cau de la por». Tr. Lluís Miralles d'Imperial Llobet. Catorze volums. Editorial Cruïlla, Barcelona, fins a maig 2004. [En Pep, l'Anna i en Toni, tres amics caçafantasmes. Llibres amb enigmes i material auxiliar.]

-Eoin **Colfer** (Wexford, Irlanda, 1965), *Artemis Fowl. El codi de l'eternitat*. Tr. Carles Miró. «Esfera», 3, Edicions Bromera, Alzira, novembre 2004. [Artemis, de tretze anys, és un cervell perillós que fa un ordinador amb secrets robats a criatures màgiques.]

-Cressida **Cowell** (Londres, 1966), *Com ensinistrar un drac per Singlot Sardina Terrible III*. Tr. Roger Cardús Juvé. Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 2004. [Sàtira de les novel·les de dracs: els nois víquings, per a iniciar-se, han de domesticar un drac.]

-Marianne **Curley** (Windsor, Austràlia, 1959), *Els guardians del temps: Els escollits, La foscor, La clau*. Tr. Joan Soler. Salamandra, Barcelona, 2004. [Trilogia dels guardians del temps, enfrontats a la deessa del caos per preservar el curs de la història.]

-Peter **Dickinson** (Livingstone, Zàmbia, 1927 – Winchester, GB, 2015), *El clan. Els nens de la prehistòria*. Tr. Marcel Soler. Salamandra, Barcelona, 2004. [Inici d'una sèrie a la manera del Clan de l'ós de les caveres d'Auel, amb l'inici del llengatge i les llegendes.]

-Cornelia **Funke** (Dornsten, Alemanya, 1958), *El cavaller del drac*. Tr. Dolors González. Columna, Barcelona, 2004. [La terra dels dracs, a Escòcia, és amenaçada pels humans; el jove drac Lung vol anar a l'Himàlaia, on diuen que hi ha els darrers dracs.]

-Laura **Gallego Garcia** (Quart de Poblet, 1977), *Memòries d'Idhun*. Tr. Enric Tudó i Rialp. Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 2004 – octubre 2005. [Trilogia: volum I, *La resistència*; II, *Tríada*; III, *Panteó*. Ashran, el nigromant, ha pres el poder al planeta Idhun, i un guerrer i un mag exiliats a la Terra organitzen la resistència.]

-Mary **Hoffman** (Eastleigh, Regne Unit, 1945), *Stravaganza, la ciutat de les màscares*. Tr. Rosa Borràs. La Magrana RBA, Barcelona, gener 2004. [Primer d'una trilogia sobre el món de Tàlia. La ciutat de Bellezza és dominada per una duquessa, però les noies han de dur la cara tapada per una màscara i no poden ser membres de la guàrdia; Arianna està disposada a fer-se passar per noi per a esdevenir mandoliera.]

-Erik **l'Homme** (Grenoble, 1967), *El llibre de les estrelles. El senyor Sha*. Tr. Lluïsa Moreno. «El Vaixell de vapor», 126, Editorial Cruïlla, Barcelona, abril 2004. [Segon llibre de la trilogia. Guillemot torna al monestir de Gidfu per continuar l'aprenentatge de la bruixeria, però l'amenacen l'Ombra i el senyor Sha. La trilogia acaba amb III, *El rostre de l'Ombra*.]

-Garth **Nix** (Melbourne, 1963), *Sabriel*. Tr. Anna Turró Armengol. Edicions de la Magrana, Barcelona, 2004. [Primer volum de la trilogia d'Abhorsen. La Sabriel vivia fora del Vell Regne, però ara que el seu pare, el mag Abhorsen, ha desaparegut, s'hi ha d'enfrontar.]

-Dav **Pilkey** (Cleveland, 1966), *El Capità Calçotets i la invasió dels extraterrestres*. Tr. Josep Sampere. «El vaixell de vapor», 115, Editorial Cruïlla, Barcelona, gener 2004. [Noves aventures del capità Calçotets. Uns nens dibuixen un còmic en què l'antipàtic director de l'escola esdevé un superheroi, i un altre nen inventa una fotocopiadora tridimensional que materialitza el conte.]

-Dav **Pilkey** (Cleveland, 1966), *El Capità Calçotets i la terrible trama del professor Tirapets*. Tr. Josep Sampere. «El vaixell de vapor», 123, Editorial Cruïlla, Barcelona, desembre 2004. [Noves aventures del capità Calçotets. Uns nens dibuixen un còmic en què l'antipàtic director de l'escola esdevé un superheroi, i un altre nen inventa una fotocopiadora tridimensional que materialitza el conte.]

-Christopher **Paolini** (Los Angeles, 1983), *Eragon*. Tr. Jordi Vidal i Tubau. Roca editorial libros, Barcelona, 2004. [Primer de la trilogia de fantasia juvenil El llegat.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *Les veus de Mart*. «El corsari», La Galera, Barcelona,

setembre 2004. [Després de l'extermini dels habitants de la Terra, els supervivents viuen a Mart, en una aparent societat perfecta que espera tornar a dominar el sistema solar.]

-Margaret **Weis** (Missouri, 1948) i Tracy **Hickman** (Utah, 1955), *Cròniques de la Dragonlance. I, Dracs de tardor*. Tr. Santi Güell. Devir Ibèrica, Barcelona, abril 2004. [Primer de la trilogia primera: temps foscos, déus que tornen, gnoms, elfs, dracs, herois i la reina fosca.]

-Margaret **Weis** (Missouri, 1948) i Tracy **Hickman** (Utah, 1955), *Cròniques de la Dragonlance. II, Dracs d'hivern*. Tr. Santi Güell. Devir Ibèrica, Barcelona, juliol 2004. [Segon de la trilogia primera: temps foscos, déus que tornen, gnoms, elfs, dracs, herois i la reina fosca.]

Conte original

-Joaquim **Carbó** (Caldes de Malavella, 1932), *L'Ofèlia i jo*. «Lo Marraco», 141, Pagès editors, Lleida, maig 2004. [Els contes publicats amb Ofèlia Dracs: «Els éssers finals», amb el cap hipertrofiat i els membres atrofiats, d'Essa efa, i «Eutanàsia», amb la invasió de coloms que substitueixen les persones, a *Lovecraft, Lovecraft!*]

-Andreu **Domingo** (Saus, 1958), *El llegat del doctor Deulofeu*. «Narrativa», 239, Empúries, Barcelona, octubre 2004. [Edició dels suposats papers del doctor Octavi Deulofeu, caricatura de comportaments humans descrivint animals, que inclou contes de terror: «A-7», amb monstres suggerits a la manera de Lovecraft, i «Psammonaurus spp», amb terror inspirat en *Alien* o *La cosa*.]

-Sergi **Escolano** (Barcelona, 1972), *El virus Elvis*. La Busca, Castellterçol, 2004. [Contes humorístics, sovint fantàstics, amb homes-llop, Darth Vader, o «Entrevista amb el vampir» que fa cinc-cents anys va xuclar la sang d'un cap mafiós de Sicília i encara fuig de la família.]

-Joan **Gols** (Jordi de Manuel, Barcelona, 1962), *Pantera negra*. «Beta», 152, Edicions Proa, Barcelona, setembre 2004. VII premi literari de prosa de ficció Sant Just Desvern. [Contes sobre futbol amb alguns d'anticipació: «Llotja», situat al febrer de 2019, amb àrbitres robòtics; «Fins al barret», juliol de 2020, acaba la lliga d'onze mesos iniciada al setembre, en què s'ha suprimit les finals de penals per evitar infarts.]

-Pere **Guixà** (Barcelona, 1973), *Topolino*. Quaderns Crema, Barcelona, 2004. [Hi ha «La vida amb Dúcula», sobre els responsables d'una revista de vampirisme amb redacció a la Diagonal, humorística vorejant el conte de vampirs.]

-Carme **Meix** (Gandesa, 1937), *Cercles*. «Narrativa», 38, Cossetània edicions, Valls, abril 2004. XV premi literari Vila d'Ascó 2003. [Contes contra la intolerància al llarg de la història; «El novè cercle» descriu un futur en què la gent de més de cinquanta-cinc anys són internats a les ciutats del Descans perfet, residències on són exterminats.]

-**Narradors** de l'Escola d'escriptura i humanitats de l'Ateneu Barcelonès, *Setze petges*. Edicions Proa, Barcelona, desembre 2004. [«La veu dels arbres» de Ferran d'Armengol i Galceran, amb una misteriosa indígena de la selva tropical que, quan el protagonista la segueix i torna aparentment poc després, ha passat molt temps i la llegenda diu que era un esperit malèfic; «On no hauria de ser», amb la baralla d'un matrimoni perquè el malèfic plat fondo no és on hauria de ser, i potser se n'ha anat sol de l'armari.]

-Joan **Rendé** (l'Espluga de Francolí, 1943), *La pedra a la sabata*. «Beta», 143, Edicions Proa, Barcelona, febrer 2004. Premi Mercè Rodoreda 2003. [Hi ha «El veí nou», en què la reforma del barri declarat Zona de futur normativitza tant el veí tipus que tots són iguals; «L'home que no sortia a les fotografies», tan discret que no s'ha retratat mai i quan ho vol fer no surt; «La pèndola», amb el guardià del Museu del temps que amb el rellotge de quars regula tots els altres fins que s'avança i es detura, potser marcant-li la darrera hora.]

-David **Ventura** (Barcelona, 1974), *Estic treballant per arruïnar la meua vida*. «La Pal·las», 20, Montforit edicions, Cerdanyola, maig 2004. [Recull de contes amb situacions diverses, com una facultat de lletres de la UAB ocupada per una banda d'autòmats o uns ocells que han fet niu en un Stuka i donen lloc al mutant ocell-Stuka.]

-*VI Premi de narrativa de ciència-ficció Manuel de Pedrolo*. Patronat Municipal de Cultura, Mataró, 2004. [Primer premi, Victòria Ricart, «Sota els sols de Trum», amb pagesos emigrats a un altre planeta i la venjança dels nadius; finalista Francesc Company, «El naixement d'un déu», amb megalpoman que no accepta que «ningú no és imprescindible»; menors de 18 anys, Marc López, «Roxy Foxer», persecucions per un planeta aquàtic; Sílvia González, «Una gran sorpresa», amb

clonació per a extreure òrgan; Blanca Rey, «Stel·la Miserachs», amb l'enyor de quan hi havia arbres.]

Conte traduït

-Roald **Dahl** (Cardiff, 1916 – Oxford, 1990), *La meravellosa història de Henry Sugar*. Tr. Quim Monzó i Pep Julià. «L'Odissea», 131, Empúries, Barcelona, juny 2004. [Set contes. Els traduïts per Quim Monzó ja estaven editats a «L'Odissea», 33.]

-Agustín **Fernández Paz** (Vilalba, 1947 – Vigo, 2016), *Tres passes pel misteri*. Tr. Josep Franco. «Espurna», 70, Edicions Bromera, Alzira, novembre 2004. [«La serp de pedra», «Una història de fantasmes» i «Les ombres del far», contes oberts a altres realitats més enllà de la raó pel camí del misteri i el terror.]

-A.M. **Homes** (Washington, 1961), *Coses que cal saber*. Tr. Irma Triginé. «Narratives», 19, Angle editorial, Barcelona, març 2004. [Onze contes sobre la solitud de l'home atrapat per la civilització tecnològica, de l'al·legoria sobre Reagan a la ciència-ficció.]

-Maria **Skiadaresi** (Atenes, 1956), *Temps groc*. Tr. Montserrat Franquesa i Joaquim Gestí. «Lo Marraco blau», 12, Pagès editors, Lleida, juliol 2004. [Tres contes: «Temps groc», amb l'actriu obsedida a mantenir la joventut i que, sotmesa al tractament d'un xinès, quan es descuida de posar-se una injecció experimenta una regressió brutal fins a l'estadi unicel·lular; «Retorn», en què un pilot de Napoleó informa uns arqueòlegs actuals d'on l'emperador va amagar un paper.]

Antologia original

-Victor **Martínez-Gil** (Barcelona, 1966), *Els altres mons de la literatura catalana*. Cercle de lectors / Galàxia Gutenberg, Barcelona, 2004. [Antologia de narrativa fantàstica i especulativa, vuitanta-sis textos: «Les presències fantasmals», «Relats meravellosos», «Els monstres», «Tractats de vampirologia» i «Estranyes percepcions», de fantasia i terror; «La ciència misteriosa», «La temptació fàustica» i «Savis estraforals», de ciència-ficció; «La fi del món», «Benvinguts a utopia» i «Allà on no ha estat mai ningú», de ciència-ficció i dimensió social; «Fets extravagants», de desmitificació i escepticisme.]

Teatre original

-**Dreams** teatre, *El petit extraterrestre*. Mataró, Teatre Monumental, 20-II-2005. [Adaptació d'*El petit príncep* per Roser Contreras.]

Música original

-Antònia **Font**, *Taxi*. Suite musical en quatre parts: Dos souvenirs de la Terra, Recital del robot i l'astronauta, Viatge i postals de la Terra i Gran final a l'Hotel Galaxi, acompanyada d'un curtmetratge.

Reedició conte traduït

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *Gil, el pagès de Ham*. Tr. Carles Llorach. «Proa butxaca», 58, Edicions Proa, Barcelona, juny 2004. [Per casualitat en Gil fa fugir el gegant i a partir d'aquí esdevé heroi per força; tanmateix després de vèncer el drac plantarà cara al rei i serà el nou líder del poble.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2005

Novel·la original

-Sebastià **Alzamora** (Llucmajor, 1972), *La pell i la princesa*. «L'àncora», Destino, Barcelona, febrer 2005. [Novel·la fantàstica, d'aventures i de terror, al segle XVII, amb el Gólem amb qui el rei vol casar la filla, perquè encarna l'home nou, guarició miraculosa i jardí d'Arcimboli fora del temps i l'espai.]

-Jordi **Cussà** (Berga, 1961-2021), *La novel·la de les ànimes*. «Les ales esteses», 189, La Magrana

RBA, Barcelona, octubre 2005. [En Pere rep la visita d'un estrany venedor que li ven una parcel·la de firmament amb els estels que conté, i acull un nebot, el fill del qual revela poders telecinètics i transcriu textos que li transmeten les ànimes de creadors il·lustres, una sola ànima que va passant de l'un a l'altre.]

-Octavi **Franch** (Barcelona, 1970), *La gàbia dels no-nats*. Abadia editors, Maçaners, abril 2005. [Un expert en cirurgia i ginecologia ha robat un fetus de cinc mesos, i una caporal dels mossos mena la investigació per capturar-lo.]

-Salvador **Macip** (Blanes, 1970) i Sebastià **Roig** (Figueres, 1965), *Mugrons de titani*. Premi de literatura eròtica la Vall d'Albaida. «L'eclèctica», 122, Edicions Bromera, Alzira, novembre 2005. Premi de literatura eròtica la Vall d'Albaida. [Valentina Gontxarova és alliberada de la presó orbital d'Ultramort perquè ajudi les benplantades Kate i Plasma a trobar el supracommutador genòmic que transformarà en femelles tots els mascles.]

-Josep M. **Miquel** i Vergés (Arenys de Mar, 1903 – Coyoacán, 1964), *Un deliri de mar*. «Narratives», 25, Angle editorial, Barcelona-Manresa, abril 2005. [Inèdita dels anys 1950, amb títols anteriors «L'Eixut» i «L'aventura de l'Eixut», hi surt la data 1957: explícitament narrada com un deliri d'en Pere Ribes, el Mediterrani s'eixuga i ell amb dos companys n'emprèn l'exploració fins a un vaixell naufragat, i quan ho narra la realitat va confirmant el que ha previst al deliri.]

-Francesc **Puigpelat** (Balaguer, 1959), *Els llops*. Edicions Proa, Barcelona, 2005. [Nissaga truculenta rural amb insinuació final de desembocament en l'home-llop.]

-Robert **Saladrigas** (Barcelona, 1940-2018), *Biografia. Una novel·la amb 36 relats*. Destino, Barcelona, 2005. [Al límit de la novel·la i el relat, el personatge exprimenta vides alternatives en les diferents escenes: en una li trasplanten l'encèfal d'un catedràtic de lògica, i des d'aleshores diu que pensa com un mort.]

-Albert **Sánchez Piñol** (Barcelona, 1965), *Pandora al Congo*. «Tocs», 47, Edicions de la campana, Barcelona, setembre 2005. [Un jove escriptor que fa de negre rep l'encàrrec de novel·lar l'epopeia de Marcus Garvey, empresonat acusat de l'assassinat dels germans Craver; li explica que al Congo han entrat en contacte amb els tècton, una raça subterrània; seixanta anys després s'assabenta que tot és una ficció, i en Marcus és un assassí i un falsari. El 2007 n'hi ha un fragment al fullet «Lletres al camp», per Sant Jordi, com a premi Crítica «Serra d'Or» 2006.]

-Vicent **Usó** (Vila-real, 1963), *Les ales esteses*. Edicions Proa, Barcelona, 2005. Finalista del premi Sant Jordi. [Història de fantasia i màgia explicada per un joglar: un pescador ha incitat els altres a fer una cursa marítima malgrat la maltempsada, i li atribueixen els morts que hi ha hagut; una companyia de còmics arriba al poble, i el pescador s'enamora de la noia misteriosa que una sibil·la li diu que només pertany al mar.]

-Joaquim **Vidal Juventench** (Sant Gregori, 1973), *Gèmini*. CCG edicions, Girona, novembre 2005. [A partir d'un videojoc, història d'anticipació d'un futur postnuclear en què en un laboratori sobreviuen quatre clons.]

-Manel **Zabala** (Barcelona, 1968), *Rates*. «Beta», 171, Edicions Proa, Barcelona, octubre 2005. [En G Mora, al calabós de Via Laietana després dels fets del Palau, entre pallissa i pallissa rep la vista del ratoncito Pérez i després altres bestioles que el duen a veure el futur, seu i del país, a la manera del conte de Nadal de Dickens.]

Novel·la traduïda

-Dan **Brown** (Exeter, EUA, 1964), *El gran engany*. Tr. Xavier García Muniesa, Librada Piñero García i Xavier Solé Muñoz. «Narrativa», 249, Empúries, Barcelona, 2005. [Intriga política amb soldats autòmats, microrobots, submarins invisibles i motors d'hidrogen semicongelat.]

-Michael **Cunningham** (Cincinnati, 1955), *Dies memorables*. Tr. Mar Albacar. «El balanci», 517, Edicions 62, Barcelona, novembre 2005. [Tres històries relacionades a Nova York: una de fantasmes fa cent anys, una de negra ara, una de ciència-ficció al futur amb final de western, entre un androide i una extraterrestre.]

-Michel **Houellebecq** (Illa de la Reunió, 1958), *La possibilitat d'una illa*. Tr. Carles Sans. «Narrativa», 261, Empúries, Barcelona, novembre 2005. [Daniel, humorista d'èxit, és copsat per la secta dels elchimites, que mentre esperen la vinguda dels extraterrestres van clonant els escollits; d'aquí a dos-mil anys Daniel25 comenta la vida de Daniel1.]

- Kazuo **Ishiguro** (Nagasaki, 1954), *No em deixis mai*. Tr. Xavier Pàmies. Anagrama/Empúries, Barcelona, octubre 2005. [Kathy, cuidadora, evoca la història de Ruth i Tommy, clons donants que han arribat a terme després de la quarta donació.]
- Elizabeth **Kostova** (Connecticut, 1964), *L'historiador*. Tr. Mar Albacar. «El balanci», 514, Edicions 62, Barcelona, setembre 2005. [Una noia emprèn la cerca dels viatges del pare i del seu mentor, el professor Ross, que resseguien les traces de Vlad Draculea, l'Empalador.]
- Marc **Levy** (Boulogne-Billancourt, 1961), *La propera vegada*. Tr. Joan Casas. «A tot vent», 169, Edicions Proa, Barcelona, setembre 2005. [Novel·la neogòtica de fantasmes. Un expert en art rus del XIX s'obsedeix en la cerca obsessiva d'un quadre de Vladimir Radskin.]
- George **Orwell** (Mothiri, 1903 – Londres, 1950), *1984*. Tr. Lluís-Anton Baulenas. «Biblioteca bàsica d'El Periódico», 1, Sàpiens publicacions, Badalona, 2005. [Distopia situada en un estat totalitari en què el Gran Germà controla la població fins i tot a casa, mitjançant les telepantalles, i en cerca l'anorreament de la individualitat.]
- Philip **Roth** (Newark, 1933 – Nova York, 2018), *Complot contra els Estats Units*. Tr. Xavier Pàmies. «Les ales esteses», 188, La Magrana RBA, Barcelona, setembre 2005. [El 1940 Charles Lindberg s'hauria presentat a president dels Estats Units; el seu antisemitisme provocaria no entrar a la guerra mundial i una onada d'antisemitisme envairia el país. Ucronia.]
- Jean-Christophe **Rufin** (Bourges, França, 1952), *Globàlia*. Tr. Francesc Rovira i Dinah de la Lama. Anagrama/Empúries, 46, Empúries, Barcelona, abril 2005. [Reescalfat del *Món feliç*, hi ha les zones salvatges exteriors a la civilització universal de Globàlia, el nom Ford és sagrat i innombrable; Baikal és el rebel que vol fugir amb la Kate, però tot ha estat preparat per a crear un enemic extern recognoscible. La traducció a quatre mans ho acaba d'espatllar.]
- R.A. **Salvatore** (Massachusetts, 1959), *La pedra de cristall. La vall del vent glaçat, 1*. Tr. Joel Torres. Devir contenidos, Barcelona, setembre 2005. [Primer volum de la primera trilogia dels Regnes oblidats. Un nan, un jove bàrbar, un elf i un lladre, amb els habitants de Deu Viles, s'enfrontaran a les forces del mal i el poder de la Pedra de Cristall. No se'n va traduir cap més.]
- José **Saramago** (Azinhaga, 1922 – Lanzarote, 2010), *Les intermitències de la mort*. Tr. Xavier Pàmies. «El balanci», 521, Edicions 62, Barcelona, novembre 2005. [En un país indeterminat a partir de l'1 de gener no mor ningú; això provoca celebracions de la gent però problemes a les autoritats religioses, econòmiques i polítiques; una organització mafiosa es dedica a traslladar els moribunds a l'altra banda de la frontera, on moren efectivament; passats uns mesos la mort anuncia que vol posar fi al seu experiment.]
- Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Els viatges de Gulliver*. Tr. Francesc Francisco-Busquets Palahí. Curbet Comunicació Gràfica, Girona, juny 2005. [Traducció íntegra dels quatre viatges.]
- Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La caça del meteorit*. Tr. Imma Estany. «Ciència-ficció», 17, Pagès editors, Lleida, juliol 2005. [Publicada pòstumament, el 1908, reescrita pel fill de Verne, Michael (n'hi ha la traducció inèdita, també d'Imma Estany). L'edició de Pagès recupera l'original vernià. Dos astrònoms afeccionats rivalitzen per la descoberta d'un meteorit, que revela les misèries humanes: la mesquinesa dels suposats científics, l'egoisme de les masses, la contradicció entre els costums vells i nous.]
- Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Cinc setmanes amb globus*. Tr. Jesús Cortés. «A la lluna de València», Edicions Bromera, Alzira, 2005. [Edició escapçada per a joves. Subtitulada «Viatge de descobriments a l'Àfrica per tres anglesos», narra el viatge del doctor Samuel Fergusson, el seu amic Dick Kennedy i el criat Joe, de banda a banda de l'Àfrica, per trobar les fonts del Nil i unificar totes les exploracions que s'hi han fet; planteja innovacions per a la tècnica aerostàtica.]
- Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Enfront de la bandera*. Tr. Jaume Creus. «Mirmanda», 34, Edicions de 1984, Barcelona, 2005. [Thomas Roch, científic francès, ha inventat un explosiu amb un coet autopropulsat que esclata a l'atmosfera i destrueix tot el que hi ha a sota; deprimet perquè cap govern no li vol pagar el que exigeix, l'internen en un sanatori americà, on en té cura un enginyer camuflat; el pirata Ker Karraje els segresta tots dos i persuadeix Roch de fabricar l'invent.]
- Ian **Watson** (North Shields, Regne Unit, 1943), *Conflictes*. Tr. Eduard Castanyo. «Ciència-ficció», 15, Pagès editors, Lleida, juny 2005. [Màfies russes i vietnameses van darrere el prototip d'un

ordinador quàntic que permetria rebentar totes les encriptacions; entremig, intrigues universitàries entorn d'una professora interessada per la possible autoconsciència de l'ordinador; i sectes i altres grups de pressió fins que l'ordinador, engegat, facilita les realitats opcionals de la teoria quàntica.]

Novel·la juvenil original

-Lourdes **Boïgues** (Simat de Valldigna, 1968), *Estel estel·lar*. Il·lustracions d'Anna Roig. «Estrella de mar», 18, Edicions del Bullent, Picanya, 2005. [Una noia fleuma, filla de mare soltera i d'origen extraterrestre, aconsellada per un visitant de l'espai es decideix a utilitzar els seus poders per a fer-se valer, en una actualització del mite de la Ventafocs.]

-Maite **Carranza** (Barcelona, 1958), *El clan de la lloba (La guerra de les bruixes, 1)*. Edebé, Barcelona, maig 2005. [Primera part de la trilogia sobre bruixes arrelades al Pirineu occidental, amb la lluita entre dos clans.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *El darrer manuscrit*. «El corsari», 72, La Galera, Barcelona, febrer 2005. Premi Joaquim Ruyra 2004. [Un pilot de lliscadors del planeta Acri topa amb una jove enigmàtica, Eva Barin, que l'arrossegarà a un seguit d'aventures que ell voldrà esclarir redactant el manuscrit.]

-Gemma **Pasqual** Escrivà (Almoines, 1967), *La màgia del temps*. «Infantil-juvenil. Blau», Edicions Voramar, Picanya, febrer 2005. [Novel·la de fantasmes amb un personatge que descobreix la manera d'anar a canviar el passat.]

-Joan de Déu **Prats** (Barcelona, 1962), *El portal fosc*. «Camaleó», 4, Planeta & Oxford, Barcelona, 2005. [En Jeroni i en Quim, afeccionats als còmics de ciència-ficció, observen un vell que porta una funda de violí buida i un altre amb un petit objecte amb antena que els fa sospitar, i que acabarà embarcat en un plat volador.]

-Antoni **Verdú** Navarro (Barcelona, 1930), *L'excursió*. «Punt de trobada», Edicions Cadí, Barcelona, octubre 2004. [Accidentalment un excursionista cau on hi havia un isard i els extraterrestres que volien caçar l'animal s'enduen l'home, que amb ells viurà aventures i tindrà una filla amb una extraterrestre.]

Novel·la juvenil traduïda

-Rafael **Ábalos** (Archidona, 1956), *Grimpow, el camí invisible*. Tr. Sílvia Alemany. Montena, Barcelona, octubre 2005. [Fantasia, espases i bruixeria, de l'autor andalús; l'any 1313, a les muntanyes nevades d'Ullpens, Grimpow troba el cadàver d'un cavaller que duu un missatge enigmàtic.]

-Herbie **Brennan** (Gilford, Irlanda, 1940), *L'emperador porpra*. Tr. Enric Solbes. «Esfera», Edicions Bromera, Alzira, novembre 2005. [Continuació del de l'any anterior. Fantàstic juvenil.]

-Georgia **Byng** (Hampshire, 1965), *Molly Moon viatja a través del temps*. Tr. Josep Sempere. Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 2005. [Més històries d'una nena, a la manera de Harry Potter, però sense màgia, només amb hipnotisme.]

-Michael **Morpurgo** (St. Albans, Regne Unit, 1943), *L'espasa adormida*. Tr. Jordi Soldevila. La Magrana RBA, Barcelona, febrer 2005. [Un noi perd la vista en un accident, i durant la recuperació cau dins una tomba subterrània que amaga una espasa i un escut amb poders fantàstics que li canvien la vida.]

-Garth **Nix** (Melbourne, 1963), *Lirael*. Tr. Anna Turró Armengol. La Magrana RBA, Barcelona, 2005. [Segon volum de la trilogia d'Abhorsen. A les mans de la Lirael hi ha el destí del Vell Regne.]

-Christopher **Paolini** (Los Angeles, 1983), *Eldest*. Tr. Jordi Vidal i Tubau. La Galera, Roca, Barcelona, 2005. [Continuació de la tetralogia de fantasia juvenil El llegat.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *El CD diabòlic*. «El vaixell de vapor», 130, Editorial Cruïlla, Barcelona, febrer 2005. [Un noi que somia ser estrella del rock rep de la discogràfica la maqueta del que havia de ser el primer disc, però el senyor de la Música li ven un CD molt especial.]

-Bram **Stoker** (Dublín, 1847 – Londres, 1912), *Dràcula*. Adaptació de Jesús Cortés Zarzoso. «El Micalet galàctic», 117, Edicions Bromera, Alzira, octubre 2005. [Adaptació juvenil esporgada. L'advocat Jonathan Harker va a Transsilvània a arranjar la compra d'algunes propietats que vol fer

a Londres el comte Dràcula; durant l'estada al castell, Harker descobreix que el comte no menja, es despenja per les parets arrapat amb les ungles i dorm dins un taüt, i finalment veu que ell és presoner dins el castell, a mercè de tres vampiresses; el comte es trasllada a Londres, i Harker decideix fugir encara que li costi la vida.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Vint mil llegües de viatge submari*. Adaptació de Jesús Cortés. «El Micalet galàctic», Edicions Bromera, Alzira, gener 2005. [Escapçada i adaptada. Es detecta una cosa estranya al mar, un vaixell surt a perseguir-la i el professor Aronnax, el criat Consell i l'arponer Ned Land hi cauen i són capturats; és el «Nautilus» del capità Nemo que en menys de deu mesos els portarà vint mil llegües sota el mar.]

-Margaret **Weis** (Missouri, 1948) i Tracy **Hickman** (Utah, 1955), *Cròniques de la Dragonlance. III, Dracs de primavera*. Tr. Santi Güell. Devir Ibèrica, Barcelona, febrer 2005. [Tercer de la trilogia primera: temps foscos, déus que tornen, gnoms, elfs, dracs, herois i la reina fosca.]

Conte original

21x21, *Ciutats imaginades*. «Narrativa», 49, Cossetània edicions, Valls, octubre 2005. [Jordi Guàrdia Torrent, «La ciutat eterna», fantasia d'Hanníbal visitant el regne de la mort; Ingrid Guardiola, «Hydròpolis 3010», ciència-ficció catastrofista futurista i renaixença; Marc Lloan, «El secret d'Apame», fantasia mítica de ciutat que captura el visitant; M. Remei Plana, «Segona pell», pseudotriller futurista; Josep Riart, «Complex-ciutat», distopia de ciutat-hospital; Jordi Tena Galindo, «La perfecció volguda», realisme màgic sobre percepció que altera la realitat percebuda.]

-Carles **Bellver** (Castelló de la Plana, 1967), *La vida canina*. «Lletra llarga», 36, Brosquil edicions, València, abril 2005. [Trenta-dos contes fantàstics, introduïts per un pròleg que els presenta com a obra dels pacients d'un gabinet psiquiàtric, amb els temes habituals de l'autor, del surrealisme a la ciència-ficció.]

-Carles **Duarte** i Montserrat (Barcelona, 1959), *Ulls encendrats*. Tres i quatre, València, gener 2005. [Relats de somnis des de diferents perspectives: a «El somni dels suïcides», en què es fa revivre els morts, els suïcides són obligats a tornar a viure, i fan un moviment clandestí de resistència.]

-Tomàs **Molina** (Badalona, 1963), *Contes de l'Univers*. La Galera, Barcelona, febrer 2005. [Contes didàctics de divulgació d'astronomia, amb elements de ciència-ficció per a bastir arguments.]

-Miquel de **Palol** (Barcelona, 1953), *Contes en forma de L*. Editorial Moll, Palma, 2005. [Vint-i-nou textos, amb referències a altres obres de l'autor, alguns amb elements de fantasia («Aquest estiu del 42») o ciència-ficció («Ígur Nebli XXV. Postestudi en Aria variata», amb més informació sobre Nebli).]

-Òscar **Pàmies** Bayerri (Barcelona, 1961), *Ara és l'hora, somiadors. 28 projectes divins per enfonsar-nos en l'èxit*. «Humor i sàtira», 36, Edicions de la campana, Barcelona, març 2005. [A partir de frases de l'alcalde Clos, vint-i-vuit «somnis futuristes espantosos», com construir una única carretera en espiral a Catalunya que passi pertot arreu.]

-Renada Laura **Portet** (Renada-Laura Calmon Ouillet, Sant Pau de Fenollet, 1927), *Una dona t'escriu*. Edicions Trabucaire, Perpinyà, 2005. [«L'ordinador amb cap de poma verda», el més proper al gènere fantàstic, ofereix una llista d'autors de capçalera, com Boris Vian i Kafka.]

-**SCCFF** (catorze autors), *Els fills del capità Verne*. «Ciència-ficció», 16, Pagès editors, Lleida, juliol 2005. [Catorze textos (un poema, dotze contes i un assaig) en homenatge, en el centenari de la mort de Verne, amb títols vernians, literals o estafets: Rosa Fabregat, «De la Terra a la Lluna»; Carme Torras, «Zacaries i el rellotge de l'ànima»; Isidor Bernabé, «Vint mil llegües de viatge submari»; bea puig, «Una fantasia del doctor Ox»; Àfrica Rubiés, «La volta a l'Univers en 80 dies»; Montserrat Galícia, «Miquela Strogoff»; Albert Garcia i Pascual, «Hèctor Servadac»; Manel Canals, «El raig verd»; Pep Homar, «Frritt-Flac»; Salvador Macip, «Robur el Conqueridor»; Jordi de Manuel, «Dos anys de vacances»; A. Munné-Jordà, «L'esfinx dels gels»; Òscar Pàmies, «L'amo del món», i Juan Manuel Grijalbo, «Viatge al centre de Verne».]

Conte traduït

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Intercanvi*. Tr. Dolors Udina. Perspectiva editorial cultural, Aura comunicació, Barcelona, 2005. [Declaració d'amor a la literatura, en un

volum donat a les biblioteques en ocasió del dia del llibre. Un militar de permís torna a la biblioteca de la infància a retrobar els antics amics, els vells llibres i els vells autors que li van obrir el món. Ja havia sortit en una altra traducció.]

-[Elisabetta **Dami** (Milà, 1958), *Geronimo Stilton, Seguint la pista del Ieti / El secret de la família Tenebrax*. Tr. David Nel·lo. «Camaleó», Edicions Destino, Barcelona, 2005. [Un professor que cerca el ieti desapareix a l'Himàlaia; a la vall dels Vampirs Bufats hi ha un castell amb un vell com Frankenstein.]]

-Roald **Dhal** (Cardiff, 1911 – Oxford, 1990), *Històries imprevistes*. Tr. Rosa Borràs. «Narratives», 260, Empúries, Barcelona, juny 2005. [Setze contes macabres amb humor negre, de terror i humor sobrenatural.]

-Alexandre **Dumas** (Villiers-Cotterêts, 1802 – Sena Marítim, 1870), *Història d'un mort explicada per ell mateix i dos contes més*. «Clàssics actuals de novel·la curta», VII, Art enterprise, Madrid, 2005. [Tres contes fantàstics i de terror de Dumas: «Història d'un mort explicada per ell mateix», «La dona del collaret de vellut» i «La bella vampiritzada.»]

-Didier **Lévy** (França, 1964), *Angelman*. Dibuixos de Matthieu Roussel. Tr. Jordi Espinet. La Galera, Barcelona, març 2005. [L'Arnau ajuda el senyor Àngel a pujar el carro d'anar a comprar, i el robot Alfi li ensenya que el senyor Àngel era Angelman, el primer superheroï.]

-E. Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *La màscara de la mort vermella. Els crims del carrer de la Morgue. El pou i el pèndol*. Tr. Maria Mateu. «Clàssics actuals de novel·la curta», 8, Art Enterprise, Madrid, 2005. [Tres relats ja traduïts.]

-Lawrence **Schimmel** (Nova York, 1971), *Manual pràctic per viatjar en ovni*. Tr. Daniel Cortés Coronas. «L'òssa menor», Candela ediciones, Bibliópolis, Madrid, 2005. [Guia pràctica per al primer viatge: com resoldre els imprevistos, què cal portar a la maleta i com tornar a casa.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *El senyor Re sostingut i la senyoreta Mi bemoll*. Tr. Joan Solé. Diputació de Barcelona, Barcelona, desembre 2005. [Conte publicat en forma de llibret de regal de Nadal de les biblioteques. A Kalfernat, on els nens estudien música, té fama l'organista Eglesiak, però es torna sord; arriba el mestre Effarance, que anuncia que ha inventat el registre de veus infantils, i s'ofereix a reformar l'orgue.]

Poesia original

-Josep Lluís **Aguiló** (Portocristo, 1967), *Monstres*. «El llibre de l'Óssa Menor», 275, Edicions Proa, Barcelona, octubre 2005. Premi Joan Alcover 2004, Ciutat de Palma. [Monstres de la mitologia (Minotaure, Polifem...), de la literatura (Vampyr, Gòlem...) i imaginats (l'esposa del monstre, el de la ginebra...)]

-Gerard **Horta** (Barcelona, 1962), *Balada de l'holandès errant (Fauleta per a quasi-cadàvers)*. «Temps maleïts», 24, Edicions de 1984, Barcelona, octubre 2005. [Cantata poètica de la llegenda de l'holandès desterrat pel dimoni, en aquest cas a Mart; té referències a *Blade Runner*, Mart i coets espacials.]

Teatre original

-Ferran **Audí**, *1Q 100*. Teatre estable de Catalunya, Poble espanyol de Barcelona, febrer-març 2005. [A partir de *Flors per a l'Algernon*.]

-*Star Trip*. Elx, octubre 2005.

Teatre traduït

-Javier **Daulte** (Buenos Aires, 1963), *Ets aquí?* Tr. Toni Casares. Teatre Romea, Barcelona, 14-I-2005. [Una parella se'n va a viure a un pis on hi ha un fantasma; la noia mor i el seu fantasma també s'instal·la al pis.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *La volta al món en 80 dies*. Adaptació de Juli Disla. «Micalet teatre», Edicions Bromera, Alzira, 2005. [No és ciència-ficció, però és el primer Verne que es va traduir en català, el 1926.]

Còmic traduït

-Albert **Uderzo**, *El cel ens cau al damunt!* Tr. Carles Santamaria. «Astèrix», 33, Salvat Editores,

(Navarra) 2005. [Àlbum d'Astèrix criticat pels ortodoxos per la presència d'extraterrestres i fenòmens paranormals.]

Reedició novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. «El balanci», 525, Edicions 62, Barcelona, novembre 2005 (Edició especial commemorativa, quinze anys de la mort de Pedrolo). [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

-Francesc **Pujols** (Barcelona, 1882 – Martorell, 1962), *La tardor barcelonina*. «Narrativa contemporània», 10, Llibres de l'Índex, Barcelona, febrer 2005. [Edició en llibre del text publicat a «Papitu» 1908-1909. Fantasia surrealista, el narrador crema la masia amb la dona dintre, fuig disfressat de dona i al tren troba una altra dona que li diu que és germana de la morta, després estableix que és ella mateixa, torna al poble i en confirma la mort, quan torna a Barcelona a buscar-la ella s'ha suïcidat i després ell també ho fa, però després de mort encara explica com en recullen el cadàver.]

Reedició novel·la traduïda

-Antoine de **Saint-Exupéry** (Lió, 1900 – Mediterrani, 1944), *El gran llibre del petit príncep*. Tr. Anna i Enric Casassas. Empúries, Barcelona, octubre 2005. [Llibre amb jocs i retallables, el text és el de la traducció de «L'Odissea». Un aviador, caigut al desert, troba el petit príncep, provinent d'un asteroide.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *L'etern Adam*. Tr. Jaume Creus. «Sèrie Maior», Edicions La Guineu (sense lloc), 2005. [És un conte, però publicat en llibre solt com una novel·la. Sembla que en realitat és escrit pel fill de Verne, Michael. En Sofr-Aï-Sr, historiador i arqueòleg d'un temps molt futur, reflexiona sobre el procés que ha dut el seu poble a la supervivència després de guerres inacabables i sobre el procés mateix de la seva espècie; una troballa arqueològica l'enfronta a la revelació que prèviament al seu món ja hi havia hagut una civilització florent, la de l'home contemporani, que va quedar anorreada. Reflexió sobre l'etern retorn i la fragilitat de la civilització.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2006

Novel·la original

-Anna S. **Ayguavives** (Mataró, 1964), *Viatge a Korètzzero*. Segona part. Empúries, Barcelona, 2006. [Continuació del pelegrinatge astral de la Clara al planeta dels klins, Korètzzero.]

-Hèctor **Bofill** (Badalona, 1973), *Neopàtria*. «A tot vent», 442, Edicions Proa, Barcelona, setembre 2006. [La lluita per la independència del poble basc ha estat resposta amb una guerra a tota ultrança; una parella que n'ha estat protagonista es refugia en una illa del Mediterrani.]

-Àngel-O. **Brunet** (Tarragona, 1964), *El meu cadàver i jo*. «Notes de color», 6, Cossetània edicions, Valls, abril 2006. XVII premi literari Vila d'Ascó 2005. [En la primera experiència de caça, el protagonista mata un altre caçador, un extraterrestre el fa retrocedir en el temps i previsiblement serà abatut per ell mateix.]

-Jordi **Cabré** (Barcelona, 1974), *El virus de la tristesa*. «A tot vent», 441, Edicions Proa, Barcelona, setembre 2006. Premi Ciutat de Palma, Llorenç Villalonga de novel·la, 2005. [Antoni Capdevila pren possessió de la presidència de la Generalitat de Catalunya el mateix dia que mor el seu pare, que l'any 1951 havia intentat internacionalitzar el plet català amb el vaixell «Independence»; alhora, el fill del president, tècnic informàtic als Estats Units, se les heu amb un virus informàtic inspirat en el virus que corromp els tarongers del palau de la Generalitat.]

-Juli **Capilla** (València, 1970), *L'home de Melbourne*. «Escriptures», 5, Perifèric edicions, Catarroja, març 2006. Premi Benvingut Oliver 2005. [En Josep, de més de quaranta anys, torna a la ciutat d'on va sortir de nen, a l'escola on va estudiar troba un nen clavat a ell, i descobreix una trama de clonacions en un temps de baixa natalitat.]

- Jordi **Ferrés** (Olot, 1962), *Els viatgers de la negra nit*. «Ciència-ficció», Pagès editors, Lleida, desembre 2006. [El projecte de fer una cúpula submarina per a desenvolupar-hi experiments universitaris topa amb força dificultats, fins que una de les innovacions trobarà una utilitat insospitada, beneficiosa per a la humanitat, i que tornarà a engrescar els inversors.]
- Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *El cant de les dunes*. «Ciència-ficció», 18, Pagès editors, Lleida, març 2006. [Sis anys després del primer intent d'invasió, els terrícoles tornen a Mnèsia, un planeta habitat per una raça amfíbia intel·ligent, amb la intenció d'exterminar-los i colonitzar el planeta.]
- Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *L'olor de la pluja*. «Les ales esteses», 192, La Magrana RBA, Barcelona, gener 2006. [En un futur proper s'estén la sequera, hi ha camps de refugiats a Barcelona, i un bioquímic i ambientòleg amb un meteoròleg ha descobert que un bacteri que degrada el petroli s'ha estès pel mar i impedeix l'evaporació de l'aigua.]
- Àngel **Messeguer** (Mèxic, 1946), *La mort programada de Salvador Miró*. «Col·lecció la Pal·las», 26, Editorial Montflorit, Cerdanyola del Vallès, juliol 2006. [Salvador Miró experimenta amb malalts terminals sobre l'apoptosi, el procés de mort cel·lular programada, com la caiguda de les fulles, amb la hipòtesi que el cervell pot accelerar-la voluntàriament quan entén que no hi ha esperança.]
- Albert **Mestres** (Barcelona, 1960), *La pau perpètua*. «Narrativa», 267, Empúries, Barcelona, gener 2006. [Distopia sàdica sobre un torturador vocacional en un futur en què els independentistes han guanyat la guerra contra els autonomistes i els unionistes, els no originaris són reconomats amb cognoms autòctons i es manté activa una guerrilla islamista.]
- Joan **Pla** (Artana, 1942 – Borriana, 2024), *La mirada clònica*. «Narrativa», 12, Perifèric edicions, Catarroja, setembre 2006. [Un informàtic i un neuròleg descobreixen la tècnica d'enregistrar la informació del cervell i emmagatzemar-la i també transferir al cervell nova informació, i l'industrial que els finança fa que transfereixin la seva mentalitat al fill disbauxat, per poder-se retirar, però el fill també adquireix l'atracció per la dona amb qui l'industrial se'n volia anar.]
- Rosa **Planas** (Palma, 1957), *La ciutat dels espies indefensos*. «Ramon Llull», Editorial Planeta, Barcelona, gener 2006. [Enoc, guru internacional del hippisme, ha inventat el Promise, una droga que evita l'envelliment; més enllà dels col·legues, s'hi interessen altres potències.]
- Eloi **Sala** (Anglès, 1977), *Viatge a contrallum*. «L'eclèctica», 126, Bromera, Alzira, abril 2006. Premi de novel·la ciutat d'Alzira. [A conseqüència d'un accident de cotxe en David queda condemnat a una cadira de rodes, de la qual pot fugir provisionalment per mitjà d'una substància química que ha inventat.]
- Pep **Subirós** (Figueres, 1947), *Ara sé que és ella*. «El balancí», 535, Edicions 62, Barcelona, març 2006. [El 2012, en una Barcelona en què els barris s'han fet exclusius i els pobres viuen a la ciutat vella, un periodista veu al metro una noia que llegeix el seu llibre, i lliguen; ella és una activista vinculada als moviments d'immigrants àrabs, i ell és còmplice del sistema fins que reacciona i destapa tot el que sap.]

Novel·la traduïda

- Tommaso **Campanella** (Silo, 1568 – París, 1639), *La Ciutat del Sol*. Tr. Antoni Seva. «Breviaris», 9, Publicacions de la Universitat de València, València, abril 2006. [A més de *La ciutat del Sol* hi ha «Qüestió quarta sobre la millor república» (1637), un altre text d'utopia.]
- Susanna **Clarke** (Nottingham, Regne Unit, 1959), *Jonathan Strange i el senyor Norrell*. Tr. Albert Torrecasana i Jordi Martín Lloret. «Narrativa», 258, Empúries i Salamandra, Barcelona, setembre 2005. [A l'època de les guerres napoleòniques Strange i Norrell competeixen per a recuperar la màgia tradicional, en un context de novel·la gòtica.]
- David **Gibbins** (Saskatoon, Canadà, 1962), *Atlantis*. Tr. Marcel Farran. «Clàssica», 717, Columna, Barcelona, desembre 2006. [Un text de Soló trobat a l'embolcall d'una mòmia egípcia i un disc d'or trobat en un vaixell prop de Creta porten a cercar l'Atlàntida al mar Negre.]
- Nadine **Gordimer** (Transvaal, 1923 – Johannesburg, 2014), *Atrapa la vida*. Tr. Concepció Iribarren. «Les millors obres de la literatura universal, segle XX», 164, Edicions 62, Barcelona, març 2006. [Denúncia ecologista i antinuclear: a un activista antinuclear, quan el tracten d'un càncer, li injecten un iode que el torna radioactiu i ha de viure fora de casa per protegir el fill.]

- E.T.A. **Hoffmann** (Königsberg, 1776 – Berlín, 1822), *Els elixirs del diable*. Tr. Ramon Monton. «Mirmanda», 40, Edicions de 1984, Barcelona, setembre 2006. [El monjo Medard, d'una família marcada pel pecat, tasta l'elixir del diable, una relíquia que es remunta a sant Anton, i és posseït per la vanitat i la luxúria.]
- Stephen **King** (Portland, 1947), *El mòbil*. Tr. Xavier Solé Muñoz, Xavier Garcia Muniesa i Mar Albacar. «Èxits», 73, Edicions 62, Barcelona, setembre 2006. [A Boston, un dibuixant de còmics observa que tothom qui parla pel mòbil embogeix i ataca els del voltant, i amb un amic emprenen el viatge cap a Maine a salvar la família. Dedicat a Matheson i a Romero, recrea les seves situacions fins a qüestionar qui és el normal i qui el monstre.]
- Romain **Sardou** (Boulogne-Billancourt, 1974), *El pelegrí del temps*. Tr. Maria Ginés. Rosa dels vents, Barcelona, setembre 2006. [Quan el 1099 els croats conquereixen Jerusalem es prepara una gran expedició de peregrins; nou cavallers s'ofereixen a protegir-los, però en realitat van a la cerca d'un objecte amagat a Jerusalem i que pot canviar el món.]
- Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Viatge al centre de la Terra*. Selecció, traducció i adaptació Gemma Redorta i Vilà. «Català fàcil», 7, Eumo Editorial, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, Barcelona, abril 2006. [Escapçada i adaptada a la lectura fàcil. El professor Lindenbrock descobreix el camí cap al centre de la Terra, que havia trobat un islandès del segle XVI.]
- H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *L'home invisible*. Selecció, traducció i adaptació Gemma Redorta i Vilà. «Català fàcil», 8, Eumo Editorial, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, Barcelona, abril 2006. [Edició escapçada, resumida i en català fàcil. Un foraster tapat de cap a peus arriba a l'hostal d'Iping i es tanca a treballar febrilment, fins que en una baralla mostra que és invisible.]
- Gabrielle **Zevin** (Nova York, 1977), *En algun altre lloc*. Tr. Marta Pera. «Clàssica», 705, Columna, Barcelona, setembre 2006. [Un viatge en vaixell un cop morta, en una vida del més enllà que avança a contrapèl.]

Novel·la juvenil original

- Xavier **Bertran** (Barcelona, 1945), *L'Espant sense nom*. «La llum del far», 54, Baula, Barcelona, febrer 2006. [En Dak viu en una ciutat arran d'un volcà, on des de fa set-cents anys se celebra la cerimònia de la lava; l'aparició d'un personatge misteriós, l'Espant sense nom, desencadenarà fenòmens sobrenaturals.]
- Teresa **Blanch** (Barcelona, 1969), *L'Oslo vol pintar la lluna*. «Sopa de lletres», 111, Barcanova, Barcelona, febrer 2006. [L'Oslo és un nen obsedit amb la Lluna, fins a l'extrem que els pares pateixen per si es tornarà home-llop; més endavant es construirà un artefacte per a arribar-hi.]
- Maite **Carranza** (Barcelona, 1958), *El desert de gel (La guerra de les bruixes, 2)*. Edebé, Barcelona, març 2006. [Segon lliurament de la trilogia, amb un viatge a Groenlàndia dins la guerra entre els dos clans de bruixes.]
- Flavia **Company** (Buenos Aires, 1963), *L'espai desconegut*. «El vaixell de vapor», 135, Editorial Cruïla, Barcelona, febrer 2006. [Represa d'una colla familiar protagonista d'altres novel·les, avis, nets, amics, gat i gos, aquí de vacances en un hotel on els clients experimenten sensacions d'astronautes, però ells es traslladen al planeta Proteus.]
- Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), *Sóc l'Iris*. «Lo Marraco», 171, Pagès editors, Lleida, març 2006. [Novel·la juvenil en què una noia, segrestada per uns proxenetes, pot fer arribar una pista per mitjà d'unes llavors de cànnabis manipulades genèticament per augmentar-ne el poder narcòtic.]
- Joan **Llongueras** (Mataró, 1979) i Mercè **Masnou** (Vic, 1960), *Kadingir. El ceptre de Zink*. Roca editorial, Barcelona, 2006. [Primer volum de les cròniques de Kadingir. Ishtar, una nena esbojarrada i amb molta imaginació, hereta el tron de la reina dels zitis, una de les sis races del planeta Ki, situat en una altra dimensió i connectat a la Terra per mitjà de la tecnologia Kadingir.]
- Hermínia **Masana** (Barcelona, 1961), *Aventura a les muntanyes dels homes ocell*. «Antaviana nova», 74, Barcanova, Barcelona, febrer 2006. [Un vol a Nova York és interromput per un segrest i acaba a l'Àfrica, entre els homes ocell de la mitologia animista africana.]
- Oriol **Vergés** (Barcelona, 1939), *Oi que som moderns, Borinotman?* «Ala delta», 22, Baula,

Barcelona, febrer 2006. [Borinotman, Frankein, el comte Làdruca, James Rond i la Blancaneu han de modernitzar el seu país per a no quedar al marge del competitiu món exterior.]

-*Viatge a la ciutat de les persones*. Ajuntament de Barcelona, setembre 2006. [En Bat és un alienígena que explica els serveis municipals de la ciutat relacionats amb el medi, la convivència i l'accessibilitat; fet en ocasió de les festes de la Mercè.]

-Lluís **Vilarrasa** (Vic, 1964), *Els fugitius d'Àticus* 89. «Grumets», 181, La Galera, Barcelona, 2006. [Àticus 89 és la colònia més llunyana que té l'Organització, regida per ordinadors i on els humans viuen bé, però quan l'Organització fa fallida els joves estudiants destinats temporalment a la colònia, abandonats, han de buscar-se un altre planeta.]

Novel·la juvenil traduïda

-Simon **Bartram**, *L'home de la Lluna, Un dia de la vida d'en Bob*. Tr. David Montserrat. «Àlbums il·lustrats», 36, La Galera, Barcelona, 2006. [En Bob fa de masover a la Lluna, la neteja i atén els turistes.]

-Rhiannon **Lassiter** (Londres, 1977), *Hex*. Tr. David Nel·lo. «Gran angular», Editorial Cruïlla, Barcelona, 2006. [Al Londres del segle XXIV els hex són individus amb una mutació que els permet dominar les telecomunicacions, i el govern els vol eliminar.]

-C.S. **Lewis** (Belfast, 1898 – Oxford, 1963), *La travessia del navegant de l'Alba*. Tr. Enric Alcalà Bares, amb la Càtedra Jordi Arbonès. «Destino infantil&juvenil», 5, Destino, Barcelona, febrer 2006. [Cròniques de Nàrnia, V. Un rei, acompanyat d'uns companys inexperts, emprèn la travessia fins a més enllà de la terra coneguda.]

-C.S. **Lewis** (Belfast, 1898 – Oxford, 1963), *El tron de plata*. Tr. Enric Alcalà, amb la Càtedra Jordi Arbonès. «Destino infantil&juvenil», 6, Destino, Barcelona, abril 2006. [Cròniques de Nàrnia, VI. Un grup d'amics baixen al món d'Ultraterra a la cerca del príncep captiu.]

-C.S. **Lewis** (Belfast, 1898 – Oxford, 1963), *L'última batalla*. Tr. Enric Alcalà Bares, amb la Càtedra Jordi Arbonès. «Destino infantil&juvenil», 7, Destino, Barcelona, abril 2006. [Cròniques de Nàrnia, VII, últim volum. Nàrnia s'enfronta a l'enemic intern, només el rei i un grup reduït d'amics podran impedir la destrucció del que més estimen.]

-Garth **Nix** (Melbourne, 1963), *Lirael*. Tr. Anna Turró Armengol. La Magrana RBA, Barcelona, 2005. [Tercer volum i de la trilogia d'Abhorsen. Alliberat de la presó subterrània, un antic nucli del mal ha ressorgit.]

-Peter **Schwindt** (Bonn, 1964), *Justin Time. Viatger del temps*. Tr. Dolors González. «Narrativa singular», La Galera, Barcelona, 2006. [L'any 2385, a Londres, els pares d'en Justin desapareixen en la prova de la màquina del temps, i la cerca del noi és al Londres del XIX. N'hi ha més volums.]

-Mary **Shelley** (Londres, 1797-1851), *Frankenstein*. Versió Seve Calleja, tr. M. Àngels Bogunyà, il. Tha. «Petits universals», La Galera, Barcelona, juny 2006. [Adaptació juvenil, molt retallada i il·lustrada. Màxim precedent de la ciència-ficció. El doctor Frankenstein reïx a donar vida a la matèria morta, però no és capaç d'assumir la seva realització i rebutja la seva criatura, que el durà a un desenllaç fatal.]

-Bram **Stoker** (Dublín, 1847 – Londres, 1912), *Dràcula*. Versió Jaume Cella. «Petits universals», La Galera, Barcelona, octubre 2006. [Adaptació juvenil esporgada. L'advocat Jonathan Harker va a Transsilvània a arranjar la compra d'algunes propietats que vol fer a Londres el comte Dràcula; durant l'estada al castell, Harker descobreix que el comte no menja, es despenja per les parets arrapat amb les ungles i dorm dins un taüt, i finalment veu que ell és presoner dins el castell, a mercè de tres vampiresses; el comte es trasllada a Londres, i Harker decideix fugir encara que li costi la vida.]

Conte original

-Sebastià **Estradé** (Sallent, 1923 – Avinyó, 2016), *De tants colors*. «L'Albí/Narrativa», 21, Edicions de L'Albí, Berga, juny 2006. [«La sinusitis», amb un pacient que treballa en un observatori; «L'invent», amb un inventor que arriba a entendre el secret de la muller; «El pobre», un altre inventor, desposseït per un empresari sense escrúpols; «Els savis inútils», amb un congrés elitista.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Mons paral·lels*. «Nautilus», 6, Planeta &

Oxford, Barcelona, març 2006. [Recull de quatre contes, «L'aire daurat», «Cancel·lació», «El vi de l'estiu» i «Resurrecció», en mons i temps allunyats.]

-Albert **Garcia Pascual** (Castelló de la Plana, 1967-2022), *Contes inversos: conversos i diversos*. «Lletra llarga», 39, Brosquil edicions, València, febrer 2006. VI premi de narrativa breu Josep Pascual Tirado. [Contes diversos, alguns de ciència-ficció, com «Virtualitat real» i «Paradís socialista», i altres més al límit, com «Adversitat inesperada», «No jugueu», «Un dinar al parc», «Gossos de gossers» i «Orgull de carnisseria».]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), «El darrer penal». Dins el fullet «Lletres al camp», Institució de les Lletres Catalanes, Fundació FC Barcelona, Barcelona, Sant Jordi 2006. [El 23 d'abril de 2026 el porter Pantera Negra rep un cop de pilota a l'orella que li fa salvar un penal decisiu.]

-Jordi **Sempere** (Barcelona, 1975), *Perifèria*. «Llibres de l'índex», 17, La tempesta, Barcelona, març 2006. [Entre les històries de la ciutat i els ravals, hi ha «L'últim gran peix», en què al gran abocador que va creixent i engolint els boscos i el riu de la rodalia i amenaça la ciutat, al final es produeix un gran esclat, sorgeix el gran peix que anunciava un pescador, es menja totes les deixalles i mentre el riu torna a fluir net i es regeneren els boscos, es va transformant en un gran rèptil fet de trencadís que és el primer gran rèptil de la nova era.]

-Vicenç **Villatoro** (Terrassa, 1957), *La mirada del vampir*. «Càlam», Barcanova, Barcelona, 2006. [Cinquanta proses sobre vampirisme: contes, narracions, poemes i articles del segle XIV al XX; vampirs i vampireses, consideracions mèdiques sobre els ullals, de Transsilvània a l'Empordà.]

Conte traduït

-**Diversos** autors, *Els millors contes de la literatura fantàstica*. Selecció i traducció, Joan Solé. Columna, Barcelona, desembre 2006. [Saki, «Sredni Vashtar»; Stevenson, «Makheim»; Maupassant, «L'Horla»; Villiers de l'Isle-Adam, «Véra»; Jacobs, «La pota de mico»; Middleton, «A la carretera de Brighton»; Dickens, «El guardaagulles»; Poe, «William Wilson»; Wells, «La porta al mur»; Bierce, «Un episodi al pont del riu de l'Òliba»; M.R. James, «Una història de l'escola»; Baudelaire, «El jugador generós»; Kipling, «El conte més bonic del món»; Daudet, «Wood'stown»; Hearn, «Tres contes del Japó»; Lord Dunsay, «Caront; Tot sol als immortals»; Blake, «Una fantasia memorable»; Mérimée, «La Venus d'Ille»; Melville, «El campanar»; Clarín, «El meu enterrament»; O. Henry, «L'habitació moblada».]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *Cartes del Pare Noel*. Tr. Jordi Ferré. El Aleph, Barcelona, 2006. [Cartes que, amb segell del pol Nord, Tolkien donava als fills per Nadal. Escrites pel pare Noel, l'os polar o l'elf Ilbereth, expliquen relats fantàstics de la vida al pol o quan la Lluna es va trencar en quatre trossos.]

-Mark **Twain** (Missouri, 1835 – Connecticut, 1910), *Els diaris d'Adam i Eva*. Tr. Ernest Riera. «El far», 4, Angle editorial, Barcelona-Manresa, desembre 2006. [Publicat en plena polèmica sobre l'evolucionisme: hi ha extractes dels diaris i de l'autobiografia d'Adam i Eva, evocacions del paradís, soliloquis i fins la narració d'una visita d'Adam al Nova York contemporani, i la broma que va formular Twain de fer un monument a Adam, que va ser presa seriosament; Eva formula teories científiques, axiomes, lleis i experiments, i es planteja que ella és un experiment.]

-Kurt **Vonnegut** (Indianapolis, 1922 – Nova York, 2007), *Un home sense pàtria*. Tr. Joan Solé. Columna, Barcelona, setembre 2006. [Aplec de dibuixos i textos, reflexions i algun poema, lúcids i desenfadats: per què no té el Nobel, per què és considerat autor de ciència-ficció i no un autor seriós, sobre Kilgore Trout i sobre Asimov, sobre la vida i sobre la mort. Pràcticament l'últim llibre de Vonnegut, sense haver-se de sotmetre a un argument.]

Teatre original

-Jaume **Miró** (Cala Millor, 1977), *L'Atlàntida*. «Col·lecció l'Argentera», Edicions Can Sifre, Ciutat de Mallorca, 2006. [En una al·legoria de Mallorca postapocalíptica, dos personatges innominats mantenen un diàleg absurd sols en un hotel esperant els turistes que no arriben, mentre a fora no queda res.]

Teatre traduït

-Javier **Daulte** (Buenos Aires, 1963), *Automàtics*. Tr. Òscar González. Sala Muntaner, Barcelona, 24

novembre – 17 desembre 2006. [Un grup d'alumnes que preparen el projecte d'activar maniquins, en fan andròides. Embrió de *La felicitat*.]

-Javier **Daulte** (Buenos Aires, 1963), *La felicitat*. Teatre Romea, Barcelona, 24 juny 2006. [Amb la presència d'un dels andròides de l'obra precedent, una dona de trenta anys segresta l'home que l'ha abandonada per crear la situació ideal que donarà la passió perfecta.]

-George **Orwell** (Mothiri, 1903 – Londres, 1950), *La granja dels animals*. La Trifulga dels Fútils, Aliança del Poblenou, 12 febrer 2006. [Nova adaptació de la novel·la d'Orwell, faula de denúncia de la força corruptora del poder.]

Assaigs i estudis originals

-Miquel **Barceló** (Mataró, 1948-2021), *La ciència-ficció*. «Vull saber», 36, Editorial Uoc, Barcelona, octubre 2006. [Breu manual de ciència-ficció, amb esment d'algunes obres catalanes.]

-Sebastià **Roig** (Figueres, 1965), *Els malsons dels nostres avis*. El terror i el fantàstic a Catalunya. «Duxelm», 4, Editorial Dux, Barcelona, novembre 2006. [Estudi de la producció i la recepció crítica del gènere terrorífic i fantàstic en diversos formats.]

Fanzín

-«Miasma», 1. Agost 2006. [Durarà fins al núm. 4, abril 2008.]

Música original

-Josep M. **Espinàs** (Barcelona, 1927-2023) i Xavier **Montsalvatge**, «*Viatge a la Lluna*». Amb «L'arca de Noè» (Xavier Montsalvatge). Cristina Cervià i David Planas, narració. Ensemble orquestra de Cadaqués dirigida per Salvador Brotons. Tritó, Barcelona, 2006. [Nova versió del LP de 1997, amb altres intèrprets. La colla dels Pesquis —a la primera eren els Firms— fa un coet i se'n va a la Lluna, on troben gent més bona, alegre i franca.]

Reedició novel·la original

-Montserrat **Julió** (Mataró, 1929 – Madrid, 2017), *Memòries d'un futur bàrbar*. «Ciència-ficció», 19, Pagès editors, Lleida, agost 2006. [Relat d'un dels supervivents quan la humanitat degenera i s'extingeix perquè no es pot reproduir.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Successimultani*. «Lo Marraco», 175, Pagès editors, Lleida, maig 2006. [La Jordina ha estat iniciada pel pare en el viatge en el temps, només possible a un passat anterior a la naixença, i ella hi introdueix en Damià, que es perdrà en el passat esmenant-lo.]

Reedició novel·la traduïda

-Mikhaïl **Bulgàkov** (Kíev, 1891 – Moscou, 1940), *Cor de gos*. Tr. Josep M. de Sagarra Àngel. «Club editor jove», 3, Club editor 1984, Barcelona, octubre 2006. [Un professor trasplanta la hipòfisi i els testicles d'un home a un gos, que esdevé humà.]

-Mary **Shelley** (Londres, 1797-1851), *Frankenstein*. Tr. Maria-Antònia Oliver. «Aula literària», 26, Edicions Vicens Vives, Barcelona, 2006. [Màxim precedent de la ciència-ficció. El doctor Frankenstein reïx a donar vida a la matèria morta, però no és capaç d'assumir la seva realització i rebutja la seva criatura, que el durà a un desenllaç fatal.]

Reedició conte original

-Ramon **Vinyes** (Berga, 1882 – Barcelona, 1952), *L'Albí*. «L'Albí/Narrativa», 23, Edicions de L'Albí, Berga, desembre 2006. [Fantàstica descripció de les conseqüències de la visió del monstre, i la seva fi.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2007

Novel·la original

- Albert **Garcia** i Pascual (Castelló de la Plana, 1967-2022), *Negocis familiars*. Pagès editors, Lleida, 2007. [Boris Ivanitxenca és l'àngel de la guarda del sicari Max, i per a salvar-lo de la mort va alterant coordenades temporals, lògiques i històriques.]
- Marc **Pastor** (Barcelona, 1977), *Montecristo*. «Beta», 191, Proa, Barcelona, març 2007. [A la manera d'una aventura d'Indiana Jones, i seguint l'esquema del *Comte de Montecristo*, Andreu Corvo i quatre companys republicans, fugitius de Mauthausen, emprenen el rescat d'una espasa de Carlemany amb suposats poders màgics; novel·la bàsicament d'aventura, l'element fantàstic —el poder de l'espasa— en realitat hi té poca presència.]
- Guillem **Sala** Lorda (Barcelona, 1974), *Imagina un carrer*. «Narrativa», 294, Empúries, Barcelona, febrer 2007. Premi Documenta 2006. [El carrer de l'Allau fa baixada en totes dues direccions, en una vorera el clima és sec i a l'altra tropical, els dilluns la gravetat es capgira, i tot es complica quan instal·len el cinemind, que permet veure projectats els pensaments i la imaginació.]
- Albert **Salvadó** (Andorra la Vella, 1951-2020), *L'informe Phaeton*. «Clàssica», 733, Columna, Barcelona, setembre 2007. [Un enginyer retirat rep l'encàrrec d'investigar la Comunitat Científica Universal, i així s'assabenta que Pangea, el continent únic primitiu, havia arribat a un grau tecnològic altíssim, per aprofitar l'energia solar havien provat de deturar la rotació i amb això van provocar el cataclisme de la deriva dels continents i el diluvi, i quasi l'extinció de la vida de la Terra.]
- Sebastià **Sardiné** i Torrentallé (Oliana, 1948), *Sa Majestat el president de la República*. Autoedició, Arenys de Mar, abril 2005. [Política-ficció sobre un príncep hereu, Alfonso, que té un accident als Espluvins, prop d'Oliana, li fan una transfusió de la republicana Maria, amb qui s'emboïcarà, i a partir d'aquí qüestiona la monarquia espanyola, en un context preconfederal.]
- Teresa **Udina** i Vladimir **Hernández** Pacín (l'Havana, 1966), *Horitzó de successos*. «Ciència-ficció», 21, Pagès editors, Lleida, agost 2007. IX premi de narrativa de ciència-ficció Manuel de Pedrolo, ciutat de Mataró. (També inclou Jordi **Munnshé** Colomé, «Retorn parcial».) [Uns rapers participen en un xou d'impacte que els mena a una cacera de dinosaures, dirigits per una locutora que és una gossa; hi convergeix un especialista a congelar gent que vol sortir de la circulació.]

Novel·la traduïda

- Michael **Crichton** (Chicago, 1942 – Los Angeles, 2008), *Next*. Tr. Anna Camps i Jordi Cussà. «Èxits», 79, Edicions 62, Barcelona, setembre 2007. [Sobre encreuament de gens humans i animals, un lloro i un ximpanzé donen l'humanzé.]
- Benjamin **Kunkel** (Eagle, Colorado, 1972), *Indecisió*. Tr. Lluïsa Moreno. «A tot vent», 458, Proa, Barcelona, maig 2007. [Wilmerding és un cagadubtes, i un company químic li proposa que experimenti un nou fàrmac, l'Abulinux, contra l'abúlia que pateix.]
- François **Lelord** (Paris, 1953), *Hector i els secrets de l'amor*. Tr. Carles Sans. «El balanci», 564, Edicions 62, Barcelona, juliol 2007. [El professor Cormoran ha inventat un fàrmac que controla les forces de l'amor i provoca desig sexual, tendresa i fidelitat.]
- Doris **Lessing** (Kermanxah, Pèrsia, 1919 – Londres, 2013), *La Clivella*. Tr. Marta Pera Cucurell. «El balanci», 575, Edicions 62, Barcelona, novembre 2007. [Un vell senador romà destapa la història de les Clivelles, una antiga comunitat de dones que vivien sense coneixement dels homes. Un dia, el naixement d'un nen va trencar l'harmonia.]
- Cormac **McCarthy** (Rhode Island, 1933), *La carretera*. Tr. Rosa Borràs. «Les millors obres de la literatura universal», 173, Edicions 62, Barcelona, setembre 2007. [Un pare i un fill amb un plànol fet miques avancen per la carretera en un paisatge apocalíptic, amb les coses dins un carro de supermercat i una pistola per a defensar-se.]
- Amélie **Nothomb** (Kobe, 1967), *Àcid sulfúric*. Tr. Ferran Ràfols i Maëlle Monnerie. «Anagrama/Empúries», 56, Empúries, Barcelona, gener 2007. [Una productora de televisió segresta gent a l'atzar, els envia a un camp de concentració farcit de càmeres i els va exterminant en directe, amb un èxit de públic absolut.]
- Chuck **Palahniuk** (Portland, 1964), *Rant. La vida d'un assassí en sèrie*. Tr. Anna Camps i Jordi Cussà. «Narrativa», 305, Empúries, Barcelona, octubre 2007. [En un futur en què la societat està dividida entre els qui viuen de dia i els qui viuen de nit, el protagonista té superpoders, en una història de viatges pel temps.]

-George **Turner** (Melbourne, 1916 – Ballarat, Austràlia, 1997), *Les torres de l'oblit*. Tr. Sabina Galí. «Clàssica», 734, Columna, Barcelona, juny 2007. [Un actor del futur que es vol documentar sobre el desastre ecològic del segle XXI visita les torres que sobresurten de les aigües, antics blocs per a pobres de l'època en què la gent es dividia en barris de rics i de pobres.]

Novel·la juvenil original

-**Betulai** (Bet Solé, Eulàlia Carrillo i Laia Perearnau), *El Superiaio i la Martina en el mite d'Ícar*. Il·lustracions de Lluís Filella. «Sopa de llibres», 140, Barcanova, Barcelona, març 2007. [Suposada fantasia, en una novel·leta juvenil humorística.]

-Maite **Carranza** (Barcelona, 1958), *La maledicció d'Odi (La guerra de les bruixes, 3)*. Edebé, Barcelona, març 2007. [Tercera part de la trilogia sobre la guerra entre els dos clans de bruixes del Pirineu.]

-Carme J. **Huertas** (Sant Just Desvern, 1958), *La pedra del sol*. «El corsari», 77, La Galera, Barcelona, gener 2007. [Continuació de *Gent de pedra*, la fi del gran bruixot allibera la tribu de la vall i en Jubal, que els ha enlluernat amb les noves armes de coure, s'implica en l'elecció del nou cap.]

-Enric **Larreula** (Barcelona, 1941), *El misteri de l'illa de gel*. «Antaviana nova», 92, Barcanova, Barcelona, febrer 2007. [L'any 1884 el capità Schley cerca el camí del pol Nord i embarranca en una illa al nord de Grenlàndia, aparentment inexplorada, on els seus homes desapareixen o són assassinats d'una manera estranya.]

-Joan **Llongueras** (Mataró, 1979) i Mercè **Masnou** (Vic, 1960), *Kadingir. El senyor de Zapp*. Roca editorial, Barcelona, juliol 2007. [Segon volum de les cròniques de Kadingir. Ishtar s'ha d'enfrontar al malvat Usumgal, senyor de Zapp, al planeta Ki, situat en una altra dimensió i connectat amb la Terra per mitjà de la tecnologia Kadingir.]

-Miquel **Pujadó** (Madrid, 1959), *L'okupa de cervells*. «Antaviana nova», 107, Barcanova, Barcelona, octubre 2007. [L'Òscar descobreix que té el poder de penetrar dins el cervell dels altres: mentre passa, ell queda catatònic, i la ment del receptor queda en suspensió; quan ho vol utilitzar per a conquerir la Cristina, es veu embolicat en una trama amb neonazis.]

-Miquel **Ribas** Figueras (Barcelona, 1972), *Helpers*. «Èxit», Editorial Bambú, Barcelona, setembre 2007. [Un biòleg acabat de llicenciar rep l'oferta de treballar per a una fundació nord-americana a la jungla de l'Índia, en un laboratori de clonació que fan uns clons miniaturitzats que han de fer de mascotes dels humans, però resulten massa intel·ligents.]

-Pere **Tobaruela** (Barcelona, 1965), *La clau d'aigua*. «Antaviana nova», 103, Barcanova, Barcelona, març 2007. [El 2003 es troba un manuscrit del segle II que descriu uns fets que van canviar el curs de la història, i personatges del present en col·laboració amb els de l'imperi romà s'enfrontaran a forces inconegudes amb l'ajut d'un penjoll, la Clau d'aigua.]

Novel·la juvenil traduïda

-Timothée de **Fombelle** (París, 1973), *Tobi Lolness. Un mil·límetre i mig d'heroisme*. Tr. Josep Alemany. «L'illa del temps», 4, Empúries, Barcelona, octubre 2007. [Relat al·legòric antitotalitari; en Tobi és un personatge minúscul que viu amb la família al capdamunt de la capçada d'un arbre; el pare, científic, fa un descobriment que compromet la vida de l'arbre, i per això els destermen a les branques baixes; només en Tobi aconseguirà fugir del Gran Veí. Té continuació: *Tobi Lolness. Els ulls de l'Elisha*, 2008.]

-Laura **Gallego** Garcia (Quart de Poblet, 1977), *Cròniques de la Torre*. Tr. Ferran Gilbert i Álvarez. Editorial Cruïlla, Barcelona, 2007. [Volum I, *La vall dels llops*; II, *La maledicció del mestre*; III, *La crida dels morts*; IV, *Fenris, l'elf*. Centrades en la Torre, escola de bruixeria a la vall dels Llops.]

-Justin **Richards** (Epping, Regne Unit, 1961), *El col·leccionista de morts*. Tr. Lluïsa Moreno. «El vaixell de vapor», 138 i 139, Editorial Cruïlla, Barcelona, gener 2007. [Steampunk juvenil en dos volums consecutius. Al Londres de mitjan XIX un empleat del Museu Britànic que era mort i enterrat torna a casa, a l'inici del projecte d'un magnat que vol dominar el món reciclant ossos de dinosaure en cadàvers vivents humans, i fer autòmats i monstres artificials.]

-Peter **Schwindt** (Bonn, 1964), *Justin Time. El portal*. Tr. Tiana Puig i Soler. «Narrativa singular», La Galera, Barcelona, 2007. [Tercer volum. Segresten la Fanny, a la Sibèria de 1908.]

-Peter **Schwindt** (Bonn, 1964), *Justin Time. El projecte Montauk*. Tr. Tiana Puig i Soler. «Narrativa singular», La Galera, Barcelona, 2007. [Segon volum. Amb la Fanny, del Londres del XIX, ara al segle XX, a una base secreta nord-americana.]

-Brian **Selznick** (East Brunswick, Nova Jersey, 1966), *La invenció de l'Hugo Cabret*. Tr. Josep Samper. Editorial Cruïlla, Barcelona, octubre 2007. [Novel·la que incorpora dibuixos amb funció narrativa. L'Hugo, de deu anys, viu entre rellotges amagat a les golfes d'una gran estació de tren de París, amb una autòmat espatllat que arreglava el seu pare i convençut que si l'arregla li revelarà el missatge del pare; per fer-ho roba joguines de la parada d'un vell i n'aprofita les peces; al final sabrem que el vell és un desenganyat Méliès i l'autòmat era seu.]

Conte original

-**Diversos** autors, *Salou, 6 pre-textos III*. «Salou, 6 pre-textos», III, Ajuntament de Salou, Salou, abril 2007. [Tres dels contes, acostats al fantàstic oníric: «Els va veure» de Rosa Fabregat, sòrdida història d'una colombiana obligada a prostituir-se i que abans de caure assassinada té una visió d'àngels i el marit mort, amb referència a 2001; «El laberint» de Jordi de Manuel, amb una atracció de Port Aventura que és una porta del temps; «Vigília» de Xulio Ricardo Trigo, sobre l'assassinat d'una prostituta narrada en clau poètica i simbòlica.]

-Marisa **Esmatjes** (Barcelona, 1947), *Contes a la vora del gel*. Autoedició, imprès a can Boada, Barcelona, juny 2007. [De dinou contes, «El pati de les delícies», fantasia de plantes que neixen dels ulls dels pardals enterrats; «Missing», amb carrer on sempre plou i porta a una altra realitat; «La festa», ascens d'edifici surrealista; «Le rempart», edifici que devora nens que el dibuixen; «Una història romàntica sobre lliris blaus», amb nissaga maleïda a la manera de Poe; «Feina grisa», expressionisme sòrdid; «Efectes especials», amb mutació entre humans i objectes; «2084», anticipació en què especialistes treuen cabells de dones riques a les perruqueries de luxe.]

-Salvador **Macip** (Blanes, 1970), *L'Oriol i en Tururut*. Il·lustracions de Sylvie Muzard. «El vaixell de vapor», 69, Editorial Cruïlla, Barcelona, novembre 2007. [L'Oriol té un amic extraterrestre, en Tuturut, que observa amb el telescopi i a la nit baixa a visitar-lo i esvera els grans.]

-Salvador **Macip** (Blanes, 1970), *Quina gran persona! Herois quotidians i savis maldestres*. «Lletra llarga», 43, Brosquil edicions, València, març 2007. Premi de narrativa Vila d'Almassora 2006. [Recull, amb alguns contes fantàstics o de ciència-ficció: hi ha catorze textos de Temps curtet, homenatge a TO de Pedrolo, amb Miquel Garriga, que al quatre és un superheroï, Anxovaman; també, «Un home com n'hi ha pocs», amb extraterrestre que fecunda terrícoles; «La no tan ràpida ascensió a la glòria d'Ivan Pàvl», que supera la velocitat de la llum; «Schelezinger inventa la droga perfecta», amb la droga de l'oblit, i «La veritable història del monstre de Franconstein», adaptació del tema de Frankenstein.]

-Albert **Mas-Griera** (Barcelona, 1954), *La cua del mestre*. «Toc de ficció», Edicions de la campana, Barcelona, juny 2007. [Contes transgredint mites, sovint teocronies: Llätzer ressuscitat de qui ningú no fa cas, sant Josep que després de la concepció miraculosa veu que neixen bessons, una morta del dipòsit ressuscitada per una violació.]

-Jordi **Munnshe** Colomé (Terrassa, 1965), «Retorn parcial». Dins *Horitzó de successos*, «Ciència-ficció», 21, Pagès editors, Lleida, agost 2007. IX premi de narrativa de ciència-ficció Manuel de Pedrolo, ciutat de Mataró. [Un astronauta torna a la Terra recuperat d'un accident però amb la vida limitada, i ha d'allunyar la parella per no fer-la patir.]

-Sílvia **Romero** (Barcelona, 1962), *Verbes*. El pati blau edicions, Sitges, abril, 2007. III premi Ramon Planes de narrativa breu. [«Eco», amb un ressò de *Fahrenheit 451*; «Obsolet», d'anticipació sexual; «Apel·lació», d'un condemnat a vida que vol morir; «Enyor», de ressò kafkià; «Eva», nova versió bíblica; «Temperatura», d'obsessió.]

-Joan Andrés **Sorribes** (Castelló de la Plana, 1947), *L'altra mirada*. «Lletra llarga», 42, Brosquil edicions, València, 2007. VII premi de narrativa breu Josep Pascual Tirado. [Alguns contes fantàstics, com «Tornant a casa» i «Era ella», amb la mort en forma de noia de vint anys, «L'espill», amb l'home que el travessa i es troba la seva versió femenina, i «El cirerer de Benadresa», que parla amb l'home que se n'enamora.]

-Guillem **Viladot** (Agramunt, 1922 – Barcelona, 1999), *Orgànic*. «Biblioteca global», 2, Editorial Fonoll, Juneda, març 2007. [Inèdit datat el 1992. Hi ha «Rut», amb un personatge anorgasmàtic que

finalment es dilueix en semen; «Sempre hi havia un desembre», amb salts en el temps i alteracions de l'espai en una biblioteca; «La secretària», que continua enviant cartes enigmàtiques després de morta.]

Conte traduït

-Primo **Levi** (Torí, 1919-1987), *Contes*. Tr. Teresa Muñoz Lloret. «Les millors obres de la literatura universal. Segle XX», 174, Edicions 62, Barcelona, novembre 2007. [Aplega tres llibres: *Històries naturals* (1966), amb quinze contes de ciència-ficció; *Defecte de forma* (1971), amb vint contes de ciència-ficció, i *Lilit* (1981), amb tres parts: «Perfet d'indicatiu o pròxim», de contes del Lager; «Futur perfet o anterior», quinze contes de ciència-ficció o fantasia, i «Present d'indicatiu», amb nou contes sobretot sobre el treball en feines tecnocientífiques.]

-Joan **Solé** (selecció i traducció, la Bisbal del Penedès, 1970), *Els millors contes de terror*. «Clàssica», 729, Columna, Barcelona, octubre 2007. [Le Fanu, «Te verd»; Blackwood, «Els salzes»; Perkins Gilman, «L'empaperat groc»; Alarcón, «La dona alta»; Maupassant, «L'alberg»; Hawthorne, «El jove Goodman Brown»; Bierce, «La mort de Halpin Frayser»; Lovecraft, «Les rates dels murs»; M.R. James, «Oh, xiula, noi, i vindré»; Poe, «El gat negre»; Benson, «La Banya de l'Horror»; Kipling, «La marca de la bèstia»; Tolstoi, «La família del Vourdalak»; Machen, «La piràmide brillant»; Gautier, «La morta enamorada».]

-J.R.R. **Tolkien** (Bloemfontein, Sud-àfrica, 1892 – Bournemouth, Regne Unit, 1973), *Els fills de Hurin*. Tr. Dolors Udina. «Clàssica», Columna, Barcelona, desembre 2010. [Textos esparsos, recollits pel tercer fill, Christopher, que tracten d'un temps anterior al dels hòbbits de la Terra Mitjana. La llegenda ja sortia al *Silmaril·lion*, i una part del llibre als *Contes inacabats*.]

Conte original en publicació periòdica

-Pere **Guixà** (Barcelona, 1973), «Androides». «Avui», Barcelona, 11-X-2007. [Microrelat de nostàlgia pels autòmats vuitcentistes.]

Conte il·lustrat traduït

-R.L. **Stevenson** (Edimburg, 1850 – Samoa, 1894), *El cas misteriós del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*. Tr. Àngel Burgas. «Petits universals», La Galera, Barcelona, octubre 2007. [Adaptació i reducció, amb dibuixos de Tha. L'honorable doctor Jekyll descobreix la fórmula que li permet transgredir les lleis morals sense assumir remordiments, descarregats en l'abominable mister Hyde.]

-Einar **Turkowski** (Kiel, Alemanya, 1972), *Era fosc i sospitosament tranquil*. Tr. Neus Aymerich. Libros del zorro rojo, Barcelona/Madrid, març 2007. [Un home encalla el seu vaixell en un banc de sorra, s'instal·la en una casa abandonada, desplega els seus ginys i obté una gran pesca; els habitants de l'illa no li volen comprar el peix, perquè sospiten que és un científic que fa experiments perillosos, fins que descobreixen que amarra els núvols i en treu la pesca; fan fora l'estranger, però quan capturen els núvols una gran tempesta arrasa l'illa.]

Poesia original

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024). *Mel per dintre*. Antologia a cura de Maria-Pau Cornadó. Pagès editors, Lleida, setembre 2007. [Antologia poètica, que conté diversos poemes de temes de ciència-ficció, i un apartat titulat «Ciència i vida».]

Poesia traduïda

-Tim **Burton** (Burbank, Califòrnia, 1958), *La trista mort del noi Ostra*. Tr. Miquel Desclot. «El far», 5, Angle editorial, Barcelona-Manresa, gener 2007. [Poemes o contes en vers il·lustrats amb personatges inassimilables i inadaptats, nascuts d'aparellaments impossibles, en un ambient tenebrós i fantasiós.]

Teatre original

-Gerard **Guix** (Vic, 1975), *Gènesi 3.0*. «Textos a part / Teatre contemporani», 41, Arola editors, Tarragona, juny 2007. [En un futur amb problemes d'espai i superpoblació, és prohibit enterrar els morts; Isobel vol enterrar la seva mare, i es troba l'enterramots Travis.]

-Victoria **Szpunberg** (Buenos Aires, 1973), *La màquina de parlar*. Sala Beckett, 13 desembre 2007 – 6 gener 2008. [En un futur proper, un propietari omple la solitud amb un home que fa de gos i una dona que fa de màquina de parlar.]

-Màrius **Torres** (Lleida, 1910 – Sant Quirze Safaja, 1942), *Una fantasma com n'hi ha poques*. A cura de Miquel M. Gibert. Institut municipal d'acció cultural de Lleida i Aula Màrius Torres, Lleida, octubre 2007. [Obra inèdita escrita l'any 1935. No hi ha elements fantàstics, però juga amb l'espiritisme i els fantasmes: per poder robar un collaret, un lladre fa creure a un vell lord cec que invoca el fantasma de la seva dona morta, que el visita, però en realitat és la seva còmplice.]

Teatre traduït

-Caryl **Churchill** (Londres, 1938), *Una còpia i Lluny*. Tr. Jordi Prat i Coll. «Textos del Centre d'Arts Escèniques de Reus», 6, Arola editors, Tarragona, gener 2007. [A *Una còpia*, Bernard retreu al pare que li ha amagat que hi ha diversos clons d'ell; el pare li assegura que ell és l'autèntic, però no serà així. *Lluny*, apocalíptica, amb tres escenes d'acceptació gradual de la violència.]

Còmic original

-Jordi **Gort** (Lleida, 1960-2013), *Un pícnic accidentat*. Autoedicions Catalanes, Lleida, 2007. [Uns astronautes mengen un marisc estrany al planeta Alperigon, que sol produir al·lucinacions.]

Còmic traduït

-Alan **Moore** (guió) i Dave **Gibbons** (dibuix), *Watchmen*. Edició Absolute. Tr. Laura Casanovas. Columna i Planeta DeAgostini, Barcelona, 2007. [Un clàssic mític dels superherois amb problemes, traumes, complexos i rivalitats, aquí amb un que vol plegar, un que maten i els que volen saber què passa.]

-Jiro **Taniguchi** (Tottori, 1947 – Tòquio, 2017), *Barri llunyà*. Tr. Berta Ferrer. Ponent món, Alacant, 2007. [Un arquitecte casat i emmainadat per tornar a casa agafa equivocadament un tren que el transporta al lloc de la seva adolescència i a més a l'edat corresponent, però servant els records i els coneixements, cosa que farà que no reaccioni com havia fet.]

Fanzín

-«Miasma», 2, febrer 2007; 3, novembre 2007.

Reedició novel·la traduïda

-Kurt **Vonnegut** (Indianapolis, 1922 – Nova York, 2007), *Escorxador-5*. Tr. Manuel de Seabra. «A tot vent», 466, Proa, Barcelona, novembre 2007. [Billy Pilgrim, ianqui fet presoner pels nazis i tancat a Dresden quan hi ha el bombardeig aliat, fa viatges en el temps i acaba capturat pels tralfamadoresos i exhibit en una mena de zoo de races interplanetàries.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2008

Novel·la original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *La ciutat cansada*. «El balanci», 595, Edicions 62, Barcelona, setembre 2008. [Novel·la inacabada: un orador sindicalista congrega la multitud i emprenen una llarga marxa, tots els pobladors rere l'orador; la previsió és que havia de quedar una ciutat buida, amb tots els serveis en marxa, però sense habitants.]

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Sense anar tan lluny*. «Gabriel Ferrater», 51, Universitat Autònoma de Barcelona, 2008. [Novel·la inacabada, de 1964 a 1966: a partir de la teoria que el temps és immutable i no hi ha distinció entre passat, present i futur, construeixen tres pobles, Burgabans, ambientat el 1895, Araburg, del present, i Burgdesprés, ambientat el 1995, i hi estableixen 25000 persones a cadascun per iniciar un experiment científic.]

-Salvador **Company** (València, 1970), *Silenci de plom*. «El balanci», 596, Edicions 62, Barcelona, novembre 2008. [Mentre investiga la desaparició de la seva dona, el marit edita un llarg poema

sobre la guerra civil i l'exili i tradueix una novel·la de ciència-ficció, i tots tres àmbits s'interfereixen.]

-Ton **Creus** (Sabadell, 1944-2010), *La veïna del carrer Berlín*. «Amsterdam llibres», Ara llibres, Badalona, maig 2008. [Thriller futurista a la Barcelona de 2054: en Max s'instal·la en una urbanització per a resoldre un problema informàtic, el sedueix una veïna que aparentment assassinen i ell n'és sopitós, i queda embolicat en una trama entorn d'una vacuna contra la sida.]

-Alicia **Gili** (Terrassa, 1966) i Sílvia **Romero** (Barcelona, 1962), *Iskander*. «Lo Marraco», 200, Pagès editors, Lleida, setembre 2008. [Extingides les civilitzacions terrestres, Iskander té un sistema basat en els llibres, que ningú no sap llegir, però els místics fan sortilegis a partir dels títols.]

-Joan Francesc **Lino** (Sant Pere de Riudebitlles, 1973), *La realitat d'un somni*. «Fills de la foscor», 3, Maikalili, el Prat de Llobregat, maig 2008. [En Jordi domina l'àmbit dels somnis, s'instal·la en aquesta realitat paral·lela des d'on pot transgredir el temps i observar la destrucció de l'ésser humà i del planeta.]

-Joan-Lluís **Lluís** (Perpinyà, 1963), *Aiguafang*. «Les ales esteses», 248, La Magrana RBA, Barcelona, setembre 2008. [En una Barcelona del futur coberta de núvols marrons que provoquen pluja corrosiva, l'assassí, l'esclau i l'oreneta, tres personatges marginals, menen una vida sòrdida que finalment els farà convergir.]

-Miquel **Mas** Ferrà (Palma, 1950), *El cel dins la memòria*. «Raixa», 181, Palma, abril 2008. (També «A tot vent», 487, Proa, Barcelona, maig 2008.) Premi Ciutat de Palma, Llorenç Villalonga, de novel·la 2007. [Leonard Cabestrany, director d'un banc, tip del mòbbing dels nous amos se'n va nord enllà, crema la documentació, arriba a la seu de l'empresa, hi entra a treballar des dels estrats més baixos fins a arribar a saber que es dedica a la manipulació genètica cercant una raça superior.]

-Joan Miquel **Oliver** (Sóller, 1974), *El misteri de l'amor*. «Narrativa», 321, Empúries, Barcelona, març 2008. [Un escultor construeix una vulva gegantina, un amic hi posa un motor d'una màquina de rentar, que hi dona moviment, però després adquireix parla i autonomia, i hi ha un viatge pel temps; també hi ha referència al disc *Taxi* d'Antònia Font de 2004.]

-Isaac **Palmiola** (Manresa, 1979), *El gen rosa*. «Fills de la foscor», 4, Maikalili, el Prat de Llobregat, maig 2008. [Un científic descobreix «el gen rosa», que determina l'orientació sexual de les persones.]

-Pau **Planas** (Girona, 1974), *La nau*. «Amsterdam llibres», Ara llibres, Badalona, gener 2008. XXVII premi Just M. Casero 2007. [Un grup de persones tancades dins una nau, moltes reclutades per contractació laboral, teòricament han de viatjar dos anys per colonitzar el planeta Xeix; funciona fins que comencen a perdre contacte amb l'exterior i després fallen coses a la nau, no poden saber en quin moment del viatge són, i fins hi ha el dubte que la nau s'hagi mogut mai.]

-Toni **Rumbau** (Barcelona, 1949), *La colla de la platja i el futur de Catalunya*. «L'estel, narrativa del futur», X, Arola editors, Tarragona, gener 2008. [Mentre passeja per la platja de la Barceloneta, a en Romà li cauen al costat quatre llamps i a partir d'aleshores té visions del futur.]

-Robert **Saladrigas** (Barcelona, 1940-2018), *L'altre*. «Les ales esteses», 241, La Magrana RBA, Barcelona, 2008. [A partir d'un incident insignificant arrenquen tot d'anècdotes inquietants que fan trontollar el concepte d'identitat única i qüestionen la individualitat.]

-Carme **Torras** (Barcelona, 1956), *La mutació sentimental*. «Ciència-ficció», 22, Pagès editors, Lleida, abril 2008. [La Cèlia, de tretze anys del segle XX, ha estat congelada esperant el remei de la seva malaltia, i al segle XXII és recuperada, quan s'han generalitzat les adopcions intertemporals, en un món tecnificat en què els robots personals són un apèndix habitual.]

Novel·la traduïda

-Paul **Auster** (Newark, 1947 – Nova York, 2024), *Un home a les fosques*. Tr. Albert Nolla. «El balanci», 590, Edicions 62, Barcelona, setembre 2008. [L'August Brill s'inventa un personatge que va a la guerra civil dels Estats Units i que vol matar el qui l'ha condemnat amb el seu malson, August Brill.]

-Michael **Chabon** (Washington, 1963), *El sindicat de policies jueus*. Tr. Ernest Riera. «Amsterdam llibres», Ara llibres, Badalona, març 2008. [El 1948 els àrabs haurien exterminat els jueus i els supervivents de diferents comunitats han aconseguit del govern nord-americà unes terres a Alaska,

per seixanta anys, termini que acaba ara.]

-Sam **Savage** (Candem, Carolina del Sud, 1940 – Madison, Wiscosin, 2019), *Firmin*. Tr. Sabina Galí. «Clàssica», 742, Columna, Barcelona, gener 2008. [Firmin és una rata que neix en una llibreria de Boston, aprèn a llegir devorant llibres, i cerca l'amistat del llibreter i d'un escriptor de ciència-ficció.]

-Jeanette **Winterson** (Manchester, 1959), *Planeta blau*. Tr. Armand Carabén. «Narrativa», 329, Empúries, Barcelona, juliol 2008. [El títol original és *The Stone Gods: Els déus de pedra*, i canviant-lo es trenca un dels jocs literaris. El planeta Blanc és el món anterior, que la humanitat va desfer, i ara han de fugir d'Orbus, el planeta Roig; el planeta Blau és habitable, però primer han d'extingir els dinosaures.]

Novel·la juvenil original

-Josep M. de la **Fuente** (Alacant, 1964), *La capsa de la fi del món*. «L'Odissea», 145, Empúries, Barcelona, juny 2008. [En un futur proper, en Marcel, de disset anys, deixa escrita la seva acció amb el grup Bio, quan arran del canvi climàtic la Barceloneta ja s'ha enfonsat i els talls de subministrament són habituals.]

-Lluís **Hernández** i Sonali (Pont de Suert, 1956), *Certificat C99+*. La Galera, Barcelona, febrer 2008. [L'energia dels forats negres permet veure el futur, saber si algú serà viu en determinat moment, i això permet a una companyia expedir el certificat amb vista a obtenir feina o pujar en un avió; una llei única regula el certificat.]

-Manuel **Joan** Arinyó (Cullera, 1956), *Les màgiques nits de Prada*. «La llum del far», Baula, Barcelona, 2008. [L'Ot i l'Iris, dos germans que van a la Universitat d'estiu de Prada amb els pares, viuen una aventura fantàstica relacionada amb llegendes de l'indret.]

-Jordi **Lopesino** (Mataró, 1965), *Maragda*. «Antaviana nova», 128, Barcanova, Barcelona, març 2008. [Maragda és una dona d'aigua del Montseny que vol que les seves recuperin l'hegemonia damunt el món dels homes, amb màgia i tecnologia amb què extrau el suc vital dels captius i l'ajut dels nans que retroben fòssils de dinosaures.]

-Joan Manuel **Matoses** (Gandia, 1975), *El dia 547*. «Camaleó», 18, Planeta & Oxford, Barcelona, març 2008. [La Tanit i l'Omar comencen les pràctiques en una cadena de televisió on entren en contacte amb en Renat Taner, un jove compromès amb la descoberta d'un planeta, Gea, rèplica de la Terra.]

-Joan de Déu **Prats** (Barcelona, 1962), *Les aventures del megacomandant Fonoll*. «Sopa de llibres», 153, Barcanova, Barcelona, octubre 2008. [El megacapità torna al planeta Cigró i serà ascendit a megacomandant, quan rep una crida d'ajut des del planeta Empudegat, abans planeta Blau.]

Novel·la juvenil traduïda

-Emma **Clayton** (Regne Unit, 1968), *El rugit*. Tr. Armand Carabén. «L'illa del temps», Empúries, Barcelona, setembre 2008. [Una nena fugida d'una estació espacial pilota una nau entre bèsties mutants en un futur apocalíptic.]

-Helen **Fox** (Anglaterra, 1962), *Eager*. Tr. Joan Puntí. La Galera, Barcelona, setembre 2008. [Trilogia sobre el robot Eager, prototip que experimenta emocions i es pregunta si és robot o humà.]

-Sérgio **Klein** (Minas Gerais, Brasil, 1963-2010), *Poderosa*. Tr. Josep Franco. «L'espurna», 87, Edicions Bromera, Alzira, novembre 2008. [A partir d'una redacció de classe, en què allibera Joana d'Arc de la foguera i després llegeix la notícia de la troballa d'un diari de la donzella d'Orleans, la Joana s'adona que té el poder de canviar la història.]

-Peter **Schwindt**, *Justin Time. Misió final a Londres*. Tr. Tiana Puig i Soler. «Narrativa singular», 20, La Galera, Barcelona, octubre 2008. [Cinquè volum de la sèrie i final aparent, però després n'hi haurà més. Aventures juvenils intranscendents.]

-Peter **Schwindt** (Bonn, 1964), *Justin Time. Traïció a Florència*. Tr. Tiana Puig i Soler. «Narrativa singular», La Galera, Barcelona, març 2008. [Quart de la sèrie. Al segle XVI florentí, amb Llorenç el Magnífic, Savonarola i Leonardo; l'agent que segueixen li fa d'inspirador.]

-Mary **Shelley** (Londres, 1797-1851), *Frankenstein*. Adaptació de Jesús Cortés. «El Micalet galàctic», 138, Edicions Bromera, Alzira, setembre 2008. [Adaptació juvenil. Màxim precedent de

la ciència-ficció. El doctor Frankenstein reïx a donar vida a la matèria morta, però no és capaç d'assumir la seva realització i rebutja la seva criatura, que el durà a un desenllaç fatal.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *Les filles de les tempestes. La creu del Nil*. Edebé, Barcelona, setembre 2008. [Segon volum de la trilogia, amb terribles tempestes en diferents racons de la Terra i nenes abandonades que provenen de l'espai exterior i fenòmens inexplicables.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *Les filles de les tempestes. L'enigma Maia*. Edebé, Barcelona, febrer 2008. [Trilogia, amb terribles tempestes en diferents racons de la Terra i nenes abandonades que provenen de l'espai exterior.]

-Bram **Stoker** (Dublín, 1847 – Londres, 1912), *Dràcula*. Adaptació d'Emili Olcina. «Ursa Maior», Marge Books, Barcelona, novembre 2008. [Adaptació juvenil esporgada. L'advocat Jonathan Harker va a Transsilvània a arranjar la compra d'algunes propietats que vol fer a Londres el comte Dràcula; durant l'estada al castell, Harker descobreix que el comte no menja, es despenja per les parets arrapat amb les ungles i dorm dins un taüt, i finalment veu que ell és presoner dins el castell, a mercè de tres vampiresses; el comte es trasllada a Londres, i Harker decideix fugir encara que li costi la vida.]

Conte original

-Manel **Canals** i Castellví (Barcelona, 1945-2004), *A quatre passes del castell*. Imprès per Book Print Digital, Barcelona, març 2008. [Contes d'ambient rural i alguns de to fantàstic. «Desig», adaptat i amb el títol «El raig verd», de to fantàstic, havia sortit dins *Els fills del capità Verne* el 2005. «La dama de les Sitges», de fantasmes. «El padrí Pairoto» s'acosta als contes de terror de difunts.]

-**Diversos** autors, *Capiscol. Relats dels Pirineus*. «Beta», 197, Proa, Barcelona, juny 2008. [Àlex Broch, «Cita al balneari de Pandicosa», fantasia amb fantasmes, inclòs Perucho; Zésar Biec, «Aigua de vida», fantasia amb fantasma de noia morta, tr. de l'aragonès; Àngels Moreno, «Clar de lluna», el mateix tema; Màrius Serra, «Consanguínia», fantasia amb aire de rondalla meravellosa.]

-Àngel **Ferran** (Palamós, 1892 – Tolosa de Llenguadoc, 1971), *Big Jack, el sanguinari*. «Els altres clàssics», 1, A Contra vent editors, Barcelona, novembre 2008. [Dels vint-i-dos contes, «Juli Verne» («Els contistes catalans», 1924), amb vaixell futurista i referència a l'*Illa misteriosa*; «El parc de Toronto» («Els contistes catalans», 1924), amb bèsties mutants; «La calor» («Els contistes catalans», 1924), anticipació del canvi climàtic l'agost al pol Nord; «La Gaffe» («Almanac de Catalunya», 1929), paròdia de l'especialització científica; «De la prehistòria a la civilització» («La nova revista», 1928), amb experiment antropològic dels homes del sac; «Big Jack, el sanguinari» («La nova revista», 1927), un tigre esdevingut vegetarià per obra d'un psicòleg.]

-Enric **Gomà** (Barcelona, 1963), *3 contes d'excursió*. Dibuixos de Mercè Canals. «Insòlits», 7, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, març 2008. [Una família extraterrestre s'estableix a Granollers i fan excursions al voltant; introducció a la ciència-ficció per als menuts.]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *Un niu de formigues*. Dibuixos de Glòria Falcón. «La formiga groga», 10, Animallibres, Barcelona, maig 2008. [Set contes infantils de formigues: «Flap!», la Martina sent un soroll, un pit-roig s'ha estavellat contra el vidre i aparentment s'ha trencat el coll, però es revifarà; «Invasors», amb minúsculs extraterrestres que volen ocupar la Terra però fracassen contra les formigues.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), *El mirall venecià*. «Proses», 33, Pagès editors, Lleida, juliol 2008. [Setze contes de 1970 a 2005, més les postil·les que els situen i un pròleg-estudi de Víctor Martínez-Gil; n'hi ha de terror i de ciència-ficció, i algun al límit de la realitat.]

-Rosa **Ribas** Moliné (Prat de Llobregat, 1963) i altres, *L'home llop del Poble-sec i altres narracions*. XVII concurs de narrativa literària Mercè Rodoreda de Molins de Rei 2007. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, febrer 2008 [diu 2007]. [Al conte que dona títol al volum, primer premi, dues germanes velles del Poble-sec, l'una soltera i l'altra viuda, troben a Montjuïc un home-llop mort i al costat un nen-llop de bolquers, i l'adopten fent veure que és fill il·legítim d'una neboda.]

-Albert **Sánchez** Piñol (Barcelona, 1965), *Tretze tristos tràngols*. «Tocs», 66, Edicions de la campana, Barcelona, juny 2008. [N'hi ha dos de ciència-ficció, i alguns de fantasia o de terror: «Quan queien homes de la Lluna», situació rural de quan queien homes banyuts, i el protagonista

s'adonarà que la seva família mateix un dia va arribar de la Lluna; «La solidaritat que va venir de les estrelles», en què en plena lluita entre anarquistes i comunistes, quan arriben els marciàns, que han fet la revolució social i volen ajudar, un planteja si són comunistes o anarquistes.]

Conte traduït

-Dino **Buzzati** (San Pellegrino, 1906 – Milà, 1972), *Les nits difícils*. Tr. Joaquim Gestí. «Mirmanda», 60, Edicions de 1984, Barcelona, desembre 2008. [Els últims relats de l'autor, entre la premonició angoixada, el malson i el realisme fantàstic.]

-**J.K. Rowling** (Joanne Kathleen Murray, Yate, Regne Unit, 1965), *Les rondalles del bard Gallard*. Tr. Xavier Pàmies. Empúries, Barcelona, desembre 2008. [Cinc contes a partir del rondallaire tradicional, comentats per Dumbledore amb les notes que va deixar a Hogwarts.]

-**Saki** (Hugh Munro, Sittwe, Birmània, 1870 – Beaumont-Hamel, França, 1916), *La finestra oberta i altres contes fantàstics d'humor negre*. Tr. Emili Olcina. «L'arcà», 84, Laertes, Barcelona, novembre 2008. [Tretze contes amb elements fantàstics.]

-**Voltaire** (François-Marie Arouet, París, 1694-1778), *Micromégas. Una història filosòfica*. Tr. Martí Domínguez. «Breviaris», 15, Publicacions de la Universitat de València, València, gener 2008. [Conte publicat en volum solt. Micromégas, d'un planeta de l'entorn de Sírius, de trenta-nou quilòmetres d'alt, se'n va a recórrer la via làctia. A Saturn coneix el secretari de l'acadèmia, que no arriba a dos quilòmetres, i junts van a Júpiter, Mart i la Terra, on conversen amb una colla de savis que amb una mida tan petita tenen un orgull infinitament gran.]

Àlbum il·lustrat original

-Marga **Sala**, Berta **Noy** (1970): *El Planeta dels Caps Florits. Els lliris vermells de l'àvia Tilín*. Il. de Pilarín Bayés. «La Lluna de paper», Empúries, Barcelona, novembre 2008. [Al planeta dels Caps florits l'avi Moix veu que se li panseixen les plantes de l'hort i ressegueix el fil de l'aigua amb què les rega fins a trobar el culpable de la contaminació.]

Àlbum il·lustrat traduït

-H.P. **Lovecraft** (Providence 1890-1937), *Bestiari*. Tr. Mireia Vidal-Conte. Il·lustracions, Enrique Alcatena. Libros del zorro rojo, Barcelona-Madrid, 2008. [Vint-i-dues il·lustracions de monstres lovecraftians, acompanyades del text que les descriu a les narracions.]

Poesia original

-Lola **Casas** (Mataró, 1951), *Negre*. «Poesia de colors», 4, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, setembre 2008. [Té poemets com «Espai exterior» i «La criatura de Frankenstein».]

Teatre original

-Jordi **Galceran** (Barcelona, 1964), *Cancun*. Estrena, Teatre Borràs, Barcelona, 11 novembre 2008. [Dues parelles viuen en harmonia amical fins que la Remei explica com s'ho va fer perquè en Vicenç es quedés amb ella i en Pau se n'anés amb la Laura; l'endemà la Remei viurà la realitat alternativa d'un futur alterat per la modificació del passat.]

Teatre traduït

-Marina **Steinmo** (Estocolm, 1962), *La sutura*. Tr. Teresa Devant i Sara González. Estrena, Biblioteca de Catalunya, Barcelona, 9 setembre 2008 (fins al 15 d'octubre). [L'últim trimestre de 2007 se n'havia fet lectures dramatitzades amb Carme Sansa. Una dona, bonica de cara però insatisfeta del cos, s'ofereix a sotmetre's a una operació que li canviarà el cos.]

Còmic original

-Jordi **Gort** (Lleida, 1960-2013), *Entitats*. Autoedicions Catalanes, Lleida, 2008. [Un ocell que en realitat és un robot tripulat per un extraterrestre diminut planifica el domini de l'espècie humana.]

Còmic traduït

-**Jodorowsky** (Alejandro Jodorowsky, Tocopilla, Xile, 1929, guió) i **Moebius** (Jean Giraud,

Nogent-sur-Marne, 1938 – Montrouge, 2012, dibuix), *L'incal*. Tr. Vanessa Molina Clément. Ediciones Glénat, Barcelona, març 2008. [John Difooll, un detectiu poc brillant, a causa d'una lesió cerebral entra en contacte amb l'Incal, un ésser amb poders sobrenaturals i amb una faceta de llum i una altra de negra que el porta per tota la galàxia.]

-Bram **Stoker** (Dublín, 1847 – Londres, 1912), *Dràcula*. Adapt. Claire Bampton. «Llibres en relleu», Editorial Cruïlla, Barcelona, 2008. [Adaptació en còmic juvenil esporgada. L'advocat Jonathan Harker va a Transsilvània a arranjar la compra d'algunes propietats que vol fer a Londres el comte Dràcula; durant l'estada al castell, Harker descobreix que el comte no menja, es despenja per les parets arrapat amb les ungles i dorm dins un taüt, i finalment veu que ell és presoner dins el castell, a mercè de tres vampiresses; el comte es trasllada a Londres, i Harker decideix fugir encara que li costi la vida.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *20.000 llegües de viatge submarí*. Adapt. Sam Ita. «Llibres en relleu», Editorial Cruïlla, Barcelona, 2008. [Adaptació en còmic juvenil esporgada. Perseguint un estrany objecte marítim, el professor Aronnax, Consell i Ned Land són capturats pel capità Nemo.]

Fanzín

-«Miasma», 4. Abril 2008. [Últim número de la publicació.]

Reedició novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. Adaptació de Gemma Redortra i Vilà, selecció de Carme Ballús. «Català fàcil», 11, Eumo editorial i Publicacions i edicions de la Universitat de Barcelona, Vic-Barcelona, gener 2008. [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

Reedició novel·la traduïda

-Italo **Calvino** (L'Havana, 1923 – Siena, 1985), *Els nostres avantpassats*. Tr. Xavier Lloveras. «La butxaca», Edicions 62, Barcelona, juny 2008. [Nova edició de la traducció en un volum de la trilogia *El vescomte migpartit*, *El baró rampant* i *El cavaller inexistent*.]

-Aldous **Huxley** (Godalming, 1894 – Surrey, 1963), *Un món feliç*. Tr. Ramon Folch i Camarasa. «Les eines», Proa, Barcelona, setembre 2008. [Després de la guerra dels Nou Anys i el gran col·lapse econòmic, el nou govern mundial, després d'haver assajat la repressió cruenta, decideix elaborar genèticament una nova humanitat, pobladora del món feliç.]

Reedició conte original

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *Semblava de seda i altres contes*, «Educació 62», 26, Edicions 62, Barcelona, gener 2008. [«Semblava de seda», relat fantàstic ambientat en un cementiri en què la narradora entra en contacte amb l'àngel de la mort i en queda empresonada.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2009

Novel·la original

-Carles **Casajuana** (Sant Cugat del Vallès, 1954), *L'últim home que parlava català*. «Ramon Llull narrativa», 117, Planeta, Barcelona, març 2009. [Miquel Rovira ocupa de dia un pis deshabitat per escriure una novel·la sobre l'últim catalanoescriptor, que situa cent trenta anys en el futur, i com el localitza un investigador nord-americà.]

-Patricia **Gabancho** (Buenos Aires, 1952 – Barcelona, 2017), *Crònica de la independència*. «L'arquer», Columna, Barcelona, febrer 2009. [L'any 2027 un estudiant fa un treball periodístic d'investigació, a la carpeta 1 recull d'hemeroteca de les cròniques de la proclamació d'independència el maig de 2010, i a la carpeta 2 entrevista polítics i càrrecs del govern independent.]

- Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *Mans lliures*. «El balanci», 599, Edicions 62, Barcelona, gener 2009. [Història políciaca a la Barcelona de 2014, en un ambient anticipatiu de sequera i revolta.]
- Pere **Morey** (Palma, 1941-2019), *Pirènia, el país que mai no va existir*. «Lo Marraco», 216, Pagès editors, Lleida, maig 2009. [Seguint el mite de Pirene i Hèracles iniciat amb *Al començament fou el foc* (1995), *Pedres que suren* (1984) i *La metgessa càtara* (2002), aquí arrenca el 1213 amb el supòsit que Pere el Catòlic hagués vençut a Muret i amb el temps s'arribés a constituir Pirènia, amb els Països Catalans, Occitània i Navarra: Pere i la seva amant, la fetillera Pirena, quan tenen encarrilat Jaume I es retiren a una cova del Pirineu i estableixen la societat dels ussaïtes, que vetllaran perquè sempre hi hagi Peres i Pirenes com a agents perquè la idea no es desviï.]
- A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), *Poso el comptaquilòmetres a zero*. «La Cram», 12, El cep i la nansa, Vilanova i la Geltrú, desembre 2008 [va sortir el gener de 2009]. [Final de la trilogia, arrenca d'un futur proper i arriba quatre mil cinc-cents anys en el futur, amb el ressorgiment del volcà submergit.]
- Jordi **Navarri** i Ginestà (Barcelona, 1971), *Les cartes de Nèxiah*. Bubok, edició electrònica i en paper, 2009. [En una lluna de Nèxiah, planeta del sistema d'Èpsilon Eridani, troben la «Pioneer 10», es plantegen d'on ha vingut i estableixen contacte amb la Terra, però quan arriba una nau nexiahna la Terra ha estat destruïda per tres meteorits i els humans són a Mart.]
- Miquel de **Palol** (Barcelona, 1953), *El testament d'Alcestis*. «Narrativa», 357, Empúries, Barcelona, octubre 2009. [Divuit personatges es reuneixen durant cinc dies per a dur a terme un exercici que suposadament ha de resoldre la venda del mas, s'expliquen mútuament històries que contenen altres històries, i Aloysia es mor i Kamefes es proposa ressuscitar-la, en un final del cicle d'exercicis del punt de vista que tornen a posar damunt la taula les obsessions recurrents de l'autor.]
- Òscar M. **Pich** (Òscar Montero Pich, ?), *Mimas*. «El grill», 76, 3i4, València, octubre 2009. [A Mimas, un satèl·lit de Saturn, tres membres d'un equip d'investigació ingereixen una substància que els transforma en profetes portadors d'un missatge enigmàtic, i el Gran Consell encarrega una investigació per a saber com és aquesta substància.]
- Toni **Soler** (Figueres, 1965), *L'última carta de Companys*. «Clàssica», 813, Columna, Barcelona, setembre 2009. [L'any 2015 la vicepresidenta de la Generalitat de Catalunya porta el científic de la Nasa Joaquim Blat perquè munti la màquina del temps que permeti rescatar el president Companys el 1940, però el pla també té en compte el trobament de l'or de Moscou.]

Novel·la traduïda

- Josèp d'**Arbaud** (Mairarga, Provença, 1874 – Ais de Provença, 1950), *La bèstia del Vacarès*. Tr. Jaume Figueras i Trull. Editorial Galerada, Cabrera de Mar, març 2009. [Novel·la fantàstica, inspirada en una llegenda; a l'edat mitjana, un guardià de la Camarga troba unes petjades estranyes i topa amb la bèstia, amb la qual estableix una relació de pànic i compassió.]
- Bernard **Beckett** (Nova Zelanda, 1967), *Gènesi*. Tr. Aïda Garcia Pons. «La Via Làctia», Estrella Polar, Barcelona, maig 2009. [L'Adam és un guardià d'un complex d'illes que formen una república utòpica i, l'any 2051, es compadeix d'Eva i la deixa entrar.]
- Edgar Rice **Burroughs** (Chicago, 1875 – Los Angeles, 1950), *Una princesa de Mart*. Tr. Oriol Gordó i Casanovas. «El Llancer aventura», 2, Edicions del Llancer, Mollerussa, desembre 2009. [Un soldat de la guerra civil americana s'adorm en una cova i és traslladat a Mart, on ajudarà la princesa en la guerra civil. Primer volum de les aventures de John Carter, anunciades però no traduïdes.]
- Edgar Rice **Burroughs** (Chicago, 1875 – Los Angeles, 1950), *La terra que el temps oblidà*. Tr. Oriol Gordó i Casanovas. «El Llancer aventura», 1, Edicions del Llancer, Mollerussa, març 2009. [Quan va a Europa a incorporar-se a la primera guerra mundial, el vaixell de Bowen J. Tyler és torpedinat i després de múltiples peripècies anirà a parar a Caspak, resta del continent Caprona. Primer volum d'una trilogia anunciada però no traduïda: *El poble que el temps oblidà* i *Fora de l'abisme del temps*.]
- Savinien **Cyrano** de Bergerac (París, 1619-1655), *L'altre món*. Tr. Martí de Riquer i Jordi Raventós. «Vagueries», 4, Adesiara editorial, Martorell, març 2009. [Recuperació de la traducció de 1934, completada amb nous manuscrits, i també inclou per primer cop *Els estats i imperis del Sol*.]
- Thomas **More** (Londres, 1477-1535), *Utopia*. Tr. Joan Manuel del Pozo. «Accent», 14, Papers

amb accent, Girona, desembre 2009. [Base de tot un subgènere literari, l'illa d'Utopia és un paradís de tolerància i d'igualtat. Nova traducció. N'hi ha de 1912.]

-Stephenie **Meyer** (Connecticut, 1973), *L'hoste*. Tr. Núria Pujol i Valls. «Suma de letras», Santillana, Madrid, març 2009. [Uns paràsits extraterrestres han envaït la Terra i altres planetes, necessiten amfitrions; la Wanderer, una ànima, s'implanta al cos de la Melanie i conviuen en un combat dialèctic mental.]

-Haruki **Murakami** (Kyoto, 1949), *Despietat país de les meravelles i la Fi del Món*. Tr. Imma Estany. «Narrativa», 356, Empúries, Barcelona, novembre 2009. [Entre novel·la de detectius i ciència-ficció, d'una banda hi ha una guerra d'informació entre dues societats, i de l'altra un món obscur on els personatges no tenen ombra ni capacitat de somiar.]

-Jan **Potocki** (Pikow, Polònia, 1761 – Uladivka, 1815), *Manuscrit trobat a Saragossa (Versió de 1810)*. Tr. Anna Casassas. «Biblioteca mínima», 176, Quaderns Crema, Barcelona, novembre 2009. [Alfons von Worden, oficial de la guàrdia valona, se'n va a Madrid per a posar-se al servei del rei; en travessar la Sierra Morena troba tota mena de personatges pintorescos o fantàstics, des de gitanos fins a endimoniats, incloent-hi el jueu errant, tots al servei del xec dels Gomélez, que el vol sotmetre a una prova iniciàtica.]

-Guillermo del **Toro** (Guadalajara, Mèxic, 1964) i Chuck **Hogan** (Boston, 1967), *Nocturna*. Tr. Núria Pujol i Valls. «Suma de letras», Santillana, Madrid, juny 2009. [Un avió arriba a l'aeroport JFK, tot el sistema es col·lapsa i els passatgers aparentment són morts: ha començat la invasió vampírica. Als crèdits diu traducció Santiago Ochoa i l'isbn és del castellà: Ochoa ho tradueix de l'anglès, i Pujol del castellà.]

-Kurt **Vonnegut** (Indianapolis, 1922 – Nova York, 2007), *El bala perduda*. Tr. Pepa Rosiñol i Pautas. «Biblioteca global», 6, Editorial Fonoll, Juneda, maig 2009. [Rudolph Waltz, a 12 anys, jugant amb les armes del pare mata una veïna embarassada; la indústria principal de la ciutat és una fàbrica d'armes, i al final esclata una bomba de neutrons.]

Novel·la juvenil original

-Pep **Blay** (Tarragona, 1966), *Gotholàndia*. Montena/Mondadori, Barcelona, 2009. [L'Albert, un adolescent addicte als jocs virtuals i al·lèrgic als llibres, i el seu oncle Fric, un poeta que viu retirat al Priorat, entren en un món fantàstic engolits per la pantalla d'un joc electrònic.]

-Jordi **Ferrés** (Olot, 1962), *El jardí promès*. «El corsari», La Galera, Barcelona, març 2009. 35è premi Joaquim Ruyra. [En un futur proper, un periodista va a fer un reportatge a la Federació Sahariana i es veurà involucrat en l'invent de l'extractor d'humitat, que canviarà el paisatge i l'economia de la zona, i també els de les colònies marcianes.]

-Enric **Lluch** (Algemesí, 1949), *Pell d'escata*. «L'espurna», 90, Edicions Bromera, Alzira, octubre 2009. [Un biòleg s'assabenta de la història inquietant d'un home-peix, i quan investiga troba proves de l'existència d'un jove cobert d'escates de peix i que vivia a alta mar.]

Novel·la juvenil traduïda

-Kristin **Cashore** (Pennsilvània, 1976), *Graceling*. Tr. Imma Estany, David Fernández i Mariona Barrera. «L'illa del temps», 15, Estrella Polar, Empúries, Barcelona, març 2009. [Fantasia mítica feminista protagonitzada per una noia forta i independent.]

-Eoin **Colfer** (Wexford, Irlanda, 1965), *Airman. Una traïció convertida en llegenda*. Tr. Albert Torrecasana. «Esfera», 18, Edicions Bromera, Alzira, maig 2009. [Superheroi juvenil al temps de l'inici dels ginys voladors.]

-Suzanne **Collins** (Hartford, EUA, 1962), *Els jocs de la fam*. Tr. Armand Carabén. «L'illa del temps», 17, Estrella Polar, Grup 62, Barcelona, maig 2009. [En uns Estats Units del futur, sotmesos a la dictadura del Capitoli, cada any competeixen mortalment els joves de cada districte, en uns jocs seguits per televisió.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *Les filles de les tempestes. El cinquè cristall*. Tr. Elisenda Vergés-Bó. Edebé, Barcelona, febrer 2009. [Conclusió de la trilogia, amb la força dels cristalls esmerçada a salvar la terra.]

Conte original

-Pep **Blay** (Tarragona, 1966), *Eròtica Mix*. Rosa dels vents, Barcelona, març 2009. [Subtitulat «Quatre històries de sexe i música», la primera, «Tuijosomsexe.com», narra la relació obsessiva amb una cantant que finalment es revela com un personatge virtual.]

-Rosa Maria **Colom** (Sóller, 1937), *La mort de l'escriptor*. «Tomir», 65, Moll, Palma, desembre 2009. [Contes de fantasmes, onírics i mitològics, a partir del rondallaire i la literatura fantàstica; el del títol és un diàleg de l'escriptor amb la mort.]

-Rosa **Fabregat** (Cervera 1933 – Lleida, 2024), *Tots els contes de Rosa Fabregat*. A cura de Maria-Pau Cornadó. Pagès editors, Lleida, 2009. [Recull de contes de Rosa Fabregat: hi ha «Encara tenia ninetes», «Drosòfila», «Trobada al pla de Nequa» i altres relacionats amb temes de ciència.]

-Víctor **García** Tur (Barcelona, 1981), *Twistanschauung*. «Narrativa», 345, Empúries, Barcelona, març 2009. Premi Documenta 2008. [Tretze relats, entre els quals «Apunts per a un elogi de Qiuying Zhou», falsa erudició sobre un inventor que va més enllà de la realitat virtual; «Antena» i «Antena 1», metaliteratura sobre suposats efectes de les radiacions de les antenes de telefonia mòbil; «Mozzaiku», sobre el doble; «El conte de fons i figura», metaliteri escrit per un escriptor de ciència-ficció.]

-Javier **Leiva** Aguilera (Vic, 1976), *Lectures d'estació*. Edicions del Llançer, Mollerussa, març 2009. [Contes humorístics breus: «Començament» es pot interpretar com una metàfora del big bang; «Un llum engegador» mostra un personatge engegat per la llum d'una nau, hi puja, perd el coneixement, ningú no l'ha vist tornar i aparentment no ha passat res, però un amic li troba una placa metàl·lica sota l'orella.]

-Daniel **Martínez** Puig (Vic, 1975), *Animals impossibles*. «Beta», 206, Proa, Barcelona, novembre 2009. Premi El temps de les cireres 2009. [Dividit en quatre parts, El pollastre, El boc, El gat i El conill, relats fantàstics i surreals de dèries humanes.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Vint-i-vuit contes*. A cura de Jordi Coca. «El balanci», 415, Edicions 62, Barcelona, setembre 2009. [De ciència-ficció hi ha «Transformació de la ciutat» i «El bosc» (*El premi literari i més coses*), «Dèdal» i «L'escala» (*El temps a les venes*), «Temps simultanis (*Un món per a tothom*)», «Estructures» (*Cinc cordes*), «L'origen de les coses» i «Weiss per la finestra» (*Internationat Setting*), «L'altre», «Les solucions finals», «Les civilitzacions són mortals», «La terra promesa» i «Liquidació» (*Crèdits humans*), «Urn, de Djuln» i «El regressiu» (*Trajecte final*) i «La doble plaça de les donzelles» (*Patologies diversament obscures*).]

-Lluís **Vilarrasa** (Vic, 1964), *Pares i fills*. «A tot vent», 507, Proa, Barcelona, febrer 2009. Premi Roc Boronat 2008. [«L'alliberament», amb un inquietant orfenat dins una selva poblada per feres; «Una hora a casa», amb l'empresa que permet passar una hora en el passat amb els teus morts; «Descò», el noi anormal que en un futur llegeix i no s'integra a les bretolades, fins que accepta passar per un curs de descompressió i iniciació.]

Conte traduït

-F. Scott **Fitzgerald** (Minnesota, 1896 – Hollywood, 1940), *Contes de l'era del jazz*. Tr. Xavier Pàmies. «El balanci», 617, Edicions 62, Barcelona, juny 2009. [Hi ha «El curiós cas d'en Benjamin Button», que ja havien publicat solt el febrer.]

-F. Scott **Fitzgerald** (Minnesota, 1896 – Hollywood, 1940), *El curiós cas d'en Benjamin Button*. Tr. Xavier Pàmies. Edicions 62, Barcelona, febrer 2009. [El 1860 una dona pareix a l'hospital, contra el costum, i el nen neix vell i anirà creixent a repel del temps.]

Àlbum il·lustrat original

-Marga **Sala**, Berta **Noy** (1970): *El Planeta dels Caps Florits. L'aigua enverinada i el dolent de la cova*. Il. de Pilarín Bayés. «La Lluna de paper», Empúries, Barcelona, abril 2009. [Continuació de les aventures al planeta dels Caps florits, amb l'avi Moix que veu que se li panseixen les plantes de l'hort i ressegueix el fil de l'aigua amb què les rega fins a trobar el culpable de la contaminació.]

Teatre original

-Josep-Ramon **Bach** (Sabadell, 1946 – Barcelona, 2020), *La dama de cors se'n va de copes*. «Premis literaris de Calldetenes», 5, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, abril 2009. Premi Lluís Solà i Sala, XXIX premis literaris Calldetenes. [Subtitulat «Catorze peces de teatre de

mirall», hi ha «Sabates noves», diàleg entre un tigre evolucionat a domador i un home ensalvatgit; «Planeta mirall», amb un astronauta acabat d'arribar no se sap on i un pagès; també «Bar Miracle», amb un client que demana l'entrepà de la felicitat, i hi intervé un àngel.]

Teatre traduït

-Fiodor **Dostoievski** (Moscou, 1821 – Peterburg, 1881), *El somni d'un home ridícul*. Dins l'espectacle *Novembres*, amb un altre text, de Lars Norén. Dir. Pere Puig. Int. Meritxell Yanes. Temporada Alta, Sala la Planeta, Girona, 20-22-XI-2009. [Abans d'engegar-se un tret l'home ridícul s'adorn i somia que se suïcida i un cop mort el duen a un planeta utòpic, rèplica de la Terra, que ell altera.]

-George **Orwell** (Mothuari, 1903 – Londres, 1950), *1984*. Adaptació de Michael Gene Sullivan. Tr. català Amanda Toser. The Actor's Gang, dir. Tim Robbins. Teatre Poliorama, Barcelona, 30 setembre 2009. [Al ministeri de l'Amor, Winston Smith és interrogat i relata la seva història amb Júlia, fins al demolidor final.]

Còmic traduït

-Jorge **García** i Pedro **Rodríguez**, *Les aventures imaginàries del jove Verne. La porta entre els mons*. Tr. Helena Muzás. Glénat, Barcelona, maig 2009.

-Mark **Waid** (guió) i Diego **Olmos** (dibuix), *Batman: Barcelona. El cavaller i el drac*. Tr. Mireia Rué. Estrella Polar / Planeta DeAgostini, Barcelona, 2009.

Fanzín

-«Catarsi, la revista de les Ter-Cat», 1. s.d. [abril 2009].

-«La Lluna en un cove», 1. Gener 2009.

-«Les males herbes», 1. 2009.

Reedició novel·la original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Ronda naval sota la boira*. «Les ales esteses», 271, La Magrana RBA, Barcelona, setembre 2009. [Els passatgers d'«El Panoràmic», seguint el diari d'Oleguer Sureda i Armatell, preparen detalladament el naufragi.]

-Frederic **Pujulà** i Vallès (Palamós, 1877 – Bargemon, 1963), *Homes artificials*. Edició de Joaquim Martí. «Ciència-ficció», 23, Pagès editors, Lleida, desembre 2009. [El doctor Pericard conclou que la humanitat no pot ser reformada, i ha de ser creada de nou, i així crea uns homínids al laboratori, però no podrà evitar que siguin contaminats pels vicis externs, fins que els haurà de destruir. Inclou «El codi de la No-llei, o el radical doctor Pastetes i el sopar de la marquesa intel·lectual».]

Reedició conte original

-Diego **Ruiz** (Màlaga, 1881 – Tolosa de Llenguadoc, 1959), *Contes d'un filòsof. Contes de glòria i d'infern*. «Biblioteca de tots colors», 3, Cossetània edicions, Valls, gener 2009. [«La veu de Madame Ricard», comprovació científica i racional d'un fenomen d'ultratomba; «L'ànima d'un vaixell», explicació científica d'un fet meravellós; «72, carrer d'Entenza», la destrucció real d'una casa després d'haver escrit un text destructiu; «Una resurrecció a París», l'experiment científic de fer bategar el cor d'un mort pels sentiments que havia experimentat; «Una agonia al Cimone», el temps fora del temps abans de la mort definitiva; «Com em vaig quedar cec», el científic que s'aplica l'autovivisecció; «El suïcidi de Miss Manry», oposició de ciència i poesia utilitzant l'evolucionisme; «Praga daurada», descripció pseudocientífica d'una conversió; «Lassa», explicació racional de les revelacions dels somnis; «Una nit a Palestina», viatge pel temps amb el recurs del somni; «Jesús fou Satan», aparició sobrenatural raonada lògicament; «La filla de Crist», aparició provocada per un estat d'esperit; «L'enuig dels Messies contra el Pare Etern», amb aplicació de la lògica.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2010

Novel·la original

-Màrius **Blàvia** (Lleida, 1963), *Dreceres al bosc*. «Lo Marraco», 232, Pagès editors, Lleida, juny 2010. [Dos amics lletraferits comparteixen l'interès per l'estrany autor de la novel·la fantàstica *Dreceres al bosc*, i de grans es retrobaran per a desxifrar l'enigma més ocult de l'autor.]

-Melcior **Comes** (Sa Pobla, 1980), *Viatge al centre de la Terra*. «Clàssica», 829, Columna, Barcelona, gener 2010. [Dins una novel·la costumista actual, un erudit Premi d'Honor, a partir d'uns suposats documents d'Alí Bei trobats per Toda i passats a Gaudí, especula que a la cripta de la Sagrada Família hi ha una entrada que mena al centre de la Terra; dins la narració, és un tema marginal, però al final el protagonista s'hi endinsarà.]

-Salvador **Macip** (Blanes, 1970), *El joc de Déu*. «L'eclèctica», 190, Edicions Bromera, Alzira, novembre 2010. [Sherman Comet, estudiant dropo del Harlem, és l'únic que pot evitar que la Terra sigui engolida per un forat negre, a conseqüència de l'experiment del professor Fisk.]

-Marc **Pastor** (Barcelona, 1977), *L'any de la plaga*. «Les ales esteses», 297, La Magrana RBA, Barcelona, octubre 2010. [Víctor Negro, treballador social abandonat per la xicota, un estiu calorós a Barcelona veu que els vells es van suïcidant i la gent del seu entorn es comporta de manera estranya, en un context amb referències a *La invasió dels ultracossos*.]

Novel·la traduïda

-Margaret **Atwood** (Ottawa, 1939), *L'any del diluvi*. Tr. Marta Pera Cucurell. Edicions Bromera, Alzira, juny 2010. [Un futur en què la fusió entre ciència i religió i els atacs al medi posen l'espècie humana al límit de l'extinció; l'any 25 de la nova era, després del diluvi sec profetitzat pels Jardiniers de Déu, la Ren i la Toby se cerquen enmig de disturbis i bèsties mutants.]

-David **Monteagudo** (Viveiro, 1962), *Fi*. Tr. Jordi Nopca. Quaderns Crema, Barcelona, 2010. [Un encontre de vells amics coincideix amb l'apocalipsi.]

-George **Orwell** (Mothiri, 1903 – Londres, 1950), *1984*. Tr. Lluís-Anton Baulenas. «El balanci», 475, Edicions 62, Barcelona, maig 2010. [Nova traducció. Distopia situada en un estat totalitari en què el Gran Germà controla la població fins i tot a casa, mitjançant les telepantalles, i en cerca l'anorreament de la individualitat.]

Novel·la juvenil original

-Laura **Baix** (Banyoles, 1980), *La clau Apsu*. «Antaviana blava», Barcanova, Barcelona, maig 2010. [En un món futur alterat pel canvi climàtic en Joel i la Paula, orfes, descobreixen que els seus pares guardaven un secret que algú vol posseir.]

-Santi **Baró** (Olesa de Monserrat, 1965), *Retorn a la terra*. «L'Odissea», 23, Estrella Polar, Grup 62, Barcelona, maig 2010. [L'any 3657 s'ha restablert la capa d'ozó i els qui han viscut a les ciutats submergides miren de tornar.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Missió de rescat*. «Ala delta», Baula, Barcelona, març 2010. [Una nau de transport s'ha estavellat al planeta Maragda, on els habitants viuen en harmonia amb la natura.]

-M. Àngels **Juanmiquel** (Palafrugell, ?), *El dia del voltor*. «Antaviana nova», Barcanova, Barcelona, 2010. [Una catàstrofe capgira sobtadament la societat desenvolupada; els supervivents es refugien a les clavegueres o lluiten violentament a la superfície.]

-Marta **Mas Prats** i Albert **Vilagrà** Grandia, *Des de la Terra amb amor*. «Veus lectures», 1, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, maig 2010. [En una novel·leta de català fàcil i lliçons de conversa per a nouvinguts, conviuen gastrònoms i astronautes.]

-Isabel del **Río** (Barcelona, 1983), *La casa de la torre*. Il·lustracions Oriol Malet. «Narrativa singular», La Galera, Barcelona, octubre 2010. [Després d'una caiguda la Marina es troba en una nova realitat en què els pocs humans que queden miren de sobreviure a unes estranyes criatures caníbals.]

-Òscar **Vendrell** Corrons (Barcelona, 1973), *Em dic Nicòstrat*. «Veus lectures», 2, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, maig 2010. [Arran de l'acció de dos obrers acomiadats hi ha una actuació conjunta de científics catalans i nord-americans, que al capdavant desembocarà en l'inesperat procés de sensibilització d'un robot militar programat per a agredir. Text en català bàsic

per a estrangers.]

Novel·la juvenil traduïda

-David **Carlyle** (pseudònim), *Skyland. Illes en el cel*. Tr. Laia Font i Mateu. «Lluna roja», La Galera, Barcelona, 2010. [Any 2251. Després d'un gran desastre que ha destruït la Terra, un cercador d'aigua i una princesa troben l'informe de la investigadora Lily Carlyle, que va descobrir la imminent fi del món.]

-Kristin **Cashore** (Pennsilvània, 1976), *Foc*. Tr. Mariona Barrera i Mercè Santaulària. «L'illa del temps», 26, Estrella Polar, Barcelona, febrer 2010. [Aventura a la terra dels monstres, trenta-cinc anys abans que *Graceling*, la novel·la anterior, de 2009.]

-Suzanne **Collins** (Hartford, EUA, 1962), *Els jocs de la fam. II, En flames*. Tr. Armand Carabén i Mercè Santaulària. «L'illa del temps», 23, Estrella Polar, Barcelona, gener 2010. [Continuació. En uns Estats Units del futur, sotmesos a la dictadura del Capitoli, cada any competeixen mortalment els joves de cada districte, en uns jocs seguits per televisió.]

-Suzanne **Collins** (Hartford, EUA, 1962), *Els jocs de la fam. III, L'ocell de la revolta*. Tr. Armand Carabén. «L'illa del temps», 35, Estrella polar, Barcelona, setembre 2010. [Final. En uns Estats Units del futur, sotmesos a la dictadura del Capitoli, cada any competeixen mortalment els joves de cada districte, en uns jocs seguits per televisió.]

-Sérgio **Klein** (Minas Gerais, Brasil, 1963-2010), *Poderosa 2*. Tr. Josep Franco. «L'espurna», 93, Edicions Bromera, Alzira, gener 2010. [Continuació del llibre de 2008. A partir d'una redacció de classe, en què allibera Joana d'Arc de la foguera i després llegeix la notícia de la troballa d'un diari de la donzella d'Orleans, la Joana s'adona que té el poder de canviar la història.]

Conte original

-Isabel-Clara **Simó** (Alcoi, 1943 – Barcelona, 2020), *Homes*. Editorial Bromera-Columna, Barcelona, octubre 2010. [Hi ha «Informe», d'anticipació.]

Conte traduït

-E.T.A. **Hoffmann** (Konigsberg, 1776 – Berlín, 1822), *El magnetitzador*. Tr. Joan Fontcuberta. «Lletres majúscules», 6, Editorial Bambú, Barcelona, març 2010. [Sobre el poder malèfic del magnetitzador, ja traduït, també hi ha «Els somnis són escuma», «Carta de la Maria a l'Adelgunde», «Fragment de la carta de l'Alban a en Theobald», «El castell solitari», «El dietari d'en Bickert».]

-H.P. **Lovecraft** (Providence, 1890-1937), *La crida de Cthulhu i altres narracions*. Tr. Emili Olcina. «L'arcà», 86, Laertes, Barcelona, juny 2010. [«La pintura de la casa», «La ciutat sense nom», «La música d'Enrich Zahn», «Les rates a les parets», «Dins la cripta», «L'estrany», «Ell», «El color que venia de l'espai», «La crida de Cthulhu», «L'habitant de les tenebres».]

-Bram **Stoker** (Dublín, 1847 – Londres, 1912), *Històries de terror*. Tr. Emili Gil. Il·lustracions de Daniel Sánchez Limón. Ed. El Toll, Almansa, octubre 2010. [«La casa del jutge», «L'enterament de les rates», «La dama de ferro. La pèl-roja».]

Llibre il·lustrat original

-Jordi **Gort** (Lleida, 1960-2013), *Extractes del Manual de supervivència estel·lar volum 1*. Autoedicions Catalanes, Lleida, 2010. [Són contes amb una il·lustració, o il·lustracions amb un peu explicatiu.]

Reedició conte original

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *La meva Cristina i altres contes*. «Educació 62», 61, Edicions 62, Barcelona, setembre 2010. [Hi ha contes de fantasia amb metamorfosi com «El riu i la barca», en què el protagonista esdevé peix, «La salamandra», amb la metamorfosi de la noia cremada acusada de bruixa, o «La meva Cristina», amb el mariner naufrag a la manera del Gordon Pym de Poe com un Jonàs que dins la balena queda recobert de perla; «Una fulla de gerani blanc», més acostat al Poe terrorífic; «El senyor i la lluna», amb una connexió amb la Lluna des del jardí, i «Una carta», d'al·lucinació o que certament compleix els desigs amb bruixeria.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2011

Novel·la original

-Lluís **Busquets** i Grabulosa (Olot, 1947), *Albada a Lisboa*. Ara llibres, Barcelona, juny 2011. [Hi ha un element de política-ficció, una comissió secreta de la Generalitat de Catalunya anomenada Horitzó 2014, adreçada a cercar complicitats internacionals amb vista a la independència, que justifica l'anada dels protagonistes uns quants dies a Lisboa, on té lloc el conflicte de la novel·la.]

-Jordi **Cussà** (Berga, 1961-2021), *A reveure, Espanya*. Edicions de L'Albí, Berga, 2011. [Política-ficció a partir que la neta de la primera presidenta de l'Estat sobirà de Catalunya vol escriure un guió sobre els fets que van dur a la independència.]

-Jordi **Font-Agustí** (Badalona, 1955), *La febre del vapor*. «Ciència-ficció», 24, Pagès editors, Lleida, març 2011. [A l'època de la Mancomunitat es troba una aigua supercalòrica al peu de Montserrat, que permet que Catalunya sigui una puixant potència, vigilada amb suspicàcia per Madrid i pels espies estrangers.]

-Sebastià **Jovani** (Barcelona, 1977), *Emet o la revolta*. «La Negra», 14, La Magrana RBA, Barcelona, març 2011. [L'any 2017 un seguit de desplaçats afronten les traumàtiques transformacions del barri de Vallcarca amb mesures contundents, que inclouen un gòlem depredador.]

-Joan **Marcé** (Viladecans, 1965), *Un intrús a l'estany*. «Èxits», 102, Edicions 62, Barcelona, setembre 2011. [Ramon Verdager, investigador al New Jersey Biological Institute, treballant en la descodificació d'un tram d'adn sense funció genètica s'adona que una seqüència de codons presenta un ritme que pot fer pensar en un missatge que desxifrarem quan estiguem prou preparats per a fer la passa següent.]

-Anna **Moner** (Vila-real, 1967), *Les mans de la deixeblla*. «L'eclèctica», Edicions Bromera, Alzira, novembre 2011. [Brunel·la ha heretat el laboratori i la documentació del seu mestre Scarpa, instal·lat en un poble de prop de València a la darrerria del XVIII, i es dedica a la dissecció, la vivisecció i el trasplantament en contacte amb vius i morts.]

Novel·la traduïda

-Jean M. **Auel** (Chicago, 1936), *La terra de les coves pintades*. Tr. Esther Roig Jiménez. Ediciones Maeva, Madrid, març 2011. [Conclusió de la sèrie: l'Ayla s'instal·la a la cova d'on ve en Jondalar, amb qui té la Jonaila, i s'esmerça a combinar les tasques de mare i la preparació de líder espiritual.]

-Pierre **Boulle** (Avinyó, 1912 – París, 1994), *El planeta dels simis*. Tr. Juli Avinent. «Ciència entre lletres», 5, Càtedra de Divulgació de la Ciència, Universitat de València, València, juliol 2011. [Una parella de vacances troba el missatge errant en què Ulisses Mérou narra com els simis reemplacen l'espècie humana.]

-Roald **Dahl** (Llandaff, 1916 – Oxford, 1990), *Oncle Oswald*. Tr. Albert Torrecasana Flotats. «La butxaca», Edicions 62, Barcelona, juny 2011. [L'oncle Oswald Cornelius Hendryks va extreure un estimulants sexual a partir d'un escarabat sudanès i per mitjà de Yasmin Howcomely es dedica a obtenir semen dels genis, que congela amb el sistema inventat per Arthur Woresley amb la idea de vendre'l a les milionàries que vulguin tenir descendència genial.]

-Jennifer **Egan** (Chicago, 1962), *El temps és un cabró*. Tr. Carles Miró. «Mirmanda», 86, Edicions de 1984, Barcelona, novembre 2011. [Iniciada com la crònica realista d'uns joves vinculats a la indústria musical, després dels atemptats de Nova York i Washington, als últims capítols, situats després de 2020, la crònica s'enriqueix amb els elements ambientals i tecnològics d'una novel·la d'anticipació.]

-Ludvig **Holberg** (Bergen, 1684 – Copenhagen, 1754), *El viatge a sota terra de Niels Klim*. Tr. Vicenç Reglà. «D'ací i d'allà», 21, Adesiara editorial, Martorell, 2011. [A la manera de Gulliver, Klim, després que se li trenca la corda amb què baixava per un avenc, mostra que sota terra hi ha un món ple de civilitzacions, des de la utopia igualitària de Potu fins al salvatge país de Quama, del planeta Nazar a Quamso, on no hi ha malalties, de Mascatta i a Cocklecu, on només els mascles treballen a la cuina.]

-Michel **Houellebecq** (Illa de la Reunió, 1958), *El mapa i el territori*. Traducció d'Oriol Sánchez i Vaqué. Anagrama/Empúries, Barcelona, setembre 2011. [Jed Martin, artista de màxima cotització nascut el 1975, mor a setanta anys. Houellebecq, objecte d'un retrat seu, reprèn les idees de Morris i el socialisme utòpic.]

-Thierry **Jonquet** (París, 1954-2009), *Taràntula*. Tr. Laura Pla. «L'Eclèctica», 201, Edicions Bromera, Alzira, setembre 2011. [Per venjar la violació de la filla, que ha quedat boja, el doctor Lafargue captura el violador i per mitjà d'operacions el transforma en dona, la seva amant sotmesa.]

-Chan **Koonchung**, *Anys de prosperitat*. Tr. Xavier Pàmies. «Tocs», 81, Edicions de la campana, Barcelona, novembre 2011. [Els diaris oficials xinesos publiquen que mentre l'economia mundial entrava en crisi la Xina inaugurava una època de prosperitat i abundància; al protagonista i els seus amics no els quadra aquesta simultaneïtat, i descobreixen que un mes sencer s'ha esborrat del calendari.]

-Haruki **Murakami** (Kyoto, 1949), *IQ84*. Llibres 1 i 2. Tr. Jordi Mas López. «Narrativa», 384, Empúries, Barcelona, febrer 2011. [En un Tòquio alternatiu, l'Aomane és una jove que es dedica a assassinar maltractadors i en Tengo és un escriptor inèdit que ha de reescriure l'obra d'una jove promesa.]

-Haruki **Murakami** (Kyoto, 1949), *IQ84*. Llibre 3. Tr. Jordi Mas López. «Narrativa», 400, Empúries, Barcelona, octubre 2011. [L'Aomane i en Tengo es continuen cercant però tot contribueix a impedir-ho, sota les dues llunes.]

-A.G. **Roemmers** (Buenos Aires, 1958), *El retorn del petit príncep*. Tr. Eduard Castanyo. Edicions Bromera, Alzira, 2011. [Un viatger que travessa amb cotxe la Patagònia es troba a la cuneta un adolescent que està inconscient, el recull, serà el seu company de viatge i el noi li diu que és el petit príncep que viu sol en un asteroide i ha tornat per retrobar un amic.]

Novel·la juvenil original

-Jesús **Cortés** (Torrent, 1962), *La biblioteca fantàstica*. «El Micalet galàctic», 159, Edicions Bromera, Alzira, 2011. [En Samuel s'avorreix al poblet de vacances fins que coneix la Duna, que li confia la missió de guardià d'una biblioteca amb llibres que connecten el món real amb el de fantasia.]

-Gerard **Guix** (Vic, 1975), *El prodigi*, «L'illa del temps», 53, Estrella polar, Barcelona, març 2011. [L'Àxel, un noi que fa catorze anys, explica les transformacions que aparentment el faran tornar vampir.]

-Gerard **Guix** (Vic, 1975), *L'enginy*, «L'illa del temps», 66, Estrella polar, Barcelona, octubre 2011. [Continuació d'*El prodigi*, l'Àxel encapçala els zombis, contra els homes-llop del seu enemic Odin.]

-Salvador **Macip** (Blanes, 1970) i Sebastià **Roig** (Figueres, 1965), *Ullals*. Editorial Lluna Roja, 2011. [Un centre d'internament per a joves conflictius, portats pels pares amb voluntat reformadora, té un sistema extremament dur, i tot es complica amb les terrorífiques amenaces exteriors.]

-Silvestre **Vilaplana** (Alcoi, 1969), *Resurrecció*. «Espurna», 99, Edicions Bromera, Alzira, novembre 2011. [Un multimilionari perd la filla en un accident, la vol crionitzar, per recuperar-la, i impulsa la recerca per a assolir-ho, mentre dos germans tractaran d'impedir aquesta recerca.]

Novel·la juvenil traduïda

-David **Carlyle** (pseudònim), *Skyland II. La nau de les tempestes*. Tr. Laia Font i Mateu. La Galera, Barcelona, 2011. [Continuació de les aventures d'en Laurence i la princesa Valerie, arran de l'informe Carlyle.]

-Agustín **Fernández Paz** (Vilalba, 1947 – Vigo, 2016), *El centre del laberint*. Tr. Josep Franco. «Espurna», 98, Edicions Bromera, Alzira, 2011. [L'any 2054 una doctora d'una organització que regula el destí d'Europa va a Galícia, on el seu fill desapareix. El 1999 s'havia traduït a Barcanova.]

-Sònia **Fernández-Vidal** (Barcelona, 1978), *La porta dels tres panys*. Tr. Jordi Cantavella. «Narrativa singular», La Galera, Barcelona, març 2011. [En Niko pren una ruta diferent per a anar a l'institut i troba una casa que no havia vist mai; novel·la juvenil de divulgació de la física quàntica.]

Conte original

-Rafel **Barceló** (Falset, 1974), *L'agapita, en Berenguer i en Wenceslau: de què rieu?* Il·lustració Aitana Carrasco. A buen paso, Barcelona, març 2011. [El robot domèstic està desconcertat perquè no entén de què riuen la família, cadascú d'una cosa diferent.]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962) («Nit del segon origen», dins Diversos autors), *Tombes i lletres*. Edicions Sidillà, la Bisbal d'Empordà, març 2011. [Investigació al nínxol de Pedrolo, difunt i rediviu, confegida en part utilitzant títol seus.]

-Joles **Sennell** (Josep Albanell, Vic, 1945), *Fades, bruixes i companyia*. Edicions del pirata, Barcelona, novembre 2011. [Hi ha «Un bruixot de segona», que utilitza les arts de bruixot per a fer funcionar invents científics.]

Conte traduït

-Isaac **Asimov** (Petrovici, 1920 – Nova York, 1992), *L'home bicentenari i altres relats*. Tr. Mar Aranda. «A la lluna de València», Edicions Bromera, Alzira, maig, 2011. [Aplec de contes, encapçalat pel de la lluita d'un robot per a aconseguir el reconeixement d'humà.]

-Italo **Calvino** (L'Havana, 1923 – Siena, 1985), *Totes les cosmicòmiques*. Tr. Xavier Lloveras i Francesc Miravittles. «El balanci», 657, Edicions 62, Barcelona, setembre 2011. [Tots els relats cosmicòmics, a més dels del volum original, «Temps zero», «Altres històries cosmicòmiques», «Cosmicòmiques noves» i «Una cosmicòmica transformada».]

Reedició novel·la original

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Les històries naturals*. «El balanci», Edicions 62, Barcelona, 2011. [Història d'un vampir català, Onofre de Dip, contaminat en temps de Jaume I i eliminat per l'erudit Antoni de Montpalau durant les guerres carlines.]

Reedició novel·la traduïda

-Jules **Verne**, *Els fills del capità Grant*. Tr. Jesús Moncada. Estrella Polar, Barcelona, 2011. [Un lord escocès troba una ampolla amb un missatge, en què el capità Grant dos anys abans havia narrat el naufragi del «Britannia»; amb els fills del capità, lord Glenarvan munta una expedició per a trobar-lo. No és ciència-ficció, però és dels primers Verne que es van traduir a la postguerra.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2012

Novel·la original

-Sebastià **Alzamora** (Llucmajor, 1972), *Crim de sang*. «A tot vent», 569, Proa, Barcelona, febrer 2012. Premi Sant Jordi 2011. [Ambientada a la guerra civil, amb vampir (el bisbe Irurita), invents i un cavall mig mecànic mig orgànic.]

-Santi **Baró** (Olesa de Montserrat, 1965), *Tres en ratlla*. Rosa del vents, Barcelona, setembre 2012. [Crònica de les vint-i-quatre hores que duen el Parlament de Catalunya a proclamar la independència.]

-Mònica **Batet** (el Pont d'Armentera, 1976), *No et miris el Riu*. «Papers de fortuna», 26, Editorial Meteora, Barcelona, novembre 2012. [Una ciutat en què el riu exerceix influència damunt els habitants, els empeny al suïcidi i els retorna temps després, però no té l'exclusiva de la violència.]

-Carles J. **Bieto** (Barcelona, 1966), *Esclaus del segle XXI*. Serial ediciones [edició d'encàrrec], Barcelona, 2012. [Oriol Canals, inventor i empresari farmacèutic, defensor de la mort voluntària i l'eutanàsia, l'any 2040 és víctima d'una organització internacional que sota la màscara de la mort digna fingeix la desaparició de talents rics i els utilitza com a esclaus.]

-Jair **Domínguez** (Barcelona, 1980), *Hawaii Meteor*. «Tria de narrativa», 8, Associació Cultural Editorial Tria, Barcelona, 2012. [En un futur proper, quatre separatistes de bona fe emprenen el viatge per a volar Madrid i matar el rei d'Espanya.]

-Marina **Espasa** (Barcelona, 1973), *La dona que es va perdre*. «Narrativa», 408, Empúries, Barcelona, febrer 2012. [En període d'eleccions a l'alcaldia, la ciutat viu l'amenaça d'invasió dels talps, pobladors del món subterrani que tenen la capacitat de créixer i prendre forma humana.]

- Miquel **Fañanàs** (Girona, 1948), *La bruixa de pedra*. «Clàssica», 946, Columna, Barcelona, octubre 2012. [Novel·la històrica, ambientada a Girona al segle XIV, a partir de la llegenda de la bruixa convertida en gàrgola, introdueix fantasia meravellosa.]
- Oleguer **Homs** (Torelló, 1988), *Terra promesa*. «Voliac. Retorn al sol», 1, Voliana edicions, Argentona, agost 2012. [Un astronauta ha d'explorar un planeta, té un accident i queda amnèsic, migpartit entre un món potser real i un món potser virtual, entre l'escollit del dictador i el cap de la resistència.]
- Salvador **Macip** (Blanes, 1970), *Hipnofòbia*. «Beta», 222, Proa, Barcelona, març 2012. Premi Carlemany per al foment de la lectura. [Si no dormim, les neurones no descansen i, sempre actives, confereixen un poder il·limitat; una secta vol controlar aquest poder.]
- Alfons **Mallol** (Sabadell, 1980), *Sírius 4*. «Col·lecció accent obert», Setzevents editorial, Catalunya, maig 2012. Premi Ictineu 2013. [Els pirates s'han apoderat de Sírius 4, i el Consell de seguretat hi envia la Legió espacial a posar ordre, però tot es complica amb intervencions de diverses finalitats.]
- M. Dolors **Millat** (Sort, 1953), *Quirat i mig*. «Mirmanda», 88, Edicions de 1984, Barcelona, febrer 2012. [L'Alicia ha perdut l'anell que li va regalar el marit, el veu reflectit al mirall, allarga la mà i accedeix a un altre món, que haurà de visitar set vegades per a recuperar l'anell.]
- Jordi **Nopca** (Barcelona, 1983), *El talent*. «Cicuta», 3, La breu edicions, Barcelona, març 2012. [Una parella de joves que vol muntar una editorial roba el prototip d'una màquina de detectar talents i altres variants, com la comercialitat de les obres, i se'n va a provar-la a Portugal, on seran perseguits per sicaris d'altres editors.]
- Víctor **Nubla** (Barcelona, 1956-2020), *El regal de Gliese*. «Distorsions», 2, Editorial Males Herbes, Barcelona, novembre 2012. [Un assassinat i una pila de proves circumstancials que inculpen el protagonista, una intervenció extraterrestre que fa quaranta mil anys que dura, i una gossa, Vera, ben informada de la intervenció glieseriana.]
- Jaume C. **Pons Alorda** (Caimari, 1984), *Faula*. «Premi de narrativa mediterrània Pare Colom», 10, Lleonard Muntaner editor, Palma, octubre 2012. Premi Pare Colom 2012. [Faula cosmològica, a la ciutat que ha arribat a ser capital interplanetària, en què el cervell constructor que ha ideat el pla del seu acompliment és destruït per la filla, en l'ensorrament o el renaixement de la història.]
- Víctor **Sabaté** (Barcelona, 1976), *El jove Nathaniel Hawthorne*. «Llampec», 3, Raig verd editorial, Barcelona, octubre 2012. [A la universitat de Bowdoin l'autor veu un jove estrany a la biblioteca i perd un manuscrit; després trobarà un relat de Hawthorne, que s'assembla al noi de la biblioteca, amb el seu text; potser Hawthorne ha pactat amb el diable viatjar al futur per veure si ha triomfat i de passada copia textos retrospectivament.]
- Jordi **Samsó** Besora (Manresa, 1970), *El viver*. «Col·lecció accent obert», Setzevents editorial, Catalunya, febrer 2012. [La idea recurrent que la humanització i tots els progressos són obra d'agents externs que van conduint la humanitat cap a les seves finalitats; aquí hi ha dues faccions externes, que provoquen la fi del món i el sorgiment d'una humanitat renovada.]
- Jordi **Solé** (Sabadell, 1966), *Ciutat d'espies*. «Clàssica», 926, Columna, Barcelona, març 2012. [Un científic de l'empresa d'Edison ha inventat un sistema d'obtenir energia creant alteracions al camp elèctric de la Terra i un col·laborador suec n'ha fet l'aplicació militar, el Martell de Thor, arma sensacional que pot fer guanyar qualsevol guerra, i a Barcelona el 1915 ha de tenir lloc el traspàs dels plànols a la potència escollida.]
- Òscar **Vendrell** (Barcelona, 1973), *La zombi espina*. «Narratives», Edicions Saldonar, Barcelona, maig 2012. [En un context d'assetjament de zombis, la filla d'un matrimoni és fatalment contaminada pels morts afamats, i els pares decideixen protegir-la i preservar-la.]

Novel·la traduïda

- Arthur Conan **Doyle** (Edimburg, 1859 – Crowborough, 1930), *El món perdut*. Tr. Jesús Cortés. «A la lluna de València», 51, Edicions Bromera, Alzira, 2012. [El professor Challenger i els seus acompanyants arriben a la terra de Maple White, on es conserven les relíquies del món perdut.]
- David **Lindsay** (Londres, 1876 – Brighton, 1945), *Viatge a Arcturus*. Tr. David Armengou. «Doble Sol», 1, Doble Sol, Berlín, 2012. [Maskull s'embarca dins una curiosa nau, juntament amb el seu company Nightspore i el cap de l'expedició, Krag, rumb a Tormance, un planeta habitat del

sistema doble d'Arcturus. Alla viurà un viatge iniciàtic per molts àmbits del planeta, en què coneix personatges ben diversos i experimenta sentiments canviants i transformacions físiques i morals i viu experiències transcendents.]

-Blanca **Mart** (Blanca Martínez, Santa Coloma de Gramenet, 1945), *Els fills de l'atzar*. Tr. Pilar Daniel. «Ciència-ficció», 25, Pagès editors, Lleida, juny 2012. [El pilot Al Braker, amb uns forts prejudicis respecte al clons i als qui et penetren la ment, rep l'encàrrec de traslladar uns estranys passatgers fins a un planeta llunyà.]

-Haruki **Murakami** (Kyoto, 1949), *Ballar, ballar, ballar*. Tr. Núria Parés i Alexandre Gombau. «Narrativa», 416, Empúries, Barcelona, setembre 2012. [Barrejant constantment suposada realitat i somni un redactor de reportatges per a revistes torna a l'hotel on va estar fa anys amb una dona que va desaparèixer sense deixar rastre.]

-Raymond **Roussel** (París, 1877 – Palerm, 1933), *Locus Solus*. Tr. Joaquim Sala-Sanahuja. «Locus Solus», 1, Lleonard Muntaner editor, Palma, setembre 2012. [El professor Martial Canterel convida una colla d'amics a visitar la seva propietat, anomenada Locus Solus (lloc solitari), i els mostra els seus reeiximents científics delirants. A partir d'una màquina indolora d'arrencar queixals, n'ha acumulat tants que ha d'inventar un giny autònom per a fer-ne mosaics; amb l'invent de l'aquàmics, pot fer conviure submergits dins un dipòsit una ballarina i el cervell de Danton pronunciant discursos; amb la resurrecció i el vitàlium pot fer que els morts repeteixin les darreres accions, mitjançant impulsos elèctrics.]

-Franck **Thilliez** (Annecy, França, 1973), *Gataca*. Tr. Ona Rius, «Clàssica», 919, Columna, Barcelona, gener 2012. [El comissari Sharko i la tinent Henebelle han de resoldre el cas de la mort d'una científica aparentment en mans d'un simi, que desemboca en una «de les expressions més perverses de la follia humana: homes que dilapidaven la seva intel·ligència amb l'únic desig de fer mal. Davant seu s'encarnava la figura del savi boig».]

-Franck **Thilliez** (Annecy, França, 1973), *La síndrome E*. Tr. Jordi Boixadós, «Clàssica», 918, Columna, Barcelona, gener 2012. [El comissari Sharko i la tinent Henebelle s'enfronten al cas d'un cinèfil que s'ha quedat cec i cinc cadàvers amb el cervell i els ulls extrets, en una cruel experimentació sobre la violència humana, individual i col·lectiva, a càrrec del «model més pur i més elaborat del científic obsedit».]

-Antti **Tuomainen** (Hèlsinki, 1971), *El Guaridor*. Tr. Emma Claret i Eila Pyrhönen. «Narrativa», 422, Empúries, Barcelona, novembre 2012. [En un futur apocalíptic, els finlandesos que poden, envaïts pels pobles del sud, fugen cap al nord de Noruega; el Guaridor s'ha erigit en el venjador exterminador dels qui considera culpables de la situació: famílies de banquers, empresaris, fabricants.]

-Kurt **Vonnegut** (Indianapolis, 1922 – Nova York, 2007), *Bressol de gat*. Tr. Martí Sales. «Distorsions», 1, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2012. [El fictici Fèlix Hoenikker, premi Nobel de Física i un dels pares de la bomba atòmica, també ha inventat el Gel-9, que té el poder de solidificar qualsevol líquid, i deixa un terç de la substància a cadascun dels tres pintorescos fills.]

Novel·la juvenil original

-Carles **Batlle** (Barcelona, 1963), *Kàrvadan. La llegenda de l'impostor*. «Kímera», 2, La Galera, Barcelona, agost 2012. [En Pol Bàrsac, fugitiu de la policia per les manifestacions dels indignats, arriba a l'univers de Carr-Mor, on és confós amb l'escollit Sigurn; primer volum de la trilogia tolkiniana que mitifica el paisatge de la Garrotxa.]

-Lourdes **Boigues** (Simat de Valldigna, 1968), *La venjança de Caterina*. «Esplai», 50, Edicions del Bullent, Picanya, març 2012. [Continuació d'*El secret de Caterina Cremec* —«Esplai», 40, abril 2008—, la protagonista, amb l'ajut d'un home-llop i un vampir, cerca el caçador de vampirs que va exterminar els seus pares.]

-Gerard **Guix** (Vic, 1975), *El talent*, «L'illa del temps», 88, Estrella polar, Barcelona, novembre 2012. [Final de la trilogia, amb la batalla final de la fi del món i un tancament aproximat de les històries, relacionades amb la mitologia nòrdica.]

-Jordi **Ortiz** (Barcelona, 1969), *In absentia (Judici a la Terra)*. «Antaviana nova», 185, Barcanova, Barcelona, novembre 2012. [El Consell galàctic jutja la Terra, per si ha de ser admesa a la Federació

galàctica o ha de ser aniquilada.]

-Care **Santos** (Macarena Santos, Mataró, 1970), *Fosca. Aquesta nit no hi ha lluna plena*. «L'illa del temps», 79, Estrella Polar, Barcelona, febrer 2012. [L'Abel dorm de dia, és un vampir, té disset anys i la mare el protegeix i el nodreix, i per Internet entra en contacte amb l'Olívia, que també guarda un secret.]

Conte original

-**Aut@rs de Cornellà**, *Propera parada: Cornellà*. «Llibres de l'Avenç de Cornellà», 15, L'Avenç de Cornellà, Cornellà de Llobregat, abril 2012. [Hi ha «Ramon, Ramona» de Montserrat Galícia, homenatge a *Orlando* de Woolf; «Cornellà: cruïlla d'acollida» de Josep Nadal i Tuset, crònica fins a la ciutat de 2040; «Llençols blancs» de Griselda Martín Carpena, narrat per una morta.]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *Orsai*. «Papers de fortuna», 25, Editorial Meteora, Barcelona, maig 2012. [Contes futbolístics, alguns d'anticipació i de ciència-ficció, com «El segrest del Rei», «El col·legiat infal·lible», «Son sobtada», «Clonació» i «Records d'un vell món».]

-Emili **Olcina** (Barcelona, 1945), *Striptease per a invidents i altres narracions*. «Embat», 7, Laertes, Barcelona, març 2012. [Hi ha «Un cos subtil», que quan ha mort, des del sostre de l'habitació de l'hospital, s'il·lusiona amb el nou estat, acollit per companyies engrescadores, però veu impotent com s'esforcen a reanimar-lo, fins que ho aconsegueixen i ha de tornar al vell cos.]

-Sergi G. **Oset** (Barcelona, 1972), *Alfa i Omega*. Bubok Publishing, sl, sd [2012]. [Conte de zombis per a il·lustrar un disc amb cançons d'aquest tema.]

-Sergi G. **Oset** (Barcelona, 1972), *Paràsits mentals*. Bubok Publishing, sl, 2012. [Microrelats en quatre seccions; a «Pulp» és on hi ha més referència al gènere fantàstic.]

Teatre original

-Victor **Álvaro** (n. 1972), *Invasió subtil i altres contes*. A partir de contes de Pere Calders. Gataro, Almeria teatre, Barcelona, 22 març a 15 abril 2012. [Al voltant del conte «Zero a Malthus».]

-**Teatre Nu**, *Raspall*. A partir del conte de Pere Calders. Mercat de les Flors, Barcelona, 5-7 juliol 2012. [El nen que tracta un raspall com el seu gos, que fins i tot mossega.]

Assaig original

-Sebastià **Roig** (Figueres, 1965), *El futur dels nostres avis*. «Col·lecció Josep Pla. Assaig», II, Diputació de Girona, Girona, setembre 2012. [Estudi de la recepció crítica del primitiu cinema d'anticipació i altres mitjans.]

Llibre il·lustrat original

-Jordi **Gort** (Lleida, 1960-2013), *Extractes del Manual de supervivència estel·lar volum 2*. Autoedicions Catalanes, Lleida, febrer 2012. [Són contes amb una il·lustració, o il·lustracions amb un peu explicatiu.]

Còmic traduït

-George R.R. **Martin** (Bayonne, 1948), *Joc de trons*. Adaptació Daniel Abraham. Il·lustració Tommy Patterson. Tr. Xevi Solé. «Comic books», Estrella Polar, Barcelona, abril 2012. [Adaptació al còmic.]

Reedició novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. «La Butxaca», Edicions 62, Barcelona, setembre 2012. [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

Reedició conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Cròniques de la veritat oculta*. Reedició facsímil de la primera edició de 1955. Edicions 62, Ara llibres, Barcelona, 2012. Premi Víctor Català 1954. [Contes de 1936 a 1949, alguns publicats en revistes, i posteriors sense datar, inèdits, en tres blocs,

«La imprevista certesa», «Ver, però inexplicable» i «L'escenari desconcertant»; hi ha contes significatius com «La ratlla i el disig», amb realitat duplicada, «L'home i l'ofici», sobre el desdoblament del que s'observa des de fora, «O ell o jo», sobre el doble.]

-Manuel de **Montoliu** (Barcelona, 1877-1961), «Un somni». «Els Marges», 96, Hivern [febrer] 2012. Reedició per Josep Murgades i Víctor Martínez-Gil de l'edició d'«El Poble Català», 1-XI-1906. [Somia que han passat vuit-cents anys i és al 2706, Barcelona s'estén més enllà del Besòs i el Llobregat. Al segle XXIV Castella va conquerir la Lluna, va monopolitzar un nou mineral, i ha conquerit definitivament Catalunya, on només es parla castellà.]

-M. Àngel **Riera** (Manacor, 1930 – Palma, 1996), *La rara anatomia dels centaures*. «Distorsions», 3, Editorial Males Herbes, Barcelona, novembre 2012. [«La rara anatomia dels centaures», amb el projecte de captura i cria en granja d'aquests éssers mitològics; «La segona mort», impressions d'un executat després de la mort; «L'idealista», amb una gran empresa immobiliària que ha comprat ajuntaments, empreses de transport i convents de monges; «Prohibit pensar», amb un dictador que introdueix elèctrodes al cervell dels ciutadans; «Primavera total», amb la venjança d'una heura esporgada; «Sortir amb la dona», protagonitzat per un taxidermista; «La gàbia de vidre», amb el miratge d'un reflex inabastable copsat a la paret reflectant d'un restaurant; «La capsxa xinesa», dins l'espai d'un somni dins un somni dins un somni.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2013

Novel·la original

-Joan Maria **Arenas** Prat (Tarragona, 1964), *L'eco del temps*. «Voliac. Retorn al sol», 2, Voliana edicions, Argentona, 2013. [El temps no transcorre a la mateixa velocitat a tot arreu, i això provoca migracions massives per guanyar temps.]

-Manel **Bonany** (Mataró, 1963), *L'esclau de la sal*. «Amsterdam», Ara llibres, Badalona, setembre 2013. [La llegenda de sant Jordi situada a la Tàrraco del segle IV.]

-Jordi **Gimeno** (Barcelona, 1970), *El somriure d'un eco*. «Ciència-ficció», 26, Pagès editors, Lleida, juliol 2013. XIV premi de narrativa de ciència-ficció Manuel de Pedrolo, ciutat de Mataró, 2012. [La tecnologia eco consisteix a poder connectar-se amb els difunts mitjançant enregistraments fets en vida, amb aparença de contacte real. L'inspector Guiu Montal és temptat de transgredir la legalitat amb la possibilitat de recuperar, millorada, l'esposa morta.]

-Maiol de **Gràcia** Clotet (Barcelona, 1972), *La peixera*. «Escafandre», 3, Edicions del Periscopi, Barcelona, setembre 2013. [Josep E. es desperta empresonat en un espai sense referents, on és interrogat per uns carcellers que no es deixen veure. Quan força temps després serà alliberat, en una Barcelona sotmesa a una invisible dictadura que el mantindrà confinat al barri de Gràcia, emprendre l'aventura individual de sobreviure en un ambient en què ha perdut totes les referències.]

-Gerard **Guix** (Vic, 1975), *El cementiri*. «Clàssica», 992, Columna, Barcelona, octubre 2013. [Novel·lització de l'obra teatral de 2007: en un futur en què el canvi climàtic i la contaminació han reduït l'espai terrestre habitable, està rigorosament prohibit enterrar els cadàvers, pel problema d'espai; aparentment Isobel pretén cometre la transgressió d'enterrar el cadàver de la mare al cementiri/museu que regenta Travis.]

-Joan-Lluís **Lluís** (Perpinyà, 1963), *Les cròniques del déu coix*. «A tot vent», 601, Proa, Barcelona, octubre 2013. [Amb la implantació del monoteisme la gent va deixar d'oferir sacrificis als déus del panteó grecoromà, que es nodrien del fum que els n'arribava i, sense aquest nodriment, van anar morint de fam. Hefest s'hauria espavilat a sobreviure a còpia de trafiquejar amb mortals de les diferents èpoques.]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *La decisió de Manperel*. «Clàssica», 988, Columna, Barcelona, setembre 2013. XXIII premi Ciutat de Tarragona de novel·la Pin i Soler. [El matemàtic Víktor Nikolàievtx Manperel, obsedit a determinar la forma més probable de l'univers, refugiat amb la mare, malalta, i el vell gos Grisha en una menuda illa del mar de Barentsz, rep una successió de trameses amb les revelacions del pare, que l'enfrontaran a la transcendent decisió final.]

-M. Dolors **Millat** (Sort, 1953), *Terra inhòspita*. Barcelona 2048. «Escafandre», 4, Edicions del

Periscopi, Barcelona, setembre 2013. [Després que el poder financer s'ha imposat damunt el poder polític, la forma de govern és la Netkràcia i s'ha establert l'e-societat; el moviment subversiu Draco (Draco revolució anti control organitzat) combat el sistema i prepara el dia del Dol (Destrucció on line).]

-Marc **Pastor** (Barcelona, 1977), *Bioko*. «Amsterdam llibres», Ara llibres, Badalona, març 2013. [Aventures colonials sobre exterminis de poblats a Fernando Poo, com es deia aleshores, empeltades de trama de ciència-ficció, amb la possibilitat del viatge pel temps.]

-Antoni **Real** (Barcelona, 1959), *Salnitre*. «Papers de fortuna», 30, Editorial Meteora, Barcelona, octubre 2013. [Exercici de metaliteratura en què deu personatges queden tancats una setmana dins les coves del Salnitre de Collbató, a causa d'un despreniment de roques, s'entretenen narrant llegendes i les convencions socials s'alteren.]

-Jordi **Sanglas** (Vic, 1979), *100.000 candeles*. «Distorsions», 5, Editorial Males Herbes, Barcelona, març 2013. [El protagonista, a la manera de Vonnegut, serveix l'enigmàtica organització Vesànic, en una difusa conspiració per a dominar la Terra i amb la suposada presència d'algun alienígena i alguna nau extraterrestre.]

-Xavier **Serra** (Caldes de Montbui, 1977), *Un nou començament*. El Toll, Ontinyent, abril 2013. [Narració postapocalíptica, dels descendents dels que van haver d'abandonar la Terra i naveguen en direcció a la Nova Terra, que s'havia publicat per episodis a la revista «La lluna en un cove».]

-Joaquim **Soler** i Ferret (Barcelona, 1940-1993), *París-Bis*. «De biaix», 14, Lleonard Muntaner editor, Palma, novembre 2013. [Escrita entre 1973 i 1976, va quedar inèdita: novel·la-riu experimental en què un grup de pirats, després de desistir de cremar el Louvre o posar-hi rodes i arrossegar-lo fins al mar, compren un poble arran del Sena, HellsHells, i hi construeixen París-Bis.]

-Carles **Terès** (Barcelona, 1962), *Licantropia*. «Mirmanda», 102, Edicions de 1984, Barcelona, gener 2013. Premi Guillem Nicolau 2011. [En Llorenç té estranyes percepcions i es va assabentant dels secrets de la família, del mateix tronc que la de la dona, i que duen el gen de la licantropia, que esdevé un avantatge més que un estigma.]

-Armando **Vericat** (Traiguera, 1970), *La maledicció del Groc*. «Notes de color», 55, Cossetània Edicions, Valls, març 2013. [L'any 1906, el metge vinarossenc Salvador Borràs es desplaça a Benassal (Alt Maestrat) per estudiar-ne les propietats de l'aigua, que té fama de guarir les dolences renals; una malaltia enigmàtica que consumeix i mata les noies acabades de casar va transformant el doctor Borràs en una mena de Van Helsing enfrontat a la maledicció d'un guerriller carlí de la partida de Cabrera, anomenat el Groc del Forcall, traït i mort pels habitants del poble.]

Novel·la traduïda

-Orson Scott **Card** (Richland, Washington, 1951), *El joc de l'Ender*. Tr. Frederic Vázquez Fournier. «Nova», Ediciones B, Barcelona, octubre 2013. [En un món amenaçat per la invasió dels insectors, i en què només es permet tenir dos fills, l'Ender és el tercer fill de la família i és triat per a ser enviat a instruir-se en una escola militar a l'espai, on serà sotmès a proves cada vegada més difícils, que venç amb les seves aptituds excepcionals.]

-Jennifer **Egan** (Chicago, 1962), *La torre mestra*. Tr. Carles Miró. «Mirmanda», 116, Edicions de 1984, Barcelona, octubre 2013. [El presidiari Ray sedueix Holly, professora d'escriptura a la presó, amb la història fantàstica de dos cosins que es retroben en l'empresa de construir un hotel al recinte d'un castell medieval, on es transgredeixen les coordenades temporals i dels diferents estrats de realitat.]

-Alasdair **Gray** (Glasgow, 1934-2019), *Lanark*. Tr. Ramon Vilà Vernis. «Marbot ficció», Marbot edicions, Barcelona, setembre 2013. [Subtitulada «Una vida en quatre llibres», que comença pel tercer, narra la història d'un noi que es desperta sense records en un tren i pren el nom de Lanark d'una fotografia que veu a la paret, i aviat adquireix una malaltia que li transforma la pell en escates.]

-Johnathan **Lethem** (Nova York, 1964), *Pistola, amb música de fons*. Tr. Ferran Ràfols Gesa. «Distorsions», 7, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2013. [L'inquisidor privat Metcalf investiga la mort d'un metge que l'havia llogat; ho fa induït pel sospitós de l'assassinat, en un futur en què els inquisidors de l'Oficina són els únics autoritzats a fer preguntes. Novel·la negra de corrupció en un món amb animals evolucionats, droga legal gratuïta, nens mutants i condemnes a congelació temporal.]

-Yudl **Rosenberg** (Polònia, 1859 – Mont-real, 1935), *El gólem i els fets miraculosos del Maharal de Praga*. Tr. Manuel Forcano. «Vagueries», 12, Adesiara editorial, Martorell, octubre 2013. [A la darrereria del segle XVI el gran rabí de Praga Judà Loew ben Betsalel, conegut com el Maharal, elabora un gólem, que utilitza en la defensa de casos quasipoliciacs de falses acusacions contra els jueus.]

-Franck **Thilliez** (Annecy, França, 1973), *Atomka*. Tr. Jordi Boixadós. «Clàssica», 973, Columna, Barcelona, març 2013. [El comissari Sharko i la tinent Henebelle han de desentrellar un cas en què conflueixen assassinats per congelació i nens irradiats, en un projecte d'aconseguir l'animació suspesa; i alhora es resol el cas de l'assassí que assetja el comissari.]

-Timur **Vermes** (Nuremberg, 1967), *Ha tornat*. «Astrakan [Clàssica]», 989, Minoria Absoluta i Columna, Barcelona, setembre 2013. [El 30 d'agost de 2011 Hitler es desperta prop d'on hi havia el búnquer on va morir; rep la solidaritat d'un quiosquer, que el posa en contacte amb gent del món audiovisual que sovintegen la zona, i aviat esdevé una estrella televisiva que sedueix el públic amb les seves opinions sobre el món actual des de la seva lògica primària.]

-Boris **Vian** (Ville-d'Avray, 1920 – París, 1959), *L'escuma dels dies*. Tr. Jordi Martín Lloret. «El cercle de Viena», 36, Viena edicions, Barcelona, juny 2013. [Les desventures d'en Colin en un univers paral·lel, que il·lumina dos sols, que també s'apaguen, i amb invents sorprenents com el pianocòctel i l'arrencacors, i on els gats i les rates, els mobles i les màquines, la natura i els artificis humans raonen, actuen, es transformen i segueixen les seves pròpies lleis naturals.]

-Nathanael **West** (Nova York, 1903 – Califòrnia, 1940), *La vida somni de Balso Snell*. Tr. Ruy d'Aleixo. «Distorsions», 6, Editorial Males Herbes, Barcelona, maig 2013. [Balso Snell, mentre camina pels voltants de Troia, hi troba el famós cavall; encuriosit, mira d'entrar-hi, i l'única obertura que troba a l'abast és el forat del cul, Balso hi penetra, i a partir d'aquí comença a trobar un seguit de personatges estrafolaris que el volen seduir fins que en Balso s'adona que dins el cavall «només hi havia escriptors a la recerca d'una audiència».]

Novel·la juvenil original

-Jordi **Cardona** (Ogern, 1960), *El misteri de la motxilla*. Edicions del pirata, Barcelona, setembre 2013. [Un arqueòleg britànic troba en una excavació a Egipte una motxilla, una llanterna i altres objectes actuals, que sotmesos a investigació es revelen mil·lenaris; mentrestant en Lluç, un enginyer que treballa en una central elèctrica, va perfeccionant la màquina del temps que ha inventat.]

-David **Cirici** (Barcelona, 1954), *Zona prohibida*. «Fanbooks», Grup 62, Barcelona, novembre 2013. Premi Ramon Muntaner 2013. [Després d'una gran pandèmia, la Dània i l'Inge, internes en una escola automatitzada, l'han d'abandonar i treballar en una granja de producció d'aliments, en un món on la violència és una forma de vida.]

-Enric **Crespi** (Barcelona, 1944), *La comanda*. Nautilus comunicació, Diputació de Girona, Patronat de turisme Costa Brava, Girona, març 2013. [Al segle XIII, l'abat de Sant Pere de Rodes crida Carolus, un monjo que té un passat misteriós; fantasia i ciència-ficció medieval per a divulgar l'indret.]

-Pau Joan **Hernàndez** (Barcelona, 1967), *La balada del funicular miner*. «Gran angular», 172, Editorial Cruïlla, Barcelona, setembre 2013. [En un petit poble de muntanya una bèstia misteriosa ataca els animals, i es comença a parlar de l'home-llop, relacionat amb una noia sinistra d'estètica gòtica.]

-Miquel **Ribas** Figueras (Barcelona, 1972), *Terra aspra*. «L'ham», Editorial 3 i 4, València, novembre 2013. [Un noi inadaptat, pèssim estudiant, és enviat per uns pares desconsiderats a un llunyà planeta de la Galàxia a viure amb els oncles.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *El dia que en Gluck va arribar a la Terra*. «L'elefant», 17, Edicions Bromera, Alzira, març 2013. XVII premi de narrativa infantil Vicent Silvestre. [L'Steve, d'onze anys, assisteix a l'atrancament a una joieria, i l'extraterrestre Gluck li salva la vida; en Gluck ha fugit del seu planeta perquè s'ha barallat amb el pare, i entre els dos noiets arreglaran el problema.]

Novel·la juvenil traduïda

-Helen **Douglas** (Nova Jersey, 1900 – Nova York, 1980), *Després d'Edén*. Tr. Josep Franco. «Esfera», 39, Edicions Bromera, Alzira, octubre 2013. [Ryan Westland arriba una escola de secundària del Regne Unit, Edén Anfield detecta que el nou company aparentment és un noi normal, però no sap què és una pizza i no ha sentit parlar mai de Hitler; l'ingredient de ciència-ficció és el viatge en el temps.]

-Veronica **Roth** (Chicago), *Divergent*. Tr. Aida Garcia Pons. «L'illa del Temps», 69, Estrella Polar, Barcelona, octubre 2013. [Després de l'apocalipsi, en què Chicago ha quedat aïllat de l'exterior, els supervivents s'han organitzat en cinc faccions.]

-Neal **Shusterman** (Nova York, 1962), *Desconnexió*. Tr. Mercè Estévez. Barcanova, Barcelona, octubre 2013. [Després de la llarga i sagnant guerra interna, als Estats Units s'estableix una resolució dràstica: la vida humana és inviolable des de la concepció fins als tretze anys; entre els tretze i els divuit, els pares poden decidir avortar retrospectivament: una desconnexió que no suposa la mort física.]

Conte original

-Josep M. **Argemí** (Barcelona, 1965), *La primavera al desert*. «Distorsions», 4, Editorial Males Herbes, Barcelona, gener 2013. [Pastitxos del fantàstic vuitcentista: «L'afer dels poemes robats», a la manera dels relats de Sherlock Holmes; «La follia de Meyrink», amb un rellotger que revifa un mort; «El martiri de Flàvia», barreja Inquisició i possible intervenció extraterrestre; contes d'espiritisme («Màgia»), de fantasmes («Epifania») i d'immortalitat («Walser»); d'interacció amb el món oníric («Pàgines en blanc») i d'especulació cabalística («La paraula secreta»), i recreacions de Casanova («Escenes d'amor a Polònia») i dels pares del desert («La primavera al desert».)]

-Àlex **Broch** (Barcelona, 1947), *La mirada de pedra*. «A tot vent», 588, Proa, Barcelona, març 2013. [Recull de contes ja publicats en llibres col·lectius: «Cita al balneari de Pandicosa», homenatge a Perucho, amb la presència de l'escriptor mateix i un seu fantasma domèstic; «Aigües d'enlloc», amb una dona d'aigua a l'estany de Montcortès; «El melic d'Adam», que comença: «Quan anava a deixar la meua ombra en el penjador de l'habitació vaig veure que ja n'hi havia una altra»; i «La mirada de pedra», amb transgressió de temps i personatge, entre l'actualitat i l'època de l'Imperi romà.]

-**Diversos** autors, *20 relats de la fi del món*. Otros Mundos, Barcelona, març 2013. [El llibre va sortir en català i en castellà i sembla que els originals eren en un idioma o l'altre: «Protocol Atlàntida» de Gabriel García de Oro, «Terra» d'Inés Macpherson, «Vaig somniar la fi del món» d'Isabel del Río, «Jo ho escriuré» de Joan Llena, «Quiets» de Luis García de Oro, «La terra promesa» de menut, «La suportable lleugeresa de l'ésser» de Sílvia Tarragó, «Som afortunats» de Susana Vallejo, «Allò que el vent s'endugué» de Teresa Roig i «La darrera partida» de Víktor Valles.]

-**Diversos** autors, *Contes rars*. Ajuntament de Sant Just Desvern, abril 2013. [Melitta Calvet, «La cabellera sense cap», fantasia; Arthur Calvert, «La porteria, les escales i el més enllà», reencarnacions; Sergi G. Oset, «Fissil», fantasia èpica; Gerard Fontana, «Jubilació anticipada», anticipació; Nuri R. Marinelló, «Blanc», «El vol», «Su», fantasia.]

-**Diversos** autors, *KM 11. Relats d'abans de la independència*. «Narrativa», 83, Cossetània Edicions, Valls, març 2013. [«Abans» (Cristina Clemente, Barcelona, 1977), en un futur en què una àvia i un nét miren fotos antigues i comenten fets d'un passat que per al lector representa un hipotètic esdevenidor; «CSI Catalunya» (Joan Martí, Cambrils, 1965), amb l'ambient d'un partit de futbol de la selecció catalana contra l'espanyola a Madrid l'any 2050; «No em posis gel al whisky» (Jordi Roca, Girona, 1971), amb la troballa del timbaler del Bruc congelat dins un bloc de gel en un avenc del Pedraforca; «El campament» (Isaac Albasa, Reus, 1970), amb un poble reconstruït al Pirineu on es formarien els cadells de la nova nació; «Tenebrae» (Lluís Simon, Salitja, 1971), s'acostaria al gènere fantàstic per la referència al vampirisme; «Identitat i innovació» (Joaquim Queralt, Montblanc, 1969), per la invenció del país d'Alliòlia.]

-Salvador **Macip** (Blanes, 1970), *Cinc dies en un altre planeta*. Dibuixos de Carme Sala. «Grumets+6», 227, La Galera, Barcelona, juny 2013. [En Biel i en Picapoc s'intercanvien de família i de planeta durant cinc dies; en Pelut, el gos d'en Biel, i en ZimZamm, la mascota d'en Picapop, els enyoren, els van a buscar i queden perduts en un planeta, on els aniran a trobar els

nens.]

-Adrià **Pujol** (Begur, 1974), *Alteracions*. «Distorsions», 8, Editorial Males Herbes, Barcelona, octubre 2013. [«L'esberrany» té ressons del *Xou de Truman*; a «Quatre variacions sobre la velocitat», «Finestres passant» o «Dos contes i un embrió», Miguel de Cervantes té números per a convertir-se en personatge literari i la combinació d'una carretera secundària, un cotxe amb una parella de pixapins, un pagès, Déu i el Diable, pot generar bifurcacions curioses de la línia de l'espai i del temps.]

-Josep **Santesmases** i Ollé (Vila-rodona, 1951), *Ai fill, que no et regalimi la salsa!* «La Miloca», 21, Arola editors, Tarragona, gener 2013. [A «L'hospital» hi ha un bon relat terrorífic, però el resol en un malson; «La fi de l'Univers» amb el viatge d'un astronauta fins als límits del no-res; «L'hivernador simfònic», amb una cabina per a hibernar ancians.]

Conte traduït

-Alasdair **Gray** (Glasgow, 1934-2019), *Històries inversemblants, en general*. Tr. Josefina Caball. «Raigs globulars», 8, Raig verd editorial, Barcelona, maig 2013. [Catorze relats, amb il·lustracions de l'autor i jocs tipogràfics, tots transgredint la realitat, i alguns força acostats a la ciència-ficció, com «Logopandòcia», «La causa d'alguns canvis recents», i «L'origen de l'eix» i «La fi de l'eix», a partir dels mites de la torre de Babel i el diluvi.]

-Yu **Hua** (Hangzhou, 1960), *El passat i els càstigs* Tr. Carla Benet Duran. «Distorsions», 9, Editorial Males Herbes, Barcelona, octubre 2013. [«1986», sobre les sequeles de la Revolució cultural damunt un professor de geografia estudiós dels càstigs a l'època imperial; «El passat i els càstigs», amb un «mestre de càstigs» que ensenya que «la part més excel·lent del coneixement humà és l'art dels càstigs»; «Un tipus de realitat», drama rural descrit amb l'objectivitat de Robbe-Grillet; «Sortir de casa als divuit», despietada bretolada kafkiana.]

-Howard Phillips **Lovecraft** (Providence, 1890-1937), *La crida de Cthulhu i L'horror de Dunwich*. Tr. Josep Marco. «A la lluna de València», 53, Edicions Bromera, Alzira, octubre 2013. [«La crida de Cthulhu» narra la presència d'uns adoradors dels malèfics externs, i «L'horror de Dunwich» narra el naixement de dues aberracions bessones, una d'aparença terrestre.]

-Haruki **Murakami** (Kyoto, 1949), *Després del terratrèmol*. Tr. Albert Nolla. «Narrativa», 430, Empúries, Barcelona, febrer 2013. [El 1995 hi va haver el terratrèmol de Kobe i l'atac amb gas al metro de Tòquio; els sis contes surreals parteixen d'una realitat inestable.]

-John William **Polidori** (Londres, 1795-1821), *El vampir*. Tr. Marina Espasa. «El far», 22, Angle editorial, Barcelona, maig 2013. [Les desventures del jove Aubrey en mans del pervers no-mort lord Ruthven.]

-George **Saunders** (Amarillo, Texas, 1958), *Deu de desembre*. Tr. Yannick Garcia. «Mirmanda», 115, Edicions de 1984, Barcelona, octubre 2013. [Dels deu contes, «Fugida de Capdaranya», un laboratori que experimenta amb presidiaris uns fàrmacs que afecten els sentiments; «Exhortació», un director de divisió s'adreça als seus subordinats, sense que ens expliciti la naturalesa de la comesa que els encomana, ni si som en un context actual o futurista, militar o interplanetari; «El diari de les noies Semplica», amb l'horrorós esclavatge tecnològic del doctor Lawrence Semplica; «El meu mal tràngol cavalleresc», amb festes d'ambientació medieval amb animals electrònics i provocant la integració amb fàrmacs futuristes; també «Deu de desembre», amb elements de gènere fantàstic, però són només una fantasia del protagonista.]

Poesia original

-Sadurní **Tubau** (Castellar del Vallès, 1949), *El somni de Gregor Samsa*. «Col·lecció Àuria», 120, Columna, Barcelona, gener 2013. [L'autor dona veu al personatge Gregor Samsa, que s'adreça a l'autor: «Tu ets la meua obra, Franz, / no a l'inrevés», i «mentre tu, / humana ànima indolent, / jous entre crisantems / i podrides margarides / fins que la molsa / arribi als teus llavis, / en aquest luctuós Cementiri / jueu, / quan retornin els pit-roigs / a la teua tomba / jo encara seré viu».]

Teatre original

-Núria **Casado Gual** (Lleida, 1975), *El projecte Dànau*. «Voliac. Retorn al sol», 3, Voliana edicions, Argentona, novembre 2013. [En Dànau està reclòs, sol, dins una mena d'hospital, Imago

Lab.; ahora que ell mateix anirem sabent quina ha estat la intervenció a què ha estat sotmès, un trasplantament pluriorgànic complet: la ment d'un vell víctima d'una malaltia degenerativa ha estat implantada dins un cos jove, i en Dànu es debat entre els records de la doble identitat.]

-Joan Miquel **Oliver** (Sóller, 1974), *Un quilo d'invisible*. «Narrativa», 433, Empúries, Barcelona, març 2013. [La decoradora i el pintor utilitzen il·legalment pintura invisible per a fer desaparèixer visualment la columna del mig de la sala del pis que una parella jove ha llogat a una vella rica, mestressa d'un gos que ensuma els lladres.]

-Francesc **Pujols** (Barcelona, 1882 – Martorell, 1962), *La tardor barcelonina*. Adaptació teatral de Fèlix **Pons** (Barcelona, 1972). La Seca, Espai Brossa, Barcelona, 10-27 de gener 2013. [Fantasia surrealista, el narrador crema la masia amb la dona dintre, fuig disfressat de dona i al tren troba una altra dona que li diu que és germana de la morta, després estableix que és ella mateixa, torna al poble i en confirma la mort, quan torna a Barcelona a buscar-la ella s'ha suïcidat i després ell també ho fa, però després de mort encara explica com en recullen el cadàver.]

Teatre traduït

-George **Orwell** (Mothiri, 1903 – Londres, 1950), *1984*. Adaptació de Michael Gene Sullivan. Tr. Lluís-Anton Baulenas. «Teatre», 5, Edicions de 1984, Barcelona, novembre 2013. [Al ministeri de l'Amor, Winston Smith és interrogat i relata la seva història amb Júlia, fins al demolidor final.]

-George **Orwell** (Mothiri, 1903 – Londres, 1950), *1984*. Adaptació de Michael Gene Sullivan. Tr. Lluís-Anton Baulenas. Companyia Gataro, Almeria Teatre, Barcelona, 18-XII-2013 – 12-I-2014. [Al ministeri de l'Amor, Winston Smith és interrogat i relata la seva història amb Júlia, fins al demolidor final.]

Reedició novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. «Clàssics de la literatura juvenil», 2, Edicions 62, Barcelona, octubre 2013 (edició amb el diari «Ara»). [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

Reedició conte original

-**Diversos** autors, *Futurs imperfectes*. «Educació 62», 81, Edicions 62, Barcelona, juny 2013. [Reedició ampliada del volum de 1997: Presentació de la ciència-ficció catalana, original i traduïda, fins a 2012: Pompeu Gner («Un somni futurista espaterrant»), J.M. de Nadal («El llamp blau»), A. Ribera («El malson»), P. Calders («L'espinal»), S. Estradé («Debat a l'ONU»), P. Verdager («La vedellada de míster Bigmoney»), M. Lleget («El marcià poeta»), M. de Pedrolo («Darrer comunicat de la Terra»), L. Busquets («La tele del passat»), R. Cardús («La droga»), E. Freixa («Cabòries»), A. Artís-Gner («Domesticació de la memòria»), J. Crexell («Històries»), V. Mora («La computadora incriminada»), J. Albanell («Suïcidi d'estat») i afegeix J. Sardà Lloret («La darrera paraula de la ciència») i M. Galícia («Resurrecció»).]

Reedició poesia original

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), *Ancorada en la boira. Obra poètica I (1953-1993)*, «Biblioteca de la Suda», 151, Pagès editors, Lleida, gener 2013. [L'autora anota que ha fet una petita esporgada: «Crec en el científic honest que es dona als altres i dedica tota la seva vida a la seva feina. Per aquesta raó, defugint el tremendisme i l'especulació [...] he eliminat versos que podien posar en dubte la bona tasca de tot científic i els resultats de les seves investigacions.»]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Poesia 1947-1956*. Edició a cura de Jordi Cervera. «Mitilene», 29, Editorial Meteora, Barcelona, maig 2013. [Reedició dels quatre primers volums de poesia de Peruchó: *Sota la sang* (1947), *Aurora per vosaltres* (1951), *El mèdium* (1954) i *El país de les meravelles* (1956); als dos darrers hi ha alguna referència al fantàstic.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2014

Novel·la original

-Xavier **Arnella** (Barcelona, 1954), *Barcelona 2714*. «Narrativa contemporània», 27, Llibres de l'Índex, Barcelona, gener 2014. [Després de la desfeta ecològica que va causar el desgel i la pujada del nivell de les aigües, Catalunya ha assolit pràcticament la pacificació de les successives revoltes, i a en Roc Benasar, un antic mosso de les forces especials, investigador privat, li encomanen de trobar la neboda del president de la General de les Aigües, aparentment segrestada.]

-Vicent Enric **Belda** (Agullent, 1962), *Història de Sam. Deus ex machina*. «Espurna», 110, Edicions Bromera, Alzira, setembre 2014. [L'any 2120 els humans quasi han desaparegut, i en Sam és un robot encarregat de capturar una humana, que és una peça clau en la supervivència de l'espècie.]

-Max **Besora** (Barcelona, 1980), *La tècnica meravellosa*. «Distorsions», 16, Editorial Males Herbes, Barcelona, octubre 2014. [La vida del campus de Sant Jeremies és afectada per la subversió de la Universitat Infinitista, del guru Allioi Rinpoche, que sedueix estudiants per a preparar-se per a anar al planeta Nyargoc, on els habitants no tenen cul i han assolit la veritable saviesa.]

-Hèctor **Bofill** (Badalona, 1973), *Germans del sud*. «El balancí», 709, Edicions 62, Barcelona, gener 2014. XXXV premi Joanot Martorell. [En una Catalunya d'aire futurista que va guanyar a la batalla de Muret i estén el seu domini des de la frontera de Portugal fins a la terra dels allamands, els mossàrabs de l'anomenada Catalunya Nova fan la guerra independentista amb l'ajut d'andalusins i mongols.]

-Pep **Castellano** (Albocàsser, 1960), *L'aurora de la fi del món*. «L'espurna», 109, Edicions Bromera, Alzira, abril 2014. [Josep treballa a Noruega en un projecte per a modificar llavors, quan una tempesta solar altera els sistemes elèctrics; tornat a València, una nova tempesta solar fa caure definitivament l'electricitat, i el caos s'apodera de la Terra.]

-David **Castillo** (Barcelona, 1961), *Barcelona no existeix*. «Narrativa», 451, Empúries, Barcelona, gener 2014. [A mitjan segle XXI, Barcelona està dividida entre un centre dominat pels governamentals i una perifèria que dominen les Milícies de la Joventut; un periodista quasi octogenari queda involucrat en un fosc conflicte d'interessos.]

-Robert **Cavaller** i Delsing (Barcelona, 1973), *TT/600: l'origen del Mecanoscrit*. Autoedició (EUA), octubre 2014. [L'any 600 després de l'hecatombe descrita al *Mecanoscrit*, encara amb invasors volvians, la Dàlia, una intrèpida arqueòloga, troba les filmacions que van fer l'Alba i en Dídac i decideix escriure el llibre fundacional.]

-Jair **Domínguez** (Barcelona, 1980), *Segui vora el foc*. «Amsterdam», Ara llibres, Barcelona, octubre 2014. [En David, obsedit per enregistrar morts violentes, per accident, suïcidi o assassinat, penja els enregistraments a la xarxa i n'arriba a fer un sistema de vida retribuït, tot amb elements de ciència-ficció com la clonació de John Lennon, un cronovisor, un superrobot i un viatge en el temps.]

-Miquel **Duran** (Pujarnol, Pla de l'Estany, 1985), *Més o menys jo*. La Galera, Barcelona, novembre 2014. [Narració iniciàtica d'en Marc, amb aires del surrealisme de Vian a Douglas Adams.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *El vent entre els saguaros*. «Ciència-ficció», 27, Pagès editors, Lleida, setembre 2014. [Una expedició de prospectors aterra en un planeta possiblement habitable, on ja ha aterrat una nau de la competència, però les dades de la descoberta no han estat registrades, potser perquè el planeta projecta alguna mena d'influència.]

-Emili **Gil** (la Sénia, 1969), *Tenebra*. Insòlit, Barcelona, març 2014. Premi Ictineu 2015. [Un xicot de la Sénia, que treballa a París, entra en contacte amb els catàfils, visitadors de les catacumbes plenes d'ossos i llegendes, seduït per Tenebra, la seva fada guiadora, i per tota la literatura maleïda.]

-Martí **Gironell** (Besalú, 1971), *El primer heroi*. Ediciones B, Barcelona, març 2014. [Quan una malura va exterminant el seu poblat, Ynatsé, jove membre del Clan dels Cavalls, surt en cerca de remei cap al Cercle de Pedra; la seva companya Aynires també fa deduccions.]

-Enric **Herce** (Barcelona, 1972), *Simulacions de vida*. «Distorsions», 12, Editorial Males Herbes, Barcelona, març 2014. [El log és l'artefacte informàtic personal que permet connectar-se en un futur en què hi ha una rebel·lió de les màquines, un assalt terrorista d'una secta que fa experiments genètics i les ciutats són un jungla.]

- Paula **Jiménez Huertas** (és la mateixa que signava Carme J. **Huertas**, sembla que debò es diu Carme Jiménez Huertas, Sant Just Desvern, 1958), *L'aixeta del temps*. «Volíac. Retorn al sol», 4, Voliana edicions, Argentona, febrer 2014. [A la Lina, de setze anys, se li apareix la Catalina, el seu jo del futur, i li explica que serà la primera a viatjar pel temps.]
- Roderic **Mestres** (Ramon **Mas**, Vic, 1982), *Mentre el món explota*. «Distorsions», 13, Editorial Males Herbes, Barcelona, maig 2014. [L'Andreu Nicàs, nihilista perdedor alcohòlic, s'enamora de l'Elisenda i la perd just quan el món s'ensorra al seu voltant i ell inicia una cerca al·lucinada per una Barcelona que s'esmicola.]
- Carme **Miquel** (la Nucia, 1945), *Llum i Estel*. «Esplai», 57, Edicions del Bullent, Picanya, setembre 2014. [L'any 2879, després del gran cataclisme climàtic, Estel arriba a Sudlàndia, provinent d'una ciutat bombolla del nord, amb què es retroben els dos àmbits i es recupera la memòria històrica terrestre.]
- Rubèn **Montaña** (Badalona, 1983), *Atac llimac*. «Norfeu», 1, Llibres del segle, Girona, 2014. 44è premi Ciutat d'Olot de novel·la juvenil. [En Llim s'enfronta al repte d'impedir la invasió de la Terra per uns llimacs mutants amb superpoders procedents de l'espai exterior.]
- David **Nel·lo** (Barcelona, 1959), *Missió Futur*. «Ficció», Fanbooks, Grup editorial 62, Barcelona, setembre 2014. [Un grup de nois amb intel·ligència brillant han estat escollits per a dur a terme la Missió Futur, de perpetuació de l'espècie humana.]
- Carles **Pradas** (Barcelona, 1979), *La setena vida de Kaspar Schwarz*. «Distorsions», 17, Editorial Males Herbes, Barcelona, novembre 2014. [Investigació biogràfica del desarrelat Kaspar Schwarz, concebut a Prússia, nascut al mig del mar, adoptat a Virgínia, combatent a la Gran Guerra, amb l'únic arrelament en l'amor per la Vaira, i possible viatger pel temps.]
- Núria **Pradas** (Barcelona, 1954), *Nebbia*. «Esfera», Edicions Bromera, Alzira, setembre 2014. [Al segle XVIII, quan la mare està a punt de morir, confia la Gioia a la tia que viu a Venècia, on en un ambient d'intriga gòtica s'acomplirà el destí de la noia.]
- Albert **Villaró** (la Seu d'Urgell, 1964), *Els ambaixadors*. «L'àncora», 237, Edicions Destino, Barcelona, febrer 2014. Premi Josep Pla 2014. [El 6 d'octubre de 1934 el general Batet ha fet costat a la revolta de la Generalitat de Catalunya, i el país ha esdevingut una república independent. Després de la guerra mundial, els experts del règim nazi van poder evacuar el laboratori on preparaven la bomba atòmica i ara l'enllesteixen al servei del règim militar feixista de Madrid.]
- Carles **Zafon** (Barcelona, 1965), *L'home pla*. «Escafandre», 6, Edicions del Periscopi, Barcelona, octubre 2014. [Marcel·lí Moll, personatge principal de la novel·la *El gran amor del senyor Moll* de Ferran Armengol, s'escapa del llibre i posa els peus a terra a la biblioteca del pis de Bonaventura Batet, lector impenitent, a la cerca de la veu que el guia i retroba quan entra en contacte amb l'autor.]

Novel·la traduïda

- Richard **Brautigan** (EUA, Tacoma, 1935 – Montana, 1984), *El monstre de Hawkline*. Tr. Miquel Izquierdo. «La intrusa», 11, LaBreu edicions, Barcelona, març 2014. [Subtitulada «Un western gòtic», l'any 1902 dos pistolers accepten l'encàrrec d'eliminar, en un casalot d'Oregon, un monstre que ha desfermat el professor Hawkline, preparant els Productes Químics que havien de solucionar tots els problemes de la humanitat.]
- Matt **Haig** (Sheffield, Anglaterra, 1975), *Els humans*. Tr. Esther Roig. «Narrativa», 457, Empúries, Barcelona, març 2014. [El matemàtic Andrew Martin ha resolt la hipòtesi de Riemann, que donarà als humans l'accés al transport interestel·lar; els guardians de l'ordre universal, alarmats, envien un vonnadorià a eliminar-lo, destruir els seus treballs i exterminar tots els que en puguin tenir notícia.]
- Tom **Perrotta** (Newark, Nova Jersey, 1961), *The Leftovers*. Tr. Marta Pera Cucurell. «Antípoda», 8, Edicions del Periscopi, Barcelona, juny 2014. [Un 14 d'octubre, sobtadament i alhora, aïlladament, desapareixen milions de persones de tota mena d'arreu del món. Això sacseja irremeiablement la relació de les persones entre si i amb l'entorn.]
- Patrick **Rothfuss** (Madison, Wisconsin, 1973), *La música del silenci*. Tr. Neus Nueno. Rosa dels vents, Barcelona, octubre 2014. [L'autor d'una trilogia de fantasia iniciada amb *El nom del vent* i *El temor d'un home savi*, traduïdes el 2011, desplega una fantasia sobre un dels personatges, Auri, en set dies d'espera.]

-Peter **Terrin** (Tielt, Flandes, 1968), *El vigilant*. Tr. Maria Rosich. «Raigs globulars», 14, Raig verd editorial, Barcelona, setembre 2014. [En Harry i en Michel, encarregats de la seguretat d'un gran soterrani d'un edifici d'apartaments de luxe, viuen absolutament aïllats, custodiant, des de dins, la porta que dona a l'exterior, d'on no saben quina mena d'amenaça pot arribar.]

-Kurt **Vonnegut** (Indianapolis, 1922 – Nova York, 2007), *Mare nit*. Tr. Martí Sales. «Distorsions», 14, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2014. [Howard W. Campbell, jr., un jove escriptor nord-americà que a les envistes de la segona guerra mundial viu a Alemanya, rep l'encàrrec de fer d'espia dels aliats, fent-se passar per nazi i escrivint i radiant programes antisemites; acabada la guerra, els EUA no admetran públicament que hagi estat un agent seu.]

Novel·la juvenil original

-Carles **Batlle** (Barcelona, 1963), *Kàrvadan. Sota l'ombra del drac de pedra*. «Kimera», 12, La Galera, Barcelona, maig 2014. [Segon volum de la trilogia que mitifica el paisatge de la Garrotxa, en què en Pol suplanta el mític Kàrvadan, que ha de salvar l'indret amenaçat per la plaga malèfica.]

Novel·la juvenil traduïda

-Jordi **Olloquequi** (Barcelona, 1982), *Exo*. Tr. (no consta). «Lluna roja», La Galera, Barcelona, octubre 2014. [Traduïda del castellà. Ziggy és enviat a la Terra perquè estudiï la biologia dels humans, i amb l'advertiment que no s'enamori de cap terràquia.]

-Samantha **Shannon** (Hammersmith, Londres, 1991), *L'era dels ossos*. Tr. Marta Pera. «Esfera», 41, Edicions Bromera, Alzira, setembre 2014. [Inici d'una saga. L'any 2059, amb les grans ciutats sotmeses al control de Scion, la Paige, a Londres, obté informació entrant a la ment de la gent.]

Conte original

-Tomàs **Cendres** (Jordi Busquets, Ribes de Freser, 1959), *El triomf del desfici*. «Distorsions», 15, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2014. [Cinc contes: «El naufragi d'un tren», caldersià, d'hipnotisme; «L'anarquista que té el singlot», caldersià, historiografia irònica; «Crònica exigua de la vida del caminant», d'obsessió; «El Monyo», de transformació acostada a la ciència-ficció; «Vetllada somnàmbula», de somnambulisme.]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962) i Salvador **Macip** (Blanes, 1970) (eds.), *Científics lletraferits*. «Monografies Mètode», 7, Universitat de València, València, [març] 2014. [Vint contes, deu de ciència-ficció: «Fase I» d'Amàlia Lafuente amb la descoberta atzarosa de l'aplicació d'un fàrmac; «Crònica breu d'un ésser estàtic» de Jordi de Manuel sobre la clonació; «El banquet o de la vellesa» de Carles Zafon amb les implicacions ètiques d'una descoberta científica; «Estudi cas-control» de Jordi Font-Agustí amb experimentació sobre les ones cerebrals damunt l'ordinador; «El joc de jocs» de Carme Torras sobre la xarxa informàtica, servidora o asservidora dels humans; «El "pen drive" de l'àngela» de Marià Alemany amb elements de la rondalla meravellosa sobre la regeneració de cèl·lules i òrgans; «Espurnes en la mirada» de Xavier Duran amb un tractament potenciador en un afectat de la síndrome d'Asperger; «La carta» de Miquel Barceló amb un encontre a la tercera fase; «L'art de saber triar» de Carles M. Cuadras amb una faula interplanetària, i «Gènesi» de Salvador Macip amb l'arrencada del segon origen.]

-Isabel-Clara **Simó** (Alcoi, 1943 – Barcelona, 2020), *Tota aquesta gent*. «El balancí», 712, Edicions 62, Barcelona, febrer 2014. [A «La frontera», el protagonista, separat de la dona, lloga un pis que experimenta alteracions temporals perquè permet el pas entre dues èpoques.]

-David **Vila** i Ros (Sabadell, 1977), *Verba, non facta*. «Voliac», 16, Voliana edicions, Argentona, octubre 2014. [Contes curts, fins i tot microcontes, alguns de fantasia. Dels relacionats amb la ciència-ficció, sovint irònics i sobre alienígenes, «Negoci rodó», de plats voladors; «La primera poma», Adam i Eva extraterrestres; «Miss Univers», amb atac interplanetari; «Rebel·lió lunar», amb canvi d'òrbita; «L'amor i no la guerra», la Terra es detura; «Costumisme», amb abducció; «Compte amb els invents», màquina del temps; «Four o'clock non flying pigeons», d'astronautes; «La guerra de les galàxies, episodi 0», intergalàctic; «L'ocell del tro», mitològic sideral; «Protocol intergalàctic», «Aixecada interestel·lar de camisa» i «Lliçó pràctica de geografia», contactes extraterrestres.]

-Arcadi **Vilert** (Mataró, 1948), *Inquietança*. «Voliac. Retorn al sol», 5, Voliana edicions,

Argentona, març 2014. [«El cor de la crisàlide», embrions arribats de l'exterior; «Quatre-cents cinquanta-nou», mal record que envia el cos a un temps anterior; «La dama fosca», manipulació química de l'experiència: «El fòssil», inici de la vida a Venus, que vindria de l'espai exterior; «Ona curta, ona llarga», anàlisi del mecanisme dels pensaments; «El bitllet era d'anar i tornar», cerca dins els records; «Quark i Gluck», comunicació amb consciència còsmica; «Els herois de la nit espessa», fantasia al·legòrica; «Ella, la poma i la serp», al·legoria política.]

Conte traduït

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *Les pomes daurades del sol*. Tr. Lluís-Anton Baulenas. «Les ales esteses», 346, La Magrana RBA, Barcelona, juny 2014. [«La bruixa d'abril», fantasia clàssica; «El drac», fantasia transgredint el temps, i «L'oncle Einar», fantasia amb un home amb ales; «Els exiliats», amb autors clàssics de fantasia i terror refugiats a Mart; «La màquina voladora», faula sobre l'inventor d'un giny volador a la Xina antiga; «L'espai erm» i «La finestra de maduixa», amb to i ambientació de les *Cròniques marcianes*; «Amb c de coet», «La fi del començament», «El coet» i «Pilot de coet», crònica de l'era espacial; «Les pomes daurades del sol», expedició al sol a robar-ne un bocí; «La llarga pluja», en un Venus hostil; «Aquí hi ha tigres», amb un planeta intel·ligent, i «Glaç i foc», amb una nova manera de viure en un planeta accelerat; «El so d'un tro», safari al passat; «La sirena de la boira», origen de les històries de godzil·les; «L'assassí», premonició de l'abús del telèfon mòbil.]

-George **Saunders** (Amarillo, Texas, 1958), *Pastoràlia*. Tr. Yannick Garcia. «Mirmanda», 124, Edicions de 1984, Barcelona, maig 2014. [«Roure Mari», amb una ressuscitada, una mena de conte de terror zombi casolà.]

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Una humil proposta*. Tr. Joan Melià i Cathy Sweeney. «Avinents», 10, Ensiola editorial, Muro, març 2014. [Cansat d'oferir durant molts anys idees vanes, inútils i visionàries, per a solucionar l'economia irlandesa l'autor proposa vendre a preu de carn als gurmets anglesos les criatures irlandeses quan facin un any.]

Llibre il·lustrat original

-Jordi **Gort** (Lleida, 1960-2013), *Extractes del Manual de supervivència estel·lar*, 3. Pagès editors, Lleida, abril 2014. [Àlbum pòstum, «entre el relat il·lustrat i l'estampa explicada»; hi ha el volum 3, que havia deixat preparat, i cinc capítols del 4]

Reedició novel·la original

-Joan **Oller** [i Rabassa] (Barcelona, 1882-1971), *La barca d'Isis*. Pròleg de Sebastià Roig. «Distorsions», 10, Editorial Males Herbes, Barcelona, gener 2014. [Fris costumista, entorn de l'espiritisme, que mostra la pugna entre esoterisme i ciència: Feliu Soter, burgès barceloní, després de la mort del fill i l'abandonament de la dona, entra dins el cercle esotèric de Donís Ribera i s'obsessiona amb la idea de creure's la reencarnació del bucaner Braç de Foc.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2015

Novel·la original

-Joan Maria **Arenas** (Tarragona, 1964), *Nit*. «Voliac. Retorn al sol», 6, Voliana edicions, Argentona, agost 2015. [Mentre un home passa a Cal Gil una nit que s'allargassa inacabablement durant setmanes, per a la seva dona i el món exterior només ha passat la nit de divendres a dissabte.]

-Joaquim **Casal** (Palau-sacosta, 1948), *Tilepadeion. Sé què penses*. «Ciència-ficció», 28, Pagès editors, Lleida, juliol 2014. XV premi de narrativa de ciència-ficció Manuel de Pedrolo, ciutat de Mataró, 2014. [Adam Barnes potser descobreix per esperit investigador la bomba termobàrica, i Shedarak s'apodera de la màquina que permet llegir el pensament.]

-David **Cirici** (Barcelona, 1954), *La decisió d'en Viggo. Zona prohibida II*. «Ficció», Fanbooks, Grup editorial 62, Barcelona, març 2015. [Continuació de *Zona prohibida*, la nova societat sorgida després de la destrucció de la civilització tecnificada.]

-Pau **Escribano** (Vilanova i la Geltrú, 1981), *Aquell d'allà no sóc jo*. Columna, Barcelona, octubre 2015. [En un futur posterior al desglaç dels pols, la teletransportació desplaça l'aviació com a sistema de transport; però la suposada teletransportació no és el que sembla.]

-David **Gálvez** (Vilanova i la Geltrú, 1970), *Res no és real*. «Distorsions», 19, Editorial Males Herbes, Barcelona, febrer 2015. [L'autor, reclòs en uns immensos horts de maduixes de límits infranquejables, vigilats per uns éssers desconeguts, troba en l'escriptura l'eina de conscienciació.]

-Joan **Marcé** (Viladecans, 1965), *El visitant*. EDM Edicions, Girona, febrer 2015. [Segona part de la trilogia «El missatge», continuació d'*Un intrús a l'estany*, en reproduïx les característiques: ara l'estímul és una estela sumèria que reproduïx la galàxia M-51, d'on hauria arribat l'impuls per al progrés de la humanitat.]

-A. **Munné-Jordà** (Barcelona, 1948), *Micheliada*. «Distorsions», 23, Editorial Males Herbes, Barcelona, juny, 2015. Premi Ictineu 2016. [Transposició de la *Iliada* a una guerra futura, amb mutants manipulats.]

-Jordi **Navarri** i Ginestà (Barcelona, 1971), *Somnis entre anells*. «Ciència entre lletres», Publicacions de la Universitat de València, València, [abril] 2015. [Els bessons Ethan i Noah, astronautes, convergiran en una descoberta al·lucinant a la superfície de Tità, la lluna més gran de Saturn: una sonda extraterrestre a la manera del sentinella de Clarke.]

-Antoni **Olivé** (Barcelona, 1946), *Qui vol el panglòs?* «Voliac. Retorn al sol», 7, Voliana edicions, Argentona, agost 2015. Premi UPC 1992 (al volum dels premis es va publicar en castellà el 1993). [L'any 2038 un professor català inventa el panglòs, un aparell d'auriculars que tradueix a l'idioma proposat la veu de l'emissor i li tradueix al seu allò que diuen els altres; sorgeixen conflictes per la realitat sociolingüística.]

-Raquel **Ricart** (Bétera, 1962), *El ciutadà perfecte*. «Trencadís», Andana editorial, Algemesí, abril 2015. [L'any 3014 a Biotrés, la ciutat principal de Continent, el Biopoder manté un implacable règim asèptic i controlador.]

-David **Ruiz**, *El crit de les ultracoses*. «Polar», 7, Curbet Edicions, Girona, març 2015 [diu erròniament abril 2014]. [A Girona hi ha tres morts, davant un televisor que emet neu, i que estranyament tornen a la vida; els investiga el policia Raül Costa, que per la seva condició d'alcohòlic serà immune a la invasió extraterrestre de les ultracoses.]

-Josep **Sampere** (Igualada, 1963), *Aquesta nit no parlis amb ningú!* «Distorsions», 26, Editorial Males Herbes, Barcelona, octubre 2015. [Novel·la de fantasmes: l'actor Òscar Malet va trair i abandonar la Diana, una noia amb capacitat metamòrfica, que se suïcida després de fer-li una nota que diu «No és un adéu per sempre, és sols l'adéu per un instant», i a partir d'aquí el seu fantasma terroritza la família del noi.]

-Rafael **Tasis** (Barcelona, 1906 – París, 1966), *A reculons*. Edició de Montserrat Bacardí i Francesc Foguet. «Biblioteca de tots colors», 9, Cossetània, Valls, novembre 2015. [Novel·la inèdita de 1957. La gent és treta del nínxol, portada a l'església, després al vetllatori a casa, després al llit de mort, on es desperten, i van fent tota la vida a reculons, rejoinent, fins a tornar al claustre matern; el temps i la història també marxen a reculons, diuen que de resultes d'unes bombes que van trasbalsar les lleis de la natura.]

-J. **Valor** Montero (Barcelona, 1965), *La República Pneumàtica. Ball de serps*. «Camp a través», Editorial Cruïlla, Barcelona, febrer 2015. [En temps de l'emperador Claudi es va desenvolupar l'invent de la màquina de vapor d'Heró d'Alexandria, es va restituir la república, i el pontífex del culte pneumàtic té un gran poder; el jove Marcus Novus es desplaça des de la seva Caesaraugusta natal fins a Barcinomagna per complir una missió relacionada amb la desaparició de la mare i el captiveri del pare.]

-Santiago **Vilanova** (Olot, 1947), *L'ànima del volcà*. Editorial Base, Barcelona, 2015. [A partir de la troballa d'un cadàver a l'illa de Pasqua, Marc Dosrius, atret pels volcans, inicia un recorregut entorn de catorze volcans reals, amb elements onírics i de ciència-ficció i missatge ecologista.]

-Enric **Virgili** (Barcelona, 1965), *La visita*. «Distorsions», 18, Editorial Males Herbes, Barcelona, gener, 2015. [L'únic inquilí que queda en un edifici en decadència surt de casa, quan arriba al portal no té la clau, torna a pujar fins al terrat i quan torna a baixar es visita o rep una vista.]

Novel·la traduïda

-Joan **Bodon** (Crespinh de Naucela, 1920 – Alger, 1975), *El llibre dels finals*. Tr. Joan-Lluís Lluís. «Club dels novel·listes», LV, Club editor, Barcelona, maig 2015. [El narrador, desnonat i fugit a Clarmont, troba un castell on un metge comunista va inventar el bistec que creix i es reproduceix, nodrit pel farratge que prenia el bou quan era viu, i manté vius els caps tallats dels seus companys d'aventura.]

-Michel **Houellebecq** (Illa de la Reunió, 1958), *Submissió*. Tr. Oriol Sánchez Vaqué. «Llibres Anagrama», 12, Editorial Anagrama, Barcelona, maig 2015. [L'any 2022, en una França sota la presidència de Mohammed Ben Abbes, en François, intel·lectual especialista en Huysmans, narra la submissió al poder aparentment irresistible de l'aparentment inexhaurible petrodòlar.]

-Alfred **Jarry** (Laval, 1873 – París, 1907). *Gestes i opinions del doctor Faustroll, patafísic*. Tr. Josep Alemany. «Vagueries», 14, Adesiara editorial, Martorell, juny 2015. [Subtitulada «novel·la neocientífica», quan l'alguetir Panmuphle es presenta a embargar el pis del doctor Faustroll, emprenen un viatge a bord del llit-vaixell del doctor, teòric de la patafísica, la ciència del que se sobreafegeix a la metafísica». En apèndix, «Comentari que serveix per a la construcció pràctica de la màquina d'explorar el temps».]

-H.P. **Lovecraft** (Providence, 1890-1937), *Els somnis a la casa de la bruixa*. Tr. Emili Olcina. «L'arcà», 89, Laertes, Barcelona, març 2015. [Walter Gilman viu entre somnis i realitats horribles.]

-Patrick **Ness** (Virginia, EUA, 1971), *Un monstre em ve a veure*. Tr. Ferran Ràfols Gesa. «SLL», 15, Sembra llibres, Carcaixent, octubre 2015. [En Conor, que té malsons des que la mare rep tractament pel càncer terminal, es desperta i troba a la finestra un monstre diferent del dels malsons, i que el guiarà fins a ajudar-lo a acceptar la veritat.]

-Albert **Pla** (Sabadell, 1966), *Espanya de merda*. Tr. Martí Sales. «Amsterdam», Ara llibres, Barcelona, novembre 2015. [En un futur distòpic, un cantant uruguaià acompanyat del seu mànager fa una gira per l'Estat decadent i sacsejat per grups armats: Catalunya, independent, està aïllada militarment i la gent mor per un virus artificial, el País Valencià ha desaparegut sota la boira i la gent fuig cap a l'Àfrica; mentrestant, el cap suprem dels extraterrestres colonitzadors fa desaparèixer les piràmides i reflota l'Atlàntida.]

-Jonathan **Swift** (Dublín, 1667-1745), *Viatges de Gulliver*. Tr. Victòria Gual i Godó. «D'ací i d'allà», 45, Adesiara editorial, Martorell, maig 2015. [Nova traducció completa dels quatre viatges: a Lil·liput, Brobdingnag, Laputa i tres més, i al país dels houyhnhnms.]

-Ievgueni **Zamiatin** (Lebedian, 1884 – París, 1937), *Nosaltres*. Tr. Miquel Cabal Guarro. «Distorsions», 24, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2015. [Mil anys després de la implantació de l'Estat Únic mundial, aïllat de les terres salvatges per un mur, l'enginyer D-503, constructor de la nau espacial Integral, per mitjà d'una dona entra en contacte amb elements subversius.]

Novel·la juvenil original

-Manel **Aljama** (Sabadell, 1963), *Futur imperfecte*. «L'isard», 5, Animallibres, Barcelona, desembre 2015. [L'any 2092 les restes de la humanitat viuen en ciutats governades per ordinadors.]

-Salvador **Macip** (Blanes, 1970) i Sebastià **Roig** (Figueres, 1965), *El secret de la banya embruixada*. «L'isard», 2, Animallibres, Barcelona, març 2015. [Uns lladres que entren a robar a casa de Salvador Dalí trenquen la banya d'un rinoceront i alliberen els malvats tikoloshes.]

Conte original

-**26 autors** catalans actuals, *Punts de fuga*. «Distorsions», 21, Editorial Males Herbes, Barcelona, abril 2015. [De ciència-ficció: A. Munné-Jordà, «Segones oportunitats», si seriem capaços d'aprofitar-les; Joan Todó, «Jet lag», comissaria de delictes del temps; Mar Bosch Oliveras, «La bondat de Sant Cristòfol», medicina que transporta al passat; Emili Olcina, «Des d'un món simulat», magnat que es paga la immortalitat; Carles Terès, «Veu en off», col·lapse temporal; Ruy d'Aleixo, «Zoo Palau», experimentació sobre l'evolució; Salvador Macip, «El viatger», amb la màquina de Wells fins al final de l'univers; Max Besora, «J'espère que vous ferez bon voyage!», Roseta Stone a Nyargoc, continuació de *La tècnica meravellosa*; Enric Herce, «La crida més enllà del temps», viatge al passat amb contacte lovecraftià; Maiol de Gràcia, «Canvis», paròdia de canvis a partir del d'horari; Pere Grament, «La magdalena del senyor Sistachs», viatge en el temps per a

obtenir poder; Albert Pijuan, «Zulufita o els millors anys de la nostra espècie», viatges transtemporals a l'època del Món Ple; Adrià Pujol, «L'eco dels trons», represa del «So d'un tro» de Bradbury; Ramon Mas, «Sota les hores», amb rellotges acumuladors de temps; Sebastià Bennasar, «Un Ictineu per al Nautilus», amb màquina del temps; Martí Sales, «*», recull de provatures sobre el viatge en el temps; Víctor Nubla, «Les vacances de Pendergast», ciència-ficció vuitcentista seguint *El regal de Gliese*. / De bogeria i obsessió / dimensió desconeguda: Jordi Sanglas, «Trajecte», lluita mental contra el temps; Yannick Garcia, «Un bosc de pollancres», fe en la màquina del temps que només fa perdre'l; Carla Benet, «La pluja», amb dobles acumulatius d'altres edats; Jordi Nopca, «L'illa de Hainan», aventura surrealista underground. / De fantasmes i ultratomba: Sebastià Jovani, «Bolero», amb escriptor que va a la presentació després de mort. / Al·legories de la lectura: David Gálvez, «Succedanis d'eternitat»; Josep M. Argemí, «El gran viatge» / Metaficció: Joan Jordi Miralles, «El paradís perdut», metaficció autoreferencial; Jaume C. Pons Alorda, «Pròleg a *La filosofia dels viatges en el temps* de Roberta Sparrow», temps cíclic sobre metaficció.]

-Ruy d'**Aleixo** (Aleix Ruiz Falqués, Sant Feliu de Codines, 1982), *Els noms dels seus déus*. «Distorsions», 22, Editorial Males Herbes, Barcelona, maig 2015. [Dels disset relats, «Primavera nuclear», mite postnuclear que esdevé premonició prenuclear; «Fes un esforç», sobre una neotaumàquia mecànica; «Les eines», entorn de medicacions per a la sida; «El tros de pa», amb una fuga del món virtual; «Veluvana», amb un exòtic judici futurista, i «L'ou de Pasqua sóc jo», amb «el primer ovípar de la família en tres-cents milions d'anys».]

-Teresa **Colom** (la Seu d'Urgell, 1973), *La senyoreta Keaton i altres bèsties*. «Narrativa», 473, Empúries, Barcelona, gener 2015. [«La senyoreta Clock», amb una mare que pensa que serà massa vella per a veure madurar la filla, i com la filla viu una vida accelerada; «Caterina», una criatura cridada per la mar; «El nen de Mortson», amb una criatura amb mà de porc; «El fill de l'enterraments», amb la Mort que vol ser mare quan és enterrada una morta prenyada; «La Maison Desirchamp», amb una criatura de glaç que acaba fosa.]

-**Diversos** autors, *Catalunya mítica. Relats fantàstics inspirats en la mitologia catalana*. «Tar», 3, OrcinyPress, Sant Cugat del Vallès, abril 2015. [Onze relats d'onze autors, sobretot dins l'aire de la rondalla meravellosa, amb fades, bruixes i dones d'aigua. Dins ciència-ficció: «La Corporació Pinós i el rescat de les cent donzelles de plaer» de Víctor N. Monterroso, d'anticipació neofeudal; «L'aviador» de Rubén Guallar, mítica intemporal; «Verd gasós sobre fons de neu i cendra» de Sergi G. Oset, d'anticipació amb ambient cyberpunk i tema del dip, el gos vampir; també de vampirisme, «Llers, 1939» d'Enric Bassegoda; i «Tymbala Erdal Vrük» de Marc Martorell fora de fantasia èpica.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), «I un gran joc s'esdevé», dins Aut@rs de Cornellà, *Cornellà mata*. Ajuntament de Cornellà de Llobregat, Cornellà de Llobregat, gener 2015. [Seguint el relat «The Seventh Victim» de Robert Sheckley i el film *La decima vittima* d'Elio Petri, Elia Petri arriba a Cornellà cercant la víctima assignada per l'ordinador en el Joc de Cacara.]

-Emili **Gil** (la Sénia, 1969), *La Sénia extraordinària*. Insòlit, Barcelona, juliol 2015. [Divuit relats que configuren un imaginari de la Sénia, anomenada Àiled: tot i una invocació final a Lovecraft, l'aire és més aviat de fantàstic d'ultratomba vuitcentista.]

-Jaume C. **Pons Alorda** (Caimari, 1984), «Les escales de l'Aldea». Dins Sebastià Portell, Jaume C. Pons Alorda i Joan Todó, *La recerca del flamenc*. «Cicuta», 11, LaBreu edicions, Barcelona, octubre 2015. [El relat, contat per Déu, explica com va deturar el temps perquè en Delta pogués concloure el seu llibre quan el van afusellar, després d'haver engegat el jerarca Vistadàguila en un episodi que estraïa l'homèric d'Ulisses i Polifem.]

-Carme **Riera** (Palma, 1948), *La veu de la sirena*. «El balancí», Edicions 62, Barcelona, març 2015. Inclou «La donzelleta de la mar» de Hans Christian Andersen, tr. Josep Carner. [Reescriptura del conte d'Andersen, amb ironia crítica i afegiment de detalls.]

-June **Serrano** (1979), *Senyores i senyors*. «Distorsions», 25, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2015. [Contes breus de costumisme crític, s'acosta a la fantasia «Cap dur», en què a partir de la frase «sempre ha de ser com tu vols» realment tot s'esdevé com ell vol.]

-Jordi **Sierra** i Fabra (Barcelona, 1947), *Sóc una màquina!* «Espurna», 117, Edicions Bromera, Alzira, setembre 2015. [Deu contes de ciència-ficció per a joves. Potser són traducció?]

Conte traduït

-Ambrose **Bierce** (Ohio, 1842 – Mèxic?, 1914?), *Històries de soldats*. Tr. Francesc Francisco-Busquets. «La clàssica», 8, Edicions de 1984, Barcelona, novembre 2015. [Narracions realistes. Hi ha «El cas del pont d'Owl Creek» ja traduïda, considerada narració fantàstica perquè l'escena és imaginada per un mort, i «Un dels desapareguts», amb la mateixa tècnica.]

-Robert W. **Chambers** (Nova York, 1865-1933), *El Rei de Groc*. Tr. Albert Pijuan. «El far», 26, Angle editorial, Barcelona, gener 2015. [«El reparador de reputacions», d'anticipació, i de bogeria i obsessió; «La màscara», de ciència-ficció vuitcentista, i de fantasia inexplicable, l'únic que promet un final feliç; «Al pati del Drac», de terror i obsessió; «El signe groc», amb somnis i mort que es resisteix a admetre la seva condició. Completa el volum «L'habitant de Carcosa» d'Ambrose Bierce, amb un mort traslladat al futur, ja traduïda.]

-George **Saunders** (Marillo, Texas, 1958), *Sucessiolàndia pel pedregar*. Tr. Yannick Garcia. «Mirmanda», 140, Edicions de 1984, Barcelona, octubre 2015. [«Una descàrrega per a la senyora Schwartz», amb una botiga de realitat virtual hologràfica i un programa que descarrega i esborra els records d'un cervell i els traspasa a un altre; «Recompensa», distopia en un futur en què els productes mutàgens han provocat mutacions en els anomenats Defectuosos, que són venuts com a esclaus. Dins l'ambientació habitual en Saunders de parcs temàtics amb elements tecnològics futuristes, també n'hi ha algun a «Secessiolàndia pel pedregar», amb fantasmes i hologrames, i «La fallida campanya de terror de Mary l'esclavitzada», amb una vaca amb una finestra de metracrilat incorporada, que permet veure'n el procés digestiu.]

Còmic original

-Sebastià **Roig** (Figueres, 1965, text) i Toni **Benages** i Gallard (Badalona, 1970, dibuix), *Les extraordinàries aventures de Francesc Pujols*. Editorial Males Herbes, Barcelona, novembre 2015. [«L'esperit de l'art modern», d'espiritisme; «El gabinet del doctor Darder», de monstres submarins; «Escombres entre ombres», de bruixeria; «Les irreals omegues», amb una ciutat volant; «Quan cau, cau», amb connexió interplanetària.]

Assaigs i estudis

-Clive **Leatherdale** (Londres, 1949), *Dràcula. La novel·la i la llegenda*. Tr. Albert Betetta Mas. «Assaig», Editorial Gregal, Maçanet de la Selva, setembre 2015. [Estudi exhaustiu de les interpretacions de la novel·la i del mite, traduït aproximadament al català.]

Fanzín

-«Les males herbes», núm. 10, desembre 2015. [Últim número, la revista es tanca.]

-Queden «La Lluna en un cove» i «Catarsi».

Reedició còmic

-*Mecanoscrit del segon origen*. Il·lustracions d'Isidre Monés i Pons. Edició privada. Sense crèdits, reimpressió en ocasió del premi 7lletres, maig 2015. [Recopilació en un volum dels dos de 1984. L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2016

Novel·la original

-Daniel **Closa** (Barcelona, 1961), *El camí de la pesta*. «Capital Books», 3, 9 Grup Editorial, Barcelona, febrer 2016. [Surten casos de pesta en tres llocs diferents; el bacteri que la causa té un gen nou que el fa immune als antibiòtics; el remei es trobarà a partir d'un manuscrit medieval sobre la pesta negra.]

-Jair **Domínguez** (Barcelona, 1980), *Perímetre*. Catedral, Barcelona, març 2016. Premi Ictineu

2017. [En to de western, la marxa venjativa de l'Enginyer per matar La Toussaint, en un futur postapocalíptic el mes seixanta-vuit «Després-de».]

-Marina **Espasa** (Barcelona, 1973), *El dia del cérvol*. L'altra editorial, Barcelona, febrer 2016. [En relació amb la conxorxa del grup d'extrema dreta Atletes del Nord, contrarestats per l'actuació dels Ganduls del Sud, s'estén arreu la imatge del cérvol, que permet salts en el temps i en l'espai.]

-Victor **García** Tur (Barcelona, 1981), *Els ocells*. «Narrativa», 493, Empúries, Barcelona, gener 2016. Premi de novel·la Marian Vayreda 2015. [Els ornitòlegs d'una estació d'observació comproven que els ocells fugen d'una zona concreta, que arriben a establir que és un quadrat perfecte; més endavant, s'observa un quadrat fosc al cel.]

-Joan-Lluís **Lluís** (Perpinyà, 1963), *El navegant*. «A tot vent», 661, Proa, Barcelona, novembre 2016. [Assiscle Xatot neix a Perpinyà l'any 1852 amb el do d'aprendre sencera qualsevol llengua només de sentir-ne dir una paraula i saber-ne el significat; de jovenet entra en contacte amb un home que comparteix el seu do i l'empeny a cercar-ne el sentit: és el punt de partida fantàstic d'una novel·la d'iniciació.]

-Salvador **Macip** (Blanes, 1970) i Ricard **Ruiz** Garzón (Barcelona, 1973), *Herba negra*. «Fanbooks», Grup 62, Barcelona, novembre 2016. Premi Ramon Muntaner 2016. [En un temps en què s'han fet moda els derivats d'una varietat de la planta de l'absenta, anomenada popularment fada, l'Eva i l'Elies, ajudant el misteriós Salva, emprenen la lluita per salvar el món de la invasió abasagadora de la planta.]

-Valero **Sanmartí** (pseudònim), *Los del sud us matarem a tots*. «Distorsions», 30, Editorial Males Herbes, Barcelona, març 2016. [L'any 2032, després que els xinesos hagin provocat una catàstrofe mundial saltant tots alhora, Andorra s'ha apoderat de Catalunya, i Valero Sanmartí, que vol unir tots els de la Catalunya Nova per a exterminar la Catalunya Vella, arriba a l'antiga Barcelona, convertida en BCN World.]

-J. **Valor** Montero (Barcelona, 1965), *La República Pneumàtica II. Els quatre confins*. «Camp a través», Editorial Cruïlla, Barcelona, març 2016. [Continuació de la *República Pneumàtica* de 2015. S'ha desencadenat la guerra entre Roma i Xina; noves aventures de Marcus Novus, que retroba els pares i al final es revela com el profetitzat Teixidor que ha de redimir el món.]

-Muriel **Villanueva** (València, 1976), *El parèntesi esquerre*. «Distorsions», 28, Editorial Males Herbes, Barcelona, febrer 2016. [En forma de novel·la fantàstica en què una mare novella viuda s'instal·la amb el nadó en una casa de la platja i, assetjada per una estrella de mar, se li va descomponent el cos i després el recupera i també el marit, en realitat és una al·legoria lírica del procés de recuperació dels nou mesos de l'anomenada exterogestació.]

Novel·la traduïda

-Niccolò **Ammaniti** (Roma, 1966), *Anna*. Tr. Joan Casas. «Narratives», 83, Angle editorial, Barcelona, maig 2016. [Un estrany virus s'ha estès per tota la Terra i van morint tots els adults i els més grans de catorze anys; en un poble de Sicília, l'Anna té nou anys, i el seu germà Astor, quatre; quatre anys després, els dos germans volen arribar al continent, on diuen que alguns grans s'han salvat.]

-Ernest **Cline** (Ohio, 1972), *Ready player one*. Tr. Lluís Delgado i Rosa Borràs. «Clàssica», 1086, Columna, juny, 2016. Premi Ictineu 2017. [En un futur proper la gent s'estima més viure dins un joc d'ordinador que a la vida real.]

-Jonathan Safran **Foer** (Washington, 1977), *Sóc aquí*. Tr. Alexandre Gombau i Arnau. «Amsterdam», Ara llibres, Barcelona, octubre 2016. [En una bona novel·la de crònica actual, l'únic element fora de la realitat és que hi ha un terratrèmol de magnitud 7,6 amb epicentre a la mar Morta, que provoca una gran destrucció a Israel, que aprofiten totes les potències musulmanes per a atacar-lo; el procés i el resultat tenen alguna repercussió en la narració, però no són determinants en una novel·la amb «un element» de ciència-ficció.]

-Boualem **Sansal** (Théniet El Had, Algèria, 1949), *2084. La fi del món*. Tr. Ferran Ràfols Gesa. «El balancí», 759, Edicions 62, Barcelona, setembre 2016. [En un futur en què l'islamisme es considera vencedor de les guerres santes i les exterminacions massives, substitueix l'àrab per una novaparla que condiciona els parlants, i Al·là i l'Alcorà per un déu i un llibre encara més totalitaris; la gent, que no pot sortir del poble, creu que dominen tot el planeta, i la frontera i l'estranger són faules.]

Novel·la juvenil original

-Carles **Batlle** (Barcelona, 1963), *Kàrvadan. De la sang dels blaus*. «Karvadan», 3, Llibres de Batet, Olot, març 2016. [Tercer volum de la trilogia que mitifica el paisatge de la Garrotxa, i conclusió del viatge a la ciutat arbòria de les cases volants.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Mima, Robot i el Llibre màgic*. «Ala delta», 43, Baula, Barcelona, setembre 2016. [D'ambientació de ciència-ficció, amb robots autònoms, integra un conte infantil amb fades i màgia.]

-Joan **Llongueras** (Mataró, 1979), Mercè **Masnou** (Vic, 1960), Helena **Sales** (?), *Kadingir. El cas de Shapla*. Autoedició, juliol 2016. [Tercer volum de les cròniques de Kadingir. Després de la derrota de l'Usúmgal, els líders de les sis races es reuneixen a Shapla, on la Ishtar assisteix com a reina dels zirtis, al planeta Ki, situat en una altra dimensió i connectat a la Terra per mitjà de la tecnologia Kadingir.]

Conte original

-Josep M. **Argemí** (Barcelona, 1965), *El somni de William Blake*. «Distorsions», 34, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2016. [Més pastitxos del fantàstic vuitcentista, a la manera de Perucho, més descriptius que narratius: «Aurora», homenatge al to de Perucho; «Fuga apassionada» i «Història del món», abduccions i integracions de personalitat; «Inici a la vida», fantasmal; «Records de l'Alt Egipte», mitològic transtemporal; «Llums al cel d'Hongria», prodigi apòcrif; «El somni de William Blake», revelació del paradís intel·lectual; «Els amics del senyor Ghoul», secta implacable d'iniciats; «Visions a Patmos», revelació apocalíptica i peruchiana de Joan; «Mundus subterraneus», somni oriental amb autòmat; «Carrer dels Mirallers, 7», terror verdaguerià; «Caterina d'Alexandria», pintura barroca amb autòmats; «Un conte cruel» i «El tigre», pastitxos literaris, de perversió eròtica villalonguiana i sobre poetes romàntics.]

-**Diversos** autors, *Deu relats ecofuturistes*. «Distorsions», 33, Editorial Males Herbes, Barcelona, juny 2016. [Roser Cabré-Verdiell, «L'estripaventres», nens mutants que estripen el ventre de la mare en una societat progressivament ecointegrada; A. Munné-Jordà, «Parc Climàtic», experiment de conservació de natura i de pagesos; Núria Abril, «Equilibri», futur amb mort programada; Carme Torras, «L'indigent», l'últim robot que sap reparar i reciclar màquines; Carles Ribas, «Vilardell, percaçador d'essències», amb l'agonia del planeta es corporifiquen els malsons col·lectius; Enric Herce, «Estels negres», escoli per a iniciats a partir del rei de Groc; Ferran Garcia, «Llàtzer mil vegades», una altra referència a Carcosa, en un bon conte sobre el suïcidi com a defensa del planeta; Max Besora, «Manuel», sàtira humorística sobre un hámster mutant que vol encapçalar la revolució animal; David Castejón i Ferrer, «Abocador», un futur en què és més pràctic engegar els residus al Sol que reciclar; Ruy D'Aleixo, «Els pastors de formigues», mite d'uns terrícoles que s'haurien dedicat a menjar-se cadàvers ritualment en un cometa on els engegaven a l'espai.]

-**Diversos** autors, *Històries de les Terres Albes i altres relats fantàstics*. «Minairó», Edicions SECC, l'Hospitalet de Llobregat, octubre 2016. [Relats fantàstics, també algun de ciència-ficció. «En una galàxia poc llunyana» de Sergi G. Oset, un ratolí de Falmatradore caigut a la Terra viu en simbiosi amb un cervell humà, i «Seqüeles» de Sílvia Romero, un experiment en cerca de la immortalitat fent hibridació amb tortugues acaba en metamorfosi; «Coll Blanc» d'Alicia Gili, «La Laia, en Roc i l'infermer de la boira verda» de menut i «L'arbreda» de Carles Castro, dins el fantàstic meravellós; «Transcomunicació bovina» d'Hugo Camacho, de fantasmes i paranormalitat.]

-Jordi **Lara** (Vic, 1968), *Mística conilla*. «Mirmanda», 154, Edicions de 1984, Barcelona, novembre 2016. [«Lo matí de ma infantesa» és un relat de fantasia romàntica amb transgressió del temps, de l'actualitat a la infantesa de Verdaguer.]

-Jordi **Masó** Rahola (Granollers, 1967), *Polpa*. «Distorsions», 31, Editorial Males Herbes, Barcelona, maig 2016. [«L'arrest», revisió de *Minority Report*; «Sísif», crim repetit amb mort que torna; «L'art del pastitx», compositor en connexió amb morts; «Pensió Grèbol», espiritisme profètic; «Ampolla al mar», reencarnació; «L'aneguet lleig», especulació sobre desig de telepatia frustrat.]

-Víctor **Nubla** (Barcelona, 1956-2020), *Les investigacions del cap Pendergast*. «Distorsions», 37, Editorial Males Herbes, Barcelona, octubre 2016. [Casos inversemblants del cap de la Policia

científica muntada del Canadà: «Afer a Xangai», amb un xinès segrestat per dos nans submarinistes que el redueixen i el traslladen per la comuna al Canadà, i «Dues nits a Cracòvia», amb teletransportació, relats publicats a la revista «Males Herbes»; «Pendergast als Alps», amb alteracions temporals provocades per experiments secrets; «Les 27 hores de Buenos Aires», en què el sistema informàtic dels semàfors es vol comunicar per informar d'una avaria; «Les vacances de Pendergast», ja publicat a *Punts de fuga*, i relacionat amb l'ovni de la plaça Raspall d'*El regal de Gliese*.]

-Bel **Olid** (Mataró, 1977), *Vents més salvatges*. «Narrativa», 499, Empúries, Barcelona, març 2016. [Hi ha «Plus ultra»: caiguda en un accident d'escalada, la protagonista queda congelada i és recuperada en un temps futur per una societat femenina; amb esment a Vonnegut i a Pedroló, arrenca com el de Murià.]

-Jordi **Ortiz** (Barcelona, 1969), *Vorejant els límits*. «Beta», 228, Proa, Barcelona, maig 2016. V premi Carlemany per al foment de la lectura. [Contes d'un futur deshumanitzat: «Clàusules contractuals», d'adopció mercantilitzada; «Cortesía», banc amb empleat virtual; «La Gran Unificació», amb vista a la rendibilitat; «Menjar sa», d'alimentació sintètica; «Observacions», d'extraterrestres; «Llibertat controlada», de supercontrol; «Atepeïment», d'horror vacui; «Trinxament», venjança de violació, el menys de ciència-ficció; «Festa de comiat», d'eutanàsia; «El preu de la victòria», manipulació esportiva; «Indecisos», tècniques de reproducció; «Autodefensa», disseny genètic; «Flaix: no tenim vacunes», guerra biològica; «Renascuts», reciclament vital; «Estupidesa artificial», rebel·lió d'ordinadors; «Cercant la imperfecció», substitució d'humans; «Ciberconeixement», autoconsciència informàtica; «Centre comercial», robot complidor; «Factor aleatori», nova creació; «Connectats», triomf virtual; «Jo sóc Déu», superordinador creador; «Cicle sens fi», omnipotència post mortem; «El donant», transformació posthumana; «Trasplantament», d'ànima entre vius; «Esperant una resposta», després de la vida.]

-Sergi G. **Oset** (Barcelona, 1972), *Hipermatrònic, l'hiperbreu que va sorgir de l'espai profund*. «Tar», 6, OrcinyPress, Sant Cugat del Vallès, desembre 2016. [Cent onze microrelats, bàsicament a partir de referències a la literatura i el cinema fantàstics.]

-Sergi G. **Oset** (Barcelona, 1972), Patrícia **Muñiz** (Barcelona, 1970) i Igor **Kutuzov** (Lluís Viñas Marcus, Barcelona, 1973), *Malsons de gat*. «Medea», 1, Editorial Hermeneute, Barcelona, abril 2016. [Quinze contes d'un, dos o tres autors. De ciència-ficció: Kutuzov i Oset, «John Martínez», animals artificials en una guerra intracontinental; Oset i Kutuzov, «Gambit de laboratori», implants cerebrals potenciadors; Kutuzov i Muñiz, «El Soterrani», anticipació perversa per a menjar carn; Muñiz, «Material orgànic», parany de la natura; Kutuzov, «Déu salvi Barbanegra», epopeia espacial; més de fantasia: Oset i Muñiz, «Curseville» i «Non Serviam», de bruixes i dimonis; Oset, «Tomagudi», amb font de l'eterna joventut; de zombis i terror: Oset i Kutuzov, «Hambleden», i Muñiz i Kutuzov, «Però si no m'he assabentat de res!»; de somnis de gats: Kutuzov, Oset i Muñiz, «Gòrgola»; Kutuzov, «Mides»; Muñiz, «Mixi, mixi, mixi»; Oset, «Acicogan, Gatmed, Medrad, Rezfoo».]

-Joan **Todó** (la Sénia, 1977), *Lladres*. «Cicuta», 12, LaBreu edicions, Barcelona, febrer 2016. [Hi ha «Jet Lag», sobre una comissaria de delictes del temps, publicat l'any abans a *Punts de fuga*; «El turista, l'estranger», amb una explosió definitiva a Ascó i Vandellós; «La samarreta», amb una possible sirena.]

-Joan **Tudela** (Barcelona, 1954), *Amb molt de gust*. «Voliac», 25, Voliana edicions, Argenton, gener 2016. [Hi ha «Català universal», en què arriba de l'espai exterior un missatge d'éssers intel·ligents expressat en català; publicat abans a «Avui», 18-I-1988 i a «La Lluna en un cove», 34, XII-2011.]

Conte traduït

-Roald **Dahl** (Llandaff, 1916 – Oxford, 1990), *Els millors relats de...* Tr. Ferran Ràfols Gesa. «SLL», 22, Sembra llibres, Carcaixent, juny 2016. [Hi ha «La gran gramatitzadora automàtica», conte de ciència-ficció sobre una màquina d'escriure creació que influeix els creadors humans, i «Gelea reial», entre la ciència-ficció i el terror, amb la nena criada com una abella reina i que potser tira a la metamorfosi, com el seu pare.]

-Rudyard **Kipling** (Bombai, 1865 – Londres, 1936), *La millor història del món*. Tr. David Gàlvez.

«Distorsions», 35, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2016. [«La millor història del món», amb el personatge que recorda diverses reencarnacions; «El jardiner», un personatge real o una aparició redemptora?; «Al final del trajecte», que s'havia traduït el 1987 amb el títol «Al final de la travessia», amb un fantasma autosuggestionat; «L'estranya cavalcada d'en Morrowie Jukes», que desemboca a l'indret on van confinats els morts que no han mort però no poden viure entre els vius.]

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *El corb, La caiguda de la casa Usher*. Tr. Emili Olcina. «L'arcà», 90, Laertes, Barcelona, març 2016. [Noves traduccions, la d'«El corb» en prosa, seguint la narració de l'original.]

Teatre original

-Companyia Els **Pirates** teatre, *Ronda naval sota la boira*. Sala Maldà, Barcelona, des del 13-I-2016. [A partir de la novel·la de Pere Calders, els passatgers d'«El Panoràmic», seguint el diari d'Oleguer Sureda i Armatell, preparen detalladament el naufragi.]

-**Roseland** Musical, *Viatge al centre de la Terra, segle XXI*. SAT, Barcelona, 9, 10, 16, 17, 23 i 24-I-2016. [Adaptació lliure de Verne: l'Eva i l'Ava, seguint els passos d'un avantpassat, se'n van a Islàndia, on troben en Hans, el guia que les portarà cap al centre del planeta.]

Teatre traduït

-Jennifer **Haley**, *L'inframón*. Teatre Lliure, Barcelona, estrena 22-IX-2016. [L'empresari Sims construeix l'Amagatall, una mansió victoriana virtual en la qual per mitjà d'avatars els pederastes poden viure les fantasies sexuals sense perjudicar ningú real.]

Reedició novel·la original

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Introducció a l'ombra*. «Ciència-ficció», 29, Pagès editors, Lleida, març 2016. [Un home entra sobtadament en una dimensió desconeguda dins casa seva mateix, i queda aïllat del seu món habitual.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. Versió de Núria Martí Constans. Adapta editorial, Barcelona, abril 2016. (Versió en català fàcil per a novínguts.) [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Mecanoscrit del segon origen*. *Mecanoscrito del segundo origen. Typescript of the second origin*. Tr. Domingo Santos (castellà) i Sara Martín Alegre (anglès). Edició a cura de Sara Martín Alegre. Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida [novembre], 2016. (Reedició del text català, de la traducció castellana de 1975, i primera traducció a l'anglès.) [L'Alba, de catorze anys, i en Dídac, de vuit, supervivents d'un atac extraterrestre que pràcticament anorrea la vida a la Terra, assumeixen la missió de repoblar-la.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Procés de contradicció suficient*. «Tar», 5, Orciny Press, Sant Cugat del Vallès, juny 2016. [Un pintor va a Garum a intentar vendre algunes obres, i és temptat per un diable multiforme femení que li ofereix fama i riquesa.]

-Jordi Solé **Camardons** (Oliana, 1959), *Planeta mut*. «Voliac. Retorn al sol», 8, Voliana edicions, Argentona, setembre 2016. [Revisió d'*Els silencis d'Eslet*. A Eslet, planeta en què els habitants no tenen sistema auditiu, el moviment per la dansa en parella subverteix l'ordre basat en l'estructura triangular.]

Reedició novel·la traduïda

-Carel **Čapek** (Malé Svatonovice, 1890 – Praga, 1938), *La guerra de les salamandres*. Tr. Núria Mirabet. «Distorsions», 29, Editorial Males Herbes, Barcelona, febrer 2016. [Reedició notablement corregida. El capità Van Toch en una illa d'Indonèsia sent a parlar d'una mena de dimonis, que resulten ser una mena de salamandres intel·ligents que, afavorides per l'home, acabaran dominant el món i destruint els continents.]

Reedició conte original

-Marian **Vayreda** (Olot, 1853 – Barcelona, 1903), *El roure dels penjats*. Edició literària d'Albert

Mestres, Lapslàtzeni editorial, Blanes, març 2016. [Hi ha «El roure dels penjats. Cuento fantàstic», que descriu la venjança dels pagesos contra set germans bandolers, que van penjar d'un roure; dos-cents anys després, el narrador els torna a veure enmig d'una tempesta. «Les batalles del pervenir. Carta desclosa a don Josep Berga», publicada dins «L'Olotí», 457, Olot, 30-VIII-1896, pàgs. 410-413. Datada a Olot, 25 d'agost de 1896, l'autor l'envia al seu amic el pintor Berga i Boix, desencisats després de les proves dels nous fusells Mauser que es faran servir a Cuba, que ja no fan el soroll i el fum dels fusells de les guerres carlines, i elucubra sobre les guerres del futur, cada vegada a més distància, amb més precisió, ja sense veure l'enemic, i amb projectils més llargs i prim: «nostres fills potser tiraran agulles».]

Reedició còmic

-Emili **Teixidor** (guió, Roda de Ter, 1934 – Barcelona, 2012) i Enric **Sió** (dibuix, Badalona, 1942 – Barcelona, 1998), «Lavínia 2016 o la guerra dels poetes». Edició privada. Sense crèdits, reimpressió en ocasió del premi 7lletres, maig 2016. [Recopilació en una carpeta de les pàgines d'«Oriflama», del 68 al 76, Barcelona, de gener a octubre 1968.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2017

Novel·la original

-Max **Besora** (Barcelona, 1980), *Aventures i desventures de l'insòlit i admirable Joan Orpí, conquistador i fundador de la Nova Catalunya*. «Distorsions», 40, Editorial Males Herbes, Barcelona, febrer 20147. [A partir del personatge real, sàtira de novel·la fantàstica i picaresca barroca, amb elements fantàstics com l'homuncle immortal i els habituals, en Besora, habitants del planeta Nyargoc, que no tenen cul.]

-Màrius **Blàvia** (Lleida, 1963), *La flama d'or*. «La Cram», 32, El cep i la nansa, Vilanova i la Geltrú, juny 2017. [En Neftalí, estudiant de medicina company de Màrius Torres, s'enamora d'una noia que resulta que havia mort, i té altres contactes ultraterrenals en un ambient entre l'espiritisme i la il·lustració.]

-Marià **Bosom** i Casadevall (Barcelona?), *Quan la tortuga perdé la closca*. «Voliac. Retorn al sol», 9, Voliana edicions, Argentona, octubre 2017. [Es rep un missatge del futur que explica la història d'una possible expedició humana a un altre sistema planetari.]

-Andreu **Carranza** (Ascó, 1957), *Ciutat de llops*. «Clàssica», 1152, Columna, Barcelona, setembre 2017. [Fantasia i mitologia entorn de l'Ebre.]

-Jordi **Cervera** (Reus, 1959), *L'enigma Perucho*. «Bambú Exit», Editorial Bambú, Editorial Casals, Barcelona, febrer 2017. [L'any 2020 Turquia bombardeja occident amb un virus que extermina i desintegra la gent; més de trenta anys després un caçador de llibres viatja al centre de les terres salvatges, Barcelona, on actua el terrorífic Dip, en cerca d'un llibre mític de Joan Perucho.]

-Roger **Coch** (Barcelona, 1990), *Udzu*. «Distorsions», 39, Editorial Males Herbes, Barcelona, gener 2017. [En una futura ciutat distòpica, en Roger vol enterrar les restes d'Udzu, mort i desposseït de tots els seus òrgans.]

-Aniol **Florensa** (Vilassar de Dalt, 1987), *Kentucky*. «Verd Nil», 5, Brau edicions, Figueres, setembre 2017. [Emergència radioactiva en una Catalunya independent.]

-Montserrat **Galícia** (Cornellà de Llobregat, 1947), *Estirant el fil escarlata*. «Ciència-ficció», 30, Pagès editors, Lleida, juliol 2017. XVI premi de narrativa de ciència-ficció Manuel de Pedrolo, ciutat de Mataró, 2016. [Un descendent d'anglesos troba a Cervera una porta del temps que el duu al Londres victorià de l'Esbudellador i Conan Doyle.]

-Ramon **Mas** (Vic, 1982), *Afores*. «Mirmanda», 161, Edicions de 1984, Barcelona, setembre 2017. [Set textos que conformen una novel·la calidoscòpica: Puigsech és un poble fantasmagòric on els habitants experimenten vides fragmentades entre la realitat aparent i la subterrània.]

-Marc **Pastor** (Barcelona, 1977), *Farishta*. «Amsterdam», Ara llibres, Barcelona, febrer 2017. [La jove Farishta se'n va a atendre famílies riques d'un complex a la Polinèsia francesa.]

-Jordi **Prat** (Barcelona, 1968), *Loving Graceland*. Viena, Barcelona, 2017. [Jesse Colter, un

personatge amb el nom del germà bessó d'Elvis Presley que va morir en néixer, és un entusiasta d'Elvis i se'n va a Graceland, on és enterrat el cantant, s'adorm al parc, i es desperta als anys cinquanta, a Memphis, i pot resseguir la carrera del seu ídol i els Estats Units de l'època]

-Josep Maria **Ràfols** (Vilanova i la Geltrú, 1951), *El xiscle de la sirena*. «Lo Marraco», 321, Pagès editors, Lleida, abril 2017. [Al segle XVIII dos joves entren a l'església dels sants Just i Pastor i obren una tomba per veure si hi ha enterrada una sirena, en una acció que arriba fins al 2036, quan fan una autopista que uneix la península amb Mallorca, per damunt la ciutat de les sirenes.]

-Carme **Torras** (Barcelona, 1956), *Enxarxats*. «Distorsions», 42, Editorial Males Herbes, Barcelona, maig 2017. Premi Ictineu 2018. [Després de la jubilació de la professora Ariadna Mestres, Júlia Pagès n'hereta el despatx i l'ordinador, amb una sèrie de programes que la van introduint al cor d'una teranyina que la va encerclant alhora que li ofereix el poder.]

-Olga **Xirinacs** (Tarragona, 1936), *Reencarnacions miserables*. «La miloca», 32, Arola editors, Tarragona, abril 2017. [Un gitano romanès viu a Tarragona una de les seves múltiples reencarnacions, de les quals recorda totes les vicissituds, i decidit a fer acabar aquesta continuïtat s'amaga provisionalment a la casa on va viure una vida anterior, però topa amb un personatge d'existència subterrània i aparença vampírica, recurrent en l'autora.]

-Nando **Zanoguera** (Palma, 1972), *Fora de la galàxia*. «Narrativa», 58, Viena edicions, Barcelona, octubre 2017. [Quan Catalunya proclama la independència Espanya aixeca un mur i la UE la condemna a vagar fora de la galàxia.]

Novel·la traduïda

-Edward **Bulwer-Lytton** (Londres, 1803 – Torquay, 1873), *Zanoni*. Tr. Joaquim Mallafrè. «D'ací i d'allà», 57, Adesiara editorial, Martorell, juliol 2017. [Als anys de la Revolució francesa, només queden al món dos individus immortals que conserven poders benèfics.]

-Josep **Capsir** (Barcelona, 1970), *Els fills de l'Atlàntida*. Tr. Sabina Galí. «Clàssica», 1142, Columna, Barcelona, juny 2017. [Els últims dies de l'Atlàntida.]

-Mircea **Cartarescu** (Bucarest, 1956), *Solenoides*. Tr. Antònia Escandell Tur. «Antípoda», 24, Edicions del Periscopi, Barcelona, octubre 2017. Premi Ictineu 2018. [Si l'autor hagués fracassat en la presentació de l'obra que li va donar prestigi, hauria estat un obscur mestre d'escola de barri, que s'instal·la en una casa bastida damunt un solenoide construït per un company de Tesla; n'hi ha uns quants repartits pel subsol de la ciutat, on també hi ha un museu d'horror siderals; després de peripècies com el viatge al món dels àcars instal·lats a la pell d'un estudiós, la ciutat s'eleva impulsada pels solenoides.]

-Ariadna **Castellarnau** (Segrià?, 1979), *Cendra*. Tr. de l'autora. Catedral, Barcelona, octubre 2017. [En forma de relats postapocalíptics sense ordre cronològic, però que es van articulant en un panorama unitari: diferents pistes esparses van informant d'un trasbals tel·lúric que provoca primer una crida a la mort de les bèsties i després les persones més harmonioses, fins que queden sobretot dones amb imperfeccions, que miren de sobreviure després d'haver destruït en fogueres rituals les pertinences antigues.]

-Mohsin **Hamid** (Lahore, 1971), *Sortida a Occident*. Tr. Albert Nolla. «Antípoda», 23, Edicions del Periscopi, Barcelona, setembre 2017. [Al·legoria de les onades migratòries, amb unes portes màgiques que duen a Occident.]

-Colson **Whitehead** (Nova York, 1969), *El ferrocarril subterrani*. Tr. Albert Torrecasana. «Antípoda», 22, Edicions del Periscopi, Barcelona, setembre 2017. [En un to surrealista, la novel·la transforma en real, en un autèntic ferrocarril subterrani, la xarxa muntada pels abolicionistes per a ajudar els esclaus negres a fugir del sud al nord dels Estats Units al segle XIX.]

Novel·la juvenil original

-Joan **Llongueras** (Mataró, 1979), Mercè **Masnou** (Vic, 1960), Helena **Sales** (?), *Kadingir. Orígens La reina de Kígal*. Autoedició, setembre 2017. [Quart volum de les cròniques de Kadingir, primer de la sèrie Orígens, situada uns cinquanta anys abans que la Ishtar descobris el món de Ki, situat en una altra dimensió i connectat amb la Terra per mitjà de la tecnologia Kadingir.]

Conte original

-Jaume **Cabré** (Barcelona, 1947), *Quan arriba la penombra*. «A tot vent», 669, Editorial Selecta, Barcelona, abril 2017. [Arran del fantàstic, «Claudi», «Nunc dimittis» i «Punt de fuga» comparteixen realitat paral·lela dins un quadre on es pot penetrar; «Poldo» és narrada per un mort.]

-Edgar **Cotes** i Argelich (Balaguer, 1997), *Els híbrids minvants*. «Minairó», Edicions SECC, l'Hospitalet de Llobregat, agost 2017. [Microcontes, amb algun relat de fins a dues pàgines, sovint relacionats amb la ciència-ficció i la fantasia.]

-**Diversos** autors, *Bestiari*. «Minairó», Edicions SECC, l'Hospitalet de Llobregat, març 2017. Premi Ictineu 2018. [Dotze contes sobre animals fabulosos del rondallaire.]

-**Diversos** autors, *Contes de terror*. Edicions Apostroph, Alcoletge, març 2017. [Quatre relats d'autors convidats per l'Ajuntament de Torrebesses a pernoctar al castell. Jordi de Manuel, «Els hostes», de ciència-ficció postapocalíptica: en un món devastat per l'impacte d'un meteorit, un pare i una filla cercen el refugi subterrani on s'haurien salvat la dona i la filla; «Ones de líquid vermell» d'Emili Bayo, «La memòria de la sang» d'Empar Fernández i «El bagul» de David Marín, de terror fantàstic.]

-**Diversos** autors, *Estats alterats de la ment*. «Distorsions», 43, Editorial Males Herbes, Barcelona, juny 2017. [Cinc relats dels guanyadors del premi Cryptshow, i cinc autors convidats. David Castejon, «Afers interns», de cyberpunk; Jordi Masó Rahola, «Teatre d'ombres», introdueix una varietat de coca i els seus efectes; Josep Sampere, «La bella i els vells», de terror fantàstic, i Ariadna Herrero, «L'engany», també s'hi acosta.]

-**Diversos** autors, *IV concurs de relats curts de ciència-ficció*. Arrel, Biblioteca Santa Oliva i Club de Rol, Olesa de Montserrat, 2017. [Antoni Lozano, guanyador amb «L'home del Renaixement», a l'encontre de Leonardo, i Òscar Turull, guanyador de microrelats, amb «El gran lapse», amb un veloç viatge per la història; també, Miryam Louarti amb «Subolesa», Gabriel Felip amb «Sé on és» i Joan A. Oliva amb «Més enllà del vent», amb màquines del temps per a prevenir un atac de robots, per a cercar adn útil i per a fugir d'un futur opressor.]

-**Diversos** autors, *Risc. Antologia de textos Rata*. A cura de Ricard Ruiz Garzón. Rata, 6, Barcelona, març 2007. [Victor García Tur, «Els insecteus», amb elements de ciència-ficció en un text didàctic; Sebastià Portell, «Panorama amb pop i purpurina (també hi surt un unicorn)», al·lucinació surrealista amb viatge a la Lluna inclòs; Flavia Company, «El traster», faula al·legòrica amb elements de terror fantàstic.]

-David **Gálvez** (Vilanova i la Geltrú, 1970), *Arnes*. «Distorsions», 45, Editorial Males Herbes, Barcelona, octubre 2017. [Hi ha «Els nens cranc i jo», a la manera de *Sóc llegenda*, en un ambient irreal i un desenllaç inquietant.]

-Raquel **Piccolo** (Cerbi, 1961), *Cròniques de Kaneai*. «Voliac», 31, Voliana edicions, Argentona, gener 2017. [Set contes, «Hemisferi sud», «Casa emmordassada», «La muntanya de la Lluna», «Kaneai», «Transformació», «L'amic», «Belleza galàctica», de fantasia mitificant el poble de l'autora, a les Valls d'Àneu.]

-Joan **Tur** (Piles, 1974), *Si ho necessites, mataràs*. Edicions Tívoli, Gandia, 2017. [Dos relats relacionats: «Diari de Ryan», un refugiament de l'any 2038, i vuit-cents seixanta-quatre anys després «Gran corfa negra», que dins una vida de desenfrenament amaga l'esperit de rebel·lió.]

-Josep Manel **Vidal** (l'Alcúdia de Crespins, 1965), *La llum de les estrelles mortes*. «Miratges», 28, Edicions del Bullent, Picanya, gener 2017. [Hi ha «La llum de les estrelles mortes», distopia sobre la mort programada a data fixa; «La clivella», que permet el pas a un altre espai i un altre temps; «La nit de Nadal», fantàstic meravellós amb un àngel que para en una benzina; «Pors», terror de l'escriptor que escriu una història de por mentre passa por; «El viatge», terror i obsessió dins un autobús enfollit dins la foscor.]

Conte traduït

-**Diversos** autors, *Canalles*. Editat per George R.R. Martin i Gardner Dozois. Tr. Valentí Martí i Sansaloni. Llibres de l'Encobert, València, 2017. [Vint-i-un contes de vint-i-un autors sobre el personatge del pinxo o poca-vergonya, molts de fantasia i alguns de ciència-ficció: Joe Abercrombie, «Temps durs sempre»; Gillian Flynn, «A què et dediques»; Matthew Hughes, «La posada de les set benediccions»; Joe R. Lansdale, «Un branquilló tort»; Michael Swanwick, «Bruna Sinagües»; David W. Ball, «Procedència»; Carrie Vaughn, «Els turbulents anys vint»; Scott Lynch,

«Un any i un dia a l'antiga Theradane»; Bradley Denton, «Tira més una nota de metall...»; Cherie Priest, «Metall pesat»; Daniel Abraham, «El significat de l'amor»; Paul Cornell, «Una manera millor de morir»; Steven Saylor, «Mal vistos a Tir»; Garth Nix, «Una càrrega d'ivoris»; Walter Jon Williams, «Diamants de tequila»; Phyllis Eisensten, «La caravana cap a cap lloc»; Lisa Tuttle, «El curiós cas de les esposes mortes»; Neil Gaiman, «Com el marquès va recuperar l'abric»; Connie Willis, «Pròxima sessió»; Patrick Rothfuss, «L'arbre del llamp»; George R.R. Martin, «El príncep canalla o el germà d'un rei».]

-Nikos **Khuliaràs** (Ioànnina, 1940-2015), *L'altra meitat*. Tr. Mercè Guitart. «Distorsions», 44, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2017. [Contes al límit de la realitat: «Allò», fantàstic surrealista amb una mena de paràsit molest; «L'altra meitat», «El forat» i «El bany d'en Pavlos Kondosakos», fantàstic quotidià amb el doble com a sortida.]

-Guy de **Maupassant** (Mironesmil, 1850 – París, 1893), *Xiuxiuejos terrorífics*. Tr. Myriam Gili, Patricia Lauvert i Alicia Gili. «Minairons clàssics», Edicions SECC, l'Hospitalet de Llobregat, agost 2017. [Catorze contes de terror, nou possiblement inèdits en català: «La mà escorxada», «Ell?», «Llop», «L'horrible», «El llit», «L'armari», «Enrabiada», «Aparició», «L'assassí», i cinc ja traduïts: «La por», «Un boig», «La morta», «La tomba», «Cabellera».]

-Mike **Resnick** (Chicago, 1942 – Cincinnati, 2020), *Sistemes operatius alternatius. Tres relats a la frontera del pensament*. Tr. Edgar Cotes, Pep Burillo, Adolf Boldú i Carmen Acuña. «Minairó/Aiguabarreig», Edicions SECC, l'Hospitalet de Llobregat, setembre 2017. [«L'exili d'en Barnaby», sobre un simi intel·ligent que, per falta de fons per a continuar el programa, és alliberat a la selva; els altres dos relats, fets amb Lezli Rbyn, havien estat publicats a «Catarsi» 3 (2010) i 13 (2013): «Ànimes bessones», sobre un personatge torturat per la pèrdua de la dona que troba l'ànima bessona en un robot, i «L'escalfabanqueta», amb personatges de fantasia que esperen la crida dels nens.]

Teatre original

-Llàtzer **Garcia** (Girona, 1981), *L'última nit del món*. Sala Flyhard, Barcelona, del 7-VII-2017 a l'1-VIII-2017. [A partir de la sèrie «La dimensió desconeguda», inspirat en contes de Matheson, Beaumont i Bradbury sobre la desaparició de la humanitat.]

Teatre traduït

-Karel **Čapek** (Malé Svatonovice, 1890 – Praga, 1938), *R.U.R. (Rossum's Universal Robots)*. Tr. Núria Mirabet. «Petjades», 2, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2017. [Rossum construeix una màquina que és un obrer, un robot, que quan és perfeccionat i fabricat en diversos models ja no pot ser dominat i reproduceix el mite del pecat original.]

Còmic original

-Sebastià **Roig** (Figueres, 1965, text) i Toni **Benages** i Gallard (Badalona, 1970, dibuix), *Narcís Monturiol i les pedres de l'infern*. Editorial Males Herbes, Barcelona, octubre 2017. [Amb l'esquema de l'heroi —Monturiol—, el forçut, el noi i la noia, en aquest cas una bruixa amb poders extraordinaris, el grup desbarata el pla d'obtenir un mineral prodigiós, el nautilium.]

Reedició novel·la original

-Rosa **Fabregat** (Cervera, 1933 – Lleida, 2024), *La capellana*. Pagès editors, Lleida, maig 2017. [De sociologia-ficció, o anticipació: en un futur en què hi ha capellanes, la Rosa és una rectora de poble que acull un fugitiu de la justícia.]

-Manuel de **Pedrolo** (l'Aranyó, 1918 – Barcelona, 1990), *Crucifeminació*. «Tar», 9, OrcinyPress, Sant Cugat del Vallès, octubre 2017. [Uns documents suposadament de l'any 2081 narren com una verge crucificada infant a l'enviat d'un déu.]

-Mercè **Rodoreda** (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), *La mort i la primavera*. «El club dels novel·listes», Club editor, Barcelona, 2017. [Reedició de l'edició de 1986, no donada per definitiva per l'autora. Narració fantàstica i mítica, de tot l'imaginari d'un poble, amb els ritus d'iniciació i de mort.]

Reedició conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Coses aparentment intrascendents*. Nórdica libros, Madrid, abril 2017. [Contes trets de *Cròniques de la veritat oculta* (1955), *Invasió subtil i altres contes* (1978), *Tot s'aprofita* (1981) i *De teves a meves* (1984).]

-Joan **Santamaria** (Lleida, 1884 – Barcelona, 1955), *Narracions extraordinàries*. Selecció i edició de Víctor Martínez-Gil. Més llibres, 3, Barcelona, maig 2017. [De ciència-ficció, «Com va caure la Marta Clarissa», amb giny antigravitatori; les altres, de terror i fantasia sobrenatural, «weird fiction»: «L'organista», «L'estudiant de Tolosa» i «La meua mort», amb dobles fantasmals; «El predestinat» i «L'estranya aventura», de fantasmes; «L'esposa que torna» i «La sang de Crist», amb meravellosos sobrenatural; «La força més alta», d'aventura exòtica; «La tia morta», amb venjança d'ultratomba, i «El carro dels morts», que recull els cadàvers insepults.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2018

Novel·la original

-Mariló **Àlvarez Sanchis** (València, 1987), *La primera onada*. «Espurna», 125, Edicions Bromera, Alzira, maig 2018. [Després de la guerra que ha assolat la Terra, un grup de joves és enviat a una colònia lunar, dins el programa Èxode.]

-Margarida **Aritzeta** (Valls, 1953), *Quimera*. «Maremàgnum», 22, Onada edicions, Benicarló, març 2018. [En Yubley, un noi cubà de catorze anys, acabat d'arribar a Barcelona, té una ensopegada al metro que el llança a viure una aventura pels túnels amb realitat augmentada.]

-Lourdes **Boïgues** (Simat de Valldigna, 1968), *La revolta d'Adam*. «Esplai», 63, Edicions del Bullent, Picanya, març 2018. [La colònia de Seú, a anys llum de la Terra, descobrirà el pla pervers que el planeta d'origen trama contra la colònia.]

-Miquel **Fañanàs** (Girona, 1948), *Susqueda*. «Clàssica», 1178, Columna, Barcelona, maig 2018. [Ampliació del conte publicat el 1983; aleshores, a partir del relat transmès per ràdio, va voler provocar l'alarma amb la falsa notícia de l'enfonsament de la presa del pantà; en ocasió del cinquantenari del pantà, ha novel·lat la catàstrofe que hauria produït el col·lapse de la presa, que narrava al conte.]

-Enric **Herce** (Barcelona, 1972), *Estació Boira*. «Distorsions», 51, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2018. [Després de l'última guerra mundial, que ha provocat l'èxode de la Terra, en Max és un agent d'Higiene Ciutadana a la ciutat orbital Europa2, que ha de comprovar que tothom pren relev, la droga que inutilitza per a la violència, quan algú introdueix el consum de stimo, que indueix a l'agressió, però les coses no són el que sembla.]

-Ariadna **Herrero** (Granollers, 1981), *Hem arribat tard a classe*. «Voliac», 44, Voliana edicions, Argentona, maig 2018. [Dos estudiants no es presenten a un examen de literatura catalana medieval perquè afirmen que han fet un viatge en el temps fins a l'època dels autors.]

-Joan-Lluís **Lluís** (Perpinyà, 1963), *Jo soc aquell que va matar Franco*. «A tot vent», 680, Proa, Barcelona, gener 2018. Premi Ictineu 2019. [Ucronia en què Franco s'hauria alineat oficialment amb Hitler i Mussolini i hauria envaït la Catalunya del Nord; un corrector borni, deixeble de Fabra, component del maquis, participa de la captura del general feixista derrotat.]

-Salvador **Macip** (Blanes, 1970), *Fills de la setena onada*. «Ficció», Fanbooks, Barcelona, octubre 2018. [En Wilbur, un estudiant normal, comença a rebre missatges d'uns homes de negre, els Guardians del segon crepuscle, una secta que vol l'apocalipsi i el volen convèncer que és un ésser superior que pot destruir el món, component dels Fills de la setena onada, i també l'assetgen uns altres desconeguts, comandats per un home calb, a sou de l'ARS Corp, una multinacional dirigida per Newton Harcourt, que dona feina a la meitat del poble; per fugir-ne, en Wilbur, ajudat per la seva xicota Abigail i altres amics, fingeix que mor en un incendi, i descobreix que se li desperten superpoders.]

-Jordi de **Manuel** (Barcelona, 1962), *El món fosc. Talps*. «Jollibre», 415, Santillana i Grup promotor, l'Hospitalet de Llobregat, maig 2018. [En un futur en què part de la humanitat s'ha establert sota terra i les dones desapareixen poc després de parir, un grup d'amics, guiats per un

robot, ascendeixen al món de la superfície en cerca de respostes.]

-Joan **Marcé** (Viladecans, 1965), *I la serp digué*. EDM Edicions, Girona, juliol 2018. [Tercera part de la trilogia «El missatge», continuació d'*Un intrús a l'estany* i *El visitant*, en reproduïx les característiques: la vida a la Terra és el resultat d'un projecte traçat i vigilat acuradament; en aquesta ocasió, les autoritats religioses, polítiques i econòmiques no hi estaran d'acord.]

-Joan Miquel **Oliver** (Sóller, 1974), *Alexandra Scheneider und ihr Cassiotone*. L'altra editorial, Barcelona, maig 2018. [L'1 d'agost uns extraterrestres alemanys del futur volen recolonitzar la Terra i reprogramen la humanitat com a cabres i els traslladen a Cabrera; només en Joan Miquel Oliver i altres músics se'n salven i amb la complicitat d'un extraterrestre salven el planeta.]

-Valentí **Puig** (Palma, 1949), *Barcelona 2101*. «A tot vent», 693, Proa, Barcelona, novembre 2018. [Anticipació en una ciutat estat postapocalíptica, amb transhumans i andròides.]

-Francesc **Puigpelat** (Balaguer, 1955), *La pista d'una morta*. «Novel·la», Editorial Gregal, Maçanet de la Selva, març 2018. [La detectiva Mina Marquès rep l'encàrrec de trobar l'amiga Elisabeth Comas, morta la setmana abans, mentre investigava la tècnica de traslladar el contingut del cervell humà a un altre cervell, i reencarnar-s'hi.]

-Albert **Sánchez Piñol** (Barcelona, 1965), *Fungus*. «Toc de ficció», 400, Edicions de la campana, Barcelona, novembre 2018. [L'any 1888 l'àcrata alcohòlic Ric-Ric fuig de Barcelona cap al Pirineu, on en una vall desperta l'espècie dels fungus, que vol posar al seu servei i, suposadament, de la revolució social.]

-Montserrat **Segura** i Feliu (Barcelona, 1964), *El contracte Wong*. «Lo Marraco», 336, Pagès editors, Lleida, març 2018. LIII premi Recull de narració Joaquim Ruyra. [Després de successius fracassos de parella, l'Amèlia Romis contracta a l'empresa Wong l'androide K-Dick, que hauria de ser la parella perfecta, però la tensió que li provoca saber que mai no serà un home de debò és massa forta.]

-**Stalker** (pseudònim), *En aquell cel brillen estels desconeguts*. «Raigs globulars», 30, Raig verd editorial, Barcelona, març 2018. [Al Sudan del Sud un bruixot que és determinant per a erradicar un brot d'Ebola adopta una nena supervivent del desastre; més endavant uns traficants intentaran apoderar-se de l'Alice, per negociar amb el medicament extret de la seva sang amb anticossos, tot en un ambient de superstició, vampirisme i fantasmes i esperits africans. Complementa un recull de quatre contes africans més, *Motor-soul*, publicat a la mateixa col·lecció, núm. 23, el març de 2016.]

-Albert **Villaró** (la Seu d'Urgell, 1964), *El sindicat de l'oblit*. «Clàssica», 1168, Columna, Barcelona, febrer 2018. [Una nova missió del mossèn Farràs dels *Ambaixadors* (2014), ara per a executar un doble atemptat mortal contra Franco.]

Novel·la traduïda

-Margaret **Atwood** (Ottawa, 1939), *El conte de la serventa*. Tr. Xavier Pàmies. «Biblioteca mínima», 208, Quaderns Crema, Barcelona, març 2018. [A la República de Galaad, un règim teocràtic, les dones fèrtils només tenen la missió de garantir la descendència de l'elit dominant.]

-Warren **Ellis** (Essex, Regne Unit, 1968), *Normal*. Tr. Ferran Ràfols. «Distorsions», 54, Editorial Males Herbes, Barcelona, novembre 2018. [Poc després que l'Adam Dearden ingressi a cap Normal, la institució psiquiàtrica on van a parar els científics i investigadors afectats per una demència clarivident, un altre intern acabat d'ingressar desapareix i al seu lloc troben un gran munt d'insectes; l'Adam encapçalarà els interns en la investigació sobre la desaparició, la proliferació d'insectes i el trauma que l'ha dut a la institució.]

-Rachel **Ingalls** (Boston, 1940), *La senyora Caliban*. Tr. Marta Hernández i Zahara Méndez. «Microclimes», 16, Editorial Minúscula, Barcelona, novembre 2018. [Dorothy Caliban, mentre fa les feines de la casa i espera el marit, rep la visita d'un estrany ésser amb aparença de granota de dos metres que s'ha escapat de l'Institut d'investigació oceanogràfica després de matar dos guardians; ella l'amagarà i iniciaran una història de final incert.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *Els desposseïts*. Tr. Blanca Busquets. Raig verd editorial, Barcelona, febrer 2018. Premi Ictineu 2019. [Shevek, físic del planeta llibertari Anarres, per a remoure la seva societat, viatja al planeta mare, Urras, d'estructura conservadora, per a posar en rodatge la seva teoria organitzativa.]

-Gustav **Meyrink** (Viena, 1868 – Starnberg, 1932), *El gólem*. Tr. Ramon Monton. Més llibres, 8,

Barcelona, març 2018. [Novel·lació de la tradició jueva del rabí que dona vida a una figura de fang per defensar el gueto.]

-J.B. **Prietsley** (Manningham, 1894 – Stratford-upon-Avon, 1984), *Snoggle*. Tr. Marc Donat. Edicions Bromera, Alzira, 2018. [Novel·leta juvenil sobre tres germans que, estant a ca l'avi, troben un extraterrestre en forma d'ou amb potes i després un altre de ferit i els faciliten la tornada al seu món, burlant la policia.]

-George **Saunders** (Amarillo, Texas, 1958), *Lincoln al bardo*. Tr. Yannick Garcia. «Mirmanda», 171, Edicions de 1984, Barcelona, abril 2018. [Després que s'ha mort el fill d'onze anys del president Lincoln, durant la guerra civil, Lincoln el visita a la capella on és enterrat: els morts es consideren malalts, en estat transitori, el nen mira de comunicar-se amb el pare, fins que el pare diu que el fill és mort, el nen ho entoma i ho diu als altres, i tot es trasbalsa al món fantasmagòric d'ultratomba.]

-Boris **Vian** (Ville-d'Avray, 1920 – París, 1959), *L'arrencacors*. Tr. Joan-Lluís Lluís. «Club dels novel·listes», 73, Club editor, Barcelona, juny 2018. [En Jacquemort és un psicoanalista buit per dins que necessita psicoanalitzar per a omplir-se, perquè quan no es preocupa esdevé transparent; va a parar a la casa del penya-segat, on la Clémentine, implacable mare sobreprotectora, pareix tres nens amb capacitats prodigioses.]

-Jesmyn **Ward** (Mississippi, 1977), *Canteu, esperits, canteu*. Tr. Josefina Caball. «Antípoda», 29, Edicions del Periscopi, Barcelona, setembre 2018. [Episodi de la vida d'una família negra del Mississipí: l'avi és el pal de paller, l'àvia s'està morint, i la filla, amb els seus dos fills, un adolescent i una nena petita, van a recollir a la presó el pare dels nois, blanc; en un món de supersticions ancestrals, els fantasmes dels morts també hi tenen una presència activa. Més realisme màgic que fantasia.]

Conte original

-Mareló **Àlvarez** Sanchis (València, 1987), *Relats d'un futur imperfecte*. «Albades», 29, Edelvives, Saragossa, abril 2018. [Nou contes de ciència-ficció juvenil.]

-**Diversos** autors, *Monstruari*. «Minairó», Edicions SECC, l'Hospitalet de Llobregat, febrer 2018. [Sergi G. Oset, «Regressió», expedició a Antúvia soterrada sota Barcelona; Hugo Camacho, «Neu», variació del tema del matrimoni que fa un fill de neu; Patrícia Muñiz, «Mala bèstia», el monstre entre la tradició i la realitat; Edgar Cotes, «El cau del drac», drac robòtic que terroritza la ciutat; Gemma Solsona, «Quan tanqui els ulls», el monstre de la Pesanta; Àlicia Gili, «Depredador», simiots amb poders descendents dels neandertals; Ferran d'Armengol, «La cacera del tamarro», mons paral·lels entre creences i realitats; Albert Kadmon, «Trucafort», venjança del mestre esdevingut monstre; Mercè Bagaria, «L'encàrrec de la vibria», capgirament del mite de sant Jordi; hi ha la traducció de Francisco Jota-Pérez, «La frontera com a mètode», de terror subterrani.]

-**Diversos** autors, *Visions del Purgatori*. «Distorsions», 50, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2018. [Sebastià Jovani, «Purgatorium», joc virtual per a sortir de l'infern on som; David Gálvez, «Transició», exterminador de zombis; Cristian Selvas, «L'eriçó», fantasia i obsessió; Anna M. Villalonga, «Per sempre», condemna perpètua virtual; Sergi G. Oset, «La tens!», al·lucinació i fantasia; Anna Carreras, «La mandolina», al límit de l'al·lucinació; Gemma Martí O'Toole, «Casilda», de vampirs; Joan Ferrús, «La fin de la civilisation occidentale», sàtira amb extraterrestre; Iñiqui Rubio, «Aftermath», el doble i el mort.]

-Jordi **Masó** Rahola (Granollers, 1967), *La biblioteca fantasma*. «Distorsions», 47, Editorial Males Herbes, Barcelona, gener 2018. [Contes sobretot de paràfrasis paraliteràries; hi ha «El període sifilític d'Adolf Bausch», clarament referit a *Camp de concentració* de Disch, i «Els nois d'Oregon», també relacionat; algun de fantasmes.]

-Marta **Silvestre** (la Bisbal d'Empordà, 1972), *Somnis de Penèlope*. Editorial Gregal, Maçanet de la Selva, desembre 2018. [Entre uns quants textos més, el nucli és una vintena de contes i narracions, sota l'epígraf del títol, d'ambientació espacial i futurista i fons eròtic i evocació homèrica, amb constants com la nau «Lexu» i el planeta Ophiusa.]

-Anna Maria **Villalonga** (Barcelona, 1959), *Contes per a les nits de lluna plena*. «Tremola», 2, Edicions Apostroph, Alcoletge, gener 2018. [Contes breus de tema fantàstic, la primera part de fantasmes, vampirs, homes-llop, i fins àngels, alguns de terror; a la segona part, més de bruixes,

dimonis i personatges de fantasia nadalenca, de to més paròdic.]

Conte traduït

-Lafcadio **Hearn** (Lèucada, 1850 – Tòquio, 1904), *Kwaidan. Històries japoneses de fantasmes*. Tr. Ricard Vela. Més llibres, 15, Barcelona, novembre 2018. [Volum de setze contes tradicionals sobre fantasmes i supersticions d'ultratomba, tornats a explicar, completats amb nou històries més del Japó fantasmal.]

-Stephen **King** (Portland, 1947), *Torn de nit*. Tr. Ferran Ràfols Gesa. «Distorsions», 53, Editorial Males Herbes, Barcelona, octubre 2018. Premi Ictineu 2019. [Vint contes de terror, rere un pròleg de l'autor. N'hi ha un parell de ciència-ficció: «Onatge nocturn», en què una grip delma la humanitat, i «Jo soc la porta», amb l'astronauta que duu l'horror de Venus; altres amb atac dels objectes que actuen pel seu compte, com «La trinxadora», una màquina endimoniada, i «Camions», amb la revolta de les màquines; i la majoria de terror, sigui d'aire fantàstic, surreal o realista: «Jerusalem's Lot», lovecraftià; «Les hores mortes», amb rates mutants; «L'home del sac», d'obsessió; «Substància grisa», metamorfosi terrorífica; «Camp de batalla», joguines malèfiques; «A vegades tornen», demoníac d'ultratomba; «La primavera de les maduixes», assassí en sèrie; «La cornisa», juguesca mortal; «L'home del tallagespa», màquina diabòlica; «Deixar-ho, SA», mètode radical antitabac; «Sé el que necessites», d'obsessió; «Els nens de les panotxes», nova societat fanàtica infantil; «L'amant de les flors», assassí foll; «Una última abans de sortir», vampirisme; «L'últim graó de l'escala», d'imprudències infantils, i «La dona de l'habitació», d'eutanàsia, són de to realista.]

-Carmen Maria **Machado** (Allentown, EUA, 1986), *El seu cos i altres festes*. Tr. Maria Cabrera Callís. «Llibres Anagrama», 56, Editorial Anagrama, Barcelona, octubre 2018. [Contes fantàstics al·legòrics: «La sutura del marit», amb la dona que preserva la cinta al coll fins que se la deixa descordar; «Inventari», fugint de la invasió d'un virus letal; «Especialment perversos», sèrie de televisió amb ovni, fantasmes i dobles; «Les dones de debò tenen cos», amb descorporització al·legòrica; «Vuit mossegades», amb el monstre del cos que la dona no acceptava; «Difícil a les festes», amb la dona que copsa el pensament dels actors del porno.]

Teatre original

-Marc **Artigau** (Barcelona, 1984), *Alba (o El jardí de les delícies)*. Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona, del 29-XI-2018 al 23-XII-2018. [Alba, professora d'Història de l'art que té por d'envellir, adquireix l'androide J, amb l'aparença d'ella de jove, perquè en preservi el passat; el seu amic i antic company, professor de literatura, vol recuperar l'amor que els havia unit i compartir-hi l'últim tram de vida.]

-Guillem **Morales** (Barcelona, 1975), *Frankenstein*. Basat en la novel·la de Mary Shelley. Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona, del 15-II-2018 al 25-III-2018. [El doctor Victor Frankenstein construeix la criatura, que rebutjada aprèn i adquireix els coneixements del creador; en un procés paral·lel, criatura i creador segueixen camins inversos; després de la tràgica mort del germà i la dona de Frankenstein i l'amic i la companya de la criatura, el doctor se suïcida; la criatura, assumit el seu coneixement, el reanimarà per a fer-lo purgar les culpes.]

Teatre traduït

-S. **An-Ski** (Bielorússia, 1863 – Polònia, 1920), *Entre dos mons: El dibbuq*. Tr. Anna Soler Horta i Joan Ferrer Costa. «Petjades», 4, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2018. [En veure frustrada la promesa de casament, un estudiant del Talmud i la càbala es mor i el seu esperit posseeix el cos de la noia en forma de dibbuq; l'exorcisme, en una comunitat jueva de la Rússia rural, portarà a conviure vius i morts i a la unió de la parella.]

Assaig original

-Sara **Martín Alegre** (ed.), *Explorant Mecanoscrit del segon origen: Noves lectures*. «Garum», 2, OrcinyPress, Sant Cugat del Vallès, octubre 2018. [Estudis sobre la novel·la de Pedrolo de Pere Gallardo Torrano, Sara Martín Alegre, Antoni Maestre Brotons, Anna M. Moreno-Bedmar, Pedro Nilsson-Fernàndez, Isabel Santaulària Capdevila.]

-Ricard **Ruiz** Garzón (Barcelona, 1973), *Mary Shelley i el monstre de Frankenstein*. «Ara i aquí», 3, Angle editorial, Barcelona, maig 2018. Premi Ictineu 2020. [Assaig entorn de l'autora, la novel·la i els personatges, relacionats amb diferents mites literaris o no.]

Assaig traduït

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Eureka*. Tr. Marta Pera Cucurell. «Vagueries», 21, Adesiara editorial, Martorell, octubre 2018. [Assaig de cosmogonia, partint de la creació de l'univers a partir de l'àtom més simple, que tendeix a repel·lir-se amb els altres per l'electricitat i a atraure's per la gravetat, que porta a l'expansió i després a la concentració, seguint el batec de Déu; per a desfer-se de les evidències i els axiomes acceptats es val d'una suposada carta datada l'any 2848.]

Reedició novel·la original

-Maria Aurèlia **Capmany** (Barcelona, 1918-1991), *Quim/Quima*. «Distorsions», 49, Editorial Males Herbes, Barcelona, maig [març] 2018. [Seguint *Orlando* de Virginia Woolf, un personatge de l'any mil, que canviant de sexe arriba fins a 1938.]

-Josep M. **Francès** (1891-1966), *Retorn al sol. Novel·la de fantasia i de sàtira*. «Voliac. Retorn al sol», 10, Voliana edicions, Argentona, setembre 2018. [Anticipa una guerra mundial amb una arma de destrucció massiva capaç de despoblar la Terra per congelació, i mostra la societat que haurien creat els supervivents a Subolesa, sota la muntanya de Montserrat.]

Reedició conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Contes (1936-1968). Contes (1978-1992)*. Rosa dels vents, Barcelona, novembre 2018. [Primer, *El primer Arlequí* (1936), *Cròniques de la veritat oculta* (1955), *Gent de l'alta vall* (1957), *Aquí descansa Nevares* (1967), *Demà a les tres de la matinada* (1959), «Contes diversos» de *Tots els contes* (1968) i contes inèdits; segon, *Invasió subtil i altres contes* (1978), *Tot s'aprofita* (1983), *De teves a meves* (1984), *Un estrany al jardí* (1985) i *L'honor a la deriva* (1992); els inèdits són «Uns quants dies entre ximplers» (1933), «Històries de fantasmes o el “capil·lar Estrella”» (1933), «Reincidència» (1933); «Jordi Bressols, “ex” suïcida», «Les mines de Terol» (1938), «La noblesa del gran joc» (1938), «La nit a l'estany» (1939), «D'altres han pogut: per què no ho proveu vós?» (1942), «Les malalties» (1955), «Pic-nic» (1956), «Apunts per a dos contes mexicans» (1979), «Primera notícia» (1979), «Maneres de veure» (1986) i «L'espasa i la flor» (1991).]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2019

Novel·la original

-Joaquim **Carbó** (Caldes de Malavella, 1932), *Testament*. Editorial Males Herbes, Barcelona, març 2019. [Un vell escriptor de segona fila acull un xicot del veïnat i li deixa llegir els projectes de novel·la que ja no enllestirà; n'hi ha un (pàgs. 355-450), «Una guerra de paper. La batalla de l'Ebre canvia el final de la guerra civil», en què planteja una ucronia: amb un canvi de circumstàncies, la República hauria guanyat la batalla de l'Ebre i, en conseqüència, la guerra; també planteja com a alternativa la hipòtesi que la República no hagués plantat cara al cop dels facciosos.]

-Teresa **Colom** (la Seu d'Urgell, 1973), *Consciència*. «Narrativa», 560, Empúries, Barcelona, novembre 2019. [La ment de Laura Verns, tot just morir, ha estat traspasada al sistema informàtic de Safir, l'empresa que li garanteix la vida virtual perenne, al darrer terç del segle XXI, quan tres companyies gairebé monopolitzen aquesta tecnologia i aquest negoci.]

-Aniol **Florensa** (Vilassar de Dalt, 1987), *L'últim esmolet*. Editorial Gregal, Maçanet de la Selva, juny 2019. [A més d'esmolat eines de tall, l'esmolet es dedica a eliminar criatures fantàstiques del folklore català que atemoreixen poblacions, i en Josep, l'últim esmolet, que viu una història vinculada a una criatura llegendària, es vol jubilar i traspasar la titularitat de l'ofici.]

-Ferran **Garcia** (Vic, 1971), *Blasfèmia*. «Distorsions», 57, Editorial Males Herbes, Barcelona,

febrer 2019. [Amb un lligam llunyà amb el conte publicat al volum dels relats ecofuturistes, com Carcosa i els mètodes de suïcidi, una faula cruel, sàdica i poètica entorn d'éssers monstruosos, per naixença o per acció perversa, que inclou un poble llegendari amb costums ancestrals.]

-Maria **Hernández** Casasús (Barcelona, 1975), *Òxid sobre òxids*. «Ciència-ficció», 31, Pagès editors, Lleida, maig 2019. XVII premi de narrativa de ciència-ficció Manuel de Pedrolo, ciutat de Mataró, 2018. [En Iuri, un enginyer solitari i fracassat, respon a l'oferta que proposa dos anys de feina a Mart, amb una retribució que li solucionarà la vida per sempre; després de l'entrenament i la preparació, emprèn el viatge, que efectivament el canviarà per sempre.]

-Salvador **Macip** (Blanes, 1970), *Tots els símbols de la por. Fills de la setena onada II*. «Ficció», Fanbooks, Barcelona, març 2019. [En Wilbur se'n va a trobar l'Abigail a la universitat on estudia i junts continuen la fugida, ara protegits pels Guardians; assalten la central de l'ARS, troben la llista dels set bessons d'en Wilbur, cinc noies i un altre noi, i arriben a contactar amb una de les noies quan la segresten; en Wilbur, i per altra banda l'Abigail i en Joe, aniran a parar a l'illa del Pacífic on en Harcourt té el quarter general i tots els nois, el destrueixen i fugen, per mirar d'escapçar-li els plans.]

-Jordi **Masó** Rahola (Granollers, 1967), *L'hivern a Corfú*. «Distorsions», 55, Editorial Males Herbes, Barcelona, gener 2019. [Una història de fantàstic inexplicable en què en una rifa en Bertran ha guanyat un creuer pel Mediterrani, però cada matí la tripulació i tots els passatgers són diferents dels del dia abans.]

-Jordi **Navarro** (Barcelona, 1982), *Madrid*. «Lletrafelina. El roig i el negre», 31, Tigre de paper, Barcelona, març 2019. [Distopia sociològica, inspirada en una organització real: un periodista de Barcelona instal·lat a Madrid narra com els feixistes de Llar Social estan a punt d'entrar a l'ajuntament i en diversos articles n'explica el funcionament i la ideologia.]

-Víctor **Nubla** (Barcelona, 1956-2020), *Metal·lúrgia*. «Distorsions», 65, Editorial Males Herbes, Barcelona, novembre 2019. Premi Ictineu 2020. [Per recuperar-se d'una operació el narrador és en una residència a Estragó de Dalt, poble minaire on els dracs produeixen ferro colat, en condicions d'explotació laboral, alimentats per cavallers, princeses i escuders importats d'una dimensió paral·lela.]

-Jaume **Oliver** Ripoll (Palma, 1975), *Crònica desordenada de Ciutat Antiga*. «Lo Marraco», 357, Pagès editors, Lleida, octubre 2019. [Una pluja àcida que cobreix tot el món durant quatre mesos provoca la dissolució de la pedra de construcció de les ciutats, i després la pols resultant estén una pandèmia que extermina gran part de la humanitat; l'invent d'un arquitecte, d'una impressora de 3D que absorbeix la sorra del desert i en fa construccions de vidre, origina una nova societat; tanmateix a Ciutat Antiga i altres nuclis que s'han negat a l'evacuació hi ha individus immunes, els opositors, que planten cara a la nova situació.]

-Miquel de **Palol** (Barcelona, 1953), *Angèlica i Rafel*. «Matar el monstre», 7, Editorial Comanegra, Barcelona, març 2019. [Dins el projecte de diversos autors sobre el tema de Frankenstein, l'autor el porta al seu camp, de digressions pseudoerudites, amb el doble joc d'una agent secreta que espia els col·legues i l'agent espiat, davant el cas que a la Catalunya actual diverses persones entren en combustió espontània provocada per un sistema de transmissió mig esotèric mig pseudocientífic.]

-Marc **Pastor** (Barcelona, 1977), *Els àngels em miren*. «Amsterdam», Ara llibres, Barcelona, març 2019. [Novel·la policíaca sobre un assassí en sèrie pertorbat; té una lleugera ucronia de situar-se després del procés que de l'octubre de 2017 a l'abril de 2018 hauria dut a una incerta independència custodiada per les Nacions Unides, i elements de màgia i bruixeria.]

-Jaume C. **Pons** Alorda (Caimari, 1984), *Ciutat de Mal*. «Narratives», 108, Angle editorial, Barcelona, setembre 2019. XXIX premi Ciutat de Tarragona de novel·la Pin i Soler. [Seguint la mitologia de la seva novel·la anterior, la Ciutat ocupa tota la Terra, és poblada per espècies de diversos planetes i ha passat l'etapa de dictadura del Constructor; un jove aspirant a escriptor que no accepta el seu sexe, una noia prenyada subversivament i una minyona geperuda en una gran mansió fan convergir les històries respectives en un moviment temporal successiu i cíclic.]

-Adrià **Pujol** Cruells (Begur, 1974), *Mister Folch*. «Narrativa», 555, Empúries, Barcelona, setembre 2019. [Déu ha decidit plegar i liquidar l'Univers, i dicta un curset cercant possible successor, en què narra la història del seu darrer escollit, míster Folch, nascut fill d'una portera del passeig de Gràcia a la postguerra barcelonina el 1942.]

-Guillem **Sala** (Barcelona, 1974), *La fuga de l'home cranc*. L'altra editorial, Barcelona, juny 2019. [Aquí, en Víctor és un personatge immadur i condicionat pel somni d'un cranc, i a Drònia es juga la supervivència de l'espècie, en mans de tres personatges pintorescos: un rebel pedestre, un biobot telemetrista i un mutanc, tan entestats com els senyors i l'Asímtota a fer venir l'estranger atret des de la Terra.]

-Irene **Solà** (Malla, 1990), *Canto jo i la muntanya balla*. «Llibres Anagrama», 61, Editorial Anagrama, Barcelona, maig 2019. Premi Llibres Anagrama de novel·la. [És una història rural realista, que amb la idea de narració total dona veu a elements naturals com núvols o trompetes de la mort i també criatures llegendàries, com bruixes o fantasmes.]

-Àlvar **Valls** (Barcelona, 1947), *El dinovè protocol*. «Voliac», 56, Voliana edicions, Argenton, octubre 2019. [Ucronia: després de la declaració d'independència al Parlament el 2017, el president la proclama a la Generalitat, i decreta cinc dies festius, durant els quals es desplega tot allò que està previst al novè protocol, que preveu la resposta a l'agressió espanyola i la reacció internacional, fins a aconseguir el reconeixement del nou estat per part de les potències i organitzacions mundials i del Reyno de España mateix.]

Novel·la traduïda

-Octavia E. **Butler** (Pasadena, 1947 – Lake Forest Park, 2006), *Alba. Saga Xenogènesi I*. Tr. Ernest Riera. «Refugi 67», Mai més, Girona, maig 2019. Premi Ictineu 2020. [Després d'una guerra total que ha devastat la Terra, els supervivents han estat rescatats pels oankali, que els volen preparar per al retorn al planeta que van restaurar; Lilith ha estat triada i preparada per a instruir un grup de terrícoles.]

-Christian **Guay-Poliquin** (Quebec, 1982), *El pes de la neu*. Tr. Anna Casassas Figueras. «Antípoda», 39, Edicions del Periscopi, Barcelona, setembre 2019. [Dins un ambient postapocalíptic, enmig d'una pana absoluta de l'electricitat i en un hivern amb nevades implacables, un vell i un jove accidentat miren de sobreviure isolats en una casa dins el bosc als afores d'un poble que els veïns van abandonant.]

-Kameron **Hurley** (Washington, 1980), *La brigada lluminosa*. Tr. Anna Llisterri. «Nüwa», Mai més, Girona, octubre 2019. [Mitja dotzena de corporacions dominen un món del qual han desaparegut els estats, en guerra amb els descendents dels colonitzadors de Mart; els soldats són descorporitzats i, convertits en llum, enviats a missions a Mart o a l'altre cap de món; la soldat Gina Dietz experimenta salts en el temps a cada missió, i alhora que va lligant caps sobre la veritable natura de la guerra, també aprèn a dominar amb la voluntat la tècnica de vitajar pel temps i l'espai.]

-Kassandra **Khaw** (Malàisia, 1984), *Persons non grata*. Tr. Ernest Riera. «Catxap», 2, Mai més, Girona, setembre 2019. [Dues novel·les curtes: *Cops de martell*, ossos trencats, amb el detectiu John Persons, més o menys un justicier immortal, que combat dimonis lovecraftians en un Londres proper, i *Una cançó de quietud*, en què té menys protagonisme a l'hora de salvar el món a Arkham alguns anys enrere.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *La mà esquerra de la foscor*. Tr. Blanca Busquets. Raig verd editorial, Barcelona, octubre 2019. [L'any 93 del cicle de Hain, Genly Ai, mòbil de l'Ekumene, es trasllada al planeta Hivern per mirar d'incorporar-lo a la lliga de l'Ekumene. Ja s'havia traduït.]

-Ian **McEwan** (Aldershot, 1948), *Màquines com jo i persones com vosaltres*. Tr. Marc Rubió. «Llibres Anagrama», 64, Editorial Anagrama, Barcelona, setembre 2019. [En una Gran Bretanya alternativa en què Turing no es va suïcidar i la guerra de les Malvines la va guanyar la dictadura argentina, s'ha posat en circulació un parell de dotzenes d'andrides domèstics, Adams i Eves, a tall d'experiment de convivència, però la rígida intel·ligència artificial és difícil de fer conviure amb la flexible lògica humana.]

-China **Miéville** (Norwich, 1972), *La ciutat i la ciutat*. Tr. Ferran Ràfols. «Refugi 67», Mai més, Girona, novembre 2019. [Beszel i Ul Qoma són dues ciutats que comparteixen pràcticament el mateix espai, i la Ruptura vetlla perquè els ciutadans no transgredeixin la separació; l'inspector Tyador Borlú, de Beszel, investiga la troballa d'un cadàver a la seva ciutat, arran d'un crim comès a l'altra.]

-Nnedi **Okorafor** (Cincinnati, 1974), *Qui tem la mort*. Tr. Blanca Busquets. Raig verd editorial,

Barcelona, juny 2019. [Fantàstica de màgia i bruixeria. Al·legoria del Sudan, amb el nord islàmic esclavitzant el sud negre, en un futur amb tecnologia com condensadors d'humitat i miniordinadors, els nuru, seguint l'ensenyança del Gran Llibre, esclavitzen i exterminen els okeke, i es valen de la violació sistemàtica com a mètode de destrucció social. L'Onyesonwu, ewu producte d'una violació programada, és cridada a portar la pau i reescriure el Gran Llibre.]

-Rebecca **Roanhorse** (Conway, 1971), *El rastre del llamp*. Tr. Scheherezade Surià. «Nüwa», Mai més, Girona, juny 2019. [Fantasia mítica navaho: la Maggie Hoskie, una noia que posseeix els poders heretats dels clans familiars i es dedica a matar monstres, es veu involucrada en les rivalitats de dos éssers immortals, en un futur postapocalíptic.]

-Ahmed **Saadawi** (Bagdad, 1973), *Frankenstein a Bagdad*. Tr. Àlex Queraltó. «Amsterdam», 179, Ara llibres, Barcelona, setembre 2019. [Al Bagdad envaït i en guerra internacional, el drapaire Hadi va recollint trossos de morts víctimes del terrorisme i així construeix un cos; quan el porter d'un hotel és desintegrat per un camió bomba, la seva ànima sense cos es refugia en el Comsedigui, que revifat es dedica a anar matant els responsables de la mort de cadascuna de les parts que el componen, que un cop venjades es van descomponent, i aleshores el Comsedigui ha d'anar obtenint noves peces per a substituir les corrompudes.]

-Clifford D. **Simak** (Milville, 1904 – Minneapolis, 1988), *Ciutat*. Tr. Scheherezade Surià. «Tràntor», 1, Editorial Chronos, Barcelona, novembre 2019. [Amb el conreu hidropònic que anul·la l'agricultura, i els avions atòmics privats, la gent se'n va a viure al camp i decau la ciutat; amb la parla, els gossos evolucionen amb l'ajut dels robots, i els humans a Júpiter esdevenen una nova espècie, fins que la Terra es despobla.]

-Tade **Thompson** (Londres, 1950?), *Els assassins de la Molly Southbourne*. Tr. Alexander Páez. «Catxap», 1, Mai més, Girona, juliol 2019. [Cada vegada que la Molly sagna, apareix una molly de la seva edat i la seva constitució que va esdevenint agressiva fins que l'ha de matar; la Molly aprèn a prendre precaucions fins a esbrinar d'on ve la seva anomalia.]

-Jeanette **Winterson** (Manchester, 1959), *Frankissstein*. Tr. Dolors Udina. «Antípoda», 43, Edicions del Periscopi, Barcelona, novembre 2019. [Al segle XIX Mary Shelley crea el doctor Frankenstein i la seva criatura; a l'actualitat, el metge transsexual Ry Shelley, abans Mary, viu amb el professor Victor Stein el perillós pas a un nou sentit del que és humà.]

Novel·la juvenil original

-Joan de Déu **Prats** (Barcelona, 1962), *El misteri del meteorit*. «Roc Tempesta», Barcanova, Barcelona, 2019. [S'acosta un meteorit a la Terra, els dogons han desaparegut, en Roc explora els pobles dogons i veu representat el meteorit al seu temple, i al final resulta que el meteorit és fet de les males preocupacions dels humans i es pot desfer amb bones intencions.]

Conte original

-Pol **Alonso** Pernas (Barcelona, 1986), *Històries limítrofes*. «Medea», 3, Hermenaut, Barcelona, maig 2019. [Sis contes: «La vetlladora», de proto ciència-ficció, amb la «morteïna», que mantindria els morts en vida suspesa; «Repoblament», de fantasmes post catàstrofe nuclear a Escó (*sic*); els altres, de fantasia tradicional: «La travessa pirenaica», amb dona d'aigua; «Mal refugi», igual, però amb dona centpeus vegetal; «El repic», amb gos malèfic demoníac, dip vampíric; «Vox sperantis», amb llibre malèfic.]

-**Diversos** autors, *Fabulari. Atles de rondalles catalanes*. «Minairó jove», SECC, l'Hospitalet de Llobregat, octubre 2019. [Sis rondalles tornades a explicar: menú, «El cavaller d'Espinzella» i «El somni d'en Joan»; Sergi Álvarez, «Pòquer i duel a Sinceritat»; Isabel del Rio, «A l'última nit de l'any»; Sílvia Romero, «Rat APP»; Mercè Bagaria, «Arsenda i les cent donzelles».]

-Victor **García** Tur (Barcelona, 1981), *El país dels cecs*. «A tot vent», 699, Proa, Barcelona, febrer 2019 [diu 2018]. Premi Mercè Rodoreda 2018. [Sis pastitxos literaris: «El país dels cecs», amb un Jordi Borges català exiliat a l'Argentina, dipositari de l'ànima acumulativa d'un escriptor immortal transmigratori; «Els mons», represa de la K. Le Guin més antropòloga, amb una incursió al poblat dels fantasmes dels morts; «El recaptador Jing», reprenent el recurs del somni al conte exemplificant; «L'àlef», conte visual a propòsit de la impossibilitat de la simultaneïtat gràfica; «Cabells», goticitzant d'obsessió amb una referència a «L'empaperat groc»; «L'iceberg de la

teoria», de cronoliteratura, a partir d'una alternativa en què Dickens ha escrit *Moby Dick*.]

-Adrià **Pujol** Cruells (Begur, 1974), «A l'ull de l'huracà». Dins Diversos autors, *Barcelona suites*. Univers, Gran Enciclopèdia, Barcelona, maig 2019. [Un conte poc o molt realista, sobre ocupes, antisistema, manifestacions i repressió, al final pren un to fantàstic, amb les restes del narrador i òrgans perduts (ull, testicle) d'altres manifestants convivint en la ciutat gentrificada.]

-Elisenda **Solsona** (Olesa de Montserrat, 1984), *Satèl·lits*. «Distorsions», 60, Editorial Males Herbes, Barcelona, maig 2019. Premi Ictineu 2020. [Vuit contes dins la circumstància que desapareix la Lluna, cosa que provoca alteracions fantàstiques de la realitat, sobretot: «Engranatges», en què a un home se li altera la mamella esquerra i pot nodrir un cadell d'os; «Rems», amb el mar que s'eixuga i el remer torna caminant; «Vies», amb dos finals alternatius simultanis; «Finestres», en què la Lluna ha iniciat un moviment de translació al voltant d'un altre planeta; «Balls», amb metamorfosi de persones en coloms; «Closques», amb la fantasia emmascarant la sordidesa; «Reixes», amb companya fantasmal.]

Conte traduït

-Lesley Nneka **Arimah** (Londres, 1983), *Què vol dir quan un home cau del cel*. Tr. Dolors Udina. «Biblioteca mínima», 210, Quaderns Crema, Barcelona, febrer 2019. [Hi ha «Què vol dir quan un home cau del cel», distopia amb els EUA i Europa inundats i tothom refugiat a l'Àfrica, amb una fórmula matemàtica que ho explica tot i permet volar, i gent amb poders de, matemàticament, llevar la tristesa dels altres; «Segones oportunitats», fantasia amb retorn de la mare morta; «Qui t'acollirà a casa», terror fantàstic amb noies que es fabriquen criatures amb matèries diverses; «Què és un volcà?», rondalla mitològica.]

-Nikolai **Gógol** (Sorótxinsti, 1809 – Moscou, 1852), *Vetlles en un veïnat de Dikanka*. Tr. Miquel Cabal Guarro. «Distorsions», 56, Editorial Males Herbes, Barcelona, febrer 2019. [Hi ha un conte inacabat sense element fantàstic, i els altres set, rondalles romàntiques de dimonis i bruixeria: «La fira de Sorótxinsti», «La nit de Sant Joan», «La carta perduda», «La nit de Nadal», «Un lloc encantat»; «Una venjança terrible», el millor, de bruixot maligne, i «Una nit màgica», amb solució fantàstica per a un problema terrenal.]

-A.M. **Homes** (Washington, 1961), *Dies temibles*. Tr. Elisabet Ràfols. «Narratives», 105, Angle editorial, Barcelona, febrer 2019. [Recull de contes, hi ha «Punt omega» i «La teva mare era un peix» entre el fantàstic i el realisme màgic.]

-W.W. **Jacobs** (Wapping, 1863 – Islington, 1943), *La pota de mico*. Tr. Emili Olcina. «L'arcà», 93, Laertes, Barcelona, juny 2019. [«La pota de mico», publicada en versió teatral el 1914, de terror sobrenatural; «Jerry Bundler» i «La casa del peatge», de terror dels fantasmes, més que de fantasmes sobrenaturals; «El pou» i «La interrupció», de terror pel crim comès, a la manera de Poe.]

-Ian **McDonald** (Manchester, 1960), *Les caigudes i altres relats*. Tr. Sara Martín Alegre, Edgar Cotes i Argelich i Pep Burillo. «Aiguabarreig», Edicions SECC, l'Hospitalet de Llobregat, novembre 2019. [«Les caigudes», en una societat de segona generació a la Lluna els joves ja hi estan adaptats; «La dona del jinn», en una Índia d'anticipació en què els antics diables són éssers virtuals i poden adquirir cos mitjançant eixams de nanomàquines; «L'astúcia», en un casino d'un Reno del futur un il·lusionista repta la intel·ligència artificial que ho controla tot.]

-Mike **Resnick** (Chicago, 1942 – Cincinnati, 2020), *Mai no he entès els robots*. Tr. Edgar Cotes i Argelich. «Aiguabarreig», Edicions SECC, l'Hospitalet de Llobregat, setembre 2019. [«El robot entusiasta», de ciència-ficció, sobre un robot que és el millor venedor de viatges turístics i decideix veure una platja de debò; «Viatges amb els meus gats», de fantasia, amb una escriptora, fantasma o ressuscitada?, que visita un lector; «Llimac», de monstruositat, amb un ésser monstruós que fa amistat amb una noia; «Un déu prim i pàl·lid», teocronia en què diversos déus jutgen el déu cristià, que no ha reeixit en cap propòsit; «La dona de Frankenstein», neogòtic, paròdia en què la criatura humanitza la dona del doctor.]

-Rebecca **Roanhorse** (Conway, 1971), *Benvinguts a la vostra autèntica experiència índia*. Tr. Miquel Codony. El Biblionauta, Figueres, novembre 2019. Premi Ictineu 2020. [En un centre on els turistes poden viure virtualment experiències incorporant indis americans, un turista arriba a suplantat la personalitat de l'empleat especialista, a la feina i a casa. El relat també surt a «Freakcions», 5.]

-Boris **Vian** (Ville-d'Avray, 1920 – París, 1959), *L'home llop i altres contes*. Tr. Jordi Martín Lloret. «El cercle de Viena», 78, Viena edicions, Barcelona, octubre 2019. [Hi ha un bon conte de ciència-ficció: «El perill dels clàssics», amb el constructor d'un ordinador autoconscient; «L'home llop», amb un llop bondadós mossegat per un home malèfic; «L'amor és cec», amb una boira impenetrable i afrodisíaca que fa invisibles els habitants de la ciutat; «Una història trista», anecdotícament amb l'inventor d'un parany de paraules, i «Un cor d'or», amb l'assassí que arrabassa el cor d'or d'un bon home. Ja s'havia traduït, per Joan-Antoni Martínez, el 1987 a Columna.]

-Ziranna **Zateli** (Tessalònica, 1951), *Amb gràcia en aquest desert*. Tr. Mercè Guitart Ribas. «Distorsions», 64, Editorial Males Herbes, Barcelona, novembre 2019. [Són contes costumistes que en ocasions arrenquen de la tradició popular; «L'agulla que viatjava» i «Drames i plomes» tenen insinuacions de fantasmes, «Històries de dits estranys» i «Llibertinatge de llàgrimes» són més aviat onírics, i «El cap de vedell» conté insinuació de malefici.]

Reedició novel·la original

-Aurora **Bertrana** (Girona, 1892 – Berga, 1974), *La ciutat dels joves*. «Distorsions», 58, Editorial Males Herbes, Barcelona, març 2019. [Reedició restituint fragments censurats. Un periodista de la Ciutat dels vells fa un reportatge, per al setmanari «Ara o mai», de la ciutat alternativa que han construït els joves, on no deixen entrar els més grans de quaranta anys; els capítols són entrevistes amb els delegats dels diferents sectors, inclosa la botiga d'òrgans humans artificials.]

Reedició novel·la traduïda

-Gottfried August **Bürger** (Molmerswende, 1747 – Göttingen, 1794), *Les aventures del baró de Münchhausen*. Tr. Joan Fontcuberta. «Distorsions», 62, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2019. [Reedició de la traducció de La Magrana. Aventures fantàstiques que inclouen dos viatges a la Lluna.]

-Gérard de **Nerval** (París, 1808-1855), *Aurèlia*. Tr. Alfred Sargatal. «Lumen naturae», 2, Pànic Editors, Palafrugell, abril 2019. [Reedició de l'edició de 1979, ja reeditada el 1985. Aurèlia proclama que «El somni és una segona vida» i relata «la dilatació del somni en la vida real»: reflectint episodis autobiogràfics de bogeria i d'estades al manicomí, en l'al·lucinació viatja pel temps i per l'espai, descriu races extingides i futures, l'inici de l'univers i l'evolució de la Terra.]

-Jeanette **Winterson** (Manchester, 1959), *La passió*. Tr. Dolors Udina. «Antípoda», 34, Edicions del Periscopi, Barcelona, febrer 2019. [Nova traducció revisada de l'edició de Columna de 1988. Una veneciana filla d'un barquer, amb els peus palmats i que pot caminar damunt l'aigua, i un francès que s'enrola a l'exèrcit seduït per Napoleó, viuen les respectives passions en una Venècia fantàstica.]

Reedició conte original

-Pere **Calders** (Barcelona, 1912-1994), *Sobre el feixisme, l'exili i la censura*. «Rosa dels vents», Penguin Random House, Barcelona, setembre 2019. [Hi ha «La meva estada al centre de la Terra», «La ratlla i el diseg», «O ell, o jo», «Un gos és com un rei» i «Explorador celeste a la deriva», de fantasia i ciència-ficció; també, «La vetlla de donya Xabela», de l'etapa mexicana, de *Gent de l'alta vall*.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2020

Novel·la original

-Max **Besora** (Barcelona, 1980), *La musa fingida*. «Distorsions», 70, Editorial Males Herbes, Barcelona, març 2020. [Novel·la metaliterària, amb una primera part de relats de personatges que apareixeran, o no, al relat central i en què recupera el del hámster mutant «Manuel» del volum dels relats ecofuturistes de 2016 i altres constants com el campus de Sant Jeremies i els habitants del planeta Nyargoc; el cos central té més to de paròdia de novel·la de crims, tot i la presència de

personatges fantàstics, i tot plegat es clou amb la irrupció del personatge rebel a ca l'autor.]

-Marta **Carnicero** Hernanz (Barcelona, 1974), *Coníferes*. «Biblioteca mínima», 218, Quaderns Crema, Barcelona, setembre 2020. [L'especulació sobre un xip que permet emmagatzemar records i bloquejar-los a voluntat conviu amb la presència del doble en una intriga amb moltes ramificacions en una urbanització antitecnològica, les comunitats Walden, veïnes de la tecnològica New Ithaca.]

-Anna **Carreras** i Aubets (Barcelona, 1977), *Halley 2042*. «Llibres del delictes», 46, Llibres del delictes, Barcelona, març 2020. [Proposta metaliterària en què al final hi surt un androide sexual.]

-**Llort** (Lluís Llort, Alacant, 1966), *Temps mort*. «Crim.cat», 54, Editorial Alrevés, Barcelona, setembre 2020. [El barceloní Robert Camp rep l'avís que una cosina de l'avi, que vivia a Nova Orleans, s'ha mort i l'ha deixat hereu d'un casalot aïllat; traslladat a la Louisiana per a fer-se'n càrrec, troba dins la casa un estrany aparell format per dos discos que, quan els fa encaixar, deturen el temps per a tothom, i ell, l'únic dotat de moviment en un món aturat, sent que ho ha d'aprofitar per a complir una missió transcendental.]

-Ramon **Mas** (Sant Julià de Villatorra, 1982), *L'endemà de la teràpia*. «Mirmanda», 200, Edicions de 1984, Barcelona, octubre 2020. [Després d'una teràpia de desbloqueig personal, un programador de videojocs va massa enllà en l'obsessió de cloure el joc; novel·la de sàtira, l'element fantàstic hi és molt lleu: o reportat per testimonis poc fiables o potser producte de l'autosuggestió.]

-Josep **Penya** (Barcelona, 1966), *La psicografia*. «Volíac. Retorn al sol», 11, Voliana edicions, Argentona, febrer 2020. [En Conrad, de família d'espiritistes, ha heretat de l'avi un manuscrit d'una psicografia, suposadament dictada a l'edat mitjana, que descriu un món futur amb vols transatlàntics i màquines com un condensador d'ànimes i un mirall que en reflecteix, i s'involucra a restablir l'equilibri entre el món dels esperits i l'encarnat.]

-Violeta **Richard** (Abarán, Múrcia, 1972), *Y*. «Amsterdam», 195, Ara llibres, Barcelona, novembre 2020. XXII Premi Roc Boronat. [En un futur postapocalíptic, en què han desaparegut tots els homes, una anomalia genètica en una noia pot comprometre l'equilibri de la nova societat femenina.]

-Albert **Villaró** (la Seu d'Urgell, 1964), *La companyia nòrdica*. «Clàssica», 1272, Columna, Barcelona, agost 2020. [Un escamot de soldats estrangers, anomenat la companyia nòrdica, al servei dels carlins en la primera guerra, és fulminat per un llamp, i de nit es corporitzen i executen cruels matances entre els cristins; un curiós grup format per oficials de tots dos bàndols, una noia misteriosa i un monjo de Montserrat s'encarreguen de localitzar-los i desactivar-los, amb mètodes que combinen la ciència de l'època, la tecnologia de l'electricitat, els conjurs màgics i la fantasia tradicional.]

Novel·la traduïda

-Margaret **Atwood** (Ottawa, 1939), *Els testaments*. Tr. Ernest Riera. «Biblioteca mínima», 217, Quaderns Crema, Barcelona, abril 2020. [Continuació del *Conte de la serventa*; el final de la república teocràtica de Galaad, per les rivalitats internes i l'acció de la resistència.]

-Laurent **Binet** (París, 1972), *Civilitzacions*. Tr. Mía Tarradas. «Mirmanda», 198, Edicions de 1984, Barcelona, setembre 2020. [Ucronia en què al segle XI els islandesos intervenen a la costa est americana, el Carib i l'Amèrica central, i hi introdueixen el ferro, els cavalls i els anticossos de malalties europees; al segle XV, Colom i els seus mariners són derrotats a Cuba; al segle XVI els inques d'Atahualpa, amb les naus de Colom reparades, arriben a Europa, i més tard Cervantes i el Greco hauran d'anar a Mèxic a provar de viure del seu art.]

-Samuel **Butler** (Llancar, 1835 – Londres, 1902), *Erewhon*. Tr. Victòria Gual i Godó. «D'ací i d'allà», 73, Adesiara editorial, Martorell, març 2020. [Un colon britànic d'un indret que no vol revelar explora terres desconegudes, a l'altra banda de les muntanyes que limiten la colònia, i fa cap a Erewhon, un regne aparentment civilitzat que es regeix per lleis absurdes i sobretot es basa en la fòbia contra el maquinisme, atès que considera que les màquines evolucionen més ràpidament que els humans i aviat els desplaçaran.]

-Dino **Buzzati** (San Pellegrino, 1906 – Milà, 1972), *El secret del Bosc Vell*. Tr. David Nel·lo. «Distorsions», 69, Editorial Males Herbes, Barcelona, març 2020. [Gairebé un conte fantàstic tradicional: el coronel i el seu nebot han heretat una gran propietat rústica, on hi ha el bosc Vell, d'avets mil·lenaris cadascun protegit per un geni, i on els vents, els ocells i les altres bèsties tenen

veu i comeses a complir.]

-Don **DeLillo** (Nova York, 1936), *El silenci*. Tr. Ferran Ràfols. «El balanci», 829, Edicions 62, Barcelona, novembre 2020. [Una tarda de l'any 2022 els passatgers d'un avió i els espectadors d'un partit de futbol americà per televisió veuen que les pantalles s'apaguen, tots els sistemes elèctrics s'extingeixen, no funcionen els telèfons ni el metro, sembla el col·lapse mundial i tothom s'ha d'enfrontar al silenci.]

-Amal **El-Mohtar** (Ottawa, 1984) i Max **Gladstone** (Cambridge, EUA, 1984), *Així es perd la guerra del temps*. Tr. Lluís Delgado i Rosa Borràs. «Nüwa», Mai més, Girona, març 2020. [La Roja, membre de l'Agència, i la Blava, agent de Jardí, viatgen pel temps en situacions conflictives al servei de les organitzacions respectives, enfrontades, i es van deixant missatges l'una a l'altra, que provocaran una relació cada vegada més íntima.]

-Suzette Haden **Elgin** (Patricia Anne Wilkins, Jefferson City, 1936 – Huntsville, 2015), *Llengua materna*. Tr. Eduard Castanyo. «Arcàdia», 1, Editorial Chronos, Barcelona, gener 2020. [En uns Estats Units del segle XXII que han desplegat colònies a l'espai, hi ha una ferotge opressió masclista sobre les dones; els lingüistes són una casta privilegiada i mal mirada, perquè dominen la comunicació amb espècies alienígenes, pel sistema de fer-hi conviure nadons, que així obtenen les formes de comunicació extraterrestres com a llengua materna, i les dones clandestinament també van elaborant la seva llengua pròpia, el làadan.]

-Jacqueline **Harpman** (Etterbeek, 1929 – Brussel·les, 2012), *Jo, que no he conegut els homes*. Tr. Anna Casassas Figueres. «Antípoda», 53, Edicions del Periscopi, Barcelona, novembre 2020. [Quaranta dones estan recloses en una gàbia, vigilades per tres guardians; un dia, al moment que obrien la porta per passar-los el menjar, sona l'alarma i els guardians fugen; elles es poden alliberar, surten a l'exterior, però no reconeixen el lloc on són, no saben com les van capturar, ni si hi ha més presoners, ni a quin món han anat a parar.]

-Stephen **King** (Portland, 1947), *La gran caminada*. Tr. Martí Sales. «Distorsions», 73, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2020. [Publicat amb el pseudònim Richard Bachman. Cada any a Maine cent joves fan una gran caminada, supervisats pels militars, que van eliminant els que perden el ritme, fins que només en queda un.]

-Marc-Uwe **Kling** (Stuttgart, 1982), *QualityLand*. Tr. Ramon Farrés. «Antípoda», 47, Edicions del Periscopi, Barcelona, març 2020. [Alemanya ha esdevingut QualityLand, un món totalment informatitzat, en què el sistema domina la identitat digital, les companyies envien a casa els productes que la gent desitja abans que els demani i escullen el primer president androide.]

-John **Lanchester** (Hamburg, 1962), *El mur*. Tr. Joan Puntí Recasens. «Narrativa», Univers, Barcelona, setembre 2020. [Després del gran canvi climàtic, el mar ha envaït les costes i la Gran Bretanya està envoltada per un mur que la protegeix de l'arribada dels Altres; en Kavanagh compleix els dos anys obligatoris de servei al Mur, per impedir als Altres entrar, i el càstig si algun passa és ser abandonat en un bot al mig del mar.]

-Amin **Maalouf** (Beirut, 1949), *Uns germans inesperats*. Tr. Anna Casassas i Figueras. Alianza editorial, Madrid, 2020. [Se'n va la llum, s'interrompen el telèfon i totes les connexions, i els protagonistes pensen que s'ha produït la temuda apocalipsi atòmica, però són els amics d'Empèdocles, una civilització més avançada que confisca l'armament més perillós i pretén encarrilar la humanitat cap als problemes importants, en una mena d'*Ultimàtum a la Terra* des de dins mateix.]

-Ian **McEwan** (Aldershot, 1948), *La panerola*. Tr. Ricard Vela. «Llibres Anagrama», 68, Editorial Anagrama, Barcelona, gener 2020. [Fantasia de política-ficció: al revés que *La metamorfosi*, un escarabat es desperta encarnat al cos del primer ministre britànic, que prepara l'inversionisme, un corrent econòmic invers pel qual la gent paga per treballar, les botigues paguen als clients i els exportadors paguen als receptors, cosa que aïlla el Regne Unit, que només servei la complicitat de l'energumen que presideix els Estats Units; sàtira del Brèxit.]

-Wu **Ming** (pseudònim col·lectiu bolonyès: Roberto Bui, Giovanni Cattabriga, Federico Guglielmi), *Proletkult*. Tr. Pau Vidal. Tigre de paper, Manresa, 2020. [Situada a Rússia de 1907 a 1928, i centrada en l'autor real Aleksandr A. Bogdànov (1873-1928) i la seva novel·la *Estel roig* (1908), en què a Mart han fet la revolució socialista i un rus hi viatja i ho comprova, la novel·la de Ming barreja la història soviètica real i la ficció per mitjà de Denni, que afirma que és filla del

terrícol·la Leonid Vólokh i de Netti, nadiua del planeta Nacun.]

-Sylvain **Neuvel** (Quebec, 1973), *El test*. Tr. Marina Espasa. «Catxap», 3, Mai més, Girona, gener 2020. [Un immigrant persa se sotmet al test per a adquirir la ciutadania britànica, i és víctima d'una salvatge i irreversible prova de realitat virtual.]

-Albert **Pla** (Sabadell, 1966), *Espanya en guerra*. Tr. Martí Sales. «Amsterdam», Ara llibres, Barcelona, març 2020. [Distopia o política-ficció: arran de la proclamació d'independència de Catalunya, Espanya recorre a l'ajut dels Estats Units, i l'exèrcit americà, després d'ocupar Catalunya, continua ocupant Espanya i fent-hi el mateix que els espanyols feien amb els catalans.]

-Terry **Pratchett** (Beaconsfield, 1948 – Broad Chalke, 2015), *Guàrdies! Guàrdies!* Tr. Ernest Riera. «Refugi A'Tuin», «Discmón: la guàrdia nocturna», 1, Mai més, Girona, novembre 2020. [A Discmón, un món pla sostingut damunt quatre elefants que s'estan damunt la gran tortuga A'Tuin que navega pel golf interestel·lar, regeix la màgia i tota mena d'incoherències de l'àmbit de la fantasia. El primer llibre de la sèrie traduït al català, dedicat als habituals membres de la guàrdia a les obres d'aventures.]

-Terry **Pratchett** (Beaconsfield, 1948 – Broad Chalke, 2015), *Igualtat de ritus*. Tr. Ernest Riera. «Refugi A'Tuin», «Discmón: les bruixes», 1, Mai més, Girona, novembre 2020. [Segon llibre de l'àmbit de Discmón traduït al català, dedicat al funcionament de la bruixeria.]

-Tamara **Romero** (Barcelona, 1982), *Els dits de la bruixa*. Autotraducció. «Catxap», 4, Mai més, Girona, juliol 2020. [Qualificada de gènere «bizarro», barreja de bruixes i cíborgs, fantasia meravellosa i ciència-ficció postapocalíptica.]

-Robert **Silverberg** (Nova York, 1935), *Els vents del temps*. Tr. Maria Rosich. «Tràntor», 2, Editorial Chronos, Barcelona, setembre 2020. [Jud Elliot, estudiós de l'imperi bizantí, entra a treballar de guia de turistes temporals al Servei del Temps, però no és una feina fàcil i els continus salts temporals poden originar paradoxes i fins i tot duplicacions personals.]

Conte original

-**Diverses** autores, *Extraordinàries. Noves autores de l'insòlit*. «Distorsions», 68, Editorial Males Herbes, Barcelona, febrer 2020. [De ciència-ficció, Roser Cabré-Verdiell, «Soc llevadora», distopia demogràfica; Anna Martínez, «A dins», de programació genètica; Gemma Martí O'Toole, «Solastalgia», del doble; Inés MacPherson, «NEAT», d'estètica metafísica; Cristina Xifra, «En perill d'extinció», d'exhauriment del planeta; Elena Bartomeu Magaña, «Comando butxaca», de realitat alterada; Elena Polanco, «L'univers als seus ulls», amb connexió extraterrestre. De fantasia, Aina RS, «La carn vol carn», eroticocanibal; Eva Espinosa, «El conte», desmitificació de contes tradicionals; Laura Tomàs Mora, «Perduda», desmitificació de llegendes; Maria Arazo, «Una de la marea», oníric; Esperança Carrió, «Si a flor d'aigua surt un peix», retorn a la rondalla meravellosa; Àngels Blasco Ros, «El plor del fènix», fantasia èpica; Gemma Nafria, «Memento mori», eròtica immortal; Muntsa Mimó, «Secrets», eròtica fantàstica.]

-**Diversos** autors, *Contes per al (des)confinament*. «Distorsions», 72, Editorial Males Herbes, Barcelona, juliol 2020. [De ciència-ficció, Ruy D'Aleixo, «Pandemònim», amb una màquina del temps per a anar a rebre il·luminació del Buddha; Ramon Mas, «Mal de seqüència», amb pandèmia que provoca amnèsia; A. Munné-Jordà, «El fang del paradís», amb projecte de viatge en el temps per a evitar el pecat original; Albert Pijuan, «L'illa del doctor Woreau», amb videojoc que materialitza l'animal humanitzat a voluntat; Míriam Cano, «Sort del casc», amb un despertar posttraumàtic en una realitat diferent; Hèctor Rivadeneyra Moll, «Homo Mensura», una missió espacial víctima d'un pirata saquejador sense escrúpols. De fantasia, Elisenda Solsona, «Escates i tiges», amb mons paral·lels de vius i morts interconnectats pel record; Ferran Garcia, «Vulgata», amb intervenció diabòlica; Inés Macpherson, «A l'altra banda», surrealista amb la corporització del reflex del mirall. Amb elements fantàstic al·legòrics, «Pedres per al kobold» de Gemma Martí O'Toole i «El dispar» de Lucia Petrelli, i amb somnis premonitoris, «Anit, en Martí va tornar a parlar en somnis» d'Enric Herce.]

-**Diversos** autors, *Paper cremat. 10 contes per a 100 anys de Ray Bradbury*. «Apostroph narrativa», 5, Apostroph, Alcoletge, maig/juny 2020. [Silvia Broome, «De portes endins», terror fantàstic, els fonaments d'un edifici en van devorant els veïns; Anna Carreras, «Miss Elèctrica», metaliteratura amb un xip de memòria implantat; Víctor García Tur, «Els filiformians», invasió alienígena

simbiòtica; Andrea Jofre, «Un homenatge», a una Terra devastada inhabitable; Inés Macpherson, «Biblioteca zero», els fantasmes dels escriptors recuperen la fantasia; Ramon Mas, «L'hora del relleu», obstetrícia d'anticipació amb intel·ligència potenciada; Jordi Masó, «Una tomba de vida», un futur en què els nadons ja saben la data de mort, un text trufat de títols de Bradbury; Pep Prieto, «Papallona», relacionat amb «El so d'un tro»; Carme Torras, «El carrusel de les complicitats», alumnes capturats per les pantalles; no de fantasia, Salvador Macip, «Dies de vi i records», insinuació de terror.]

-Jordi **Masó** (Granollers, 1967), *Ambrosia*. «Distorsions», 71, Editorial Males Herbes, Barcelona, juny 2020. [Dels prop de setanta textos, més de setze són de fantasia, des de la paròdia de ciència-ficció «La crinflacció del cumbreny», les teocronies «Caigut en desgràcia», «Els impostors» i «I mai no vam fer pessebre», les mitològiques «El deute» i «Homo universalis», l'acostada a la rondalla «Es necessita rei», les acostades al terror «El repòs del soldat» i «Nadal 1944», les d'ultratomba «Esmenes» i «Hàbits», i de fantasia «Ambrosia», «El dia de la independència», «El rescat», «Mudança» i «Naufragis».]

-Carme **Torras** (Barcelona, 1956), *Estimades màquines*. «Distorsions», 75, Editorial Males Herbes, Barcelona, novembre 2020. [Deu contes, la majoria de ciència-ficció ja publicats: «El joc de jocs», de *Científics lletraferits*, 2014, en què som perifèrics dels ordinadors dominants; «Memòria d'equip», traduït d'*Alucinadas*, 2014, amb realitat virtual; «Una arrítmia silenciada», d'*Elles també maten*, 2013, amb marcapassos connectat a l'exterior; «Zacaries i el rellotge de l'ànima», d'*Els fills del capità Verne*, 2005, amb rellotge que altera el temps real; «Al bosc de plata», del butlletí de la SCCFF, 2008, amb existència fora del temps; «L'indigent», de *Deu relats ecofuturistes*, 2016, amb robot últim reparador i reciclador; «La vita e-terna», de «Catarsi», 2013, amb trasplantaments per perpetuar-se en diversos cossos; i, inèdits, «L'origen real de la llei zero», de robots i eutanàsia, i «L'atracció del parc», de desballestament de robots.]

Conte traduït

-Alette de **Bodard** (Nova York, 1982), *La mestra del te i la investigadora*. Recull de relats de l'univers Xuya. Tr. Anna Puente. «Nüwa», Mai més, Girona, juny 2020. [«Espargits al llarg del riu del Paradís», d'una poeta i líder política; «Els dies de la guerra, vermells com la sang, negres com la bilis», d'ocupació i exiliats; «Les estrelles que l'esperen», d'un cementiri de naus vives; «La mestra del te i la investigadora», a la manera d'investigació detectivesca; «L'alè de la guerra», d'esculpir a la pedra criatures vives.]

-Ray **Bradbury** (Waukegan, 1920 – Los Angeles, 2012), *L'home il·lustrat*. Tr. Martí Sales. «Distorsions», 67, Editorial Males Herbes, Barcelona, febrer 2020. [Amb el lligam de l'home que duu escenes tatuades, recull de divuit contes de l'era espacial; tres ja havien sortit a *Les pomes daurades*: «La sabana», amb casa domòtica; «Calidoscopi», tragèdia astronàutica; «L'altre peu», crònica marciana de racisme; «L'autopista», al marge del món; «L'home», messianista; «La pluja infinita», en un Venus hostil; «L'astronauta», víctima de la seducció de l'espai; «El globus de foc», amb missioners a Mart; «L'última nit del món», a la fi del món; «Els desterrats», amb autors de fantasia exiliats a Mart; «Ni de dia ni de nit», el mal de l'espai; «La guineu i el bosc», fuga pel temps; «El visitant», malalts desterrats a Mart; «La formigonera», sàtira d'invasió; «Titelles, SA», andròides de substitució; «La ciutat», venjadora dels invasors; «L'hora zero», invasió amb nens; «El coet», il·lusionat viatge fingit.]

-Ted **Chiang** (Nova York, 1967), *Exhalació*. Tr. Ferran Ràfols Gesa. «Nüwa», Mai més, Girona, setembre 2020. [«El mercader i la porta de l'alquimista», amb portal del temps; «Exhalació», de fatalisme termodinàmic; «El que s'espera de nosaltres», de determinisme i lliure albir; «El cicle de vida dels objectes de software», del respecte a la intel·ligència artificial; «La mainadera automàtica patentada Dacey», de les mancances de la criança artificial; «La veritat dels fets, la veritat del sentiment», de l'assoliment de la memòria perfecta; «El gran silenci», de comunicació entre espècies; «Òmfal», de la feblesa del creacionisme; «L'angoixa és el vertigen de la llibertat», com Temps obert, personalitats alternatives.]

-**Diversos** autors, *Les històries del mag Setne i altres relats sobre l'Egipte fantàstic*. Roger Fortea, editor. «Distorsions», 76, Editorial Males Herbes, Barcelona, desembre 2020. [«Del cas que li ocorregué al doctor Alveiros» de Vicente Risco, fantasia humorística d'ultratomba, i «Empresonat

amb els faraons» de H.P. Lovecraft i Harry Houdini, terror mític i oníric; també hi ha «Conversa amb una mòmia» d'Edgar Allan Poe i «L'anell de Thoth» d'Arthur Conan Doyle, ja traduïts; el gruix del llibre és més aviat mític i ocultista i poemes; hi ha un apunt d'Eduard Toda, «Amenti», inici d'un conte fantàstic que no va tirar endavant, publicat a *Orientalia barcinonensia* el 1991.]

-Téophile **Gautier** (Tarba, 1811 – Neuilly-sur-Seine, 1872), *La morta enamorada*. Tr. Marta Marfany Simó. «Narrativa», 19, Quid pro quo, El gall editor, Pollença, setembre 2020. [Un seminarista al moment de professar és seduït per una dona vampir, i a partir d'aleshores viu migpartit entre el capellà que de nit somia que és l'amant de la seductora i l'amant gentilhome que de nit somia que és capellà.]

-Edgar Allan **Poe** (Boston, 1809 – Baltimore, 1849), *Contes foscos*. Tr. Jordi Cussà i Anna Camps. Selecció de Víctor García Tur. Editorial Comanegra, Barcelona, novembre 2020. [Contes ja traduïts: «La caiguda de la casa Usher», «El pou i el pèndol», «El cor delator», «L'esfinx», «L'home de la multitud», «William Wilson», «La màscara de la mort escarlata», «El gat negre», «L'enterrament prematur», «Els fets del cas del senyor Valdemar», «El barril d'amentillat», «Hop-Frog», «El retrat oval», «Morella», «Berenice».]

Teatre original

-Rossend **Arús** i Arderiu (Barcelona, 1845-1891), *Teatre complet II, 1874-1877*. Edició de Magí Sunyer. Publicacions URV, Edicions UB, Biblioteca Pública Arús, Tarragona-Barcelona, juny 2020. [Hi ha *La llanterna màgica*, de 1876: Per guarir de les manies en Bernat, li munten un viatge extraordinari a partir de Verne —«Figuri's que jo li porto / per provar si així'l distrech / una obra d'en Julio Verne, / que me la pren, la llegeix. / Va d'un cap de món a l'altre / travessa tot l'univers, / passa'ls mars y las montanyas, / navega pel firmament, / y se'n puja á veure'l sol / y á la lluna de regrés»—, «per medi d'un aparato / que lo porta en un moment / allá hont vulgui el pensament»; la màquina és «una especie de garita ab alas, punxaguda y ab una ancora al costat, te rodas», en Bernat la compara a l'*Ictineu* de Monturiol, i cada cop que s'hi tanca figura que va a un lloc diferent. Al volum hi ha altres comèdies de màgia i fantasia.]

Còmic original

-Julià **Guillamon** (text), Toni **Benages** i Gallard (dibuix), *Llibre de cavalleries*. Empúries, Barcelona, març 2020. [Adaptació de la novel·la de Joan Perucho, amb diversos homenatges al seu món. Un enginyer rep un estrany encàrrec, que el fa anar de comissionat de la cancelleria medieval dels comtes-reis a l'Àrabia del petroli, en un viatge amb salts temporals.]

Reedició novel·la traduïda

-William **Gibson** (Conway, EUA, 1948), *Neuromàntic*. Tr. Joan Fontcuberta i Gel. «Ciència-ficció», 32, Pagès editors, Lleida, novembre 2020. [Reedició de l'edició de 1988. Case, cauboi informàtic mutilat pels amos que havia estafat, es veu obligat a executar el projecte Mut-d'hivern, una intel·ligència artificial paral·lela a Neuromàntic.]

-Daniel **Keyes** (Brooklyn, 1927 – Florida, 2014), *Flors per a l'Algernon*. Tr. Pep Verger i Fransoy. «Les altres herbes», L'altra editorial [i Males Herbes], Barcelona, octubre 2020. [Reedició corregida de l'edició de 1997. Charlie Gordon, disminuït psíquic de trenta-dos anys, és sotmès a un tractament d'ampliació d'intel·ligència que s'havia experimentat amb el ratolí Algernon.]

Reedició conte original

-Agustí **Esclasans** (Barcelona, 1895-1967), *Històries de la carn i de la sang*. «Distorsions», 66, Editorial Males Herbes, Barcelona, gener 2020. [«L'home-rellotge», «experiment organitzat per les puixances del més enllà»; «Les sagetes de fusta», de suplantació dels humans per les creacions artificials; «L'art de comptar les estrelles», de contraposició de ciència i poesia; «El lector del seti quinze», de desdoblament i emmirallament; «L'escarabat blanc i negre», síntesi fantàstica; «Pau i guerra», fantasia al·legòrica amb combustió espontània, com «L'home de foc».]

-Joan **Perucho** (Barcelona, 1920-2003), *Els homes invisibles*. Edició de Julià Guillamon i Jordi Puig. Editorial Comanegra, Barcelona, febrer 2020. [Reedició de *Diana i la mar Morta* (1953) i *Cendres i diamants* (1989), amb altres textos complementaris. A *Diana*, «Els homes invisibles»,

entre el fantàstic i l'al·legoria, i «Suivez-moi, chéri», entre el mite i el poema, i dels complementaris, «Aquest home», al límit del desdoblament. A *Cendres*, prosas poètiques, impressions, la majoria d'aire fantasmal, de presències secretes o evocacions al fons del mirall.]

Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia, 2021

Novel·la original

-Ruy d'**Aleixo** (Aleix Ruiz Falqués, Sant Feliu de Codines, 1982), *Lampun*. «Distorsions», 77, Editorial Males Herbes, Barcelona, gener 2021. [Lampun és un naga, una mena de follet del bosc que propicia la sort; el narrador i el seu cosí, pagesos, en temps de treva exerceixen de botxins i han de sacrificar el naga.]

-Borja **Bagunyà** (Barcelona, 1982), *Els angles morts*. «Escafandre», 15, Edicions de Periscopi, Barcelona, març 2021. [En una mena de subtrama subsidiària del gruix del llibre, no desplegada del tot i aprofitada només pel valor simbòlic, el dia de Nadal neix en una clínica un nadó d'aparença cubista, cantellut i amb els elements externs desplaçats i deformats, tot i que els òrgans interns són tots a lloc; a partir d'aleshores es van produint naixements similars, i els pares els maten i els llencen en contenidors i abocadors, però les autoritats ho silencien i amaguen.]

-Elena **Bartomeu** (Vilablareix, 1978), *Fòrvid*. «Distorsions», 81, Editorial Males Herbes, Barcelona, juny 2021. [Del camp mig terrorífic mig fantàstic de les cases encantades, aquí explicat per una mena d'organisme tel·lúric ancestral organitzat com una forma de vida, for-vid, que articula casa i finca, té mal geni i no li agrada ser molestat.]

-Jaume **Cabré** (Barcelona, 1947), *Consumits pel foc*. «A tot vent», 745, Proa, Barcelona, abril 2021. [Novel·la existencialista d'un personatge gris embolicat a contracor en una acció criminal que li desfà la vida; l'únic punt de fantasia o realisme màgic és el paral·lelisme recurrent amb una família de senglars, presentats amb trets humans a manera d'al·legoria.]

-Jair **Domínguez** (Barcelona, 1980), *Estructures profundes*. «Clàssica», 1321, Columna, Barcelona, setembre 2021. [Distopia força habitual: en una Barcelona futura, en Jordi treballa de fumigador, però voldrà fugir-ne a través del Túnel, el sinistre món subterrani dels més marginats.]

-Ricard **Efa** (Ricard Fernández, Sabadell, 1976), *Les màquines del caos*. «Nüwa», Mai més, Girona, març 2021. [En un món dividit entre el Sistema d'Estats i l'Aliança de Nacions, separats per un mur, una xarxa extraterrestre, a la manera de Clarke, intenta controlar el caos provocat per una trama clàssica de ciberpunk, amb guerrillers hàckers i éssers virtuals.]

-Víctor **García Tur** (Barcelona, 1981), *L'aigua que vols*. Enciclopèdia Catalana i Òmnium Cultural, Barcelona, febrer 2021. Premi Sant Jordi 2020. [Novel·la realista amb tècnica transgressora; situada al Quebec, una noia belga és presentada com una barrufeta, però té més valor simbòlic que fantàstic; també en algun moment la presència de barrufets i fades té simplement sentit al·lucinatori i al·legòric, sense que faci entrar l'acció en el domini fantàstic.]

-Pol **Guasch** (Tarragona, 1997), *Napalm al cor*. «Llibres Anagrama», 83, Anagrama, Barcelona, març 2021. [Més al·legòrica que de fantasia: en un espai indeterminat acaba la intervenció armada i un noi fuig amb el seu amant i el cadàver de la mare, per enterrar-la nord enllà.]

-Enric **Herce** (Barcelona, 1972), *L'estrany miratge*. «Distorsions», 80, Editorial Males Herbes, Barcelona, maig 2021. Premi Ictineu 2022. [Amb tècnica de cyberpunk, confusió constant de realitat i virtualitat, aquí amb un projecte de destrucció de la xarxa des de dins i fils que majoritàriament al final lliguen.]

-Albert **Plans** (Sabadell, 1970), *La segona estrella*. «Mesllibres.cat», 30, Ànima llibres, Barcelona, setembre 2021. [Novel·la d'acció quasijuvenil sobre una confusa intervenció extraterrestre al cervell d'alguns humans.]

-Elisabet **Riera** (Barcelona, 1973), *Efendi*. «Distorsions», 83, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2021. [Distopia mística: la Ciutat Blanca està regida per Efendi, el terminal individualitzat que té cura de cada habitant; el narrador en somnis viu una realitat alternativa, reminiscència del món abolit per la màquina.]

Novel·la traduïda

-Lauren **Beukes** (Johannesburg, 1976), *Les lluminoses*. Tr. Lluís Delgado. «Nüwa», Mai més, Girona, març 2021. [En Harper ha estat atret i acollit per una casa, al Chicago dels anys trenta, que és una porta temporal a anys futurs, fins als anys noranta, i així pot complir la comesa d'esbudellar noies, les lluminoses, fent salts en el temps.]

-Octavia E. **Butler** (Pasadena, 1947 – Lake Forest Park, 2006), *Ritus de l'edat adulta. Saga Xenogènesi II*. Tr. Ernest Riera. «Refugi 67», Mai més, Girona, febrer 2021. [Akin, fill de Lilith Iyapo, el primer nadó mascle nascut de l'encreuament de gens humans i oankali, és segrestat per humans resistents contraris al mestissatge que propugnen els oankali, i defensors d'una espècie en extinció.]

-Edward **Bulwer-Lytton** (Londres, 1803 – Torquay, 1873), *La casa i el cervell*. Tr. Jordi Llàvoré. «L'arcà», 97, Laertes, Barcelona, juliol 2021. [Història gòtica de casa encantada investigada amb mètode proper a la pseudociència-ficció, teosofia i mesmerisme, i amb personatge de vida prolongada a la manera de Zanoní.]

-Susanna **Clarke** (Nottingham, 1959), *Piranesi*. Tr. Ferran Ràfols Gesa. «Ams», 203, Amsterdam, Barcelona setembre 2021. Premi Ictineu 2022. [Un professor malvat ha trobat el camí per a arribar al món paral·lel que manté l'harmonia del temps en què humans i natura compartien saviesa i interessos, però és utilitzat amb finalitats perverses.]

-Simone **Costa** (Bologna, 1982), *Capgirats. El Daimon retrobat*. «Sèrie Versat», El cep i la nansa, Vilanova i la Geltrú, juliol 2021. [No ho diu, però l'original és en italià. Presentat com Llibre primer, en Gargori és víctima d'una explosió al mercat de València, i salvat per en Gabriel, una mena d'àngel que el mena a Girona, on en Gargori ja havia viscut i on conviu amb diferents nivells de realitat.]

-Philip K. **Dick** (Chicago, 1928 – Califòrnia, 1982), *Els tres estigmes d'en Palmer Eldritch*. Tr. Josep Sempere. «Distorsions», 82, Editorial Males Herbes, Barcelona, setembre 2021. [En un sistema solar en què els destinats a planetes poc confortables sobreviuen amb una droga al·lucinògena, Eldritch, tornat d'anys en un sistema exterior, estén una nova droga que duu a una experiència mística i abassegadora que vol alterar l'existència humana.]

-Philip K. **Dick** (Chicago, 1928 – Califòrnia, 1982), *Ubik*. Tr. Martí Sales. «Faktoria K Narrativa», Kalandraka, Barcelona, 2021. [Trama endimoniada entre vius, morts i semi-vius, a partir de la lluita despietada entre l'empresa de precogs i telèpates i la dels neutralitzadors contrapsis.]

-Kazuo **Ishiguro** (Nagasaki, 1954), *La Klara i el sol*. Tr. Xavier Pàmies. «Llibres Anagrama», 82, Anagrama, Barcelona, març 2021. [La Klara és una Amiga Artificial, un androide programat per a tenir cura d'adolescents solitaris; quan l'adquireix la mare de la Josie, un noia fràgil i malaltissa, la Klara haurà d'afrontar més d'un repte per a preservar l'existència de la noia.]

-Ursula K. **Le Guin** (Berkeley, 1929 – Portland, 2018), *El nom del món és bosc*. Tr. Blanca Busquets. Raig verd editorial, Barcelona, maig 2021. [El planeta Athshe és poblat de boscos i els habitants viuen en simbiosi amb l'entorn natural; els terrans colonitzadors l'exploten descontroladament i fins planegen exterminar-los.]

-Hervé Le **Tellier** (París, 1957), *L'anomalia*. Tr. Jordi Boixadós. «El balanci», 838, Edicions 62, Barcelona, abril 2021. Premi Goncourt 2020. [Un avió procedent de París aterra a Nova York després de passar una turbulència extraordinària; tres mesos després, després de passar una turbulència extraordinària, el mateix avió amb els mateixos passatgers, en una realitat duplicada, torna a aterrar als Estats Units.]

-Richard **Matheson** (Nova Jersey, 1926 – Califòrnia, 2013), *Quins somnis vindran*. Tr. Cesc Martínez. «L'arcà», 96, Laertes, Barcelona, maig 2021. [Una dona, que afirma que és vident, lliura a en Robert Nielsen el manuscrit que suposadament li ha dictat el seu germà mort, Chris. En Chris va morir d'accident, després la seva dona es va suïcidar, i per això segueixen diferents camins d'ultratomba.]

-Nnedi **Okorafor** (Cincinnati, Ohio, 1974), *Binti. Casa*. Tr. Bel Olid. Raig verd, Barcelona, juny 2021. [Segon llibre d'una trilogia juvenil sobre Binti, estudiant d'una universitat interplanetària, amb ressons dels llibres de Terramar, dels de Harry Potter i altres mitologies de l'autora.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *L'esfinx del glaç*. Tr. A. Munné-Jordà. «Escrivanes», 34, El cep i la nansa, Vilanova i la Geltrú, març 2021. [El geòleg Jeorling, explorant illes de damunt

el cercle polar, s'embarca a la «Halbrane», a càrrec d'un capità obsedit a creure que les aventures d'Arthur G. Pym són reals, per a esbrinar com és realment el pol Sud.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *El país de les pells*. Tr. David Serrat i Congost. Ediciones Paganel, Sociedad Hispánica Jules Verne, Marratxí, abril 2021. [Uns pioners van a fundar una factoria de pells a l'extrem nord del Canadà i la nova Amèrica russa, però la península on s'instal·len resulta que no pertany perennement a la terra ferma.]

-Horace **Walpole** (Londres, 1717-1797), *El castell d'Òtranto. Una història gòtica*. Tr. Emili Olcina. «L'arcà», 99, Laertes, Barcelona, desembre 2022 [2021]. [Novel·la fundacional del terror gòtic, 1764, fingint la traducció d'una d'italiana de 1529 que al seu torn seria una versió d'una obra medieval, de màgia i cavalleria: en un castell usurpat, els fantasmes dels veritables senyors reclamen els drets i clamen venjança.]

-H.G. **Wells** (Bromley, 1866 – Londres, 1946), *L'illa del doctor Moreau*. Tr. Albert Pijuan. «El far», 43, Angle editorial, Barcelona, gener 2021. [Nova traducció. El naufrag Edward Prendick, que ha estudiat biologia amb Huxley, va a parar a l'illa del doctor Moreau, fisiòleg expulsat de Londres, que per mitjà de trasplantaments, empelts i hipnotisme ha fet evolucionar animals fins a fer-los mig humans.]

Conte original

-**Diversos** autors, *Barcelona 2059, ciutat de posthumans*. «Nüwa», Mai més, Girona, setembre 2021. [Relats de nou autors que pretenen configurar un tot coherent entorn d'una illa artificial posthumana davant Barcelona: Roser Cabré-Verdiell, «L'horitzó era dins un forat de la ciutat», partit en dues parts, la decadència de Barcelona i la fuga d'una dissident de l'illa producte d'una intervenció esguerrada; Salvador Macip, «Revolucionaris», sobre la resistència a la Ciutadella; Ricard Ruiz-Garzón, «Èxtim», amb simulació d'implants a nouvinguts; Carme Torras, «Postintimitat», amb dissensions entre tecnos i posthumans; Ivan Ledesma, «El segon lloc», amb projecte alternatiu de realitat virtual; Jordi Nopca, «Casa nostra», amb l'experiència virtual d'un no modificat; Laura Tomàs Mora, «Variacions», amb implants biònics que conserven l'essència d'un mort; Susana Vallejo, «Tornar-hi», amb l'últim viatge d'un expulsat; Bel Olid, «Oblivion», amb possibilitats d'implants sexuals.]

-**Diversos** autors, *Bromistes, tramposos i mentiders. Antologia del realisme màgic català 1923-1945*. A cura de Ramon Mas. «Distorsions», 78, Editorial Males Herbes, Barcelona, febrer 2021. [Contes ja publicats: Apel·les Mestres, «El boscater i la mort», paròdia de rondalla tradicional; Lluís Capdevila, «El ressuscitat», fantàstic inexplicable; Josep Carner, «Prometeu i els llumins», paròdia mítica; Carles Sindreu, «La Venus ortopèdica», pre-posthumanisme; Àngel Ferran, «1 de novembre. Tots Sants», tríptic de fantasmes; Àngel Ferran, «El parc de Toronto», zoologia fantàstica; Joan Sacs, «L'home que agafà una estrella», fantàstic inexplicable; Salvador Espriu, «En Panets passeja el cap», sàtira social; Elvira Augusta Lewi, «L'extraordinari Pau», terror pigmalionià; Pere Calders, «L'imprevist a la casa número 10», fantàstic inexplicable; Francesc Trabal, «Tres arguments», sàtira surrealista; Joan Oliver, «Nadal de suïcida», fantasmes d'ultratomba; Ramon Vinyes, «El llac d'Atitlan», mític i d'obsessió; Ramon Vinyes, «L'albí», fantàstic terrorífic tradicional.]

-**Diversos** autors, *La ciutat invisible*. Edició de Raul Ciannella, Daniele Comberiati i Daniele Porretta. Sfabula editorial, Barcelona, 2021. [Vuit escrits aproximadament ucrònics a partir de projectes arquitectònics fantasiosos o no realitzats: sobre un embarcador de Gaudí, Melian Du Lac, «El saló dels prodigis», i David Pierre, «Més enllà del segon cos»; sobre el Park Güell, Enric Llorach, «Avellanes a les butxaques»; sobre il·lustracions de la Barcelona futura, Tibidabo, Sara Beltrame, «Si escrius "pont"», i Via Laietana, Inés Macpherson, «Aparadors»; sobre la Nau Il·luminosa de Buïgas, David Caralt, «Plenitud espiritual»; sobre un hotel de Gaudí i Joan Matamala, Albert Franquesa, «Hotel Attraction»; sobre un zoològic de Rubió i Tudurí al Park Güell, Maria-Antònia Martí Escayol, «Les màquines d'escórrer els cors».]

-**Diversos** autors, *Somia Philip Marlowe amb xais elèctrics?* «Crims.cat», 60, Alrevés, Barcelona, setembre 2021. [Subtitulat «Distopies criminals en temps de pandèmia», són onze contes, no tots distòpics amb fet criminal i pandèmia: Jordi de Manuel, «Redempció», amb trasplantament d'òrgans d'un criminal; Teresa Solana, «La secció 42», amb burocràcia totalitària; Max Besora,

«Marxa nupcial en la societat postindustrial», sàtira dels tòpics futuristes; Salvador Macip, «Crim (quasi) perfecte», amb recreació de Poe; Margarida Aritzeta, «Els crims del núvol», amb dissenyadors de somnis; Andreu Martín, «Extremistes», amb fugitius d'un món hipercontrolat; Lloret, «Black & Deckard», sàtira amb múltiples referències; Jordi Nopca, «Un camp de golf a la Lluna», paròdia interplanetària; Anna Maria Villalonga, «Brigada AS», amb trama governamental perversa; Carme Torras, «Traficants d'intel·ligència», amb revolta animal contra la biotecnologia; Marc Pastor, «Cita a Chunking Mansions», intriga policíaca autoreferencial.]

-José A. **Donaire** Benito (Salamanca, 1968), *La síndrome del Dr. Strangelove*. «Clàssica», 1292, Columna, Barcelona, gener 2021. [«Rendiments decreixents», des que va heretar la funerària, fa un any, no s'ha mort ningú a la comarca; «El descobriment de la memòria», una societat en què només hi ha precords, percepcions del futur cert, però no records, memòria del passat inexistent; «Amargant remuga el garbí», un traductor fidel que es desconfigura; «La malenconia de l'algoritme», el domini de la intel·ligència artificial; «La síndrome del Dr. Strangelove», arran d'un tumor la mà s'independitza i marca el camí de la personalitat; «Semàntica clandestina», reunions d'amagat per llegir diccionaris i usar paraules no habituals; «Tractat de ventrilòquia», trasplantament a dos pacients que uneixen com siamesos.]

-Manuel **Esteller** (Sant Boi de Llobregat, 1968) i Salvador **Macip** (Blanes, 1970), *Un dia la porta s'obrirà*. «Ciència-ficció», 33, Pagès editors, Lleida, setembre 2021. [Vint-i-dos contes en onze apartats, amb el lligam d'una estada a Escòcia evocant l'aplec suís de Vil·la Diodati: de cada apartat, primer el d'Esteller i després el de Macip; de Macip, nou ja publicats: «Una mica de justícia», 2017; «Annabel Lee Redux», 2014; «Una cosa important», 2013; «El dia de la fi del món», 2017; «L'home i l'illa», 2016; «Comiat», 2018; «El Viatger», 2015; «L'Home Invisible (o la construcció d'un assassí)», 2015; «Gènesi 2.0», 2014; inèdits, «La millor màquina d'escriure», que escriu el que vol, i «Una victòria fàcil», paròdia d'invasions; d'Esteller: «La llegenda del tren que mai s'atura», tradicional de fantasmes; «Miranda», gòtic truculent; «Norman Pickbeale torna a casa», fantàstic clàssic; «Tres... dos... un... Atlanta!», sàtira apocalíptica; «La Mentilina», molècula de la veritat; «Obra en tres actes», amb dinosaure del llac Ness; «Vora el llac Piscataway», d'exili moral; «El març», d'homes invisibles; «Un dia la porta s'obrirà», lovecraftià; «Sidònia», amb fecundació d'un planeta erm; «El senyor Jones és un pallasso», amb pallassos extraterrestres.]

Conte traduït

-Nana Kwame **Adjei-Brenyah** (Nova York, 1991), *Friday Black*. Tr. Ferran Ràfols Gesa. «Narrativa», 581, Empúries, Barcelona, juny 2021. [Dotze contes, n'hi ha set de gènere fantàstic: «Friday Black», distòpic o de realitat deformada, apocalíptic sobre la gent desfermada un dia de rebaixes; «Lark Street», «L'hospital on» i «L'escopidora de llum», de fantasia o realisme màgic o amb fantasmes; «Zimmerlàndia», distòpic en un parc temàtic a la manera de Sanders; «L'Era» i «Més enllà de la fogonada», ciència-ficció postapocalíptica.]

-**Diversos** autors, *Dames invisibles. Quatre contes de fantasmes*. Tr. Edgar Cotes. «Els minairons clàssics», Edicions SECC, l'Hospitalet de Llobregat, octubre 2021. [Contes britànics gòtics clàssics: Mary Elizabeth Brandon (1835-1915), «El rostre en el mirall» (1880), amb un inici que sembla voler anticipar el to desmitificador d'«El fantasma de Canterville»; Edith Nesbit (1858-1924), «Des de la mort» (1893), de romanticisme descordat; Mary E. Wilkins Freeman (1852-1930), «Les ombres a la paret» (1902), clàssic de denúncia i premonició mortal; Mary Shelley (1797-1851), «La noia invisible» (1833), només aparentment de fantasmes, que es resol ben de peus a terra.]

-Fiodor **Dostoievski** (Moscou, 1821 – Sant Petersburg, 1881), *El somni d'un home ridícul*. Tr. Marta Nin. «Narrativa», 19, Godall edicions, Barcelona, juny 2021. [Dins un volum amb quatre contes més. Abans d'engegar-se un tret l'home ridícul s'adorm i somia que se suïcida i un cop mort el duen a un planeta utòpic, rèplica de la Terra, que ell altera.]

-E.T.A. **Hoffmann** (Königsberg, 1776 – Berlín, 1822), *L'home de sorra*. Tr. Marina Bornas. «Incís», 7, Edicions de 1984, Barcelona, juny 2021. [Nova traducció, conte en llibre solt. Nathanael és seduït per Olímpia, la noia que porta Coppélius, l'home de la sorra, però només és un autòmat que el menarà a la perdició.]

-Robert E. **Howard** (Peaster, Texas, 1906 – Cross Plains, Texas, 1936), *Cònan el bàrbar*. Tr. Jordi

Vidal Tubau. «L'arcà», 98, Laertes, Barcelona, octubre 2021. [Un poema, «Cimèria», i cinc contes, «La filla del gegant de gebre», «La torre de l'Elefant», «El déu de la tina», «Malparits a casa» i «El colós negre», entorn de l'heroi arquetípic del subgènere d'espases i bruixeria.]

-Daphne du **Maurier** (Londres, 1907 – Fowey, 1989), *La pomera i altres contes*. Tr. Marta Pera Cucurell. «Les altres herbes», Editorial Males Herbes i L'altra editorial, Barcelona, maig 2021. [Set contes, quatre de fantàstics: «Els ocells», de terror inexplicable, amb la rebel·lió dels ocells; «La pomera», de terror fantàstic, amb reencarnació venjativa en un arbre; «Monte Verità», de fantasia mítica entorn d'un Shangri-Là; «El vell», drama rural amb final de metamorfosi fantàstica.]

-Jules **Verne** (Nantes, 1828 – Amiens, 1905), *Una extravagància del doctor Ox*. Tr. Anna-Maria Corredor Plaja. Ediciones Paganel, Sociedad Hispánica Jules Verne, Marratxí, juliol 2021. [Conte publicat com a llibret. A la tranquil·la ciutat flamenca de Quiquendone arriba el professor Ox, que els ofereix d'instal·lar-los l'enllumenat de gas, però en realitat hi estén un excés d'oxigen pur, que els excita i els descontrola.]

Còmic traduït

-Albert **Monteys** (Barcelona, 1971), *Calavera Lunar. Especial 25è aniversari*. Mai més, Girona, novembre 2021. [Inclou la primera historieta del personatge, heroi galàctic, de 1996, altres també traduïdes, i una de publicada directament en català.]

Actualització: 20/02/2025